DZIŚ › WALORYZACJA EMERYTUR

O ILE WZROSNĄ ŚWIADCZENIA OD MARCA? | DODATEK SPECJALNY

wyborcza
EMERYTURY I WALORYZACJA
Już wiadomo, ile podwyżki dostanie 10 mln emerytów

GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 20 lutego 2026 | Redaktor prowadzący **Marcin Stelmasiak** | Cena gazety **13,99 zł** (w tym 8% VAT) | nr 42.11141, 1

Nakład 93 tys. + **317 tys. prenumerat cyfrowych**

Sprawa zabójstwa Krzysztofa Galosa

Czy to była zbrodnia wojenna?

Zabójstwo Polaka w rosyjskim areszcie może zostać objęte polskim śledztwem dotyczącym **zbrodni wojennych w Ukrainie.**

Marcin Rybak

O uwięzieniu przez Rosję i zakatowaniu Krakowianina Krzysztofa Galosa piszemy od grudnia 2025 r. „Wyborcza" zrekonstruowała część tej tragedii. Wiemy, że w 2023 roku, gdy Krzysztof Galos zaginął na Zaporożu, w rosyjskim areszcie w Taganrogu służba więzienna lub specnaz zamęczyły Polaka o tym samym imieniu. Rosja nie odpowiada na polskie monity w sprawie. Dotąd polska prokuratura nie wszczęła śledztwa w sprawie zabójstwa Polaka. Chociaż trwa już śledztwo ukraińskie.

Ścigane na całym świecie

Uwięzienie, torturowanie lub zabójstwo cywila znajdującego się w strefie walk to zbrodnia wojenna. Grozi za to nawet kara dożywocia, a co najmniej 12 lat więzienia. Polska prokuratura ma prawo, a nawet obowiązek ścigać sprawców. Po pierwsze, ofiarą jest Polak. Ale jest jeszcze jeden powód.

– Zbrodnie wojenne należą do przestępstw, co do których mówimy o tzw. jurysdykcji uniwersalnej, czy represji wszechświatowej – tłumaczy prokurator Andrzej Michalski z Mazowieckiego Wydziału Prokuratury Krajowej. Jest członkiem zespołu, który od marca 2022 r. prowadzi śledztwo dotyczące inwazji Rosji na Ukrainę i zbrodni wojennych dokonywanych przez rosyjskie wojsko.

Polskie śledztwo zaczęło się, gdy z Ukrainy do Polski trafiały tysiące wojennych uchodźców

– Zbrodnie wojenne mogą być ścigane przez każde państwo i na całym świecie – dodaje rozmówca „Wyborczej". Śledztwo mazowieckiego wydziału wszczęte zostało właśnie na podstawie decyzji prokuratora generalnego, którym w 2022 r. był Zbigniew Ziobro. Postępowanie w tej samej sprawie wszczęte zostało w Ukrainie.

Sprawa śmierci siedmiolatki

Niedawno do polskiego śledztwa włączono sprawę śmierci Polki, siedmioletniej Amelki, w budynku mieszkalnym w Tarnopolu w listopadzie 2025 r. W budynek trafił rosyjski dron. Ostrzeliwanie niebronionych, cywilnych obiektów to też zbrodnia wojenna.

Polskie śledztwo zaczęło się, gdy z Ukrainy do Polski trafiały tysiące wojennych uchodźców. Śledczy docierali do nich z informacją, że mogą złożyć u nas zeznania.

– Początkowo w wielu wypadkach były to relacje ze słyszenia lub wręcz z powołaniem się na doniesienia medialne. Z czasem przybywało konkretnych relacji – opowiada prokurator Michalski.

Dzisiaj w polskim śledztwie są świadkowie, którzy zrelacjonowali nam głośną zbrodnię w Buczy. Przesłuchany jest m.in. człowiek, który przeżył własną egzekucję.

Zidentyfikowanych kilkudziesięciu sprawców

– Mamy udokumentowanych kilkadziesiąt wojennych zbrodni i zidentyfikowanych kilkudziesięciu sprawców – mówi o polskim postępowaniu prokurator Michalski. – Z tego, co słyszymy od śledczych z Ukrainy, mają oni ustalony mniej więcej milion incydentów, w których podejrzewane jest dokonanie zbrodni wojennych – dodaje.

Wszystkie polskie materiały trafiają do Międzynarodowego Trybunału Karnego w Hadze, który prowadzi własne śledztwo. Śledczy z Polski nie zdecydowali się sformułować własnych zarzutów wobec kogokolwiek i rozpocząć ścigania podejrzanych. – Przekazujemy materiały i ustalenia do Trybunału Karnego w Hadze i do Ukrainy – mówi prokurator Michalski. – Czy sami powinniśmy ścigać konkretne osoby? To powinna być decyzja polityczna podjęta na szczeblu ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego. Oczywiście po uzgodnieniu z władzami Ukrainy.

Decyzja, czy do śledztwa Mazowieckiego Wydziału Prokuratury Krajowej dołączyć sprawę Galosa, zapadnie w najbliższych tygodniach.

FOT. MAX MUMBY/INDIGO/GETTY IMAGES

Afera Epsteina

ZATRZYMANY BYŁY KSIĄŻĘ ANDRZEJ

Brat króla Karola III Andrzej Mountbatten-Windsor został zatrzymany w Wielkiej Brytanii w związku z aferą Jeffreya Epsteina. Powodem zatrzymania miały być „nadużycia podczas sprawowania urzędu publicznego" ▶ **11**

Kraj

Prezydent i kryptowaluty

Rząd przygotowuje publiczną prezentację zebranych przez służby dowodów na związki środowiska prezydenta Karola Nawrockiego i niektórych polityków prawicy z rynkiem kryptowalut – dowiedziała się „Wyborcza" ▶ **8**

Kultura

Co warto zobaczyć?

Wyczekiwane premiery i festiwale, zachwycające wystawy i kulturalne imprezy, których nie można przegapić. Dziś w „Wyborczej" przewodnik po wydarzeniach kulturalnych. Sprawdźcie, na co warto się wybrać i rezerwować czas ▶ **16-18**

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198

ISSN 0860-908X 08>
9 770860 908150

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Roman Imielski

Hańba paraolimpijska. Putin i Łukaszenka triumfują

Zgoda na występ na paraolimpiadzie sportowców z Rosji i Białorusi pod oficjalną flagą ich krajów to nie tylko skandaliczna decyzja, ale też otwarcie kolejnej furtki do powrotu Władimira Putina i Aleksandra Łukaszenki na światowe salony.

Obaj dyktatorzy są współwinni krwawej agresji na Ukrainę z lutego 2022 r. Aleksander Łukaszenka zezwolił Rosjanom na użycie własnych baz i terytorium do ataku i zgodnie z prawem międzynarodowym stał się uczestnikiem wojny.

Władimir Putin to zbrodniarz dumny z zabijania i gwałtów dokonywanych przez rosyjską armię w Ukrainie, dumny z niszczenia ukraińskich miast i wiosek.

Obaj byli dotąd pariasami w olimpijskim i paraolimpijskim sporcie. Na trwających właśnie we Włoszech zimowych igrzyskach sportowcy z Rosji i Białorusi mogą startować w niektórych konkurencjach pod neutralną flagą, a w razie zwycięstwa nie jest odgrywany hymn żadnego z tych państw. Już ten wyłom wobec przedstawicieli zbrodniczych reżimów budził niesmak.

Start rosyjskich paraolimpijczyków to podanie dłoni nie sportowcom, ale dyktatorom. To Putin i Łukaszenka będą beneficjentami tej decyzji, a ich propagandowe machiny dostaną wiatru w żagle

Start paraolimpijczyków to jednak coś więcej. To podanie dłoni nie sportowcom, lecz dyktatorom. To Putin i Łukaszenka będą beneficjentami tej decyzji, a ich propagandowe machiny dostaną wiatru w żagle. „No, popatrzcie, powoli, ale wracamy na światowe salony" – będą przekonywać.

A ja wciąż mam przed oczyma łzy ukraińskiego skeletonisty Władysława Heraskewycza, którego niedawno zdyskwalifikowano na zimowej olimpiadzie za to, że odmówił startu w kasku innym niż ten z wizerunkami sportowców zabitych przez rosyjskich żołdaków.

I choć Międzynarodowy Komitet Olimpijski i Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski (paraolimpiada odbędzie się w Mediolanie i Cortinie 6-15 marca) to dwie różne organizacje, werdykt MKOl i skandaliczna decyzja MKPOl mają wspólny mianownik – są hańbą dla ich władz.

Ukraińcy – słusznie – odmówili startu w paraolimpiadzie. Kilka reprezentacji, w tym polska, zbojkotują ceremonię otwarcia. Podobnie jak Glen Micallef, unijny komisarz ds. sprawiedliwości międzypokoleniowej, młodzieży, kultury i sportu.

Cóż z tego, skoro dyktatorzy zacierają ręce z radości. ●

▶ 4-5

Andrzej rysuje

Igrzyska olimpijskie
Dodatkowy zawodnik

FOT. PAP/EPA/HANNIBAL HANSCHKE

18 lutego 2026 r. Pies wbiegł na tor i pędził za zawodniczkami podczas kwalifikacji do sprintu drużynowego kobiet stylem dowolnym w biegach narciarskich.

Więcej zdjęć z Polski i ze świata oraz niezwykłych galerii na Wyborcza.pl/zdjecia

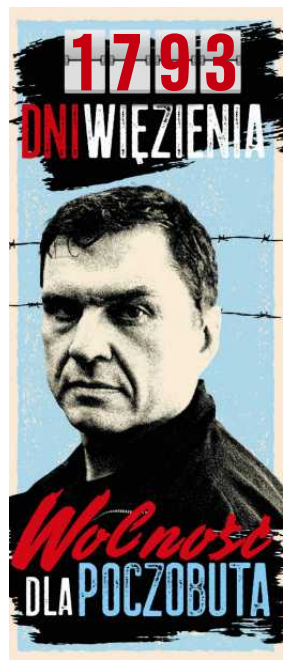
Liczba dnia

550

MILIARDÓW DOLARÓW

Tyle mają być warte japońskie inwestycje w Stanach Zjednoczonych, do których Tokio zobowiązało się w nowej umowie handlowej z Ameryką

▶ Wyborcza.biz

Yoon Suk-jeol
Były prezydent skazany na dożywocie

Yoon Suk-jeol, były prezydent Korei Południowej, usłyszał wyrok dożywocia za to, że w grudniu 2024 r. ogłosił stan wojenny i zorganizował zamach na parlament.

Sąd w Seulu skazał Yoon Suk-jeola za to, że „przewodził krótkotrwałym stanem wojennym, pogrążając kraj w chaosie politycznym grożącym rozpadem dekad demokracji".

Yoon Suk-jeolowi groziła kara śmierci. Nie przyznał się do winy. Utrzymuje, że „ogłoszenie stanu wojennego miało charakter ostrzegawczy i symboliczny". Tłumaczy, że „korzystał z uprawnień nadzwyczajnych poza ramami wyznaczonymi przez konstytucję".

Aresztowano go 15 stycznia ub.r. w związku z zarzutami o przeprowadzenie zamachu stanu. Tym samym został pierwszym w historii koreańskim prezydentem zatrzymanym w trakcie sprawowania urzędu. Z aresztu został zwolniony dopiero na początku marca ub.r. Wyrok w jego sprawie zapadł wczoraj.

„Zamyka on rozdział jednego z największych kryzysów politycznych w Korei Południowej – sagi pełnej dramatycznych zwrotów akcji, które wystawiły na próbę demokratyczne standardy w kraju" – pisze CNN.

FOT. REUTERS/KIM HONG-JI

Yoon ogłosił stan wojenny w swoim przemówieniu telewizyjnym 3 grudnia 2024 roku w późnych godzinach nocnych. Tłumaczył, że to dlatego, iż „w partiach opozycyjnych działają siły antypaństwowe, które sympatyzują z Koreą Północną".

Uzbrojeni żołnierze nadlecieli helikopterem nad parlament i próbowali szturmować salę obrad. Rozgniewani obywatele wraz z politykami i sejmową obsługą rzucili się do barykadowania wejść. Wszystko transmitowały na żywo stacje telewizyjne.

Nastroje w społeczeństwie były fatalne. „Deklaracja Yoona przywołała mroczne wspomnienia autorytarnej przeszłości kraju, wpędziła Koreę Południową w kryzys konstytucyjny i została powszechnie potępiona jako uderzająca w samo serce demokracji" – wyjaśnia amerykańska stacja.

Stan wojenny został uchylony po kilku godzinach przez parlamentarzystów.

W kwietniu 2025 r. ośmioro sędziów trybunału konstytucyjnego jednomyślnie opowiedziało się za podtrzymaniem wniosku o impeachment Yoona i odsunięciem go z urzędu.

Wraz z byłym prezydentem skazany został były minister obrony Kim Yong-hyun uznany za winnego udziału w stanie wojennym. Dostał karę 30 lat więzienia.

Od końca lat 80. XX wieku Korea Południowa przekształciła się w silną demokrację, z wolnością słowa i regularnymi protestami.

Kraj stał się również ważnym graczem w światowej gospodarce i pozostaje kluczowym sojusznikiem Stanów Zjednoczonych w Azji. Krajowa scena polityczna jest jednak głęboko spolaryzowana. ●

Paulina Nodzyńska

eprasa.pl 0877dda591

Amsterdam i kwitnące tulipany

Odwiedź Amsterdam wiosną i zobacz kwitnące tulipany w parku Keukenhof.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Amsterdamu. Wiatraki w Zaanse Schans. **Dz. 2** Amsterdam – rejs po kanałach i pływający targ kwiatowy. **Dz. 3** Park kwiatowy Keukenhof. Wizyta na farmie serów. **Dz. 4** Amsterdam – czas wolny i powrót do Warszawy.

4 dni
Wylot z Warszawy
28/04 2026
od **4.498,–**

4,9 z 5

4,8 z 5

Weekend majowy

New York, New York

Pełna przygód podróż do jednego z najbardziej fascynujących i tętniących życiem miast na świecie.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot do Nowego Jorku, USA. **Dz. 2** Nowy Jork, Brooklyn Heights, Wall Street, Ground Zero i Most Brooklyński. **Dz. 3** Nowy Jork, Uptown z Upper West Side, Muzeum Historii Naturalnej, Central Park i Muzeum Guggenheima. **Dz. 4** Nowy Jork, Downtown z Flatiron Building, Greenwich Village, SoHo, Little Italy (Małe Włochy) i Chinatown (Dzielnica Chińska). **Dz. 5** Nowy Jork, Midtown z Empire State Building, Rockefeller Center, Fifth Avenue i rejs do Statuy Wolności i Ellis Island. **Dz. 6** Nowy Jork. Czas wolny i powrót do domu. **Dz. 7** Przylot do Warszawy.

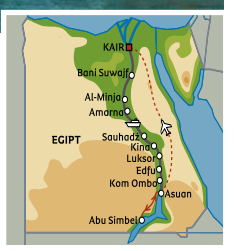
7 dni | Wyloty z Warszawy 26/04, 30/04, 09/07, 30/07, 03/09, 15/10, 10/12 2026 | od **8.998,–**

Pełne wyżywienie

Wielki rejs po Nilu

Wybierz się w dwutygodniowy, fantastyczny rejs po Nilu z Kairu aż do Asuanu i zobacz wszystkie najważniejsze zabytki starożytnego Egiptu.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot z Warszawy do Kairu. **Dz. 2** Kair. Piramidy w Gizie. **Dz. 3** Kair. Muzeum Egipskie cytadela. **Dz. 4** Kair - Bani Suwajf. **Dz. 5** Trasa z Bani Suwajf do Al-Minya. **Dz. 6** Rejs z Al-Minya do Amarna. Prywatne grobowce w Beni Hassan. **Dz. 7** Amarna – Asjut. Miasto heretyckiego faraona Echnatona, Tuna el-Gebel, Hermopolis i dalsza podróż do Asjutu. **Dz. 8** Rejs z Asjut do Sohag. **Dz. 9** Sohag – Nag Hammadi. Wizyta w świątyni Abydos. **Dz. 10** Nag Hammadi – Luksor. Świątynia w Luksorze i Świątynia Karnak. **Dz. 11** Luksor – Edfu. Wycieczka do Doliny Królów i świątyni królowej Hatszepsut. **Dz. 12** Edfu – Kom Ombo. Wycieczka do Świątyni Horusa. **Dz. 13** Kom Ombo – Asuan. Tama Asuańska i Świątynia Izydy. **Dz. 14** Asuan. Wycieczka fakultatywna do świątyni Abu Simbel. Ogród Botaniczny w Asuanie. **Dz. 15** Asuan. Podróż powrotna. **Dz. 16** Przylot do Warszawy.

16 dni | Wyloty z Warszawy 30/03, 12/04 2026

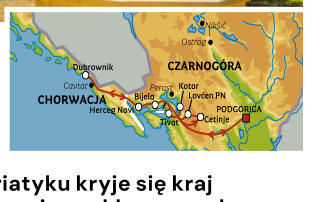
od **19.998,–**

2 posiłki dziennie

Czarnogóra dla koneserów

Pomiędzy najwyższymi szczytami Bałkanów a najpiękniejszym wybrzeżem Adriatyku kryje się kraj z fascynującymi skarbami kultury, niezwykłą przyrodą i dramatyczną historią.

Program wycieczki: Dz. 1 Warszawa – Dubrownik – Herceg Novi – Bijela. Zwiedzanie miasta i przyjazd do hotelu. **Dz. 2** Bijela – Kotor – Tivat – Bijela. Zatoka Kotorska z pieszym zwiedzaniem Kotoru i Tivatu. **Dz. 3** Bijela. Czas wolny lub wycieczka fakultatywna do Nikšicia i klasztoru Ostrog. **Dz. 4** Bijela – Cetinje – Park Narodowy Lovćen – Bijela. Pałac króla Mikołaja i spacer po parku narodowym. **Dz. 5** Bijela. Czas wolny lub wycieczka fakultatywna do Dubrownika i rejs do Cavtat (Chorwacja). **Dz. 6** Bijela – Podgorica – Bijela. Zwiedzanie Podgoricy z degustacją wina. **Dz. 7** Czas wolny lub wycieczka fakultatywna do Perastu i na Wyspę Matki Boskiej na Skale. Kolacja pożegnalna. **Dz. 8** Powrót do domu.

8 dni | Wyloty z Warszawy 07/05, 26/09 2026

od **4.998,–**

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81

Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Rabat 4% obowiązuje na nowe rezerwacje dokonane od 18.02 do 28.02.2026 i nie łączy się z innymi zniżkami lub bonusami.
Kod rabatowy: 26PLEJUJUB40

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kraj/34417337

eprasa.pl 0877dda591

Sport i polityka

Rosyjskich sportowców gra w neutralność

Restrykcje kruszeją. Obserwujemy wyraźny trend powrotu rosyjskich sportowców do rywalizacji – szczególnie tam, gdzie Moskwa dysponuje silnymi wpływami finansowymi i politycznymi w międzynarodowych federacjach.

• **16 grudnia 2024 r., Moskwa. Władimir Putin wita sportowca Iwana Riwenkę podczas spotkania z rosyjskimi mistrzami XVII Letnich Igrzysk Paraolimpijskich, które odbyły się w Paryżu we wrześniu 2024 r.**
FOT. GETTY IMAGES

ROZMOWA Z
MIROSŁAWEM ŻUKOWSKIM
dziennikarzem sportowym

DOROTA ROMAN: Sankcje wobec Rosji wykluczające ich sportowców z międzynarodowych zawodów jeszcze działają, ale już mówi się o ich pełnym powrocie na światowe stadiony.

MIROSŁAW ŻUKOWSKI: W tegorocznych zimowych igrzyskach olimpijskich uczestniczy kilkunastu zawodników z Rosji i kilku z Białorusi, którzy wystartowali pod tak zwanym wymogiem neutralności – nie mogą wspierać wojny w Ukrainie, nie mogą być związani z wojskiem ani klubami służb bezpieczeństwa.

„Neutralni" sportowcy nie biorą udziału w Paradzie Narodów podczas ceremonii olimpijskiej. Zostali dopuszczeni do startu pod neutralną flagą (jako AIN – Individual Neutral Athletes), podczas igrzysk nie będą też odtwarzane ich hymny narodowe.

W większości kluczowych sportów rosyjscy zawodnicy nie są na razie obecni, wydaje się jednak, że w kolejnych latach powoli te restrykcje będą łagodnieć.

Już obserwujemy powrót rosyjskich sportowców do rywalizacji międzynarodowej, szczególnie w dyscyplinach, w których Moskwa posiada silne wpływy finansowe lub polityczne w strukturach federacji. Chodzi między innymi o taekwondo, judo, zapasy, szermierkę, szachy.

To właśnie Międzynarodowa Federacja Judo (IJF) w listopadzie 2025 roku jako jedna z pierwszych odwiesiła Rosjan, umożliwiając im start pod flagą narodową i z hymnem. Federacja ta jest silnie powiązana z rosyjskimi wpływami.

Natomiast ani w łyżwiarstwie figurowym – z punktu widzenia igrzysk zimowych bardzo ważnej dyscyplinie – ani w kultowym dla Rosjan hokeju nie ma o tym jeszcze mowy. Ale Rosjanie wiele zrobią, by wrócić właśnie do rywalizacji w hokeja, bo dla nich zwycięstwo drużyny hokejowej na igrzyskach jest ważniejsze niż wszystko inne. Hokej to miłość Putina, więc bez wątpienia naciski na ich powrót do międzynarodowej rywalizacji nie osłabną.

Znaczące będą kolejne letnie igrzyska w Los Angeles. W lutym tego roku prezydentka MKOl, Kirsty Coventry, dała już sygnał, że Rosja może wrócić na nie w 2028 roku. Argumentowała, że sport powinien być „neutralnym gruntem" i areną dla wszystkich sportowców, niezależnie od działań ich rządów.

MKOl musiałby cofnąć zawieszenie rosyjskiego komitetu olimpijskiego, nałożone po włączeniu w jego struktury organizacji sportowych z okupowanych terytoriów Ukrainy. A poszczególne federacje musiałyby dopuścić rosyjskich sportowców, tyle że część z nich może utrzymać własne zakazy. Dopiero wtedy możliwy byłby pełny powrót pod narodową flagą, potencjalnie już na igrzyskach w Los Angeles.

– Patrzymy na problem startów Rosjan z naszej polskiej, europocentrycznej perspektywy. Z wojną w Ukrainie mamy bezpośredni kontakt, jest za naszą granicą. Śmierć i cierpienie Ukraińców są w naszych sercach, przecież wśród zabitych i walczących na froncie są sportowcy i sportowczynie.

Ale czy tak samo czują i odbierają to przedstawiciele komitetów olimpijskich Afryki czy Ameryki Południowej – śmiem wątpić.

Dla nich jest to daleka wojna. Ich głos w powrocie rosyjskich sportowców na stadiony i hale międzynarodowych zawodów też będzie uwzględniany, a wiemy, jakie wpływy polityczne ma Rosja na obu tych kontynentach.

Jeśli będą sygnały ze strony najważniejszych politycznie ludzi na świecie, że stosunek do agresji Rosji na Ukrainę się zmienia, powrót będzie możliwy.

Pamiętajmy jednak, że sportowa banicja Rosji spowodowana jest nie tylko przez zaatakowanie Ukrainy. Po Igrzyskach Olimpijskich w Soczi w 2014 roku Rosję wykluczono z rywalizacji z powodu wykrycia zinstytucjonalizowanego, wspieranego przez państwo systemu dopingu. Potwierdziły to decyzje Światowej Agencji Antydopingowej (WADA) i Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu (CAS). Sprawy dopingowe nie zostały do tej pory przez Rosjan ani wyjaśnione, ani rozwiązane.

Tymczasem szef FIFA stwierdził, że zakaz gry dla reprezentacji Rosji i Białorusi „nie przyniósł żadnych efektów" i powinien zostać zniesiony. Kreml jest zapewne zadowolony.

– Gianni Infantino jest specyficznym szefem; można powiedzieć, że walczy o Rosję. Jego słabość do Putina nie jest tajemnicą. W maju 2019 roku został nawet przez niego odznaczony Orderem Przyjaźni w ramach wdzięczności za możliwość organizacji mistrzostw świata w piłce nożnej w 2018 roku w Rosji.

„Najwierniejszy z wiernych, pożyteczny idiota Putina" – jak pisał w „Wyborczej" Rafał Stec. Ale szef FIFA to też ulubieniec Donalda Trumpa.

– Pasują do siebie idealnie. Szef FIFA bardzo stara się przypodobać Trumpowi. A przyznanie w grudniu 2025 roku prezydentowi USA nagrody za „wyjątkowe działania na rzecz pokoju na świecie" – jak stwierdził wówczas Infantino – jest tego najlepszym przykładem.

Infantino mówi, że bojkot nic nie dał.

– Na miłość boską, dał właśnie to, co miał dać. Rosjan nie ma w międzynarodowych rozgrywkach, Rosja nie gra. I taka jest istota wykluczenia.

Świat piłki nożnej ulegnie Rosji?

– Pamiętam, że tuż po agresji Putina na Ukrainę, gdy na posiedzenie UEFA wybierał się Zbigniew Boniek, nie bardzo było wiadomo, jakie stanowisko zajmie wówczas Polska. Dopiero kiedy się okazało, że w najważniejszych politycznych gabinetach świata zwyciężyła opcja proukraińska, wtedy ludzie od europejskiej, a przede wszystkim światowej piłki nożnej, zorientowali się, że popieranie Rosji nie ma sensu.

eprasa.pl 0877dda591

Sport i polityka

Wspólny komunikat FIFA i UEFA o zawieszeniu Rosji pojawił się 28 lutego 2022 roku.

– Luty 2022 roku, mało kto o tym już pamięta, to był moment, gdy Biden zaproponował Zełenskiemu ewakuację z Kijowa. Prezydent Ukrainy powiedział wtedy: „Potrzebuję amunicji, nie podwózki". I świat sportu z rosyjskimi powiązaniami, pieniędzmi i wpływami też nie wiedział od razu, jak zareagować.

Później też bywało różnie. Zarówno Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOl) pod wodzą Thomasa Bacha, jak i mer Paryża Anne Hidalgo na początku 2023 roku nie zajmowali wyraźnie antyrosyjskiego stanowiska, a wręcz przeciwnie – rozważano dopuszczenie sportowców z Rosji i Białorusi do igrzysk.

Historia sportowych sprzeciwów wszelkiego rodzaju dowodzi jednej rzeczy – decyzje o bojkotach, wykluczeniach, zawieszeniach nie zapadają w sportowych gabinetach. Decydują politycy.

To nie szef Amerykańskiego Komitetu Olimpijskiego ogłaszał, że ich zawodnicy nie pojadą do Moskwy w 1980 roku, tylko prezydent Jimmy Carter. Gdy ZSRR nie wycofał wojsk z Afganistanu, prezydent potwierdził, że USA zbojkotują rosyjskie igrzyska. Do bojkotu zainicjowanego przez Cartera przyłączyło się potem około 60 innych krajów, choć niektóre państwa zachodnie, np. Wielka Brytania, Francja czy Włochy, zdecydowały się jednak wziąć udział w IO.

Późniejszy odwet ze strony Związku Radzieckiego, czyli decyzja o bojkocie Letnich Igrzysk Olimpijskich w Los Angeles w 1984 roku przez Związek Radziecki, a w konsekwencji wymuszona decyzja Polski i innych państw bloku wschodniego, nie była autonomicznie podjętą przez sportowe komitety olimpijskie, lecz polityczną dyrektywą, która zapadła na najwyższym szczeblu partyjnym.

Paradoksalnie pod tym względem nic się nie zmieniło. Jeżeli możni tego świata powiedzą, że trzymamy – przynajmniej w Europie – twardy kurs antymoskiewski, to Rosjanie do piłki nożnej długo nie wrócą.

Natomiast co się stanie, gdy dojdzie do jakiegoś głosowania w FIFA, jak zareagują szefowie związków piłkarskich Brazylii, Argentyny, Boliwii czy Kamerunu – trudno powiedzieć.

Widać wyłom w poparciu przez rosyjski świat sportu Putina, agresji na Ukrainę i zabijania także ukraińskich sportowców?

– Spotkałem nie tak dawno za granicą rosyjskiego dziennikarza, którego znam bardzo długo. Szedł korytarzem w biurze prasowym, ja z drugiej strony, widzę, że się waha, zastanawia, czy podam mu rękę.

I?

– Przywitaliśmy się, a on miał w oczach łzy. Długo rozmawialiśmy, usłyszałem, że zdaje sobie sprawę z tego, co się dzieje, wie o wojnie w Ukrainie, o politycznych wyborach rosyjskich sportowców.

W kwestii wojny na Ukrainie nie może być symetrii jak w reportażu Marii Wiernikowskiej. Rosja jest agresorem, a Ukraina ofiarą. To łzy w oczach Ukraińców i Ukrainek są najważniejsze.

– Moje stanowisko jest tak samo krytyczne i zdecydowane. Zdecydowana większość rosyjskich sportowców milczy w sprawie wojny w Ukrainie, bomb nad Kijowem, mordowanych kobiet i dzieci. Część z nich zmienia obywatelstwo, byleby tylko startować, może nikt nie będzie pytał ich o zdanie.

Dla innych wyjściem okazała się ucieczka połączona z chęcią polepszenia warunków życia – czego dobitnym przykładem są rosyjscy tenisiści. Większość z nich ciągle ma obywatelstwo rosyjskie, ale na pytanie, gdzie wracają po zawodach, odpowiadają, że do domu, do Miami.

Aryna Sabalenka czy Daniił Miedwiediew ucinają pytania polityczne, powołując się na chęć skupienia się na tenisie.

– Wyjątkiem jest chyba Daria Kasatkina, która w marcu 2025 roku ogłosiła, że zmienia obywatelstwo i będzie reprezentować Australię; była wtedy drugą rakietą Rosji. W programie „Sunday Morning" stacji CBS oświadczyła, że zdała sobie sprawę, że nie może po prostu siedzieć i nic nie mówić. I że rozumie ukraińskich tenisistów, którzy nie chcą podawać ręki tenisistom z Rosji.

W ukraińskich sportowcach, trenerach, kibicach ten ból, chęć odwetu, zostanie na pokolenia. Ale reszta świata zapomni

MIROSŁAW ŻUKOWSKI

Serhij Stachowski – ukraiński tenisista, który niegdyś pokonał Rogera Federera, dziś walczy na froncie.

– A rosyjscy sportowcy mówią, że są przeciwko wojnie, ale na pytanie, kto ją wywołał i kto za nią odpowiada, już jasnej odpowiedzi nie dają. Jakby ta wojna „sama się zaczęła".

Dlatego reakcja sportowców ukraińskich jest jednoznaczna. Ukraińcy podkreślają, że z ich punktu widzenia powrót Rosjan do rywalizacji jest niemożliwy, póki trwa wojna i zabijanie. Nie wyobrażają sobie, żeby z rosyjskimi sportowcami rywalizować, gdy ich bliscy giną z rąk Rosjan.

Ale zawodowy sport, ten, w którym są miliony dolarów, reaguje różnie na obecność rosyjskich sportów. Przecież w amerykańskiej lidze hokejowej jest dużo Rosjan. Aleksander Owieczkin – oficjalnie popierający Putina – jest bohaterem amerykańskich kibiców hokeja. A katarscy włodarze PSG kupili rosyjskiego bramkarza i ukraińskiego obrońcę, jakby nie zdawali sobie sprawy, że w drużynie może to powodować napięcia.

Z ostatniego „Raportu o stanie świata" Dariusza Rosiaka wynika, że na wojnie zginęło około 500 ukraińskich sportowców i trenerów. A wielu, z „błogosławieństwem ukraińskiego rządu", trzyma się z dala od frontu.

– Ukraińcy doskonale rozumieją, że sportowcy, którzy mają szansę walczyć o mistrzostwo świata, Europy, medale olimpijskie, nie mogą iść na wojnę. Mają walczyć o Ukrainę w sporcie. Żaden Ukrainiec nie powie, żeby ich najlepsza na świecie skoczkini wzwyż, zamiast trenować w Holandii czy w Polsce, miała iść na front.

Jak sport poradzi sobie z nieuchronnym konfliktem, gdy ofiary i bliscy ofiar wojny będą rywalizować z przedstawicielami agresora?

– To będzie ogromny problem dla Ukraińców, oby nie byli w tym sami. Polska tego przecież też doświadczyła, gdy nasi sportowcy musieli stanąć do rywalizacji z Niemcami i Rosjanami po drugiej wojnie światowej i w czasach stalinowskich.

Ale z punktu widzenia sportowców nieukraińskich wydaje mi się, że kwestia wojny szybko pójdzie w zapomnienie.

Za 10 lat o medale będzie walczyło kolejne pokolenie sportowców dzisiaj mających po naście lat. Dla nich ten problem może już nie być tak ważny. Ale Ukraińców będzie to ciągle bolało, tak jak przez dekady wielu polskich sportowców, którzy startowali i zdobywali medale dla Polski jeszcze za PRL-u. Wszyscy mówili, że pojedynek czy mecz ze sportowcem ze Związku Radzieckiego, NRD to było zawsze coś innego niż walka z Francuzem czy Włochem.

Dla polskich kibiców także.

– Mistrzostwa Europy w boksie w 1953 roku w Warszawie, w słynnej hali Gwardii, były triumfem Polaków, którzy zdobyli pięć złotych medali. Trenera Sztama niesiono wtedy na ramionach do Hotelu Polonia, a kibice krzyczeli: „Bij Ruskich za Katyń".

W ukraińskich sportowcach, trenerach, kibicach ten ból, chęć odwetu, zostanie na pokolenia. Ale reszta świata zapomni.

Iga Świątek stanęła po stronie ofiar, przez wiele miesięcy grała z symboliczną wstążką w ukraińskich barwach. – Chcę przekazać słowa wsparcia cierpiącym w Ukrainie. Trudno mi nawet sobie wyobrazić to, co się dzieje w kraju znajdującym się tak blisko mojego – mówiła po wygraniu turnieju w Dausze, dwa dni po tym, gdy Rosja rozpoczęła inwazję na Ukrainę.

– W pamięci niech zostanie rok 2022 i krakowska Tauron Arena, gdy dzięki niej odbył się turniej charytatywny „Iga Świątek i Przyjaciele dla Ukrainy". Udało się zebrać 2,5 miliona złotych na pomoc dzieciom w czasie wojny w Ukrainie. A Iga ciągle pomaga. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34414013

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić

OD SOBOTY DO CZWARTKU!

Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

CZWARTY ROK WOJNY
Kiedy Zełenski odpocznie

TECHNOLOGIE
O czym rozmyśla twój czatbot

PSYCHOLOGIA
Co nowego w leczeniu depresji

AKTORKA MARIANNA ZYDEK
Uczę się odmawiać

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Mentzen stara się o pozwolenie na broń

Sławomir Mentzen z Ktonfederacji twierdzi, że państwo polskie nie działa, dlatego po tym, jak zaczął otrzymywał groźby od Ukraińców, musi bronić się sam. Prokuratura od miesięcy prowadzi dochodzenie w sprawie.

Tomasz Nyczka

W czasie zeszłorocznej kampanii wyborczej, pod koniec lutego, Sławomir Mentzen pojechał do Lwowa. Wizytę wykorzystał do tego, żeby na krytyce Ukraińców zbijać polityczny kapitał i zdobywać poparcie.

Mentzen pod pomnikiem Stepana Bandery przekonywał, że „Ukraina musi jak najszybciej zakończyć jego kult". Przed budynkiem Muzeum Szuchewycza, byłego dowódcy UPA, polityk mówił, że „polski rząd przysyła pieniądze Ukrainie na odbudowę Lwowa", a Ukraińcy budują pomniki ku czci „ludobójców, zbrodniarzy i morderców" odpowiedzialnych za mordowanie Polaków.

Jeden z liderów Konfederacji apelował: – Koniec z banderyzmem na Ukrainie. Ukraina musi jak najszybciej przestać gloryfikować zbrodniarzy, którzy dokonywali czystek etnicznych na Polakach.

Nagrania z kampanijnego wyjazdu do Lwowa Mentzen opublikował w swoich kanałach społecznościowych. Wyborcy gratulowali mu, że zabrał głos w tej sprawie.

Ukraińcy skrytykowali postępowanie Mentzena. Mer Lwowa Andrij Sadowy nazwał go „prorosyjskim politykiem z polskim paszportem" i zaproponował mu, by wykazał się odwagą i podobny film nagrał w Doniecku. Zaproponował, żeby „pojechał na front i tam podzielił się swoimi przemyśleniami, zwłaszcza z polskimi wolontariuszami". Zasugerował, że Ukraina powinna sprawdzić, czy politykowi wolno wjechać do ich kraju.

Miejscowe media komentowały wtedy, że polityk w kampanii wyborczej „zorganizował prowokację we Lwowie". Zwróciły uwagę na to, że kandydat Konfederacji przyjechał do Ukrainy w rocznicę napaści Rosji na ten kraj. „Ukraińska Prawda" nazwała go „antyukraińskim kandydatem", a Konfederację „ukrainofobiczną partią".

Mentzen: Otrzymuję groźby śmierci

Po tym wyjeździe Mentzen poinformował o skierowanych do niego groźbach. – Otrzymujemy, ja i moja rodzina, groźby śmierci – mówił i potwierdził, że złożył w tej sprawie zawiadomienie.

W maju 2025 roku opublikował nagranie, na którym zamaskowani mężczyźni mówili: „Dajemy ci ostatnią szansę, żeby przeprosić. Zlituj się nad sobą i swoimi bliskimi. Zrobimy wszystko co możliwe, abyś nie został prezydentem. Jest nas w Polsce setki tysięcy. Nie spełnisz naszych warunków, zobaczysz nasze możliwości".

– Mam coraz bardziej dosyć naszego kartonowego państwa. Po mojej wizycie we Lwowie dostałem maila z groźbami od Ukraińców. Od razu to zgłosiłem odpowiednim służbom. Od tego czasu minęły już prawie trzy miesiące i sprawców oczywiście nie udało się znaleźć. Teraz dostałem kolejne groźby od tych samych ludzi, tym razem w formie nagrania. Machają tym samym przerobionym zdjęciem mojej rodziny, które wtedy wysłali mi mailem – komentował nagranie.

Prawie rok temu otrzymałem wiadomość od Ukraińców, którzy grozili śmiercią mi i mojej rodzinie. Zgłosiłem to na policję, która do tej pory nie była w stanie wykryć sprawców

SŁAWOMIR MENTZEN

Powtarzał też narrację Konfederacji o tym, że jeśli będzie miał wpływ na pewne decyzje, to Ukraina: „nie wejdzie do NATO, nie będzie u was na naszych żołnierzy, a w Polsce przestaniecie dostawać jakikolwiek socjal".

W minionym roku policja poinformowała serwis Interia.pl, że odebrała od Mentzena trzy zgłoszenia – 4 marca, 25 marca i 14 maja. W tych sprawach wszczęto postępowanie karne i „trwają czynności dochodzeniowo-operacyjne", które nadzoruje Prokuratura Rejonowa Toruń Centrum Zachód.

W maju 2025 roku rzecznik Prokuratury Okręgowej w Toruniu tłumaczył, że postępowanie jest w toku, ale nie przedstawiono nikomu zarzutów. Natomiast we wrześniu ubiegłego roku gazeta.pl cytowała Rafała Rutę z Prokuratury Okręgowej w Toruniu. Zaznaczył on, że w sprawie gróźb kierowanych wobec Mentzena „w toku postępowania nie wydano postanowienia o przedstawieniu zarzutów jakiejkolwiek osobie", oraz że „w sprawie trwają czynności mające na celu ustalenie sprawców kierowania gróźb, w tym m.in. w drodze zagranicznej pomocy prawnej".

– Prokuratura Rejonowa Toruń Centrum – Zachód w Toruniu nadzoruje dochodzenie w sprawie o czyn z art. 190 par. 1 kk popełniony na szkodę Sławomira Mentzena oraz osób mu najbliższych. Przedmiotowym postępowaniem objęte są wszystkie trzy zgłoszenia pokrzywdzonego. Dochodzenie prowadzone jest w fazie in rem, co oznacza, że nikomu jak dotąd nie przedstawiono zarzutów – informuje „Wyborczą" Izabela Oliver, rzeczniczka prasowa Prokuratury Okręgowej w Toruniu.

Prokuratura wyjaśnia, że „podejmowane w sprawie czynności procesowe, w tym w ramach międzynarodowej pomocy prawnej ukierunkowane są na ustalenie sprawcy/sprawców przestępstw, o których zawiadomił pokrzywdzony".

Polityk wystąpił o pozwolenie na broń

W minionym tygodniu w „Super Expressie" Sławomir Mentzen poinformował, że wystąpił o pozwolenie na broń do ochrony osobistej. Jak wyjaśnił, właśnie z powodu gróźb, które dostawał.

– Prawie rok temu otrzymałem wiadomość od Ukraińców, którzy grozili śmiercią mi i mojej rodzinie. Zgłosiłem to na policję, która do tej pory nie była w stanie wykryć sprawców. Od tego czasu Ukraińcy wielokrotnie te groźby ponawiali. Dlatego zdecydowałem się wystąpić o pozwolenie na broń do ochrony osobistej – powiedział lider Konfederacji.

Stwierdził, że sam musi sobie zapewnić bezpieczeństwo, bo państwo tego nie robi. Dodał, że każdy Polak powinien mieć prawo do samoobrony. – Skoro nasze państwo nie działa i nie jest w stanie namierzyć tych bandytów, chcę mieć chociaż możliwość obrony siebie i swojej rodziny przed ich atakami – zaznaczył.

O pozwolenie na broń polityk był też kilka dni temu pytany w Radiu Zet: – Jeszcze nie mam. Myślę, że niedługo będę miał – odpowiedział krótko.

Konfederacja gra na antyukraińskich nastrojach

Konfederacja dla politycznego zysku od dawna wykorzystuje antyukraińskie nastroje w polskim społeczeństwie. Przez całą kampanię wyborczą Mentzen opowiadał o tym, że państwo powinno ciąć świadczenia dla ukraińskich uchodźców. Przekonywał, że „Polska na sam socjal dla Ukraińców wydaje znacznie więcej niż oni płacą w podatkach", choć nasz kraj na obecności Ukraińców i ich pracy tutaj zyskuje, dzięki temu rośnie polskie PKB.

Dowodził również, że Polska „nie ma interesu w tym, żeby wysyłać 800 plus na Ukrainę" i „leczyć Ukraińców, którzy tam mieszkają, nie płacą składki zdrowotnej, ale przyjeżdżają tutaj się leczyć".

– Wysyłamy tam pieniądze, broń, socjal. W zamian dostajemy jakieś oszczerstwa, obrażają nas, nie wykazują absolutnie żadnej wdzięczności. Traktują nas jak frajerów – mówił w kampanii wyborczej.

Prezydencka kampania wyborcza to już przeszłość, ale Konfederacja trzyma się tego przekazu, bo – biorąc choćby pod uwagę badania dotyczące stosunku Polaków do Ukraińców – to dla niej polityczny zysk. Choćby dlatego Konfederaci straszyli niedawno, że „Ukraińcy chcą być w Sejmie i rządzić naszym krajem".

Gdy prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski był w grudniu 2025 roku z wizytą w Polsce, odwiedził parlament, spotkał się z prezydentem Karolem Nawrockim i premierem Donaldem Tuskiem. Wówczas Mentzen i jego ludzie zorganizowali przed budynkiem Sejmu pikietę. Mieli ze sobą transparent ze zdjęciem prezydenta Ukrainy i hasłem: „Zełenski, oddaj nasze 100 miliardów".

I kolejny raz przedstawiciel Konfederacji skrytykował działania innych ugrupowań. – Polscy politycy całkowicie zawiedli, bo nie zabezpieczyli naszych interesów. Zaczęli pomagać państwu ukraińskiemu, nie dostając nic w zamian. Wprost mówili, że są „sługami narodu ukraińskiego" – argumentował.

Konfederacja przygotowała też uchwałę, w której Sejm „wzywał rząd do natychmiastowego wstrzymania finansowania Ukrainy z pieniędzy polskich podatników" do czasu wyjaśnienia skandalu korupcyjnego w Ukrainie. ●

1 RP

▲ **Sławomir Mentzen w czasie pikiety pod Sejmem podczas wizyty w Polsce prezydenta Ukrainy. 19 grudnia 2025 r.** FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

eprasa.pl 0877dda591

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

NA TORACH NOWYCH MOŻLIWOŚCI

...dzięki funduszom z Krajowego Planu Odbudowy

Podziemny, kolejowy gigant rośnie w Małopolsce

Dwie ogromne tarcze równocześnie drążą prawie cztery kilometry nowoczesnego tunelu, który połączy Kraków z południem regionu i zrewolucjonizuje transport kolejowy w tej części Polski.

Portal początkowy tunelu w Pisarzowej

Na tę inwestycję mieszkańcy Małopolski czekali długie lata. Polskie Linie Kolejowe S.A. realizują największy w tej części kraju projekt kolejowy „Podłęże – Piekiełko", którego budżet liczony jest w miliardach złotych. Po jego zakończeniu czas przejazdu pomiędzy Krakowem a Nowym Sączem skróci się do godziny. Pociągi kursować będą z prędkością do 160 km/h, a pasażerowie skorzystają z nowoczesnych stacji i przystanków kolejowych. Poprawi się dostęp do kolei, a dzięki budowie nowych obiektów inżynieryjnych wzrośnie bezpieczeństwo i komfort podróży zarówno na torach, jak i na drogach.

Jednym z kluczowych wyzwań w projekcie jest budowa najdłuższego tunelu kolejowego w kraju, pod Pisarzową, niedaleko Limanowej. W przypadku tej inwestycji używanie słowa „tunel" to uproszczenie. Pod ziemią równolegle drążone są bowiem dwa tunele: większym kursować będą pociągi, mniejszy to tunel techniczny. Oba tunele drążą specjalne tarcze TBM. Mniejszy tunel powstaje przy użyciu tarczy „Kinga", która zaczęła pracę niecały rok temu i zakończy ją w najbliższych tygodniach. Większa tarcza, „Jadwiga", skończy drążenie głównego tunelu w połowie roku.

Tak budujemy najdłuższy tunel kolejowy w Polsce

czerwiec 2025

Duża tarcza „Jadwiga", o średnicy prawie **11** metrów, rozpoczyna drążenie tunelu kolejowego.

połowa 2026

Planowana data zakończenia drążenia **tunelu kolejowego.**

Portal końcowy tunelu w Mordarce

marzec 2025

Mniejsza tarcza TBM „Kinga", o średnicy **4,8** metra, rozpoczyna drążenie tunelu ewakuacyjnego.

luty 2026

„Kinga" wydrążyła ponad **3100** metrów, czyli **84%** tunelu.
Zaawansowanie prac **„Jadwigi"** wynosi **58%**, czyli ponad **2100** metrów.
Obie tarcze drążą ok. **10** metrów na dobę.

WYKONAWCA ROBÓT: bx Budimex-Gülermak

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

Rzeczpospolita Polska

Sfinansowane przez Unię Europejską NextGenerationEU

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Inwestycja realizowana w ramach Przedsięwzięcia „Modernizacja linii kolejowej nr 104 Chabówka – Nowy Sącz, na odc. Chabówka – Rabka Zaryte – Mszana Dolna oraz Limanowa – Klęczany – Nowy Sącz"

Kraj/34421502

eprasa.pl 0877dda591

Tusk ujawni kryptopowiązania prezydenta Nawrockiego

Nie będzie kolejnego tajnego posiedzenia Sejmu. Rząd przygotowuje publiczną prezentację zebranych przez służby dowodów na związki środowiska Karola Nawrockiego i niektórych polityków prawicy z rynkiem kryptowalut – dowiedziała się „Wyborcza".

Wojciech Czuchnowski

Według źródeł „Wyborczej" doradcy Donalda Tuska uważają, że dowody na powiązania Karola Nawrockiego z firmą Zondacrypto, liderem na polskim rynku krytptowalut, powinny zostać jak najszybciej ujawnione. Chodzi nie tylko o Nawrockiego i jego najbliższe środowisko, ale też innych polityków.

Nasi rozmówcy wymieniają nazwiska posłów Przemysława Wiplera z Konfederacji, Janusza Kowalskiego z PiS, europosła i doradcę prezydenta Adama Bielana oraz Zbigniewa Ziobrę, byłego ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego.

Wipler i Kowalski należą do najbardziej zaciekłych przeciwników rządowej ustawy o kontroli rynku kryptowalut.

Prezydent drugi raz zawetował ustawę o kontroli rynku kryptowalut

12 lutego Nawrocki po raz drugi zawetował tę ustawę. Sytuację ostro skomentował wtedy szef MSZ i wicepremier Radosław Sikorski. „Łamiąc publiczne zobowiązanie, pan Prezydent nie przedstawił swojego projektu regulacji rynku kryptowalut, lecz ponownie zawetował zmodyfikowany projekt rządowy. Wzruszająca lojalność wobec sponsorów, krajowych i zagranicznych" – napisał Sikorski na portalu X.

Kancelaria Prezydenta praktycznie nie odpowiedziała na zarzuty, że „Nawrocki wypełnia zobowiązania wobec sponsorów". W uzasadnieniu do weta napisano tylko: „Po wniesieniu przeze mnie [czyli prezydenta] wniosku o ponowne rozpatrzenie ustawy z dnia 7 listopada 2025 r., została wytworzona przez aktualną koalicję rządzącą ad hoc polityczna retoryka, że brak ustawy o tej treści służy przede wszystkim wpływom rosyjskim służb specjalnych i wykorzystywaniu przez nie kryptoaktywów do finansowania operacji sprzecznych z prawem. Tego rodzaju argumentacja nie była podnoszona w toku prac parlamentarnych nad zawetowaną ustawą z dnia 7 listopada 2025 r. jako ratio legis zmian".

• **Karol Nawrocki podczas pierwszej edycji Conservative Political Action Conference w Polsce. Głównym sponsorem imprezy w Jasionce pod Rzeszowem była giełda kryptowalut Zondacrytpo**

FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

To jedyny fragment uzasadnienia, gdzie Kancelaria Prezydenta RP odniosła się do tego, co premier Tusk mówił na zamkniętym posiedzeniu Sejmu, które odbyło się 5 grudnia.

Kancelaria nie komentuje tego, co niezależne media ustaliły w kwestii wspierania Nawrockiego przez Zondacrypto w kampanii prezydenckiej oraz udziale tej spółki w wydarzeniach podczas pierwszej oficjalnej wizyty polskiego prezydenta w USA.

Warto zaznaczyć, że Zondacyrpto stara się o pozwolenie na działanie na amerykańskim rynku. Liczy, że wykorzysta do tego dobre relacje Nawrockiego z Donaldem Trumpem, który sam jest entuzjastą kryptowalut. Amerykański prezydent wprowadził nawet swoją kryptowalutę, zarówno w formie symbolicznej monety (TrumpCoin) nazywanej też MemeCoin, jak i projektu o nazwie stablecoin USD1. Zarządził też, że część rezerw federalnych będzie gromadzona w kryptowalutach.

Według źródeł „Wyborczej" doradcy Donalda Tuska uważają, że dowody na powiązania Karola Nawrockiego z firmą Zondacrypto, liderem na polskim rynku kryptowalut, powinny zostać jak najszybciej ujawnione

Rząd ujawni powiązania prezydenta i prawicowych polityków z rynkiem kryptowalut

Wystąpienie Tuska na zamkniętym posiedzeniu Sejmu nie zrobiło jednak wrażenia na posłach opozycji i mimo ostrzeżeń ze strony premiera oraz koalicyjnej większości nie udało się przełamać prezydenckiego weta. Nawrocki przesłał do Sejmu swoje uwagi do ustawy. Sejm ich nie uwzględnił i odesłał do prezydenta projekt, w którym zmieniono tylko jeden element.

Tymczasem Nawrockiemu chodziło głównie o to, by ustawa ograniczyła możliwości kontroli państwa nad domenami, które handlują kryptowalutami, oraz oddawała rynek kryptowalut pod nadzór Komisji Nadzoru Finansowego.

Projektodawcy ustawy podkreślają, że chodzi im o zabezpieczenie inwestorów przed oszustwami i stratami. „Ponowiony przez Radę Ministrów projekt ustawy o rynku kryptoaktywów (...) pomijał fundamentalne zastrzeżenia natury konstytucyjnej i systemowej. Zaznaczyć należy, że projekt ten nie zawierał szczególnych rozwiązań przeciwdziałających wykorzystywaniu kryptoaktywów do finansowania nielegalnych operacji" – napisał prezydent w uzasadnieniu.

Zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa

Jak ustaliła „Wyborcza", rząd planuje teraz ujawnić wszystkie dowody świadczące o powiązaniach prezydenta i grupy prawicowych polityków z rynkiem kryptowalut. – Rozważaliśmy kolejne zamknięte posiedzenie Sejmu, ale zwyciężył pogląd, że to nie ma sensu. Dlatego pracujemy nad odtajnieniem materiałów zebranych przez służby i prezentacją całości w formie specjalnego raportu – mówi „Wyborczej" jeden z rządowych doradców.

Podkreśla, że równolegle zostaną złożone do prokuratury zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34421548

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

www.nekrologi.wyborcza.pl/34421547

12 lutego 2026 odeszła

Bożena Dykiel

Wspaniała aktorka, dobry i szlachetny człowiek.

Przez lata zarażała nas energią, humorem i niesamowitym ciepłem.

Była wzorem dla młodych i dobrym duchem dla nas wszystkich.

Bożenko, pozostaniesz w naszych sercach na zawsze.

Producenci i ekipa serialu „Na Wspólnej"
i FremantleMedia Polska

www.nekrologi.wyborcza.pl/34421479

Z ogromnym żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Taty

naszej koleżanki

Małgorzaty Olbryś

Wyrazy głębokiego współczucia

Rodzinie i Najbliższym

składają

Rada Nadzorcza, Zarząd oraz współpracownicy
z Kulczyk Investments

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

**Syndyk Masy Upadłości BG Trading Sp. z o.o.
z siedzibą w Białej Podlaskiej**

OGŁASZA PRZETARG NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI
wchodzących w skład masy upadłości:

1. Prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej **położonej w Białej Podlaskiej przy ulicy Stodolna 17** stanowiącej działkę ewidencyjną nr **921/2,** dla której Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr **LU1B/00008059/5**, za cenę nie niższą niż **30.000 zł netto + VAT,**
2. Prawo użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej **położonej w Białej Podlaskiej przy ulicy Stodolna 17** stanowiącej działkę ewidencyjną nr **889/4,** dla której Sąd Rejonowy w Białej Podlaskiej, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr **LU1B/00029613/0**, za cenę nie niższą niż **1.800.000 zł netto + VAT,**

Wadia dla nieruchomości opisanych w punktach 1-2 wynoszą:
1 – 3.000 zł, 2 – 180.000 zł

Wadia muszą wpłynąć na rachunek bankowy w Banku Pekao SA I o/Lublin nr Bank Pekao SA I o/Lublin 07 1240 1503 1111 0011 3993 0312 do dnia 11.03.2026 r. Za datę wpływu przyjmuje się datę uznania kwoty na rachunku. Wadium wpłacone przez oferenta, którego oferta została wybrana, zostanie zaliczone na poczet ceny nabycia. W przypadku nie dojścia do zawarcia umowy sprzedaży z przyczyn leżących po stronie oferenta, którego oferta została wybrana, wpłacone przez niego wadium nie podlega zwrotowi i zostanie włączone do funduszów masy upadłości. Wadium wpłacone przez oferenta, którego oferta nie została wybrana, podlega zwrotowi.

Oferty nabycia przedmiotu należy składać z podaniem nazwy oferenta, oznaczeniem, że oferta dotyczy nieruchomości, z zaproponowaną ceną w zamkniętej, nieprzezroczystej kopercie, która winna być umieszczona również w nieprzezroczystej zamkniętej większej kopercie na adres: Kancelaria Radcy Prawnego Piotra Wyrzykowskiego ul. Budowlana 50 lok 205 „Konkurs ofert – nie otwierać IX GUp 57/22 – nieruchomości". Oferty nabycia należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 13.03.2026 r. do godziny 10:15** Otwarcie ofert nastąpi **w dniu 13.03.2026 o godz. 11:00.** Regulamin dostępny jest na stronie internetowej www.doradcarestrukturyzacyjny.net oraz w biurze Syndyka przy ul. Budowlanej 50 lok 205, 20-469 Lublin Syndykowi zastrzega się prawo do: swobodnego wyboru oferty, unieważnienia konkursu w całości lub części bez podania przyczyny. Więcej informacji można uzyskać pod nr tel. 693 466 323 w godzinach 10-16.

Kraj/34421267

BURMISTRZ MIASTA AUGUSTOWA

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.)

podaje do publicznej wiadomości,iż w siedzibie Urzędu Miejskiego w Augustowie na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej: bip.um.augustow.pl i stronie internetowej Urzędu: urzad.augustow.pl, został zamieszczony na okres od 20.02.2026 r. do 13.03.2026 r.

WYKAZ NIERUCHOMOŚCI POŁOŻONYCH W AUGUSTOWIE PRZEZNACZONYCH:

1) do sprzedaży:

- lokal mieszkalny nr 39 położony przy ul. 29 Listopada 12 wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu;
- lokal mieszkalny nr 9 położony przy ul. Przemysłowej 1A wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu;
- lokal mieszkalny nr 42 położony przy ul. Obrońców Westerplatte 5 wraz ze sprzedażą ułamkowej części gruntu;

2) do oddania w dzierżawę na okres 10 lat:

- grunt o pow. 6 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 883/7, położonej przy ul. Rybackiej;
- grunt o pow. 4 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 883/7, położonej przy ul. Rybackiej;
- grunt o pow. 20 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 883/7, położonej przy ul. Rybackiej;
- grunt o pow. 15 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 883/7, położonej przy ul. Rybackiej;
- grunt o pow. 15 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Rybackiej;
- grunt o pow. 15 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Rybackiej;
- grunt o pow. 2 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Rybackiej;
- grunt o pow. 28 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Rybackiej;
- grunt o pow. 12 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Kilińskiego;
- grunt o pow. 5 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Kiliń skiego;
- grunt o pow. 4 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Kilińskiego;
- grunt o pow. 25 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Kilińskiego;
- grunt o pow. 17 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Kilińskiego;
- grunt o pow. 15,50 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Kilińskiego;
- grunt o pow. 15,50 m^2, stanowiący część działki oznaczonej nr geodez. 3419/2, położonej przy ul. Kilińskiego;
- grunt o pow. 617 m^2, stanowiący działkę oznaczoną nr geodez. 3518, położoną przy ul. Kościelnej;
- grunt o pow. 577 m^2, stanowiący działkę oznaczoną nr geodez. 712, położoną przy ul. Waryńskiego;
- grunt o pow. 46 m^2, stanowiący działkę oznaczoną nr geodez. 3423/2, położoną przy ul. Mostowej.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Augustowie ul. Młyńska 35, pokój Nr 303, tel. 87 643 42 23, 532 401 967.

Burmistrz Miasta Augustowa

Kraj/34421525

OGŁOSZENIE

Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin informuje,

że w dniach
od 20.02.2026 r. do 12.03.2026 r.
został ogłoszony i wywieszony w siedzibie Urzędu Gminy i Miasta Żuromin wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy, przeznaczonych do najmu i dzierżawy **nr NiPP.6845.9.2026.**

Burmistrz Gminy i Miasta Żuromin
/-/ Michał Bodenszac

Kraj/34421559

**Syndyk Masy Upadłości
Moniki Haas - osoby fizycznej**

OFERUJE DO SPRZEDAŻY Z WOLNEJ RĘKI, W TRYBIE WYBORU NAJKORZYSTNIEJSZEJ OFERTY:

prawo własności nieruchomości położonej w miejscowości Sobótka, gm. Ożarów, składającej się z działki nr 256/2 o pow. 0,1955ha, zabudowanej budynkiem mieszkalnym o pow. użyt. 79,36m2 oraz budynkiem gospodarczym o pow. 45,08m2, KW nr KI1S/00074179/7, za cenę nie niższą od wartości oszacowania tj. 210 494,00 zł.

Oferty zgodne z Regulaminem sprzedaży – z dopiskiem na kopercie **OFERTA - HAAS** należy składać do **16 marca 2026r.** do godz. **12.00** do Kancelarii Syndyka, przy ul.1-go Maja 4c, 20-410 Lublin. Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem tel. **81 53 444 38, 691 96 54 03** oraz w Kancelarii Syndyka, gdzie można zapoznać się z oszacowaniem i Regulaminem sprzedaży.

Kraj/34421473

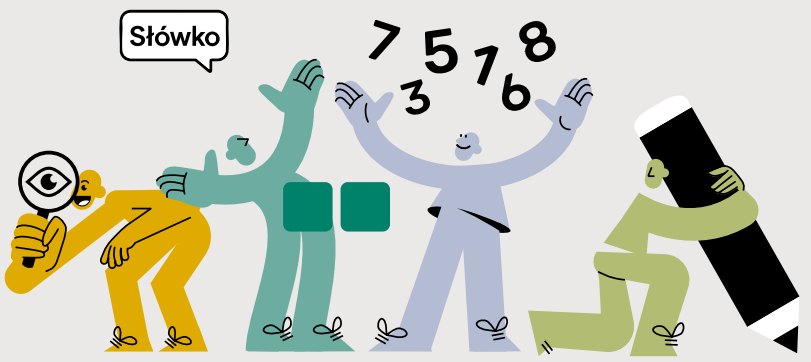
W Sądzie Rejonowym w Sierpcu
I Wydziale Cywilnym
toczy się postępowanie z wniosku BIMS Plus sp. z o.o. sp.k. w Poznaniu (sygn. akt I Ns 259/24) **o stwierdzenie nabycia spadku po Zbigniewie Mielczarskim (s. Ryszarda i Janiny Krystyny)** zmarłym
w dniu 21 czerwca 2024 r. w Sierpcu, ostatnio stale zamieszkałym w Sierpcu przy ulicy Jana Pawła II 12/23.

Wzywa się wszystkich zainteresowanych, aby w ciągu trzech miesięcy od ukazania się ogłoszenia zgłosili się w Sądzie, w którym toczy się postępowanie i udowodnili swoje prawa, gdyż w przeciwnym razie będą pominięci w tym postępowaniu.

Kraj/34421305

Słówko • Literówka
Quizy • Sudoku • Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

Słupsk

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA

Prezydent Miasta Słupska ogłasza

II przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości, stanowiącej własność Miasta Słupska, położonej w obrębie nr 0014 miasta Słupska, oznaczonej w ewidencji gruntów jako:

- działka zabudowana numer 712 o powierzchni 4310 m^2 położona przy ul. Raszyńskiej w Słupsku,
- działki numer: 187/4 o powierzchni 2 m^2 i 187/6 o powierzchni 15 m^2 położone od ul. Wysokiej w Słupsku, ul. Raszyńska w Słupsku.

Cena wywoławcza 2 900 000 zł, wadium 290 000 zł.

Sprzedaż nieruchomości zwolniona od podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775).
Dla nieruchomości Sąd Rejonowy w Słupsku prowadzi KW nr SL1S/00018525/4 (działka nr 712) oraz KW nr SL1S/00040714/9 (działki nr 187/4 i 187/6).
Działka nr 712 zabudowana jest jednokondygnacyjnym budynkiem niemieszkalnym o numerze ewidencyjnym 66 o powierzchni użytkowej 190,76 m^2.
W ewidencji gruntów działki nr 712, 187/4 i 187/6 sklasyfikowane są jako: tereny mieszkaniowe - B.
Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Lelewela - A" nieruchomość położona jest na terenie o funkcji: tereny mieszkaniowe wielorodzinne (01.1.MW).

Przetarg odbędzie się w dniu 23.04.2026 r. o godzinie 10^{00} w sali nr 212 Urzędu Miejskiego w Słupsku, Plac Zwycięstwa 3 (II p.).

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium do 16.04.2026 r. na konto: Miasto Słupsk mBank SA nr 08 1140 1153 0000 2175 4200 1011. Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnej na rachunek Miasta Słupska. Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Miasta Słupska.
Pełna treść ogłoszenia została wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Słupsku obok pok. 224, opublikowana na stronie internetowej www.slupsk.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.um.slupsk.pl.
Szczegółowe informacje dotyczące przetargu uzyskać można w Urzędzie Miejskim w Słupsku Plac Zwycięstwa 3, w Wydziale Zarządzania Nieruchomościami pokój 224 pod numerem tel. 0 59 84 88 472.
Prezydent Miasta Słupska zastrzega sobie prawo do odwołania przetargu z uzasadnionej przyczyny w trybie właściwym dla ogłoszenia.

Kraj/34421516

NEWSLETTER Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.
Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl** lub użyj kodu QR

eprasa.pl 0877dda591

Załużny opowiedział o konflikcie z prezydentem Zełenskim

Były dowódca naczelny ukraińskiej armii Wałeryj Załużny potwierdził, że między nim a prezydentem dochodziło do różnicy zdań na temat strategii obrony kraju.

• **Generał Wałeryj Załużny** FOT. DOMENA PUBLICZNA

Piotr Andrusieczko

KORESPONDENCJA Z UKRAINY

Wałeryj Załużny, obecny ambasador Ukrainy w Wielkiej Brytanii, dla wielu Ukraińców pozostaje bohaterem, który ma na swoim koncie powstrzymanie Rosjan na początku wojny i dwie udane kontrofensywy w obwodach charkowskim i chersońskim jesienią 2022 roku.

O rozbieżnościach między nim a prezydentem Wołodymyrem Zełenskim było wiadomo od dawna. Efektem sporu była dymisja generała i odesłanie go na placówkę w Londynie.

W wywiadzie dla agencji Associated Press były dowódca naczelny po raz pierwszy sam publicznie opowiedział o różnicach zdań między nim a prezydentem Zełenskim. Miały się pojawić niedługo po rosyjskiej agresji w 2022 roku i dotyczyły strategii obronnej.

SBU przyszło do sztabu Załużnego

Według Załużnego krytycznym momentem w relacjach z prezydentem Ukrainy była prób przeprowadzenia przeszukania w jego sekretnym sztabie w Kijowie jednią 2022 roku. Twierdzi on, że do centrum dowodzenia przybyło kilkudziesięciu agentów Służby Bezpieczeństwa Ukrainy, w czasie, kiedy przebywali tam z wizytą brytyjscy oficerowie.

Były dowódca naczelny twierdzi, że starał się im przeszkodzić w przeglądaniu komputerów i dokumentów. Zadzwonił wówczas do szefa Biura Prezydenta Ukrainy Andrija Jermaka i uprzedził go, że jest gotowy wezwać żołnierzy dla obrony swojego sztabu. – Będę z wami walczył i już wezwałem posiłki do centrum Kijowa – przypomniał słowa, które powiedział wówczas Jermakowi.

Skontaktował się również z ówczesnym szefem SBU Wasylem Malukiem, który odpowiedział, że nic o przeszukaniu nie wie.

Zdaniem Załużnego najście służb miało wywrzeć na niego presję. A gdyby wewnętrzna rywalizacja została ujawniona, trudno byłoby o zachowanie jedności w obliczu rosyjskiej agresji.

We wtorek Służba Bezpieczeństwa Ukrainy, odpowiadając na pytanie „Ukraińskiej Prawdy", potwierdziła, że funkcjonariusze SBU przyszli w 2022 roku do Załużnego.

Według SBU, w wielu miejscach Kijowa trwały wówczas działania śledcze w sprawie przestępczości zorganizowanej. Okazało się, że pod jednym z takich adresów znajdował się tajny punkt dowodzenia Załużnego

„W rzeczywistości żadne przeszukania ani działania śledcze ze strony SBU pod tym adresem nie miały miejsca, dodatkowo Wasyl Maluk i Wałerij Załużny skomunikowali się natychmiast osobiście i sytuacja została wyjaśniona" – wyjaśnia SBU.

Nieudana zaporoska kontrofensywa

Associated Press wskazuje, że najostrzejsze rozbieżności wyniknęły w związku z kontrofensywą w obwodzie zaporoskim w 2023 roku. Zakończyła się ona niepowodzeniem i Załużny obarcza za to odpowiedzialnością Wołodymyra Zełenskiego.

W wywiadzie dla agencji Associated Press były dowódca naczelny po raz pierwszy sam publicznie opowiedział o różnicach zdań między nim a prezydentem Zełenskim. Miały się pojawić niedługo po rosyjskiej agresji w 2022 roku i dotyczyły strategii obronnej

Według byłego dowódcy naczelnego początkowy pan został opracowany razem z partnerami z NATO. Zakładał maksymalną koncentrację sił w „jedną pięść" dla przeprowadzenia uderzenia i wyzwolenia części terytorium w obwodzie zaporoskim włącznie z Zaporoską Elektrownia Jądrową i dojścia do Morza Azowskiego. Doprowadziłoby to do przecięcia rosyjskiego lądowego korytarza logistycznego na Krym.

– Sukces wymagał dużego, skoncentrowanego wzmocnienia sił i taktycznego zaskoczenia – podkreśla Załużny.

Jednak zamiast tego część potrzebnych sił została rozrzucona na innych odcinkach frontu. AP pisze, że dwóch zachodnich urzędników potwierdziło słowa Załużnego.

W maju 2023 roku rosyjskie wojska zajęły praktycznie całe miasto Bachmut, o które przez wiele miesięcy toczyły się zacięte walki. Latem 2023 roku, kiedy trwała kontrofensywa na południu, ukraińskie media informowały, że ukraińskie siły nacierają też na Bachmut. Jednak działania te nie przyniosły rezultatu.

Rosjanie mieli też czas, żeby się przygotować i nie dali się zaskoczyć. O tym, że Ukraina chce kontratakować w kierunku Krymu, mówiono publicznie często, od kiedy wyzwolono część obwodów charkowskiego i chersońskiego.

Rosyjskie wojska od 2022 roku budowały rozległy system umocnień z polami minowymi. Jeden ze zwolnionych ukraińskich jeńców powiadał „Wyborczej" w grudniu ubiegłego roku, że przez kilka miesięcy w 2022 roku był zmuszany z innymi więzionymi Ukraińcami do budowania umocnień na linii frontu w obwodzie zaporoskim.

Niektórzy z ekspertów wskazywali również, że ukraińskiej kontrofensywie brakowało jednego z kluczowych elementów tego typu operacji według standardów NATO – odpowiedniego wsparcia lotniczego. Miała je za to strona rosyjska.

Były konsultant Trumpa proponował swoje usługi Załużnemu

W lutym 2024 roku Załużny został zdymisjonowany i otrzymał stanowisko ambasadora w Wielkiej Brytanii. Wielu komentatorów oceniło to wówczas jako ruch, który miał doprowadzić do wyeliminowania konkurenta politycznego Zełenskiego.

Ostatnie sondaże pokazują, że Zełenski wyprzedza Załużnego w pierwszej turze, jednak w drugiej turze to Załużny ma szansę wygrać.

Wybory w Ukrainie zostały zawieszone, zgodnie z obowiązującym prawem, na czas stanu wojennego. Jednak ostatnio mówi się o nich coraz częściej. Sam Załużny w ostatnim wywiadzie również unika deklaracji politycznych, wyjaśniając, że nie chce doprowadzać do podziałów wśród Ukraińców.

– Dopóki wojna się nie skończy lub nie zostanie zniesiony stan wojenny, nie będę o tym rozmawiał ani podejmował żadnych działań w tym kierunku – podkreśla.

Dodał jednak, że wiosną 2025 roku kontaktował z nim „dosyć znany" amerykański specjalista od technologii wyborczych.

Agencja AP ustaliła, że był to prawdopodobnie Paul Manafort, amerykański lobbysta i konsultant polityczny. Pracował między innymi dla Wiktora Janukowycza, byłego prezydenta Ukrainy. W 2016 roku stanął na czele sztabu wyborczego Donalda Trumpa. Jednak w mediach pojawiły się informacje, że mógł on otrzymać od Janukowycza i Partii Regionów niemal 13 mln dolarów, które nie zostały przez niego zadeklarowane. Manafort podał się do dymisji, Trump ją przyjął, ale nazwał go prawdziwym profesjonalistą.

W 2017 roku postawiono mu zarzuty niepłacenia podatków i prania pieniędzy. Manafort stał się też jedną z figur w specjalnym śledztwie dotyczącym kontaktów Trumpa z Rosją. W 2020 roku Manafort został ułaskawiony przez Trumpa.

Załużny twierdzi, że podziękował konsultantowi i odmówił skorzystania z jego usług.

Wyborczy falstart w Ukrainie?

Mimo zapewnień Załużnego, że do końca wojny zamierza pozostać z dala od polityki, część ukraińskich komentatorów ocenia jego wywiad właśnie jako wyborczą zapowiedź.

18 lutego prezydent Zełenski w wieczornym wystąpieniu podziękował walczącym żołnierzom, których odwaga wzmacnia możliwości dyplomatyczne i pozycję negocjacyjną Ukrainy. Dodał, że wszyscy w Ukrainie pracują na rzecz obrony sprawiedliwego pokoju.

– Jakakolwiek inna polityka w Ukrainie jest obecnie całkowicie zbędna. To czas wojny. Czas obrony naszego państwa, obrony naszego narodu. Sprawy osobiste zostawmy na później – powiedział Zełenski, odnosząc się do wywiadu Załużnego.

Otwarta pozostaje jeszcze jedna kwestia. Czy po takim wywiadzie Załużny nadal pozostanie ambasadorem w Wielkiej Brytanii? Możliwe, że były dowódca naczelny chciał sprowokować reakcję prezydenta i swoją dymisję.

Według części ekspertów oznaczałoby to, że Załużny już przygotowuje się do wyborów. ●

eprasa.pl 0877dda591

Były książę Andrzej aresztowany w związku z aferą Epsteina

Brat króla Karola III Andrzej Mountbatten-Windsor został zatrzymany w związku z „nadużyciami podczas sprawowania urzędu publicznego” – informuje BBC.

Paulina Nodzyńska, PAP

• **Andrew Mountbatten-Windsor** FOT. PAP/EPA/JULIEN WARNAND

BBC informuje, że Andrzej Mountbatten-Windsor został aresztowany w Sandringham w Norfolk pod zarzutem nadużycia władzy publicznej. Funkcjonariusze nie podali nazwiska zatrzymanego, poinformowali zaś, że dochodzenie wszczęli „po wnikliwej analizie”. Potwierdzili także, że przeprowadzają przeszukania adresów w hrabstwach Berkshire i Norfolk.

W najnowszej transzy dokumentów ze śledztwa w sprawie Epsteina opublikowanej pod koniec stycznia przez ministerstwo sprawiedliwości USA znalazły się m.in. maile z 30 listopada 2010 r. wymieniane między Epsteinem a byłym już księciem Andrzejem. Wynika z nich, że Epstein wysłał kobietę do Wielkiej Brytanii w celu seksualnego kontaktu z ówczesnym księciem, a także że Mountbatten-Windsor przekazywał Epsteinowi raporty ze swoich wizyt w Wietnamie, Singapurze, Hongkongu oraz Shenzhen w Chinach.

Młodszy brat króla Karola III był specjalnym przedstawicielem Wielkiej Brytanii ds. handlu i inwestycji od 2001 r. do lipca 2011 r. W ramach pełnionej funkcji często promował brytyjskie interesy gospodarcze za granicą.

Brytyjski premier Keir Starmer, zapytany o byłego księcia Andrzeja i jego związki z amerykańskim finansistą i przestępcą seksualnym Jeffreyem Epsteinem, powiedział w czwartek: – Myślę, że to sprawa dla policji. Oni przeprowadzą własne dochodzenie, ale jedną z podstawowych zasad naszego systemu jest to, że wszyscy są równi wobec prawa i nikt nie stoi ponad prawem. To bardzo ważna zasada naszego kraju i musi mieć zastosowanie w tej sprawie tak samo jak w każdej innej.

Powtórzył też swoją opinię, że Andrzej Mountbatten-Windsor powinien złożyć zeznania przed amerykańskim Kongresem.

Młodszy brat króla Karola III zaprzecza wszelkim stawianym mu zarzutom w związku ze znajomością z Epsteinem.

Andrzej Mountbatten-Windsor, dawniej znany jako książę Yorku, tytuł i książęce przywileje stracił w październiku 2025 roku za związki z Jeffreyem Epsteinem, amerykańskim finansistą i przestępcą seksualnym. Pałac Buckingham potwierdził wówczas, że król Karol wszczął wobec brata „formalną procedurę pozbawienia go tytułu, godności i zaszczytów”.

Brytyjskie media potwierdzają, że były książę wyprowadził się z rezydencji Royal Lodge w Windsorze w poniedziałek 2 lutego oraz że zamieszka w Sandringham Estate w Norfolk.

Wcześniej Pałac Buckingham oświadczył, że jest gotowy pomóc policji w badaniu powiązań byłego księcia Andrzeja z Jeffreyem Epsteinem, nieżyjącym już amerykańskim finansistą i przestępcą seksualnym. Epstein został w 2008 r. skazany przez sąd stanowy na Florydzie za wykorzystywanie seksualne nieletnich. W 2019 r. amerykańska prokuratura federalna postawiła mu zarzuty handlu nieletnimi w celu wykorzystywania seksualnego. W tym samym roku popełnił samobójstwo w areszcie.

W komunikacie Pałacu Buckingham napisano: „Król wyraził jasno, zarówno słowami, jak i poprzez bezprecedensowe działania, swoje głębokie zaniepokojenie zarzutami, które wciąż pojawiają się w związku z postępowaniem pana Mountbattena-Windsora. Chociaż do konkretnych zarzutów, o których mowa, powinien odnieść się pan Mountbatten-Windsor, to jeśli zwróci się do nas policja Thames Valley, jesteśmy gotowi udzielić jej wsparcia, zgodnie z oczekiwaniami. Jak już wcześniej stwierdzono, myśli i współczucie Ich Królewskich Mości były i pozostają z ofiarami wszelkich form przemocy”. ●

REKLAMA
Kraj/34421653

PRYWATNY DORADCA I ANALITYK

AI Asystent Sprzedawcy ułatwia sprzedaż na OTOMOTO

W kilka sekund podsumowuje kluczowe informacje, odpowiada na pytania dotyczące konta, stocku, faktur, umożliwia szybkie przedłużanie ogłoszeń, a to dopiero początek. AI Asystent Sprzedawcy, nowe narzędzie OTOMOTO dla sprzedawców, ułatwia prowadzenie firmy.

AI ma coraz więcej zastosowań, zmieniając nasze codzienne funkcjonowanie. Odpowiednio zaprojektowana może znacząco przyspieszyć procesy w firmach. Udowadnia to platforma OTOMOTO, która sukcesywnie rozwija ekosystem inteligentnych narzędzi wspierających sprzedaż samochodów.

Aby jeszcze bardziej ułatwić działanie firmom, OTOMOTO zaoferowało klientom biznesowym przełomową funkcjonalność – AI Asystent Sprzedawcy. Rozwiązanie odpowiada na kluczowe wyzwania dealerów, upraszczając ich codzienną pracę i zwiększając efektywność sprzedaży w oparciu o dane.

– *AI Asystent Sprzedawcy został zaprojektowany jako prywatny doradca i analityk dostępny 24/7. W kilka sekund podsumowuje kluczowe informacje, odpowiada na pytania dotyczące konta, stocku, faktur, umożliwia szybkie przedłużanie ogłoszeń, a to nie wszystko. Już wkrótce pojawią się kolejne funkcje* – zapewnia Agnieszka Czajka, Vice President Motors Professionals Europe w OLX Group / OTOMOTO.

AI Asystent Sprzedawcy daje sprzedawcom realną korzyść. – *Pozwala im szybciej reagować na potrzeby klientów i skupiać się na działaniach, które bezpośrednio wpływają na sprzedaż, a to kluczowa przewaga w biznesie* – zauważa Agnieszka Czajka. Szeroki zakres funkcjonalności umożliwia szybszą identyfikację najskuteczniej performujących ofert, priorytetyzowanie zadań i precyzyjniejsze działanie.

Szeroki ekosystem

AI Asystent Sprzedawcy jest częścią szerszego ekosystemu narzędzi OTOMOTO opartych na sztucznej inteligencji. – *Poszczególne rozwiązania nie tylko odpowiadają na różne wyzwania profesjonalnych sprzedawców, ale także realizują wspólny cel: upraszczają procesy sprzedażowe i zwiększają ich efektywność w oparciu o dane. Dzięki temu dealerzy zyskują szereg korzyści w postaci szybszej sprzedaży, wyższych marż oraz zoptymalizowanych operacji* – informuje Mohit Kumar, Head of Product Motors Professionals Europe w OLX Group, OTOMOTO.

Częścią pakietu narzędzi OTOMOTO jest opcja automatycznego generowania opisów ogłoszeń. Aż 40 proc. profesjonalnych sprzedawców na OTOMOTO publikuje więcej niż jedno ogłoszenie dziennie. Przy dużej skali biznesu to istotna oszczędność czasu. To także wygoda – powtarzalne zadania stają się łatwiejsze, a sprzedawcy wciąż mają pełną kontrolę nad treścią i stylem swoich ofert.

Dla klientów biznesowych dostępny jest również panel, który porządkuje statystyki związane z zainteresowaniem poszczególnymi ofertami i sprawne zarządzanie przychodzącymi połączeniami telefonicznymi. Ten obszar jest w OTOMOTO wspierany także przez funkcję Managera Połączeń. Ogranicza on ryzyko straconych okazji sprzedażowych. Sprzedawca od razu

widzi, kto czeka na odpowiedź, i w prosty sposób może monitorować, do kogo należy zadzwonić.

Sprawniejszy kontakt z klientem zapewnia również Multi Konto, które porządkuje pracę zespołu. Właściciel konta biznesowego może zaprosić współpracowników i przypisywać im konkretne zadania, co usprawnia codzienną organizację pracy. Dane OTOMOTO pokazują, że 50 najbardziej zaawansowanych klientów biznesowych przypisało średnio 7 użytkowników do swojego konta. Jasny podział obowiązków przekłada się na lepsze wyniki, w tym nawet 12-proc. wyższą responsywność na zapytania klientów. Podstawowe pytania obsługiwane są automatycznie, pozostawiając handlowcom przestrzeń do zaopiekowania pilniejszych kwestii.

Pakiet rozwiązań OTOMOTO z AI Asystentem Sprzedawcy wprowadza nowy standard sprzedaży samochodów, w którym technologia wspiera zespoły handlowe w szybszym reagowaniu na potrzeby rynku. Skuteczniejsze zarządzanie kluczowymi procesami, decyzje oparte na liczbach i mierzalna oszczędność czasu i zasobów. Zintegrowany ekosystem będzie rozwijany o kolejne funkcjonalności, dostarczając sprzedawcom skutecznych narzędzi, które zwiększają efektywność i konkurencyjność biznesu. OTOMOTO zapewnia, że pakiet będzie rozwijany o kolejne funkcjonalności, wzmacniające potencjał i konkurencyjność biznesu klienta.

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Tajemniczy partner w To on jest najbliżej Ma

• **Frans Timmermans we Wrocławiu. Okrągły stół w Saule Technologies. Na zdjęciu z założycielką, Olgą Malinkiewicz**
FOT. KOMISJA EUROPEJSKA

Na jego temat w 2017 r. powstał raport detektywistyczny, który postawił na nogi zarząd Saule. Dziś Iwan Czuryłowicz znów doradza Oldze Malinkiewicz. Ile sensacji jest w jego życiorysie? Sprawdziliśmy.

Joanna Sosnowska

Iwan Czuryłowicz nie lubi być w centrum zainteresowania. A jednak znalazł się w pobliżu Saule, którego historia od miesięcy rozgrzewa polski internet.

W 2016 r. Czuryłowicz otrzymał nagrodę „Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju", która to przyznawana jest „wyjątkowym osobowościom ze świata nauki, kultury, polityki oraz sportu, które poprzez swoje osiągnięcia promują pozytywny wizerunek Polski i Polaków w świecie". Tę samą nagrodę otrzymała wówczas Olga Malinkiewicz. Oboje poznali się na gali. Dziś Czuryłowicz przyznaje, że gdyby wiedział, że przyjęcie nagrody doprowadzi do tego, że stanie w centrum zainteresowania, na wręczeniu by się nie pojawił.

Czuryłowicz, choć jest ważną postacią w historii Saule, zawsze był w cieniu. Jego nazwisko pojawiło się w nieoczekiwanym kontekście dopiero kilka miesięcy temu.

Telefon do studia

Koniec listopada 2025 r. W studiu Kanału Zero razem z Krzysztofem Stanowskim siedzi Olga Malinkiewicz, założycielka firmy Saule, naukowczyni, która opracowała metodę nakładania perowskitów na elastyczne podłoża (o początkach firmy pisaliśmy w artykule „Pierwsze ogniwa robiła w pudełku z Ikei. Dziś walczy o firmę i swoją technologię. Oto nieopowiedziana historia Saule", a o konflikcie z inwestorami w „«Oddaliśmy wolność za pieniądze». Kulisy upadku Saule i konfliktu Malinkiewicz z DC24").

Malinkiewicz opowiada Stanowskiemu, jak potraktowali ją ludzie z Columbus Energy i DC24, a teraz musi walczyć o swoją spółkę. W pewnym momencie Stanowskiemu udaje się połączyć z Dawidem Zielińskim, prezesem Columbus Energy. Ten mówi: „Albo Olga będzie współpracować dziś z państwem polskim, albo z panem Iwanem Czuryłowiczem. Albo będzie współpracować z polskimi przedsiębiorcami i Skarbem Państwa, albo ze Wschodem. Albo będzie współpracować z ludźmi, którzy dali jej 120 mln zł plus 130-150 z Unii Europejskiej, albo ze służbami wschodnimi".

I dalej: „Chciałbym zapytać o jedną rzecz: kim jest dla ciebie, Olga, pan Iwan Czuryłowicz?".

Malinkiewicz spokojnie mówi, że poznali się podczas wspomnianego już rozdania nagród, a potem dodaje: „Nie wiem, o co chodzi z tymi służbami, być może to próba odwrócenia uwagi od głównego tematu naszej rozmowy".

Kilka dni później, w rozmowie z Onetem, Malinkiewicz mówiła o Czuryłowiczu tak: „To były doradca w Parlamencie Europejskim, pracujący obecnie w Brukseli na rzecz sektora prywatnego" i opowiadała, że poznali się osiem lat temu, potem zerwali kontakt, a następnie przypadkiem spotkali się w marcu w Brukseli. To wspólni znajomi dali mu znać, że naukowczyni przyjeżdża do Brukseli i to Czuryłowicz odnowił kontakt, zapraszając ją na kawę.

Raport

Malinkiewicz twierdzi, że niedługo po tym, gdy się poznali, Czuryłowicz zaczął jej zwracać uwagę na to, że nikt w Saule nie kontroluje finansów, że w spółce trzeba zatrudnić dyrektora finansowego. Naukowczyni poszła z tymi sugestiami do współzałożycieli spółki – Piotra Krycha i Artura Kupczunasa.

Według jej relacji wspólnicy mieli odrzucić sugestię zatrudnienia CFO, czyli dyrektora finansowego. Malinkiewicz mówiła później prowadzącym podcast Techstorie, że „panowie się nie polubili, Jan [Czuryłowicz występuje też pod tym imieniem – red.] zwrócił mi uwagę, że mam dużo zaufania do wspólników, że mogę na tym źle wyjść i że ktoś powinien pilnować finansów w spółce".

Piotr Krych zapamiętał to inaczej.

– W 2016 r. Olga naciskała na nas, żeby jeden z jej znajomych został wiceprezesem do spraw finansowych. Olga mówiła, że Iwan zaproponował jej, że przyjdzie do spółki, będzie dyrektorem finansowym i udowodni w ciągu tygodnia, że my ukradliśmy z Arturem [Kupczunasem – red.] milion złotych. Wtedy ja powiedziałem: moment, idź do kontrolingu, jesteś wiceprezesem, masz wszystkie pełnomocnictwa, prześledź każdą fakturę, każdą wypłatę z konta, możesz zrobić to sama albo przy pomocy pracowników, którym ufasz, bo coś takiego nie ma miejsca – mówi w rozmowie z Wyborcza.biz.

Według Krycha Malinkiewicz naciskała na trójstronne spotkanie, bo Czuryłowicz ma cenną wiedzę ekonomiczną, która spółce może się przydać.

– Spotkaliśmy się z nim na gruncie prywatnym i zadaliśmy mu trzy pytania finansowe, m.in. o to, jakie znał inne instrumenty finansowania startupu, oprócz inwestora albo instrumentów dłużnych. Nie potrafił odpowiedzieć – mówi Krych.

Pomysł zatrudnienia dyrektora finansowego upadł, ale rok po tym spotkaniu, na zamówienie założycieli Saule powstał raport detektywistyczny, który prześwietlał sylwetkę i życie Iwana Czuryłowicza.

Według tego dokumentu – otrzymaliśmy go od otoczenia firmy Columbus Energy, z którą Malinkiewicz jest skonfliktowana i na temat której publikuje dużo negatywnych informacji na swoich kontach w serwisach społecznościowych – to sama naukowczyni poprosiła współzałożycieli firmy o sprawdzenie, kim jest jej nowy znajomy.

Jej niepokój wywołał m.in. fakt, że Czuryłowicz zawsze płacił gotówką, zawsze miał spakowaną walizkę, nie chciał rozmawiać o swojej przeszłości.

Tak powstał raport, który prześwietlał życiorys Czuryłowicza. Poniżej publikujemy tylko te elementy życiorysu, które udało nam się zweryfikować.

Kim jest Iwan Czuryłowicz?

To Białorusin, w młodości związany ze środowiskiem białoruskiej opozycji. Ludzie, którzy go wtedy znali, wspominają, że był bardzo antysystemowy. Jako student zbierał materiały, które miały wskazywać na fałszowanie wyników białoruskiego referendum z 1996 roku. Został wtedy aresztowany i zmuszony do wyjazdu do Polski, gdzie otrzymał azyl polityczny, a kilka lat później – polskie obywatelstwo.

Aleksandr Łukaszenka był wtedy u władzy dopiero od dwóch lat, więc Czuryłowicz był jednym z pierwszych białoruskich uciekinierów politycznych. Media uważały go za interesującego i chętnie udostępniały mu swoje łamy. Na przełomie wieków zaczął pisać dla „Wprostu", „Życia". Artykuły dotyczyły tematów białoruskich: o Łukaszence, przemycie broni przez Białoruś, ale także o atrakcjach swojego państwa.

Czuryłowicz studiował na Uniwersytecie Warszawskim i na Uniwersytecie Środkowo-Europejskim w Budapeszcie, chciał się doktoryzować w Polskiej Akademii Nauk. Jego znajomi z tamtych czasów wspominają go jako osobę o bardzo dużej wiedzy, trochę tajemniczą.

Podczas tych pierwszych lat w Polsce poznał go Aleksiej Dzikawicki, białoruski dziennikarz, wieloletni korespondent Radia Swaboda. W podcaście Techstorie mówił o nim tak: „Opowiadał, iż jego ojciec tragicznie zginął, już kiedy on był w Polsce. Chyba sugerował, że mogło być w tym jakieś wrogie tło. Byliśmy aktywni politycznie, więc przez jakiś czas widywaliśmy się na białoruskich protestach czy podobnych wydarzeniach. Potem Iwan wyjechał do Brukseli".

„Do Brukseli", czyli do Parlamentu Europejskiego. Polska w 2004 r. dołączyła do Unii Europejskiej, a Czuryłowicz od tamtego roku zaczął pracę jako doradca wiceprzewodniczącego Parlamentu.

Był nim wówczas Janusz Onyszkiewicz, były minister obrony narodowej. Funkcję tę pełnił w latach 2004-2007. Onyszkiewicz potwierdził nam, że „Jan" Czuryłowicz był jego asystentem, zajmował się przede wszystkim sprawami białoruskimi i ukraińskimi. Ówczesny szef gabinetu Onyszkiewicza, dr Bartłomiej E. Nowak, potwierdził, że Czuryłowicza poleciło im środowisko Białorusinów w Polsce.

„Mieliśmy wtedy mocne kontakty z białoruską opozycją, wspieraliśmy Aleksandra Milinkiewicza. I potrzebny był ktoś do kontaktów z Białorusinami. I faktycznie, Czuryłowicz dosyć solidnie w tym zakresie pracował. Miał świetny angielski. Był merytoryczny. Ale ja zawsze miałem do niego pewną rezerwę" – mówił we wspomnianym podcaście.

Później, bogatszy o nowe doświadczenia, Czuryłowicz wrócił do Polski. Dzięki znajomościom w polityce trafił do biznesu. Tak zaczęła się jego współpraca ze spółkami energetycznymi. Dostał pracę w Polskiej Grupie Energetycznej, a następnie w Enei.

Później Czuryłowicz wyjechał na Ukrainę. Zaczął pracę w Sadovaya Group, firmie zajmującej się wydobyciem i przetwarzaniem węgla oraz obrotem węglem z Ukrainy. Był tam dyrektorem ds. strategii i rozwoju, pomagał w 2010 r. w wejściu spółki na giełdę w Warszawie.

Niedługo później przez Ukrainę przeszły największe w nowożytnej historii tego kraju protesty, które dziś znamy jako rewolucję godności. W latach 2013-2014 r. Ukraińcy, oburzeni tym, że prezydent Wiktor Janukowycz wstrzymał podpisanie umowy stowarzyszeniowej z UE, wyszli na ulice. Czuryłowicz był wtedy doradcą ds. zagranicznych w sztabie Majdanu. Jego praca polegała na łączeniu dyplomatów zachodu z protestującymi Ukraińcami.

Gdy do władzy doszedł nowy prezydent, Petro Poroszenko, Czuryłowicz współpracował z dwoma resortami ukraińskiego rządu – z ministrą finansów Natalią Jareśko i ministrą zdrowia Ulaną Spurun.

Kolegom mówił wtedy, że jest zatrudniony w Ukrainie w amerykańskim programie pomocowym. – Iwan pracował na zlecenie rządu Stanów Zjednoczonych w Ukrainie, bo bardzo dobrze zna ZSRR – mówiła w Techstoriach Olga Malinkiewicz. Zresztą obie ministry są Amerykankami ukraińskiego pochodzenia.

Potem Czuryłowicz znów wrócił do Polski. W mediach pojawiał się jako „doradca w firmie Clifford Eastcastle". W sieci nie ma o tej firmie żadnych informacji.

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Saule. linkiewicz

Raport kończył się na tym, że w 2016 r. dostał nagrodę TVP Polonia „Za zasługi dla Polski i Polaków poza granicami kraju". Jak czytamy we wnioskach konkludujących raport: „Samo przyznanie nagrody TVP Polonia w 2016 r. Czuryłowiczowi jest o tyle ciekawe, że wszystkie osoby z nagrodami rzeczywiście działały poza granicami kraju, zwłaszcza na wschodzie, a jedynie Malinkiewicz, mimo samej nazwy nagrody, mało pasowała do tego towarzystwa. To pozwala podejrzewać, że może chodziło o wykreowanie sytuacji, pozwalającej pojawić się Czuryłowiczowi przy Malinkiewicz".

Detektywi kończą raport wnioskiem, że Czuryłowicz, choć sam stara się nie rzucać w oczy, to ciągle jest blisko decydentów politycznych i biznesowych.

W dokumencie zawarto także uwagi założycieli Saule dotyczące znajomości Malinkiewicz z Czuryłowiczem. Naukowczyni po zapoznaniu się z raportem stwierdza, że „w umiejętny sposób zakończy znajomość z JCz".

Wkrótce po tym, jak założyciele Saule zapoznali się z raportem, Czuryłowicz odsunął się w cień. Kontakt z Malinkiewicz odnowił dopiero wiosną 2025 r., kiedy naukowczyni desperacko walczyła o utrzymanie spółki przy życiu.

Co na to Czuryłowicz?

Razem z Sylwią Czubkowską, z którą prowadzimy podcast Techstorie, spotykamy się z Czuryłowiczem w kawiarni w Śródmieściu Warszawy. Nie zgadza się na nagrywanie, nie chce podać do siebie numeru telefonu czy adresu e-mail. Jego wypowiedzi do autoryzacji mamy wysłać do Olgi Malinkiewicz.

Zapytany, co sądzi o tym, że ludzie, których kiedyś poznał, czuli się wobec niego tak niepewnie, że zamówili taki sprawdzający raport, rzuca tylko: „Dzieciaki. Chcieli się bawić w bajki ze szpiegami".

Zastrzegł, że nie chce rozmawiać o swojej przeszłości ani o obecnej pracy, bo dba o prywatność. Nie odpowiedział wprost na pytanie, gdzie teraz pracuje.

Na poszczególne etapy swojego życia prezentował odpowiednie dokumenty:

- legitymację Departamentu Stanu USA z czasu, gdy doradzał ministrom zdrowia i finansów;
- polski paszport;
- kartę pracownika dużego banku, w którym pracował już po powstaniu raportu.

Od afery Saule się dystansuje. – Ja chcę być jak najdalej od całego tego zamieszania – mówił. Zapewnił, że nie ma żadnych bieżących interesów związanych z Saule. Owszem, doradzał Malinkiewicz, ale ze względów grzecznościowych. Dziś, wg niego, naukowczyni ma już większe grono doradców, a także PR-owców.

Nie chciał mówić o szczegółach pracy doradczej w Brukseli, argumentując, że jego dzisiejsza praca nie ma żadnego związku ani z Saule, ani z Polską. Dopytywany o luki, jakie są w jego przeszłości – choćby takie, jak tajemnicza spółka Clifford Eastcastle – wyjaśniał: – To była prywatna firma konsultingowa jak każda inna. Nie była to firma publiczna, więc nie było ustawowego obowiązku o niej komunikować.

Dodawał, że gdy odnowił znajomość z Malinkiewicz, było dla niego jasne, że „władowano ją w pułapkę kolejnych pożyczek, a na koniec przedstawiono wysoce szkodliwą umowę, która tak naprawdę była wrogim przejęciem".

To „wrogie przejęcie" to tzw. plan naprawczy – umowa między Saule a Columbus Energy, na mocy której cały dług Saule wobec DC24 (ok. 60 mln zł + odsetki) miał przejść na Columbusa. DC24 to fundusz inwestycyjny, który należy do Piotra Kurczewskiego. DC24 zainwestował w Columbus Energy i wiele lat pożyczał Saule pieniądze. To m.in. z nim spiera się obecnie Malinkiewicz.

Columbus Energy w ramach tej umowy miał stać się większościowym właścicielem Saule (90 proc. udziałów). Taki ruch miał według Columbusa wyczyścić sytuację finansową firmy, co pozwoliłoby sięgnąć po wciąż dostępne dofinansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 84 mln zł. Malinkiewicz – po konsultacji z Czuryłowiczem – nie podpisała tej umowy, wskazując, że byłaby ona nie fair wobec mniejszych udziałowców, bo rozwadniałaby ich udziały.

Czuryłowicz w rozmowie z nami twierdził, że umowa z Columbusem doprowadziłaby do zmniejszenia wartości udziałów innych udziałowców, w tym giełdowych, bez należnej rekompensaty, co jest może zgodne z prawem, ale nieetyczne, a Malinkiewicz straciłaby kontrolę nad firmą.

Argumentował też, że wejście Malinkiewicz na wojenną ścieżkę z inwestorami to właściwa droga. – Zebrała 1,5 mln zł, w końcu ma z czego żyć i jak płacić za spór z CE i DC24 – mówił. I dalej:

– Alternatywą dla Olgi Malinkiewicz byłoby niewolnictwo i dalsze upokarzanie.

Konsultacje

Choć w 2017 r. Malinkiewicz przejęła się raportem, dziś go bagatelizuje. Teraz, wg niej, raport jest naciągany, nie należy szukać w nim sensacji. Odkąd znów się spotkali w Brukseli wiosną 2025 r., Malinkiewicz konsultuje z Czuryłowiczem sporo decyzji, po rozmowie z nim odrzuciła wspomniany „plan naprawczy", ale także zaczęła z nim konsultować ważne sprawy, pomysły i projekty biznesowe.

Jednym z takich projektów były specjalne maty zasilane perowskitami, które w ostatnim roku Saule chciało zaoferować wojsku ukraińskiemu. Czuryłowicz nawet pojechał do Kijowa, żeby negocjować tam z wojskiem ich potencjalny zakup.

Zresztą od kwietnia 2025 r. Czuryłowicz zaczął dosyć regularnie pojawiać się w Saule. Bywał też na spotkaniach Malinkiewicz z ówczesnym dyrektorem finansowym firmy.

Odkąd znów się spotkali w Brukseli wiosną 2025 r., Malinkiewicz konsultuje z Czuryłowiczem sporo decyzji, po rozmowie z nim odrzuciła m.in. „plan naprawczy", ale także zaczęła z nim konsultować ważne sprawy, pomysły i projekty biznesowe

W maju (w tym samym tygodniu, w którym Malinkiewicz została odwołana z zarządu swojej spółki), do siedziby Saule we Wrocławiu przyjechał europejski komisarz do spraw klimatu Wopke Hoekstra. Na nagraniu z tej wizyty widać, że oprócz Olgi Malinkiewicz, po biurze oprowadza go także Czuryłowicz, który w rozmowie z nami przyznał, że pomagał w organizacji tej wizyty.

Tydzień po tej rozmowie Iwan Czuryłowicz na profilach Olgi Malinkiewicz opublikował oświadczenie, zarzucając mi i Sylwii Czubkowskiej brak rzetelności dziennikarskiej. Nie odnosi się jednak do meritum sprawy. ●

wyborcza.pl

• **Więcej czytaj na Wyborcza.pl/swiat**

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34420854

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG

DYREKTOR ODDZIAŁU REGIONALNEGO AGENCJI MIENIA WOJSKOWEGO WE WROCŁAWIU

ogłasza II ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowych pozostających w zasobie Agencji Mienia Wojskowego, położonych w rejonie ul. Małujowickiej w Brzegu.

Przedmiotowa nieruchomość usytuowana jest w Brzegu w rejonie ul. Małujowickiej w zachodniej, peryferyjnej części miasta, w odległości ok 3 km od Rynku. W najbliższym otoczeniu znajdują się treny zabudowy jednorodzinnej oraz obecnie powstające osiedle w rejonie ul. Małujowickiej będące jednym z pierwszych osiedli wielorodzinnych w najbliższej okolicy. Nieruchomość stanowi dawne tereny wojskowe z siecią dróg wykonaną z płyt betonowych, z licznymi konstrukcjami betonowymi o nieokreślonym przeznaczeniu, znajdującymi się na terenie działek. Dla nieruchomości prowadzone są księgi wieczyste nr **OP1B/00051320/3** (571/57), **OP1B/00042553/9** (571/58) przez Sąd Rejonowy w Brzegu – V Wydział Ksiąg Wieczystych w Brzegu.
Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Brzeg dla obszaru rejonu ul. Małujowickiej zatwierdzonym uchwałą nr XII/98/15 Rady Miejskiej Brzegu z dnia 25 września 2015 r., zmienionym uchwałą nr XXII/258/20 Rady Miejskiej Brzegu z dnia 26 listopada 2020 r., przedmiotowe nieruchomości znajdują się na terenie oznaczonym symbolami:
A12.MW-U (dz. 571/58) – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług;
A11.ZP (dz. nr 571/57) – zieleń parkowa. Na terenie: A11.ZP nakazuje się: a) utworzenie ciągu pieszo – rowerowego, b) nasadzenie minimum 2 rzędów zieleni wysokiej – izolacyjnej.
Nieruchomości posiadają bezpośredni dostęp do drogi publicznej kategorii gminnej tj. działki nr 571/56. Działki nie mają zapewnionej dostawy mediów, znajdują się w zasięgu sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz energii elektrycznej.
Rada Miejska w Brzegu podjęła w dniu 27.02.2025 r. uchwałę nr XIV/87/25 *w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego dla obszaru miasta Brzeg*.

Adres nieruchomości	Oznaczenie nieruchomości wg danych z ewidencji gruntów i budynków: AM – 9, obręb 1101 Rataje, oznaczenie księgi wieczystej	Powierzchnia nieruchomości (działki gruntu) w ha	Cena wywoławcza netto nieruchomości w zł	Kwota wadium w złotych
Brzeg, rejon ul. Małujowickiej, woj. opolskie	**Działka nr 571/57** (KW OP1B/00051320/3) wraz z **działką nr 571/58** (KW OP1B/00042553/9)	**0,1385** (dz. nr 571/57) **0,7430** (dz. nr 571/58)	**1 360 000,00**	**136 000,00**

Do sprzedaży nieruchomości mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu publikacji ogłoszenia przedmiotowe nieruchomości podlegają zwolnieniu z podatku VAT.

Przetarg odbędzie się 30 kwietnia 2026 r. o godz. 11:00 w budynku Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego we Wrocławiu przy ul. Zwycięskiej 39, sala 20 (parter)

Warunkiem dopuszczenia do uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 24 kwietnia 2025 r. przez dokonanie wpłaty na rachunek bankowy Oddziału Regionalnego AMW we Wrocławiu: BGK Bank Gospodarstwa Krajowego Oddział we Wrocławiu nr 78 1130 1033 0018 8159 1520 0009.
O dotrzymaniu wyznaczonego terminu decyduje data wpływu wadium na konto Oddziału Regionalnego AMW. Na dowodzie wpłaty należy zaznaczyć „Przetarg nr 17/2026" oraz wskazać nazwę osoby prawnej lub osoby fizycznej będącej uczestnikiem przetargu.
Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z jego szczegółowymi warunkami, zawartymi w pełnym ogłoszeniu wywieszonym od dnia od 20.02.2026 r. do dnia 30.04.2026 r. na tablicy informacyjnej w siedzibie OR AMW we Wrocławiu przy ul. Sztabowej 32 tel. 71/710 72 00, budynku OR AMW we Wrocławiu, przy ul. Zwycięskiej 39 tel. 71/710 72 63 oraz na stronie internetowej www.amw.com.pl

ODDZIAŁ REGIONALNY AMW WE WROCŁAWIU
ul. Sztabowa 32, 50-984 Wrocław • tel. (071) 710 72 00 • fax (071) 710 72 01
e-mail: wroclaw@amw.com.pl • www.amw.com.pl

PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG PRZETARG

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34421504

Syndyk Masy Upadłości w postępowaniu upadłościowym IDS-BUD S.A. w upadłości z siedzibą w Warszawie, prowadzonym przed Sądem Rejonowym dla m. st. Warszawy w Warszawie, XVIII Wydziałem Gospodarczym ds. Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych pod sygn. akt WA1M/GUp/24/2022, ogłasza przetarg (aukcje) przedmiotem którego jest **prawo własności nieruchomości gruntowej położonej w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej, stanowiącej działki ew. o nr 15/35 i 15/42 w obrębie S-9, dla której Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi KW nr LD1M/00237088/4,** ujętej w spisie inwentarza sporządzonym przez Syndyka w pozycji 2.2.

Cena wywoławcza Przedmiotu przetargu wynosi **2.583.000,00 zł (słownie: dwa miliony pięćset osiemdziesiąt trzy tysiące złotych i 00/100) brutto**, z czego: kwota 2.100.000,00 zł netto (słownie: dwa miliony sto tysięcy złotych i 10/00) oraz podatek VAT w stawce 23% w wysokości 483.000,00 zł (słownie: czterysta osiemdziesiąt trzy tysiące złotych i 00/100).

Oferty należy składać w formie pisemnej do dnia **10 czerwca 2026 roku** na adres: Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie XVIII Wydział Gospodarczy ds. upadłościowych i restrukturyzacyjnych, ul. Czerniakowska 100A, 00-454 Warszawa. Decydująca jest data wpływu oferty do sądu. Oferta, która wpłynęła do sądu po terminie nie będzie rozpatrywana.

Do przetargu/aukcji mogą przystąpić osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej utworzone zgodnie z przepisami prawa i którym odrębne przepisy przyznają zdolność prawną – o ile posiadają status przedsiębiorcy w rozumieniu art. 43[1] Kodeksu cywilnego, jak też status czynnego podatnika VAT w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 roku – o podatku od towarów i usług. Status przedsiębiorcy oraz czynnego podatnika VAT oferent musi posiadać zarówno na moment złożenia oferty nabycia Przedmiotu przetargu, jak też zawarcia umowy sprzedaży Przedmiotu przetargu albo warunkowej umowy sprzedaży i umowy przenoszącej własność Przedmiotu przetargu (umowy rozporządzającej). Oferta wraz z wymaganymi dokumentami powinna być umieszczona w zamkniętej kopercie, którą należy umieścić w drugiej, większej kopercie. Każda z tych kopert powinna być zaadresowana do wskazanego sądu wraz z podaniem sygnatury akt WA1M/GUp/24/2022 oraz dopiskiem: *„NIE OTWIERAĆ – OFERTA PRZETARGOWA w postępowaniu upadłościowym IDS-BUD S.A. – Nieruchomość nr KW LD1M/00237088/4"* i zawierać dokładne oznaczenie składającego ofertę.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest m.in. wpłacenie wadium w wysokości 250.000,00 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych i 00/100) Wadium należy wpłacić przelewem na rachunek bankowy masy upadłości IDS-BUD S.A. w upadłości z siedzibą w Warszawie w banku BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie o numerze 53 1600 1462 1744 7910 9000 0003 z dopiskiem „Przetarg – sygn. akt. WA1M/GUp/24/2022, Nieruchomość nr KW LD1M/00237088/4" najpóźniej do dnia stanowiącego ostatni dzień terminu wyznaczonego do składania ofert, przy czym liczy się faktyczny termin uznania kwoty wadium na rachunku bankowym.

Otwarcie i rozpoznanie ofert nastąpi na posiedzeniu jawnym dnia **30 czerwca 2026 roku o godzinie 10:00** w budynku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie XVIII Wydział Gospodarczy ds. upadłościowych i restrukturyzacyjnych, ul. Czerniakowska 100A, 00 – 454 Warszawa **w sali nr 120**. Jeśli zostanie złożona więcej niż jedna oferta spełniająca warunki przetargu, syndyk zarządzi przeprowadzenie aukcji (przetarg ustny) wśród wszystkich obecnych oferentów, których oferty nie zostały odrzucone, na warunkach określonych w Warunkach przetargu i aukcji z dnia 3 lipca 2025 roku.

Operat szacunkowy nieruchomości opracowany przez rzeczoznawcę majątkowego mgr inż. Artura Olczaka według stanu na dzień 28 lipca 2023 r. jest dostępny do wglądu w aktach sprawy o sygn. akt: WA1M/GUp/24/2022 prowadzonych w Krajowym Rejestrze Zadłużonych (KRZ) oraz w Kancelarii Syndyka Tycjana Saltarskiego – Al. Komisji Edukacji Narodowej 55 lok. 27, 02-797 Warszawa w godz. 8.00 – 15.00. Opis i oszacowanie może być udostępnione przez Syndyka również w formie skanu za pośrednictwem poczty e-mail lub usługi „Dropbox". Syndyk udostępni Opis i oszacowanie po złożeniu przez zainteresowanego oświadczenia o poufności, o treści i formie określonej przez Syndyka. Wzór oświadczenia o poufności oraz szczegółowe Warunki przetargu i aukcji są dostępne do pobrania na stronie internetowej Kancelarii Syndyka www.saltarski.com w zakładce przetargi. Wszelkie informacje o przedmiocie i warunkach przetargu można uzyskać za pośrednictwem e-mail: kancelaria@saltarski.com.

Zapraszam do udziału w przetargu
Syndyk Tycjan Saltarski

www.infopublikator.pl

eprasa.pl 0877dda591

Bezpieczeństwo

Przeciwnicy Europy przejmują inicjatywę

Mamy do czynienia nie tyle nawet z rywalizacją dwóch przeciwstawnych narracji o Europie, ile raczej z ofensywą eurofobów i pustką narracyjną po stronie proeuropejskiej.

Zerka

Biorąc pod uwagę chaos międzynarodowy, Europejczycy mają dziś wiele powodów do tego, by nie tylko odczuwać niepokój o siebie i swój kraj, ale także troskę o Europę. Jeśli nie odczuwają, to nie dlatego, że rzeczywistość jest niejednoznaczna. Powodem są niejednoznaczne sygnały wysyłane przez liderów.

Od potrzeby uzbrojenia się w obliczu zagrożenia ze strony Rosji po konieczność zmniejszenia strategicznej zależności Europy od Stanów Zjednoczonych – obecna sytuacja wymaga jasnej narracji. Jednak przywódcy europejscy w większości nie potrafią jej zapewnić. Zamiast tego wielu z nich kluczy. Friedrich Merz, Donald Tusk i Keir Starmer w wypowiedziach na temat USA oscylują między asertywnością a naiwnością. Alexander Stubb i Giorgia Meloni, stawiają na osobiste relacje i taktyczne pochlebstwa, wierząc, że to może spowolnić oddalanie się Ameryki od Europy. Niektórzy, jak Pedro Sánchez, łączą jastrzębią retorykę z uporczywą niechęcią do poważnych inwestycji w obronność. Z kolei asertywność Emmanuela Macrona może wydawać się bez pokrycia, zważywszy na trudną sytuację budżetową Francji i polityczną słabość prezydenta we własnym kraju.

Na początku 2026 r. europejscy przywódcy zareagowali z niezwykłą ostrożnością na porwanie Nicolása Maduro w Wenezueli i ponowili apele o negocjacje w odpowiedzi na groźby Trumpa wobec Danii i Grenlandii. Każdy z tych epizodów wzmacniał wrażenie, że Europa albo nie jest pewna, czy na Amerykanach może jeszcze polegać, albo zwyczajnie unika niewygodnej prawdy.

Pragmatyzm sam w sobie nie byłby skazany na porażkę. Strategia selektywnych ustępstw wobec Waszyngtonu mogłaby być uzasadniona – i publicznie wyjaśniona – jako niezbędna, aby zapobiec katastrofalnemu osłabieniu pozycji militarnej Ukrainy lub niebezpiecznemu załamaniu bezpieczeństwa, dobrobytu i jedności Europy. Jednak takiej jasnej argumentacji zabrakło. Zamiast tego obywatele Europy zostali w dużej mierze pozostawieni samym sobie, aby domyślać się logiki stojącej za powściągliwością swoich przywódców. W Polsce trzeba było, niespodziewanie, czekać na Włodzimierza Czarzastego, aby ktoś w końcu powiedział, że król jest nagi.

Obywatele Europy zostali pozostawieni samymi sobie i muszą domyślać się logiki stojącej za powściągliwością ich przywódców

Wiele wynika ze zrozumiałych kalkulacji wyborczych. Nadmierna asertywność Tuska zostałaby natychmiast wykorzystana przez prawicową opozycję i obóz prezydenta jako dowód na to, że rząd lekkomyślnie naraża na szwank bezpieczeństwo narodowe. Analogicznie w Hiszpanii niechęć Sáncheza do poważnego zwiększenia wydatków na obronność doskonale wpisuje się w preferencje wyborców lewicowych. Obaj przywódcy stoją w obliczu arcyważnych wyborów parlamentarnych w przyszłym roku, które w obu krajach mogą być „na żyletki". Jednak kalkulacja wyborcza nie zwalnia przywódców z odpowiedzialności – zwłaszcza w momencie tak istotnych zmian strukturalnych.

Jak dotąd, transatlantycki rozłam nie stał się tego rodzaju kryzysem mobilizującym Europejczyków i przypominającym im o potrzebie wspólnego działania, jak te wcześniejsze – czy to podczas pandemii Covid-19, czy po pełnej inwazji Rosji na Ukrainę. Zamiast tego to przeciwnicy Europy – zarówno tutejsi, jak i ci spoza UE – przejęli inicjatywę. Mają teraz doskonałą okazję, by przedstawić europejski mainstream jako zdezorientowany, podzielony i niezdolny do sprawowania przywództwa. Mogą twierdzić, że to oni uosabiają ducha nowej ery. Co więcej, politycy tacy jak Jordan Bardella, Alice Weidel i Nigel Farage zręcznie wykorzystali kontrowersje związane z Grenlandią i Wenezuelą, aby przedstawić się jako patriotyczni, niezależni i trzeźwo myślący liderzy.

Ich instynktowne nastawienie na interes własnego kraju w połączeniu z wrogością wobec Unii Europejskiej sprawiają, że nie ma co liczyć na to, by pomogli Europie w sprostaniu geopolitycznym zawirowaniom. Jednak nie wystarczy potępiać ich jako „populistów" i „eurofobów". Aby wygrać dyskusję o Europie, utrzymać się przy władzy i faktycznie obronić kontynent przed czyhającymi nań zagrożeniami, przywódcy proeuropejscy muszą przestać kluczyć. Muszą przedstawić narrację, która potraktuje Europejczyków jako obywateli zdolnych do zrozumienia trudnych prawd i która ponownie wleje w ich serca nadzieję co do czekającej Europę przyszłości. Obecnie mamy do czynienia nie tyle nawet z rywalizacją dwóch przeciwstawnych narracji o Europie, ile raczej z pustką narracyjną po proeuropejskiej stronie. Korzystają na tym siły antyeuropejskie.

Ostatni sondaż przeprowadzony przez Europejską Radę Stosunków Zagranicznych pokazuje, że wielu Europejczyków doświadczyło jedynie częściowego przebudzenia geopolitycznego – popierają zwiększenie wydatków na obronność, ale sprzeciwiają się twardszemu stanowisku wobec Stanów Zjednoczonych, lub odwrotnie.

Połączenie tych fragmentarycznych poglądów wymaga spójnej narracji, konsekwentnie zarysowywanej przez krajowych i unijnych przywódców. Bez tego Europejczycy pozostaną podzieleni, zagubieni i pozbawieni nadziei. Przywódcy proeuropejscy nie mogą pozwolić sobie na utratę kontroli nad europejską opowieścią. ●

Paweł Zerka

Paweł Zerka jest starszym pracownikiem naukowym w paryskim biurze think tanku Europejska Rada Spraw Zagranicznych (European Council on Foreign Relations).

• Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34421455 REKLAMA Kraj/34421544

BURMISTRZ ALEKSANDROWA ŁÓDZKIEGO

zamieszcza wyciąg z ogłoszenia na przetarg ustny nieograniczony

Położenie nieruchomości	KW	Nr działki	Powierzchnia nieruchomości	Przeznaczenie w planie	Cena zabudowanej nieruchomości	WADIUM: do kiedy wpłacić wysokość	Data i godzina przetargu
Ruda Bugaj, gm. Aleksandrów Łódzki	LD1G /00109231/0	148/22	0,9598ha	H20MN/U	800.000,00zł	1) 22 kwietnia 2026r. 2) 160.000,00zł	28 kwietnia 2026r. godz. 12.00

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Aleksandrowie Łódzkim Plac Kościuszki 2 (budynek B-I piętro, sala ślubów).

Wadium należy wpłacić przelewem na konto Urzędu nr 37878000070000023110000009, winno wpłynąć na konto tut. Urzędu najpóźniej do dnia 22.04.2026r.

Ogłoszenie o przetargu publikowane jest na tablicy ogłoszeń tut. Urzędu, stronie internetowej www.aleksandrow-lodzki.pl, na BIP-ie tut. Urzędu, prasie lokalnej, ogólnokrajowej i biuletynie informacyjnym 40 i cztery.

Szczegółowych informacji o nieruchomości będącej przedmiotem przetargu udziela Wydział Geodezji i Gospodarki Przestrzennej, pok. 112, tel. 42 270 03 54 i 42 270 03 53.

Burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego zastrzega sobie prawo do odwołania przetargu jedynie z ważnych powodów oraz odstąpienie od zawarcia umowy w razie stwierdzenia, że przetarg został przeprowadzony z naruszeniem prawa.

www.podtezniami.pl

KLINIKA UZDROWISKOWA „POD TĘŻNIAMI" W CIECHOCINKU

Zadbaj o zdrowie. Odzyskaj energię.

LECZENIE I REHABILITACJA
7-DNIOWE POBYTY ZDROWOTNE
21.02–02.04.2026

W ramach pobytu:
• 15 lub 20 zabiegów leczniczych
• diagnostyka fizjoterapeutyczna i laboratoryjna*
• pełne wyżywienie
• basen wewnętrzny i zewnętrzny —do 90 minut dziennie
• basen solankowy
• animacje i wydarzenia kulturalne

PRZY REZERWACJI DŁUŻSZEJ NIŻ 7 DNI KAŻDY KOLEJNY TYDZIEŃ **30% TANIEJ!**

TURNUSY SPECJALISTYCZNE: ZDROWY KRĘGOSŁUP • NEUROLOGICZNY • DLA AKTYWNYCH • BIODRA • KOLANA • BARK • ANTYSTRESOWY • KARDIOLOGICZNY Z DIAGNOSTYKĄ

* możliwa dopłata

PAKIET DIETETYCZNY ODCHUDZAJĄCY
7-DNIOWE POBYTY ZDROWOTNE
21.02–02.04.2026

W pakiecie:
• opieka dietetyka i analiza składu ciała
• indywidualny plan żywienia oraz jadłospis do domu
• 15 zabiegów wspierających redukcję masy ciała
• ćwiczenia grupowe, FIT Park
• basen, sauny, łaźnie, grota solna
• konsultacje i badania lekarskie

54 416 70 00 rezerwacja@podtezniami.pl ul. Warzelniana 7, 87-720 Ciechocinek

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Potrzebujemy silnego ruchu, który stanie na drodze fali prawicowego populizmu zasilanego przez Rosję

Ponad pięć lat temu Szymon Hołownia uwiódł wielu z nas, mnie również

Emil Tokarczyk

Autor felietonów o polityce „Na moje oko", zbiorów opowiadań i poezji (publikacje w: Lirydram, Migotania, Gazeta Kulturalna). Społecznik, były samorządowiec i członek Polski 2050.

Tekst ukazał się 17 lutego 2026 r. na serwisie Wyborcza.pl./WyborczatoWy, poniżej skrót

Czekałem ponad dwa lata, by dokonać podsumowania, w taki sposób, by nie wpływać negatywnie na sytuację partii. Teraz z pewnością nie zrobię jej żadnej krzywdy. Większej krzywdy, niż Polska 2050 Szymona Hołowni robi sobie sama, już zrobić się jej nie da.

Żałosna opera mydlana, której byliśmy mimowolnymi świadkami, pod tytułem „wybory szefa Polski 2050 Szymona Hołowni", była wizerunkowym gwoździem do trumny tego ugrupowania. Na naszych oczach partia dokonała spektakularnego samozaorania (proszę wybaczyć brutalny kolokwializm).

Wpadki wizerunkowe towarzyszą Polsce 2050 Szymona Hołowni od początku jej istnienia. Najpierw miała problem zarejestrowaniem nazwy (nazwę zarejestrował ktoś inny i Szymon zdecydował, że do nazwy doda własne nazwisko, nomen omen), potem z przeprowadzeniem wyborów do kół regionalnych (naruszenia zasad demokratycznych standardów wyborczych), długo nie potrafiła przeprowadzić wyborów prezesa. To symboliczne 2050 problemów ugrupowania Polski 2050, które jawi się jednym wielkim problemem technicznym, od samego zarania.

Ponad pięć lat temu Szymon Hołownia uwiódł wielu z nas, mnie również, obietnicą nowej jakości w polityce. Deklarował, że wstępuje do polityki, by ją zmienić, i nie pozwoli, by to polityka zmieniła jego. Szumna nazwa partii „Polska 2050 Szymona Hołowni" była swoistą deklaracją, powtarzaną przez jej twórcę nader często: to miała być partia nie na kadencję, ale na pokolenie!

Ponad dwa lata temu, wraz ze sporą grupą osób rozczarowanych postawą kierownictwa partii, wobec braku naszej zgody na to, co działo się w strukturach świętokrzyskich, wystąpiliśmy z partii. Nie widzieliśmy szans na budowę nowej jakości w polskiej polityce. Podobne odejścia były w innych regionach: też chodziło o lekceważenie standardów demokratycznych, zamiatanie problemów pod dywan, kolesiostwo, układy, popieranie namaszczonych.

Brakowało spójnego ideowego przekazu, wyraźnego kierunku marszu, a przede wszystkim rzeczywistej troski o budowę struktur partyjnych, poszanowania haseł założycielskich i deklarowanych wartości. Królowała głęboka hipokryzja.

Polityka rzeczywiście nie zmieniła Szymona. Był i pozostał skoncentrowanym na sobie narcyzem z nadmiernie rozrośniętym ego.

Polityczną pozycję zbudował w pewnym stopniu dzięki mediom, głównie na podszytych nutą arogancji, ciętych bon motach i uszczypliwościach, które bardzo źle się zestarzały. Po drodze było jeszcze wiele błędnych decyzji, jak choćby ta o taktycznym sojuszu z najbardziej „obrotową" partią w Polsce. Trzecia Droga okazała się politycznym niewypałem. Sam Szymon Hołownia poszedł w końcu czwartą drogą, drogą osobistej kariery. Jego cyniczna gra z PiS-em (nocne kolacje z Kaczyńskim i wiele niejasnych zachowań, m.in. gesty w stronę prezydenta Nawrockiego), jak się później okazało, mogła mieć na celu m.in. zdobycie poparcia własnej kandydatury na stanowisko Wysokiego Komisarza ONZ ds. uchodźców. Wtedy jednak Hołownia był już mentalnie uchodźcą z własnej partii.

Wielka szkoda, że za narcystyczną fanfaronadę Szymona Hołowni w polityce zapłaci cały kraj

Szkoda, że Szymon Hołownia nie powiedział nam wszystkim wcześniej, że pewnie się rozmyśli i znudzi, tylko mówił coś o pokoleniu. To polityka w krótkich majteczkach, które opadły na podłogę i okazało się jak bardzo nagi jest król.

Ale nie to jest najgorsze. Moim zdaniem Szymon Hołownia założył Polskę 2050 nie po to, by zmieniać politykę i naprawiać kraj. On założył ją głównie dla... samego Szymona Hołowni. Życie pokazało, że ugrupowanie nie będzie partią na pokolenie, wygląda na to, że nie będzie nią nawet na kadencję. Z pewnością natomiast już jest... na pośmiewisko.

To tym smutniejsze, że Szymon Hołownia zaprzepaścił rzeczy w polityce i w życiu publicznym najcenniejsze: zaufanie społeczne i wiarygodność. Przypomnijmy dla porządku, że partia w swoim „prime time" (maj 2021) miała 22-24 proc. poparcia w sondażach, dziś partia oscyluje wokół jednego procenta, czyli jest na granicy błędu statystycznego.

Utraconego zaufania nie da się odbudować. Zrażono do polityki wielu ludzi, którzy mieli nadzieję na jej poprawę. Rozczarowani albo milczą na wewnętrznej emigracji i ignorują wybory, albo rozpaczliwie próbują się odnaleźć w bardzo złych miejscach, niestety. To fatalnie dla Polski, jeśli okaże się, że tak zachowa się 30 proc. społeczeństwa.

Najprawdopodobniej wielki potencjał ludzkiej wiary i nadziei na lepszą politykę został bezpowrotnie zmarnowany. Najbardziej żal mi wszystkich świetnych ludzi, których poznałem, a którzy zaangażowali się w działalność Stowarzyszenia Polska 2050 i od lat wykonują kawał dobrej, bardzo potrzebnej społecznie roboty (jak chociażby kielecka akcja „Zupa na Skwerze" – oferująca pomoc osobom w kryzysie bezdomności). To w znaczącej większości wspaniali, bezinteresowni ludzie, pozbawieni politycznych aspiracji. Chcieliby poprawy sytuacji w kraju i naprawy życia politycznego.

Polityczny Titanic, jakim stała się Polska 2050 Szymona Hołowni, właśnie tonie. W powstałym w Parlamencie chaosie zapewne wkrótce rozpoczną się łowy na rozbitków. Pytaniem otwartym jest przede wszystkim kwestia stabilności koalicji rządzącej.

Co dalej? Na razie wielka niewiadoma, czarna dziura politycznego jutra. Polski horyzont polityczny ewidentnie brunatnieje (czy może raczej „braunieje"). Szymon Hołownia koncertowo rozłożył jedyny projekt polityczny, który miał szansę zagospodarować realnie ów sfrustrowany jakością polskiego życia politycznego elektorat. Polityczną próżnię natychmiast zaanektowali prawicowi radykałowie i bezlitośnie ją poszerzają.

Polska potrzebuje silnego ruchu, który stanie na drodze narastającej fali prawicowego populizmu (niewątpliwie zasilanego przez Rosję), ocierającej się o faszyzujący nacjonalizm. Koalicja Obywatelska, wspierana jedynie przez bardzo słabą i podzieloną lewicę oraz dogorywający sondażowo PSL, to z pewnością niewystarczający falochron.

Potrzeba kogoś, kto będzie w stanie stanąć na barykadzie. Wiemy już na pewno, że nie będzie to Szymon Hołownia. To nie jego format ani nie jego powołanie. Ponad wszelką wątpliwość nam to udowodnił.

Wielka szkoda, że cenę tej jego narcystycznej fanfaronady w polityce zapłaci cały kraj. ●

wyborcza to WY • **Wyborcza to Wy. Piszcie: listy@wyborcza.pl**

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34419150

DO 21 LUTEGO

Zamów PRENUMERATĘ TECZKOWĄ „Wyborczej"

na marzec u swojego sprzedawcy prasy

- Masz pewność, że każde wydanie będzie na Ciebie czekać (zamawiasz gazetę na cały miesiąc z góry)
- Masz niższą cenę niż przy zakupie pojedynczych wydań każdego dnia
- Masz bezpłatny dostęp do Wyborcza.pl*
- Masz gwarancję niezmienności cen w okresie realizacji prenumeraty
- Możesz zostać członkiem Klubu Wyborczej i mieć dostęp do archiwum tekstów

CENA 199,99 zł**
OSZCZĘDZISZ CO NAJMNIEJ 30 zł

Dostęp także do Wyborcza.pl*

*Prenumeratorów teczkowych zapraszamy do Klubu „Wyborczej". Jego członkowie mogą m.in. uczestniczyć w spotkaniach online z redakcją i jej gośćmi. Dodatkowo Klubowicze mają dostęp do archiwum tekstów „Wyborczej". Co zrobić, by zostać członkiem Klubu: 1. Skontaktuj się z naszą infolinią, tel. 22 555 54 55 (od poniedziałku do piątku w godz. 8-17). 2. Podaj numer dowodu zakupu prenumeraty teczkowej.
**Cena sugerowana. Kwota oszczędności wynika z różnicy ceny sugerowanej i sumy cen codziennej sprzedaży detalicznej.

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Muzea i galerie

10 WYSTAW DO OBEJRZENIA WIOSNĄ

Nowe wystawy w Muzeum Sztuki Nowoczesnej i MOCAK-u, immersyjny pojedynek mistrzów, a także powrót odnowionego Muzeum Plakatu. Podpowiadamy, na które wystawy warto się wybrać tej wiosny

Magdalena Dubrowska

„LEONARDO VS MICHAŁ ANIOŁ”
do 14 czerwca, Fabryka Norblina w Warszawie

1 Immersyjna wystawa w Fabryce Norblina to pojedynek mistrzów. Bohaterami ekspozycji są Leonardo da Vinci i Michał Anioł. W Art Box Experience na przestrzeni 800 m² zobaczymy wielokanałowe i wielkoformatowe projekcje i filmy 3D inspirowane najsłynniejszymi obrazami i rzeźbami obu artystów, a dzięki wirtualnej rzeczywistości będzie można przenieść się do XVI-wiecznej Florencji.

Wystawę stworzyło renomowane w tej branży studio Layers of Reality, i jest to największa i najbardziej innowacyjna realizacja w jego historii.

Punkt wyjścia to prawdziwe wydarzenie z 1503 roku – legendarny pojedynek artystyczny we florenckim Palazzo Vecchio, gdzie obaj mistrzowie mieli stworzyć konkurencyjne malowidła. Widzowie wezmą udział w opowieści – na sam koniec będą mogli zagłosować na wybranego artystę.

„STEFAN KNAPP. ALCHEMIK I WIZJONER”
20 lutego – 31 maja, Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu

2 Wystawa Stefana Knappa w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu prezentuje ponad 110 prac jednego z najwybitniejszych polskich artystów emigracyjnych. Knapp był pionierem techniki wielkoformatowej emalii na stali, a dzięki innowacyjnej metodzie łączenia sztuki z architekturą zdobył międzynarodową sławę. Dwa emaliowane panneaux znajdują się w warszawskim metrze, a wielka kolorowa mozaika symbolizująca układ ciał niebieskich od 50 lat upiększa kampus Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. I to właśnie z okazji obchodów 80-lecia UMK odbędzie się wystawa Knappa, na której znalazły się nie tylko emalie, ale także obrazy, rysunki, gobeliny, rzeźby i lampy z korzeni drzew.

„WSCHÓD SŁOŃCA NA ZACHODZIE”
1 marca – 31 maja, Pawilon Czterech Kopuł we Wrocławiu

3 Zobaczymy tu dzieła trzech artystów urodzonych w Japonii, którzy swoją twórczość rozwijali w Europie.

Kōji Kamoji jest malarzem oraz autorem obiektów i instalacji. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych Musashino w Tokio, od 1959 roku mieszka i tworzy w Warszawie.

Yoshio Nakajima to malarz, grafik i performer, który studiował sztukę w Tokio, następnie w Los Angeles, a w 1966 roku przyjechał do Göteborga jako pierwszy japoński student Konsthögskolan Valand. Współpracował m.in. z Yoko Ono, Johnem Cage'em i Robertem Rauschenbergiem, a jego prace znajdują się w ponad 35 muzeach sztuki na całym świecie.

Keiji Uematsu jest rzeźbiarzem i twórcą instalacji, który studiował na Kobe University, a obecnie mieszka i pracuje zarówno w japońskiej Osace, jak i niemieckim Düsseldorfie.

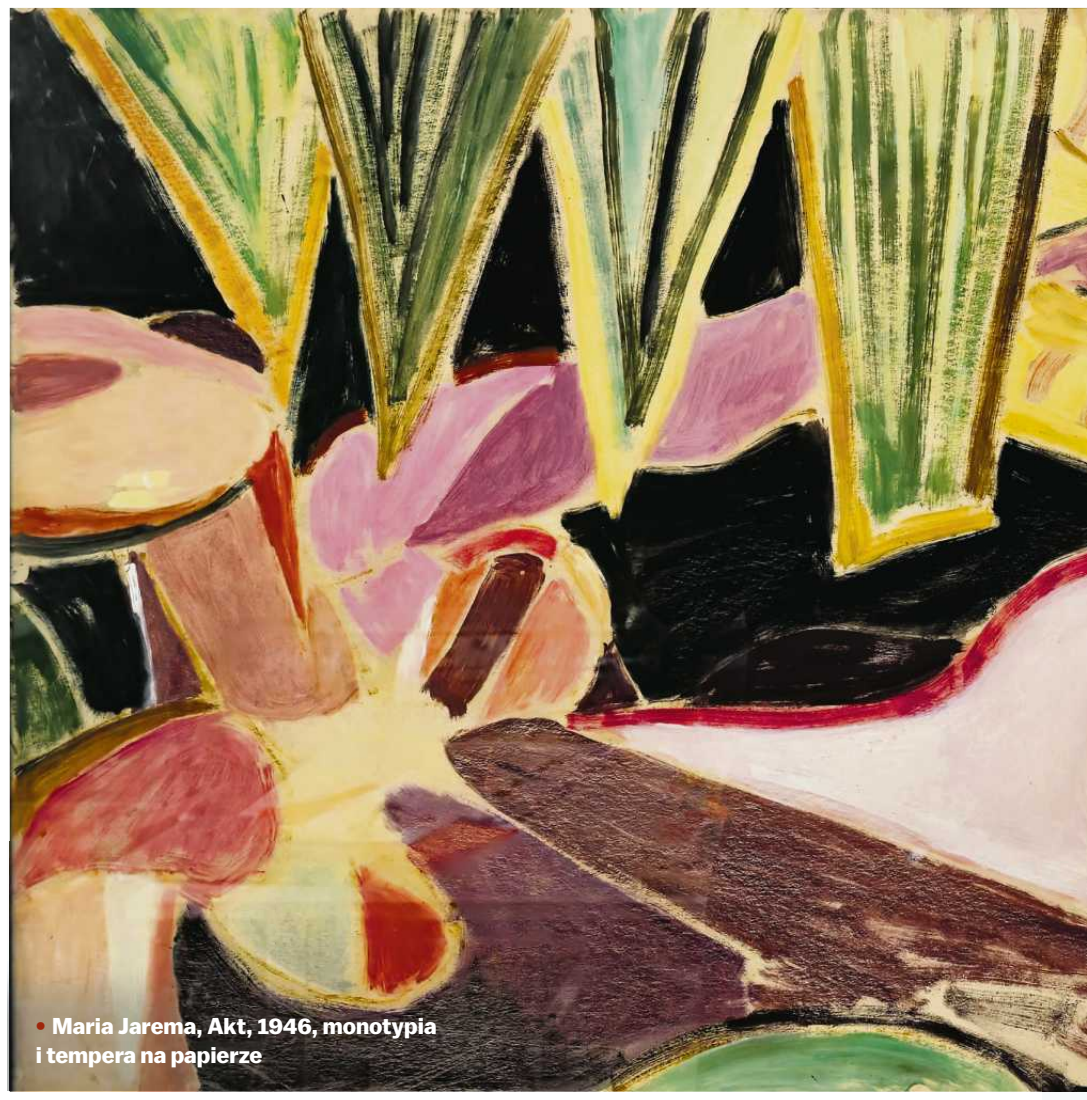
PARTUM, TOYEN, KELM
7 marca – 14 czerwca, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK

4 Trzy wiosenne ekspozycje szykuje krakowski MOCAK. Pierwsza z nich to wystawa Ewy Partum, która obchodzi w tym roku 80. urodziny i 60-lecie twórczości. Artystka od początku swojej działalności podkreślała, że jej sztuka jest głosem kobiety, konfrontowała się z męskocentryczną neoawangardą i badała pozycję kobiet w świecie sztuki. Znakiem rozpoznawczym uczyniła odcisk uszminkowanych ust, a nagie ciało stanowiło w jej sztuce medium konfrontacji z władzą.

Wystawa „Ewa Partum: Contemplating Art, Contemplating Love” umieszcza twórczość Partum w kontekście współczesnych jej artystów (Joseph Beuys, George Maciunas, Katalin Ladik, VALIE EXPORT), jak i artystek rozwijających strategie feministycznej rebelii współcześnie (Iwona Demko, Monika Drożyńska, Joanna Pawlik).

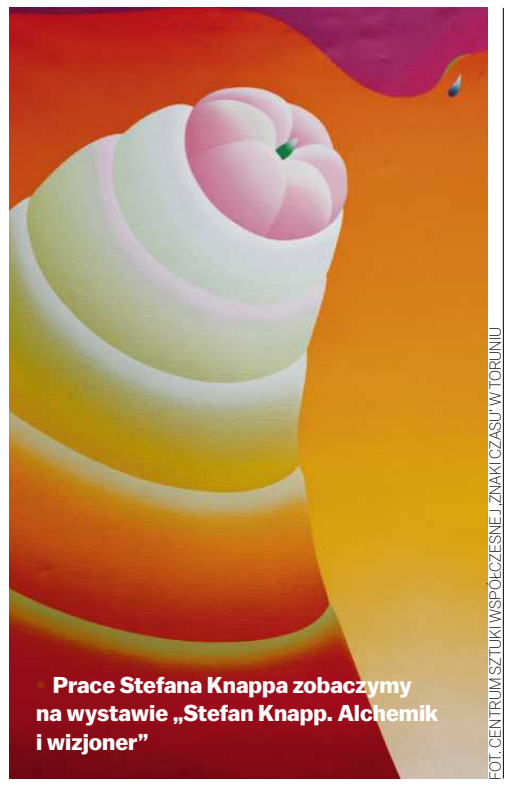
„Toyen. Sny z obrzeży” to z kolei ekspozycja poświęcona jednej z najbardziej intrygujących postaci europejskiego surrealizmu – Marie Čermínovej, artystce urodzonej w 1902 r., która przyjęła pseudonim Toyen i żyła oraz tworzyła poza granicami płci i norm społecznych. Wraz z Jindrichem Štyrským formowała czeski surrealizm, eksplorując erotykę, nieświadomość i wolność jako przestrzenie radykalnej wyobraźni.

Trzecia wystawa pokazuje dwa cykle fotograficzne Annette Kelm, urodzonej w 1975 roku niemieckiej fotografki. W „Die Bücher” artystka przedstawia okładki książek, które zostały wpisane na czarną listę lub nawet publicznie spalone przez reżim nazistowski w latach 1933–1945. W drugim cyklu Kelm portretuje rząd kolumn z przedmieść Stuttgartu, które miały stać się częścią pomnika na cześć włoskiego dyktatora Benita Mussoliniego.

• Maria Jarema, Akt, 1946, monotypia i tempera na papierze

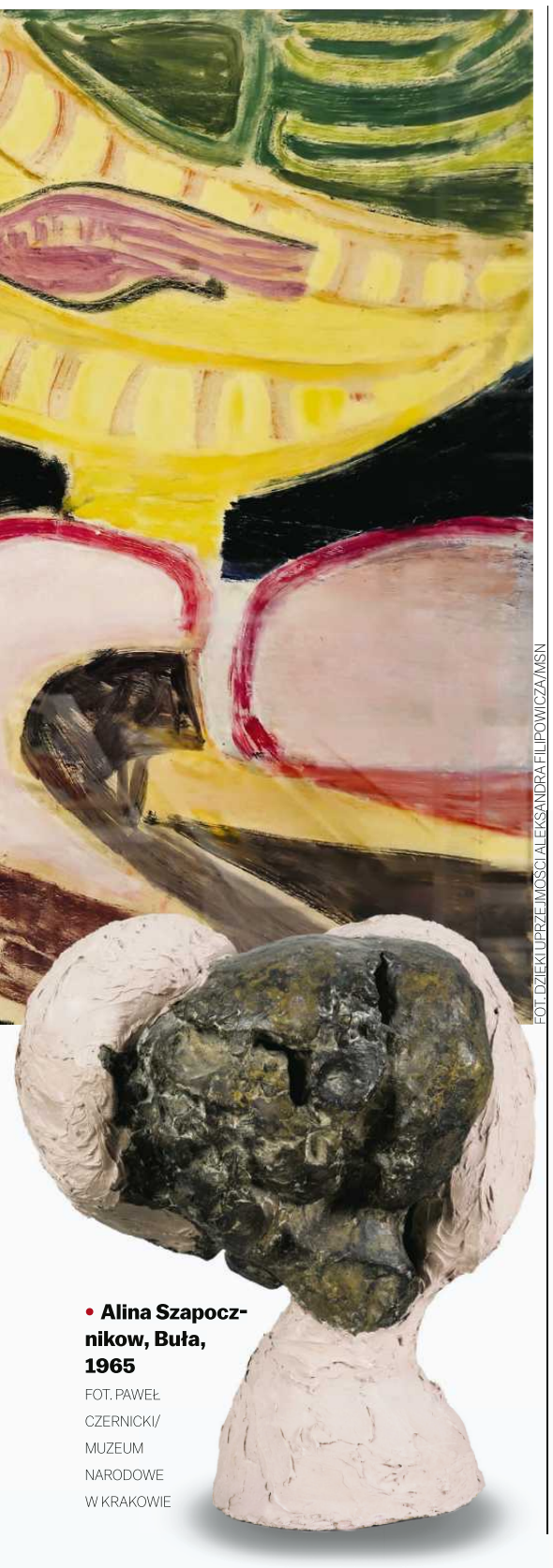

• Prace Emine Ziyatdin można obejrzeć na wystawie „O czym jest mowa, kiedy rozmawiamy o Krymie”

FOT. CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ ZAMEK UJAZDOWSKI

• Prace Stefana Knappa zobaczymy na wystawie „Stefan Knapp. Alchemik i wizjoner”

FOT. CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ „ZNAKI CZASU” W TORUNIU

eprasa.pl 0877dda591

FOT. DZIĘKI UPRZEJMOŚCI ALEKSANDRA FILIPOWICZA/MSN

• **Alina Szapocznikow, Buła, 1965**
FOT. PAWEŁ CZERNICKI/ MUZEUM NARODOWE W KRAKOWIE

„PLAKAT POLSKI. KOLEKCJA”
od 14 marca, Muzeum Plakatu w Wilanowie

5 Po długiej przerwie powraca warszawskie Muzeum Plakatu, które przeszło gruntowną modernizację. Otwarciu towarzyszyć będzie nowa wystawa stała podzielona na części: czasy Młodej Polski, reklama artystyczna XX-lecia międzywojennego, powojenna propaganda, artystyczny fenomen polskiej szkoły plakatu oraz nowoczesne projektowanie graficzne. Zobaczymy blisko 36 tys. obiektów, prac polskich artystów i artystek, którzy na swoich plakatach pozostawili ślad przemian społecznych, kulturowych i politycznych.

„SZAPOCZNIKOW. OSOBISTA”
20 marca-23 sierpnia, Muzeum Narodowe w Krakowie

6 W tym roku przypada setna rocznica urodzin Aliny Szapocznikow, słynnej polskiej rzeźbiarki znanej z ekspresyjnych form i odważnego podejścia do tematów ciała, choroby i pamięci historycznej. Z tej okazji Muzeum Narodowe w Krakowie przygotowało wystawę „Szapocznikow. Osobista”.

Twórczość artystki wyróżniają brutalne formy i ekspresja – zdeformowane sylwetki oraz naturalistyczne odlewy z poliestru. Rzeźbiarka zaczynała od socrealistycznej stylistyki, interpretując ją całkowicie po swojemu, by z czasem odejść od konwencji i wypracować własny język sztuki. Jej prace odnosiły się do bolesnej pamięci o wojnie i Holokauście, a od diagnozy raka piersi w 1969 roku poruszały temat choroby i przemijania. Mimo dramatycznych doświadczeń Szapocznikow podkreślała zmysłowe i erotyczne aspekty ludzkiej egzystencji, stawiając ciało w centrum swojej twórczości, a wystawa w Krakowie ma umożliwić widzom niemal fizyczne doświadczenie tych dzieł.

W Muzeum Narodowym w Krakowie będzie też można oglądać wystawę „Gotyk w Karpatach” (10.04 – 9.08).

DWIE WYSTAWY O WOJNIE W UKRAINIE
20 marca – 13 września, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie

7 20 marca w CSW otworzą się dwie wystawy poświęcone współczesnym konfliktom zbrojnym. **„O czym jest mowa, kiedy rozmawiamy o Krymie”** prezentuje refleksje współczesnych ukraińskich artystów i artystek na temat utraty Krymu po rosyjskiej okupacji w 2014 roku, ukazując różne wymiary tożsamości, pamięci i oporu. Prace Oleksii Borysova, Pavla Makova, Vlodka Kaufmana i innych łączą malarstwo, grafikę, rzeźbę i performans, badając zarówno osobiste, jak i polityczne znaczenie półwyspu dla Ukrainy i Europy.

Druga wystawa – **„Ten kot został narysowany w czasie wojny”** – bada rolę sztuki współczesnej w sytuacjach kryzysowych i eksploruje wpływ wojny na twórczość, wrażliwość i debatę publiczną. Prace artystek i artystów z Ukrainy, Polski i Niemiec, m.in. Kateryny Libkind, Lady Nakonechnej, Julii Kryvich, Kseni Hnyłyckiej, Darka Foksa czy Zbigniewa Libery, ukazują różnorodne strategie artystyczne wobec wojny, tożsamości europejskiej, praw kobiet i dekolonizacji.

JAREMA, MEHRETU, LAN TRAN
20 marca – 28 czerwca, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

8 Muzeum Sztuki Nowoczesnej otwiera na wiosnę aż trzy wystawy jednocześnie. Pierwsza z nich: **„Maria Jarema. Pęknięty modernizm”,** to nowe spojrzenie na twórczość jednej z najbardziej oryginalnych postaci polskiej sztuki nowoczesnej okresu między- i powojennego, a także czołowej przedstawicielki krakowskiej awangardy. Jarema współtworzyła Grupę Krakowską i należała do zaangażowanego politycznie środowiska odrzucającego normy akademickie. W latach 1934–1939 współpracowała z eksperymentalnym teatrem Cricot, w którym zajmowała się scenografią, kostiumami, lalkarstwem i grą sceniczną. W 1949 roku, odmawiając podporządkowania się dyktatom realizmu socjalistycznego, rozpoczęła eksperymenty z techniką monotypii.

Druga wystawa w MSN-ie prezentuje twórczość Julie Mehretu, amerykańskiej artystki o polskich korzeniach, urodzonej w 1970 r. w Etiopii. Tytuł ekspozycji: **„Kairos / Wariacje duchologiczne”** łączy ideę antycznego kairosu (punktu zwrotnego) – z filozoficzną koncepcją duchologii Jacques'a Derridy, w której teraźniejszość nawiedzają widma niedomkniętej przeszłości. Mehretu w swoich pracach odwołuje się do kartografii, poezji i literatury, historii sztuki i muzyki, obrazów medialnych, a także wydarzeń polityczno-społecznych, a na wystawie poznamy różne etapy twórczości artystki: od analitycznych diagramów z końca lat 90., przez rysunki i akwarele, prace na papierze i folii z pierwszej dekady XXI wieku, po współczesne wielkoformatowe płótna.

Minh Lan Tran artystka z Hongkongu stworzyła monumentalną instalację pt. **„Rdzeń”,** która 20 marca pojawi się na klatce schodowej muzeum, wchodząc w bezpośredni dialog z architekturą wnętrza budynku. Praca stworzona jest z pojedynczego, 19-metrowego arkusza naturalnego lateksu, a zawieszona w przestrzeni działa jak półprzezroczysta membrana podatna na światło, grawitację i ruch.

„KUCHNIA OD KUCHNI”
od 26 marca, Muzeum Inżynierii i Techniki w Krakowie

9 Ta wystawa to podróż przez XX wiek, która ma pokazać, jak rozwój techniki, np. pojawienie się prądu i gazu, zrewolucjonizował sposób, w jaki zdobywamy, przygotowujemy, przetwarzamy i przechowujemy żywność. I jaki miało to wpływ na codzienne życie i kulinarne praktyki Polaków.

Zobaczymy 400 eksponatów, m.in. urządzenia, które przez dekady ułatwiały pracę w kuchni, a także archiwalne zdjęcia i materiały filmowe.

„KRAKÓW. DŹWIĘKI, MELODIE, SŁOWA”
– do 13 grudnia, Centrum Interpretacji Niematerialnego Dziedzictwa Krakowa, oddział Muzeum Krakowa

10 To wystawa o dźwiękach miasta, odgłosach miejskiego życia, które kształtują tożsamość Krakowa i codzienność mieszkańców. Usłyszymy dźwięki ulic, placów i dzwonów, muzykę graną na podwórkach i słuchaną w domach, a w końcu oczywiście melodię hejnału z wieży Mariackiej.

Na potrzeby wystawy powstała artystyczna instalacja dźwiękowa – stworzona przez Marcina Dymitera, artystę dźwiękowego realizującego projekty z kręgu elektroniki, field recordingu i muzyki improwizowanej –, w której nagrania z przeszłości i teraźniejszości wchodzą ze sobą w dialog. ●

REKLAMA

Kraj/34419563

POMORSKA NAGRODA
DLA LIDEREK I LIDERÓW KULTURY
NAGRODA TEODORY
NABÓR WYSTARTOWAŁ!

Nadbałtyckie Centrum Kultury Gdańsk
Instytucja Kultury Samorządu Województwa Pomorskiego
Pomorskie dla kultury
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Rezerwuj czas

Kulturalny rozkład jazdy

Magdalena Dubrowska

• Florence + The Machine
FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

• Festiwal Nowe Epifanie – „Krzyżacy" w reżyserii Jana Klaty
FOT. KAROLINA JÓŹWIAK

• Filip Bajon – bohater retrospektywy reżyserskiej Kina na Granicy
FOT. JACEK MARCZEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Festiwal Nowe Epifanie
18 lutego-29 marca, Warszawa

• „Krzyżacy" w reżyserii Jana Klaty, głośny spektakl z Teatru im. Jaracza w Olsztynie to jedno z wydarzeń tegorocznej 17. edycji Festiwalu Nowe Epifanie. Przedstawienie będzie pokazane w Warszawie 3 marca w Teatrze Polskim.

Nowe Epifanie to wielkopostny festiwal, który zaprasza do rozmowy o duchowości, a łączy teatr, muzykę, film, kulinaria i wystawy. Każda edycja ma hasło zaczerpnięte z Biblii, które w tym roku brzmi: „Czyńcie sobie Ziemię poddaną". W programie m.in. spektakl „Trąbka do słuchania" Weroniki Szczawińskiej z Wrocławskiego Teatru Współczesnego czy performance Daniela Kotowskiego „kiss to tell" (Komuna Warszawa).

Szczegóły: www.noweepifanie.pl

„Wyzwolenie"
premiera: 28 lutego, Kraków

• Maja Kleczewska, reżyserka głośnych „Dziadów" i „Wesela", zamyka narodowy tryptyk „Wyzwoleniem" Stanisława Wyspiańskiego. Premiera w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie odbędzie się dokładnie w 123. rocznicę prapremiery. Teatr zapowiada: „Wracamy do zmagań z polskim mitem, z polskością i tym, co w niej straszne, bolesne... Na wielką, pustą scenę znowu wejdzie więc Konrad, by burzyć stary, skostniały teatr, by oglądać Polskę współczesną i współczesnych Polaków, by spierać się z maskami, walczyć z Geniuszem, odpierać Erynie i by... wyzwalać".

Więcej: www.teatrwkrakowie.pl

„Mała empiria"
premiera: 6 marca, Warszawa

• Monodram Eweliny Żak na podstawie książki, w którym Katarzyna Sobczuk tropi symptomy wieku średniego i jego paradoksów. Spektakl w warszawskim Teatrze Studio reżyseruje Anna Ilczuk.

Szczegóły: www.teatrstudio.pl

Koncert Florence + The Machine
7 marca, TAURON Arena Kraków

• Florence Welch – znana jako Florence + The Machine – podczas trasy koncertowej po Europie promuje szósty album studyjny „Everybody Scream". Artystka, która doświadczyła poważnych problemów zdrowotnych, zgłębia tematy starzenia się i umierania, ale też kobiecości i relacji w związkach. Płyta powstała przy współpracy m.in. z Markiem Bowenem z IDLES, Aaronem Dessnerem oraz Mitskim.

„Thorgal. Pieśń Przeznaczenia"
11 marca, Spodek w Katowicach; 25 marca, COS Torwar w Warszawie; 28 marca, ERGO Arena w Gdańsku/Sopocie

• „Thorgal" to seria komiksowa fantasy z elementami nordyckiej mitologii i science fiction zapoczątkowana w 1977 roku przez Jeana Van Hamme (scenariusz) i Grzegorza Rosińskiego (rysunki). Dziś uniwersum Thorgala liczy 42 zeszyty i kilka spin-offów, a teraz przyszedł czas na widowisko multimedialne. Warstwa dźwiękowa to połączenie muzyki symfonicznej i nordyckich brzmień, a współtworzą ją Michał Wasilewski z XXANAXX-u oraz Buslav. Śpiewać będą: Mela Koteluk, IGO oraz Nergal.

Poznańskie Targi Książki
13-15 marca, Poznań

• Jedno z największych w Polsce wydarzeń poświęconych literaturze. Weźmie w nim udział ponad 400 wystawców, którzy zaprezentują zarówno bestsellerowe książki, jak i nowości wydawnicze. Wśród gości m.in. Eliza Kącka, laureatka Nagrody Literackiej Nike 2025 za książkę „Wczoraj byłaś zła na zielono", Szczepan Twardoch, a także Sławek Gortych, twórca m.in. „Karkonoskiej serii kryminalnej". W programie: m.in. Strefa Rodzinnego Czytania, wystawa mistrzów ilustracji, strefa Scrabble, giełda winyli czy tzw. „przestrzeń bookmedialna".

Hans Zimmer Live
14 i 15 marca, TAURON Arena Kraków

• Hans Zimmer, słynny kompozytor, wielokrotny laureat Oscara, Grammy i Złotych Globów, autor muzyki do takich filmów jak „Diuna", „Gladiator", „Thelma i Louise", „Blade Runner 2049", „Top Gun: Maverick" wyrusza w europejską trasę koncertową „Hans Zimmer Live – The Next Level" i wystąpi w Polsce w TAURON Arena Kraków.

Misteria Paschalia
21 marca-5 kwietnia, Kraków

• Misteria Paschalia to festiwal muzyki dawnej odbywający się w czasie Wielkiego Tygodnia. Obok dzieł dawnych mistrzów przywołuje zapomniane kompozycje. To efekt badań muzykologicznych i rekonstrukcji. Stąd na Misteriach liczne muzyczne odkrycia i współczesne światowe wykonania utworów. W programie: koncerty zespołów takich jak Le Poème Harmonique, Le Concert de la Loge czy Collegium 1704 & Collegium Vocale 1704, a także recital Voces Suaves i występy Vox Luminis oraz Wrocławskiej Orkiestry Barokowej.

30. Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena
22 marca-3 kwietnia, Warszawa

• To będzie pierwszy Wielkanocny Festiwal Beethovenowski bez Elżbiety Pendereckiej. Dyrektorka artystyczna i pomysłodawczyni wydarzenia zmarła w październiku 2025 r. Zdążyła jeszcze zaprogramować tegoroczną, jubileuszową edycję festiwalu, która odbędzie się pod hasłem „Beethoven. Przełom klasycyzmu i romantyzmu". W programie 11 koncertów symfonicznych i trzy kameralne prezentujące dzieła Beethovena w kontekście twórczości m.in. Franza Schuberta, Roberta Schumanna, Johannesa Brahmsa i Gustava Mahlera

Festiwal otworzy IX Symfonia Beethovena w wykonaniu Orkiestry i Chóru Teatru Wielkiego – Opery Narodowej pod batutą Marzeny Diakun, a zwieńczy „Pasja wg św. Łukasza" Krzysztofa Pendereckiego (z okazji 60. rocznicy prawykonania) pod dyrekcją Macieja Tworka. Podczas festiwalu wystąpią czołowe polskie orkiestry, m.in. Filharmonia Narodowa, NOSPR, Sinfonia Varsovia i Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, a także zespoły zagraniczne, w tym Sinfonieorchester Liechtenstein i Stuttgarter Kammerorchester.

Więcej: www.beethoven.org.pl

„Pan Wołodyjowski"
premiera: 11 kwietnia, Kraków

• Pan Wołodyjowski, postać z „Trylogii" Henryka Sienkiewicza, szlachcic, „mały rycerz", uwieczniony już nie tylko w literaturze, ale i w kinie (w filmie Jerzego Hoffmana z 1969 r. grał go Tadeusz Łomnicki) doczekał się teraz adaptacji teatralnej. Spektakl w reżyserii Stanisława Chludzińskiego i Bartosza Cwalińskiego będzie można oglądać w Teatrze Ludowym w Krakowie.

Szczegóły: www.ludowy.pl

Łódzkie Spotkania Baletowe
11–30 kwietnia, Łódź

• Międzynarodowy festiwal baletowy, kuratorowany przez choreografa Jacka Przybyłowicza, odbywa się na łódzkiej scenie operowej od 1968 roku. Tegoroczną edycję otworzy premiera spektaklu „Supernova" w wykonaniu zespołu Baletu Łódzkiego. Na scenie łódzkiego Teatru Wielkiego pojawią się światowe zespoły, takie jak English National Ballet z „Masters in Motion: Forsythe / Pite", Gauthier Dance // Dance Company Theaterhaus Stuttgart z „Turning of Bones" i „Elements" czy Companhia Nacional de Bailado z „Os Maias".

Timeless Film Festival Warsaw
17-27 kwietnia, Warszawa

• To festiwal, który przywraca dawny blask klasyce kina. Przypomina twórców ważnych dla światowej historii kina, którzy wcześniej nie zaistnieli w polskim obiegu. Pokazuje zarówno odnowione cyfrowo filmy z kanonu, jak i przygląda się nowym spojrzeniom na historię kina, łącząc retrospektywy, dokumenty, gatunki artystyczne i awangardowe, a także animację. Program tegorocznej edycji zostanie ogłoszony 1 kwietnia. Sprzedaż biletów online rozpocznie się 9 kwietnia.

www.timelessfilmfestival.pl

MasterCard Off Camera
24 kwietnia-3 maja, Kraków

• Ten międzynarodowy festiwal kina niezależnego stawia na konfrontację debiutujących twórczyń i twórców z uznanymi artystami kina. Najważniejszym punktem imprezy pozostaje Konkurs Główny „Wytyczanie Drogi" o Krakowską Nagrodę Filmową Andrzeja Wajdy, w którym zwycięzca otrzyma 25 000 dolarów.

Równie ważną częścią festiwalu będzie Konkurs Polskich Filmów Fabularnych Mastercard OFF CAMERA, prezentujący najciekawsze dzieła rodzimej kinematografii z minionego roku. Na razie nie ma jeszcze programu.

www.offcamera.pl

Kino na Granicy
29 kwietnia-3 maja, Cieszyn

• Jeden z najciekawszych przeglądów filmowych odbywa się w Cieszynie – po polskiej i czeskiej stronie miasta. Promuje polską, czeską i słowacką kinematografię. Zobaczymy tu nowości, ale też klasykę, filmowe perełki, ułożone w cykle tematyczne i retrospektywy. Bohaterką retrospektywy aktorskiej będzie w tym roku legenda czeskiego kina Iva Janžurová, a bohaterem retrospektywy reżyserskiej – Filip Bajon.

W programie 28. Kina na Granicy znalazło się też 5 filmów nominowanych w tegorocznej edycji Nagrody Publiczności LUX, współorganizowanej przez Parlament Europejski. Są to: „Christy", „Dźwięki miłości", „To był zwykły przypadek", „Love Me Tender" i „Wartość sentymentalna". Wstęp na te pokazy jest wolny.

Szczegóły: www.kinonagranicy.pl

Festiwal Filmów Jednominutowych
7-10 maja, Gdańsk

• Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku zaprasza na Festiwal Filmów Jednominutowych, który odbędzie się w maju. Jeszcze do 23 marca trwa nabór konkursowych filmów i zgłosić się może każdy, niezależnie od wieku, wykształcenia i doświadczenia. Jedynym ograniczeniem jest czas trwania filmu – dokładnie 60 sekund. Przegląd odbywa się od 2006 roku, a idea przyszła z The One Minute Foundation z Holandii.

Z kolei 27-28 maja w Centrum św. Jana w Gdańsku odbędzie się Dzień Działających w Kulturze. W tym roku uczestnicy będą rozmawiać o tym, jak tworzyć społeczności wokół twórczości, wartości i dziedzictwa oraz jak kultura może wspierać lokalne społeczności.

Krakowski Festiwal Filmowy
31 maja-19 czerwca, Kraków

• Krakowski Festiwal Filmowy odbędzie się w formule hybrydowej od 31 maja do 7 czerwca w krakowskich kinach oraz od 5 do 19 czerwca online na platformie KFF VOD. W programie: filmy dokumentalne, fabularne i animowane, a także wystawy, koncerty i spotkanie. Organizatorzy nie ogłosili jeszcze programu.

www.krakowfilmfestival.pl

Mystic Festival
3-6 czerwca, Gdańsk

• To najważniejszy w Polsce, a zarazem jeden z większych w Europie Środkowo-Wschodniej, czterodniowy festiwal poświęcony muzyce metalowej i jej odcieniom: od klasycznego metalu przez shoegaze po klimaty eksperymentalne. Ogłoszono już pierwsze gwiazdy line-upu i będą to metalowe tuzy, takie jak Megadeth, Behemoth, Black Label Society, Anthrax, Down, Mastodon, Electric Wizard czy Saxon.

Szczegóły: www.mysticfestival.pl

eprasa.pl 0877dda591

Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie

PREMIERA: 28 lutego 2026
DUŻA SCENA

123 LATA OD PRAPREMIERY

Stanisław Wyspiański

WYZWOLENIE

reżyseria: Maja Kleczewska

OBSADA:

Tomasz Augustynowicz ..... KARMAZYN / CHÓR / ERYNIA

Mateusz Bieryt ..... KONRAD / MASKA VIII / KONRAD XIX / CHÓR

Lidia Bogaczówna ..... MASKA XIV / AKTORKA / CHÓR / ERYNIA

Dorota Godzic ..... KONRAD IX / MASKA X / CHÓR / ERYNIA

Krzysztof Głuchowski / Tomasz Wysocki ..... REŻYSER

Mateusz Janicki / Paweł Smagała..... SAMOTNIK / KONRAD VI / GENIUSZ / CHÓR / ERYNIA

Agnieszka Judycka-Cappuccino ... MASKA XVI / KONRAD XVII / CHÓR / ERYNIA

Marcin Kalisz ..... PRYMAS / KONRAD IV / MASKA XV / CHÓR / ERYNIA

Karolina Kamińska ..... MASKA IV / KONRAD XV / CHÓR / ERYNIA

Karolina Kazoń ..... MUZA / KONRAD VIII / KONRAD XVIII / CHÓR / ERYNIA

Martyna Krzysztofik ..... KONRAD II / KONRAD XIII / KONRAD XIV / MASKA XIX / CHÓR / ERYNIA

Tomasz Międzik ..... STARY AKTOR

Wojciech Skibiński ..... KAZNODZIEJA / CHÓR / ERYNIA

Natalia Strzelecka .... MASKA IX / KONRAD XI / KONRAD XII / CHÓR / ERYNIA

Anna Syrbu ..... HESTIA / KONRAD X / CHÓR / ERYNIA

Rafał Szumera ..... PRZODOWNIK / KONRAD III / MASKA VII / MASKA XVIII / AKTOR / CHÓR / ERYNIA

Jerzy Światłoń ..... PREZES / MASKA VI / KONRAD VII / MÓWCA / KONRAD / CHÓR / ERYNIA

Marta Waldera ..... MASKA III / CHÓR / ERYNIA

Tomasz Wysocki ..... HOŁYSZ / MASKA XI / MASKA XVII / CHÓR / ERYNIA

Katarzyna Zawiślak-Dolny ..... MASKA II / MASKA XII / CHÓR / ERYNIA

dramaturgia: Grzegorz Niziołek, scenografia, światło: Justyna Łagowska, kostiumy: Konrad Parol
muzyka: Cezary Duchnowski, choreografia: Kaya Kołodziejczyk, wideo: Krzysztof Garbaczewski

opracowanie wokalne: Mateusz Bieryt, przygotowanie wokalne: Mateusz Bieryt, Zuzanna Skolias-Pakuła
inspicjent: Marcin Stalmach, producent: Bartosz Jelonek

asystent reżyserki: Piotr Trzęsowski, asystentka wokalna: Sara Bieryt, asystentka scenografki: Hanna Kłopocka
asystentka producenta: Oliwia Adamowicz, stażystka scenografki: Yura Kocik

teatrwkrakowie.pl

Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie
INSTYTUCJA KULTURY WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO
KULTURALNA MAŁOPOLSKA
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Partnerzy Teatru
BMW M-Cars Group
Bielenda GROUP

Patroni medialni Teatru
65 TVP3 KRAKÓW
TEATR DLA WSZYSTKICH

eprasa.pl 0877dda591

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

Krzywda w domu dziecka

Dyrektorka domu dziecka nie powiadomiła M., że jej syn był krzywdzony przez innego chłopca. Matka dowiedziała się o tym dopiero z sądowego pisma. Kiedy chciała wyjaśnić sprawę, usłyszała, że ma wpłacić 10 tys. zł na fundację charytatywną.

AGATA SAWCZENKO

M. straciła dzieci ponad rok temu: – Przyjechali znajomi, był alkohol. Pokłóciłam się z partnerem, uderzył mnie. Wezwałam policję – opowiada.

Nie spodziewała się, że policjanci zwrócą uwagę przede wszystkim na dzieci. Zabrali jej kilkunastoletnią córkę z poprzedniego związku i kilkuletniego syna z ówczesnym partnerem. Nie podajemy żadnych personaliów ze względu na ich dobro. Również policjanci powołują się na dobro dzieci, gdy decydują się na odebranie ich rodzicom. – Gdy dostajemy informację, że dzieciom może dziać się krzywda, a rodzice mogą sprawować nienależytą opiekę, to automatycznie uruchamiana jest procedura pomocy. Jeśli trzeba, policjanci włączają w sprawę sąd rodzinny – mówi nam jeden z białostockich policjantów.

Tryb umieszczania dzieci w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej regulują przepisy ustawy. Według nich, dzieci w pierwszej kolejności powinny być umieszczone u bliskiej rodziny, która nie mieszka w tym samym domu. Matka M., czyli babcia dzieci, była gotowa je przyjąć. Ojciec starszej córki mieszka za granicą. Jednak dzieci M. nie trafiły do nich.

Zapytałam o to IV Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Białymstoku. Dostałam odpowiedź: „W sprawach opiekuńczych osób małoletnich postępowanie może być niejawne, jeżeli przeciwko publicznemu rozpoznaniu sprawy przemawia dobro małoletnich. Udzielenie odpowiedzi na powyższe pytanie godzi w sferę prywatną i głęboko osobistą małoletnich".

Dzieci zamieszkały w pogotowiu opiekuńczym, po kilku miesiącach przeniesiono je do jednego z białostockich domów dziecka. Ale to tam, gdzie wszyscy mówią o dobru dziecka, chłopcu stała się niewyobrażalna krzywda.

M. zapewnia, że wszystko robi dla dzieci. Zaprasza do domu.

O dzielnicy, gdzie mieszka, taksówkarze i kierowcy Boltów mówią, że niechętnie tam jeżdżą, bo zbyt często się zdarza, że jej mieszkańcy nie płacą za przejazd.

– Uciekają i tyle. Przecież nie będę ich gonił. Dlatego zgadzam się tam pojechać tylko wtedy, gdy klient ma podpiętą kartę do aplikacji. Wtedy jest gwarancja, że dostaną zapłatę za przejazd – opowiadał mi kilka dni temu jeden z kierowców Bolta.

Zresztą takich miejsc w Białymstoku jest więcej, w różnych częściach miasta. W niewysokich blokach mieszkają ci, którym miasto przyznało lokale socjalne i komunalne. Tak było z rodziną M. Gdy wysiedlano jej mamę ze starego, drewnianego, należącego do miasta domu, dostała mieszkanie właśnie tutaj. Gdy M. dorosła, mama przeprowadziła się gdzie indziej, mieszkanie przepisała na córkę.

– Przyzwyczaiłam się. Mieszkam tu przecież już tyle lat – mówi M.

Klatka schodowa jest zdewastowana i brudna. Na ścianach wyznania miłości mieszają się z wulgaryzmami. Mieszkania są tu niewielkie, mieszkańcy wystawiają przed drzwi różne domowe rzeczy, m.in. sanki i stare rowery. Ktoś wystawił fotel. Sąsiadka M. przegląda się w lusterku, chodzi po mieszkaniu. Wszystko widać, bo ma na oścież otwarte drzwi wejściowe. Nie zamyka ich, nawet gdy zauważa obcych ludzi na korytarzu.

Pukamy do mieszkania M. Zaprasza nas do środka. Trudno się przecisnąć, przejście zagradza szafa na ubrania.

– Porządku nauczyła mnie mama. Zawsze staram się, by u mnie w domu było czysto – podkreśla M. Pokazuje pokój, który przygotowała na powrót dzieci. Odmalowała ściany, kupiła nowe meble. Siadamy w drugim pokoju przy stole, M. ma przygotowane dokumenty i zdjęcia, by potwierdzić prawdziwość tego, o czym chce nam opowiedzieć.

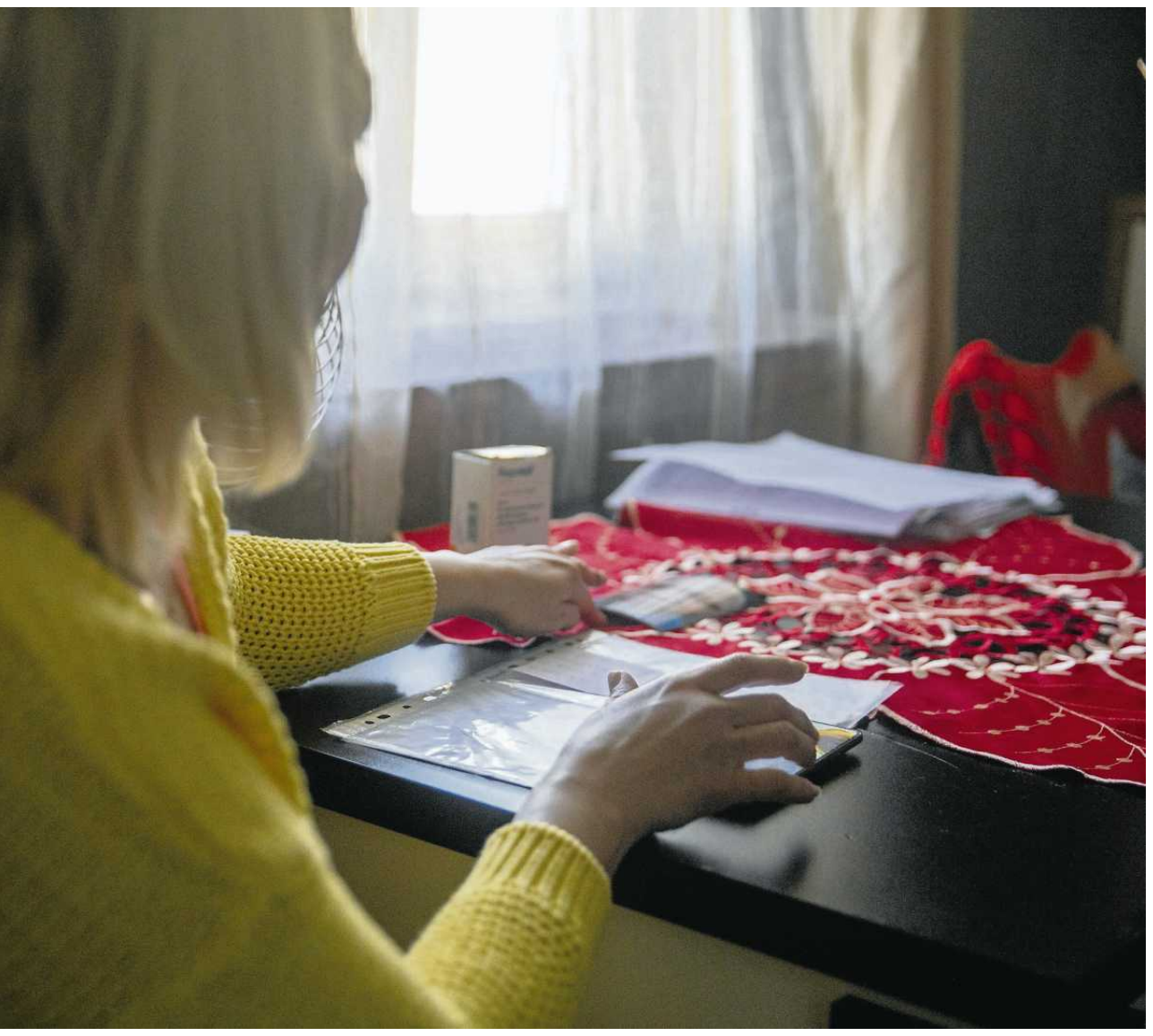
– Byłam na odwyku w Choroszczy [znajduje się tam szpital psychiatryczny – red.]. Już nie piję. Nadal chodzę na terapię – mówi. Czeka na decyzję o stopniu niepełnosprawności. Wtedy – ma nadzieję – łatwiej jej będzie znaleźć pracę. Pierwszą w jej życiu.

– Mam piątkę dzieci. Ciężko było żyć z zasiłków, ale dawaliśmy sobie radę – mówi. – Jeszcze niedawno wydawało mi się, że jeszcze tylko muszę znaleźć pracę i wszystko skończy się szczęśliwie. To był ostatni warunek, żeby dzieci mogły wrócić do domu.

Sąd rodzinny potwierdza: „Powyższa sprawa jest na etapie uzupełniania braków formalnych przez wnioskodawczynię. Dzieci mogą wrócić do matki, o ile będzie dawała gwarancję należytego zabezpieczenia bezpieczeństwa oraz dobrostanu małoletnich".

Nie mogę zrozumieć, dlaczego przez tyle miesięcy nikt nie powiedział mi, że mojemu dziecku działa się krzywda? Przecież jestem matką, nie mam odebranych praw rodzicielskich, tylko ograniczone

eprasa.pl 0877dda591

• **M.: Miałam wrażenie, że dzieci mają zakaz opowiadania o tym, co się dzieje w domu dziecka**
FOT. AGNIESZKA SADOWSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

WIEDZIELI, MATCE NIE POWIEDZIELI

12 stycznia M. dostała pismo z sądu rodzinnego. Dowiedziała się z niego, że pod koniec lutego odbędzie się rozprawa; M. może na nią przyjść, choć nie jest to obowiązkowe. Oskarżonym jest jeden z wychowanków domu dziecka, w którym przebywają jej dzieci. Jednym z poszkodowanych – jej syn.

Z pisma wynika tylko tyle, że policja do domu dziecka została wezwana w czerwcu ubiegłego roku, a chłopiec, który krzywdził inne dzieci, przebywa już w innej placówce, poza Białymstokiem.

M. przypomina sobie, że kiedy dostawała syna na tzw. urlopowanie w czasie weekendu, widziała zadrapania i siniaki na jego ciele. Pokazuje zdjęcia. Fotografowała go, bo bardzo ją to niepokoiło.

– Zaczynał płakać, gdy o to pytałam – mówi M. – Córka też nie chciała o niczym mówić. Zbywała mnie, że spadł z parapetu. Miałam wrażenie, że dzieci mają zakaz opowiadania o tym, co się dzieje w domu dziecka.

Kiedy dostała pismo z sądu, od razu pojechała do domu dziecka. Prosiła o wyjaśnienia, ale nie dowiedziała się niczego więcej. Tym razem nie dostała też dzieci na planowane urlopowanie.

– Jakby za karę, że pytam. A ja nie mogę zrozumieć, dlaczego przez tyle miesięcy nikt nie powiedział mi, że mojemu dziecku działa się krzywda?

Przecież jestem matką, nie mam odebranych praw rodzicielskich, tylko ograniczone.

Kocham moje dzieci, a one kochają mnie. Chcę dla nich jak najlepiej. A w domu dziecka jestem traktowana tak, jakbym to ja chciała im zaszkodzić – mówi.

Opowiada, jak ważne jest dla całej rodziny to urlopowanie. Mówi o wspólnych wyprawach na sanki, o rozmowach, o przedświątecznym lepieniu pierogów:
– Czekamy na ten czas i my, i dzieci. Jedna decyzja pani dyrektor sprawiła, że to straciliśmy.

Zgłosiła się do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, który nadzoruje rodzinne domy dziecka w Białymstoku. MOPR w odpowiedzi przysłał pismo, w którym sprawę kieruje do policji.

– Nie mam już w ogóle kontaktu z moimi dziećmi – mówiła mi M. podczas naszego spotkania pod koniec stycznia. – Córka ma wyłączony telefon, a gdy w poniedziałek 26 stycznia przyszłam, by zabrać je do domu na tydzień ferii, to okazało się, że urlopowanie znów jest cofnięte. Nie zobaczyłam nawet dzieciaków, nie zostałam do nich wpuszczona. Wychowawczyni sugerowała, że to za to, że rozmawiałam z „Wyborczą”. Mówiła, że podadzą mnie do sądu, bo upubliczniam dane dzieci.

WIEDZĄ O SPRAWIE, NIE CHCĄ ROZMAWIAĆ

Dzień później M. dostała pismo z domu dziecka. Dyrekcja placówki wezwała ją do „natychmiastowego zaniechania naruszania dóbr osobistych małoletnich” i zapłaty 10 tys. zł na rzecz jednej z ogólnopolskich fundacji pomagających skrzywdzonym dzieciom.

Dyrektorka placówki grozi, że stawia to żądanie „pod rygorem skierowania ww. sprawy na drogę postępowania sądowego”. Dalej pisze jeszcze o M., że brak jej „jakichkolwiek kompetencji wychowawczych i wyczucia”.

– A ja chcę tylko wyjaśnić sprawę krzywdzenia mojego syna – mówi M. Wiedziała, że nie upublicznię żadnych danych, nie podam jej imienia ani imion dzieci, bo tak się umówiłyśmy. Podałam je dyrektorce domu dziecka – bo długo udawała, że nie wie o kim chcę rozmawiać.

Zapytałam Urszulę Boublej, rzeczniczkę Urzędu Miasta, jak MOPR (instytucja podlegająca miastu) zareagował na to, co dzieje się w domu dziecka – czy sprawa została wyjaśniona oraz czy skierowano tam kontrolę.

Urszula Boublej odpowiada na piśmie bardzo ogólnie: „Prawo nie pozwala mi udzielać informacji dotyczących indywidualnych spraw ani komentować jakichkolwiek zgłoszeń, związanych z małoletnimi. Mogę mówić wyłącznie o ogólnych zasadach postępowania. W placówkach opiekuńczych obowiązują ściśle określone procedury ochrony małoletnich, zgodnie z którymi pracownicy mają obowiązek reagowania na każde podejrzenie krzywdzenia dziecka. Obejmują one m.in. niezwłoczne zabezpieczenie dobra dziecka, udzielenie mu wsparcia oraz powiadomienie właściwych instytucji. Pracownicy są zobowiązani reagować na każdy sygnał zgodnie z tymi procedurami. Priorytetem zawsze jest ochrona dzieci i zapewnienie im bezpieczeństwa, a wszystkie działania muszą być prowadzone w granicach prawa i z poszanowaniem prywatności podopiecznych”.

DYREKTORKA W DOMU DZIECKA PRZEBYWAĆ NIE MUSI

Dyrektorka domu dziecka, w którym doszło do nieprawidłowości badanych teraz przez sąd rodzinny, przed laty brała udział w wyborach samorządowych z ramienia PiS. Organizuje z mężem rekolekcje, prowadzi punkt pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu i jest prezeską jednego ze stowarzyszeń pomocowych.

Dzwonię do domu dziecka, by z nią porozmawiać, ale pracownica nie wie, kiedy dyrektorka będzie w pracy. Pytam, czy jest na urlopie lub zwolnieniu lekarskim. W odpowiedzi słyszę, że nie. Pytam więc, czy mam dzwonić tego samego dnia czy następnego.

– Nie wiem, kiedy pani dyrektor będzie w pracy – powtarza w kółko pracownica.

W końcu udaje mi się zdobyć numer komórkowy. Na początku dyrektorka udaje, że nie wie, o co mi chodzi:
– Ale jakie nieprawidłowości? – pyta.

Kiedy zadaję konkretne pytanie, dyrektorka zaczyna opowiadać o „złych rodzicach”. W końcu zgadza się, bym odwiedziła ją w domu dziecka. Tuż przed wizytą odwołuje spotkanie. Mówi, żeby pytania przesłać mailem.

Pytam więc:

* ile dni w tygodniu i ile godzin dziennie poświęca na pracę w domu dziecka;
* ile osób oprócz niej pracuje w placówce;
* czy zapewniają dzieciom bezpieczeństwo;
* kto opiekował się dziećmi w czasie, gdy doszło do nieprawidłowości;
* kto powiadomił policję;
* czy któryś z opiekunów zauważył, że dzieje się coś niepokojącego;
* w jaki sposób zapobiega się takim wydarzeniom;
* jak długo dochodziło do nieprawidłowości;
* czy to jedyny przypadek krzywdzenia dzieci w placówce;
* jakie działania zostały podjęte po ujawnieniu nieprawidłowości;
* czy dzieci zostały objęte specjalną opieką;
* dlaczego matka poszkodowanego chłopca nie została powiadomiona o tym, co się stało?
* dlaczego zostało wstrzymane urlopowanie poszkodowanego chłopca?
* czy dzieci dostały zakaz opowiadania o tym, co je spotkało?

Dyrektorka nie odpowiada na poszczególne pytania. Wyjaśnia, że zarządzać domem dziecka może nie tylko z jego siedziby. I zapewnia, że placówka sprawy bezpieczeństwa „traktuje z najwyższą powagą”.

„W takich sprawach obowiązują nas ścisłe procedury ochrony małoletnich oraz przepisy prawa. Nie możemy komentować szczegółów ani potwierdzać jakichkolwiek informacji, ponieważ dobro dzieci i prowadzone czynności są absolutnym priorytetem. Wszelkie podejrzenia niewłaściwych zachowań są niezwłocznie przekazywane właściwym instytucjom” – pisze. I poucza mnie: „Jeżeli posiada Pani jakiekolwiek informacje dotyczące nadużyć bądź niewłaściwego postępowania wobec dzieci proszę o zgłoszenie ich na maila (...), Policję lub do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku”.

Dalej pisze o standardach. Na końcu o sobie: „Praca dyrektora jest w czasie nienormowanym i obejmuje zaangażowanie i gotowość na rzecz placówki 24 godziny na dobę”. Na żadne z pytań nie dostaję odpowiedzi.

Matka: – Serce mi pęka. Czuję się osaczona przez panią dyrektor i jej pracowników. Pani dyrektor nie rozmawia ze mną jak z matką, tylko takim tekstem, którego nauczyła się na pamięć. Zachowuje się, jakby sędzią była. Jakby całą winę chciała przerzucić na mnie. A to przecież ona nie dopilnowała bezpieczeństwa mojego dziecka, z którym nie mam już kontaktu.

Po tym, jak skontaktowałam się z dyrektorką, M. napisała do mnie smsa: „Dostałam zgodę na urlopowanie”.

Zmieniłam niektóre szczegóły, by chronić dobro dzieci

34415721

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCA: Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Marek Wilk
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.
IZBA WYDAWCÓW PRASY
NAKŁAD KONTROLOWANY

eprasa.pl 0877dda591

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

Kazimierz Szulist*

...leków na nadciśnienie z niedbaniem o zęby

Blokery kanału wapniowego to leki na nadciśnienie. Dzięki nim nasze ciśnienie się normuje. Niestety preparaty mają swoje skutki uboczne. U niektórych pacjentów, po kilku miesiącach stosowania, dziąsła zaczynają puchnąć, narastać na zęby i krwawić.

Leki te zaburzają równowagę kolagenu w tkance dziąsłowej – zaczyna się ona nadmiernie rozrastać. Płytka nazębna dodatkowo podsyca zapalenie.

Zmiany mogą pojawić się po dwóch miesiącach stosowania leków lub dopiero po roku ich przyjmowania.

Gdy przyjmujesz leki na nadciśnienie z tej grupy najlepiej zwiększ intensywność higieny jamy ustnej. Badania pokazują, że skrupulatne czyszczenie może ograniczyć nasilenie zmian. Należy zęby szczotkować dwa do trzech razy dziennie, codziennie używać irygatora i dbać o regularne wizyty u dentysty.

Możesz też zapytać kardiologa o inne leki. Nie wszystkie preparaty na nadciśnienie mają taki skutek uboczny, a zmiana leczenia może spowodować, że tkanka cofnie się w ciągu kilku miesięcy. W zaawansowanych przypadkach konieczne jest chirurgiczne usunięcie nadmiaru tkanki, ale bez zmiany leku problem może wrócić.

Powiedz też dentyście o przyjmowanych lekach. ● **Not. ET**

*specjalista implantologii stomatologicznej, prowadzi prywatną praktykę stomatologiczną w Bydgoszczy i Nakle nad Notecią

PRAWDA CZY MIT

Margit Kossobudzka

Oczyszczacze powietrza pomagają w walce z alergiami?

Oczyszczają powietrze w pomieszczeniu, zasysając je, zatrzymując w nim zanieczyszczenia, a następnie wypychając przefiltrowane, czyste powietrze z powrotem do pomieszczenia. Niektóre z unoszących się w powietrzu cząsteczek, takie jak pyłki, sierść zwierząt i zarodniki pleśni, są czynnikami drażniącymi, które mogą zaostrzać alergie.

Czy zatem oczyszczacze powietrza pomagają w walce z alergiami? Krótko mówiąc, tak, ale tylko do pewnego stopnia.

Oczyszczacze powietrza mogą skutecznie wychwytywać drobne cząsteczki wywołujące alergie, zapobiegając ich krążeniu w powietrzu i wdychaniu. Jednak urządzenia te nie stanowią kompletnego rozwiązania. Każde urządzenie ma swoje ograniczenia.

Oczyszczacze powietrza najskuteczniejsze są w połączeniu z regularnym sprzątaniem, kontrolą wilgotności i odpowiednią wentylacją. ●

Liczba

16

PROC.

• **Polaków bada wzrok co najmniej raz w roku – wynika z badania użytkowników okularów korekcyjnych, zrealizowanego na zlecenie grupy EssilorLuxottica w 11 krajach Europy**

Statystyki

Tylko co drugie dziecko w wieku 8–18 lat potrafi dokładnie opisać, co i gdzie je boli – wynika z nowego badania społecznego przeprowadzonego przez BioStat na zlecenie Kliniki Onkologii i Chirurgii Onkologicznej Dzieci i Młodzieży Instytutu Matki i Dziecka (IMiD). Ten rozdźwięk między tym, co dzieci czują, a tym, co dorośli słyszą, to jeden z tematów towarzyszących czwartej edycji kampanii (P)okaż Serce. ●

Więcej na: pokazserce.pl

Serce w rytmie presto i adagio

Czym grozi zb

Prawidłowe tętno jest fundamentalnym wskaźnikiem zdrowia, ponieważ pokazuje skuteczność działania naszego układu sercowo-naczyniowego.

Margit Kossobudzka

W naszym ciele istnieje wiele naturalnych rytmów, które narzucają pracę różnych narządów czy substancji. Rytmy te są wrodzone i choć ich zakres różni się pomiędzy osobami, mają pewne „widełki", których przekroczenie może oznaczać kłopoty.

Jednym z takich rytmów, który rządzi naszym sercem, jest puls, inaczej nazywany tętnem.

To falisty ruch naczyń krwionośnych, który jest zależny od skurczów serca oraz sprężystości tętnic.

U zdrowych osób tętno w spoczynku powinno wynosić nie mniej niż 60 uderzeń na minutę i nie więcej niż 100. Jeśli tętno jest zbyt wysokie, nazywamy go **tachykardią**, a jeśli zbyt niskie lekarze określają to mianem **bradykardii**. Czy zbyt szybkie lub wolne uderzenia serca może być oznaką problemów z sercem?

SERCE POD PRESJĄ TĘTNA

Wszystko zależy od powodu, dla którego nasze serce bije szybciej lub wolniej. Nasze ciało doświadcza różnych stanów: aktywności, pobudzenia, spoczynku, relaksu, stresu. Każde z nich wpływa na rytm serca. W stresie i po wysiłku fizycznym tętno w sposób naturalny rośnie, a kiedy jesteśmy głęboko zrelaksowani – spada.

Problem jest wtedy, gdy nasze tętno stale przekracza 100 uderzeń na minutę, nawet gdy siedzimy spokojnie.

To bowiem oznacza, że nasze serce stale jest pod presją.

Wykonuje ciężką pracę bezustannie. Kurczy się szybciej, niż wskazuje na to norma. Skutek? Serce jest nadmiernie obciążone i „zmęczone".

Zwykle szybkie bicie serca nie jest spowodowane chorobą serca. Może jednak świadczyć o istnieniu innych zaburzeń w organizmie. Często wysokie tętno pojawia się, gdy mamy gorączkę, niski poziom czerwonych krwinek, nadczynność tarczycy lub wypijemy zbyt dużo napojów z kofeiną, lub innymi stymulantami. Również niektóre preparaty mogą podnosić tętno np. te obkurczające błonę śluzową nosa.

Wysokie tętno może również wystąpić, gdy mięśnie budujące lewą komorę serca słabną. Zmusza to serce do częstszych skurczów, aby pompować wystarczającą ilość krwi do reszty ciała.

KARDIOLODZY GO NIE LUBIĄ

By ustalić czy tętno jakie mamy nie jest dla nas zagrożeniem określa się normę pulsu, ale pod kątem danego pacjenta. Określa ją m.in. ogólna kondycja zdrowotna oraz wiek pacjenta.

Tętno mierzy się w spoczynku i przy uspokojonym oddechu. Tylko wtedy można ocenić je prawidłowo.

Uważa się, że prawidłowe tętno powinno wynosić około:

- 85 uderzeń na minutę u młodzieży,
- 70 uderzeń na minutę u dorosłych,
- 60 uderzeń na minutę u starszych dorosłych i sportowców.

Kardiolodzy „nie lubią" zbyt wysokiego tętna. Jeśli ktoś ma na stałe tętno w górnej granicy normy (90-100 uderzeń na minutę) decydują się je nieco obniżyć lekami.

Najbardziej jednak ich niepokoi sytuacja, w której do podwyższonego pulsu dołączają zaburzenia tego rytmu, czyli np., uczucie kołatania serca (bije ono nierówno, „trzepie się" w piersi, czasem mamy uczucie, że się zatrzymuje na moment).

Może to świadczyć o chorobach serca lub płuc, a także o nadczynności tarczycy, anemii lub niedoborach potasu, magnezu i wapnia.

Wysoki puls połączony z osłabieniem, kołataniem serca, zawrotami głowy, dusznościami oraz uczuciem niepokoju wymaga konsultacji kardiologicznej!

Warto też zwrócić uwagę na zbyt wysokie tętno po przebudzeniu, bo to oznacza, że było ono już podwyższone w czasie spoczynku, co nie jest objawem zdrowia.

Nie należy bagatelizować wysokiego pulsu. Jeśli problem nawraca, powinniśmy iść do lekarza rodzinnego lub kardiologa. Podczas wizyty lekarz zleci nam wykonanie badanie EKG, które polega na zapisie przewodzenia elektrycznego pochodzącego z pracy serca. Możliwe też, że potrzebne będzie badani tzw. echa serca, które ocenia czynność zastawek serca oraz objętość i grubość przedsionków i komór serca.

wyborcza.pl

• **Więcej czytaj na Wyborcza.pl/TylkoZdrowie**

OGŁOSZENIE Kraj/34421071

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

TYLKO ZDROWIE

yt szybkie lub wolne tętno?

FOT. SHUTTERSTOCK

RODZAJE TACHYKARDII

Lekarze określają rodzaj tachykardii na podstawie miejsca, w którym dochodzi do szybkiego bicia serca – u góry serca (w przedsionkach) lub u dołu (w komorach). Niektóre rodzaje tachykardii są znacznie cięższe niż inne.

• **Tachykardia zatokowa**. To przyspieszone tętno spowodowane wysiłkiem fizycznym, stresem, strachem, lekami lub gorączką. Może być całkowicie normalne. Jeśli serce bije szybko bez powodu, nazywa się to nieadekwatną tachykardią zatokową.

• **Tachykardia nadkomorowa.** Ten rodzaj tachykardii ma swoje źródło w przedsionkach. Może powodować kołatanie serca, które szybko się rozpoczyna i kończy. Trzepotanie przedsionków i migotanie przedsionków to dwa najczęstsze częstoskurcze nadkomorowe. Muszą być leczone!

Wysoki puls połączony z osłabieniem, kołataniem serca, zawrotami głowy, dusznościami oraz uczuciem niepokoju wymaga konsultacji kardiologicznej!

• **Częstoskurcz komorowy.** W przypadku częstoskurczu komorowego szybkie rytmy pochodzą z komór serca. Epizody częstoskurczu mogą powodować bicie serca z częstością do 200 uderzeń na minutę i trwać zaledwie kilka sekund. Dłuższe epizody mogą zagrażać życiu.

Na podstawie wywiadu i zleconych badań lekarz ustala u nas przyczynę zbyt szybkiego tętna i ewentualnie zaburzeń rytmu. Leczenie najczęściej polega na stosowaniu leków, np. beta-blokerów lub blokerów kanału wapniowego, które spowalniają tętno. Czasem jednak to zbyt mało. Lekarz może zdecydować o wykonaniu u nas zabiegu usuwającego przyczynę zaburzeń rytmu serca.

Nie należy ignorować nieprawidłowej pracy serca. Powikłania tachykardii mogą obejmować omdlenia, udar mózgu spowodowany zakrzepem krwi, niewydolność serca, a nawet zatrzymanie jego akcji!

KIEDY SERCE SIĘ ROZLENIWIA

Bradykardia to z kolei sytuacja, w której nasze tętno jest niższe od normy dla zdrowego człowieka. Stan ten dotyczy tętna spoczynkowego poniżej 60 uderzeń na minutę. Uważa się, że tętno spoczynkowe poniżej 40 uderzeń na minutę jest granicą, za którą lekarze mówią o ciężkiej bradykardii.

Zbyt wolne bicie serca powoduje, że organizm nie dostaje odpowiedniej ilości potrzebnego tlenu.

Niskie tętno nie zawsze daje objawy i podobnie jak w przypadku tachykardii nie musi być groźne. Niskie tętno także może zależeć od wielu innych czynników zdrowotnych.

Wiele objawów bradykardii wynika ze zmniejszonego dotlenienia. Krew transportuje tlen do narządów. Gdy serce nie pompuje jej wystarczająco szybko, narządy mogą źle funkcjonować. Problem ten jest szczególnie widoczny w przypadku niedotlenionego mózgu.

Najczęstsze objawy bradykardii to:
• ból w klatce piersiowej,
• dezorientacja i trudności z pamięcią,
• zawroty głowy lub uczucie oszołomienia,
• omdlenie lub uczucie omdlenia,
• zmęczenie przy minimalnym wysiłku,
• duszność.

Zazwyczaj młodsi dorośli i osoby o wysokiej aktywności fizycznej mają stosunkowo niskie tętno spoczynkowe bez objawów bradykardii. Tętno to mierzy się, gdy dana osoba jest obudzona, ale mało aktywna. Jest normą, że tętno podczas snu może wynosić od 40 do 50 uderzeń na minutę.

Bradykardia może mieć wiele przyczyn. Do najczęstszych należą:
• nierównowaga chemiczna we krwi,
• powikłania po operacji serca,
• wrodzone wady serca,
• uszkodzenie tkanki serca spowodowane starzeniem się, chorobą serca lub zawałem serca;
• niedoczynność tarczycy,
• choroby zapalne, także mięśnia sercowego;
• obturacyjny bezdech senny;
• częsty stres i niepokój,
• duże spożycie alkoholu;
• wysokie ciśnienie krwi.

Pamiętajmy, że prawidłowe tętno jest fundamentalnym wskaźnikiem zdrowia, ponieważ pokazuje skuteczność działania naszego układu sercowo-naczyniowego. Stałe odchylenia od normy – zbyt wysoki puls lub zbyt niski mogą nie być niczym groźnym, ale mogą także sygnalizować poważne problemy zdrowotne. Lepiej sprawdzić, jaka jest przyczyna, że nasze serce nie trzyma się normy podczas pracy. ●

REKLAMA
Kraj/34420989

Zadbaj o swoje serce już dziś!
Skorzystaj z bezpłatnych badań profilaktycznych
Wirtualnej Kardiologicznej Poradni Servier.

SERVIER dla serca misja życia

tylko do 31 marca

Umów badanie już teraz:
22 357 45 30
pon. - pt., 08:00 - 22:00

Bezpłatny pakiet badań obejmuje:
• badanie stężenia glukozy we krwi
• badanie stężenia cholesterolu we krwi (cholesterol ogólny, HDL, LDL, trójglicerydy)

Wyniki możesz wygodnie skonsultować z lekarzem w formie teleporady – bez wychodzenia z domu.

SV260212

www.dbajoserce.pl

SERVIER moved by you

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Igrzyska olimpijskie 2026

Moja Cortina od C do A

Kowalczyk-Tekieli

Kończą się igrzyska. Moje pierwsze w roli ekspertki Eurosportu. Niby w centrum wydarzeń, a z boku. Różne rzeczy z tego miejsca widać. Taka jest na razie moja Cortina 2026. Od C do A.

C jak ciało sportowca

Na dzień przed startem na 10 km stylem dowolnym kobiet w Tesero zrobiło się gorąco. Dosłownie. Było miękko, grząsko, wolno. Zapytałam Elizę Rucką-Michałek jak się czuje i czy jest gotowa na bieg-katorgę w takich warunkach. Odpowiedziała, że dokładnie dwa lata temu urodziła Frania. Bardziej boleć nie będzie. Uśmiechnęłam się. Miała rację. Ale ból wywołany zakwaszeniem mięśni jest niewiele mniej intensywny. Na szczęście trwa krócej. Biegacze narciarscy padają jak podcięci tuż za metą dlatego, że mniej więcej od połowy dystansu czują przeszywający ból w całym ciele. Kwas mlekowy zalewa komórki mięśni. Przez ten ból powoli traci się technikę i zwalnia. Na taki stan mówimy „laktat-party".

Jeśli ktoś lubi oglądać takie imprezy, to na panczenach jest u siebie. Tam kwas mlekowy leje się bez przerwy. Wszystko idzie wspaniale i nagle na ostatnim okrążeniu, bach!, nogi nie chcą pracować, pozycja się sypie, łyżwiarz się prawie prostuje. Widzieliście Francescę Lollobrigidę na finiszowym okrążeniu 5000 m? Co to był za ból! Co to była za walka! A nasz Władimir Semirunniij?

Ciało dla sportowca jest narzędziem pracy. Trzeba o nie dbać, karmić dobrze, regenerować, ale nade wszystko ciągle zmuszać do przekraczania i przesuwania granic. Najbardziej spektakularny tego objaw, czyli wymioty, są w sumie najmniej szkodliwe. Wieloletnie balansowanie to kontuzje przeciążeniowe, to ubytki, które pozostają z nami do końca życia. Ja np. nie mam jednej łąkotki (po trzech operacjach w trakcie wyczynu), mam za to kilkanaście przepuklin w kręgosłupie i kilka innych drobniejszych uszkodzeń. Nie wyrzucam sobie teraz, że do tego doprowadziłam. Doskonale wiedziałam, jaką cenę płacę za mistrzostwo i było warto. Zdecydowana większość sportowców wam tak odpowie. I moje ciało, jak wielu innych na emeryturze, nie dość, że trochę poharatane, to wciąż domaga się nowych obciążeń. Tu na igrzyskach olimpijskich przez pierwszy tydzień udało mi się wyjść tylko trzy razy trochę pobiegać. Od porodu synka nie miałam tak luźnego, pod tym względem, tygodnia. I wcale dobrze się z tym nie czuję.

O jak oświadczenia i apele

Młodziutka Pola Bełtowska zderzyła się z miłością zawiedzionych, patologicznych kibiców. Czytałam oświadczenie. Słyszałam apele. I zastanawiam się, czy to przypadkiem nie jest woda na młyn dręczycieli. Może jestem w tym odosobniona, ale dla mnie takimi oświadczeniami tylko utwierdza się krzywdzących, że ich działania przynoszą cel. Dajemy im klarowną odpowiedź: tak, sportowcy czytają, co im piszecie! Tak, rozkłada ich to psychicznie na łopatki! Czyli – wygraliście. Czyli – następnym razem pewnie przywalicie jeszcze mocniej. Bo chyba nikt się po hejterach nie spodziewa empatii i poczucia wstydu. Chamstwo jest modne. Internet wydaje się być anonimowy. Oni, krzywdziciele, się nie zatrzymają ani nie znikną. W takim świecie żyjemy i młody człowiek musi umieć sobie z tym poradzić.

Już od kilku lat to oczywistość, że w grupie szkoleniowej jest psycholog. Super. Jestem za. Tylko niech to będą osoby kompetentne. Uważam, że przygotowanie dzieciaka na zło internetowego świata jest równie ważne, jak przygotowanie fizyczne. Możemy srogo wymachiwać palcami, że nam się hejt nie podoba. Ale co to za odkrycie? Że ogień parzy? Może pora realnie zacząć pracować u podstaw, by koleżanki i koledzy Poli się nie parzyli? By mieli gdzieś rozważania przegrywającego właśnie w zakładzie bukmacherskim frustrata. Dlaczego nikt nie powiedział tej dziewczynce i jej rodzinie, że pod żadnym pozorem przez najbliższe dni nie wolno im czytać tego wszystkiego? Że nie mogą po powrocie do pokoju z konkursu odpalać serwisów społecznościowych? Już przed igrzyskami powinna była mieć przygotowane inne kanały kontaktu z rodziną i przyjaciółmi. To, co publiczne, powinno być na jej kontach zamknięte na cztery spusty.

Wiadomo było, że wystartuje w drużynówce. Wiadomo było, że to na nią będą patrzeć, czy udźwignie. Wystarczy spojrzeć na pierwsze lepsze forum internetowe pod artykułem o czyimś słabszym występie, by przewidzieć ciąg dalszy. Pola miała prawo tego nie wiedzieć. Ale dlaczego my, bardziej doświadczeni, apelujemy i piszemy oświadczenia po fakcie, zamiast nauczyć, jak chronić się przed oparzeniem? Róbmy kampanie, walczmy z hejtem systemowo. Tak jak zawstydzamy piratów drogowych. Ale to nas nie zwalnia z uczenia się zasady ograniczonego zaufania na drodze.

Kijem Wisły nie zawrócę, ale by chronić swoje emocje mam od prawie trzech lat wyłączoną możliwość komentowania na swoich kanałach. To, co działo się po śmierci mojego męża, przekroczyło wszystkie granice. Wyłączyłam też w większości możliwość wysyłania wiadomości, a tam gdzie można, powiadomienia są wyciszone. Czytam te wiadomości tylko, gdy muszę, i gdy jestem w odpowiednim nastroju. Zanim przejdę przez tę ulicę, trzy razy się upewniam, że jestem gotowa to przetrwać. Bo jeśli zginę na przejściu dla pieszych, co to za pocieszenie, że miałam pierwszeństwo?

R jak ryzyko

Wiadomo – Lindsey Vonn. Przed Igrzyskami nabawiła się poważnej kontuzji. Postanowiła ją zignorować. Nie udało się. Miała okropny wypadek na trasie. Przeszła trzy operacje. Dziś już z uśmiechem kontaktuje się ze światem i dziękuje za wsparcie. Wyliże się z tego. Nie bez kolejnych uszczerbków, ale się wyliże. Jak nikt wiedziała, czym ryzykuje i jakie mogą być tego konsekwencje. Poszła w to. Sama płaci cenę. To powinien być koniec dyskusji.

Iluż ludzi chce jednak po swojemu układać życie dojrzałej kobiecie. Iluż czuje się w obowiązku wyrazić swoją opinię. W takich sytuacjach nie mogę się nadziwić, jak ogromną trudność sprawia nam zrozumienie, że jesteśmy różni. Mamy różne potrzeby, różne systemy wartości, różnie rozumiemy świat i się w nim odnajdujemy. Gdyby Amerykanka nie potrafiła stawiać na szali wszystkiego w walce o marzenia, pewnie nigdy byśmy o niej nie słyszeli. To jest motor jej sukcesów sportowych. Kto nie ryzykuje, ten nie pije szampana. Jej tym razem butelka rozprysnęła się w drobny mak i ją poraniła, ale jestem pewna, że Lindsey jeszcze wielokrotnie wzniesie toast po sukcesie. Nawet jeśli to już nie będą sukcesy sportowe.

T jak tapeta

Dacie wiarę, że najwięcej czasu na tych igrzyskach spędzam na makijażu? Wiem, że jest co poprawiać, ale że dwie, trzy godziny każdego dnia? Przygotowanie do wejścia do studia to prawie dwie godziny na malowanie i włosy. Gdybym wiedziała, ze trzeba je tak długo układać, tobym się na Sinéad O'Connor zrobiła. A tu jeszcze przed każdym kolejnym wejściem na wizję 30 minut poprawek. Jeśli mam czas pobiegać w międzyczasie, to przed kolejnym studiem robi się wszystko od początku.

Panie makijażystki są przeurocze i profesjonalne. Jest Szwedka, Francuzka, Niemka i Australijka. Umilają czas jak to tylko możliwe. Fantastyczne jest to połączenie kultur w zrozumieniu żartów, w kibicowaniu różnym dyscyplinom sportu, w pułapkach językowych. Pokój makijażowy na pewno będę ciepło wspominać.

Nie marudzę. I żeby nie wyszło, że jestem jedynym takim dziwadłem w Cortinie: wczoraj w tym samym czasie co ja, malowane były alpejki. Tina Maze i Irene Curtoni. Też, jak ja, są na tych igrzyskach ekspertami Eurosportu. Pani ze Szwecji zapytała, jakie chcą loki. Dziewczyny się roześmiały, a Irene odpowiedziała: „Chcemy prosto! My byłyśmy narciarkami!".

I jak interes

Żal mi dziewczyn uprawiających kombinację norweską. Żal mi Joanny Kil, którą często widuję na treningach. Żal mi amerykanki Anniki Malaciński, jednej z czołowych zawodniczek, która mimo że od zawsze uprawiała z bratem ten sam sport, ogląda jego olimpijskie zmagania jako kibicka. To niepojęte. Trudno mi zrozumieć, że MKOl, który tyle mówi o równouprawnieniu i walce o prawa kobiet, w dwudziestym pierwszym wieku wprost nam przedstawia, że im się to [kombinacja norweska] po prostu nie opłaca. Facetów z rozpędu puszczą, bo tradycja. Choć też się nie opłaca. Ale w rozwoju kobiecej konkurencji już nie chcą pomóc.

To, że światowemu olimpizmowi już dawno rozjechały się drogi z ideą de Coubertina, wie każdy, kto interesuje się sportem. Wiemy, że to biznes. Ale jednak w wielu sprawach MKOl potrafi tak ładnie prezentować wzniosłość. Czym zawiniła kombinacja norweska, że pozostała jedyną konkurencją olimpijską, w której paniom mówi się, żeby wracały do garów?

N jak nowości

To dla mnie jedna z najważniejszych atrakcji ostatniego tygodnia igrzysk: narciarstwo wysokogórskie. Debiutant. To swoisty tor przeszkód na stromym odcinku stoku zjazdowego. Zawodnicy biegają zygzakiem po schodach, na nartach, bez nart, w mgnieniu oka ściągają foki, czyli pasy przyklejane na nartę na tę część wyścigu, gdy potrzebna jest przyczepność. A potem zjeżdżają slalomem. Teoretycznie mają nam w krótkim czasie pokazać wszystkie umiejętności potrzebne, by przemierzać szczyty Alp na nartach. Dla mnie to taki crossfit narciarski, albo biegówki na sterydach. Ma tyle wspólnego ze skialpinizmem co bieganie na czas po ścianie z prawdziwą wspinaczką. Ale jest super widowiskowe. Wymaga wytrzymałości, szybkości i zwinności. A i zabawy ze sprzętem to jakiś kosmos.

[*Od redakcji:* we wczorajszych zawodach indywidualnych Polacy odpadli w eliminacjach. Wyniki – na Sport.pl.
Druga konkurencja – sztafeta par mieszanych – w sobotę.]

A jak awantury

Zacznijmy od draki dość błahej. O odzież. Szkoda, że temat ubrań zdominował pierwsze dni. Igrzyska to jedyny czas w ciągu czterolecia, gdy sportowcy dyscyplin w Polsce niepopularnych mogą się kibicom przedstawić. Mogą opowiedzieć o swoim sportowym życiu, o problemach, z jakimi się borykają, o specyfice konkurencji. A my musieliśmy się pokłócić, i to o krój kurtek. To nie jest fashion week, to święto sportu. Nie zauważyłam ani jednej uwagi od olimpijczyków na temat jakości i funkcjonalności dostarczonych strojów. To dla mnie wystarczający powód, by uznać, że są odpowiednie. Kropka.

Jest też spór bardzo poważny, o Władysława Heraskewycza, który został wykluczony przez MKOl z igrzysk. Skeletonista chciał startować w kasku, na którym są podobizny sportowców – ofiar wojny z Rosją. Nie próbuję sobie nawet wyobrazić ciężaru emocjonalnego, jaki dźwigają ukraińscy sportowcy. Władysław, moim zdaniem, mimo dyskwalifikacji, osiągnął cel. Trafił z przekazem pod najdalsze strzechy na ziemi. Wszystkie telewizje, które są na igrzyskach, robiły o nim materiał. Gdyby wystartował, zamieszania tak ogromnego na pewno by nie było. Każdy olimpijczyk powinien jednak znać kartę olimpijską. Przepisy są jasne. Igrzyska to nie czas na manifesty. Nawet najbardziej słuszne. Najbardziej wzruszające. Bo wyjątek zrobiony w dobrej sprawie może wyzwolić lawinę nie do zatrzymania. Lawinę, w której już nic nie będzie wzruszające, tylko dyktowane przez polityków.

Justyna Kowalczyk-Tekieli

• **Cały felieton na Sport.pl**

SPORT.PL
- **Radosław Leniarski: Dlaczego Mediolan schował igrzyska**
- **Snoop Dogg w końcu dostał Pieroguszkę**
- **Jak Lech i Jagiellonia wypadły w Lidze Konferencji**

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na **Sport.pl**

eprasa.pl 0877dda591

wyborcza
TRÓJMIASTO
TYGODNIK

Piątek, 20 lutego 2026 | Redaktorka prowadząca **Katarzyna Fryc** trojmiasto.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: trojmiasto@wyborcza.pl

Wojciech Szczurek przerywa milczenie dwa lata po przegranych wyborach

Zawiedliśmy zaufanie Gdynian. Przepraszam

• **Wojciech Szczurek podczas wieczoru wyborczego, 7 kwietnia 2024 r.**
FOT. MICHAŁ RYNIAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Był jednym z najpopularniejszych samorządowców w Polsce. Dziś przyznaje, że jeśli ktoś przegrywa wybory, a on przegrał – i to z kretesem – to znaczy, że rozmija się z oczekiwaniami mieszkańców.

Katarzyna Fryc

„To koniec ery Wojciecha Szczurka" – pisaliśmy w „Wyborczej" niemal dwa lata temu, po ogłoszeniu wyników wyborów samorządowych w 2024 roku. Rządził Gdynią sześć kadencji z rzędu, liczył na siódmą. Ale dostał czerwoną kartkę. Choć nigdy w swojej karierze nie musiał walczyć o prezydenturę w drugiej turze, tym razem nawet do niej nie wszedł. Uzyskane przez niego 23,53 proc. głosów to było za mało, by walczyć o władzę w Gdyni w decydującej rozgrywce. O jego porażce – przed laty najpopularniejszego włodarza w Polsce – przesądziły nie tylko skumulowane inwestycje i zmęczenie mieszkańców jego 26-letnimi rządami. Ale także fakt, że odchodzący prezydent zupełnie nie wyczuł nastrojów społecznych. A gdy zdał sobie z tego sprawę, było już za późno.

ROZMOWA Z
WOJCIECHEM SZCZURKIEM
prezydentem Gdyni
w latach 1998-2024

KATARZYNA FRYC: Za nami główna część obchodów stulecia Gdyni. Z internetowych opinii wynika, że Gdynianom podobał się jubileuszowy koncert, ale nie podobało się, że na sesji w Teatrze Muzycznym nikt z władz miasta nawet nie wymienił pana nazwiska. Zabolało pana?
WOJCIECH SZCZUREK: – Proszę mnie zwolnić z odpowiedzi na to pytanie.

Dopiero ministra Barbara Nowacka podziękowała panu ze sceny, na co publiczność odpowiedziała burzą braw. A wtedy, co pan czuł?
– To było wzruszające, że mieszkańcy pamiętają.

10 lutego, w dniu stulecia Gdyni, zamieścił pan w serwisach społecznościowych filmik z życzeniami dla mieszkańców, który zabrzmiał, jakby był początkiem kampanii wyborczej przed kolejnymi wyborami samorządowymi.
– To był filmik z okazji szczególnego momentu w historii naszego miasta. Dotyczył historii i ducha Gdyni, który wiązał się nie tylko z dumą, ale zawsze przejawiał się

eprasa.pl 0877dda591

w aktywności i odpowiedzialności. W swoich życzeniach nawiązałem do tego, licząc, że Gdynianie będą aktywni i odpowiedzialni.

W niedawnym wywiadzie w Radiu Gdańsk stwierdził pan: „Gdynianie mogą liczyć na moją aktywność". Co miał pan na myśli?
– Czas pokaże, jaka to będzie aktywność. Skoro sam proszę Gdynian o aktywność, to ja też się od niej nie uchylam.

Podobno ma pan stanąć na czele ruchu społecznego Kocham Gdynię.
– Zarówno klub Samorządność w gdyńskiej Radzie Miasta, jak i ruch społeczny Kocham Gdynię to grono kompetentnych ludzi, którzy chcą odpowiedzialnie dyskutować o sprawach miasta – bez demagogii i hejtu, jaki towarzyszy debacie o mieście od kilku lat. W jakiej formule to środowisko wystartuje w wyborach, czas pokaże.

Będzie pan nadal liderem tego ruchu? W ostatnim czasie najaktywniejszy wydawał się w nim radny Jakub Ubych.
– Jakub to młody, dynamiczny i świetnie wykształcony człowiek, osoba zaangażowana i otwarta na nowe pomysły i współpracę. Z pewnością należy do grona osób, które w tym środowisku są liderami.

To zapytam jeszcze raz, ale wprost: myśli pan o starcie w kolejnych wyborach samorządowych?
– Zadeklarowałem swoją aktywność w debacie o Gdyni, a przecież można ją realizować w wielu obszarach.

Może ciągnie pana do krajowej polityki?
– Cokolwiek będę robił w przyszłości, będzie związane z aktywnością na rzecz mieszkańców Gdyni.

Po ostatnich wyborach samorządowych zniknął pan z życia publicznego na prawie dwa lata. Dlaczego?
– Potrzebowałem czasu, żeby się zatrzymać, odpocząć, zadbać o siebie i swoje zdrowie, na co przez lata brakowało mi czasu. A przede wszystkim spokojnie przemyśleć wiele rzeczy. Począwszy od roku 1989, od działalności w Komitecie Obywatelskim, którą łączyłem z pracą zawodową, byłem cały czas bardzo aktywny. Najpierw łączyłem pracę sędziego z funkcją przewodniczącego Rady Miasta Gdyni [w latach 1991-1998], potem przez kolejne 26 lat byłem prezydentem miasta.

A teraz czym się pan zajmuje?
– Przede wszystkim odpocząłem, nabrałem dystansu. Czuję się wewnętrznie dużo silniejszy niż przez ostatnie lata. Jestem aktywny w różnych miejscach, działam w ramach rady Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej. To największy podmiot w kraju, który wspiera lokalne samorządy. Cieszę się, że mogę dzielić się swoim doświadczeniem, pomagać konkretnym miastom i gminom.

Prawie dwa lata to dużo czasu na refleksję o tym, co się wydarzyło w ostatnich wyborach, gdy pan przegrał i nawet nie wszedł do drugiej tury. Do jakich wniosków pan doszedł?
– Dziś wiem, że staraliśmy się robić wiele ważnych rzeczy, ale też popełnialiśmy błędy.

Jakie to były błędy?
– W mojej ocenie były to zbyt szybkie i radykalne zmiany w funkcjonowaniu ważnych obszarów miasta, na przykład strefy płatnego parkowania, czy zmiany, które poza irytacją mieszkańców nie przynosiły realnych rozwiązań.

Na pewno niemało emocji wywołała realizacja w tym samym czasie kilku dużych, skomplikowanych inwestycji drogowych, jak przebudowa węzła Karwiny i ulicy Chwarznieńskiej. Utrudnienia przeciągały się i wywoływały ogromne niezadowolenie wśród mieszkańców.

Były obszary, w których nie wsłuchiwaliśmy się w mieszkańców tak uważnie, jak powinniśmy, a także obszary, w których prowadziliśmy nieprawidłową komunikację z mieszkańcami. Zawiedliśmy zaufanie Gdynian i za to przepraszam.

Kiedy odchodziłem ze stanowiska, zadłużenie miasta wynosiło ok. 880 milionów złotych. Teraz, w połowie kadencji, na koniec tego roku ma wynieść 1 miliard 260 milionów

Te błędy stały się paliwem dla naszych konkurentów do bardzo agresywnej kampanii przed wyborami samorządowymi.

Agresywnej?
– Praktycznie każda decyzja była poddawana wszechobecnej krytyce. Padały zarzuty, że miastu grozi katastrofa finansowa ze względu na zadłużenie. Fakty są takie, że zadłużenie miasta powstało w wyniku ciągłego niedoszacowania dochodów otrzymywanych od państwa na realizację zadań. Przede wszystkim na edukację, która stanowi największy wydatek w budżecie. Doszło do sytuacji, w której samorządy miały problem z zagwarantowaniem wkładu własnego na inwestycje, szczególnie te finansowane ze środków UE. Do tego wszystkiego Polski Ład nagle zabrał samorządom pieniądze na poziomie dziesięciu procent budżetu.

W trakcie kampanii wyborczej pani Kosiorek [obecna prezydent Gdyni] pokazywała licznik gdyńskiego długu. To było narzędzie budujące wśród mieszkańców przekonanie, że sytuacja jest dramatyczna. Tymczasem licznik zniknął zaraz po wyborach, kiedy nowe władze musiały wziąć odpowiedzialność za miasto.

Kiedy odchodziłem ze stanowiska, zadłużenie miasta wynosiło ok. 880 milionów złotych. Teraz, w połowie kadencji, na koniec tego roku ma wynieść 1 miliard 260 milionów. To oznacza wzrost o 40 procent. Tempo przyrostu długu jest pięć razy szybsze.

Nigdy w historii tego miasta nie było tak dużego rocznego deficytu. Dzieje się to mimo obietnic zmniejszenia deficytu i mimo zaniechania wielu nowych inwestycji i kontynuacji tylko tych rozpoczętych przez nas. Nazywając to wprost: budżet jest obecnie przejadany. A przecież obecnie zmieniona ustawa o finansach samorządów spowodowała znaczną poprawę sytuacji finansowej miast i gmin, przekazując nieporównywalnie wyższe środki na bieżące ich funkcjonowanie. Może nie jest idealna, ale na pewno sytuacja jest nieporównywalnie lepsza, niż kiedy ja podejmowałem decyzje. Kończąc temat – sytuacja finansowa Gdyni w poprzedniej kadencji była stabilna i bezpieczna, z dobrymi perspektywami, a dowodem niech będzie plan spłaty zadłużenia, który rozpoczęliśmy w 2024 roku kwotą 150 mln zł.

Według mnie w ostatniej, szóstej kadencji przestał pan wyczuwać nastroje społeczne.
– Jeśli ktoś przegrywa wybory, to znaczy, że rozmija się z oczekiwaniami mieszkańców, popełniając błędy, o których już mówiłem. Ja nie uciekam od odpowiedzialności i biorę te błędy na siebie. Ale dodajmy, że oczekiwania mieszkańców były rozbudzane obietnicami, które formułowała ówczesna opozycja, a dziś ekipa rządząca Gdynią. Myślę, że ona teraz brutalnie zderza się z własną demagogią z kampanii wyborczej. Mówienie o tym, że zmniejszą zadłużenie, okazało się nieprawdą. Obietnica, że pociągi SKM będą jeździły co trzy minuty, jest nie do zrealizowania, bo należałoby podwoić koszt funkcjonowania SKM, kupić dwa razy tyle taboru i przebudować infrastrukturę. W sprawie poprowadzenia kolei do północnych dzielnic nic mi nie wiadomo, by zadziało się coś nowego. Deklaracje dotyczące tysiąca nowych mieszkań komunalnych w tej kadencji, poprowadzenia promu na Oksywie, powstania gmachu Teatru Miejskiego na końcu pirsu Dalmorowskiego czy Pałacu Ślubów w Orłowie – to przykłady czegoś, co może budować oczekiwania. Gorzej jest z realizacją.

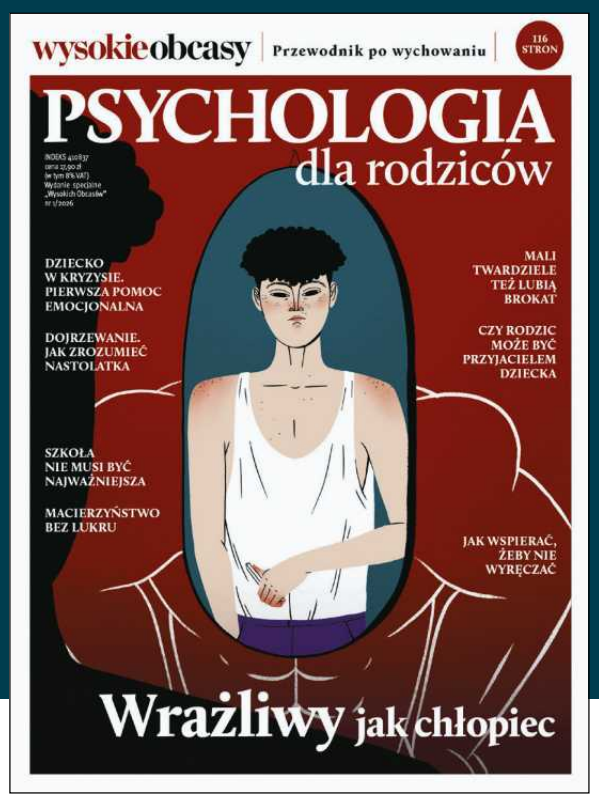
Cokolwiek będę robił w przyszłości, będzie związane z aktywnością na rzecz mieszkańców Gdyni

Jeśli mówimy teraz o rozmijaniu się z oczekiwaniami, to postawmy pytanie: czym są te oczekiwania?
– Mieszkańcy Gdyni oczekują dziś odważnej władzy, która zaproponuje wizję miasta na kolejne dziesięciolecia. Wizję, która będzie stanowiła odpowiedź na współczesne i przyszłe problemy miasta. Myślę, że mieszkańcy oczekują także uczciwej władzy i stąd będą pamiętać o obietnicach wyborczych, ale także z nich rozliczać. W poprzedniej kadencji, najtrudniejszej w historii samorządu, zrealizowaliśmy 90 procent obietnic z programu wyborczego i nie mam przekonania, aby obecna władza zbliżyła się choćby do połowy tego wyniku.

Trzeba przy okazji podkreślić, że wiele obecnie prowadzonych inwestycji rozpoczęło się jeszcze w poprzedniej kadencji, jak realizacja obwodnicy Witomina, Centrum Nowoczesnego Seniora, basenu na Wiczlinie czy budynku komunalnego na Obłużu. Niedawno przekazano informację, że miasto po dwóch latach nie ma przygotowanej żadnej nowej inwestycji, a w przypadku części z nich wykonawcy rezygnują z działania na rzecz samorządu. Natomiast wyczekiwana budowa prowadzącej do portu Drogi Czerwonej i modernizacja Estakady Kwiatkowskiego to zadania państwa, bo ich koszt nigdy nie mieścił się w możliwościach budżetu miasta. Kilkanaście lat batalii o te inwestycje przyniosło wreszcie dobre wieści dla Gdyni, z czego się cieszę. I dziękuję za troskę o gdyńskie inwestycje ministrowi Jackowi Karnowskiemu, marszałkowi Mieczysławowi Strukowi i szefowi MON, Władysławowi Kosiniakowi-Kamyszowi. To będą inwestycje o znaczeniu społecznym, gospodarczym, ale i historycznym dla Gdyni.

Za co pochwaliłby pan obecne władze miasta?
– Spodobał mi się pomysł przyznawania stypendiów artystycznych i sportowych. To dobra inicjatywa. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
34421498

W sprzedaży!

TEMAT NUMERU:
WRAŻLIWY JAK CHŁOPIEC

oraz:
- **Jak pomóc dziecku w kryzysie**
- **Dojrzewanie. Jak zrozumieć nastolatka**
- **Szkoła nie musi być najważniejsza**
- **Rodzic przyjacielem**

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na **wysokieobcasy.pl/zyclepiej**

1 GD

eprasa.pl 0877dda591

Zimno w sklepach najbogatszego Polaka

Spór z termometrem w tle

– Dwie podkoszulki, dwa swetry, pod spodniami leginsy i docieplane rajstopy, a i tak palce z zimna drętwieją – opowiada kasjerka sklepu Dino, w którym temperatura w lutym spada do 7 st. C.

Ilona Godlewska

• **Market Dino w Gowinie w gminie Wejherowo** FOT. MARTYNA NIEĆKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Na początku myśleli, że to chwilowe. Pewnie jakaś awaria. Dzień, góra dwa i w sklepie będzie ciepło. Z dni zrobiły się tygodnie, a z tygodni miesiące.

– Do pracy ubieram się jak na Syberię – opowiada mi Marta, kasjerka w jednym ze sklepów Dino na północy kraju. Na prośbę moich bohaterek zmieniłam im imiona, nie podaję też lokalizacji sklepów, w których pracują, bo obawiają się identyfikacji. – Dwie podkoszulki, dwa swetry, pod spodniami leginsy i docieplane rajstopy, a i tak palce z zimna drętwieją. Nic dziwnego, skoro w sklepie mamy 7 st. C. Wiem, bo od pewnego czasu przynoszę do pracy termometr. Pierwszy raz zabrałam go z domu z ciekawości, potem, żeby przekonać się, że ziąb w sklepie to stan permanentny. Zarząd za nic ma nasze zdrowie.

Ewa w pracy siedzi na termoforze. W kieszeniach i butach ma saszetki ogrzewające. – Niewiele mi to daje, ale chociaż rąk nie mam sinych – opowiada. – Gdy przychodziłam w kilku swetrach do pracy, usłyszałam sugestię, że to źle wygląda, że klienci zwrócą uwagę, więc zaczęłam kupować ogrzewacze. Nie zliczę, ile ich już zużyłam. W samochodzie wożę zapas, bo nawet one szybko przestają działać. Rodzina żartuje, że przygotowuję się do pracy jak jakaś ice-woman.

Czasami także klienci zwracają uwagę, że w sklepie jest zimno. – Ale kończy się zwykle na tekście w stylu: „chłodno tu u was". Nie myślą o tym, że oni poczuli chłód na krótkich zakupach, a my w takiej temperaturze siedzimy po osiem godzin dziennie. A że kasy są u nas blisko drzwi wejściowych, to nietrudno sobie wyobrazić, że jak na dworze jest -20 stopni C, to przy tak słabym ogrzewaniu, jakie jest w naszych sklepach, pracujemy jak w chłodni – opowiada mi Krystyna.

– Raz klient powiedział, że współczuje warunków, w jakich pracujemy. Ale co ja miałam zrobić w tej sytuacji? Komu to przekazać? Przecież kierownik doskonale o tym wie. Bo zimno jest nie tylko w sklepie, ale też w szatniach i biurze – dodaje Marta.

NIE DO KOŃCA ZADOWOLENIE

Dino to sieć supermarketów rozlokowanych głównie w mniejszych miejscowościach. Należą do Tomasza Biernackiego, który jest obecnie uznawany za najbogatszego Polaka. W 2025 roku jego majątek był szacowany na ok. 28 mld zł, co dało mu pierwsze miejsce na liście 100 najbogatszych Polaków tygodnika „Wprost". Analitycy rynku piszą, że zbudował swoje imperium na Polsce powiatowej. Jego sieć sklepów chwali się, że wciąż się rozwija i stawia kolejne punkty handlowe. Zatrudnia blisko 55 tys. pracowników.

Na stronie internetowej sieci możemy przeczytać: „Wierzymy, że zadowolenie naszego personelu przekłada się na satysfakcję klienta, dlatego dbamy o naszych pracowników i komfort ich pracy. Dzięki temu codziennie możemy zapewnić najwyższe standardy jakości obsługi. Fachowy i miły personel oraz nowoczesny system kasowy sprawiają, że obsługa jest sprawna i szybka".

Ale zadowolenie personelu wygląda tak, że od grudnia w firmie trwa spór zbiorowy. Związkowcy domagają się podwyżek wynagrodzeń dla pracowników, utworzenia Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, chcą też rozmawiać z zarządem o „łamaniu przepisów prawa w zakresie temperatury w miejscu pracy oraz składowania towarów".

Od kilku tygodni w serwisach społecznościowych krążą zdjęcia kasjerek z Dino ubranych w kurtki i czapki. – U nas czegoś takiego nigdy nie było, ludzie się boją, że przyciągną uwagę i zrobi się nieprzyjemnie. Każdy ma jakiś patent na zimno, ale nierzucający się tak bardzo w oczy. Pracownicy po cichu żartują, że to już nie sklep tylko stacja badawcza na biegunie. Taki śmiech przez łzy – opowiada Ewa.

W grupach na Facebooku, które zrzeszają pracowników Dino, wrze.

• „Pracodawca oszczędza kosztem naszego zdrowia. Już trzeci raz tej zimy jestem chora. Masakra. Dlaczego w Biedronce, Lidlu jest ciepło? W Dino bez kurtki i szalika nie idzie pracować";
• „U nas też lodówka, nawet podłogówkę wyłączyli";
• „Latem oszczędność na klimatyzacji, zimą to samo";
• „Założyli solary, wyłączyli niektóre gniazdka i są nieaktywne. Cel: oszczędność energii. Nagrzewnice włączają zdalnie z centrali poprzez system, w socjalu wyłączony całkowicie grzejnik. Klienci skarżą się, że zimno na sali sprzedaży, a pracownicy ubrani w czapki, grube skarpety, kurtki";
• „Człowiek zgłosi to dostaje opierd.... Na dzień, dwa, bądź jak wiedzą, że ma być kontrola, włączają ogrzewanie na dwa dni i później znów wyłączają";
• „Dzisiaj godzina 5.30 wchodzę na market, magazyn 12,5 stopni, sklep 13,5 stopnia. Biuro: 12. Termometr przy kasie godzina koło 8, temperatura 12 stopni. Kasjerka sweter, bluza, polar i kamizelka. I skarpety prawie do kolan. Opaska na uszach".

Od kilku tygodni w serwisach społecznościowych krążą zdjęcia kasjerek z Dino ubranych w kurtki i czapki

ZANDBERG Z WIZYTĄ

W Sochaczewie pracownicy oficjalnie przestali się gryźć w język. Napisali do Adriana Zandberga, lidera Partii Razem z prośbą o interwencję. A ten 4 lutego pojechał do sklepu, żeby sprawdzić, czy rzeczywiście jest tam zimno. Termometr wskazał 8 st. C. „Mamy udokumentowane naruszenie przepisów. PIP o tym wie, kontroli ciągle nie ma. Firma bezczelnie odmawia rozmowy. Robienie z ludzi mrożonki się opłaca" – skomentował na platformie X.

W sochaczewskim sklepie politykowi towarzyszyli związkowcy z OPZZ Konfederacji Pracy w Kauflandzie, Biedronce, Dino, Aldi i Rossmann, którzy wizytę skwitowali tak: „Zastaliśmy niehumanitarne warunki pracy – pracownicy są traktowani wręcz jak mrożonki".

Dzień później głos zabrała też Agnieszka Dziemianowicz-Bąk, szefowa resortu rodziny, pracy i polityki społecznej. Na antenie TVP Info stwierdziła: – Przypominam pracownikom, że jeżeli warunki pracy, temperatura w pracy spada poniżej ustawowego minimum, to mają prawo poinformować przełożonego, że nie będą dalej realizowali swoich obowiązków, ponieważ zagraża to ich zdrowiu i bezpieczeństwu.

– Tylko kto nam wtedy zapłaci rachunki? Mamy je wysłać pani minister? – pytają retorycznie moje rozmówczynie.

PIP ROBI, CO MOŻE

Zgodnie z przepisami w pomieszczeniu, w którym wykonywana jest praca biurowa, temperatura musi wynosić co najmniej 18 stopni. W przypadku lekkiej pracy fizycznej próg ten wynosi 14 stopni. Gdy temperatura spada poniżej tego pułapu, sprawę można zgłosić do Państwowej Inspekcji Pracy.

PIP przekonuje, że w sprawie Dino bezczynna nie jest. Od początku stycznia skontrolowała ponad 140 sklepów. Wydała 206 decyzji, z czego 81 dotyczyło podniesienia temperatury w miejscu pracy.

Mateusz Rzemek, rzecznik prasowy Głównego Inspektora Pracy: – Z bezspornych ustaleń Państwowej Inspekcji Pracy wynika, że w niektórych kontrolowanych przez Inspekcję placówkach sieci temperatury panujące w pomieszczeniach pracy były niższe od dopuszczalnych. Przykładowo podczas kontroli na początku stycznia pomiary przeprowadzone przez inspektora pracy w jednym ze sklepów w Skierniewicach wykazały 3,2 st. C. na stanowisku kasowym.

Co dały te kontrole? Z wpisów pracowników wynika, że niewiele. Inspekcja pociesza, że szansa na poprawę sytuacji pracowników się pojawiła.

– W każdym tego typu przypadku zostało wydane polecenie doprowadzenia warunków panujących w pomieszczeniach sklepów do stanu zgodnego z przepisami. W kilku przypadkach doszło do wydania decyzji o wstrzymaniu pracy w sklepie do czasu podwyższenia temperatury w pomieszczeniach pracy, co przyniosło pozytywne efekty potwierdzone w czasie rekontroli – mówi Rzemek.

Przyznaje jednak, że w przypadku 120 kontroli czynności inspektorek i inspektorów pracy nie mogły zostać dotychczas zakończone: – Gdyż zgodnie z obowiązującą procedurą administracyjną przedstawiciel pracodawcy musi potwierdzić podpisem zapoznanie się z protokołem pokontrolnym. Dopiero wtedy rozpoczyna bieg siedmiodniowy termin na wniesienie uwag przez pracodawcę do tego protokołu.

Bez tego kontrola nie może zostać formalnie zakończona i nie może zostać wydana decyzja przez inspektorkę czy inspektora pracy.

– Z informacji od kierowników kontrolowanych sklepów wynika, że ich pełnomocnictwa do działania w imieniu pracodawcy zostały zmodyfikowane, w związku z czym nie mogą już podpisywać protokołów pokontrolnych Inspekcji Pracy w miejscu przeprowadzonej kontroli. Ta czynność została przeniesiona na poziom regionalny, co wymaga od Inspekcji podjęcia dodatkowych czynności prowadzących do prawidłowego dostarczenia tych protokołów osobom upoważnionym do potwierdzenia ich odbioru – tłumaczy Rzemek.

WIĘCEJ KONTROLI

Zapytaliśmy centrum prasowe, z czego wynikają problemy z ogrzewaniem w sklepach i czy podjęto jakieś działania zaradcze. Nikt nam nie odpowiedział. Po trzech dniach skontaktowaliśmy się z siecią ponownie, tym razem zadzwoniliśmy do sekretariatu zarządu. Ale stamtąd znów zostaliśmy przekierowani do centrum prasowego. Kolejny raz mieliśmy wysłać pytania. I nadal nie otrzymaliśmy odpowiedzi.

PIP zapowiada kolejne kontrole w Dino. – Po analizie wyników kontroli przeprowadzonych przez inspektorki i inspektorów pracy w całej Polsce zdecydowałem o rozszerzeniu kontroli na kolejne placówki tej sieci handlowej – zapowiada główny inspektor pracy Marcin Stanecki, dodając, że PIP zawsze będzie reagować na takie nieprawidłowości. – Zapewnienie odpowiednich warunków pracy w trosce o zdrowie i życie zatrudnionych jest dla nas najważniejsze.

Inspekcja Pracy uruchomiła infolinię przeznaczoną do przyjmowania skarg na niewłaściwe temperatury w pracy. Jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 9-15, tel. 22 626 43 67.

Dino w aktualnościach na swojej stronie internetowej podaje, że w 2025 r. sieć otworzyła kolejnych 345 nowych sklepów, co daje 3033 w całym kraju.

eprasa.pl 0877dda591

Kronospan chce powiększyć tartak

Nasadzenia po nawałnicy w Rytlu do wycięcia?

Kilkadziesiąt tysięcy drzew posadzonych po nawałnicy w Borach Tucholskich, także w ramach akcji społecznej, może zostać wyciętych. – Żeby cokolwiek wybudować, przechodzimy gehennę, a ludzie muszą gdzieś pracować – mówi burmistrz Czerska Daniel Szpręga.

Krzysztof Katka

• **Skutki nawałnicy, która 11 sierpnia 2017 r. przeszła przez Bory Tucholskie**
FOT. RENATA DĄBROWSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wnocy z 11 na 12 sierpnia 2017 roku przez okolice Rytla w powiecie chojnickim na Pomorzu przeszła nawałnica o wyjątkowej sile. W wyniku huraganu zginęło sześć osób, w tym dwie harcerki w Suszku. Wiatr zniszczył setki domów i położył tysiące hektarów lasów. W samym tylko Nadleśnictwie Rytel do uprzątnięcia było ponad dwa miliony metrów sześciennych drewna. Później zasadzono tam około 50 mln młodych drzewek, część w ramach akcji społecznej, w której uczestniczyli mieszkańcy. Młodym drzewom w Rytlu grozi teraz wycinka.

W rejonie zniszczeń działa tartak firmy Kronospan, który produkuje płyty drewnopochodne. Strefa gospodarcza wokół niego zajmuje 10 hektarów. Firma chce powiększyć ten obszar.

– To grunty leśne położone w leśnictwie Młynki, praktycznie w geometrycznym środku klęski z 2017 r., gdzie szkody od wiatru były niemal całkowite – mówi Adrian Talaśka, rzecznik prasowy Nadleśnictwa Rytel.

CZĘŚĆ MIESZKAŃCÓW PROTESTUJE

Plany Kronospanu gmina Czersk, na terenie której leży Rytel, uwzględniła w przygotowywanym planie ogólnym gminy. W pierwotnej wersji była w nim mowa o powiększeniu strefy gospodarczej wokół tartaku o 30 dodatkowych hektarów.

To nie spodobało się części mieszkańców. Mówili o tym w styczniu podczas spotkania, które z firmą Kronospan zorganizował burmistrz Czerska. Mieszkańcy przypominali przedstawicielom władz gminy i firmy o wyjątkowych walorach przyrodniczych okolicy i o tym, że Rytel jest popularnym miejscem dla kajakarzy oraz bazą wypadową do Borów Tucholskich.

Przedstawiony plan nie został też zaakceptowany przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Gdańsku, ponieważ „w niedostatecznym stopniu uwzględniał uwarunkowania dotyczące terenów cennych przyrodniczo, które znajdują się w granicach administracyjnych gminy Czersk".

BOCZNICA DO WYKORZYSTANIA

Po protestach mieszkańców burmistrz 9 lutego przedstawił do zaopiniowania poprawiony plan, który nadal przewiduje powiększenie strefy wokół tartaku, ale już nie o 30 a o 15 hektarów.

– W okolicy zamykane są tartaki, nowi inwestorzy nie przychodzą, a zależy mi, żeby ludzie mieli pracę, mogli zarabiać i by ich dzieci nie musiały wyjeżdżać – mówi „Wyborczej" Daniel Szpręga, burmistrz Czerska i zaznacza: – Wiem, że to musi być zrównoważone i uwzględniać wszelkie wymogi środowiskowe, przedsiębiorca będzie musiał mieć wszelkie pozwolenia.

Burmistrz zdaje sobie sprawę, że niektórzy nadal będą przeciw rozbudowie tartaku. – To zrozumiałe. Dlatego chciałem, żeby wszyscy mogli się wypowiedzieć i doprowadziłem w styczniu do spotkania w Rytlu. Zastanawialiśmy się, jak dyrektor zakładu może kompensować jego działalność – mówi.

Informuje, że szef zakładu już dokonał szeregu zmian, które mają zmniejszyć uciążliwości związane z produkcją. – Obniżył oświetlenie w zakładzie i skierował je w inną stronę, aby nie było widać łuny. Skonstruował ścianę z bali, by izolować hałas. Zoptymalizował powierzchnię, którą chcą wykorzystać. Wnioskowali o 30 hektarów, a teraz jest 15 – wylicza burmistrz i dodaje, co jeszcze można zrobić: – W okolicy jest nieużywana bocznica kolejowa. Nasi urbaniści pracują, aby uwzględnić ją w projekcie i zmniejszyć ruch kołowy. Droga dojazdowa do tartaku należy do Lasów Państwowych. Próbujemy, jako samorząd, zamienić się drogami z Lasami, aby powiat mógł zmodernizować dojazd.

W nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 roku przez okolice Rytla w powiecie chojnickim przeszła nawałnica o wyjątkowej sile

GMINA CZERSK I NATURA 2000

Burmistrz wspomina utracone miejsca pracy po fabryce mebli Klose, która mieściła się przy ul. Szkolnej w Czersku, a także lata świetności Spółdzielni Inwalidów Równość.

– Spółdzielnia swego czasu zatrudniała około 200 osób, produkowała buty i słynne laczki. Teraz jest w restrukturyzacji, trwają zwolnienia, część pracowników poszła do spółdzielni socjalnej Feniks, która zatrudnia około 25 osób. Kronospan jest największym pracodawcą. Zatrudnia ponad 200 osób, w tym 107 z gminy Czersk – podaje liczby burmistrz Daniel Szpręga.

Zwraca uwagę na trudne dla prowadzenia jakiejkolwiek działalności uwarunkowania.

– Cała gmina Czersk jest położona w Natura 2000. Żeby cokolwiek wybudować, przechodzimy gehennę – mówi. – Na spotkaniu w Rytlu wybrzmiało, że trzeba iść w turystykę. Kilka dni później dostałem pięć sprzeciwów z RDOŚ do lokalizacji naszych inwestycji turystycznych, np. przystanków kajakowych. Efekt jest taki, że będziemy musieli zapłacić około 100 tys. zł za dodatkowe opracowania środowiskowe. Chcieliśmy zbudować pomost na jednym z jezior. Zgłoszono wątpliwości, że to przeszkodzi w bytowaniu nurogęsi. Musiałem zatrudnić ornitologa z Torunia, który latem pływał kajakiem po jeziorze. Nie znalazł nurogęsi, ale na decyzję środowiskową czekamy ponad rok.

CO NA TO LASY PAŃSTWOWE?

Terenami, które miałaby objąć powiększona strefa gospodarcza, zarządzają Lasy Państwowe. Na razie nie zajmują oficjalnego stanowiska.

– Oficjalnie nie dostaliśmy z urzędu miejskiego żadnej informacji na temat zmian w projekcie planu ogólnego. Będziemy mogli się wypowiedzieć, gdy do nadleśnictwa wpłynie taki projekt. Obecnie ten obszar to grunty leśne należące do Skarbu Państwa, które są w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwo Rytel – mówi Adrian Talaśka, rzecznik prasowy Nadleśnictwa Rytel. – Dopiero opracowanie planu przez gminę byłoby pierwszym krokiem do zmiany przeznaczenia gruntów, ale decyzję o zmianie musiałby wydać minister właściwy do spraw ochrony środowiska. Następnie decyzję wydaje dyrektor Lasów Państwowych.

Podczas dyskusji o powiększeniu tartaku pojawia się też argument dotyczący nasadzeń i wysiłku włożonego w ten proces. Wiosną 2019 r. w Rytlu odbyło się społeczne sadzenie 100 hektarów lasu. W akcji uczestniczyło ponad tysiąc osób: żołnierze, strażacy, harcerze, studenci, mieszkańcy Borów Tucholskich, leśnicy. Gościem specjalnym był prezydent Andrzej Duda. Byli też mieszkańcy Rytla.

– 170 mieszkańców będzie sadzić drzewa. Rąk do pracy nam nie brakuje – mówił wówczas, jeszcze przed akcją sadzenia, Łukasz Ossowski, sołtys Rytla.

Adrian Talaśka przypomina, że szkody po nawałnicy były niemal całkowite. Teraz ten teren, gdzie miałaby rozszerzyć się strefa gospodarcza, jest już obsadzony.

– Odnowienia leśne miały miejsce głównie w 2019 r. Mamy tam bór mieszany, głównie sosnę. Na hektar trafiło od 8 do 10 tys. sadzonek – podaje rzecznik Nadleśnictwa Rytel. – Po nawałnicy trzeba było uprzątnąć teren, wykarczować i rozdrobnić pozostałości, przygotować glebę. Następnie zapłacić za drzewka, sadzenie, pielęgnowanie, wykaszanie chwastów w pierwszych latach i usuwanie gatunków konkurujących. W okresie do 40 lat możemy mówić wyłącznie o kosztach. ●

1 GD

eprasa.pl 0877dda591

Czego uczą warsztaty umierania

Od rozmów o śmierci się nie umiera

– Śmierć stała się towarem. Specjalista od planowania pogrzebu może pomóc zorganizować ceremonię, ułożyć mowy pożegnalne, wybrać trumnę lub urnę, zadbać o właściwe przygotowanie ciała.

ROZMOWA Z
ŁUKASZEM JARONIEM
polonistą, prowadzącym projekty z zakresu kultury, edukacji i zrównoważonego rozwoju, organizatorem warsztatów dobrej śmierci

DOROTA KARAŚ: Na czym polegają warsztaty dobrej śmierci?
ŁUKASZ JAROŃ*: Razem z uczestnikami zadajemy sobie pytania o to, jak chcielibyśmy, żeby wyglądało nasze ostatnie pożegnanie. Rozkładamy to organizacyjnie na części pierwsze. Taka rozmowa jest relatywnie bezpieczna emocjonalnie, bo właściwie przypomina przygotowanie dużej imprezy. Trochę jak przy okazji wesela. Zastanawiamy się nad rodzajem ceremonii, wyborem kwiatów, jedzenia dla gości, oprawą muzyczną.

Łatwo tak rozmawiać o własnym pogrzebie?
– Lubię hasło, że od rozmów o śmierci się nie umiera. Wręcz przeciwnie, mocno wierzę, że otwarta dyskusja na ten temat, bez tabu i skrępowania, pozwala nam lepiej zrozumieć, kim jesteśmy. Bo dobra śmierć to przede wszystkim piękne zakończenie dobrego życia.

Zanim razem z moją współpracowniczką Aleksandrą Kulińską zorganizowaliśmy pierwsze warsztaty, długo rozmawialiśmy, czym dla nas jest taka forma przygotowania do śmierci. Doszliśmy do wniosku – pewnie banalnego – że tak naprawdę dotyczy ona życia. Jest jak bezpieczna symulacja, stołek, na którym możemy stanąć i zobaczyć różne rzeczy z góry.

Prowadzenie takich warsztatów wymaga specjalnego przygotowania?
– Przede wszystkim uprawiamy radykalne słuchanie. Dajemy przestrzeń na rozmowę, ale także na płacz lub śmiech. Nie mamy kolorowych karteczek, flipchartów i prezentacji. Podstawowym narzędziem jest stół, przy którym możemy wszystkich pomieścić. Do tej pory zorganizowaliśmy dwa warsztaty i po każdym słyszeliśmy pytania o kontynuację.

Wiele osób ma konkretne plany związane ze swoim pogrzebem?
– Niektórzy uświadamiają sobie, że jest to moment, w którym chcieliby całkowicie oddać się w ręce rodziny i najbliższych. Inni woleliby mieć kontrolę nad tym, co się wydarzy. Dla części osób pogrzeb to ostatnia chwila, w której mogą wystąpić ze swoim przesłaniem do świata. I zależy im, żeby w tym momencie coś zakomunikować. Wszystkie te potrzeby są w porządku. Chodzi o to, żeby je wyrazić i zrobić pierwszy krok w kierunku ich realizacji. Warsztaty otwierają na rozmowę o śmierci z bliskimi.

Powiedzmy, że zaplanuję formę ceremonii, wyznaczę mówców, ułożę playlistę. Co dalej?
– Na koniec warsztatów uczestnicy dostają od nas kopertę, do której wkładają zapisane przez siebie plany i zabierają ją do domu. Koperta jest przezroczysta, żeby inni mogli zobaczyć jej zawartość. Ma też skłaniać do myślenia o tym, co zaplanowaliśmy i do rewidowania swoich pomysłów. Podejście do pogrzebu może się zmieniać, tak jak zmieniają się nasze potrzeby. Planując ostatnią imprezę w życiu można się naprawdę sporo dowiedzieć o sobie.

• **Łukasz Jaroń**
FOT. MARTYNA NIEĆKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Chęć zaplanowania własnego pogrzebu przypomina mi modę na organizowanie wystawnych przyjęć komunijnych, studniówek, osiemnastek czy wesel.
– Jako społeczeństwo odeszliśmy od dawnych rytuałów, lecz nie mamy żadnych nowych. W tej niszy pojawiły się osoby, które zajmują się projektowaniem różnych życiowych rytuałów, związanych z przyjściem na świat, inicjacją w wiek młodzieńczy, ślubem, ale również pogrzebem.

Z drugiej strony coraz więcej osób uświadamia sobie, że również ceremonia pogrzebowa nie musi trzymać się sztywnych schematów, że można popuścić wodze fantazji albo pozwolić sobie na ekstrawagancję.

Jak w amerykańskiej lub brytyjskiej komedii romantycznej, gdzie podczas pogrzebu zawsze musi być scena do płaczu i do śmiechu.
– Wszystkie rytualne momenty przejścia się amerykanizują. Widać to po weselach, ale również po pogrzebach. Coraz popularniejsze w Polsce stają się „baby showers" [przyjęcia, organizowane dla przyszłej mamy, na których świętuje się nadchodzące narodziny dziecka – red.], które niekiedy zastępują chrzciny. W przypadku pogrzebów jest też duża potrzeba indywidualizacji, wymyślenia własnego rytuału, pozbycia się strachu, że choć jestem niewierzący, rodzina wyprawi mi religijną ceremonię.

Rozmawiamy też z uczestnikami o niebezpieczeństwie utowarowienia ceremonii pogrzebowej. Okazuje się, że różne potrzeby można załatwić w bardzo prosty sposób za pomocą pieniędzy. Rozwijają się już usługi „funeral planningu", pogrzebowego odpowiednika planowania wesel. Zatrudniony specjalista może pomóc zorganizować ceremonię, ułożyć mowy pożegnalne, wybrać trumnę lub urnę, zadbać o właściwe przygotowanie ciała.

Czy organizując warsztaty dobrej śmierci nie otwieracie furtki osobom, które zarabiają na biznesie funeralnym?
– Kulminacyjnym momentem podczas warsztatów jest uświadomienie sobie możliwości utraty kontroli. Uczestnicy muszą sobie odpowiedzieć na pytanie: co by się wydarzyło, gdyby pogrzeb odbył się na zupełnie innych zasadach niż sobie to zaplanowałem?

Nasz warsztat też może być traktowany jak towar z zakresu usług rozwoju osobistego. Uczestnicy, którzy się do nas zgłaszają, kierują się różnymi motywacjami. Są wśród nich prowadzący ceremonie pogrzebowe, którzy uważają, że taki warsztat pomoże im w pracy. Są też osoby w świeżej żałobie.

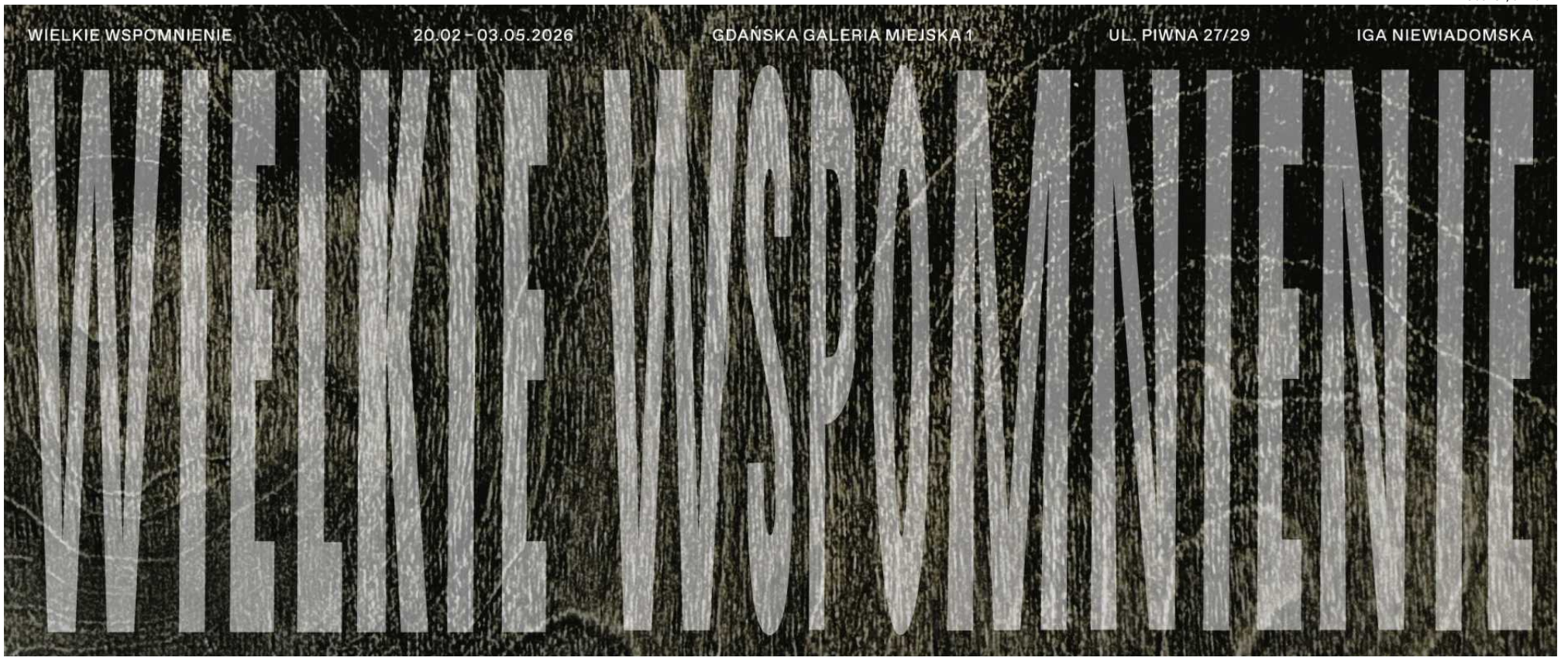
Jaka płeć dominuje wśród uczestników?
– Na warsztaty zgłaszają się przede wszystkim kobiety. Temat rytuału, śmierci, opieki, jest bardzo mocno związany z rolami płciowymi. W naszej kulturze do społecznej roli kobiety przypisana jest troska, przewidywanie, przygotowywanie się na różne rzeczy. Kobiety są jednocześnie nośnikami zmian, są też dużo bardziej gotowe do rozmowy o emocjach. Żyjemy w nieciekawych czasach, w poczuciu zagrożenia i atmosferze społecznej zmiany. Wielu z nas szuka odpowiedzi na pytania z zakresu duchowości. Śmierć jest kuszącym zagadnieniem, jednocześnie pozostaje ostateczną zagadką. Możemy na ten temat rozmawiać bez końca – i tak nie uzyskamy stuprocentowych odpowiedzi.

Skąd wziął się pomysł organizowania warsztatów dobrej śmierci?
– Dwa lata temu zmarł mój tata. Temat śmierci, odchodzenia, żałoby, stał mi się bliski. Przeczytałem w tym czasie reporterską książkę Katarzyny Boni „Ganbare! Warsztaty umierania", o tym, jak Japończycy radzą sobie ze stratą, traumą i śmiercią. Autorka jest współzałożycielką Instytutu Dobrej Śmierci i sama zaczęła prowadzić warsztaty umierania. Na Pomorzu nie było takiej inicjatywy. Od dwóch lat jako Fundacja Proxima Parada organizujemy w Gdańsku wydarzenie Ultima Parada, podczas którego rozmawiamy pozytywnie o śmierci. Oprócz planowania ostatniej drogi i opowieści o pamiątkach rodzinnych, dyskutujemy również o estetyce pogrzebowej, technologii w służbie żałoby, o dawnych cmentarzach i pogrzebach w niedalekiej przyszłości. ●

* Łukasz Jaroń

• Z wykształcenia polonista, zawodowo zajmuje się prowadzeniem projektów z zakresu kultury, edukacji i zrównoważonego rozwoju. Wraz z Aleksandrą Kulińską w internetowym Radiu Ingrid prowadzi audycję o śmierci „Bye Bye". Kurator wydarzenia „Ultima Parada", które odbyło się w Instytucie Kultury Miejskiej w Gdańsku. ●

REKLAMA
Gdańsk/34415714

1 GD

eprasa.pl 0877dda591

Czytelnik proponuje, PKP odpowiada

Przywrócić pociągi z Lublina do Trójmiasta

– Lublin jest się jedynym miastem wojewódzkim w Polsce bez stałego połączenia kolejowego z Gdańskiem, Gdynią czy Sopotem. **Można to zmienić – uważa nasz czytelnik.**

Maciej Pietrzak

„Od kilku lat obserwuję stopniową likwidację bezpośrednich połączeń kolejowych Lublina z Trójmiastem. Początkowo funkcjonowały dwa pociągi sezonowe, następnie jeden, a od obecnego rozkładu jazdy nie ma już żadnego połączenia bezpośredniego" – napisał do naszej redakcji Bartłomiej Karman, 19-letni uczeń lubelskiego Zespołu Szkół Transportowo-Komunikacyjnych.

Jak podkreśla, Lublin stał się jedynym miastem wojewódzkim w Polsce bez stałego połączenia kolejowego z Gdańskiem, Gdynią czy Sopotem. Dla pasażerów oznacza to konieczność przesiadek, najczęściej w Warszawie, wydłużenie czasu podróży oraz ograniczenie atrakcyjności kolei jako środka transportu.

• **Stacja Gdańsk Wrzeszcz** FOT. JAN RUSEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

WYSTARCZY ZMIENIĆ KABINĘ MASZYNISTY

Młody pasjonat kolei podzielił się swoim pomysłem na poprawę tej sytuacji, a my przedstawiliśmy go PKP Intercity.

Według Bartłomieja Karmana, najlepiej byłoby wydłużyć do Trójmiasta trasy kilku pociągów, które obecnie kursują na trasie między Lublinem a Bydgoszczą. Chodzi o składy Intercity „Kopernik", „Rejewski", „Bystrzyca", „Kujawiak" i „Kochanowski". Lublinianin dzieli się też analizami na swojej stronie na Facebook'u „Kolej na Lublin".

– Wydłużenie tras jest technicznie możliwe, ponieważ pociągi „Kopernik", „Rejewski" oraz „Kochanowski" obsługiwane są elektrycznymi zespołami trakcyjnymi (EZT). Oznacza to, że w Bydgoszczy wystarczyłaby jedynie zmiana kabiny maszynisty, bez konieczności wykonywania manewrów czy zmiany składu. Dodatkowy czas przejazdu z Bydgoszczy do Trójmiasta wyniósłby około 1 godziny 40 minut plus około 20 minut na zmianę kierunku jazdy, co czyni całą relację porównywalną czasowo z podróżą przez Warszawę z przesiadką – podkreśla nasz czytelnik.

Jak dodaje, wydłużenie pociągów mogłoby zostać wprowadzone nawet w formie pilotażu, na przykład poprzez poranny wyjazd IC „Kopernik" z Lublina i jego wieczorny powrót z Trójmiasta. Pozwoliłoby to na sprawdzenie rzeczywistego zainteresowania pasażerów i ocenę zasadności dalszego rozwijania tej relacji.

PKP SCEPTYCZNE

Co o tej koncepcji sądzą kolejarze?

– Przy planowaniu rozkładu jazdy brane są pod uwagę różne czynniki. W przypadku połączeń Trójmiasto – Lublin kluczowe jest to, że wjazd do Warszawy od strony Lublina i od strony Trójmiasta (przez Iławę) odbywa się z tego samego kierunku – od wschodu. Oznacza to, że nie można wprowadzić do rozkładu pociągów Lublin – Warszawa – Trójmiasto, które jednocześnie obsługiwałyby centralne stacje Warszawy, takie jak Warszawa Centralna czy Warszawa Zachodnia – wyjaśnia Anna Zakrzewska z PKP Intercity. – Gdyby pociąg jadący z Gdyni do Warszawy został skierowany dalej w stronę Lublina, ominąłby główne dworce w stolicy, ograniczając liczbę pasażerów mogących z niego skorzystać. Dlatego planując trasy pociągów z Gdyni do Warszawy, kierujemy je tak, aby mogły obsłużyć Warszawę Centralną i Zachodnią, kontynuując następnie podróż w kierunku Łodzi lub Krakowa.

Zakrzewska dodaje, że pasażerowie podróżujący w relacji Lublin – Trójmiasto, mogą korzystać z bogatej oferty połączeń przesiadkowych na stacji Warszawa Wschodnia. Oferta zarówno połączeń pomiędzy Warszawą i Gdynią, jak między Lublinem i Warszawą jest zróżnicowana. Pomiędzy Lublinem i Warszawą pociągi kursują co godzinę, zaś pomiędzy Warszawą a Gdynią trzy razy w ciągu każdych dwóch godzin. Na odcinku Warszawa – Trójmiasto podróżny może wybrać, czy woli odbyć podróż pociągiem kategorii EIP czy pociągiem ekonomicznym (IC/TLK).

Według Bartłomieja Karmana, najlepiej byłoby wydłużyć do Trójmiasta trasy kilku pociągów, które obecnie kursują na trasie między Lublinem a Bydgoszczą

– Prowadzenie manewrów na stacji Warszawa Wschodnia (włączanie do pociągów jadących np. z Krakowa do Trójmiasta wagonów bezpośrednich ze stacji Lublin) wymagałoby blisko 30-minutowego postoju technicznego. Byłoby to znaczące wydłużenie czasu przejazdu nie tylko dla podróżnych z Lublina, ale przede wszystkim dla osób z innych miast – Warszawy, Krakowa, Łodzi (których w takim pociągu podróżuje nawet kilkukrotnie więcej niż pasażerów z Lublina). Z tego powodu nie planujemy wprowadzania takiego rozwiązania dla połączeń dziennych – dodaje przedstawicielka Intercity.

Odnosząc się do propozycji wydłużenia wybranych połączeń relacji Lublin – Bydgoszcz do Trójmiasta, Zakrzewska wyjaśnia, że taka trasa byłaby zbyt długa i nieefektywna czasowo.

– Czas przejazdu pociągiem na trasie Lublin – Gdańsk wyniósłby około 6 godz. 30 min, podczas gdy podróż z przesiadką na stacji Warszawa Wschodnia, trasą przez Iławę, zajmuje około 4 godz. 20 min w przypadku połączenia z pociągiem EIP lub 5 godz. 40 min przy przesiadce na pociąg IC. Dodatkowo, pociągi z Lublina wydłużone o odcinek Bydgoszcz – Gdynia dublowałyby na tym fragmencie połączenia z Krakowa i Katowic do Gdyni, kursując w bardzo zbliżonych godzinach – w odstępie zaledwie 5–10 minut.

Jak podkreśla przedstawicielka PKP Intercity, obecnie pociąg kończący bieg w Bydgoszczy po około godzinie postoju wraca do Lublina jako inny skład. Wydłużenie trasy do Gdyni uniemożliwiłoby taki obieg, co wiązałoby się z koniecznością zaangażowania dodatkowego taboru. ● 1GD

eprasa.pl 0877dda591

Z wielkim żalem zawiadamiamy,
że w dniu 12 lutego 2026 roku odeszła
nasza kochana Mama i Babcia
"Mamuśka"

ŚP

Krystyna Bujwid

Ceremonia pogrzebowa rozpocznie się
we wtorek 24 lutego 2026 roku o godzinie 13.00
w kaplicy Cmentarza Komunalnego Gdynia-Witomino,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu.

Smutno nam

Barbara, Piotrek i Sławek

www.nekrologi.wyborcza.pl/34421171

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej drogiej Koleżanki

Kamili Chmielewskiej

Na zawsze pozostanie w naszej pamięci jako osoba niezwykle dobra,
bezinteresowna i dzielna, pełna ciepła i życzliwości wobec innych.

Wyrazy serdecznego współczucia
składamy

Adzie i Radkowi oraz całej Rodzinie

W imieniu społeczności
Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym Małgorzata Rybicka

www.nekrologi.wyborcza.pl/34421576

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

Gdański Zarząd Dróg

OGŁOSZENIE
o naborze

DYREKTOR GDAŃSKIEGO ZARZĄDU DRÓG

UL. PARTYZANTÓW 36, 80-254 GDAŃSK

na podstawie art. 11 ust.1 ustawy
z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1135.)

ogłasza nabór
na wolne stanowisko urzędnicze:

Od referenta/referentki do starszego specjalisty/ starszej specjalistki ds. zajęć pasa drogowego – 2 etaty w Dziale Zajęć Pasa Drogowego

Szczegółowe wymagania stawiane kandydatom, zakres zadań wykonywanych na danym stanowisku oraz niezbędne dokumenty aplikacyjne podane są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.gdansk.pl lub www.gzd.gda.pl.

Termin składania dokumentów aplikacyjnych od dnia **17.02.2026 r.**
do dnia **10.03.2026 r.**
(liczy się data wpływu do GZD).

Gdańsk/34421511

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Prezydent miasta stołecznego Warszawy

Ogłoszenie

W myśl art. 214b ust. 2 i 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.), ogłasza się, co następuje:

W Biurze Spraw Dekretowych Urzędu miasta stołecznego Warszawy (zwanym dalej „Urzędem") toczy się postępowanie administracyjne z wniosku złożonego w dniu **10 lutego 1949 r.** przez **Stanisława Skoniecznego** zamieszkałego **w Gdańsku-Oliwie** (ostatnie znane Urzędowi miejsce zamieszkania) – o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie art. 7 ust. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 50, poz. 279, zwane dalej „Postępowaniem dekretowym") dla nieruchomości położonej **w Warszawie** przy **ul. Odyńca 51** oznaczonej **nr. hip. 9899** (zwanej dalej „Nieruchomością"). W sprawie nie wpłynęło żadne inne pismo pochodzące od stron w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji niniejszego ogłoszenia.

Prezydent m.st. Warszawy wzywa strony Postępowania dekretowego, aby w terminie sześciu miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia zgłosiły się do Urzędu, podając swój aktualny adres, a następnie w terminie kolejnych trzech miesięcy udowodniły swe prawa do Nieruchomości, pod rygorem umorzenia Postępowania dekretowego.

Zgodnie z art. 214b ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami podstawa umorzenia Postępowania dekretowego zachodzi, gdy organ wezwał nieustalone strony lub strony, których adresów nie ustalono, do uczestnictwa w postępowaniu przez ogłoszenie, a w sprawie nie wpłynęło żadne pismo pochodzące od wzywanej strony w przeciągu ostatnich 30 lat poprzedzających dzień publikacji ogłoszenia. Organ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia wzywana strona nie zgłosiła swych praw albo zgłosiwszy je, nie udowodniła ich w terminie kolejnych 3 miesięcy lub nie wskazała swego adresu.

Gdańsk/34421217

Gdański Zarząd Dróg

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 35 ust.1. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, 1222, 1717, 1881, z 2025 r. poz. 1080, 1077)

DYREKTOR GDAŃSKIEGO ZARZĄDU DRÓG

informuje, iż w siedzibie Gdańskiego Zarządu Dróg w Gdańsku ul. Partyzantów 36 na czas 21 dni wywieszone zostało:

Zarządzenie Nr 17/2026 Dyrektora Gdańskiego Zarządu Dróg z dnia 18 lutego 2026 r.

w sprawie podania do publicznej wiadomości zaproszenia do uczestniczenia w konkursie na dzierżawę na czas oznaczony nieruchomości, będących drogą wewnętrzną stanowiących własność Gminy Miasta Gdańska, położonych w „Pasie Nadmorskim" oraz przyjęcia regulaminu tego konkursu

Gdańsk/34421506

Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

eprasa.pl 0877dda591

Obraz Breughla przepadł w Gdańsku, odnalazł się w Holandii

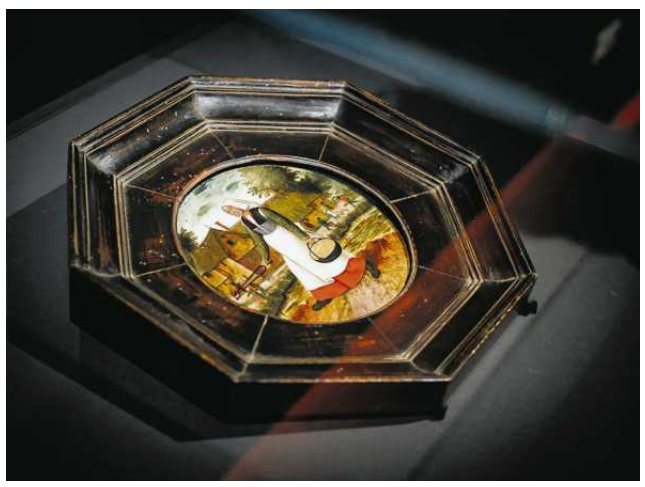
Końca śledztwa nie widać

Wiadomo, kto przekazał obraz zatytułowany „Kobieta niosąca żar" do muzeum na terenie Holandii. Ale do dziś nikomu nie przedstawiono zarzutów w sprawie kradzieży, która wstrząsnęła Gdańskiem.

Joanna Wiśniowska

W marcu ubiegłego roku gruchnęła wiadomość, że obraz „Kobieta niosąca żar" został dostrzeżony przez dziennikarzy holenderskiego magazynu artystycznego „Vind" na wystawie w Holandii. Dzieło było zaprezentowane w Muzeum w Goudzie w Holandii. Reklamowano je jako „dzieło sztuki niewidziane przez ostatnich 40 lat". Autorem jest syn i uczeń słynnego malarza Pietera Breughla, który zajmował się kopiowaniem dzieł ojca.

Obraz został skradziony w 1974 roku z Muzeum Narodowego w Gdańsku. Doszło do tego w tajemniczych, do dziś niewyjaśnionych okolicznościach.

• **Obraz „Kobieta niosąca żar" Pietera Brueghla**

FOT. FRED ERSNT / AFP / EAST NEWS

Skradziony z Muzeum Narodowego

Jak wspominał na łamach „Wyborczej" prof. Marcin Kaleciński, historyk sztuki z Uniwersytetu Gdańskiego, była to kradzież „à la polonaise, niezwykle zabawna". – Pracownica muzeum potrąciła obraz Breughla. Kiedy spadł na ziemię, z ramy wypadła wycięta z czasopisma reprodukcja, włożona w miejsce oryginału – opowiadał Kaleciński.

Historyk sztuki dodał, że kradzieży na pewno nie dokonał przypadkowy włamywacz. Być może był to ktoś z Gdańska, kto znał się na sztuce niderlandzkiej i miał kontakty z zagranicznymi odbiorcami.

Obraz był w Gdańsku od 1944 roku. – Wycofujące się ze Wschodu wojska Wehrmachtu często rekwirowały cenne dzieła sztuki. Był to więc dość nietypowy [gdański] nabytek, ale prawnie jego właścicielem pozostaje Muzeum Narodowe w Gdańsku – dodał prof. Marcin Kaleciński.

Obraz przedstawia chłopkę trzymającą w jednej ręce szczypce z tlącymi się węglami, a w drugiej kociołek z wodą. To alegoryczne odniesienie do starego niderlandzkiego przysłowia: „Nie ufaj osobie, która w jednej ręce niesie wodę, a w drugiej ogień". Ostrzega przed obłudą.

Rozmówca „Wyborczej" przypuszczał, że obraz na aukcjach zapewne osiągnąłby 100-150 tysięcy euro. Ze zdjęcia holenderskich dziennikarzy wynika, że jest w dobrym stanie.

Prokuratura czeka, obraz w depozycie

W marcu ubiegłego roku Prokuratura Okręgowa w Gdańsku wszczęła postępowanie w sprawie nabycia obrazu oraz jego wywozu bez pozwolenia poza terytorium Polski. Mariusz Duszyński, rzecznik Prokuratury Okręgowej w Gdańsku, poinformował „Wyborczą", że śledztwo zostało przedłużone do 17 marca, jednak już teraz przewidywane jest jego kolejne przedłużenie. Postępowanie prowadzone jest w sprawie, co oznacza że nikomu nie przedstawiono zarzutów.

– Z dokonanych w toku śledztwa ustaleń wynika, że znane są dane personalne osoby, która przekazała obraz do muzeum na terenie Holandii – komentuje Duszyński.

Przesłuchanie tej osoby zlecone zostało stronie holenderskiej w ramach sporządzonego w sprawie Europejskiego Nakazu Dochodzeniowego. Na razie prokuratura czeka więc na informacje, których to przesłuchanie może dostarczyć. Nie wiadomo więc nadal, czy uda się rozwiązać zagadkę, w jaki sposób oraz kiedy obraz został wywieziony z Polski.

Europejski Nakaz Dochodzeniowy został przesłany do Zjednoczonego Królestwa Niderlandów 1 kwietnia ubiegłego roku. Gdańska prokuratura nie wie nawet, na jakim etapie jest realizacja tego nakazu. Efekt jest taki, że obraz „Kobieta przenosząca żar" w dalszym ciągu znajduje się na terenie Holandii.

– Jest w prywatnym depozycie w Limburgs Museum w Venlo, nie został jeszcze udostępniony stronie polskiej do oględzin – informuje Piotr Jędrzejowski z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Prokuratura Okręgowa w Gdańsku pozostaje w tej sprawie w kontakcie z resortem kultury. Wiemy, że ministerstwo rozważało możliwość skorzystania ze ścieżki określonej w unijnej dyrektywie i chciało złożyć wniosek o zwrot zabezpieczonego dzieła.

– Jeśli ta droga miałaby doprowadzić do wcześniejszego odzyskania obrazu, aniżeli w ramach czynności procesowych zleconych stronie holenderskiej, prokuratura zostanie o tym poinformowana – zapewnia rzecznik prasowy gdańskich śledczych. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY Gdańsk/34419854

MIASTO jutra

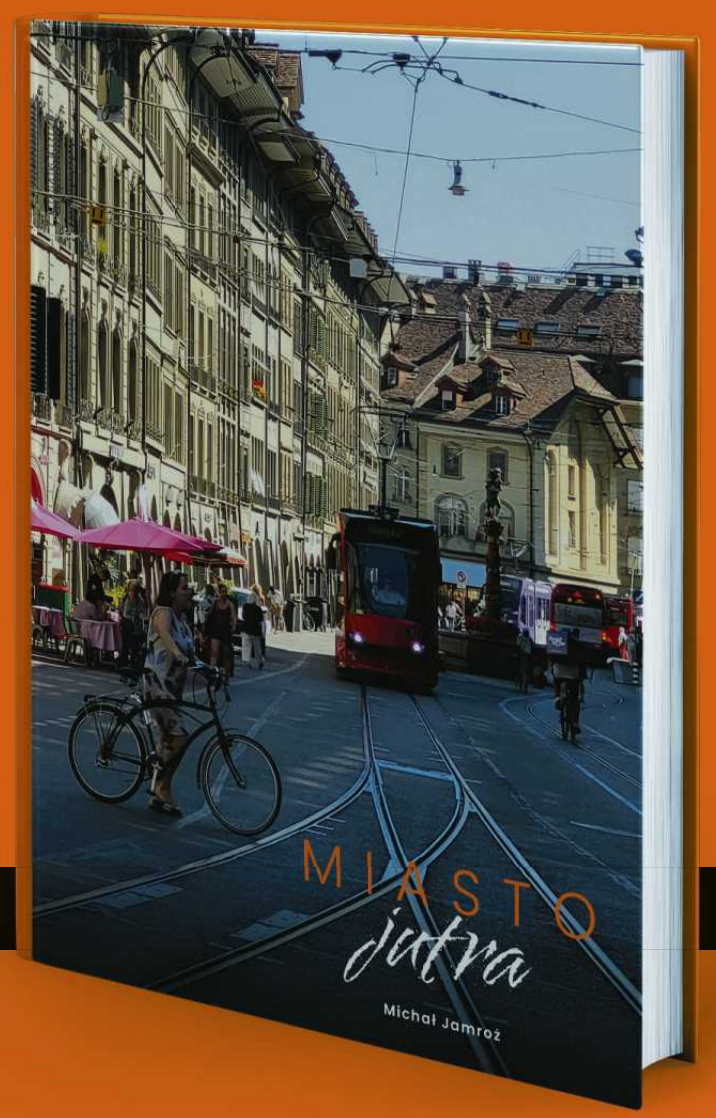
REPORTERSKA PODRÓŻ PRZEZ MIASTA,
które w centrum stawiają człowieka
i jego codzienne potrzeby

Odwiedzamy m.in.:

BILBAO
Tu ruchome schody łączą dzielnice położone na różnych wysokościach.

BERNO
Tu mieszkańcy pakują ubrania do szczelnych toreb, wskakują z nimi do wody i spływają z nurtem rzeki Aare.

SINGAPUR
Królestwo samochodów, którym towarzyszy najlepiej zorganizowany transport publiczny na świecie.

Książka do nabycia: KULTURALNY SKLEP.PL w dobrych księgarniach oraz ebook na publio.pl

WYDAWCA Gazeta wyborcza

PARTNER GDANSK LECH WALESA AIRPORT. ACG Airport City Gdansk

1 GD

eprasa.pl 0877dda591

wyborcza
ŁÓDŹ
TYGODNIK

Piątek, 20 lutego 2026 | Redaktorka prowadząca **Joanna Chudzińska**

lodz.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: lodz@wyborcza.pl

FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Miejskie kamienice

Łódź, którą władze się nie chwalą

▶ 4-5

1 LO

eprasa.pl 0877dda591

Cenny kawałek Łodzi wymaga ratunku

Miasto wraca do absurdalnego pomysłu

Plany budowy całorocznego pawilonu Dżungla 360 w botaniku każą zadać pytanie, co z cenną Palmiarnią, która już jest w Łodzi?

Małgorzata Szlachetka

– Rośliny w łódzkiej Palmiarni są związane z historią Łodzi. W tym jest również ich wartość, nie tylko w tym, że są wiekowe. Zasługują na to, aby miasto podniosło dach, pod którym rosną. Trzeba tylko wybrać dobrego konstruktora dla tej inwestycji – mówi Marek Kubacki, znany łódzki chirurg drzew i rzeczoznawca dendrolog.

Palmiarnia znajduje się w Parku Źródliska I, najstarszym parku publicznym Łodzi, w którym rosną pomniki przyrody, w tym dęby, pamiętające Puszczę Łódzką. Palmiarnia mieści się w zabytkowym parku, ale też tworzy jeden kompleks z Ogródkiem Dendrologicznym, który można podziwiać, kiedy kupi się bilet do obiektu. To tak naprawdę pierwszy botanik w Łodzi, tworzony od lat 20. XX wieku.

Największą ozdobą kolekcji egzotycznych roślin są mające około 140 lat palmy pamiętające czasy łódzkich fabrykantów. Bo w XIX wieku prawie każdy pałac i willa miały poza ogrodem również szklarnie oraz ogrody zimowe. Najbardziej znani pasjonaci egzotycznych roślin tej epoki to oczywiście Anna Scheibler (park Źródliska II to jej dawny ogród) i jej zięć Edward Herbst.

Rośliny przekazane miastu w niespokojnych czasach I wojny światowej znalazły ostatecznie swoje miejsce w budynku dawnej kuchni stołówki dla bezrobotnych w parku Źródliska I. Swoje kolekcje roślin, przed opuszczeniem miasta, zostawiali również carscy urzędnicy, uciekający przed niemiecką armią.

W 1926 roku budynek stołówki został przebudowany na szklarnię, trafiły do niej rośliny, które nie mieściły się już w szklarniach znajdujących się w Parku im. Staszica. Przetrwały II wojnę światową.

• **Palmiarnia w Parku Źródliska** FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jak czytamy w publikacji „Park Źródliska I" pod redakcją prof. Romualda Olaczka, w 1955 roku dach szklarni został podniesiony o kilka metrów, a „kubły z palmami zagłębiono w ziemi". Kolejne podniesienie obiektu, wymuszone rozrastaniem się roślin, miało miejsce w latach 70. Ostatnia, zakończona sukcesem, przebudowa Palmiarni rozpoczęła się w 1999 roku i zakończyła w 2003 roku.

Ponad 20 lat później gołym okiem widać, że Palmiarnia wymaga kolejnego powiększenia, aby dalej mogły rosnąć w niej najwyższe rośliny.

Co ma Palmiarnia do Ogrodu Botanicznego

Ten wątek pojawił się również w czasie spotkania dotyczącego przyszłości Ogrodu Botanicznego w Łodzi, zorganizowanego na Uniwersytecie Łódzkim po tym, jak miejska spółka Łódź Holding ogłosiła plan wielkiej inwestycji w botaniku, czyli budowy całorocznego pawilonu z egzotycznymi roślinami nazwanego Dżunglą 360. Koszt? Co najmniej 380 milionów złotych.

Największą ozdobą kolekcji egzotycznych roślin są mające około 140 lat palmy pamiętające czasy łódzkich fabrykantów

Prof. Krzysztof Jóźwik, rektor Politechniki Łódzkiej, a jednocześnie członek nowej Rady ds. Rozwoju Ogrodu Botanicznego, która została powołana zarządzeniem Hanny Zdanowskiej z 18 grudnia 2025 roku, przekonywał na spotkaniu, że konstrukcja obecnej Palmiarni w Parku Źródliska nie wytrzyma podniesienia dachu. Na co usłyszał głos z sali, że takie palmiarnie się rozbudowuje z sukcesem, nadbudowując nowe przeszklenie, a potem rozbierając stare.

– Planuje się nową, wielką palmiarnię, podczas, gdy już istniejąca – w Parku Źródliska – wymaga podniesienia dachu. Tamtejsze rośliny wrosły korzeniami w grunt. Palmy pamiętające łódzkich fabrykantów z okresu I wojny światowej są najcenniejszymi takimi roślinami i to nie tylko w skali Łodzi – mówiła z kolei w rozmowie z „Wyborczą" Grażyna Ojrzyńska, architektka krajobrazu, urbanistka i doktor nauk biologicznych. W latach 1990-2004 pełniła w łódzkim magistracie funkcję ogrodnika miasta i zastępcy dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska.

Jednocześnie przypominała: – Gdy w latach 1998-2003 rozbudowywaliśmy Palmiarnię, po raz pierwszy w Polsce została zastosowana metoda budowy tzw. fasady zespolonej. Wszystkie instalacje ukryliśmy w szprosach, a płaty szkła zostały zawieszone na metalowej konstrukcji.

Potrzeba wzmocnienia fundamentów

Warto wspomnieć, że łódzka Palmiarnia przez 65 lat była częścią Ogrodu Botanicznego w Łodzi. Zmieniło się to dopiero w 2024 roku. Wówczas pisaliśmy, że Zarządzenie informujące o powołaniu Wydziału Ogród Botaniczny oraz Wydziału Palmiarnia zostało wprowadzone bez konsultacji z pracownikami ogrodu.

Nie zmienia się to, że Palmiarnia podlega miastu. Pytamy więc w Urzędzie Miasta Łodzi o jej przyszłość.

Dowiedzieliśmy się, że „miasto jest świadome, że palmy dorastają do obecnego dachu. Trwają analizy możliwych wariantów dostosowania konstrukcji do potrzeb roślin, jednak bez decyzji co do zakresu i terminu prac".

Dalej czytamy w odpowiedzi UMŁ: „Ekspertyzy potwierdzają techniczną możliwość podwyższenia dachu pawilonu B, ale wymaga to m.in. wzmocnienia fundamentów i badań gruntowych. Różne rozwiązania, także stosowane w innych miastach, są analizowane koncepcyjnie".

Jakie są plany UMŁ wobec Palmiarni w kontekście pomysłu budowy nowego całorocznego pawilonu w Ogrodzie Botanicznym w Łodzi, który spotkał się z krytyką ze strony części mieszkańców oraz specjalistów?

Dowiadujemy się, że „planowane są analizy koncepcyjne dotyczące ewentualnego przeniesienia funkcji Palmiarni i roślin do Ogrodu Botanicznego, z oceną ryzyk i kosztów. Nie przesądzają one o decyzjach".

Czy to oznacza, że miasto nadal rozważa rozwiązanie, jakie już kilka lat temu zostało krytycznie ocenione przez ekspertów, którym bliska jest zieleń w Łodzi? Przypomnijmy, że mówimy tutaj o cennych, zabytkowych palmach, które od lat 50. XIX wieku rosną w gruncie, więc ich wykopanie z ziemi może być dla nich zagrożeniem.

Wizja z przyszłości

Tak o koncepcji przenoszenia palm w 2020 roku mówił na łamach „Wyborczej" Maciej Riemer, ówczesny dyrektor Departamentu Ekologii i Klimatu UMŁ: – Pomysł wziął się stąd, że w planach ogrodu botanicznego jeszcze z lat 70. były przewidywane takie przenosiny. Oczywiście mamy świadomość, że budowa nowej palmiarni to duży koszt. Ale obecna, chociaż bardzo ładnie położona, powoli przestaje mieścić kolekcję roślin, którą tam mamy. Stąd nie odrzucamy tego pomysłu, ale nie wiem też, czy trafi on do realizacji w najbliższym czasie.

I dodawał: – Być może podrzuciliśmy teraz ten pomysł z przenosinami palmiarni, aby trochę ożywić debatę na temat przyszłości ogrodu botanicznego. Mówimy jednak o wizji, która może być zrealizowana nawet za 10, 20 lat.

Obecnie Jacek Tokarczyk, rzecznik prezydent Łodzi w odpowiedzi na pytania „Wyborczej" zapewnia, że „na obecnym etapie nie podjęto decyzji o likwidacji" Palmiarni w Parku Źródliska. Jednocześnie pisze: „Ewentualne działania będą zależne od wyników analiz i uwzględnią stan obiektu, ochronę roślin i finanse publiczne".

Przewodnik wydany w 2009 roku podaje, że w łódzkiej Palmiarni rośnie około 9 tysięcy okazów. ●

Rewolucja w strefie parkowania

Sposób na kierowców niepłacących za postój

Samochody wyposażone w kamery i system rozpoznawania tablic rejestracyjnych rozpoczęły pracę w Łodzi. Ma to przyspieszyć kontrole i ograniczyć liczbę nieopłaconych postojów.

Strefa Płatnego Parkowania w Łodzi jest podzielona na trzy podstrefy: A, B i C. Różnią się one wysokością opłat za postój. Opłaty obowiązują w dni robocze – od poniedziałku do piątku – w godzinach 7-19.

Podstrefy A i B obejmują ścisłe centrum oraz pobliskie obszary. Od października ubiegłego roku strefę rozszerzono m.in. o osiedle Radiostacja, czyli teren pomiędzy ulicami Narutowicza, Konstytucyjną, Małachowskiego i Kopcińskiego. Podstrefa C obejmuje natomiast okolice Rynku Bałuckiego – rejon ulic Zgierskiej i Łagiewnickiej.

• **Auto do kontroli samochodów zaparkowanych w warszawskiej strefie płatnego parkowania** FOT. JEDRZEJ NOWICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Operatorem Strefy Płatnego Parkowania w Łodzi od wielu lat jest firma Indigo Polska. Do tej pory kontrolą opłat zajmowali się głównie piesi kontrolerzy. Za pomocą czytników skanowali tablice rejestracyjne zaparkowanych samochodów i sprawdzali w systemie, czy kierowca opłacił postój. Teraz dostali wsparcie.

Od początku lutego na ulicach Łodzi jeżdżą dwa specjalne samochody (Toyota Yaris nr rej. DX.....) z systemem skanowania tablic rejestracyjnych zaparkowanych aut.

Wyposażone są w obrotowy system kamer i skanerów zamontowanych na dachu. Podczas przejazdu wzdłuż miejsc postojowych urządzenia odczytują numery rejestracyjne. Dane trafiają do systemu, który porównuje je z informacjami o wykupionych biletach oraz pojazdach uprawnionych do parkowania w strefie.

Aby uniknąć pomyłek – na przykład w sytuacji, gdy kierowca dopiero zaparkował i idzie do parkometru – kontrola wykonywana jest dwukrotnie w krótkim odstępie czasu. Wezwanie do zapłaty opłaty dodatkowej wysyłane jest listem poleconym lub za pośrednictwem e-doręczeń.

Podobne e-kontrole funkcjonują już w innych dużych miastach, m.in. w Warszawie i Gdańsku. ●

Jerzy Walczyk

eprasa.pl 0877dda591

Kolejowa rewolucja w województwie łódzkim z udziałem Funduszy Europejskich

Koniec z tłokiem w godzinach szczytu i walką o miejsce na rower. Województwo Łódzkie właśnie wrzuciło wyższy bieg w modernizacji regionalnego transportu, wybierając dostawcę nowoczesnych, imponująco długich pociągów, które już za kilka lat wyjadą na nasze tory.

Województwo Łódzkie oraz Łódzka Kolej Aglomeracyjna (ŁKA) postawiły na sprawdzonego partnera – w przetargu zwyciężyła bydgoska PESA. To zielone światło dla inwestycji, która realnie odmieni codzienność tysięcy pasażerów dojeżdżających do pracy, szkoły czy na weekendowe wycieczki. Sześć fabrycznie nowych składów to dopiero początek, bo umowa przewiduje opcję dokupienia kolejnych dwunastu pojazdów, co może całkowicie zmienić oblicze podróżowania w regionie.

Pociągi skrojone na miarę potrzeb

Kluczem do sukcesu nowych składów jest ich długość – pojazdy o wymiarach ponad 80 metrów zaoferują znacznie więcej przestrzeni niż pociągi, którymi poruszamy się obecnie. Co to oznacza w praktyce? Każdy skład będzie posiadał 220 wygodnych miejsc siedzących. Dla pasażerów to gwarancja, że podróż upłynie w komfortowych warunkach, nawet na najbardziej obleganych trasach.

Nowe składy będą mogły osiągać prędkości nawet do 160 km/h, a szybkość dojazdu do celu z pewnością spotka się z zadowoleniem pasażerów. Zadbano również o ich bezpieczeństwo poprzez nowoczesne wyposażenie w postaci systemów rejestrujących parametry i monitorujących wnętrzu pojazdu.

W nowych pociągach znajdzie się również więcej przestrzeni na przewóz rowerów. Projekty zakładają też udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami i dwie toalety na skład, co poprawi komfort podróżnych szczególnie na dalekich trasach.

Inwestycja w przyszłość z unijnym wsparciem

Ta ogromna zmiana jest możliwa dzięki mądremu wykorzystaniu Funduszy Europejskich dla Łódzkiego. Unijne dofinansowanie w wysokości aż 220 milionów złotych to potężne wsparcie, które zamieniamy na nowoczesny, ekologiczny i bezpieczny transport.

Kiedy usłyszymy pierwszy sygnał odjazdu?

Na nowe jednostki przyjdzie nam jeszcze chwilę poczekać – plan zakłada, że nowoczesne składy wyjadą na tory w połowie 2029 roku. To czas potrzebny na precyzyjną produkcję i testy, aby w ręce pasażerów oddać produkt najwyższej jakości. Wybór stabilnego dostawcy i zabezpieczenie funduszy na wieloletnie utrzymanie pociągów daje nam pewność, że to zmiana na stałe, która realnie podniesie jakość życia w naszym województwie.

Obserwuj nasze kanały w social mediach i bądź na bieżąco z Funduszami Europejskimi dla Łódzkiego!

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | ŁÓDZKIE

funduszeUE.lodzkie.pl

Łódź/34420251

1 L0L

eprasa.pl 0877dda591

Łódź, którą władze miasta się nie chwalą

Zabiło mnie mieszkanie

Mieszkania komunalne, wspólnoty, prywatne – setki takich miejsc. Kiedyś nie mieściły się na pocztówkach, dziś się nie łapią na oficjalne rolki rewitalizowanej Łodzi.

Piotr Brzózka

U Krystyny przy Wólczańskiej zamarzła woda we wspólnej ubikacji. Ale sąsiedzka samopomoc dała radę. Wrzątek do spłuczek i wszystko znów działa.

U Marzeny przy Franciszkańskiej zamarzło na kość pranie. Może sama sobie winna, wieszała na strychu, nie chciała w domu, gdzie elektryczny piecyk nie daje rady i grzybem oraz stęchlizną czuć.

Miastu Łódź przy Malinowej i Kaliskiej zamarzli we własnych mieszkaniach lokatorzy. Cztery zgony – wszystkie zgodne z procedurami, bo MOPS stał na wysokości zadania, a „u podstaw sytuacji mogły leżeć społeczne problemy".

Po serii tragedii w komunalnych kamienicach, na szybie władającej nimi instytucji niewidzialna ręka nakleiła plakat: „Zabiło mnie mieszkanie zarządzane przez ZLM". Ktoś chlapnął czerwoną farbą. To akurat z procedurami zgodne nie było. Dewastacja, sprawa dla policji.

Malinowa i Kaliska w kilka dni urosły do rangi symbolu. Ale przecież podobnych miejsc są w Łodzi setki. Właściwie od zawsze. Komunalne, wspólnoty, prywatne. Kiedyś nie mieściły się na pocztówkach, dziś nie łapią na oficjalne rolki rewitalizowanego miasta.

NA PODWÓRKU TOI TOI, W MIESZKANIU 12 STOPNI

Pogonowskiego 9a, Stare Polesie. W głębi posesji samotna komunalna kamienica. Obok woonerf, wokół akcja-rewitalizacja, wyburzenia, inwestycje. Za blaszanym płotem pusty plac, będą deweloperskie bloki. Wszędzie idzie nowe, tylko u nich wciąż po staremu. W wielu oknach dykta, schodowa klatka upstrzona strupami odłażącej farby; przeraźliwy ziąb. Jedyny pogodny akcent – żółta ulotka budżetu obywatelskiego: „Twoja szczęśliwa 13 edycja".

Przed budynkiem niebieski toi toi, współczesna inkarnacja sławojki. Jedna pani z góry biega tu za potrzebą. Halina, która mieszka niżej, jest w uprzywilejowanej sytuacji – nie chodzi na podwórko, bo ma dostęp do prawdziwego sedesu. Choć i z tym sedesem jest historia.

– Swojego nie mam. Korzystam z mieszkania świętej pamięci sąsiadki, która zmarła w ubiegłym roku – mówi, prowadząc do miejsca odosobnienia. Tam wzrok długo błądzi po zagraconym pomieszczeniu. Gdzie ten sedes? Jest. Stoi przy ścianie w pokoju, między meblami. Mało intymnie. I zimno, aż ręce kostnieją.

Halina może i nie chciałaby płakać przy obcych, ale głos jej się łamie już na dzień dobry.

1400 złotych. Najnowszy rachunek za prąd.

Elektrycznym piecykiem grzeje tylko jeden pokój. W drugim 12 stopni, rtęciowy termometr nie może kłamać. Dawniej był tu piec, taki kuchenny. Ale zdemontowała, bo mąż chorował na płuca, dusił się od dymu. A ponieważ miał koncentrator tlenowy, dostali dodatek na koszty energii, zawsze to jakaś ulga. Teraz mąż nie żyje, a ona chciałaby zamontować kozę węglem opalaną. Ale podobno nie można, kiedy przeszła na prąd. O miejskim ogrzewaniu nigdy nie było mowy.

Mieszkanie schludne, zadbane. Ale zimno i brak sedesu to niejedyne deficyty. Łazienka też prowizoryczna. Od kanapy wannę dzieli tylko zasłona. No i sufit leci na głowę – opadłe kasetony odsłaniają spękany i pełen zacieków strop. Poza tym – to wszystko tymczasowe.

Halina spędziła tu pół życia. Wprowadziła się w 1991 roku. Już wtedy słyszała, że będzie wyprowadzka. 35 lat później mówi:

– Od marca zeszłego roku budynek jest wyłączony z eksploatacji, nie powinno nas tu już w ogóle być. Dlaczego jesteśmy? Bo nie mają dla nas mieszkań. Zostało kilka osób, grzeję siebie i wszystkich wokół. Pode mną pusto, nade mną pusto, po bokach nie ma nikogo. Jestem u kresu. Mam trzy tysiące emerytury, ale z tego się nie utrzymam, poszłam do pracy. Co zarobię, muszę oddać do elektrowni.

LÓD NA SCHODACH, LUDZIE DO WYPROWADZKI

Stare Bałuty. W czasie II wojny było tu getto. Dziś stara, tania zabudowa czynszowa ustępuje nowej, ale z oporami i nie wszędzie. Przy Hersza Berlińskiego drewniane stemple w oknach redefiniują architektoniczny styl. Belki skośne, strzeliste – z daleka niemal neogotyk. Gorzej z bliska. I ten kolor, stary łódzki klasyk. Pożółkła szarość.

Przy Wojska Polskiego podobna, drewniana konstrukcja w bramie. W podwórku wszystko i nic. Wystrój klatki urozmaicają ścienne malowidła – Widzew bije się z ŁKS, są też wynurzenia natury osobistej. A na schodach instalacja z zielonych butelek, co stopień to szkło, od parteru na półpiętro.

Tu też grzeją się prądem.

Kolejny adres, Franciszkańska 38. W prawej oficynie po wypatroszonych mieszkaniach hula już tylko wiatr. Ale w lewej tli się jeszcze życie. Otwarte na oścież drzwi wpuszczają snop światła, w którym mienią się drewniane schody. Błyszcząca farba? Nie, to lód.

Ciepło idzie do góry, wiec dalej powinno być lepiej, ale nie jest. Na półpiętrze też lód, tyle że przysypany piachem, żeby się nie zabić. Mróz wdziera się przez okno – przedziwny witraż, w którym szkło miesza się z dyktą i świeżym powietrzem.

Ściany nie pozostawiają złudzeń: Widzew tu był, śmierć konfidentom, CHWDP. Wyżej wszystko tonie w gołębich odchodach. Paskudzą schody, poręcze, parapety. Pod dachem słychać gruchanie, na dźwięk kroków ptaki zrywają się do lotu, korytarzem niesie się łopot skrzydeł.

W kamienicy frontowej, z zewnątrz otulonej dla bezpieczeństwa zieloną siatką, a od wewnątrz wzmocnionej drewnianymi słupami, ludzi zostało więcej. Czekają.

Bogusława: – Budynek ma być do rozbiórki, ale to już dwa lata tak trwa. Na razie chodzą i zbierają papiery do wyprowadzki, będą niby oferować mieszkania.

Miesięczny czynsz do miejskiej administracji: 900 złotych. Bez ogrzewania. Ciepło z węgla. Teraz gdy ścisnął srogi mróz,

Lokatorów było czworo, w trzech komunalnych mieszkaniach przy Malinowej i Kaliskiej. Ich ciała znaleziono dzień po dniu

wychodzi tysiąc złotych za dwa tygodnie. Ale – gdyby nie warunki i dziura w ścianie dwa piętra niżej – mieszka się dobrze.

PRANIE ZAMARZŁO

– Tragedia – Marzena i Paweł względnego optymizmu sąsiadki Bogusławy nie podzielają. Owszem, wspólnymi lokatorskimi siłami odmalowali klatkę na piętrze, urządzili kącik spotkań przy schodach, ustanowili dyżury czystości, ale cała reszta? – Ogrzewania jako takiego nie ma, jest tylko piecyk elektryczny. Zimą rachunki od 600 złotych do tysiąca. W największe mrozy miałam w domu 9 stopni, aż para z buzi leciała. Spałam pod dwiema kołdrami i kocem, ale i tak nogi marzły. Jak chodził piecyk, było 13 stopni. Mała różnica, nie było sensu grzać, wolałam się cieplej ubrać. Zresztą w tej chwili nie mam prądu, bo licznik jest przedpłatowy i nam zabrakło – relacjonuje Marzena.

Do rachunków za energię elektryczną trzeba dołożyć czynsz. 450 złotych. Marzena pracuje w sklepie, ma umowę – normalną, tyle że robi za najniższą krajową. Więc rzadko się spina.

Mieszkanie ma 26 metrów. Zapraszając do środka, Marzena i Paweł punktują główne jego „atuty". W łazience spadł sufit. Przez cienką działową ścianę słychać wszystko od sąsiada. Śmierdzi stęchlizną. W rogu wchodzi grzyb – na nic samodzielnie wykonany remont sprzed roku. Wymiana paneli na nowe to też robota głupiego. Ściany krzywe i puchną, bo są mokre. Okna również toną w wilgoci. A czasem jest jeszcze gorzej.

Ona: – Chyba w 2015 roku miałam zimą lód do połowy okna od strony mieszkania. Taka gruba warstwa.

eprasa.pl 0877dda591

• **Wnętrze kamienicy przy ul. Jaracza 29**
FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Lokatorzy miejskiej kamienicy przy ul. Wólczańskiej 262**
FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

On: – W tym roku też wszedł lód. Choć już mamy nowe okna plastikowe, wymienione na nasz koszt.

Do tego brak wentylacji. Jak to? Marzena tłumaczy: – Normalnie, tu nie ma komina. Miałam dojście, ale mi zamurowali, bo sąsiedzi się podpięli i nie mogłam już korzystać. Usłyszałam, że za dużo osób do jednego komina.

Plusy osobistej sytuacji? Jakieś są, przynajmniej relatywne. Marzena wskazuje: – Ja to jeszcze mam łazienkę, bo sobie zrobiłam. Kiedy sprowadziłam się tu z Warszawy, to był priorytet. Ale w podwórku mieszka kobieta, która nie ma jej od samego początku. I nie wiem, jak funkcjonuje, gdzie się załatwia, gdzie myje. Ona też pracuje, zarabia. Dla mnie to szok.

Nad nimi strych. Paweł pokazuje, gdzie niedawno leżał śnieg; napadało przez otwór w dachu. W dyskretnym mroku, rozświetlanym przez zabite deskami otwory okienne, widać też pranie.

Marzena: – Jak powiesiłam, zamarzło na kość. Tydzień wisi, żeby wyschło. Ale tu przynajmniej nie śmierdzi, bo jest świeże powietrze. A w domu czuć stęchlizną, grzybem i starą chałupą.

WRZĄTEK DO SPŁUCZKI

Wólczańska 262. Okolice targowiska Górniak. Do ostatnich numerów reprezentacyjnej Piotrkowskiej rzut beretem, ale tu w ogóle tego nie widać, nie czuć.

Brama, klatka: Widzew, ŁKS, gwiazda Dawida po całości wymalowana na drzwiach obok świątecznych dekoracji. Na parterze wstęp do korytarza grodzi kotara – chałupniczy patent na chłód ciągnący z podwórka przez nieszczelne drzwi. Obok wrota do podziemnej ubikacji. Na dole trzy sedesy przepierzone drewnem; na podłodze betonowa wylewka. Dobro wspólne. Tu chodzą za potrzebą ci, którzy nie założyli WC własnym sumptem w mieszkaniu.

Krystyna: – Latem śmieję się, że mogę tam posiedzieć, bo jak na dworze gorąco, to w ubikacji chłodno. Ale teraz jest tak zimno, że tylko wpadam i wypadam. A niedawno zamarzła woda i trzeba było odmrażać, bo nie byłoby gdzie się załatwić.

Krzysztof precyzuje, że zamarzły rury (teraz już obłożone przez administrację pianką), ale w sedesie też zaraz mógł pojawić się lód. Wspomina zimową akcję: – Dziewczyny lały gorącą wodę do spłuczek.

– Mam 16 metrów, z korytarzykiem 18. Dostałam zezwolenie na zrobienie ubikacji w mieszkaniu. Ale jak rozwaliła się chałupa obok nas, to część ludzi wyprowadziła i my też niby mieliśmy iść gdzie indziej. Tyle, że zrobili podpory, wyburzyli resztę i cisza w eterze. WC nie mam do dziś, łazienki też. Co robię? Myję się w misce – mówi Krystyna.

Barbara tak samo. Miska plus podziemny sedes.

I miejskiego ogrzewania brak. – Każdy radzi sobie, jak może. Ja mam 20 metrów i piecyk elektryczny. Płacę 500 złotych. A w razie czego, jakby prądu zabrakło, trzymam jeszcze piec na naftę. Trzeba się zabezpieczyć – zdradza Barbara. Dodaje, że siarczysty mróz ma swoje plusy. Boi się, że kiedy puści, po ścianach znów poleje się woda.

Krystyna, Barbara, Małgorzata i Krzysztof wskazują też inne paradoksy. Wychodzą na podwórko, kierują spojrzenia na blaszane konstrukcje. Może podstawowych inwestycji zabrakło, ale za to komórki postawiono. Tyle że wyłącznie dla tych, którzy palą węglem.

Najbardziej jednak dziwuje ich to, że wciąż tu są.

Krystyna: – Kamienica jest wyłączona z użytkowania, będzie już z pięć lat. Podobno nie mają mieszkań, więc tak tu żyjemy. Podań napisałam full, dziś dzwoniłam. Kazali wrócić w marcu, będzie harmonogram. Może coś się ruszy, ale podejrzewam, że powiedzą „2027". Słyszę to co roku: „czekać".

W kamienicy mieszka też Adam z niepełnosprawną matką. Kobieta porusza się na wózku. A on nie wie, co robić: – Prosiłem o szersze drzwi. Nie da się, bo nie ma funduszy. Poszedłem do PFRON po dofinansowanie. Ale PFRON nie da, bo budynek wyłączony z użytkowania. I koło się zamyka.

NIE ŻYJE CZWORO LOKATORÓW

Podłoga skuta lodem, lokator zmarł od chłodu – pisaliśmy w „Wyborczej" 4 lutego. Mówiąc dokładniej – lokatorów było czworo, w trzech komunalnych mieszkaniach przy Malinowej i Kaliskiej. Ich ciała znaleziono dzień po dniu, policja wstępnie wskazała, że przyczyną zgonów było wyziębienie organizmu. A niewiele brakowało, by doszło do jeszcze jednej tragedii. W ostatniej chwili, miejskim służbom udało się nakłonić kolejnego mieszkańca do wyprowadzki. Zaproponowano mu... schronisko Brata Alberta dla osób w kryzysie bezdomności.

Ciepła woda? Spotkany na schodach kamienicy przy Malinowej mężczyzna wybuchnął tylko śmiechem: – Tu w ogóle nie ma wody.

Podobny standard przy Kaliskiej. Niektórzy mają wiadra zamiast sedesów. I wszędzie brak miejskiego ogrzewania. Piece, piecyki, piętrzące się rachunki za prąd.

W tym kontekście Adam Wieczorek, wiceprezydent Łodzi odpowiedzialny za mieszkalnictwo komunalne i pomoc społeczną, usłyszał od „Wyborczej" pytanie, które było tyleż szczegółowe, co i ogólne: dlaczego w miejskich kamienicach zamarzają ludzie?

Wieczorek zreferował, że stan zużycia obu budynków wynosi odpowiednio 53 i 62 procent, podczas gdy wskaźnik kwalifikujący do rozbiórki to 75 proc. A działania podległych mu służb, w tym administratorów ZLM oraz opieki społecznej były wzmożone, wizytacje odbywały się regularnie. Lokatorom udzielono pomocy finansowej na opłacenie rachunków za prąd i zakup paliwa do kozy, a także – na żywność.

Wiceprezydent skierował ukłony w stronę pracowników socjalnych, co zaś tyczy się zmarłych, w nieszczególnie zawoalowany sposób stwierdził: – Były to osoby cechujące się różnymi problemami społecznymi, które mogły leżeć u podstaw tego, że doszło do takich sytuacji, pomimo dużego zakresu wsparcia udzielanego przez miasto.

PRAWIE 9 TYSIĘCY MIESZKAŃ BEZ TOALETY

Gmina Łódź jest jednym z największych kamieniczników w Polsce. Z najnowszych danych, które zebrał radny PiS Sebastian Bulak wynika, że w zasobach pozostaje 36 391 mieszkań. W tej liczbie mieści się aż 10 101 pustostanów, z których jednak tylko 109 (1 procent) nadaje się do natychmiastowego zasiedlenia. Co może stanowić wymierną odpowiedź na pytanie, dlaczego wciąż brak komunalnych alternatyw dla tych, którzy gnieżdżą się w budynkach teoretycznie wyłączonych z użytkowania.

Liczba, która również robi wrażenie, to 8774. Tyle miejskich mieszkań nie ma własnej toalety. Ich lokatorzy załatwiają potrzeby we wspólnych ubikacjach usytuowanych na klatkach schodowych, ale też na zewnątrz (w tym względzie proporcje rozkładają się mniej więcej pół na pół).

Z przyjętej jesienią strategii mieszkaniowej wynika, że w perspektywie najbliższych pięciu lat miasto zmodernizuje 125 budynków i wyremontuje 2200 mieszkań. Jednocześnie do wyburzenia zakwalifikowano 135 nieruchomości, w których łącznie znajdują się 1333 lokale. Do 2030 roku ma też powstać 1500 zupełnie nowych mieszkań.

Zakrojony na szeroką skalę program rewitalizacji miasto prowadzi od kilkunastu lat. Ale jak zauważył niedawno Robert Warsza, były szef Miejskiej Pracowni Urbanistycznej, kompleksowe potrzeby szacowane są na ciężkie miliardy. Których nie ma i zapewne nigdy nie będzie.

Z kolei Jarosław Ogrodowski, społecznik pracujący niegdyś w miejskim biurze rewitalizacji, w odpowiedzi na pytanie, dlaczego dramatyczny stan i standard wielu łódzkich kamienic jest tematem powracającym od dziesiątek lat, stwierdził: – Powiem wprost i będzie to mało ostrożne, ale uważam, że skończył się czas działania w białych rękawiczkach. Mogę zacytować jednego z obecnych wiceprezydentów: Biedni nie głosują. ●

eprasa.pl 0877dda591

W Nowym Centrum Łodzi powstaje sypialnia Warszawy

Osiedle absolutnie paskudne

– Stawia się bloki blisko dworca, by rano ludzie mogli wsiąść w pociąg i dojechać do właściwego centrum życia.

ROZMOWA Z
KOSMĄ NYKIELEM
urbanistą, łódzkim radnym, społecznikiem

PIOTR BRZÓZKA: Nowe Centrum Łodzi. Zmarnowana szansa czy wciąż nadzieja?

KOSMA NYKIEL*: Centrum miasta zasadniczo powinno być miejscem, które przyciąga. Które jest destynacją, celem podróży, a nie jej początkiem. Nowe Centrum Łodzi, które powstaje w oparciu o masową deweloperkę – a tak naprawdę patodeweloperkę, bo przecież mieszkania w bloczydłach, które rosną między dworcem Łódź Fabryczna i EC1, będą w większości mniejsze niż budowano w PRL – ani nie zapewnia wysokiej jakości życia, ani nie pełni funkcji centrum.

Od 15 lat krąży argument Mordoru. Nie chcemy, żeby powstał biurowy Mordor, jak w Warszawie, dlatego musimy wrzucić do Nowego Centrum Łodzi bardzo dużo deweloperki. Ale to nie jest prawda. Spójrzmy – z całym szacunkiem do mieszkańców – na Olechów chociażby. Tam też jest bardzo dużo mieszkaniówki. Czy to jest miejsce, do którego ludzie szczególnie chętnie przyjeżdżają? No nie. To jest sypialnia z usługami towarzyszącymi zwyczajnej dzielnicy.

Czyli zamiast Mordoru powstaje sypialnia w samym środku wielkiego miasta?

– Tak, zamiast Mordoru powstaje nowy Olechów albo nowa Retkinia. Osiedle, które nie jest nastawione na funkcje centrotwórcze, tylko na bycie de facto sypialnią Warszawy.

Jeśli spojrzymy na okolice Dworca Głównego w Poznaniu i Krakowie czy Dworca Zachodniego w Warszawie, widzimy, że stacje w największych polskich miastach są obrośnięte biurowcami i różnego typu usługami, do których ludzie przyjeżdżają, także z aglomeracji. Tymczasem Nowe Centrum Łodzi autorstwa obecnej ekipy, po zmianach planów miejscowych, to miejsce na miarę Pruszkowa, Nowego Dworu Mazowieckiego i innych tego typu miast. Gdzie stawia się bloki blisko dworca, by rano ludzie mogli wsiąść w pociąg i dojechać do właściwego centrum życia.

Patrzę na centralny kwartał, gdzie powstaje osiedle absolutnie paskudne pod względem architektonicznym – nie wierzę, że są ludzie, którym autentycznie to się podoba. To jest bardzo słaba architektura, zwłaszcza w tak prestiżowym miejscu. Tu planowano wcześniej usługi, które miały być destynacją. Dlaczego teraz ktoś z innych części miasta miałby przyjeżdżać do powstającego blokowiska? W jaki sposób ma to przyciągać?

Mamy dworzec Łódź Fabryczna, który ma przyzwoitą architekturę, mamy piękne EC1, choć niestety nie jest ono takim atraktorem, jakim byśmy chcieli, żeby było. I nagle powstaje tam coś, co żadnych walorów wizualnych nie ma, a dopiero kwestią przyszłych rozstrzygnięć jest, jakiego typu będą tam usługi w parterach, czy powstanie coś więcej niż Żabka lub supermarket.

Porażka Nowego Centrum Łodzi, jeśli chodzi o przestrzenie biurowe, wynika z tego, że jest to nieatrakcyjna przestrzeń bez usług. Zobaczmy, jak dobrze rozwija się korytarz biurowy wzdłuż trasy W-Z. Tam w sąsiedztwie jest Piotrkowska, jest Galeria Łódzka. Można wyjść po pracy, skorzystać z życia. A NCŁ jest pustynią pod tym względem. Tu bardzo wiele rzeczy poszło nie tak i to sięga czasów sprzed roku 2014.

W Łodzi wiele inwestycji mieszkaniowych powstaje – albo ma powstać – na mocy lex deweloper. Ta specustawa pomaga miastu czy szkodzi?

– Lex deweloper jest narzędziem, które może mieć skutki zarówno pozytywne, jak też negatywne. Co do zasady jestem zwolennikiem stałości i przewidywalności systemu planowania przestrzennego. Jeśli w planie zakładamy, że można wybudować

• **Inwestycje deweloperskie w okolicach dworca Łódź Fabryczna**

FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Centrum miasta zasadniczo powinno być miejscem, które przyciąga. Które jest destynacją, celem podróży, a nie jej początkiem

X metrów, to X metrów w całym kwartale powinno być respektowane.

Są przypadki – i sam głosowałem za takimi inwestycjami – że zmieniana lexem jest linia zabudowy po to, by uratować drzewostan. Jest wtedy jak najbardziej wskazane, by dokonać szybkiej modyfikacji parametrów, bez zmieniania ogólnej intensywności zabudowy na danej działce.

Ale w Łodzi lex deweloper w większości przypadków jest narzędziem spekulacyjnym, podnoszącym wartość działek przed późniejszą sprzedażą, z jeszcze większym zyskiem niż miałoby to miejsce przy zwykłych zapisach planu miejscowego. Weźmy słynny przypadek Golden Tower, gdzie najpierw miasto sprzedało działkę, na której można było postawić budynek do 25 metrów wysokości, a potem dało lex deweloper na 72 metry.

Jestem bardzo sceptyczny wobec taśmowego korzystania z lex deweloper. Bo to jest przywilej. A inne miasta nie procedują aż tylu uchwał, co Łódź. Jesteśmy zdecydowanym liderem w skali kraju.

Z czego to się bierze? Z tego, że Łódź postanowiła być miastem przyjaznym deweloperom? Czy z tego, że jest miastem postindustrialnym, gdzie istnieje potrzeba realnego zagospodarowania opustoszałych miejsc, którym w planach przypisano funkcje przemysłowe i usługowe?

– Jeśli miałbym spojrzeć na to, gdzie faktycznie wykorzystywano lex deweloper, myślę, że w mniej niż 50 procentach były to tereny poprzemysłowe, na których wykluczona była zabudowa mieszkaniowa. I nie jest prawdą, że lex deweloper służy tylko do tego, żeby budować mieszkaniówkę na takich terenach, bo one w planach miejscowych bardzo często są już zapisane jako obszary pod takie właśnie inwestycje.

W praktyce, najczęściej lex jest wykorzystywany do zwiększania parametrów zabudowy. Można było budować do 16 metrów, a będzie do 25. To jest totalnie uznaniowe, robione bez poszanowania ładu przestrzennego.

Wysokość to parametr, który bardzo często pojawia się w publicznej debacie. Ale czy nie jest tak, że mleko rozlało się już kilkadziesiąt lat temu, gdy w centrum powstały dwa zagłębia obiektów wysokich na kilkadziesiąt metrów?

– Pewna spójność, która jest niezbędna, i którą Miejska Pracownia Urbanistyczna kieruje się przy sporządzaniu planów miejscowych, zakłada ład przestrzenny. Szczególnie jeśli chodzi o wysokość, skalę zabudowy.

Wszystko zależy od konkretnego przypadku. Co do zasady zwiększenie wysokości wiąże się ze zwiększeniem intensywności zabudowy. Jeśli na działce obok plan miejscowy pozwala na intensywność na poziomie 2 lub 3, a my nagle zwiększamy ją do poziomu 5...

Pięciu kondygnacji?

– Nie, chodzi o to, że PUM [powierzchnia użytkowo-mieszkalna] wynosi na przykład pięciokrotność powierzchni całej działki. To jest również zaburzanie reguł rynkowych, wspieranie spekulacji. Cena gruntów rośnie przez to, że pojawia się sygnał: patrzcie,

eprasa.pl 0877dda591

można w Łodzi tak łatwo dostać lex deweloper. Potem te grunty są odsprzedawane po jeszcze wyższej cenie. A za sprzedażą ziemi powyżej średniej rynkowej zawsze idzie wzrost ceny mieszkania. Tymczasem – ja przynajmniej – chciałbym, żeby ceny mieszkań w Łodzi były na poziomie adekwatnym do zarobków, a nie sztucznie pompowane spekulacją.

Recenzuje pan te procesy nie tylko jako urbanista, ale też od niemal dwóch lat radny. W swojej pierwszej kadencji zobaczył pan z bliska to, z czym stykał się wcześniej między innym na poziomie ruchów miejskich. Jest szok?
– Szok? Nie. Nie ma zaskoczenia, jeśli ktoś był z tym zaznajomiony. Prowadziłem jakąś działalność wcześniej, czasem odbijałem się od ściany, ale uczestniczyłem w procesie, składałem nawet projekty uchwał. Przypomnę, że byłem współautorem obywatelskiego projektu „Komunikacja na 100 procent". Natomiast teraz na pewno uczę się tego, jak wyglądają mechanizmy decyzyjne, z kim trzeba rozmawiać, w jaki sposób.

Nie ma pan wrażenia, że rada miejska, która z założenia jest ciałem uchwałodawczym, ale też kontrolnym wobec zarządu miasta, w istocie pełni rolę maszynki do głosowania?
– Jest lepiej niż w poprzedniej kadencji. Z wielu względów. Wystarczy spojrzeć, ile wcześniej projektów uchwał nie zostało przyjętych, ile zostało zdjętych z porządku obrad, odesłanych do dalszych prac w komisji.

Z drugiej strony, nawet w największej partii, czyli KO, pojawiła się mnogość opinii. Nie ma walca, który jedzie i nie patrzy, co jest dookoła i pod nim. W tym momencie walec nie może jechać tak jak dawniej. I z perspektywy demokracji lokalnej jest to jak najbardziej pozytywne. Można pewne rozwiązania dopracować, wziąć pod uwagę – w mniejszym bądź większym stopniu – oczekiwania mieszkańców. I z tego się cieszę.

Oczywiście to wciąż jest dalekie od ideału, od tego, jak wyobrażam sobie funkcjonowanie polityki, ale jest lepiej.

To także zaburzanie reguł rynkowych, wspieranie spekulacji. Cena gruntów rośnie przez to, że pojawia się sygnał: patrzcie, można w Łodzi tak łatwo dostać lex deweloper

A co może radny niezrzeszony, taki ja pan?
– Wiadomo, że jeden radny bez klubu nigdy nie może bardzo dużo. Jeśli chodzi o inicjatywę uchwałodawczą, mam na koncie jedną uchwałę, której jestem autorem, dzięki czemu rozpoczęły się prace nad aktualizacją kodeksu reklamowego.

W tym całym procesie legislacyjnym – jakkolwiek górnolotnie to nie brzmi – dzięki temu, że uwzględniane są różne głosy, udaje mi się też częściowo wpływać na losy innych uchwał.

Pamiętam moją kampanię jeszcze z czasów społecznikowskich, kiedy krytykowałem właśnie zatwierdzanie uchwał lex deweloper. A w tym momencie one nie są już przyjmowane taśmowo. Co więcej, na posiedzeniach komisji nie boję się wskazywać mojej opinii i bardzo często inni radni się do niej przychylają. Nie wszystkie projekty lex deweloper zyskują akceptację rady miejskiej.

Świeża historia. Radny Kosma Nykiel żali się w interpelacji do prezydent Hanny Zdanowskiej, że przez pięć dni nie jest w stanie umówić się z nikim z zarządu miejskiej spółki Holding Łódź, bo sekretariat nie ma jakoby dostępu do kalendarza, a prezesów nie ma fizycznie w biurze. Nie trąca to Monty Pythonem?
– Nie wiem, jak to określić, być może Monty Python jest jakimś odniesieniem. Można na to patrzeć humorystycznie i to zawsze pomaga przebrnąć przez smutną rzeczywistość. Kilka razy już umawiałem się z dyrektorami różnych miejskich instytucji, wydziałów urzędu miasta, jednostek samorządowych. I ani razu nie zdarzyła się sytuacja, że nie da się ustalić spotkania z osobą zarządzającą.

Może dlatego, że to super-spółka, jak zwykło się ją określać?
– Słyszałem, jak wiceprezydent Tomasz Piotrowski chwalił prezesa Łukasza Gossa, że to najlepszy menedżer w mieście. Myślę, że najlepszy menedżer znajduje czas dla wszystkich interesariuszy, w tym radnych. Rada miejska jest istotnym ciałem, a my mamy ustawowe prawo wglądu w działalność spółki.

A zabawa w chowanego – bo tylko tak można to określić – jest niepoważna. To okazywanie kompletnego braku szacunku do radnych. Dyrekcja Zarządu Dróg i Transportu, dyrekcja każdej innej jednostki, nigdy nie miała problemu z wyznaczeniem terminu spotkania.

A jaki jest cel planowanej wizyty w Holdingu Łódź?
– Wokół działalności Holdingu narosło duże zainteresowanie społeczne, między innymi w kwestii osuszania terenu błoni. Słyszeliśmy, że jest to tylko remont istniejącego systemu, ale jeśli porozmawia się z ekohydrologami, którzy najlepiej znają się na tego typu inwestycjach, słyszymy, że to nie jest remont. To budowa czegoś zupełnie nowego. Chciałbym o tym pomówić.

Druga kwestia to szczegóły tego, co jest już przygotowane w sprawie tak zwanej Dżungli 360. W niektórych dokumentach znalazłem wzmiankę, że jest już choćby wstępny plan finansowania inwestycji, jest termsheet kredytu. Chciałbym uzyskać wgląd również w te dokumenty.

A oprócz tego interesują mnie dość standardowe rzeczy, takie jak rejestr umów. Myślę, że Holding nie ma nic do ukrycia. Jest normalną praktyką, że instytucje publikują takie rejestry. Łódź jest jedynym spośród największych miast polskich, które nie ma publicznego rejestru, nie prowadzą go również spółki miejskie. ●

*Kosma Nykiel

• Radny niezrzeszony Rady Miejskiej w Łodzi. Urbanista, społecznik. Absolwent The Bartlett School of Planning na University College London. Przez siedem lat pracował w londyńskim samorządzie, zajmując się planowaniem miasta i infrastruktury. ●

REKLAMA

Łódź/34421337

1 LO

eprasa.pl 0877dda591

Nowy trend z TikToka przeraża lekarzy

Żeby bolało. Przyjaźń podlewana wrzątkiem

W ruch idzie termos albo czajnik z wrzątkiem. – Fatalny trend – tak o nowym wyzwaniu z TiKToka mówi dr Michał Matyjaszczyk z Zakładu Medycyny Rodzinnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Katarzyna Stefańska

Dwoje nastolatków stoi na śniegu, rękawy bluz podciągnięte po łokcie. Z termosu leje się gorąca woda na splecione dłonie. Unosząca się para, drżenie dłoni i zaczerwienienie skóry. Challenge polega na tym, żeby wytrzymać jak najdłużej.

Wideo, które zamieszczono raptem kilka dni temu, ma już 1,4 mln wyświetleń. Kolejne tego typu – kilkaset i kilkadziesiąt tysięcy wyświetleń. Wiralowy trend z TikToka właśnie dotarł do Polski. Nie, to nie żart. To „symbol przyjaźni" nakręcany przez algorytm.

GŁUPIE I NIEBEZPIECZNE

„Przyjaźń tak mocna, że nawet wrząca woda jej nie rozdzieli", brzmi podpis pod jednym z filmików, „Real friends only knows", albo hasztag „Friendship". Wszystko w rytm brytyjskiego numeru rapowego 5ive „Me and my brother": „Me and my brother, we stick together no other/We blowin' up like a bubble and we took over no other", taki hymn pochwalny dla przyjaźni, w wolnym tłumaczeniu: „Ja i mój brat – trzymamy się razem, nikt inny się nie liczy. Pniemy się w górę, jak rosnąca bańka i przejmujemy kontrolę, bez nikogo poza nami".

To zjawisko globalne. Problem zauważono w Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, krajach azjatyckich, na Bliskim Wschodzie.

– Choć w internecie takie wyzwania mogą wydawać się zabawne, rzeczywistość na szpitalnych oddziałach ratunkowych wygląda zupełnie inaczej – mówił jeden z lekarzy medycyny ratunkowej z Chicago, który leczył dzieci poszkodowane podczas podejmowania internetowych wyzwań.

– Przez lata różnie zawierano przyjaźnie i różnie je symbolizowano, ale tego nie potrafię skomentować – mówi dr Michał Matyjaszczyk z Zakładu Medycyny Rodzinnej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. – Jest to niebezpieczne i głupie. Może doprowadzić do oparzeń. Dopóki to pierwszy stopień, nie pojawią się pęcherze i nie grozi to zakażeniem. Ale przy drugim stopniu sytuacja jest poważniejsza, warto mieć to po kontrolą. Tylko mam wrażenie, że jeśli dzieci robią coś tak głupiego, pewnie się do tego nie przyznają dorosłym. Więcej, mogą być z tego dumne i pokazywać rówieśnikom, że „co to nie oni". Trend jest fatalny.

TABLETKI ŁYKAJĄ JUŻ KILKULETNIE DZIECI

O innym trendzie – #ParacetamolChallenge – pisaliśmy niedawno w „Wyborczej". Dzieci łykają popularny lek przeciwbólowy i obserwują skutki. Tyle że efektów przedawkowania paracetamolu nie widać od razu. A kiedy je widać, może być już za późno. Filmiki nagrywają nawet kilkuletnie dzieci. Bezpieczna dawka kończy się na 4 gramach na dobę, czyli ośmiu tabletkach. Śmiertelna – to jedno, maksymalnie dwa opakowania.

– Kiedy zaczynają się problemy, jest już za późno, żeby zareagować.

Aż 96 proc. ludzi w wieku 11-17 lat codziennie korzysta z internetu, a ponad 70 proc. z nich ma konto na TikToku

To nie są leki przeciwbólowe, po których traci się przytomność, dzieje się coś spektakularnego, zaczyna plątać. Nie, dzieci czekają, aż coś zacznie się dziać, a tu się nic nie dzieje. Tymczasem to czas, kiedy jeszcze można coś zrobić – wyjaśnia dr Matyjaszczyk.

Objawy zatrucia pojawiają się z opóźnieniem i są niecharakterystyczne: to wymioty i brak apetytu. W drugiej dobie pojawia się ból w prawym podżebrzu, świadczący o uszkodzeniu wątroby. Odtrutka – acetylocysteina – powinna zostać podana jak najszybciej, by mogła zadziałać. Jeśli dojdzie do martwicy wątroby, dziecko będzie wymagało przeszczepu. To proces nieodwracalny.

Szacuje się, że paracetamol bierze udział w około sześciu procentach zatruć, ale odpowiada za aż 56 procent przypadków ciężkiego uszkodzenia wątroby i ostrej niewydolności narządu.

CODZIENNOŚĆ

Według raportu NASK 2023 „Nastolatki 3.0", aż 96 procent ludzi w wieku 11–17 lat codziennie korzysta z internetu, a ponad 70 procent z nich ma konto na TikToku. Co trzecie dziecko przyznaje, że natknęło się tam na niebezpieczne treści lub tzw. wyzwania. Wszystko „dla lajków", uwagi i poczucia przynależności. I gdyby prześledzić tę popularną platformę wśród młodych, okaże się, że równie popularnych, co niebezpiecznych trendów jest więcej.

To na przykład #TidePodChallenge, czyli żucie kapsułek z detergentem, które doprowadziło do licznych zatruć i ostrzeżeń ze strony producentów. Albo #BenadrylChallenge, polegający na przyjmowaniu dużych dawek popularnego leku przeciwhistaminowego w celu wywołania halucynacji – zarejestrowano przypadki hospitalizacji, a nawet śmierci. #PurpleDrank (znane też jako #Lean) to trend picia syropu na kaszel zmieszanego z napojami energetycznymi lub gazowanymi – substancja działa uspokajająco, ale w nadmiarze prowadzi do depresji ośrodka oddechowego. W #PainChallenge dzieci testują swoją odporność na ból, połykając bez uzasadnienia medycznego silne środki przeciwbólowe.

– To już nie margines, to codzienność – mówi Katarzyna Lisowska-Bojar, psycholog szkolna z sieci szkół Academy International. – Kiedy rozmawiam z rodzicami, zaskoczeni mówią pół żartem – pół serio, że chcę ich nastraszyć. Nie chcę. Musimy się nauczyć nowego języka rozmowy z dziećmi. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Łódź/34421315

AGENCJA MIENIA WOJSKOWEGO

WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ

Dyrektor Oddziału Regionalnego Agencji Mienia Wojskowego w Bydgoszczy
85-915 Bydgoszcz, ul. Gdańska 163a tel. 52 52 57 967 e-mail: bydgoszcz@amw.com.pl
podaje do publicznej wiadomości, że w dniach 20.02.2026 – 13.03.2026 r. na tablicy ogłoszeń Oddziału oraz stronie internetowej www.amw.com.pl opublikowano **Wykaz nr 3/2/2026** części nieruchomości przeznaczonej do zagospodarowania w formie najmu na czas nieoznaczony, w drodze bezprzetargowej, położonej w Łodzi przy ul. Wólczańskiej 248 B-C, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka numer 17/3 o powierzchni 0,5091 ha, obręb G-3, zapisanej w księdze wieczystej nr LD1M/00065420/7, prowadzonej w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia, XVI Wydziale Ksiąg Wieczystych, z której do najmu przeznacza się miejsca postojowe nr 26, 35, 85, 92, 93, 94, 95, 96, 100, 101, 103 wraz z boksem nr 16 oraz 104 wraz z boksem nr 17, znajdujące się w podziemnej hali garażowej budynków mieszkalnych wielorodzinnych. Skarb Państwa - Agencja Mienia Wojskowego posiada prawo do wyłącznego korzystania z ww. miejsc postojowych oraz boksów. Podstawa prawna: art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U.2024.1145 t.j.).

Oddział Regionalny Agencji Mienia Wojskowego w Bydgoszczy
85-915 Bydgoszcz, ul. Gdańska 163a, tel. 52 52 57 96, e-mail: bydgoszcz@amw.com.pl

WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ WYKAZ

OGŁOSZENIE PŁATNE Łódź/34421408

OGŁOSZENIE

o przyjęciu dokumentu - miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Małego Rycerza, Tomaszowskiej i Kolumny.

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940 i 1535)

podaję do publicznej wiadomości informację

o przyjęciu uchwałą Nr XXVI/740/26 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 stycznia 2026 r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Łodzi położonej w rejonie ulic: Małego Rycerza, Tomaszowskiej i Kolumny.

Z ustaleniami ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz z uzasadnieniem, o którym mowa w art. 42 pkt 2 i podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, można zapoznać się w siedzibie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi przy al. Tadeusza Kościuszki 19 oraz na stronie internetowej: www.mpu.lodz.pl.

PIERWSZY WICEPREZYDENT MIASTA ŁODZI
Adam PUSTELNIK

www.nekrologi.wyborcza.pl/34421425

Z żalem zawiadamiamy, że 11 lutego 2026 roku w wieku 94 lat zmarł
nasz ukochany Mąż, Tata, Dziadek, Pradziadek i Brat

Ryszard Raczko

Inżynier, wybitny specjalista ds wag
Wieloletni pracownik Okręgowego Urzędu Miar w Łodzi,
a następnie Łęczyckich Zakładów Górniczych

Uroczystość pogrzebowa rozpocznie się
w poniedziałek 23 lutego 2026 o godzinie 13.00
Mszą Świętą w kościele Bernardynów przy ul. Bł. Anastazego Pankiewicza 15 w Łodzi.
Po mszy nastąpi odprowadzenie zmarłego na cmentarz komunalny Doły przy ul. Smutnej 1.
Ceremonia na cmentarzu rozpocznie się o godzinie 14.00.

Pogrążona w głębokim smutku

rodzina

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34421429

ODESZLI.pl
Dziel się wspomnieniami o bliskich
Wejdź na serwis **odeszli.pl**

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34421431

NEWSLETTER
Komunikaty.pl

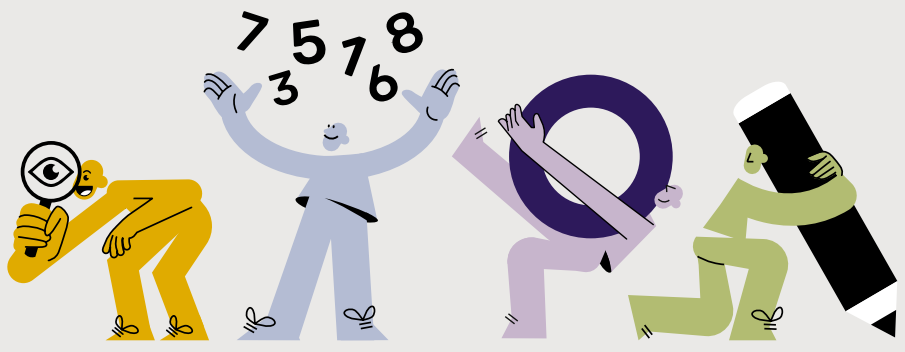
Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ
Wejdź na stronę **komunikaty.pl** lub użyj kodu QR

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34421415

Literówka · Quizy
Sudoku · Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację
POBIERZ Z Google Play Pobierz w App Store

eprasa.pl 0877dda591

wyborcza
POZNAŃ
TYGODNIK

Piątek, 20 lutego 2026 | Redaktor prowadząca **Monika Pasławska** poznan.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: poznan@wyborcza.pl

Burza wokół projektu Teatru Muzycznego w Poznaniu

Zmarnowana szansa

Kontrastowe kolory zastąpią brązy i szarości. Zamiast efektownej rampy będą schody. Konkursowy projekt nowej siedziby Teatru Muzycznego uległ gruntownemu przeobrażeniu. Jego autor odmawia skomentowania zmiany. „Na prośbę dyrektora teatru".

Maria Bielicka

Konkurs na projekt nowej sceny teatralnej, między zabytkowym budynkiem Akademii Muzycznej a torami kolejowymi, odbył się w 2019 roku – spośród 44 propozycji wybrano koncepcję Atelier Loegler Architekci, Romualda Loeglera. Jury spodobała się dynamiczna, przeszklona forma, charakterem i kolorami silnie kontrastującą z historyczną zabudową okolicy.

Siedem lat później Teatr Muzyczny w Poznaniu opublikował wizualizacje przyszłej siedziby. Okazuje się, że budynek będzie wyglądał inaczej niż według zwycięskiej koncepcji. Bez zmian pozostaje tylko planowany termin zakończenia inwestycji – koniec 2028 r. I cena – prawie 400 mln zł netto.

Co zostało, co się zmieniło?

Wygląd bryły teatru przeanalizował Jakub Głaz w swoim artykule dla „Architektura&Biznes". Z jego dociekań wynika, że kształt generalnie pozostanie niezmieniony, ale inna będzie elewacja, wnętrze i przestrzeń przed budynkiem. Wbrew pierwotnym założeniom, elewacje nie będą bowiem niemal w całości przeszklone. Takie pozostaną tylko ściany wysokiego foyer od strony ulicy Święty Marcin, a pozostałe będą pełne, choć z oknami.

Zniknie też długa rampa we foyer, prowadząca na balkony, bo analizy wykazały, że nie byłaby ona funkcjonalna (miała mieć 250 m długości). Zamiast niej komunikację zapewnią schody na dwie antresole i trzy windy. Sporą zmianą jest również kolorystyka: seledyn i czerwień zastąpiono odcieniami brązów i szarości. Widownia nie będzie jaskrawoczerwona, ale bordowa, co – jak wyjaśnia teatr – wynikało z zaleceń sądu konkursowego.

Zmieniła się także przestrzeń przed głównym wejściem: zamiast dużego amfiteatru będzie zielony, kilkupoziomowy placyk, który ma się stać łącznikiem między teatrem a miastem i ożywić martwy dotąd fragment Świętego Marcina.

Teatr wyjaśnia, że zmiany są następstwem pomiarów wibroakustycznych i akustycznych. Chodzi o drgania generowane przez ruch kolejowy, tramwajowy i samochodowy, pomiary hałasu i analizę oddziaływania samolotów przelatujących niemal nad teatralną działką. „Drugim krokiem było dopracowanie rozwiązań funkcjonalnych i estetycznych, które stanowią kontynuację pierwotnej koncepcji konkursowej autorstwa arch. Romualda Loeglera, ale uwzględniają również aktualne uwarunkowania w zakresie ruchu komunikacyjnego" – czytamy w komunikacie.

• **Tak ma ostatecznie wyglądać nowa siedziba Teatru Muzycznego** FOT. MATERIAŁY INWESTORA

Szkoda, że warunki konkursu ograniczyły funkcje budynku

WOJCIECH KRAWCZUK
prezes poznańskiego oddziału SARP

Ostatnie prace projektowe miały też uwzględnić aktualny pomysł na funkcjonowanie teatru, który zakłada, że instytucja ma być dostępna i atrakcyjna przez cały czas, a nie tylko w czasie spektakli. Dlatego „wokół budynku planowane są mikrohuby kultury, a wewnątrz m.in. strefy ogólnodostępne, przestrzenie coworkingowe", restauracja, kawiarnia i księgarnia. Dodatkowo podziemia służyć mają także jako tzw. miejsce doraźnego schronienia dla 300 osób.

Czekając na nową scenę

Teatr Muzyczny ma teraz swoją prowizoryczną siedzibę w Domu Żołnierza przy ulicy Niezłomnych i bardzo potrzebuje nowej przestrzeni. Na ten cel władze miasta wybrały działkę w samym centrum, przy ulicy Święty Marcin, obok Ronda Kaponiera, między zabytkową Akademią Muzyczną a torami kolejowymi.

Projekt budowlany również powstał w pracowni Romualda Loeglera i gotowy był w 2021 roku. Jednak rozpoczęcie budowy się opóźniało, bo inwestycja nie spinała się finansowo. Brakujące miliony zaoferowało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego i dopiero wtedy, w 2024 r., ogłoszono przetarg, który ostatecznie musiał zostać unieważniony. W ponowionym, w trybie „doprojektuj i wybuduj", wygrała firma Dekpol Budownictwo. Ostateczną koncepcję, na podstawie pracy konkursowej, wykonała poznańska pracownia Archimedia pod kierunkiem Krzysztofa Janusa i we współpracy z Marcinem Kulpą z Krakowa. Z ramienia teatru prace nadzorował Krzysztof Frąckowiak, architekt, który w 2019 r. wchodził w skład sądu konkursowego.

Tajemnicze sygnały

Teatr podał, że zespół projektowy kontynuuje koncepcję autorstwa Atelier Loegler Architekci Sp. z o.o., zachowując jej kluczowe elementy. Podkreślił też, że wypracowany projekt był konsultowany m.in. z Biurem Miejskiego Konserwatora Zabytków i poznańskim oddziałem SARP.

Czy zatem zmiany są uzgodnione z twórcą projektu? Katarzyna Gajdzińska, specjalistka ds. Marketingu i Public Relations Teatru Muzycznego w Poznaniu, zapewniła, że generalny wykonawca spotkał się z prof. Romualdem Loeglerem i pokazał wizualizacje koncepcji.

Zapytałam więc prof. Loeglera o opinie na temat tych zmian. W poniedziałek był zaskoczony moją prośbą. Stwierdził, że wizualizacji nie zna i poprosił o przysłanie linków, by się z projektem zapoznać. Oddzwonił po kilku godzinach.

– Rozmawiałem z dyrektorem Teatru Muzycznego, który poprosił mnie o powstrzymanie się od komentarzy w tej sprawie do wtorku – wyjaśnił architekt. Przy okazji przypomniał, że gdy jego pracownia wygrała konkurs, były zachwyty i komplementy, że będzie to najładniejszy teatr w Polsce. – Mój przyjaciel, wybitny fiński architekt, powiedział wtedy, że to nowy typ przestrzeni teatralnej – podkreślił architekt.

Zapytałam, czy zmiany w wyglądzie bryły budynku podyktowane są tylko względami funkcjonalnymi, czy także kosztami? – Ostateczne decyzje związane z projektem zapadły po zakończeniu badań wibroakustycznych, akustycznych i analizach projektowych – odpowiada Gajdzińska.

Czy projekt teraz jest lepszy?

Krytyk architektury Jakub Głaz twierdzi, że podstawowym błędem był wybór działki pod teatr, który nie uwzględniał charakteru tej instytucji. Wciąż dziwi go też decyzja komisji konkursowej, tym bardziej, że drugie miejsce zajął projekt JEMS Architekci, który lepiej wpisywał w kontekst. – Jest bardzo silnym gestem w przestrzeni, który zawsze będzie zwracał uwagę i wywoływał dyskusję. Dlatego takie gesty powinny być perfekcyjnie dopracowane, a ten był niedopracowany pod względem funkcjonalnym, konstrukcyjnym i materiałowym. Nie uwzględniał też ograniczeń związanych z trudną lokalizacją: sąsiedztwem torów i zabudową zabytkowej dzielnicy. Jeśli chodzi o formę zewnętrzną, była to więc raczej koncepcja niż projekt – mówi Głaz. I dodaje: – Ale teraz, gdy budowa się już zaczęła, pole manewru jest ograniczone i trzeba było szukać rozwiązań, by stworzyć projekt budynku, który jak najlepiej będzie się prezentował od zewnątrz i w publicznie dostępnych wnętrzach. Dlatego przeszklenia ustąpiły miejsca pełnym ścianom z niewielką liczbą okien, dzięki czemu elewacja jest bardziej odporna na drgania, zapewnia lepszą akustykę i izolację cieplną.

Krytyk zaznacza jednak, że ostatecznie wiele zależy od doboru materiałów, a także od sposobu montażu elewacji. – Natomiast na pewno na lepsze zmienił się plac przy teatrze i kolorystyka głównego foyer. Dobrze też, że zniknęła rampa, która zresztą również była bardzo wyrazistym akcentem – twierdzi.

Wojciech Krawczuk, prezes poznańskiego oddziału SARP, przyznaje, że nowe wizualizacje pokazano architektom z SARP. – Było spotkanie, ale to nie były żadne konsultacje, to nie ten etap. Miasto ogłosiło konkurs i powierzyło sądowi wybór najlepszej pracy, a następnie, nie wiadomo dlaczego, przekazało koncepcję generalnemu wykonawcy i dobranemu przez niego architektowi. W efekcie trudno oceniać aktualne wizualizacje i porównywać poszczególne etapy powstawania koncepcji – mówi. I dodaje: – Nie wiem, czym kierował się sąd konkursowy, ale wybór szanuję. Szkoda tylko, że jego warunki ograniczyły funkcje budynku. Obecnie jest czas na wielofunkcyjne obiekty, więc może trzeba było połączyć np. teatr z dworcem PKP?

Krawczuk krytykuje też lokalizację: – Ona jest nietrafiona i te ostatnie zmiany widzę jako próby ratowania sytuacji. Myślę, że kolejny raz zmarnowaliśmy szansę, aby przy tej okazji zmniejszyć przepustowość Kaponiery dla samochodów, a ruch pieszy poprowadzić górą, nie podziemiami. Byłaby z tego jakaś korzyść, bo przy okazji Jeżyce na nowo zostałyby zszyte z centrum. Ale czuję, że na to nie ma nadziei. ●

eprasa.pl 0877dda591

Ministrant nagrał wyznanie księdza

Sąd kościelny je zignorował, c

Sąd kościelny zignorował nagranie, na którym ksiądz przyznaje się do skrzywdzenia ministranta. W procesie cywilnym sędzia uznał je za dowód.

Piotr Żytnicki

Drzwi otwiera gosposia. Krzysztof mówi jej: – Jestem dawnym znajomym księdza. Przejeżdżałem przez Boruszyn.

Gosposia: – A to proszę wejść. Ksiądz się na pewno ucieszy.

Ks. Marek Jański proponuje kawę, rozmawiają w kuchni, potem w ogrodzie. Nie wie, że Krzysztof ma w kieszeni dyktafon.

TELEFON OD KSIĘDZA

Jest połowa 2019 roku. Bracia Sekielscy pokazują „Tylko nie mów nikomu", dokument o kościelnej pedofilii. Opinia publiczna jest poruszona świadectwami osób wykorzystanych seksualnie przez księży.

Film ogląda też 33-letni Krzysztof, były ministrant w parafii pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Chodzieży. Wie, co czują bohaterowie filmu, których reprezentuje prawnik Artur Nowak. Krzysztof jedzie do niego i opowiada historię sprzed 20 lat.

W 1999 roku do parafii w Chodzieży przyszedł nowy wikariusz ks. Marek Jański. Miał 27 lat. Opiekował się ministrantami, organizował spotkania i wyjazdy, skracał dystans. – Zakumplowaliśmy się – wspomina Krzysztof. – Dostałem od niego pierwszy telefon komórkowy. W tamtych czasach dla 13-latka było to wielkie wydarzenie. Zaproponował mi nocleg na plebanii.

Spali w jednym łóżku kilkanaście razy. Ksiądz rozbierał go i masturbował, namawiał do wspólnych kąpieli i kazał masturbować siebie. Gdy ksiądz zabrał ministrantów na Mazury, też spali razem. Taka relacja trwała dwa lata. Nie powiedział o niej rodzicom, bo ksiądz bywał gościem w ich domu.

Krzysztof miał 14 lat, gdy lekarze zdiagnozowali u niego nerwicę żołądka, a później zespół jelita drażliwego. Myślał, że sobie poradzi.

KONFRONTACJA Z KSIĘDZEM

Dwadzieścia lat później zaczyna psychoterapię. Opowiada o wszystkim żonie, chce też skonfrontować się z księdzem i zdobyć przyznanie się do winy. Odnajduje go w wiejskiej parafii w Boruszynie. Do kieszeni wkłada dyktafon. – Nie mogę poukładać sobie życia przez to, co było między nami – mówi, gdy wychodzą do ogrodu, a gosposia nie słucha. – Nie wiedziałem, że to zostaje na całe życie. Wydawało mi się, że jesteśmy kumplami. Chciałbym, żebyś wiedział, że mija 20 lat od tego, kładę się spać, zamykam oczy i cały czas to widzę. Pamiętasz nasze pierwsze spotkanie?

– Coś tam pamiętam – odpowiada ksiądz. – To była jakaś głupota z młodości mojej. No idiotyzm, bez dwóch zdań. Tam takich ciężkich [czynów] nie było?

– No masturbowałem ciebie, a ty mnie. Uważam, że w tamtej relacji to ty popełniłeś błąd, nie ja.

– Pewnie tak.

– Dla mnie byłeś Bogiem. Powiedziałem ci to, żebyś też to dźwigał ze sobą.

– Wiesz, jak teraz są te takie głośne sprawy [pedofilskie], to mi się też to przypomina. Nie w takich szczegółach pewnie. Człowiek wyrzuca to z pamięci. Na pewno nie miałem wtedy świadomości, że cię krzywdzę. Może to dziwnie brzmi... Wiedziałem, że jesteś dla mnie przyjacielem, kimś bliskim, bratem. Pewnie też z tym będę chodził do końca życia.

– Czemu sobie baby nie znalazłeś?

– No właśnie, może to był lęk. Tym bardziej że – jeśli mogę być szczery – dziewczyny mi się bardziej podobają.

Ksiądz zapewnia, że „nigdy potem, ani nigdy wcześniej" nie popełnił podobnych czynów.

– Może ja też byłem świadom, że poszliśmy za daleko – mówi.

Krzysztofowi łamie się głos: – Chyba już pojadę.

Ksiądz: – Przepraszam.

ARCHIDIECEZJA NIE CHCE UGODY

Krzysztof jedzie z nagraniem do prokuratury w Chodzieży, która wszczyna śledztwo w sprawie czynności seksualnych z udziałem małoletniego poniżej 15. roku życia. Potem je umarza, bo przestępstwo się przedawniło. Przed umorzeniem Krzysztof składa jednak zeznania, których słucha biegła psycholożka.

Stwierdza, że spełniają „kryterium psychologicznej wiarygodności w stopniu wysokim". Prokuratura nie podważa jego relacji.

W maju 2020 roku adwokat Jarosław Głuchowski, pełnomocnik Krzysztofa, zawiadamia archidiecezję poznańską o molestowaniu. Kuria nie odpowiada na wezwanie do zapłaty zadośćuczynienia, więc Głuchowski składa w sądzie pozew cywilny. Żąda 300 tys. zł za krzywdy, których doznał jego klient.

Głuchowski powołuje się na nagranie: „Sprawca nie zaprzeczał zdarzeniom przywołanym przez powoda. Wręcz przeciwnie – starał się bagatelizować, umniejszać zdarzenia z tamtych lat. Stwierdził, że traktował powoda jak brata (powód miał wówczas ok. 14 lat, a ksiądz ok. 30 lat)".

Zwraca też uwagę na słowa księdza: „Tam nie było takich ciężkich". Zdaniem Głuchowskiego księdzu chodziło prawdopodobnie o to, że nie doszło do gwałtu.

„Obrazuje to podejście do seksualnego wykorzystania dziecka, które zaufało autorytetowi księdza, opiekuna ministrantów. Podejście skrajnie niewłaściwe, lekceważące krzywdę wyrządzoną powodowi, podejście ukierunkowane jedynie na zaspokojenie własnych sprzecznych z prawem pożądań seksualnych" – podkreśla Głuchowski.

Adwokat Marek Woźnicki, pełnomocnik archidiecezji, domaga się oddalenia pozwu. Nie zgadza się też na mediację, bo – jak pisze – archidiecezja nie zamierza zawierać ugody. Przekonuje, że czyny księdza nie były związane z powierzonymi mu zadaniami, więc archidiecezja za nie nie odpowiada.

„Popełniając zarzucane mu czyny, mógł kierować się wyłącznie chęcią zaspokojenia własnego popędu seksualnego" – wyjaśnia.

Wie, że to może nie wystarczyć. Na wypadek, gdyby sąd chciał uznać odpowiedzialność archidiecezji, kwestionuje relację byłego ministranta. Nazywa ją mało wiarygodną.

Przekonuje, że umorzenie prokuratorskiego śledztwa z powodu przedawnienia uniemożliwia ustalenie, czy doszło do wykorzystania seksualnego. Domaga się pominięcia nagrania.

Twierdzi, że były ministrant wykonał je bezprawnie, mógł manipulować treścią rozmowy, a ksiądz nie wiedział, że jest nagrywany.

KS. MAREK JAŃSKI: JESTEM NIEWINNY

Sprawę podejmuje sąd kościelny. Zgodnie z kodeksem prawa kanonicznego przesłuchiwany może złożyć przysięgę, która polega na „wezwaniu imienia Bożego na świadka prawdy". Ksiądz Jański tego nie robi. Zaprzecza zarzutom Krzysztofa.

▶ **Archidiecezja poznańska, którą zarządzał arcybiskup Stanisław Gądecki (na zdjęciu), odrzuciła propozycję mediacji. Zdecydowała się na proces z byłym ministrantem**
FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nasz klient doznał krzywdy, której nie da się wycenić ani naprawić żadnymi pieniędzmi. Żadne pieniądze nie cofną przeszłości. Dla niego kluczowe jest przede wszystkim uznanie odpowiedzialności archidiecezji. Po wielu latach jego krzywda została wreszcie potraktowana poważnie

JAROSŁAW GŁUCHOWSKI
adwokat, który reprezentuje Krzysztofa

Także publicznie, gdy w kwietniu 2021 roku arcybiskup Stanisław Gądecki odwołuje go z parafii w Konarzewie.

– Zostałem niesłusznie oskarżony o molestowanie osoby małoletniej – mówi w czasie mszy, którą parafia transmituje w internecie. – Jestem niewinny. To, co mi się zarzuca, jest nieprawdą. Sprawa w prokuraturze została umorzona z powodu przedawnienia. Nie pozwolę, by przylepiono mi jakąkolwiek łatkę.

Sąd kościelny przesłuchuje świadków. Były proboszcz z Chodzieży zapewnia, że nie zauważył „żadnych moralnych nadużyć u młodego kapłana". Nie dostrzegł też, by nocował u niego ktoś obcy.

Księdza broni też trzech dawnych ministrantów. Zeznają: „Nigdy nie byłem świadkiem żadnej sytuacji, która mogłaby być dwuznacznie rozumiana", „Nigdy nie zauważyłem, aby ks. Marek przekraczał granice. Jest troskliwym, delikatnym, świetnym mężczyzną, wspaniałym duszpasterzem".

Siostra księdza podkreśla na przesłuchaniu, że ma trzech synów. „Nigdy bym nie przypuszczała, że mógłby mieć jakiekolwiek ciągoty do przekraczania granic w relacjach z młodszymi chłopcami" – podkreśla.

Jeden z siostrzeńców dodaje: „Nigdy nie czułem się ze strony wujka zagrożony. Nie przypominam sobie, by ktoś z jego otoczenia wyrażał jakieś niepokoje."

Nie wiadomo, kto dobrał świadków i według jakiego klucza. Krzysztof nie składa zeznań, bo nikt go o to nie prosi.

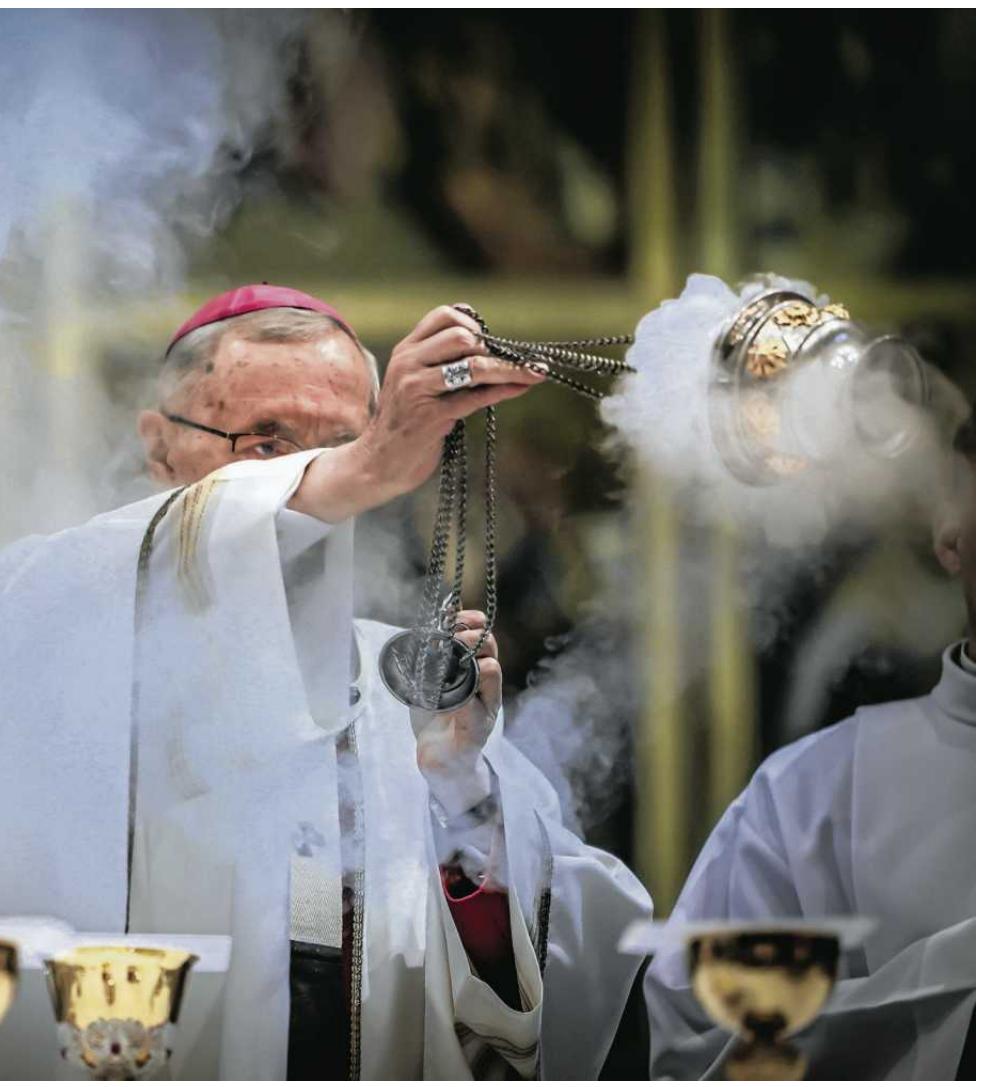
SĄD KOŚCIELNY ROZGRZESZA KSIĘDZA

Sprawą zajmuje się kościelny sędzia ks. prof. dr hab. Grzegorz Leszczyński. Opiera się jedynie na pisemnym zawiadomieniu, które przekazał prawnik Krzysztofa. Ma też zeznania z prokuratury, opinię psycholożki, która uznała je za wiarygodne, oraz nagranie rozmowy Krzysztofa z księdzem.

„Po dokładnym rozważeniu akt sprawy postanawiam przestępstwa popełnienia czynów przeciwko szóstemu przykazaniu

eprasa.pl 0877dda591

ywilny uznał za dowód winy

Dekalogu z osobą niepełnoletnią uznać za nieudowodnione" – uznaje ks. Leszczyński.

Trybunał Metropolitarny w Łodzi nie zawiadamia Krzysztofa o swojej decyzji. Stroną kościelnego postępowania jest tylko ks. Jański, który decyzji nie zaskarża. Krzysztof dowiaduje się o tym dopiero po roku, gdy ksiądz przekazuje kopię do akt cywilnego procesu o zadośćuczynienie.

W czasie cywilnego procesu ks. Jański także zaprzecza molestowaniu ministranta. Zarzuca mu kłamstwo.

– Zawsze budowałem z ludźmi relacje otwarte i przyjacielskie. Wynikało to z mojego doświadczenia, ponieważ od 1990 roku jestem harcerzem, później instruktorem, a wreszcie kapelanem harcerskim – podkreśla. – Wielu się dziwiło, że młody ksiądz – byłem dwa lata po święceniach – przechodzi z młodymi ludźmi na „ty". Dzisiaj wielu mi to ma za złe, że to właśnie ta otwartość mnie zgubiła, ale uważam, że nadal jestem przekonany, że był to dobry styl pracy z młodymi ludźmi.

Przyznaje, że dał Krzysztofowi telefon, ale nie było to nic niezwykłego, bo innym ludziom też dawał prezenty.

Potwierdza, że wyjeżdżali razem, ale byli z nimi także inni ministranci. Zaprzecza, by Krzysztof nocował na plebanii.

SĄD: NAGRANIE TO DOWÓD

Sąd pyta o nagranie. Ksiądz odpowiada, że rozmowa odbywała się w „dużym napięciu": – Obawiałem się, że za chwilę zostanę potraktowany gazem. Wystraszyłem się. Byłem poruszony tą całą sytuacją i tym, co on mi mówił. Ewidentnie słychać, że było to wyuczone, przygotowane.

– To dlaczego padło słowo „przepraszam"?

– Jeśli widzę kogoś wzburzonego, zachowującego się dziwnie, to zastanawiam się, w którym miejscu mógłbym być winny. I to był taki odruch. Broniłem się przed pytaniami i oskarżeniami. Ten gest przeproszenia był moją reakcją na to wszystko.

Tyle że nagrana rozmowa jest spokojna. Krzysztof nawet nie podnosi głosu.

Sąd Okręgowy w Poznaniu ocenia, że to relacja Krzysztofa, a nie księdza jest wiarygodna. Zwraca uwagę, że żaden przepis nie zakazuje wykorzystania potajemnego nagrania w procesie cywilnym.

„Dowód taki może być przyjęty i oceniony w szczególności w sprawie takiej jak niniejsza, gdy uzyskanie przyznania się do określonych czynów (np. molestowania) nie jest możliwe w inny sposób" – stwierdza sąd.

I dodaje: „Sąd nie dostrzega, aby powód, prowadząc nagraną rozmowę, tak nią kierował, by uzyskać dowód fałszywy. Naprowadzał rozmówcę na temat ich relacji w przeszłości, ale nie było w tym manipulacji, która doprowadziłaby ks. Jańskiego do powiedzenia tego, czego nie chciał".

Sąd zwraca też uwagę, że w postępowaniu kościelnym nie wysłuchano Krzysztofa.

„Nie było to zatem postępowania bezstronne i prowadzone w dobrej wierze. Przeciwnie, może ono wtórnie wiktymizować poszkodowanego – przez pominięcie, umniejszenie jego roli w tym postępowaniu, zignorowanie jego osoby i traumy" – podkreśla.

I chociaż roszczenie o zadośćuczynienie przedawniło się kilkanaście lat temu, sąd postanawia je uwzględnić. Tłumaczy, że oddalenie pozwu z powodu przedawnienia „byłoby rażąco niesłuszne, naruszałoby interes powoda i interes społeczny; według sądu byłaby to decyzja niezrozumiała dla społeczeństwa, domagającego się ukarania podobnych krzywd, które nie zostały nigdy naprawione".

Na początku lutego 2026 roku sąd przyznaje Krzysztofowi 300 tys. zł zadośćuczynienia. Dolicza do tego ustawowe odsetki za ostatnie sześć lat, bo tyle czasu minęło od wezwania archidiecezji do zapłaty.

Sprawa się ciągnęła, bo wydział cywilny poznańskiego sądu zalały pozwy dotyczące kredytów frankowych. Sędzia wyznaczał rozprawę co pół roku.

Odsetki przekraczają dziś 160 tys. zł i wciąż rosną. Im później archidiecezja wykona wyrok, tym więcej zapłaci. Na razie nie jest prawomocny – archidiecezja może go zaskarżyć, ale nie musi.

Ks. Maciej Szczepaniak, rzecznik kurii w Poznaniu, nie odpowiada, jaka będzie decyzja. „Czekamy na pisemne uzasadnienie" – ucina.

Apelacja opóźni zamknięcie sprawy i narazi archidiecezję na dalsze odsetki.

SĄDY PO STRONIE OFIAR

Adwokat Artur Nowak, który pomagał Krzysztofowi, reprezentuje ofiary księży pedofilów. Obserwuje upór Kościoła także w innych sprawach.

– Nie ma dziś możliwości, by sądy w Polsce orzekały inaczej niż sądy na całym świecie, które jednoznacznie uznają odpowiedzialność diecezji za czyny księży – uważa. – Kościół nie potrafi się z tym zmierzyć. Przegrywa kolejne procesy i za każdym razem uparcie wierzy, że tym razem będzie inaczej. Woli wydawać setki tysięcy złotych na obsługę prawną i odsetki. Trudno doszukać się w tym cienia zdrowego rozsądku.

Nowak zwraca też uwagę: – Biskupi podejmują takie decyzje, gospodarując nie swoimi pieniędzmi, lecz pieniędzmi wiernych, których o zdanie nikt nie pyta. To nie w porządku. Wierni powinni mieć prawo wyrazić swoją opinię także w tej sprawie.

Jeszcze kilka lat temu taki wyrok byłby rewolucją, ale sytuacja się zmieniła. W polskich sądach utrwaliła się interpretacja prawa korzystna dla ofiar.

Zaczęło się od sprawy ks. Romana Behrendta, który przez kilkanaście miesięcy więził i gwałcił nastolatkę. W 2018 roku sędzia Anna Łosik przyznała pokrzywdzonej milion złotych zadośćuczynienia i dożywotnią rentę.

Sędzia Łosik, powołując się na art. 430 Kodeksu cywilnego, stwierdziła, że Kościół odpowiada finansowo za krzywdy wyrządzone przez księży, tak samo jak pracodawca odpowiada za czyny pracownika, któremu powierzył wykonanie jakichś czynności. Potem zapadło kilka podobnych wyroków. Odpowiedzialność finansową Kościoła potwierdził też Sąd Najwyższy.

Imię pokrzywdzonego zmieniliśmy na jego prośbę.

TAKTYKA KOŚCIOŁA

Zdaniem księży, z którymi rozmawiamy, biskupi wciąż wierzą, że skazując pokrzywdzonych na wieloletnie procesy, zniechęcą do walki pozostałe ofiary. Tyle że efekt bywa odwrotny: za każdym razem, gdy media nagłaśniają sądową porażkę i upór Kościoła, ośmiela to ofiary, które do tej pory milczały.

Od księży słyszymy, że niektórzy biskupi zmienili już taktykę – gdy zgłaszają się do nich ofiary, siadają do rozmów o ugodzie. Stawiają warunek: ugoda ma pozostać w tajemnicy.

Potwierdzają to nieoficjalnie prawnicy, którzy się tym zajmują: – Biskupi boją się zalewu wezwań do zapłaty i reakcji innych biskupów, którzy wciąż tkwią w okopach. Dlatego nikt głośno nie przyznaje się, że rozmawia z ofiarami i płaci.

– Nasz klient doznał krzywdy, której nie da się wycenić ani naprawić żadnymi pieniędzmi – podkreśla adwokat Jarosław Głuchowski, który reprezentuje Krzysztofa. – Żadne pieniądze nie cofną przeszłości. Dla niego kluczowe jest przede wszystkim uznanie odpowiedzialności archidiecezji. Po wielu latach jego krzywda została wreszcie potraktowana poważnie.

KSIĄDZ W PRZECHOWALNI

Sąd kościelny oczyścił ks. Jańskiego z zarzutów w maju 2022 roku, ale ksiądz nadal nie wrócił do pracy w parafii. Choć mijają już cztery lata, przy jego nazwisku na stronie archidiecezji nie ma żadnego przydziału. To zaskakujące, skoro sąd kościelny uznał zarzuty pedofilii za nieudowodnione.

Dekret sądu był na rękę archidiecezji, która nie chce płacić zadośćuczynienia byłemu ministrantowi. Ale księża mówią nam nieoficjalnie, że władze archidiecezji same wątpiły w rzetelność wewnętrznego postępowania. I dlatego – jak słyszymy – ksiądz wciąż jest w „przechowalni".

Potwierdzać może to odpowiedź, którą dostajemy od rzecznika archidiecezji ks. Macieja Szczepaniaka: „Od momentu pojawienia się zarzutów przeciwko księdzu, a następnie ze względu na toczące się postępowanie cywilne nie pełni on żadnego stanowiska w archidiecezji".

Pytamy, gdzie i na czyim utrzymaniu przebywa. „Nie mam informacji, które pozwoliłyby mi odpowiedzieć" – odpisuje rzecznik.

Prosimy o numer telefonu do ks. Jańskiego lub przekazanie mu prośby o kontakt, ale rzecznik twierdzi, że również nie może pomóc. Numer, który dostajemy z innego źródła, nie działa.

Wyrok sądu cywilnego stoi w sprzeczności z dekretem kościelnym. Pytamy rzecznika kurii, czy istnieje możliwość wznowienia postępowania kościelnego. „Nie jestem kanonistą, więc nie odpowiem" – ucina.

Gdy archidiecezja poznańska odrzuciła propozycję mediacji, zarządzał nią arcybiskup Stanisław Gądecki. Od maja 2025 roku nowym metropolitą jest arcybiskup Zbigniew Zieliński. To on zdecyduje, czy archidiecezja zaskarży wyrok, czy się z nim pogodzi. ●

eprasa.pl 0877dda591

• **Spotkanie załogi kaliskiej firmy Narzędziownia Mechanik z prezesem PGZ Adamem Leszkiewiczem** FOT. NARZĘDZIOWNIA MECHANIK

Zbrojeniówka boi się weta prezydenta dla SAFE

Gen. Polko: Wcale im się nie dziwię

– Nie ma co snuć wizji rozwoju bez tych pieniędzy. Te zamówienia są szansą na modernizację naszego zakładu i utrzymanie miejsc pracy – mówi menadżer jednej z firm grupy PGZ.

Janusz Jaros

Jak twierdzą pracownicy i kadra zarządzająca zakładów zbrojeniowych program SAFE (44 miliardy euro niskooprocentowanych pożyczek z UE dla Polski na cele zwiększające bezpieczeństwo kraju) to nie tylko szansa na zwiększenie obronności, ale też uratowanie i rozwój wielu polskich zakładów zbrojeniowych. – Włożyliśmy dużo pracy w przygotowanie projektów do tego programu. Zaplanowaliśmy już jakie maszyny kupimy dzięki zamówieniom z programu SAFE. I teraz to wszystko ma pójść na marne? To skrajna nieodpowiedzialność. Te środki gwarantowały nam stabilność. Jeśli je odrzucimy to nasza przyszłość znów będzie niepewna – mówi szef jednego z zakładów zbrojeniowych, prosząc o anonimowość.

SZEFOWIE SPÓŁEK PGZ: PROGRAM SAFE TO RATUNEK DLA NASZYCH ZAKŁADÓW!

Menadżer dodaje: – Nie umiem sobie tego wyobrazić, jak bez tych środków ma dalej funkcjonować nasz zakład. Mieliśmy kupić nową linię produkcyjną. Bez SAFE nie będzie tej linii i pracy dla wielu osób.

– Jak ma się rozwijać polski przemysł obronny? Jak mamy produkować nie tylko dla siebie, ale również na eksport?

Zdaniem mojego rozmówcy, polityka w tej sprawie wygrywa ze zdrowym rozsądkiem. – To bardzo dziwne i niepokojące. Obecna opozycja biła na alarm, że potrzebna jest amunicja w setkach tysięcy sztuk, choć przez ostatnie lata agencja uzbrojenia zamawiała tylko po kilka tysięcy, ponieważ produkcja była niewydolna. Teraz jest szansa, by to się zmieniło, żebyśmy uzyskali moce produkcyjne potrzebne na wypadek wojny.

Ubolewa: – Jednak niektórzy politycy wyznają zasadę: Na złość mamie odmrożę sobie uszy. Jeśli z tych pieniędzy nie skorzystamy, to nie zbudujemy solidnego przemysłu obronnego w Polsce, uzależniając się od drogich dostaw spoza kontynentu.

Krytyczne uwagi prezydenta Nawrockiego do programu SAFE porównuje do samobójczego gola Davida Camerona. – Prezydent chce podbić notowania swojego antyeuropejskiego elektoratu. Tak samo Cameron chciał podnieść notowania i wymyślił Brexit, choć był jego wielkim przeciwnikiem. Prezydent Nawrocki swoim wetem może zaszkodzić polskiej obronności i krajowemu przemysłowi zbrojeniowemu. Jeśli nie zainwestujemy w nasze bezpieczeństwo, to nie będziemy go mieć.

Menadżer pozostaje optymistą: – Ma nadzieję, że jednak zdrowy rozsądek ostatecznie zwycięży nad partykularnymi, partyjnymi interesami. Mam nadzieję, że u pana prezydenta zwycięży odpowiedzialność nie tylko za bezpieczeństwo militarne, ale także za bezpieczeństwo ekonomiczne pracowników polskiej zbrojeniówki.

Podobnie mówi jego kolega z innego zakładu grupy PGZ. – Wszyscy parlamentarzyści w Polsce powinni dbać o nasze bezpieczeństwo, a program SAFE jest ogromną szansą na szybkie wzmocnienie polskiego systemu bezpieczeństwa. Każdy, kto nie podnosi ręki za takim rozwiązaniem, działa na niekorzyść Polski. Tu chodzi nie tylko o obronność, ale również o miejsca pracy. Na pewno bez tych środków naszej branży będzie bardzo ciężko.

Zwraca uwagę, że na zamówienia wyłącznie w polskich zakładach jest mało czasu, bo tylko przez pierwszych kilka miesięcy realizacji programu SAFE. – Ten program może stać się kołem zamachowym przemysłu obronnego. To ogromna szansa dla polskiego przemysłu zbrojeniowego, żeby zrobić duży po-

eprasa.pl 0877dda591

stęp oraz by polskie wojsko dostało sprzęt, który nie tylko jest wytworzony w Polsce, ale później również serwisowany przez polskie podmioty. To bardzo ważne. Do tej pory wydawaliśmy pieniądze za granicą. Uważam, że najwyższy czas, żeby one wreszcie trafiły do polskiego przemysłu zbrojeniowego.

RZECZNIK MON: BRAK SAFE ZAHAMUJE MODERNIZACJĘ POLSKIEJ ARMII

Rzecznika prasowego MON Janusza Sejmeja nie dziwią obawy o przyszłość wielu zakładów PGZ. – Brak programu SAFE zahamuje modernizację polskiej armii na wiele lat – ostrzega rzecznik MON.

Przyznaje, że do ministerstwa obrony docierają informacje o niepokojach z zakładów przemysłu zbrojeniowego. – Ludzie w setkach zakładów prywatnych i państwowych zaczynają się poważnie martwić, jaka ich czeka przyszłość.

Rzecznik zwraca uwagę na szanse rozwoju i nowe miejsca pracy jakie daje program SAFE. – 80, a nawet 89 proc. produkcji ma być ulokowana w polskich zakładach, państwowych i prywatnych.

Potwierdza, że ważne jest, aby środki z tego programu szybko zaabsorbować. Nie tylko ze względu na terminy wyznaczone przez UE, czyli krótki, początkowy okres, który daje możliwość składania zamówień wyłącznie u krajowych producentów. – Dla nas najważniejszym terminem jest to, co dzieje się za naszą wschodnią granicą. Nazywajmy rzeczy po imieniu – mówi Sejmej.

Zarzuca politykom PiS niekonsekwencję. – Gdy zaciągali kredyty koreańskie na zakup uzbrojenia to im nie przeszkadzało. Dzisiaj branie kredytów jest gigantycznym problem. Ciekawe co powiedzą, jak na liście inwestycji SAFE nie będzie tych mitycznych firm niemieckich czy francuskich?

Generał Roman Polko, były dowódca GROM podziela krytykę docierającą z zakładów zbrojeniowych: – Wcale się nie dziwię obawom pracowników zbrojeniówki. Zapewne są zdumieni jak ci super, hiper patrioci i z tysiącem polskich flag, nagle zapałali miłością do produkcji „byle gdzieś dalej i byle nie w Polsce".

Generał nie ma wątpliwości, że należy skorzystać z programu SAFE.

Przypomina: – Zaciągaliśmy wyżej oprocentowane pożyczki koreańskie na zakup uzbrojenia tylko w Korei, czy amerykańskie na zakupy tylko w Stanach Zjednoczonych. A tu mamy SAFE, który buduje polski przemysł obronny i jest dla nas szansą. Tak zwane ograniczenia, to raczej czynnik motywujący, żeby wydawać w Polsce, a nie uzależniać się tylko od tego, co jest daleko za granicą, za oceanem. To oczywiście nie zmienia tego, że kupujemy amerykański, nowoczesny sprzęt. Ale to jest inspiracją, żeby odbudować polski przemysł zbrojeniowy, produkujący taki sprzęt jak Borsuki, Pioruny, Warmate'y i inne. To szansa, żeby w inwestować w nasz przemysł i iść dalej.

SOLIDARNOŚĆ BOI SIĘ NACISKAĆ NA PREZYDENTA

Na modernizację i zakup linii produkcyjnych dzięki zamówieniom z programu SAFE liczyła m.in. Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego PZL w Kaliszu. Ta zatrudniająca 600 osób fabryka, należąca do PGZ, zajmuje się m.in. produkcją dla przemysłu lotniczego. Ten podupadający zakład wymaga modernizacji. Przymierzał się m.in. do produkcji silników do wojskowych dronów. Nie zdobył zamówień na podzespoły do polskiej wersji K2, ale liczy na udział w produkcji autonomicznego, bezzałogowego wozu piechoty we współpracy z Wielkopolskim Centrum Pancernym (WZMot z Cegielskim). WSK ma też produkować silniki do małych, wojskowych ciężarówek Jelcza. Chce też uruchomić produkcję automatycznych skrzyń biegów do wojskowych pojazdów gąsienicowych amerykańskiej firmy Allison.

Gdy kupowano amerykańskie samoloty czy koreańskie czołgi na uzbrojenie polskiej armii nie dbano o rynek pracy w Polsce, ani o polskie firmy. Te ostatnie zakupy nie przekładały się na miejsca pracy i zyski polskich firm. Dawaliśmy miejsca pracy i zarobek innym państwom. Nie o to chodzi

PIOTR SADOWSKI
przewodniczący Związek Zawodowy Inżynierów i Techników

Lider Solidarności w WSK Kalisz, Tomasz Szymczak przyznaje, że załoga liczy na środki z programu SAFE. – To jest nadzieja dla WSK. Oprócz tej nadziei nasz zakład nie ma nic innego. Cieszyłbym się jako związkowiec, gdybyśmy jakiekolwiek pieniądze z tego programu dostali – mówi.

Czy namawia więc prezydenta do podpisania ustawy o SAFE? – Jestem za SAFE, ale nie chcę wchodzić w politykę. Nie mam takiej wiedzy jak pan prezydent – zastrzega, zachowując polityczną lojalność wobec partii, popieranych przez jego związek. Przyznaje, że SAFE to duża szansa dla wielu innych zakładów zbrojeniówki. Proponuje salomonowe rozwiązanie: – Gdyby to ode mnie zależało to jestem za tym, żeby wszystkie zakłady dostały po równo.

W sekcji przemysłu zbrojeniowego Komisji Krajowej Solidarności słyszę jeszcze bardziej ostrożne wypowiedzi na temat SAFE, przeplatane obawami o koszty kredytu i uzależnienie od Unii. Na pytanie, czy związek zawodowy ma dbać o budżet pracodawcy, czyli państwa czy pracowników, działaczka związkowa rzuca słuchawką. Działacze związkowi z WZMot w Poznaniu liczą na te środki, ale nie chcą komentować oporu prezydenta i prawicowych partii.

ZAŁOGI APELUJĄ DO PREZYDENTA ŻEBY NIE WETOWAŁ SAFE

Zwolennikiem SAFE jest Związkowa Alternatywa. – Trudno nam zrozumieć, dlaczego Solidarność w taki polityczny sposób, wstrzymuje się od głosu, albo jest przeciwko. Te pieniądze są szansą, żeby Polska się modernizowała i żebyśmy tworzyli programy w partnerstwie z krajami unijnymi. Dla polityków a tym bardziej dla pracowników lepszym rozwiązaniem jest, żeby miejsca pracy powstawały w Polsce, a nie w Korei Południowej czy w Stanach Zjednoczonych – mówi przewodniczący Alternatywy, Piotr Szumlewicz.

W imieniu swojego związku deklaruje: – Jesteśmy za programem SAFE, czyli za inwestycjami, za nowymi miejscami pracy, za wyższymi płacami. Ten program to szansa na poprawę warunków pracy w istniejących zakładach.

Apeluje do prezydenta by nie wetował tej ustawy. Podkreśla, że środki z programu SAFE nie są wliczane do długu publicznego. – Ten program jest dla pracowników korzystny, tym bardziej, że te środki z SAFE mogą być wykorzystywane w ten sposób, że w ramach zamówień publicznych państwo będzie nakładać wysokie wymogi jakościowe, jeśli chodzi o miejsca pracy. To np. stawka minimalna wyższa o 20 proc. od ustawowego minimum, więc państwo ma szansę i możliwości, żeby te środki wydać z korzyścią dla pracowników i z całą pewnością taki zastrzyk inwestycyjny byłby bardzo korzystny, przede wszystkim dla branż sektora zbrojeniowego.

Liczy, że wdrożenie tego programu przełoży się także na inwestycje w ochronę infrastruktury krytycznej (wodociągi, kolej, energetyka, lotniska), gdzie również działa Związkowa Alternatywa.

Małgorzata Kuca przewodnicząca Związku Zawodowego Sektora Obronnego przyznaje, że program SAFE jest bardzo wyczekiwany przez pracowników. – Nam związkowcom zależy na tym, żeby każda spółka miała jak najwięcej pracy i jak najwięcej środków możliwych do wykorzystania na zwiększenie mocy produkcyjnych i napraw. To jest w interesie pracowników.

Wcale się nie dziwię obawom pracowników zbrojeniówki. Zapewne są zdumieni jak ci super, hiper patrioci i z tysiącem polskich flag, nagle zapałali miłością do produkcji „byle gdzieś dalej i byle nie w Polsce"

GENERAŁ ROMAN POLKO
były dowódca GROM

Jej związek skupia około 1800 członków – w większości pracowników spółek należących do PGZ. – Ludzie bardzo oczekują na program SAFE. Każdy z nas pragnie, żeby się Polska rozwijała i nasze polskie zakłady i żeby ludzie mieli pracę. Oczywiście większe finansowanie to gwarantuje, ale nie do końca znamy kryteria i wszystkie warunki tego programu. Czekamy na spotkanie z prezesem PGZ żeby to wyjaśnić.

Piotr Sadowski, przewodniczący Związek Zawodowy Inżynierów i Techników przypomina. – Gdy kupowano amerykańskie samoloty czy koreańskie czołgi na uzbrojenie polskiej armii nie dbano o rynek pracy w Polsce, ani o polskie firmy. Te ostatnie zakupy nie przekładały się na miejsca pracy i zyski polskich firm. Dawaliśmy miejsca pracy i zarobek innym państwom. Nie o to chodzi.

Sadowski jest za przyjęciem środków z programu SAFE, ale z zastrzeżeniem. – To pieniądze, które będą spłacać w przyszłości polscy podatnicy, więc powinny trafić na polski rynek pracy, tworząc miejsca pracy i wpływając na wzrost zarobków pracowników polskich firm. Zasilenie firm branży przemysłu obronnego, lotniczego powoduje, że firmy współpracujące mogą stanąć na nogi.

Zwraca uwagę też uwagę na inne zagrożenia. – W przypadku sprzętu wojskowego uzależnienie się od dostawcy obcego powoduje, że jeżeli weszlibyśmy w konflikt z przyjacielem dostawcy, to przy użyciu tak zwanych kodów źródłowych sporo sprzętu można unieruchomić. On nie doleci do celu. W razie wojny możemy być w różnych sojuszach, ale co nam z tego, jeżeli okaże się, że sojusznik ma inne układy z atakującym.

PEŁNOMOCNICZKA RZĄDU DS. SAFE: TEN PROGRAM SFINANSUJE NASZĄ TARCZĘ ANTYDRONOWĄ

Magdalena Sobkowiak-Czarnecka, pełnomocniczka rządu ds. programu SAFE zapowiada, że rząd i tak może podpisać umowę z Komisją Europejską, nawet bez zgody prezydenta. Ustawa, którą może zawetować prezydent miała bowiem jedynie regulować płynność i mechanizmy kontroli wydatkowania środków z programu SAFE.

Sobkowiak-Czarnecka przypomniała w Polskim Radiu 24: – W nocy z 9 na 10 września do Polski wleciały rosyjskie drony. W ramach programu SAFE finansujemy m.in. program SAN, czyli naszą tarczę antydronową. O czym my w ogóle tutaj dyskutujemy? Polskie Wojsko ma bardzo konkretną listę potrzeb do zrealizowania tu i teraz. Zadaniem rządu jest znalezienie sfinansowania na te projekty wojskowe. I my to finansowanie znaleźliśmy u stabilnego partnera, jakim jest Komisja Europejskiego. Na preferencyjnych warunkach, bo spłacamy ten kredyt do 2071 roku. Pierwsze 10 lat to są tzw. wakacje kredytowe. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34421489

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

1 PO

OGŁOSZENIE PŁATNE Poznań/34421445

Informacja o zamieszczeniu wykazu
O g ł o s z e n i e

Burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina informuje, że pod adresem www.murowana-goslina.pl – BIP – Nieruchomości oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy Murowana Goślina, Plac Powstańców Wielkopolskich 9, dostępny jest wykaz nieruchomości przeznaczonych do:

1. **zbycia** – działka nr 143/21, obręb Murowana Goślina;
2. **oddania w dzierżawę** – część działek: nr 105, obręb Białężyn; nr 27, obręb Boduszewo; nr 348/5, obręb Długa Goślina; nr 10/7, obręb Łopuchowo; nr 79/4, obręb Mściszewo; nr 91/28, obręb Trojanowo; nr 34/22, obręb Rakownia; nr 598/7, obręb Murowana Goślina.

Murowana Goślina, dnia 20.02.2026 r.
Szczegółowych informacji udziela:
Referat Gospodarowania
Gminnym Zasobem Nieruchomości
tel. 61 8 923 637, 61 8 923 642
e-mail: m.tomaszewska@murowana-goslina.pl
a.handke@murowana-goslina.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE Poznań/34421091

WÓJT GMINY CZERWONAK

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, 1222, 1717 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 1077 i 1080) informuję, że dnia 20.02.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Czerwonak, ul. Źródlana 39, został wywieszony na tablicy ogłoszeń oraz opublikowany na stronie internetowej Gminy Czerwonak ***Wykaz*** nieruchomości będącej własnością Gminy Czerwonak, przeznaczonej Zarządzeniem Nr 50/2026 Wójta Gminy Czerwonak z dnia 13.02.2026 r. do oddania w dzierżawę: działka nr 66, arkusz mapy 16, obręb Czerwonak, o pow. 836 m².

Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie Urzędu Gminy Czerwonak – pok. 215, tel. 61/ 65 44 253.

eprasa.pl 0877dda591

Pilotaż skończony

Pacjenci mogą liczyć tylko na amputacje

Stopy ponad 90 proc. zagrożonych amputacjami cukrzyków udało się uratować dzięki programowi pilotażowemu. Od stycznia pieniędzy na ich leczenie nie ma.

Maria Bielicka

Maria Cieślak jest pacjentką pododdziału stopy cukrzycowej w szpitalu w Szamotułach pod Poznaniem. Ma 77 lat i na leczenie przyjechała aż spod Kalisza. Na cukrzycę choruje od 25 lat i dotąd żadnych problemów ze stopami nie miała. Kłopoty zaczęły się latem ubiegłego roku.

– Po prostu chodziłam w klapkach i uderzyłam się w palec. Specjalnie nie bolało, ale palec po paru dniach zrobił się czarny. Pojechaliśmy na SOR do szpitala w Kaliszu. Tam okazało się, że palec zaczął gnić i lekarz mówi, że albo ucina palec, albo wypisuje mnie do domu bez żadnej pomocy. Więc się zgodziłam – opowiada pani Maria. – I tak zaczęły się problemy, bo niestety kłopotów ze stopą cukrzycową na ogół nie udaje się załatwić raz na zawsze.

O metodzie opracowanej przez doktora Piotra Liszkowskiego, diabetologa i internisty ze szpitala w Szamotułach, wnuczka pani Marii dowiedziała się od koleżanki pielęgniarki. Tak chora trafiła na szamotulski oddział. W pionie trzyma ją nadzieja, że wyjdzie ze szpitala na własnych nogach, a to dla niej najważniejsze. – Bo najgorzej to być od kogoś zależnym – podkreśla.

Chwilę przed naszą rozmową pani Maria miała czyszczoną ranę i wymieniany specjalny opatrunek. Na szyi ma zawieszony zbiornik, do którego trafiają odessane wysięki z rany. Zaraz po pani Marii pielęgniarka zmieniała też opatrunek Annie Ratajek, z sąsiedniego łóżka. Pani Anna cukrzycowe problemy ze stopami ma już od 12 lat. Dotąd miała cztery zabiegi, ale prywatnie. Gdyby nie to, pewnie byłaby już po amputacji nogi, ale na jej leczenie stopy wydała ponad 11 tys. zł. Teraz udało jej się trafić do szpitala, gdzie płacić nie musi.

O doktorze Liszkowskim pani Maria mówi: – Z takim lekarzem nigdy wcześniej nie miałam do czynienia. Miły, uprzejmy, słucha, co się do niego mówi i zawsze cierpliwie wszystko wyjaśnia.

To właśnie w szpitalu w Szamotułach rozpoczął się pilotażowy program leczenia pacjentów z cukrzycowymi ranami. Do grudnia 2025 prowadziły go też szpitale kliniczne w Warszawie, Gdańsku i Krakowie oraz centrum onkologii w Dąbrowie Górniczej.

Teraz wszystkie ośrodki sumują wyniki. Szpital w Szamotułach już jesienią poprosił ministerstwo o przedłużenie pilotażu do czasu wprowadzenia systemowej opieki nad takimi pacjentami. Na razie finansuje więc leczenie cukrzyków z budżetu szpitala, by nie odsyłać ich z kwitkiem.

CUKRZYCY MOGĄ NIE CZUĆ BÓLU

Cukrzyca jest nieprzewidywalna. Niszczy naczynia krwionośne, co prowadzi do niedokrwienia, owrzodzeń i martwicy, bo gorsze krążenie utrudnia gojenie. Dodatkowo choroba upośledza odporność i utrudnia walkę z infekcjami, które często rozwijają się u cukrzyków bardzo dynamicznie.

Jednym z najczęstszych powikłań jest stopa cukrzycowa, czyli niekojące się rany na stopie. – Do tego cukrzyca powoduje neuropatie, która sprawiają, że pacjenci nie czują bólu i nawet o tym nie wiedzą, więc potrafią poparzyć się kaloryferem albo termoforem z gorącą wodą, którą próbują rozgrzać stopy – opowiada dr Liszkowski.

I zaznacza, że stopa cukrzycowa nie musi wynikać z zaniedbania – Chorują na nią osoby od 30 lat do 80, ale najwięcej jest pacjentów w wieku 55-60 lat. Są wśród nich też lekarze i nawet im zdarza się nie zareagować na czas – podkreśla diabetolog. – Przy cukrzycy można nie zauważyć otarć, a czasem nawet nie poczuć gwoździa w bucie, więc łatwo o infekcję, która rozwija się tak błyskawicznie, że chory trafia do lekarza już z zakażeniem stawów i kości.

Z danych NFZ wynika, że w Wielkopolsce z cukrzycą zmaga się co najmniej 200 tys. pacjentów. W skali kraju to ponad 3 mln. Co roku nawet 5 tys. pacjentów z cukrzycą z powodu ran na stopach ma amputacje wysokie, czyli poniżej lub powyżej kolana. – Statystycznie to cztery razy więcej niż we Włoszech i dwa, trzy razy więcej niż w Niemczech, Francji, czy w krajach Beneluxu – wylicza diabetolog.

Dr Liszkowski postanowił zmienić ten dramatyczny trend i opracował kompleksowy model leczenia pacjentów narażonych na amputacje kończyn. Wg tego schematu i w ramach wewnętrznego pilotażu we wrześniu 2022 r. szamotulski szpital sam zaczął finansować leczenie stopy cukrzycowej.

PROGRAM SIĘ SKOŃCZYŁ, PROBLEM POZOSTAŁ

Model zakłada kilkunastodniowy pobyt na oddziale. W tym czasie chory ma usuwane zakażone tkanki, w tym również fragmenty stawów i kości. Następnie na ranę zakładane są opatrunki podciśnieniowe. – Podciśnienie wysysa wysięki i kilkukrotnie przyspiesza proces regeneracji tkanki miękkiej – tłumaczy Liszkowski. Równocześnie pacjentom podawane są dożylnie antybiotyki, dobierane do konkretnych bakterii na podstawie pobranego wcześniej wymazu. – W tym czasie chory jest pod opieką nie tylko diabetologów, ale też internistów, chirurgów i kardiologów. To pozwala na modyfikowanie dotychczasowego leczenia cukrzycy oraz chorób współistniejących: nadciśnienia, choroby niedokrwiennej serca czy nerek – zaznacza kierownik oddziału. – Po takim leczeniu pacjent ma sześć wizyt kontrolnych w ciągu pięciu miesięcy, byśmy mogli się upewnić, że rany prawidłowo się goją.

Pierwszy etap pilotażu trwał do lipca 2023 r. W tym czasie szpital przyjął 70 osób zagrożonych amputacją stopy. 68 udało się takiej operacji uniknąć.

• **Dr Piotr Liszkowski, diabetolog ze szpitala w Szamotułach** FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Tak dobre wyniki skłoniły lekarzy, żeby przedstawić je Ministerstwu Zdrowia i NFZ. Dzięki temu program szpitalny przerodził się w oficjalny pilotaż, finansowany przez ministerstwo. W Szamotułach zaczął się on w sierpniu 2023 r. W styczniu 2025 dołączyły pozostałe cztery ośrodki. Ten etap zakończył się w styczniu tego roku. Łącznie w pilotażu wzięło udział 400 chorych, z tego aż 256 leczonych było w Szamotułach.

I spośród tych 256 pacjentów, 60 proc. uzyskało pełne wygojenie ran w czasie pięciu miesięcy obserwacji, a kolejne 20 proc. jest na dobrej drodze do wygojenia. Przed amputacją wysoką nie udało się uchronić tylko 3 proc. pacjentów. – U pozostałych 17 proc. w trakcie tych pięciu miesięcy obserwacji wystąpiły jakieś dodatkowe choroby, które wymagały leczenia szpitalnego, tak że ich terapii nie mogliśmy uznać za zakończoną. Ale ci pacjenci nadal mają szanse na uratowanie nogi.

Jak szacuje Remigiusz Pawelczak, dyrektor szpitala w Szamotułach, leczenie jednego pacjenta wg schematu dra Liszkowskiego kosztuje ok. 30-32 tys. zł. – I takie kwoty dostawaliśmy w czasie pilotażu. To wielokrotnie mniej niż koszty amputacji, rehabilitacji, wózka inwalidzkiego, czy protez, które wymienia się co kilka lat. Do tego trzeba jeszcze dodać koszty wycofania chorego z rynku pracy czy dostosowania mieszkania do jego potrzeb – podkreśla Pawelczak.

SZPITAL ZAPŁACI ZA LECZENIE

Ministerstwo wydaje się mieć świadomość, że korzyści z opieki nad pacjentami ze stopą cukrzycową są istotne. W maju zeszłego roku ówczesna ministra zdrowia Izabela Leszczyna zapowiedziała już nawet włączenie specjalistycznego leczenia tych chorych do systemu NFZ.

– A rok temu miały się zacząć prace nad jego finansowaniem – mówi Remigiusz Pawelczak. – I choć czujemy przychylność Ministerstwa Zdrowia i NFZ, rekomendacji dotąd nie ma. Pisaliśmy więc jesienią do ministerstwa z prośbą o przedłużenie pilotażu, ale odpowiedzi nadal nie mamy.

Zapytałam ministerstwo zdrowia, czy można liczyć na przedłużenie pilotażu. Z odpowiedzi wynika, że trzeba na to jeszcze poczekać: „Informujemy, że do 30 kwietnia 2026 roku trwa etap ewaluacji programu pilotażowego opieki nad pacjentem z zespołem stopy cukrzycowej. Decyzje dotyczące dalszych działań zostaną podjęte po przeanalizowaniu wyników pilotażu" – wyjaśnia Wydział ds. Mediów Biura Komunikacji Ministerstwa Zdrowia.

Prof. dr hab. Beata Mrozikiewicz-Rakowska, zastępca ordynatora Oddziału Chorób Wewnętrznych i Pododdziału Diabetologii i Chorób Metabolicznych w warszawskim Szpitalu Bielańskim oraz wiceprezeska Polskiego Towarzystwa Leczenia Ran, informuje, że w listopadzie ub. roku, podczas spotkania w Sejmie, ministerstwo zdrowia zapowiadało, że program pilotażowy zostanie przedłużony w formie świadczenia opartego o projekt szamotulski. – Postulowaliśmy, by taki specjalistyczny ośrodek powstał w każdym województwie, wzorem Czech czy Słowacji. Niestety na razie wciąż tego nie ma. Jest mi wstyd, że w Polsce pacjenci ze stopą cukrzycową, a jest ich co najmniej 300 tys., mogą liczyć tylko na pomoc niewielkiej grupy specjalistów zajmujących się powikłaniami cukrzycy. To nie wystarczy, więc często, w poszukiwaniu pomocy, ci chorzy błąkają się po SOR-ach i nierzadko umierają na skutek powikłań, a nawet sepsy – podkreśla diabetolożka.

I dodaje: – Jako PTLR chcemy przeszkolić 50 osób w leczeniu takich przewlekłych ran, ale jeśli do tego czasu nie będzie odpowiednie oferty w koszyku świadczeń i publicznych ośrodków, tych przeszkolonych specjalistów przejmie po prostu sektor prywatny.

Co w tej sytuacji? Dyrektor szpitala w Szamotułach deklaruje, że będzie to leczenie finansować, by nie zostawiać pacjentów bez pomocy i nie zmarnować tego, co udało się do tej pory osiągnąć. – Na szczęście dobrze sobie finansowo radzimy, więc stać nas na to. Inaczej musielibyśmy odpuścić – przyznaje Pawelczak.

Wg. „Menedżera Zdrowia" szpital w Szamotułach jest w pierwszej trójce szpitali w skali całej Polski, które mają najlepsze wyniki finansowe. Wśród szpitali powiatowych zajęli pierwsze miejsce. ●

eprasa.pl 0877dda591

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

W sprzedaży!

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na **wysokieobcasy.pl/zyclepiej**

eprasa.pl 0877dda591

Zabytkowe hale wystawione na sprzedaż

Aquanet szuka kupców

Hala filtrów degradowała się przez 30 lat. Teraz wystawił zrujnowany zabytek na sprzedaż, podobnie jak starą przepompownię ścieków.

Maria Bielicka

• **Hala filtrów czeka na nowe życie od 30 lat** FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Obie nieruchomości są położone w ścisłym centrum Poznania. Cena wywoławcza za halę filtrów wynosi 16 mln 250 tys. zł. Za przepompownię na Garbarach firma chce uzyskać minimum tyle samo, co w listopadzie – 13,5 mln zł. – Zależy nam na tym, by historia tych miejsc pisała się dalej, ale już w zupełnie nowej odsłonie. Nowa aranżacja tych przestrzeni przy zachowaniu ich zabytkowego charakteru może dać spektakularne efekty. Restauracja, galeria sztuki, usługi – pomysły można mnożyć, ale żadnego z nich nie zrealizuje spółka wodociągowo-kanalizacyjna. Dlatego też zapraszamy inwestorów do udziału w przetargach – mówił na czwartkowym briefingu Paweł Chudziński, prezes Aquanetu.

30 LAT CZEKA NA NOWE ŻYCIE

Trzypoziomowa hala filtrów stoi na planie prostokąta o wymiarach 21 x 65 m u zbiegu ul. Łazienne j i Ewangelickiej i jest częścią zespołu budynków poprzemysłowych (gazowni i wodociągów miejskich), wzniesionych w latach 1908 – 1909 wg projektu angielskiego inżyniera Johna Moore'a. Przez lata kompleks uważany był za najnowocześniejszy na ziemiach polskich.

Nieruchomość należy do Aquanetu, w którym miasto Poznań ma 77 proc. udziałów. Ornamentowana starą cegłą hala, z zamurowanymi oknami od wschodu i wybitymi szybami, nie prezentuje się dziś imponująco. Ale wnętrze robi wrażenie, szczególnie potężne, żeliwne filtry, w których przez piasek antracytowy filtrowano wodę z ujęcia w Dębinie, usuwając z niej nadmiar żelaza, manganu i innych pierwiastków chemicznych. Najniższy poziom, całkowicie pozbawiony światła dziennego, to żelbetowa skrzynia o głębokości 4,5 m, która niegdyś służyła za zbiornik na wodę. Posadzka zrobiona jest z jasnego lastriko i płytek ceramicznych. Płytkami wyłożone są też od dołu ściany wewnętrzne.

Lokalizacja jest rzeczywiście wyjątkowa, bo obiekt jest oddalony ledwie 500 m od Starego Rynku, a od Warty dzieli go 300 m. Nie jest używany od lat 90., czyli od czasu, gdy wodę dla Poznania zaczęła uzdatniać stacja w Mosinie. I od tego też momentu spółka zastanawiała się, co z halą zrobić.

Początkowo zakładała sprzedaż hali, ale rada miasta, jeszcze za czasów prezydenta Ryszarda Grobelnego, zdecydowała, że cała Stara Gazownia ma stać się centrum kultury i sztuki. W 2006 roku został nawet rozstrzygnięty konkurs urbanistyczny, który wygrała pracownia Atrium Mariana i Mateusza Urbańskich, ale przygotowany przez nią projekt trafił do szuflady. Tymczasem obiekt zaczął się sypać i w 2013 r. trzeba było na nowo pokryć dach papą, założyć nowe rynny, a przy okazji zamurować też część wnęk okiennych.

W 2016 r. halę filtrów chciała przejąć Czapski Art Foundation i zamienić ją w kulturalny inkubator i galerię. Aquanet na tę propozycję nie przystał, bo rodził się już wówczas inny plan, który spółka ujawniła w 2018 r. To wtedy Aquanet ogłosił, że czeka na inwestora, który zamieni dawną halę filtrów na Grobli w miejską atrakcję. Spółka zaoferowała 25-letnią koncesję na zarządzanie budynkiem i czerpanie z niego korzyści w zamian za przekształcenie go w coś, co miało być poznańską Halą Koszyki, czyli wielofunkcyjną przestrzenią, w której architektura, design i sztuka użytkowa towarzyszyłyby wydarzeniom kulturalnym, a także spotkaniom biznesowym i towarzyskim, na wzór modnych postindustrialnych przestrzeni Warszawy, Amsterdamu, Rotterdamu, Lizbony, czy Barcelony. Na zachętę Aquanet pokazywał piękne wizualizacje, ale koszty remontu już wówczas szacowano na prawie 130 mln zł. Chętnych nie było, więc przedstawiciele spółki informowali, że muszą się zastanowić, co dalej.

W czasie pandemii dopytywałam o rezultaty tych namysłów. „Podpisaliśmy umowę z firmą, która przygotowuje nam wizualizację tych obiektów, póki co bez konkretnego przeznaczenia budynków. Chodzi o wizualny efekt pustych przestrzeni, które ktoś zagospodaruje w przyszłości. Prace nad tym etapem właśnie się rozpoczęły" – informowała ówczesna rzeczniczka wodociągowej spółki. Jednocześnie zapewniała, że Aquanet nadal szuka inwestora zainteresowanego długoterminowym najmem. Wcześniej zamierzała jednak budynek wyremontować, by był bardziej atrakcyjny dla najemcy. Prace miały się zakończyć w 2024 r., ale ostatecznie... się nie rozpoczęły.

TRUDNY REMONT, WIELKIE WYMAGANIA KONSERWATORA

Ewentualny nabywca nieruchomości musi więc teraz wkalkulować w koszty renowację wpisanego do rejestru zabytków budynku. A ochronie konserwatorskiej podlega tu nie tylko bryła budynku, jej gabaryty, kształt i układ, ale także elewacja. „Należy przeprowadzić renowację i konserwację elewacji hali. Dopuszcza się wymianę ślusarki na nową, odtwarzającą historyczne podziały. Wskazane jest pozostawienie przynajmniej jednego historycznego okna i poddanie go zabiegom konserwatorskim. Projekt nowych drzwi powinien powstać w oparciu o źródła archiwalne i ikonograficzne. Należy zachować i poddać zabiegom konserwatorskim żelbetową konstrukcję dachu, portiernię, schody, drewnianą dyżurkę i komorę chlorowni na parterze" – czytamy już w ogłoszeniu o przetargu. Jest tam również zapis, że ochronie podlegają nawet płytki podłogowe i ścienne. MKZ chce też zachowania urządzeń znajdujących się w hali filtrów: dwóch zbiorników wyrównawczych, czterech filtrów „oraz 6 z 19 rurociągów pod filtrami i zbiornikami wyrównawczymi, łącznie z zasuwami".

> *Nowa aranżacja tych przestrzeni przy zachowaniu ich zabytkowego charakteru może dać spektakularne efekty. Restauracja, galeria sztuki, usługi – pomysły można mnożyć*
>
> **PAWEŁ CHUDZIŃSKI**
> prezes Aquanetu

Ważne jest też to, że nieruchomość znajduje się na obszarze, gdzie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Łazienna w Poznaniu" z 2006 r. Przewiduje on tu funkcje usług i kultury, a także mieszkania. W 2008 r. przystąpiono też do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Stara Gazownia", ale prace nad nim utknęły.

Z planów sprzedaży budynku nie wszyscy są zadowoleni. Budynku hali filtrów nie powinno się brać pod uwagę w oderwaniu od całego terenu Starej Gazowni i całego kontekstu przestrzennego. Stanowi on bowiem fragment większego założenia, nawet jeśli nie ma tych samych właścicieli. Zresztą niektóre budynki tego historycznego zespołu zostały już zaadaptowane dla nowych funkcji i po tych przykładach mniej więcej wiemy, jak powinniśmy podejść do przebudowy tego obiektu – tłumaczy Wojciech Krawczuk, prezes poznańskiego oddziału SARP. I podpowiada, że w takim miejscu mogłaby powstać np. filharmonia lub inny obiekt kultury, nauki czy oświaty, w połączeniu z funkcją gastronomiczną, drobnym handlem i usługami, czy wreszcie centrum informacji o rozwoju miasta, gdzie byłoby to miejsce spotkań urzędników z mieszkańcami i inwestorami przy makiecie współczesnego miasta. Zatem tu miasto powinno się wypowiedzieć, mieć pomysł i decydujący głos o przeznaczeniu tego miejsca. Szkoda też, że nasze środowisko nie zostało o takie opinie zapytane.

Tomaszowi Dworkowi, osiedlowemu radnemu ze Starego Miasta, też nie podoba się, że miejska spółka zamierza sprzedać zabytek: „Uważam, że to przedwczesna decyzja, bo obiekt powinien uzupełniać planowane w sąsiedztwie funkcje. Nie jest tajemnicą, że spółki gazownicze chcą sprzedać grunty w fyrtlu przy Grobli. Uchwalony przez Radę Miasta Plan Ogólny nie uwzględnił większości uwag społeczników i na przedłużeniu Mostów Berdychowskich możemy spodziewać się gęstej deweloperskiej zabudowy. Taki budynek powinien być umiejętnie wkomponowany w przestrzeń i pełnić miastotwórcze funkcje. Wyprzedaż zabytków nie jest dobrym pomysłem" – napisał radny na swoim Facebooku.

O tym, czy znalazł się chętny na halę filtrów, dowiemy się 30 kwietnia.

DRUGIE PODEJŚCIE, ALE CENA TAKA SAMA

Z kolei przetarg na sprzedaż zabytkowej przepompowni odbędzie się 23 kwietnia. Budynek stoi przy dawnej Tamie Garbarskiej, tuż przy stacji kolejowej Poznań Garbary. Na nieruchomość składają się hale z neogotyckimi szczytami i ceglanymi ornamentami z 1909 r. Przepompownia służyła poznaniakom przez ponad sto lat, a w latach 2000-2001 przeszła gruntowny remont.

Obiekt jest wyłączony z użytku od dekady i tyle czasu spółka szukała na niego nowego pomysłu. Początkowo Aquanet planował przepompownię sprzedać, ale dość szybko zmienił plan i zaczął szukać najemcy. Miała to być instytucja, „która w postindustrialnych wnętrzach stworzy nowe miejsce na kulturalnej mapie Poznania". Aquanet informował nawet, że ma kilku kandydatów, ale nie chciał ich ujawnić. W każdym razie ostatecznie nikogo nie znalazł.

W 2022 r. rzeczniczka Aquanetu informowała o planach modernizacyjnych przepompowni i przystosowania jej „do pełnienia nowych funkcji". Miało chodzić o demontaż elementów, które nie mają wartości historycznej, odmalowanie pomieszczeń, odnowienie i wydezynfekowanie wnętrza.

Tu również planowany remont się nie odbył, bo spółce zabrakło na niego pieniędzy. W listopadzie 2023 r. spółka znów komunikowała, że Aquanet planuje „pozyskać długoterminowego najemcę" i przekonywała, że przygotowywany jest konkurs na koncepcję zagospodarowania całej nieruchomości. Miała nawet przeprowadzić „rozeznanie rynku w zakresie pomysłów na zagospodarowanie tego obiektu". Ale i w tym przypadku plany nie weszły w fazę realizacji i konkurs nie został ogłoszony.

Pierwszy przetarg na sprzedaż przepompowni planowany był na 6 listopada. Nikt do niego nie przystąpił. Czy podobnie będzie tym razem? Aquanet najwyraźniej na jakieś oferty liczy, skoro ceny wywoławczej nie obniżył. A to też niełatwy do rewitalizacji budynek. Konserwator wymaga zachowania bryły hal i ich elewacji, hali pomp i krat, dwóch suwnic i klinowej zasuwy z napędem ręcznym z ok. 1908 r. Jednak i tu lokalizacja jest atrakcyjna – blisko stąd do Starego Rynku, na Cytadelę i nad Wartę, a niebawem także do nowej Starej Rzeźni i Electrovni Garbary. Mankamentem zaś jest bliskie sąsiedztwo nowej przepompowni ścieków. ●

eprasa.pl 0877dda591

wyborcza

EMERYTURY I WALORYZACJA

Piątek, 20 lutego 2026 | Redaktor prowadząca **Beata Żurek** wyborcza.pl

Marcowa waloryzacja

Już wiadomo, ile podwyżki dostanie 10 mln emerytów

Znany jest już ostateczny wskaźnik waloryzacji emerytur i rent. Wiadomo o ile wzrosną świadczenia w 2026 roku.

Leszek Kostrzewski

Waloryzację emerytur wprowadzono, aby świadczenia nie traciły na wartości. Gdyby ich nie podwyższano, seniorów stać byłoby na coraz mniej. Emerytury i renty rosną jednak, nie jak się komu podoba, ale o ustalony procent. A dokładnie o wskaźnik inflacji (chodzi o tzw. inflację emerycką, a więc obliczaną na podstawie koszyka towarów i usług przypisanych seniorom), i przynajmniej 20 proc. realnego wzrostu płac z roku poprzedniego.

W marcu 2023 roku w wyniku waloryzacji emerytury podwyższono o 14,8 proc., w 2024 roku było to 12,2 proc., w zeszłym roku – 5,5 proc.

A jak będzie w 2026 roku? Rząd prognozował, że waloryzacja może wynieść ok. 4,88 proc.

15 stycznia GUS ogłosił, że inflacja emerycka wyniosła 4,2 proc. Z kolei w poniedziałek 9 lutego poznaliśmy drugi wskaźnik, od którego zależy waloryzacja, a więc realny wzrost płac.

– Wyniósł on 5,5 proc., 20 proc. z tego to 1,1 proc. A więc sumując 4,2 proc. inflacji i 1,1 proc. realnego wzrostu płac mamy waloryzacje na poziomie 5,3 proc. – wylicza dr Łukasz Wacławik z wydziału zarządzania krakowskiej AGH,

O ile wzrosną emerytrury?

Skoro waloryzacja będzie na poziomie 5,3 proc., można wyliczyć, ile wyniesie podwyżka świadczeń. I tak najniższe świadczenie – dziś 1878,91 zł brutto – zwiększy się o 99,58 zł do 1978,49 zł.

Natomiast przeciętna emerytura, która obecnie wynosi ok. 4000 zł brutto, wzrośnie o 212 zł brutto – do 4212 zł brutto.

• **Emerytury i renty po podwyżce będą wypłacane już od marca** FOT. ADAM

W przypadku emerytów pobierających 5 tys. zł brutto, podwyżka wyniesie 265 zł brutto, a jeśli ktoś ma 6 tys. zł brutto, dostanie w marcu przyszłego roku 318 zł więcej.

Kwoty, które podajemy, to kwoty brutto, a to oznacza, że na konto emerytów wpłynie mniej pieniędzy. Od emerytury należy bowiem odliczyć 9 proc. składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz 12 proc. podatku dochodowego. Tylko emerytury do 2500 zł brutto są zwolnione z podatku.

Przy waloryzacji o 5,3 proc. niektóre osoby dotychczas zwolnione z podatku będę już musiały zapłacić daninę na rzecz państwa.

Jeśli ktoś ma dziś np. emeryturę w wysokości 2400 zł brutto, to po waloryzacji w marcu 2026 roku wzrośnie ona do 2527,20 zł. A to oznacza, że taki emeryt będzie musiał zapłacić już podatek.

Druga waloryzacja

Warto dodać, że zgodnie z pomysłem rządu, może zostać wprowadzona druga waloryzacja emerytur we wrześniu. Jest tylko jeden warunek: inflacja musi w pierwszym półroczu danego roku (a więc np. w 2026 r. czy 2027) przekraczać 5 proc.

Druga, wrześniowa waloryzacja będzie przeprowadzana na takich samych zasadach jak pierwsza, marcowa. Emerytury będą podnoszone o inflację i 20 proc. realnego wzrostu płac.

Gdy od stycznia do czerwca inflacja wyniesie np. 6 proc., a 20 proc. realnego wzrostu płac to będzie 0,5 proc., to emeryci dostaną podwyżkę o 6,5 proc.

Przy okazji będą też zmiany w kolejnej, marcowej waloryzacji. Otóż nadal będzie ona wyliczana na podstawie inflacji i wzrostu płac z całego ubiegłego roku. Ale uwaga – marcowa waloryzacja ma być pomniejszana o to, co dostaliśmy we wrześniu.

Chodzi o to, by w sytuacji, gdy wzrost cen jest szybki (przekracza 5 proc.), emeryci nie musieli czekać na wyrównanie realnej wartości swego świadczenia aż do marca. Łączna kwota waloryzacji będzie więc taka jak przy obecnych zasadach.

Rząd zapewnia, że żaden emeryt na zmianach nie straci, a wręcz przeciwnie zyska, bo szybciej będzie „konsumował" wyższą inflację, przez co jego świadczenie nie będzie traciło na wartości.

Wydaje się jednak, że w tym roku wprowadzenie drugiej waloryzacji jest mało prawdopodobne. Zgodnie bowiem z założeniami w budżecie państwa na 2026 rok inflacja ma wyniesie jedynie 3 proc.

Pomysł prezydenta

W ostatnim czasie prezydent Karol Nawrocki opracował projekt ustawy, zakładający waloryzację procentowo-kwotową, gdzie minimalna podwyżka w 2026 roku miałaby wynieść 150 zł.

Przykładowo, jeśli z obecnych zasad procentowych wynikałoby, że ktoś ma dostać 100 zł podwyżki, to ZUS dołożyłby jeszcze dodatkowe 50 zł. Jeśli jednak z obecnych zasad wynika, że ktoś ma mieć o 170 zł więcej, to w jego przypadku nic by się nie zmieniło. Miałby wyliczaną waloryzację dalej, na obecnych zasadach.

Projekt prezydenta jest już w Sejmie. Na jego wejście w życie w tym roku nie ma jednak szans. Niezależnie od tego, czy miałby polityczne poparcie, ZUS już ogłosił, że na wdrożenie pomysłu potrzebuje co najmniej 9–12 miesięcy od ogłoszenia ustawy. To czas potrzebny na dostosowanie do zmian systemu informatycznego Zakładu.

W tym roku po raz pierwszy z waloryzacji skorzysta pierwsza dama 39-letnia Marta Nawrocka, która latem 2025 r. odeszła na emeryturę mundurową (przez 18 lat była funkcjonariuszką celno-skarbową).

Podobnie pierwszy raz waloryzowane świadczenie będzie miał, była już pilot myśliwca Urszula Brzezińska-Hołownia. 38-letnia żona wicemarszałka Sejmu zdecydowała się odejść z wojska na początku 2026 roku i skorzystać z emerytury mundurowej, która należy się już po 15 latach służby. ●

O tyle wzrosną emerytury w marcu 2026 r.

Kwoty w zł

Dotychczasowa emerytura

Wzrost

Wysokość emerytury po waloryzacji zaznaczono kolorem **niebieskim**.

© GAZETA WYBORCZA
ŹRÓDŁO: WYLICZENIA WŁASNE

Przy waloryzacji o 5,3 proc. niektóre osoby dotychczas zwolnione z podatku będą musiały zapłacić daninę na rzecz państwa

eprasa.pl 0877dda591

Nowa ustawa obowiązuje od stycznia

Nawet 500 zł podwyżki dla części emerytów

Podwyżka od stycznia należy się seniorom, którzy przeszli na emeryturę „w złym" miesiącu i którym, jak w przeciwieństwie do Jarosława Kaczyńskiego, nikt nie doradził, aby wybrali inny termin na złożenie wniosku o świadczenie.

• **Rząd po raz drugi rozwiązuje problem zaniżonych emerytur części świadczeniobiorców. Od stycznie obowiązuje nowe prawo, a to oznacza podwyżki** FOT. SHUTTERSTOCK

Leszek Kostrzewski

Na początku wyjaśnijmy, z jakiego powodu wynikają podwyżki. Otóż większość z nas co miesiąc odkłada na emeryturę 19,52 proc. pensji. Te pieniądze ZUS zapisuje na naszych indywidualnych kontach emerytalnych. Aby gromadzone tam składki nie traciły na wartości, są waloryzowane. Im większa waloryzacja, tym większa emerytura.

I właśnie w waloryzacji jest problem. Bo ktoś, kto odejdzie na emeryturę w czerwcu, ma waloryzację dużo niższą. Przez to jego emerytura może być niższa nawet o 10 proc.

Wszystko za sprawą ustawy emerytalnej, która zakłada, że każdy, kto przejdzie na świadczenie od stycznia do maja albo od lipca do grudnia, ma waloryzowane konto ze składkami emerytalnymi rocznie i kwartalnie. Dzięki temu zyskuje podwójnie. Natomiast osoba odchodząca z pracy w czerwcu ma tylko waloryzację roczną. To „dziura" w systemie, na którą od lat zwracali uwagę eksperci, a politycy nic z tym nie robili.

Nowa ustawa w sprawie emerytów czerwcowych. Co zakłada?

W 2020 roku wprowadzono ustawę, która tylko częściowo problem rozwiązała. Wszyscy, którzy po 2020 roku przechodzili na emeryturę w czerwcu, już na tym nie tracili. Ich świadczenia były naliczane tak samo jak osób, które przeszły na emeryturę w maju czy październiku. Problem pozostał z wypłatą wyrównań zaniżonych świadczeń osobom, które zaczęły pobierać emerytury w latach 2009-19.

Gdy już urzędnicy ustalą nam nową, wyższą emeryturę, seniorzy nie dostaną wyrównania za cały okres, kiedy pobierali niższe świadczenia. Chodzi o koszty. Rząd po prostu uznał, że w budżecie państwa nie ma na to pieniędzy

I właśnie w tej sprawie rząd przygotował kolejną zmianę prawa; nową ustawę w wakacje podpisał prezydent. Na jej podstawie osobom, które odeszły na emeryturę w czerwcu w latach 2009-2019, na nowo przeliczono świadczenie. Przy tym ZUS zastosuje zasady, jakim podlegali seniorzy, którzy na emeryturę przechodzili w maju. Dzięki czemu „czerwcowi" emeryci otrzymają wyższe świadczenie, bo z dodatkową, kwartalną waloryzacją.

– Po przeliczeniu emerytura może być większa o kilkaset złotych, w zależności od indywidualnej sytuacji. W niektórych przypadkach podwyżka może wynieść nawet 500 zł – szacuje dr Łukasz Wacławik z wydziału zarządzania krakowskiej AGH.

Zła wiadomość? Gdy już urzędnicy ustalą nam nową, wyższą emeryturę, seniorzy nie dostaną wyrównania za cały okres, kiedy pobierali niższe świadczenia.

Dlaczego? Chodzi o koszty. Rząd po prostu uznał, że w budżecie państwa nie ma na to pieniędzy. Nowa ustawa weszła w życie w styczniu 2026 roku.

Nie trzeba składać wniosku

Ważna uwaga, aby dostać podwyżkę, nikt musi składać wniosku do ZUS.

– Potwierdzam. Osoby, których dotyczą zmiany, nie muszą składać żadnych dokumentów. ZUS sam przeliczy świadczenie i wyda nową decyzję. Jeśli po przeliczeniu wyszłaby niższa kwota, świadczenie nadal będzie wypłacane w takiej wysokości jak do tej pory – wyjaśnia Wojciech Ściwiarski, rzecznik prasowy ZUS w województwie mazowieckim.

I dodaje, że w całej Polsce nowe zasady obejmą ok. 265 tys. osób, w tym 243,6 tys. emerytów i 21,2 tys. osób pobierających renty.

A dokładnie podwyżki dostaną ubezpieczeni, którzy:

W latach 2009–2019 przeszli na emeryturę od czerwca lub mieli przeliczoną emeryturę od tego miesiąca, albo pobierają rentę rodzinną po zmarłym, któremu ZUS ustalił lub przeliczył emeryturę od czerwca w latach 2009–2019, albo pobierają rentę rodzinną po osobie, która osiągnęła powszechny wiek emerytalny (60 lat – kobieta, 65 lat – mężczyzna) i zmarła w czerwcu w latach 2009–2019, ale nie zdążyła złożyć wniosku o emeryturę lub nie miała ustalonego prawa do tego świadczenia.

Prezes opóźnił przejście na emeryturę

Niewiele brakowało, aby w grupie osób poszkodowanych był też prezes PiS Jarosław Kaczyński.

Urodził się 18 czerwca 1949 r. Dziewięć lat temu, po ukończeniu 67 lat, w czerwcu chciał złożyć wniosek o emeryturę. Doradcy ZUS podpowiedzieli mu jednak, że może na tym, stracić. Prezes opóźnił więc przejście na emeryturę o miesiąc i zyskał kilkaset złotych miesięcznie.

Dzięki temu dziś Kaczyński pobiera co miesiąc – jak wynika z jego oświadczenia majątkowego – ok. 8 tys. zł brutto. Tak, jak wszyscy inni emeryci, dostaje co roku jeszcze 13. emeryturę. Nie dostaje za to 14-tki, bo ma za wysokie świadczenie. ●

Od marca podwyżki renty wdowiej

Większe świadczenia po mężu i własne

Od marca wzrasta maksymalny limit renty wdowiej, A to oznacza, że wdowy będą mogły liczyć na większe świadczenia.

Zgodnie z przepisami, które obowiązują już od wielu lat, kobieta, która pobiera swoją emeryturę, może po śmierci męża przejść na jego świadczenie i dostawać 85 proc. tego, co należało się mężowi. To świadczenie po mężu nazywamy rentą rodzinną. Takie samo prawa mają mężczyźni po śmierci żony. Renta rodzinna przysługuje też dzieciom zmarłego.

Zmiana przepisów

Tymczasem od 1 lipca 2025 r. weszły w życie przepisy o nowej rencie wdowiej. Nowa ustawa przewiduje, że od teraz mamy prawo do pełnej swojej emerytury i 25 proc. renty rodzinnej po małżonku. Albo – i to jest drugi wariant – możemy mieć rentę rodzinną po mężu lub żonie (czyli 85 proc. jego świadczenia) i 25 proc. swojej emerytury.

Najpierw jednak od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r., podwyżka wyniesie 15 proc. tego dodatkowego świadczenia (czyli np. do renty rodzinnej po mężu lub żonie dojdzie 15 proc. własnej emerytury), a dopiero od 1 stycznia 2027 r. mamy osiągnąć docelowy, 25-proc. dodatek.

Ale uwaga, są limity. W ustawie przyjęto, że maksymalnie oba świadczenia nie mogą przekroczyć trzykrotności minimalnej emerytury. Od marca 2025 r. minimalna emerytura wynosi 1878,91 zł brutto, a to oznacza, że maksymalne świadczenie renty wdowiej wynosi 5636,73 zł brutto.

W marcu 2026 r. czeka nas jednak kolejna, coroczna waloryzacja świadczeń. A to oznacza, że najniższe świadczenie zwiększy się o 99,58 zł, do 1978,49 zł.

W związku z tym zwiększy się też limit maksymalnej renty wdowiej. Po waloryzacji wzrośnie o blisko 300 zł, do 5935,47 zł. I tyle od marca maksymalnie będzie mogła dostawać wdowa łącząca swoje świadczenie z emeryturą męża. Uwaga – oprócz większych limitów renty wdowiej, od marca wyniku waloryzacji zwiększą się też oczywiście też oba świadczenia, które składają się na rentę wdowią – a więc emerytura własna wdowy i emerytura po mężu. Oba świadczenie będą waloryzowane o 5,3 proc.

Jakie warunki trzeba spełnić, aby dostać rentę wdowią?

Aby ZUS czy KRUS mogły wypłacić rentę wdowią, osoba wnioskująca powinna spełnić łącznie wszystkie warunki: kobieta powinna mieć co najmniej 60 lat, a mężczyzna co najmniej 65 lat, do dnia śmierci małżonka pozostawać z nim we wspólności małżeńskiej, nabyć prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż w dniu ukończenia 55 lat przez kobietę, 60 lat przez mężczyznę, nie być obecnie w związku małżeńskim.

Warto dodać, że niektórzy seniorzy, którzy wystąpią o rentę wdowią, będą mieli przyznane dwa świadczenia, w tym jedno z ZUS-u, a drugie z innej instytucji wypłacającej emerytury i renty. W takim przypadku seniorka lub senior otrzymają w ramach renty wdowiej dwa przelewy/przekazy pocztowe: jeden z ZUS-u, a drugi na przykład z KRUS-u. Dotyczy to osób, które odprowadzały składki np. do ZUS-u, a później prowadziły gospodarstwo rolne i podlegały pod KRUS.

Podwójna renta wdowia nie jest przyznawana z automatu, ale na wniosek wdowy czy wdowca. Po prostu trzeba o to nowe świadczenie wystąpić i złożyć wymagane podanie i dokumenty. A co w sytuacji, gdy ktoś pobiera dziś 8 tys. zł i wystąpi (np. przez pomyłkę) z wnioskiem o nową rentę wdowią, która maksymalnie może wynieść dużo mniej, czyli dziś maksymalnie 5,6 tys. zł, a od marca ponad 5,9 tys. zł? Wtedy ZUS czy KRUS takie wniosek odrzuci, tłumacząc wdowie, że nowe wyliczenie nie jest dla niej korzystne. ●

Leszek Kostrzewski

eprasa.pl 0877dda591

Luka w systemie emerytalnym

Kobiety mogą dwa razy przechodzić na emeryturę

Wyjaśniamy, ile kobiety mogą zyskać i co muszą zrobić, aby skorzystać z największej od 25 lat luce w systemie emerytalnym.

• **Na podstawie obowiązującego prawa kobiety mogą dwukrotnie mieć wyliczaną emeryturę. Wystarczy, że wystąpią z odpowiednim wnioskiem do ZUS** FOT. ADAM STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Leszek Kostrzewski

Kobiety mogą dwa razy przejść na emeryturę, a właściwie ZUS dwa razy ją wylicza. Dziurę w systemie odkryli dr Tomasz Lasocki, wykładowca Wydziału Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej oraz prof. Monika Domańska z Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk. Opisali ją w lutym 2025 roku w artykule „Ponowne obliczenie emerytury po osiągnięciu 65. roku życia. Część I – mechanizm przeliczenia" na łamach czasopisma „Praca i Zabezpieczenie Społeczne".

Na czym luka polega?

Okazuje się, że na podstawie istniejącego prawa kobiety mogą dwukrotnie mieć wyliczaną emeryturę. Po raz pierwszy, gdy osiągną ustawowy wiek emerytalny, a więc 60 lat, i wystąpią z odpowiednim wnioskiem do ZUS. I po raz drugi, gdy ukończą 65 lat. To drugie przeliczenie jest możliwe z powodu niedopatrzenia polityków.

Otóż ZUS „nie widzi", że kobiety przeszły na emeryturę już wcześniej. A to oznacza, że traktuje takie osoby, jakby przechodziły na świadczenie po raz pierwszy. W efekcie zebrane składki są niezwykle korzystnie waloryzowane i emerytura kobiety jest niemal tak wysoka, jak gdyby zwlekała z jej pobieraniem przez ostatnich 5 lat.

Po naszych tekstach na ten temat dostaliśmy mnóstwo pytań od czytelników. Oto one, wraz z odpowiedziami.

Pan Wojciech: Proszę wybaczyć, ale nie rozumiem, o co chodzi w tej luce. Obecnie kobiety mogą przechodzić na emeryturę, mając 60 lat. Osiągając 65 lat mogą zlecić przeliczenie świadczenia. Przecież to przeliczenie zakładano już na samym początku, gdy reformowano system. O jakiej więc luce mówimy? Ja jej nie dostrzegam.

Pan Wojciech ma rację, że obecny system dopuszcza przeliczanie emerytury i nie ma w tym nic nowego. Kobieta, która przeszła na świadczenie w wieku 60 lat, możne je przeliczyć, gdy skończy np. 61, 63, 65 czy 67 lat. Po warunkiem, że na emeryturze pracowała i odkładała dodatkowe składki. Wtedy bowiem jej kapitał składkowy się zwiększa i kobieta może występować co roku do ZUS z wnioskiem o podwyższenie emerytury poprzez przeliczenie.

Podobne przeliczanie możliwe jest też u mężczyzn, którzy odejdą na emeryturę w wieku 65 lat (to ich ustawowy wiek emerytalny) i dalej pracują. Takiego przeliczenia mogą dokonać np. gdy skończą 66 lat.

Bo przypomnijmy, że wysokość emerytury wylicza się dzieląc sumę zebranych składek przez statystyczną dalszą długość życia (liczba miesięcy). Skoro na emeryturze odkładamy nowe składki, to oczywiste, że zwiększamy kapitał i w wyniku tego nasza emerytura się zwiększa.

Gdzie więc ta luka? Jest, i to poważna. Otóż przez lukę w systemie kobieta, która odeszła na emeryturę w wieku 60 lat ma ją ponownie przeliczaną, gdy osiągnie wiek 65 lat. I uwaga: to przeliczanie odbywa się nawet gdy nie pracowała na emeryturze i nie odkładała dodatkowych składek w czasie pobierania świadczenia.

Powtórzmy: ZUS „nie widzi", że emerytura była pobierana między 60. a 65. rokiem życia, traktuje więc taką osobę, jakby przechodziła na świadczenie po raz pierwszy.

Każda pracująca osoba co miesiąc odkłada na emeryturę 19,52 proc. pensji. Te pieniądze ZUS zapisuje na indywidualnych kontach emerytalnych. Aby gromadzone tam składki nie traciły na wartości, są waloryzowane. Im większa waloryzacja, tym większa emerytura. Oczywiście waloryzacja składek kończy się, gdy przejdziemy na emeryturę i zostanie nam wyliczone świadczenie. Tyle że nie dotyczy to kobiet. Bo gdy Polka po raz drugi ma przeliczaną emeryturę, w wieku 65 lat, Zakład uznaje, że kobieta jeszcze nie ma świadczenia, i jej zgromadzony kapitał waloryzuje również za ostatnie 5 lat (a więc za czas, gdy kobieta już pobierała świadczenia – uprzednio wyliczone). To powoduje, że nowe świadczenie jest niezwykle korzystne i większe od tej pierwszej emerytury nawet o kilkadziesiąt procent.

Niższy od mężczyzn wiek emerytalny Polek oznacza, że nie dość, że mniej odkładają, to jeszcze robią to krócej. I dostają za to po kieszeni. Rezultatem tego wszystkiego są biedaemerytury Polek. Odchodzące dziś na emerytury panie mają świadczenia średnio o 1 tys. zł niższe od mężczyzn

Pani Patrycja: Jeśli ta luka istnieje, to znaczy, że są już beneficjentki, którym przeliczono drugi raz emeryturę i mają większe świadczenia? Jakim cudem nikt o tym nie słyszał? Co można zrobić zrobić, żeby w moim przypadku dokonano takiego przeliczenia?

Na początku wyjaśnijmy, że aby po raz pierwszy przejść na emeryturę np. w wieku 60 czy 61 lat, kobieta musi sama złożyć wniosek do ZUS. W Polsce każdy sam bowiem decyduje, kiedy chce zacząć pobierać świadczenie, a zwolnienie pracownika z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego jest prawnie zabronione.

Załóżmy więc, że pani Maria złożyła wniosek o przejście na emeryturę w wieku 60 lat. Wtedy Zakład wyliczy jej świadczenie w oparciu o zgromadzone składki.

Aby skorzystać na luce i mieć ponowienie, niezwykle korzystnie obliczoną emeryturę pani Maria nic nie musi robić. ZUS automatycznie bowiem każdej Polce (poza wyjątkami, ale o tym niżej) wylicza po raz drugi emeryturę, gdy skończy 65 lat.

I z tych ponownych wyliczeń kobiety już korzystają. Dr Lasocki szacuje, że dotyczy to już kilkuset tysięcy kobiet. Część nawet o tym nie wie.

Tak jak jedna z naszych czytelniczek, która napisała: „Faktycznie, gdy skończyłam 65 lat, dostałam decyzję ZUS o podwyższeniu emerytury o 1 tys. zł. Byłam zaskoczona i do dziś nie wiedziałam, skąd ta podwyżka. Nawet myślałam, żeby zgłosić ZUS-owi, że się pomylili, ale ostatecznie odpuściłam. Przyszło mi do głowy, że może jakieś nowe przepisy weszły w życie, albo ZUS wcześniej się pomylił w obliczeniach i teraz wypłaca mi wyrównanie."

Pan Jan: Piszecie, że kobiety już zyskują na luce. Ale podajcie jakieś liczby. Ile konkretnie zyskują?

Według naukowców, którzy wykryli lukę, kobieta, która przeszła na emeryturę w 60 roku życia, po ponownym przeliczeniu zyskała:

- w przypadku osiągnięcia 65 roku życia **w 2017 r.** – o 36,5 proc. wyższą emeryturę;
- **w 2018 r.** – o 43,3 proc. wyższą emeryturę;
- **w 2019 r.** – o 47,6 proc. wyższą emeryturę;
- **w 2020 r.** – o 61,5 proc. wyższą emeryturę;
- **w 2021 r.** – o 61,4 proc. wyższą emeryturę;
- **w 2022 r.** – o 71,2 proc. wyższą emeryturę;
- **w 2023 r.** – o 59,5 proc. wyższą emeryturę.

Pani Wanda: Zastanawiam się, jak tę lukę przeoczono i czy dziś można ją zlikwidować?

Problemu by nie było, gdyby PiS w 2017 r. nie obniżył wieku emerytalnego. Kobiety przechodziłyby na emeryturę mając 65 lat i nie byłoby mowy o ponownym przeliczaniu świadczeń. Stało się jednak inaczej. Teraz, gdyby politycy chcieli dziurę w przepisach wyeliminować, powinni zrównać wiek emerytalny kobiet i mężczyzn.

Pani Mariola: „Dlaczego jedne kobiety mogą z luki w przepisach korzystać, a inne nie? Czy to zgodne z konstytucją?"

To prawda, nie ma tu „równości". Dziś na luce korzystają tylko kobiety, które wybrały OFE i mają subkonto. Prawa do drugiego przeliczenia nie mają więc kobiety urodzone w latach 1949-1968, które nie wybrały OFE (nie było wówczas takiego obowiązku) i nie mają subkonta, czyli chodzi aż o 20 roczników.

Wielu ekspertów uważa, że choć podwójne przechodzenie na emeryturę w ogóle nie powinno mieć miejsca, to nie może być tak, że jednym obliczamy ją drugi raz, a innym nie. Państwo nie może arbitralnie dzielić obywateli.

Nie wszyscy jednak podzielają ten pogląd. Gdy zapytałem jednego z ekspertów, czy takie dzielenie obywateli jest zgodne z konstytucją, odparł, że tak. – Przecież nikt tym kobietom nie bronił się zapisać do OFE. Gdyby tak zrobiły, dziś by na tym korzystały, a że wybrały inaczej, muszą się liczyć z konsekwencjami – podkreślał ekspert.

Problem w tym, że kobiety podejmując wiele lat temu decyzję, czy należeć do OFE, nie miały świadomości, że od tego będzie zależeć ich prawo do ponownego, niezwykle korzystnego przeliczania emerytury w wieku 65 lat. Gdyby o tym wiedziały, z pewnością by do OFE przystąpiły. Nie można więc ich teraz za to karać.

Pan Jerzy: Skoro kobiety mają możliwość dwukrotnego wyliczania emerytury, to dlaczego takiego prawa nie dać też mężczyznom? Ja się czuję dyskryminowany.

Aby mówić o dyskryminacji mężczyzn w kontekście emerytur, należy wziąć pod uwagę wszystkie przepisy. Moim zdaniem (wypowiadam się tu we własnym imieniu) to kobiety są dziś dyskryminowane – przez to, że ich wiek emerytalny jest o pięć lat niższy niż w przypadku mężczyzn.

Dodatkowo mniej zarabiają i tracą na przerwach w pracy, związanych z urodzeniem i wychowywaniem dzieci. A nowy system emerytalny jest bezlitosny. Emerytura jest bowiem wyliczana – podkreślmy to jeszcze raz – na podstawie odkładanych składek. Im mniej zarabiamy, tym świadczenie będzie niższe.

Niższy od mężczyzn wiek emerytalny Polek oznacza, że nie dość, że mniej odkładają, to jeszcze robią to krócej. I dostają za to po kieszeni. Rezultatem tego wszystkiego są biedaemerytury Polek. Odchodzące dziś na emerytury panie mają świadczenia średnio o 1 tys. zł niższe od mężczyzn.

Mało przerażające? Prawie pół miliona rodaków pobiera dziś emerytury niższe niż minimalne, np. 500 czy 1 tys. zł. I tu znów zdecydowana większość to kobiety. Czy za 1 tys. zł można przeżyć? Nie można, dlatego kobiety są skazane na życie z zasiłków pomocy społecznej, albo na pomoc rodziny.

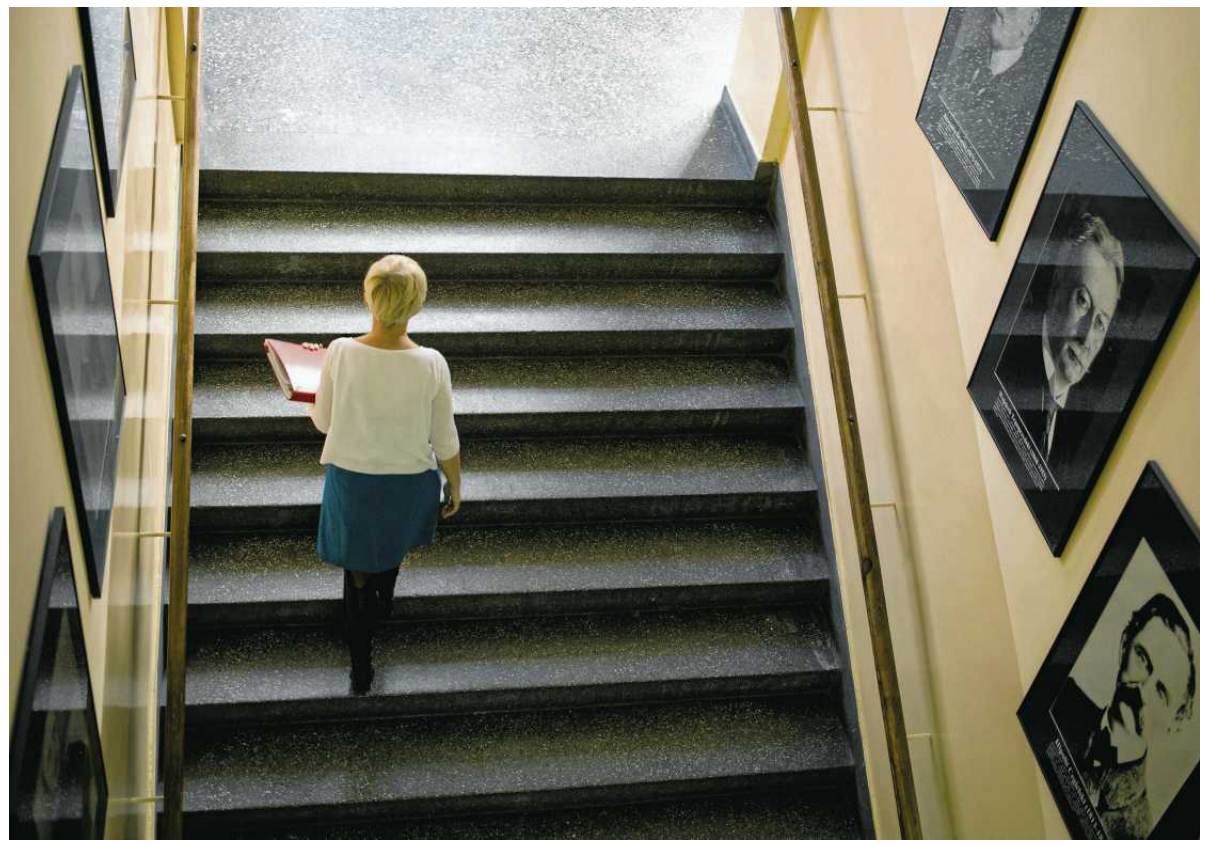
Czy mężczyźni mogą zatem czuć się dyskryminowani z powodu tego, że nie korzystają z luki w systemie? Patrząc całościowo na system, można mieć wątpliwości. Co nie zmienia faktu, że owa luka w przepisach nigdy nie powinna wystąpić. A nie wystąpiłaby, gdybyśmy – i to też jeszcze raz podkreślę – mieli równy wiek emerytalny kobiet i mężczyzn.

eprasa.pl 0877dda591

Wcześniejsze emerytury dla nauczycieli

Jedni mogą zyskać 300 zł, a inni tyle samo stracić

– Zwróćcie uwagę na wyliczenia wcześniejszych świadczeń dla nauczycieli. Tysiące nauczycieli mogą na tym stracić duże pieniądze – ostrzega nasz czytelnik. I ma rację. Niektórzy rzeczywiście mogą stracić na sposobie wyliczenia, ale jest też grupa osób, która sporo zyska. Znaczenie ma, kiedy zrezygnujemy z pracy.

• **Niektórzy nauczyciele mogą stracić na sposobie wyliczenia wcześniejszych świadczeń**
FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Leszek Kostrzewski

Problem dotyczy tysięcy nauczycieli, wychowawców, ale także psychologów, bibliotekarzy i innych pracowników pedagogicznych.

– Radziłbym każdemu z nich dokładnie zwrócić uwagę na jeden aspekt związany z wyliczeniami wcześniejszych emerytur. On ma bowiem decydujące znaczenie, jeśli chodzi o wysokość świadczenia i od niego zależy, czy będziemy mieli emeryturę większą o 300 zł, czy o 300 zł niższą – mówi dr Łukasz Wacławik z wydziału zarządzania krakowskiej AGH.

Jak ZUS wylicza świadczenia

Czego dotyczy problem? Chodzi o tzw. świadczenia kompensacyjne. To rodzaj wcześniejszych emerytur dla nauczycieli.

„Zwracam uwagę na rażącą niesprawiedliwość w systemie obliczania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, które dotyka nauczycieli przechodzących na to świadczenie po ukończeniu 60. roku życia. To przykład dyskryminacji wiekowej w polskim systemie ubezpieczeń społecznych" – alarmuje nasz czytelnik.

I wskazuje, jak wyliczane są świadczenia kompensacyjne. Otóż ZUS dzieli nasze zebrane składki przez średnie dalsze trwanie życia (wyrażone w miesiącach) dla 60-latków (na podstawie danych GUS). I właśnie w dalszym trwaniu życia jest problem. Nieważne bowiem, kiedy na świadczenie odejdziesz, i tak zawsze ZUS przy obliczeniach będzie uznawał, że odszedłeś na emeryturę mając 60 lat.

To odejście od zasad obowiązujących w systemie powszechnym. W przypadku ustawowej emerytury (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn) ZUS sprawdza dokładnie, kiedy zakończyliśmy pracę. Jeśli ktoś nie przechodzi na emeryturę od razu po osiągnięciu wieku emerytalnego, ale np. dopiero w wieku 64 lat, zyskuje na tym w obliczeniach.

ZUS przyjmuje bowiem, że 64-latek będzie pobierał świadczenie przez krótszy czas niż 60-latek. W efekcie ten sam kapitał dzieli się na mniejszą liczbę miesięcy, co oznacza wyższą miesięczną emeryturę.

Przy świadczeniach kompensacyjnych ta zasada nie obowiązuje.

Paradoksy systemu

Czytelnik podaje, jakie są tego skutki w przypadku nauczyciela, który odchodzi na świadczenie kompensacyjne w wieku 63 lat.

Według aktualnych tablic GUS, dalsze trwanie życia dla 60-latka wynosi 266,4 miesiąca.

Tymczasem dla 63-latka wynosi ono 238,6 miesiąca. Różnica – 27,8 miesiąca.

Załóżmy, że odłożyliśmy 500 tys. zł kapitału emerytalnego.

Świadczenie liczone dla 60-latka będzie wtedy wynosić 1 876,88 zł.

Świadczenie liczone prawidłowo dla 63-latka: 2 088,55 zł.

Ponieważ ZUS przy obliczaniu emerytury dla 63-latka nie uwzględnia rzeczywistego dalszego trwania życia dla jego wieku, lecz stosuje dane dla 60-latka, nauczyciel otrzymuje świadczenie niższe o 211,68 zł miesięcznie – czyli ponad 11 proc. mniej.

Oczywiście, przy wyższym kapitale różnica się jeszcze powiększa.

Czytelnik wymienia więc paradoksy, które powoduje taki system.

1 Kara za dłuższą pracę – nauczyciel, który pracuje dłużej (do 63. roku życia, zamiast do 60.), otrzymuje niższe świadczenie niż ten, który odszedł wcześniej, gdyż nawet składki zbierane przez te 3 lata nie rekompensują straty wynikającej z przelicznika.

2 Korzyść dla młodszych – osoba przechodząca na świadczenie przed 60. rokiem życia (np. kobieta w wieku 56 lat) otrzymuje świadczenie liczone tak, jakby miała 60 lat, co jest dla niej korzystne.

3 Brak w tym logiki ekonomicznej. Bo owe reguły nie zachęcają do dłużej pracy.

„Nie mam więc wątpliwości, że system może naruszać art. 32 Konstytucji RP (zasada równego traktowania) i łamany jest zakaz dyskryminacji wiekowej wynikający z kodeksu pracy" – pisze czytelnik

Jeden zyska inny traci

Wszystkie obliczenia naszego czytelnika potwierdza Katarzyna Siwiec, radczyni prawna i doradczyni podatkowa: – Rzeczywiście, nauczyciele, którzy odejdą na świadczenie w wieku 61, 62 czy 63 lat na tym tracą, bo do obliczenia świadczenia przyjmujemy średnią długość życia dla wieku 60 lat, która jest wyższa niż dla 62 czy 63-latka i tym samym wysokość ich świadczenia się zmniejsza – tłumaczy Siwiec.

Ale zaraz dodaje, że na podstawie tych samych przepisów inne grupa nauczycieli zyska.

Zyskują nauczycielki, które przejdą na świadczenie wcześniej – na przykład w wieku 56 lub 58 lat. Dla 56-latek rzeczywista długość dalszego życia wynosi 305,6 miesiąca, natomiast w obliczeniach ZUS stosuje dane dla 60-latek, czyli 266,4 miesiąca. Oznacza to, że przy wyliczaniu świadczenia uwzględnia się krótszy okres dalszego trwania życia, niż wynika to z rzeczywistości, co sprawia, że emerytura tych osób jest wyższa.

Poprosiliśmy ZUS o wyjaśnienie, dlaczego obecne przepisy nie zachęcają nauczycieli do dłuższej pracy, oraz dlaczego ktoś, kto później przechodzi na emeryturę może mieć niższe świadczenie od osób, które pracują krócej. – Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie tworzy przepisów prawa, a jedynie je wykonuje. Zmiana przepisów prawa jest możliwa tylko przez ustawodawcę – odpisał nam ZUS

– Można więc powiedzieć, że nauczyciele, którzy przechodzą na świadczenie później niż w wieku 60 lat, dostają niższą emeryturę, ponieważ ZUS przyjmuje średnie dalsze trwanie życia dla 60-latka. Taki sposób wyliczania świadczenia stawia nauczycieli w nierównej sytuacji – część zyskuje na tym rozwiązaniu, ale część traci – dodaje Katarzyna Siwiec.

Na obecnych przepisach mogą skorzystać kobiety, one na świadczenia kompensacyjne mogą bowiem odchodzić w tym i w przyszłym roku w wieku 56 lat (od 2027 r. ten wiek będzie wzrastał). Natomiast mężczyźni, aby przejść na świadczenie kompensacyjne, muszą ukończyć 61 lat (tu też od 2027 r. wiek będzie wzrastał).

Od Annasza do Kajfasza

Poprosiliśmy ZUS o wyjaśnienie, dlaczego obecne przepisy nie zachęcają nauczycieli do dłuższej pracy, oraz dlaczego ktoś, kto później przechodzi na emeryturę może mieć niższe świadczenie od osób, które pracują krócej.

„Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie tworzy przepisów prawa, a jedynie je wykonuje. Zmiana przepisów prawa jest możliwa tylko przez ustawodawcę" – odpisał nam ZUS

Wysłaliśmy więc pytania do resortu pracy.

„To nie jest nasza kompetencja. W sprawie świadczeń kompensacyjnych dla nauczycieli właściwe do zadawania pytań jest Ministerstwo Edukacji Narodowej" – słyszymy.

„Ale przecież ZUS wam podlega. A to ZUS wypłaca świadczenia kompensacyjne" – mówię.

„To prawda, ale za wszelkie sprawy związane ze świadczeniami odpowiada resort edukacji" – przekonuje nas ministerstwo pracy.

Piszemy więc do Ministerstwa Edukacji Narodowej. I jeszcze tego samego dnia dostajemy odpowiedź:

„Ministerstwem właściwym do odpowiedzi na pytania w sprawie nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych jest Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W świetle obowiązujących przepisów prawa podejmowanie interwencji w przedstawionej sprawie nie znajduje się w zakresie kompetencji Ministra Edukacji, tylko Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej" – czytamy.

Jeszcze raz udajemy się więc do resortu pracy.

„Wie pan, to my musimy to z resortem edukacji wyjaśnić. Odezwiemy się" usłyszeliśmy w resorcie pracy.

eprasa.pl 0877dda591

Resort zmienia przepisy

ZUS przestanie konfiskować Polakom składki emerytalne

Inżynierowi Tomaszowi ZUS skonfiskował na podstawie Polskiego Ładu 1 mln zł składek emerytalnych; księgowej Aldonie – 350 tys.; informatykowi Robertowi – 200 tys. zł. Wszystkie te przypadki opisaliśmy. Po serii artykułów w serwisie Wyborcza.biz Ministerstwo Pracy ogłosiło, że zmienia przepisy. Oto szczegóły zmian.

Leszek Kostrzewski

• **Możesz 10-20 lat pracować i odkładać składki na emeryturę, a potem zostać z niczym. ZUS może zabrać te pieniądze, pozwalają mu na to przepisy z PiS-owskiego Polskiego Ładu** FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Skąd cały problem? Otóż ZUS może przejąć nasze składki ubezpieczeniowe, jeśli uzna, że płacenie ich było niepotrzebne. Słowem robiliśmy to, choć nie musieliśmy.

ZUS może nakazać przejęcie składek przez państwo za czas ubezpieczenia dowolnej długości. Obywatel może domagać się ich zwrotu, ale tylko za ostatnie pięć lat. Wcześniejsze składki przepadają. To efekt wprowadzonego przez PiS w niesławnego Polskiego Ładu.

„Państwo zachowuje się jak Robin Hood"

Pani Aldona (imię zmienione) od 19 lat pracuje jako księgowa w swojej spółce i odprowadza pełne składki emerytalne na ZUS. Jej wynagrodzenie wynosiło 8 tys. zł miesięcznie. W sumie po wszystkich waloryzacjach na jej indywidualnym koncie emerytalnym było kilkaset tysięcy złotych. To może nie gwarantowało jeszcze bardzo wysokiego świadczenia na starość, ale kobieta nadal zamierzała pracować. Liczyła, że na emeryturze będzie miała godne życie. Ale nic z tego. Nagle ZUS stwierdził, że to, co kobieta odkładała, nie będzie służyć jej emeryturze. Z jej indywidualnego konta w Zakładzie zniknęło 350 tys. zł. Podkreślmy jeszcze raz – jej prywatnych, przez lata odkładanych składek. ZUS je przejął i przelał do jednego wielkiego worka z napisem Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. To Fundusz, z którego wypłacane są emerytury dla wszystkich Polaków. Mówiąc inaczej – składki pani Aldony poszły na wypłatę pieniędzy dla innych rodaków.

Od kiedy opublikowaliśmy pierwszy tekst o tym procederze do „Wyborczej" zgłosiło się kilkadziesiąt osób, które straciły oszczędności życia (od 200 tys. do nawet 1 mln zł) i w efekcie na starość mogą zostać z niczym. Z powodu konfiskaty składek mogą nie dostać nawet emerytury minimalnej (dziś ok. 1700 zł na rękę).

Jedna z kobiet, która decyzją ZUS już straciła swoje składki, mówiła nam tak: „Niestety, moje państwo zachowuje się jak Robin Hood. Bo Robin Hood zabierał bogatym i rozdawał biednym. I tak się dzieje w moim przypadku. Politycy w kampaniach wyborczych obiecali świadczenia specjalne dla osób, które nigdy nie odprowadzały składek. Tak jest z rentą alkoholową, emeryturą matczyną dla kobiet mających przynajmniej czwórkę dzieci, czy podwójną rentą wdowią. I żeby było jasne, naprawdę rozumiem, że są osoby, które nie mają żadnych środków do życia i takie świadczenie jest dla nich bardzo ważne. Szczególnie dla matek, które całe życie wychowywały czwórkę czy piątkę dzieci i nigdy nie pracowały. Tylko, że jeżeli komuś, kto przez całe życie pracował, zabiera się jego pieniądze, aby mieć z czego finansować prezenty wyborcze dla osób nieodprowadzających przez całe życie składek, to gdzie tu jest sprawiedliwość? Jak politycy chcą być dobrymi wujkami, niech swoje prezenty finansują ze zmniejszenia wydatków na prowadzenie biur poselskich albo ze swoich diet".

Po wprowadzeniu zmian w przepisach ZUS będzie musiał powiadomić daną osobę, że ma nadpłatę składek (a więc że płaciła składki, choć nie musiała) i od momentu zawiadomienia o nadpłacie każdy z nas będzie miał 5 lat na domaganie się zwrotu wszystkich nadpłaconych składek, a nie tylko – jak dziś – zwrotu oszczędności emerytalnych za ostatnie 5 lat

Poszkodowani masowo zgłaszają się też do kancelarii prawnych. ZUS uznał, że niepotrzebnie płacili składki, pracując na etatach we własnej spółce, w przypadku innych zakwestionował odprowadzanie danin na umowach zleceniach i jednocześnie odkładanie składek z pracy na etacie czy z działalności gospodarczej (tzw. zbieg tytułów).

– W kancelarii prowadzimy obecnie ok. 50 spraw dotyczących zakwestionowania przez ZUS etatu we własnej spółce. Łącznie jednak, jeśli chodzi o spory o zbiegi tytułów, prowadzimy obecnie ponad 2000 spraw. To pokazuje skalę problemu – to nie są jednostkowe błędy, ale praktyka, która dotyka Polaków masowo – mówi dr Katarzyna Kalata, radca prawny z Kancelarii Kalata

Ministerstwo analizuje przepisy...

Po naszych tekstach w sprawie interweniowali Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców i Rzecznik Praw Obywatelskich. Zwołano też specjalne posiedzenie Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych Rady Dialogi Społecznego. Wszyscy czekali jednak na ruch Ministerstwa Pracy. Bo to właśnie jemu podlega ZUS i tylko ono może realnie doprowadzić do zmiany przepisów.

W połowie października 2025 roku Sebastian Gajewski, wiceminister rodziny, pracy i polityki społecznej, oświadczył nam, że resort przeanalizuje przepisy.

– Przyjrzymy się w Ministerstwie przepisom ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie zasad zwrotu nienależnie opłaconych składek i terminu przedawnienia tego żądania – zapewniał wiceminister.

Analiza właśnie się zakończyła i zdecydowano, że będzie zmiana przepisów.

Zapowiedź konkretnych zmian

Ministerstwo już dokładnie określiło, jak zmienią się przepisy i kiedy. Oto dokładne informacje o reformie w języku urzędniczym:

„W Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzimy prace nad kompleksową regulację stwierdzania i zwrotu nienależnie opłaconych składek, w tym wprowadzeniem zasady, że ZUS musi stwierdzić nadpłatę, a termin przedawnienia żądania jej zwrotu będzie liczony od daty doręczenia zawiadomienia/decyzji stwierdzającego nadpłatę" – pisze do nas resort.

I dodaje: „Czyli chodzi o to, żeby nie było ryzyka tzw. przepadku nienależnie opłaconych składek: płatnik zawsze będzie wiedział, że nadpłacił, a termin na złożenie wniosku o zwrot będzie biegł od momentu, gdy ZUS go o tym zawiadomi".

Dr Tomasz Lasocki, wykładowca Wydziału Administracji i Nauk Społecznych Politechniki Warszawskiej tłumaczy nam, co oznaczają te zmiany na przykładzie jednej z poszkodowanych, pani Anny.

Dziś ZUS, jeśli uzna, że niepotrzebnie płaciła składki przez 20 lat, może wydać decyzję, że wszystkie składki przejmuje, a kobieta może się jedynie domagać zwrotu składek za ostatnie 5 lat. A wiec odkładane przez 15 lat pieniądze przepadają.

A jak będzie po zmianach? Otóż ZUS będzie musiał powiadomić daną osobę, że ma nadpłatę składek (a więc że płaciła składki, choć nie musiała) i od momentu zawiadomienia o nadpłacie każdy z nas będzie miał 5 lat na domaganie się zwrotu wszystkich nadpłaconych składek, a nie tylko – jak dziś – zwrotu oszczędności emerytalnych za ostatnie 5 lat.

– Zmiany zaproponowane przez Ministerstwo Pracy są bardzo dobre i potrzebne. Bo oznaczają, że od teraz nikt, nie straci ze swoich oszczędności ani złotówki – mówi Piotr Juszczyk, główny doradca podatkowy InFakt.

I dodaje: – Liczę, że ZUS przy okazji wprowadzenia w życie nowego prawa zrobi przegląd wszystkich kont ubezpieczonych na B2B czy etatach i wyśle każdemu, kto ma nadpłatę składek, informację o tym. Tak aby nie dochodziło do sytuacji, że dowiadujemy się o nadpłacie po 20 czy 30 latach pracy. Mam też nadzieję, że nowe przepisy obejmą sprawy, które już się toczą np. przed sądem, aby również te osoby mogły odzyskać wszystkie pieniądze.

Druga zmiana: składki z jednej szuflady do drugiej

Jednocześnie będzie też wprowadzona druga zmiana.

– W Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzimy też kompleksową regulacją tzw. przeksięgowywania składek z tytułu na tytuł, aby ograniczyć ryzyka po stronie ubezpieczonych w związku z decyzjami ZUS weryfikującymi podleganie – pisze nam resort.

– Tutaj chodzi o sytuację, gdy np. ktoś powinien płacić składki od działalności gospodarczej, a płacił od etatu. Zmiany zakładają, że nie trzeba będzie domagać się zwrotu wpłaconych składek za etat, abyśmy później musieli część odzyskanych składek wpłacić za działalność gospodarczą. Teraz już sam ZUS przeksięguje za nas składki z jednego konta na drugie. A jak pozostanie jakaś nadpłata, to będziemy mogli ją odebrać – mówi Tomasz Lasocki.

A Piotr Juszczyk dodaje: – To zdejmie z obywateli mnóstwo pracy i np. konieczność płacenia karnych odsetek za brak wpłat na właściwe konto.

Kiedy zmiana prawa?

Udało nam się też dowiedzieć, kiedy zmiany mogą wejść w życie. Otóż wniosek o wpis do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów będzie przekazany prawdopodobnie w lutym.

Dalej czeka normalna ścieżka legislacyjna. Konsultacje, przyjęcie projektu przez rząd i wysłanie projektu do Sejmu i Senatu. Na koniec zostaje podpis prezydenta. Nowe prawo ostatecznie może wejść w życie w połowie 2026 r. ●

eprasa.pl 0877dda591

Inwestowanie w IKZE

Pracuje w IT, oszczędza na emeryturę, ale i tak nie ma złudzeń: „Nie będę mógł

– Dla mnie emerytura ma być wolnością, nawet jeśli finansowo nie będzie to spektakularne, to ma być stabilne i spokojne. Dzieci będą miały swoje życie, swoje rodziny, swoje problemy. Nie chcę ich obciążać, jeśli kiedyś pomogą to super. Ale wolę odwrócić tę relację: chciałbym być tym ojcem, który bardziej pomaga swoim dzieciom, niż czeka, aż one pomogą jemu – mówi nam pan Piotr, który od lat oszczędza i inwestuje na IKZE.

• **Polacy zaczynają oszczędzać w IKE i IKZE. Powód? Nie wierzą w tradycyjną emeryturę** FOT. SHUTTERSTOCK

ANNA POPIOŁEK: Jak wygląda pana miesięczny budżet, jakie macie z żoną dochody, a jakie wydatki i gdzie w tym wszystkim jest miejsce na oszczędzanie na emeryturę?
PAN PIOTR: Mam 35 lat, mieszkam z rodziną w dużym mieście wojewódzkim. Pracuję w IT, na rękę wychodzi mi około 12 tysięcy miesięcznie. Moja żona zarabia 5 tysięcy, więc łącznie mamy jakieś 17 tysięcy dochodu. Dużo i niedużo jednocześnie, jak się ma dwójkę małych dzieci i kredyt na mieszkanie, to pieniądze potrafią znikać szybciej, niż by się chciało.

Mieszkanie kupiliśmy parę lat temu, jeszcze zanim stopy procentowe zaczęły iść w dół. Rata wynosi teraz około 3200 zł, po ostatnich zmianach oprocentowania. Do tego dochodzi przedszkole dla młodszego, a to koszt 1100 zł, świetlica i zajęcia dodatkowe dla starszego, a tu różnie, ale miesięcznie średnio 300-400 zł, opłaty za mieszkanie to około 1200 zł, auto, czyli paliwo, serwis, ubezpieczenia zwykle 800-1000 zł miesięcznie, licząc średnio. Już to razem mocno uszczupla nasz budżet.

Najwięcej idzie na jedzenie i podstawowe rzeczy dla dzieci. Starszy rośnie jak na drożdżach, więc co kilka miesięcy trzeba kompletować ubrania na nowo. Młodszy wciąż potrzebuje masy rzeczy, od środków pielęgnacyjnych po zabawki, choć staramy się wykorzystywać to, co zostało nam po starszym synu i dużo kupujemy z drugiej ręki.

Zakupy spożywcze to myślę, że 2–2.5 tysiąca miesięcznie to absolutna norma dla nas.

Ile po tych wydatkach zostaje na oszczędzanie?
– Szczerze? Staram się oszczędzać, ale to nie jest takie proste. Mamy ustawione automatyczne odkładanie: 500 zł miesięcznie na konto oszczędnościowe, to taki raczej awaryjny fundusz, 200 zł na IKZE, 300 zł na fundusz dla dzieci, to taki prosty ETF.

Chciałbym odkładać więcej, ale jak coś wyskoczy, a przy dzieciach zawsze coś wyskakuje, to te oszczędności czasem się kurczą.

Nie żyjemy bardzo luksusowo, ale raz na jakiś czas coś kupię. Na przykład elektronikę, ostatnio wymieniłem telefon na raty 0 proc., raz w tygodniu zamawiamy jedzenie na wynos, żeby dać sobie odpocząć, raz-dwa razy w roku staramy się wyjechać całą rodziną, choć częściej wybieramy tańsze opcje typu góry albo morze poza sezonem.

Stoi to wszystko na pograniczu równowagi. Nie jesteśmy pod kreską, ale nie czuję też, żebyśmy mieli forsy jak lodu. Mamy stabilność, ale mało luzu finansowego. Staram się pilnować budżetu, ale w praktyce życie bardzo szybko weryfikuje wszystkie te plany, zwłaszcza przy dwójce małych dzieci.

Od kiedy stuknęła mi 30-tka, coraz bardziej zacząłem myśleć o tym, jak będzie wyglądać moja emerytura. Pracuję w IT, zarabiam dobrze, ale też wiem, że ZUS mnie nie uratuje, zwłaszcza w naszym pokoleniu. Właściwie od początku kariery odkładałem jakieś drobne kwoty, ale dopiero po kilku latach zacząłem robić to bardziej świadomie, głównie przez IKZE.

Dlaczego akurat w IKZE?
– Ulga podatkowa – to mnie tak naprawdę przekonało. W IT jadę na podatku liniowym 19 proc., więc każda wpłacona kwota na IKZE daje mi realny zwrot. Jeżeli wpłacam rocznie np. 8 000 zł, to z powrotem w rozliczeniu dostaję ok. 1 520 zł.

To jest jak gwarantowany zwrot na starcie – żadna lokata tyle nie da. Podatek przy wypłacie jest niższy niż normalnie. Po 65. roku życia płacę tylko 10 proc. ryczałtu przy wypłacie. Gdybym te same pieniądze inwestował poza IKZE, w przyszłości zapłaciłbym 19 proc., czyli podatek Belki. Dla mnie to brzmi sensownie.

Ile konkretnie udało się panu odłożyć na IKZE?
– Odkładam do IKZE prawie od początku pracy, choć w pierwszych latach kwoty były małe. Realnie odkładam regularnie od ok. 10 lat. Średnia roczna wpłata przez te lata: ok. 6 000 zł. Teraz staram się wykorzystywać cały limit. Łącznie wpłacone: około 60-70 tys. zł Wartość obecna portfela: mniej więcej 95–110 tys. zł, w zależności od tego, co dzieje się na rynku. To nie są jakieś gigantyczne pieniądze, ale z perspektywy gościa przed 40-stką to już solidny fundament.

Nie jestem typem day-tradera, a pracy mam wystarczająco dużo, żeby nie siedzieć godzinami nad wykresami. Dlatego postawiłem na prosty, pasywny portfel ETF-ów: 60 proc. globalny ETF akcji, a dokładnie MSCI ACWI, 20 proc. ETF na rynki rozwinięte S&P500 i MSCI World, 20 proc. obligacje i rynki pieniężne.

Dlaczego tak? Dywersyfikacja. Mam ekspozycję na cały świat, a nie tylko USA czy Europę. To też niskie koszty – ETF-y są dużo tańsze niż aktywne fundusze. Pasywność – nie chcę na co dzień decydować, co sprzedać, a co kupić. I długi horyzont – mam 35 lat, więc do emerytury zostało mi minimum 30 lat. Ryzyko krótkoterminowe mnie nie interesuje, bo i tak kupuję co miesiąc.

Z mojego punktu widzenia zysk jest potrójny. Po pierwsze, to zwrot podatku każdego roku. Przy mojej stawce wychodzi to zwykle między 1 200 a 1 800 zł rocznie. To jest autentyczna, bez ryzyka, czysta korzyść.

Po drugie, zysk z inwestycji. Średnio mój portfel przez te lata robił około 6-8 proc. rocznie. Oczywiście bywało lepiej i gorzej, ale w długim terminie tak to wyszło. Po trzecie, niższy podatek przy wypłacie: 10 proc. ryczałtu w przyszłości zamiast 19 proc. dziś.

W Polsce bardzo popularne jest również inwestowanie w nieruchomości.
– Z nieruchomościami mam trochę mieszane uczucia. Z jednej strony są namacalne, łatwo je wynająć, ludzie zawsze będą potrzebowali, gdzie mieszkać. Ale z drugiej kredyty potrafią boleć, remonty zjadają nerwy i pieniądze, najemcy to często loteria.

Mamy teraz jedno mieszkanie – nasze. Nie planuję drugiego za kredyt, bo już jeden dług mi wystarczy. Ale jeśli kiedyś uzbieramy większą gotówkę albo dostaniemy spadek, to może pomyślę o małej kawalerce pod wynajem, najlepiej bez kredytu. Chciałbym, żeby mieszkanie na wynajem było taką „fizyczną emeryturą": co miesiąc wpada 1 500-2 000 zł i mam dodatkowy filar bezpieczeństwa. Ale na razie to bardziej wizja niż cel na tu i teraz.

Czy zamierza pan coś zmienić w tym planie oszczędzania na emeryturę?
– Tak, docelowo chcę wykorzystywać cały limit IKZE co roku do końca kariery, zwiększyć ekspozycję na akcje do 80 proc. kiedy przez kilka lat będę miał większy bufor finansowy, być może otworzyć małe IKE pod inwestycje bardziej „agresywne", bo limit tam jest wyższy, a wypłata całkiem bez podatku.

Szczerze mówiąc, myślenie o emeryturze zaczęło mi się udzielać dopiero wtedy, kiedy urodziło nam się drugie dziecko. Wcześniej byłem przekonany, że „jakoś to będzie". Ale kiedy człowiek ma rodzinę, zaczyna inaczej patrzeć na przyszłość, nie tylko swoją, ale też ich.

Co planuje pan robić na emeryturze z takim zabezpieczeniem finansowym?
– Mam takie wyobrażenie, że kiedy już będę miał te 65 lat i więcej, chciałbym żyć trochę wolniej. Nie marzę o wielkich podróżach po świecie, choć jedna-dwie większe wyprawy, by mnie bardzo ucieszyły.

Bardziej widzę siebie w czymś takim: mały domek w górach albo nad jeziorem, może nie na stałe, ale jako baza wypadowa, dużo spacerów, rower, kontakt z naturą, wyjazdy z wnukami, jeśli się pojawią, może dorabianie zdalnie jako konsultant, ale to bardziej dla przyjemności niż z konieczności, czas na swoje hobby – fotografia, trochę programowania „dla przyjemności", majsterkowanie. Nie chciałbym pracować do końca życia z przymusu. Dlatego właśnie zacząłem odkładać wcześniej.

Czy IKZE to wyrzeczenia?
– Tak i nie, zależy, jak na to patrzeć. Każdego roku muszę wygospodarować kilka tysięcy, które nie pójdą na wakacje, nowy sprzęt czy remont, czasem,

gdy budżet jest napięty, a przy dzieciach bywa często, i tak pilnuję, żeby ta automatyczna wpłata poszła, nie mogę tych pieniędzy „tknąć" aż do 65. roku. Psychicznie to blokada – one są zamrożone.

Ale z drugiej strony, IKZE daje mi ten zwrot podatku, więc mentalnie czuję, jakby państwo dopłacało mi do oszczędzania, przelew mam ustawiony automatycznie, więc nie odczuwam go tak bardzo, nie żyjemy jakoś rozrzutnie, więc da się to wkomponować w budżet. Powiem tak: gdyby nie rodzina i odpowiedzialność, pewnie odkładałbym mniej. Ale teraz czuję, że to po prostu obowiązek wobec siebie i przyszłości.

A co z pana żoną – czy ona też oszczędza na emeryturę?
– To jest temat, o którym rozmawiamy dość często. Żona zarabia mniej, przerwy rodzicielskie mocno odbiły się na przyszłej emeryturze. Ona sama ma IKE, ale nie korzysta z niego regularnie tak jak ja – odkłada tam nieregularnie, jak zostanie jej trochę z budżetu. Większość wydatków „dzieciowych" spada na nią, częściej bierze wolne, zajmuje się chorobami dzieci, ma mniejszą przestrzeń na ryzyko finansowe.

Dlatego ustaliliśmy między sobą, że moja emerytura będzie „naszą" emeryturą. Nie ma u nas czegoś takiego jak „twoje oszczędności" i „moje oszczędności". Wszystko jest wspólne. Gdybym miał odkładać tylko dla siebie, pewnie robiłbym to inaczej, ale robię to z myślą o nas.

Trochę boję się, że to nie wystarczy, wiem, że moje IKZE to dopiero początek. Żeby na spokojnie żyć na emeryturze, powinniśmy odkładać jeszcze więcej. Ale biorąc pod uwagę koszty życia i dzieci, robimy tyle, ile jest realnie możliwe. Mam plan, żeby za kilka lat, kiedy dzieci podrosną i koszty nieco spadną, zacząć odkładać więcej, nie tylko w IKZE, ale też w IKE i założyć zwykłe konto maklerskie.

Szczerze mówiąc, te wszystkie symulacje emerytalne robię sobie dość „po domowemu", ale jednak regularnie. Lubię mieć poczucie kontroli. Nie wierzę, że państwowa emerytura będzie sensowna, więc wolę liczyć na siebie.

Jak rozmawia pan z żoną o finansach?
– Powiem szczerze: to wcale nie jest takie łatwe, jak mówią ludzie w internetowych poradnikach. Nie jesteśmy kłótliwi, ale mamy inne podejście do pieniędzy: ja bardziej analityczny, ona bardziej praktyczna i emocjonalna, ja lubię planować na lata, ona patrzy na tu i teraz.

Kiedyś się przez to trochę ścieraliśmy, zwłaszcza przy dużych wydatkach. Z czasem wypracowaliśmy sobie zasady: mamy pełną wspólnotę finansową, nie ma „moje" i „twoje". Jeśli ja odkładam więcej, to z myślą o nas. Raz na miesiąc siadamy i omawiamy budżet. Bez napięcia, bez pretensji. Taka mała odprawa: ile wydaliśmy, ile odłożyliśmy, co mamy w planach na przyszły miesiąc. Ustalamy wspólne priorytety. Dla mnie to emerytura i inwestowanie. Dla niej bezpieczeństwo i stabilność dnia codziennego.

Więc ja inwestuję, ona dba, żebyśmy nie zajechali budżetu codziennymi kosztami. Każde z nas ma ma-

eprasa.pl 0877dda591

…żyć jak król”

łe „osobiste” konto. Takie na własne zachcianki, żeby nie pytać siebie wzajemnie o każdą pierdołę. Ustaliliśmy, że na emeryturę idziemy razem. Nie ma czegoś takiego, że ja będę miał emeryturę „z inwestowania”, a ona „z ZUS-u”. Moje oszczędności są naszą przyszłością, a jej niższe zarobki czy przerwy na dzieci, są wspólną odpowiedzialnością.

To mi daje przede wszystkim spokój. Wiem, że nie jestem sam z tym ciężarem. Wiem też, że nie muszę wszystkiego wygrywać na giełdzie, wystarczy, że będziemy konsekwentni. Na starość nie chcę luksusów. Chcę stabilności, bezpieczeństwa, czasu, zdrowia, ludzi blisko. Pieniądze są tylko narzędziem.

To jak pan liczy, ile uda się uzbierać do 65. roku życia?

– Zaczynam od prostego założenia: mam 35 lat, do emerytury – teoretycznie – 30 lat, rocznie wpłacam do IKZE mniej więcej 9 000 zł, bo staram się zbliżyć do limitu. Do tego zakładam średnią roczną stopę zwrotu 6 proc., co przy globalnych ETF-ach jest raczej realistyczne w długim terminie.

Kalkulator wygląda mniej więcej tak: obecny stan: około 100 000 zł, 30 lat wpłat po 9 000 zł, procent składany robi swoje.

Wychodzi mi z tego mniej więcej 650–750 tys. zł realnej wartości, już po uwzględnieniu inflacji i konserwatywnych założeń.

Nie będę ukrywał: kiedy zobaczyłem tę cyfrę po raz pierwszy, pomyślałem „super”. Ale chwilę później – „kurde, to wcale nie jest aż tak dużo”.

Ile ma pan nadzieję dostawać miesięcznie z tych oszczędności?

– Tutaj jestem realistą. Nie chcę konsumować wszystkiego naraz, więc myślę o tzw. bezpiecznej stopie wypłaty na poziomie 3-4 proc. rocznie. Czyli z tych 700 tys.: 3 proc. rocznie daje mi ok. 21 000 zł rocznie, czyli około 1 700 zł miesięcznie. To jest… niewiele.

Z jednej strony dużo lepiej niż nic. Z drugiej – sam z tego nie wyżyję. Na szczęście IKZE to tylko jedna noga. Zakładam, że będę miał jeszcze IKE, prywatne konto maklerskie, jakieś oszczędności, a może i nieruchomość na wynajem, jeśli kiedyś będzie nas stać.

Moim marzeniem jest, żeby łącznie z różnych „osobistych” źródeł pasywnie wpadało mi 4-6 tysięcy zł miesięcznie. Do tego pewnie jakaś państwowa emerytura, jakaś będzie, choć śmiesznie mała, więc realnie liczę, że docelowo ok. 6-8 tys. miesięcznie to poziom, który da jako taki komfort.

Na co to wystarczy? Patrzę na to tak: na mieszkanie i podstawowe koszty – tak, na jedzenie i normalne życie – tak, na podróże i większe zachcianki – raczej sporadycznie, na życie „jak król” – absolutnie nie.

Chciałbym mieć przede wszystkim spokój, nie martwić się, że muszę iść dorabiać do Biedronki, żeby opłacić rachunki. Jeśli zdrowie pozwoli, pewnie i tak będę coś robił zawodowo, ale bardziej hobbystycznie niż z konieczności.

Czy liczy pan, że dzieci będą was wspierać finansowo?

– Absolutnie nie. I szczerze mówiąc, bardzo bym nie chciał, żeby musiały. One będą miały swoje życie, swoje rodziny, swoje problemy. Nie chcę ich obciążać. Jeśli kiedyś pomogą – super. Ale wolę odwrócić tę relację: chciałbym być tym ojcem, który bardziej pomaga swoim dzieciom, niż czeka, aż one pomogą jemu.

Dlatego odkładam. Dlatego robię te symulacje. Dla mnie emerytura ma być nie zależnością od dzieci, tylko wolnością, nawet jeśli finansowo nie będzie to spektakularne, to ma być stabilne i spokojne.

Jeśli chodzi o IKE i inwestowanie poza IKZE, to mam już w głowie dość poukładany plan. IKZE było dla mnie takim pierwszym „wejściem” w myślenie o emeryturze, ale dość szybko zrozumiałem, że na jednej nodze się nie stoi stabilnie. Trzeba mieć co najmniej trzy.

IKE uważam za świetny produkt, może nawet lepszy od IKZE, tylko działa trochę inaczej. Najbardziej przekonuje mnie jedna rzecz: brak podatku Belki przy wypłacie. Jeśli dożyję tych 60 lat – wypłacam wszystko, i nie muszę oddawać 19 proc. państwu. To potężna przewaga.

Dlaczego więc nie wpłaca pan na IKE od początku?

Szczerze? Bo IKE nie daje ulgi podatkowej tu i teraz, a rodzina i koszty życia trochę wymuszają priorytety. IKZE jest bardziej „namacalne”: wpłacam i mam zwrot. Ale planuję, że za 3-5 lat, kiedy raty kredytu trochę spadną, dzieci pójdą do szkoły i mniej będą kosztować, a może nawet wpadnie podwyżka, zacznę regularnie wpłacać na IKE. Może nie od razu całą kwotę limitu, ale na pewno kilka tysięcy rocznie.

Podchodzę do inwestowania trochę jak do prowadzenia samochodu z rodziną na tylnym siedzeniu. Nie muszę być pierwszy, nie muszę wyprzedzać na trzeciego, chcę po prostu bezpiecznie dojechać do celu.

Dlatego nie gram na pojedynczych akcjach, nie tykam kryptowalut (miałem kiedyś chwilową pokusę, ale doszedłem do wniosku, że to nie dla mnie), nie poluję na szybkie okazje. Dla mnie ryzyko ma sens tylko wtedy, gdy jest rozłożone na lata. Wtedy nawet gorsze momenty nie bolą aż tak bardzo.

Najważniejsze pytanie, które sobie czasem zadaję, brzmi: „czy jak dziś wszystko spadnie o 20-30 proc., to i tak będę mógł pracować dalej, żyć normalnie i nie sprzedam tych ETF-ów w panice?” Jeśli odpowiedź brzmi „tak”, to znaczy, że mam dobrze ustawiony portfel. ●

Rozmawiała Anna Popiołek

Specjalne przepisy

Polacy wygrywają z dezubekizacją

Okazuje się, że nie trzeba nowej ustawy i procesów sądowych. Tysiące byłych funkcjonariuszy służb w PRL odzyskuje pełne emerytury na podstawie wciąż nie wszystkim znanego niepozornego zapisu w prawie.

Leszek Kostrzewski

Tzw. ustawa dezubekizacyjna obowiązuje od 1 października 2017 r. Po obniżce świadczeń byli funkcjonariusze organów bezpieczeństwa PRL nie mogą dostawać więcej, niż wynosi średnia emerytura. Niektórym obniżono jednak świadczenia do emerytury minimalnej – dziś to ok. 1,6 tys. zł na rękę.

Ustawa zakłada obniżki emerytur funkcjonariuszy służb i policjantów, którzy choć jeden dzień przepracowali w strukturach uznanych przez IPN za „organy państwa totalitarnego”. Ich katalog znacznie rozszerzono, dodając np. pracowników wydziałów łączności, policjantów, którzy w PRL przeszli szkolenia oficerskie i funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu.

Zmniejszone emerytury mają też pracownicy MSW z departamentu PESEL, czyli ok. 200 programistów i informatyków, absolwentów informatyki Uniwersytetu Warszawskiego i Politechniki Warszawskiej, którzy opracowali Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności. Według MSWiA służyli na rzecz „totalitarnego państwa”.

Decyzję o obniżkach dostało blisko 40 tys. osób, w tym 8 tys. wdów i dzieci pobierających po funkcjonariuszach rentę rodzinną.

Dostają wyższe emerytury

Nowy rząd, gdy tylko przejmował władze, zapowiedział, że naprawi wprowadzone przez PiS niesprawiedliwości.

W punkcie 20. umowy koalicyjnej zapowiedziano „wprowadzenie rozwiązań przywracających prawa nabyte emerytów pobierających świadczenia na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”.

Mówiąc inaczej: nowy rząd zamierzał odkręcić PiS-owską dezubekizację. Najłatwiej byłoby to zrobić nową ustawą, tyle że wtedy jeszcze prezydent Andrzej Duda kilka razy zapowiedział, że takiej ustawy nie podpisze.

Dlatego rząd wybrał inne rozwiązania. Jakie? Przywracanie pełnych emerytur na podstawie art. 8a ustawy dezubekizacyjnej. Pozwala on szefowi MSWiA wypłacać pełne świadczenia. Wystarczy, że z takim wnioskiem wystąpi do ministra funkcjonariusz, któremu zmniejszono emeryturę.

Są jednak pewne warunki. Służba takich funkcjonariuszy w PRL musi być „krótkotrwała”, a oni sami musieli „rzetelnie wykonywać zadania i obowiązki” w wolnej Polsce, „w szczególności z narażeniem zdrowia i życia”. Jak się okazuje, właśnie na podstawie tego specjalnego artykułu funkcjonariusze wygrywają z dezubekizacją i odzyskują pełne emerytury.

Zgodnie z informacją z MSWiA „od kwietnia 2024 r. do czerwca 2025 r. Zakład Emerytalny MSWiA zrealizował 1 217 ostatecznych decyzji wydanych na podstawie art. 8a ustawy i wypłacił wyrównania w łącznej kwocie 239 mln 375 ty 876 zł i 69 groszy.

W następnych miesiącach będą kolejne wypłaty, bo jak przyznał nam resort: „od kwietnia 2024 r. do czerwca 2025 r. wydano w sumie 1 606 decyzji pozytywnych o wypłacie pełnych emerytur na podstawie specjalnego przepisu. 20 decyzji było z kolei negatywnych”.

Wyrok Sądu Najwyższego w sprawie dezubezkizacji z 16 września 2020 roku oznacza, że nie można karać obniżeniem emerytury wszystkich tylko dlatego, że pracowali w danej instytucji – wymienionej w ustawie dezubekizacyjnej i zaliczonej do takiej, w której praca oznaczała służbę na rzecz totalitarnego państwa

Obecnie w toku jest dalszych ok. 2,6 tys. spraw. – To jest przełom, jeśli chodzi o działania resortu. Już pod rządami PiS pokrzywdzeni emeryci wysłali ok. 5 tys. wniosków do ministra o przywrócenie pełnych emerytur. I co się z tymi wnioskami stało? Wszystkie zostały odrzucone. W wielu przypadkach minister z PIS nie podał nawet szczegółowego uzasadnienia decyzji – mówi Jan Gałady ze Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych.

Gdzie są pieniądze na dodatkowych sędziów?

Wiele osób nie wystąpiło do ministra o ponowne rozważenie decyzji dot. ich emerytury, a sprawiedliwości postanowiły szukać w sądzie.

Jak te sprawy się zakończyły?

„Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA w 2024 r. zrealizował 4 883 prawomocne wyroki zmieniające decyzje wydane na podstawie ustawy. ZER MSWiA wypłacił wyrównania w łącznej kwocie 936 mln zł” – odpisało nam ministerstwo.

W sumie, jak szacuje Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych, już 12 tys. osób wygrało w sądzie.

– Niestety, według naszych szacunków aż 11 tys. świadczeniobiorców przez przewlekłość postępowań nie doczekało się zakończenia procesu i zmarło – dodaje Gałady.

Tymczasem PiS wprowadzając ustawę dezubekizacyjną zdawał sobie sprawę, że emeryci będą się masowo odwoływać do sądów, a te będą niewydolne. Dlatego w 2018 roku resort sprawiedliwości pod kierownictwem Zbigniewa Ziobry wystąpił o przyznanie mu 8,6 mln zł na dodatkowe 119 etatów w warszawskim Sądzie Okręgowym.

Ziobro zapowiedział, że pieniądze zostaną przeznaczone na dodatkowe 30 etatów sędziowskich, 15 etatów asystenckich i 74 etaty urzędnicze. Wszystkie te osoby miały się zająć tylko rozpatrywaniem odwołań emerytów od decyzji dezubekizacyjnych.

Ministerstwo Sprawiedliwości pieniądze na dodatkowe etaty dostało z budżetu państwa. Problem w tym, że nie wiadomo, co się z tymi pieniędzmi stało. Bo według Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów Policyjnych na pewno nie przeznaczono ich na sprawy związane z dezubekizacją.

Stowarzyszenie wysłało pismo do ministrstwa sprawiedliwości, w którym domaga się kontroli, na co poszło 8,6 mln zł, które dostał Ziobro „na dezubekizację”.

Wyroki sądów

W sprawie dezubekizacji wypowiedział się Sąd Najwyższy. 16 września 2020 roku siedmiu sędziów SN orzekło, że kryterium „służby na rzecz totalitarnego państwa” jako podstawa obniżenia świadczeń „powinno brać pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, w tym także indywidualne czyny i ich weryfikację pod kątem naruszenia podstawowych praw i wolności człowieka”.

Wyrok Sądu Najwyższego oznacza, że nie można karać obniżeniem emerytury wszystkich tylko dlatego, że pracowali w danej instytucji – wymienionej w ustawie dezubekizacyjnej i zaliczonej do takiej, w której praca oznaczała służbę na rzecz totalitarnego państwa.

Po wyroku SN teraz w każdej sprawie sądy muszą badać, czy funkcjonariusz, pracując w danej instytucji, łamał prawa człowieka (np. działał przeciwko opozycji czy Kościołowi).

Podobnie orzekł Naczelny Sąd Administracyjny, który wskazał, że sam fakt pełnienia służby, bez względu na to, czy charakteryzowała się ona bezpośrednim zaangażowaniem w realizację zadań i funkcji państwa totalitarnego, czy też ograniczała się do zwykłych, standardowych działań, jest nie do zaakceptowania z punktu widzenia standardów demokratycznego państwa prawnego.

Do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu wpłynęło kilkadziesiąt skarg na dezubekizację. I już kilku Polaków wygrało przed tym trybunałem. ●

eprasa.pl 0877dda591

Kiedy odchodzić na emeryturę?

W Polsce nie rozmawiamy o wieku emerytalnym

Wyrastamy w Europie na wyjątek. Nie tylko ze względu na niski poziom wieku emerytalnego, ale i zróżnicowanie zależne od płci. Finansowych konsekwencji takiej sytuacji nie unikniemy. A jak radzą sobie inne kraje?

• **Głosy o podniesieniu wieku emerytalnego spotykają się z wyraźnym sprzeciwem wielu środowisk**

FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wojciech Podgórski

Powiedzieć, że dyskusja o wieku emerytalnym w Polsce wywołuje skrajne emocje, to jak nic nie powiedzieć. Choć sygnały, że obecnego systemu nie da się utrzymać, są wyraźne, to głosy o podniesieniu wieku emerytalnego spotykają się z wyraźnym sprzeciwem różnych środowisk. Zdaniem wielu komentatorów to właśnie z powodu podwyższenia wieku emerytalnego przez koalicję PO-PSL władzę w Polsce przejął PiS. Jakie są obecne plany i oczekiwania w tym zakresie?

Kiedy Otto von Bismarck wprowadzał w 1889 r. w Niemczech pierwszy na świecie powszechny system emerytalny, ludzie żyli średnio niewiele ponad 50 lat, a emerytura przysługiwała 65-70-latkom jako forma ochrony przed nędzą. Dziś proporcje się odwróciły. Żyjemy dłużej, a emeryturę pobieramy wcześniej.

W przeszłości próbowano już podnosić wiek emerytalny w Polsce – w 2013 roku wprowadzono stopniowe podnoszenie go do 67 lat dla obu płci. Jednak w 2017 roku PiS ponownie go obniżył. Polki mogą dziś odchodzić na emeryturę, mając 60 lat, a mężczyźni 65 lat. To jeden z najniższych poziomów w Europie.

Przeciętna emerytura zależy od płci

Warto dodać, że minimalny staż pracy uprawniający do pobierania emerytury w Polsce wynosi 20 lat dla kobiet oraz 25 lat dla mężczyzn. Osoby te zyskują prawo do emerytury minimalnej (obecnie 1878,91 zł brutto), nawet jeśli zebrane przez nich oszczędności dałyby niższe świadczenie.

Tego wymogu stażowego nie spełnia ponad 430 tys. osób, które w efekcie otrzymują tzw. groszowe świadczenia. Obecnie przeciętna emerytura wypłacana przez ZUS wynosi 4 045 zł brutto. W danych widać jednak wyraźne różnice w zależności od płci. Świadczenie mężczyzn to średnio ok. 5 tys. zł brutto, a kobiet – nieco ponad 3,4 tys. zł brutto.

Co więcej prawie 40 proc. kobiet dostaje emeryturę niższą niż 2,8 tys. zł, a tylko co szósta – więcej niż 5 tys. zł. U mężczyzn sytuacja wygląda inaczej: ponad 40 proc. ma powyżej 5 tys. zł, a prawie co piąty – więcej niż 6,5 tys. zł.

Powodów tej sytuacji jest kilka. Przede wszystkim niższy o 5 lat w porównaniu z mężczyznami wiek emerytalny, ale także niższe zarobki czy tracenie przez kobiety pracy w wyniku przerw związanych z urodzeniem i wychowaniem dziecka.

Przedstawiciele rządu zapewniają, że nie ma planów podwyższenia wieku emerytalnego. Pojawiały się wręcz przeciwne pomysły. „Gdybyśmy mieli zrównywać wiek emerytalny „na twardo", musielibyśmy dążyć raczej do tego, aby obniżyć wiek dla mężczyzn, niż podnosić dla kobiet. Podniesienie wieku emerytalnego w grę nie wchodzi. Nie ma takich planów, nie toczą się takie prace i ja też jestem przeciwna podnoszeniu wieku emerytalnego" – mówiła ministra pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk.

Emerytury stażowe i zachęty do dłuższej pracy dla seniorów

Jest także rządowy pomysł tzw. emerytur stażowych. Miałyby one pozwolić kobietom odchodzić na emeryturę w wieku nawet 53 lat (po 35 latach pracy), a mężczyznom nawet po skończeniu 58 lat (po 40 latach pracy).

Istnieją również zachęty dla emerytów i emerytek, by dłużej pozostawali na rynku pracy. Według danych Eurostatu z 2023 roku, 77,2 proc. osób w Polsce po otrzymaniu pierwszej emerytury przestawało pracować. Szacuje się, że w Polsce pracuje prawie 900 tys. emerytów. By takich osób było więcej, w 2022 roku wprowadzono tzw. „zerowy PIT dla seniora".

Osoby te mogą liczyć na wyższą emeryturę za kolejne lata pracy, ale w tym czasie nadal muszą opłacać składkę emerytalną. Nie mogą też korzystać z dodatkowych świadczeń, takich jak trzynasta i czternasta emerytura.

W Polsce jest grupa zawodów, dla których przepisy przewidują inny wiek emerytalny. To m.in. nauczyciele (możliwość skorzystania z tzw. nowej emerytury nauczycielskiej w zależności od roku urodzenia i stażu przy tablicy), służby mundurowe (po 25 latach służby i osiągnięciu 55 lat), czy osoby wykonujące pracę w szczególnych warunkach, jak górnicy lub hutnicy.

Duńska emerytura dopiero po siedemdziesiątce

Emerytury są poważnym problemem również w innych krajach. Starzeje się cała Europa, w 2060 r. w wielu państwach prawie dwie trzecie obywateli będzie mieć ponad 65 lat. Dlatego rządy wybierają kierunek przeciwny niż Polska i w ostatnich latach zdecydowały się na podwyższenie wieku emerytalnego.

W maju tego roku parlament w Kopenhadze przegłosował najwyższy wiek emerytalny w całej UE. W efekcie w 2030 roku wzrośnie on do 68 lat, aby w 2035 roku osiągnąć próg 69 lat, a symboliczna granica 70 lat przekroczona zostanie w 2040 roku. Rekordowy wiek emerytalny będzie miał zastosowanie wobec osób urodzonych po 31 grudnia 1970 roku.

Dania podąża śladem polityki powiązania okresu aktywności zawodowej z przewidywaną długością życia. Podwyższenie wieku emerytalnego do 70 lat ma „zapewnić odpowiedni dobrobyt przyszłym pokoleniom". Jednak nawet w duńskim parlamencie wybrzmiało wiele głosów krytycznych wobec aż tak wysokiego wieku emerytalnego.

Wstrzymana reforma wieku emerytalnego we Francji

Z kolei w 2023 roku Francja przyjęła ustawę podnoszącą wiek emerytalny z 62 do 64 lat. Reforma ta doprowadziła wówczas do masowych ogólnokrajowych protestów. W listopadzie 2025 roku francuscy posłowie zdecydowali o zawieszeniu tej reformy. W efekcie minimalny wiek przechodzenia na emeryturę we Francji pozostaje na dotychczasowym poziomie, przynajmniej do wyborów prezydenckich w 2027 roku.

Warto jednak dodać, że francuski parlament jest od dłuższego czasu niestabilny, a każdy kompromis ma charakter czysto taktyczny. W przypadku głosowania w sprawie wieku emerytalnego niektórzy przyznawali, że kluczowe było uniknięcie upadku rządu.

Minimalny staż pracy uprawniający do pobierania emerytury w Polsce wynosi 20 lat dla kobiet oraz 25 lat dla mężczyzn. Osoby te zyskują prawo do emerytury minimalnej (obecnie 1878,91 zł brutto), nawet jeśli zebrane przez nich oszczędności dałyby niższe świadczenie

Konieczność podnoszenia wieku emerytalnego dostrzegają Niemcy. Obecnie ustawowy wiek emerytalny w Niemczech wynosi 65 lat, ale jest stopniowo podnoszony i do 2031 roku ma wzrosnąć do 67 lat. Podobnie robią Hiszpanie, a do docelowego progu 67 lat dojdą w 2027 roku.

Zrównywanie wieku emerytalnego w Chorwacji, Austrii czy na Litwie

W Chorwacji natomiast trwa stopniowe zrównywanie wieku emerytalnego mężczyzn i kobiet. Dla mężczyzn wynosi on 65 lat (granica pozostaje taka sama od 2008 roku), kobiety mają osiągnąć ten próg do 2030 roku (obecnie 63 lata).

W Chorwacji, aby uzyskać prawo do emerytury, wymagany jest co najmniej 15-letni staż pracy. Nie brakuje głosów o konieczności podniesienia wieku emerytalnego do 67 lat, ale w przeszłości takie plany rządu spotykały się z protestami związków zawodowych.

Podobnie wygląda kwestia wieku emerytalnego w Austrii. Dla mężczyzn wynosi on 65 lat, a dla kobiet jest stopniowy podwyższany (od 2024 r. o sześć miesięcy rocznie), a wyrównanie ma nastąpić w 2033 roku. Zmiany dotyczą kobiet urodzonych od 1964 roku.

W trakcie zmian są również Czechy. Od tego roku obowiązują rządowa reforma, zakładająca podnoszenie wieku emerytalnego z 65 do 67 lat. W tym wieku na emeryturę będą przechodzić osoby urodzone po 1988 roku.

U innego naszego sąsiada, na Litwie, wiek emerytalny jest ujednolicany i podnoszony, a od przyszłego roku ma dobić do zapowiadanej granicy 65 lat. Aby dostawać pełną emeryturę na Litwie, każda osoba musi pracować co najmniej 34 lata, inaczej jej świadczenie zostanie zmniejszone. ●

Współpraca: Marina Kelava (H-Alter.org), Kim Son Hoang (Der Standard), Petr Jedlicka (Denik Referendum), Lena Kyriakidi (Efsyn).

Tekst powstał w ramach projektu PULSE, europejskiej inicjatywy wspierającej międzynarodową współpracę dziennikarską.

Artykuł udostępniany jest na licencji Creative Commons BY-NC-SA 4.0, która obejmuje tylko cele niekomercyjne oraz nie uprawnia do tworzenia utworów zależnych. Ponowna publikacja wymaga zamieszczenia nazwisk autorów i informacji na temat projektu z bezpośrednim aktywnym linkiem do strony artykułu.

eprasa.pl 0877dda591

wyborcza.pl
wyborcza TV
20-26 LUTEGO 2026
VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

„WONDER MAN”. HISTORIA AKTORA
S. 4-5

„ZABÓJCZA PRZYJAŹŃ”. OBSADA WYGRYWA Z LOGIKĄ
S. 6

GORĄCA RYWALIZACJA

Widzowie pokochali serial o romansie hokeistów S. 2-3

Gorący romans HOKEISTÓW

FOT. HBO MAX

„Gorąca rywalizacja" to najbardziej oczekiwany serial tej zimy.

Dwóch przystojniaków z dumą niesie olimpijski znicz przez górskie miasteczko wśród okrzyków rozentuzjazmowanego tłumu. Żaden z nich nie jest jednak sportowcem. To aktorzy Hudson Williams i Connor Storrie. Do niedawna szerzej nieznani, z miejsca stali się gwiazdami dzięki najgorętszemu serialowi tej zimy – i zdążyli już nawet wręczyć Złote Globy.

Sukces „Heated Rivalry" przerósł najśmielsze oczekiwania nie tylko twórców i nadawców. A pomyśleć, że Jacob Tierney długo nie mógł znaleźć chętnych na ekranizację popularnej serii queerowych romansów autorstwa Rachel Reid. Najwięksi gracze na rynku oczekiwali kompromisów, na które showrunner nie chciał się zgodzić – m.in. w kwestii scen intymnych.

W końcu dogadał się z mniejszym kanadyjskim streamerem Crane. Tuż przed premierą prawa do emisji w Stanach Zjednoczonych kupiło HBO Max. Serial trafił na platformę bez większej reklamy, ale z odcinka na odcinek notował rzadko spotykany przyrost oglądalności. Wielu widzów przyszło zwabionych obietnicą gorącego romansu, ale zostały, bo znalazły coś więcej.

Pożądanie i tęsknota

W Polsce 6-odcinkowy serial „Heated Rivalry" pojawił się jako „Gorąca rywalizacja", ale pozwólcie, że pozostanę tym razem przy oryginalnym tytule.

Nie wiem, czy to efekt mistrzowskiego marketingu, który podchwycił emocje odbiorców, czy po prostu serial wstrzelił się idealnie w potrzeby widzów – a może jedno i drugie. Faktem jest jednak, że stał się kulturowym zjawiskiem. Według danych Crave aż jedna trzecia widzów zdecydowała się na ponowny seans. Ręce zacierają też władze ligi NHL – sprzedaż biletów na hokejowe mecze wzrosła o 20 procent.

Historia jest prosta, ale przecież mało kto sięgnął po „Heated Rivalry" dla fabuły. Serial opowiada o dwóch młodych hokeistach, którzy poznają się przed rozpoczęciem debiutanckiego sezonu w lidze. Shane Hollander to wycofany, uroczo nieśmiały Kanadyjczyk, a arogancki Rosjanin Ilya Rozanov wydaje się jego przeciwieństwem. Trafiają do klubów z Montrealu i Bostonu, będących odwiecznymi rywalami. Obaj szybko wyrastają na gwiazdy rozgrywek i wykorzystują każdą okazję, żeby spotkać się po rywalizacji na lodzie. Znajomość rozwija się od jednego spotkania do kolejnego, między którymi mija czasem kilka miesięcy.

– Chciałem, żeby widzowie poczuli tęsknotę, którą odczuwali bohaterowie, a można to osiągnąć tylko z upływem czasu. Właśnie dlatego powstało sześć godzin materiału na serial – tłumaczy Jacob Tierney, który napisał adaptację i wyreżyserował wszystkie odcinki „Heated Rivalry".

eprasa.pl 0877dda591

VOD

Jak historia miłosna dotarła do szatni

Rachel Reid przekonuje, że jej książki powstały z potrzeby przepracowania przemocy i homofobii, jaka panuje w jej ulubionym sporcie. Nieprzypadkowo hokeiści, ale i zawodnicy innych dyscyplin zespołowych, decydują się na coming out najczęściej dopiero po zakończeniu kariery, obawiając się reakcji środowiska, sponsorów i kibiców.

„Heated Rivalry" wpisuje się w ten kontekst, wykorzystując konwencję romansu do opowiedzenia o życiu w ukryciu, strachu oraz o potrzebie akceptacji. Pod warstwą erotycznego napięcia i sportowej rywalizacji kryje się historia o świecie, który wciąż uczy się, jak zrobić miejsce dla inności. Wie coś o tym starszy kolega Hollandera i Rozanova, Scott Hunter (w tej roli François Arnaud). Chociaż wreszcie odnalazł prawdziwą miłość, nie może cieszyć się nią publicznie. Na skarpetki ze wzorem w banany podarowane przez partnera zakłada podkolanówki.

Serial podkreśla, jakie znaczenie ma coming out osób znajdujących się w świetle reflektorów: wymaga od nich nie lada odwagi, ale może tej odwagi dodać innym. Niesie przesłanie wsparcia i akceptacji do hokejowej szatni. – Czy taki był plan? Chciałbym powiedzieć, że tak. Nie sądziłem jednak, że dotrzemy do hokejowych szatni. Stworzyliśmy po prostu historię miłosną – mówi „Wyborczej" Jacob Tierney.

Tym większym zaskoczeniem był dla niego oddźwięk serialu. Twórcy dostają wiadomości od sportowców, nieujawnionych gejów. Niektórzy decydują się po latach na coming out. Płyną też głosy wsparcia prosto z szatni. Tierney przywołuje m.in. wypowiedź młodej gwiazdy hokeja Nicka Suzukiego. Kapitan kanadyjskiej drużyny olimpijskiej mówił na konferencji prasowej o wsparciu dla gejów w szatni i gotowości, by taka osoba czuła się w drużynie bezpiecznie.

– Jak widać, w historiach miłosnych tkwi ogromna siła – dodaje Tierney.

Trauma? Pora na happy end

Tierney wspomina o tym, jak przez dekady wyglądała reprezentacja osób LGBTQ+ w kinie.

– Jestem po czterdziestce. Kiedy dorastałem, gej na ekranie pojawiał się w jednym z trzech wariantów: jako komediowy przerywnik, trup albo osoba aseksualna. Nie było mowy o tym, że zostawał głównym bohaterem. Nie miał też prawa zaznać szczęścia – wspomina. – Nie zamierzam udawać, że trauma nie jest częścią naszej historii. Jednak jeśli będziemy opowiadać historie oparte wyłącznie na traumie, wiecznie będziemy czuć się straumatyzowani. Dlatego nie mogłem zakończyć serialu cliffhangerem. Wiedziałem, że bohaterowie muszą dostać to, na co zasługują – happy end.

Blisko dwie trzecie odbiorów serialu stanowią kobiety. „Heated Rivalry" cieszy się ogromną popularnością wśród – jak to określa Tierney – „wine moms". Chodzi o matki, które, kiedy już położą dzieci spać, szukają odprężenia przed ekranem z kieliszkiem wina. Kobiety są również głównymi odbiorczyniami książkowych romansów m/m (male/male) – czyli opowiadających o związkach mężczyzn. Według chętnie przywoływanych statystyk serwisu Pornhub stanowią również prawie połowę widzów gejowskich filmów porno.

Tyle że w „Heated Rivalry" nie chodzi tylko o seks, choć intensywnych scen intymnych jest tutaj sporo. Jak to w erotycznej fantazji.

Na fali popularności serialu viralem stały się nagrania z hokejowych rozgrzewek na lodzie, z seksualnym podtekstem i żartobliwym komentarzem, że lepszej przestrzeni na osadzenie romansu znaleźć się nie dało. Zresztą promocja serialu opiera się na chemii pomiędzy odtwórcami głównych ról – zarówno na ekranie, jak i poza nim. Hudson Williams i Connor Storrie umiejętnie podkręcają napięcie w programach telewizyjnych, podcastach, wywiadach.

Nie jest to tym bardziej opowieść o hokeju, bo rywalizacja na lodowisku stanowi jedynie tło. Kontrastuje z sercem tej opowieści, którym okazuje się budowanie relacji. Shane i Ilya komunikują własne potrzeby, w łóżku zawsze pytają o zgodę. Bez dominacji – rywalizację zostawiają za drzwiami sypialni czy hotelowych pokoi, gdzie zwykle się spotykają. Potajemnie i bez zobowiązań, przynajmniej na początku.

Po drodze spróbują zrozumieć i przewartościować swoje lęki. Stopniowo otwierają się na siebie, obnażając wrażliwość w sposób, który rzadko bywa pokazywany nawet w klasycznych romansach. Krytycy określają to mianem „slow burn" – rozwijającej się powoli, autentycznej bliskości, która z czasem staje się ważniejsza niż pożądanie. Jakby formuła serialu dojrzewała wraz z bohaterami: w pierwszych odcinkach przyciąga uwagę pikantną nagością, z czasem odchodząc nieco od konwencji taniego romansidła.

Bezpieczna fantazja

Skąd to zainteresowanie „wine moms"? Kobiety podkreślają, że „Heated Rivalry" pozwala zobaczyć w mężczyznach to, czego dawno nie miały okazji doświadczyć z ich strony: że potrafią być wrażliwi, empatyczni i obecni emocjonalnie, zamiast odgrywać tradycyjną, zahartowaną w milczeniu wersję męskości. To buduje poczucie bezpiecznej fantazji, romansu bez hierarchii i toksycznej dominacji.

Wreszcie mogą wejść w męską narrację na własnych warunkach – bez konieczności utożsamiania się z romantycznym wizerunkiem kobiety i bez rywalizacji o uwagę. Serial tworzy przestrzeń, w której śledzą miłość dwojga ludzi jako czystą historię o oddaniu i akceptacji, pozbawioną ciężaru własnych doświadczeń i lęków, często towarzyszących heteroseksualnym romansom.

No dobrze, a jak „Heated Rivalry" ogląda się osobie, która – jak ja – nie jest jego docelową publicznością? Przyznam, że zaskakująco dobrze, o ile zaakceptuje się pewne ograniczenia gatunku. Odcinki są sprawnie skonstruowane, postaci również. Mamy czas, żeby zrozumieć dynamikę tej relacji. Raz się nawet wzruszyłem. Jeśli tylko na moment, to i tak rzadkość przy tego typu historiach.

Serial gra z oczekiwaniami budowanymi na stereotypach: na lodzie porywczy i zadziorny Ilya okazuje się bardzo czułym kochankiem, pomagając Shane'owi w odkrywaniu samego siebie.

Właściwie jedyne, co uwiera, to narodowość jednego z głównych bohaterów. Reid pisała książki przed pełnoskalową agresją Rosji na Ukrainę, a wśród inspiracji wymienia budzącą emocje rywalizację Crosby-Owieczkin. Stereotyp „brutalnego niedźwiedzia", który można rozbroić, pasował do tej układanki. Dziś jednak trudno ogląda się uroczego Rosjanina bez zgrzytu. Tym bardziej że serial do sytuacji osób LGBTQ+ w Rosji podchodzi dość powierzchownie, a o wykorzystywaniu ich jako amunicji w prowokacjach i podsycaniu homofobii nie mówi właściwie nic.

Jacob Tierney ma własną teorię, dlaczego „Heated Rivalry" cieszy się taką popularnością. Jego zdaniem to kwestia zakończenia: – Słyszę od widzów, że czekają, aż coś złego spotka bohaterów. Kiedy kończy się szósty odcinek, nie dowierzają: „To wszystko?". Samochód nie ulegnie wypadkowi, nie wydarzy się nic złego? Wtedy chcą obejrzeć serial jeszcze raz, już na spokojnie – już bez żadnych obaw, i przejść przez całą opowieść ze świadomością, że skończy się szczęśliwie.

Piotr Guszkowski

GORĄCA RYWALIZACJA

serial dramatyczny, Kanada 2025, tw. Jacob Tierney, wyk. Connor Storrie, Hudson Williams, François Arnaud, Robbie G.K., Christina Chang, Dylan Walsh, Ksenia Daniela Kharlamova

3/6 odc., HBO Max
Kolejne odcinki co piątek w HBO Max

eprasa.pl 0877dda591

VOD

FOT. SUZANNE TENNER

Historia aktora

„Wonder Man" to perełka. Zamiast robić wielkie widowiska, Marvel powinien zmniejszyć skalę

Ten serial można opisać na kilka sposobów. Komediowa rozprawka o przyjaźni, aktorstwie, procesie tworzenia i branży filmowej. Portret człowieka, któremu życie rzuca kłody pod nogi, kogoś, kto postawił wszystko na jedną kartę, a teraz usilnie stara się, by ten zakład w końcu się opłacił. Historia aktora – nie takiego z pierwszych stron gazet, obsypanego nagrodami, tylko będącego w branży od lat, a wciąż starającego się przebić.

Tak wygląda przecież życie większości aktorów, również w Polsce. Najpierw poświęcają wszystko marzeniu, by dostać się do jednej z kilku elitarnych szkół, poświęcić kilka lat na wymagającą edukację w często bardzo toksycznym środowisku, a potem i tak dorabiać jako kelnerzy, akwizytorzy czy ekspedienci. Oczywiście licząc na to, że kiedyś w końcu nastanie przełom.

Aktor z problemami

Simon Williams (Yahya Abdul-Mateen II) jest właśnie takim aktorem. Żyje od przesłuchania do przesłuchania i łapie się wszystkiego, co pozwoli mu przetrwać kolejny miesiąc, bo dla pasji poświęcił wszystko. Gdy go poznajemy, rozpada mu się związek, z rodziną niemal nie utrzymuje kontaktu, a przed całym światem musi ukrywać swój największy sekret – moc, nad którą nie panuje i wolałby jej nie mieć, bo przez lata sprawiała mu wyłącznie kłopoty.

Ilekroć puszczają mu nerwy, traci kontrolę nad sobą, a rzeczy wokół niego pękają. Umywalka, stół, kawałek ściany... Dość powiedzieć, że Simon nie radzi sobie najlepiej ze stresem, a tak się składa, że właśnie zaczyna się najbardziej stresujący rozdział w dotychczasowym życiu: casting na Wonder Mana.

W świecie serialu produkcja jest klasykiem kina SF. Owszem, kiczowatą, ale też wielbioną z religijną czcią. Simon zakochał się w filmie w dzieciństwie, był on jednym z najważniejszych, jakie obejrzał ze zmarłym już ojcem. Nic dziwnego, że gdy przypadkiem dowiaduje się, że ma powstać remake, postanawia poruszyć niebo i ziemię, by dostać się na casting.

Czy o castingu też dowiaduje się przypadkiem? Nie do końca, ale tu trzeba byłoby zdradzić więcej z fabuły kolejnych odcinków. Istotnym jest natomiast, od kogo się o projekcie dowiedział.

Ben Kingsley w świetnej formie

Jeśli fani Marvela nie kojarzą Trevora Slattery'ego, to znaczy, że bardzo dawno nie oglądali „Iron Mana 3" (2013 r.). Tam Tony Stark miał walczyć z groźnym terrorystą zwanym Mandarynem, który okazuje się wynajętym do tej roli aktorem, Trevorem Slatterym (Ben Kingsley).

Ta zapomniana przez lata postać pojawia się na chwilę w filmie „Shang-Chi i legenda dziesięciu pierścieni" (2021), ale

eprasa.pl 0877dda591

koniec końców trafia do brytyjskiego więzienia, by dokończyć wyrok za udział w terrorystycznym spisku.

W „Wonder Manie" jest już na wolności i również ma zamiar wziąć udział w głośnym castingu. Podczas niego zaprzyjaźnia się z Simonem. Tylko czy to szczera przyjaźń? To się jeszcze okaże. Niemniej oglądanie grających wspólnie Bena Kingsleya i Yahyę Abdul-Mateena II jest czystą przyjemnością.

To duet doskonałych aktorów wcielających się w intrygująco nakreślonych bohaterów. Więcej w tym dobrego dramatu o komediowym zabarwieniu niż produkcji, do jakiej przywykli fani Marvela. I bardzo dobrze, bo może ten kierunek powinny obrać wszystkie przyszłe produkcje w tym nurcie.

Kłopoty Marvela

Od czasu „Avengers: Koniec gry" Marvel jako studio filmowe ewidentnie przeżywa kryzys. Kolejne premiery to seria rozczarowań. Jeśli nie frekwencyjnych, to jakościowych.

Recenzenci narzekają na „zmęczenie materiału" w kinie superbohaterskim w ogóle. A warto pamiętać, że jeszcze dekadę temu był to najpopularniejszy gatunek filmowy. Kolejne produkcje Marvela podbijały zaś szczyty list box-office. Dwie ostatnie części serii „Avengers" były przez jakiś czas najlepiej zarabiającymi produkcjami w historii – obecnie „Wojna bez granic" zajmuje drugie miejsce zaraz za pierwszym „Avatarem". Wyświetlono go ponownie w kinach tylko po to, by odzyskać pierwsze miejsce w rankingu.

Naprawdę dobrym wynikiem finansowym przez ostatnie siedem lat mogły pochwalić się tylko „Spider-Man: Bez drogi do domu" i „Deadpool i Wolverine" z 2024 r., ale w tym czasie Marvel wypuścił aż 12 innych kinowych produkcji.

Ciekawiej było z serialami, lecz Disney+ nie chwali się wynikami oglądalności. W ich wypadku można więc chwalić jedynie kreatywność twórców i chęć do podejmowania ryzyka. Tu pochwalić można takie tytuły jak „Loki", „Hawkeye" z Piotrem Adamczykiem, „To zawsze Agatha" czy pierwsze odcinki „WandaVision" i „Ms. Marvel".

Powyższe tytuły wyróżniały się oryginalnym pomysłem i łączeniem kina akcji z innymi gatunkami. Nawet najlepsze z nich nie mogły jednak liczyć na równie dużą promocję, jak te trzymające się klasycznej formuły. A przy tym nudne, wtórne i zwyczajnie nieudane.

Mniejsza skala zamiast spektaklu

„Wonder Man", również w katalogu Disney+, pojawia się niemal pozbawiony promocji. Medialny gigant za to już od początku roku napędza kampanię „Avengers: Doomsday" – nowej odsłony flagowej serii filmów, która pojawi się dopiero 18 grudnia!

Można z tego wnioskować, że Marvel szczerze wierzy, iż nowa superprodukcja pozwoli na podobny zysk, co poprzedni „Avengersi" z 2019 r. Nic dziwnego, że ściągnęli tam gwiazdy poprzednich odsłon, którym już dawno skończyły się kontrakty ze studiem. Obsada wypchana jest gwiazdami: od Roberta Downeya Jr. i Pedro Pascala do Chrisa Evansa i Iana McKellena. I pewnie wielu innych, których udział gigant ogłosi w nadchodzących miesiącach.

Coś mi jednak mówi, że film nie dowiezie wyniku zgodnego z oczekiwaniami studia, więc para pójdzie w gwizdek. Para i miliony dolary, które można byłoby przecież przeznaczyć do stworzenia kolejnych bawiących się gatunkiem perełek pokroju „Wonder Mana".

Radosław Czyż

WONDER MAN

serial komediowy sci-fi, USA 2026, tw. Destin Daniel Cretton, Andrew Guest, wyk. Yahya Abdul-Mateen II, Ben Kingsley, Byron Bowers, Arian Moayed, X Mayo, Zlatko Burić, Olivia Thirlby

8 odc., Disney+

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34420604

DO 21 LUTEGO

Zamów PRENUMERATĘ TECZKOWĄ „Wyborczej"

— **na marzec** u swojego sprzedawcy prasy

CENA 199,99 zł*
OSZCZĘDZISZ CO NAJMNIEJ **30 zł**

*Cena sugerowana. Kwota oszczędności wynika z różnicy ceny sugerowanej i sumy cen codziennej sprzedaży detalicznej.

REKLAMA 34419796

TOLEK®
Rehabilitacyjne Rowery Trójkołowe

Rowery mogą być z napędem elektrycznym
Rower jako wyrób medyczny jest częściowo refundowany przez Centrum Pomocy Rodzinie oraz serwis gwarancyjny i pogwarancyjny.

ROWERY POLECANE SĄ:
➔ Osobom z niedowładem nóg z napędem ręcznym
➔ Nieumiejącym jeździć na rowerze dwukołowym
➔ Osobom Starszym mniej sprawnym ruchowo
➔ Dzieciom ➔ Osobom z zachwianiem równowagi

Więcej informacji: www.rowertolek.pl
e-mial: biuro@rowertolek.pl
adres: ul. 3 Maja 2A, 87-850 Choceń k. Włocławka
tel. 54 284 65 40 Emilia | kom. 723 881 675 Michał
kom. 600 790 138 Teofil | kom. 600 467 513 Anna

To jest wyrób medyczny.
Używaj go zgodnie z instrukcją używania lub etykietą.

eprasa.pl 0877dda591

VOD

Obsada wygrywa z logiką

To serial zdrowo szurnięty i zabójczo wciągający.

FOT. NETFLIX

Oparta na powieści Alice Feeney – specjalistki od zaskakujących przewrotek fabularnych – „Zabójcza przyjaźń" to kryminał, dreszczowiec, opowieść o żałobie i drama rodzinna w jednym.

Takich seriali powstaje rocznie kilkadziesiąt, ale jest coś, co na ich tle „Zabójczą przyjaźń" wyróżnia. W rolach głównych występują tu hipnotyzująca, nominowana w tym roku do Złotego Globu za rolę w filmie „Hedda" Tessa Thompson, a partneruje jej nieco pierwotny, ale przez to bardzo przekonujący Jon Bernthal. Ten duet sprawia, że „Zabójcza przyjaźń" z produkcji zabójczo przewidywalnej staje się zabójczo wciągająca. Dzięki obsadzie wiele mogę tej produkcji wybaczyć, każdy absurd łyknąć bez protestów, nawet jeśli po ostatnim odcinku czeka mnie lekka niestrawność.

Thompson gra tu Annę Andrews – twarz telewizji w Atlancie, dziennikarkę, którą rozpoznają wszyscy mieszkańcy Georgii. A przynajmniej tak było jeszcze rok temu, nim Andrews zniknęła bez wieści, a jej miejsce przy biurku spikerki newsowej zajęła jasnowłosa, długonoga Lexie Jones – co, jak zauważa Andrews po powrocie do pracy, jest w Atlancie pomysłem dość absurdalnym ze względu na demografię. Większość mieszkańców stolicy stanu jest bowiem, jak Anna, czarna.

Powrót do pracy po rocznej nieobecności nie jest łatwy. Anna traci koronę królowej ekranu, musi też szarpać się z szefem o kolejną szansę. Ta na szczęście dla niej nadarza się wyjątkowo szybko: w jej rodzinnej mieścinie Dahlonega, nieopodal Atlanty, zamordowana została biała kobieta. Morderca dźgnął ofiarę nożem ponad 40 razy. Pachnie to z daleka sprawą osobistą. Tylko dla kogo?

Anna postanawia odzyskać fotel prezenterki – a czy istnieje lepszy sposób niż dostarczenie stacji ekskluzywnego materiału z samego oka tajfunu? Uzbrojona w czerwoną szminkę i niebezpieczny urok, z kamerzystą u boku (to, że prywatnie jest on mężem Lexie Jones, tylko dodaje całej sytuacji pikanterii), wraca tam, skąd tak desperacko próbowała uciec.

W końcu zamordowana to jej przyjaciółka z lokalnej szkoły dla dziewcząt – ponurej, koszmarnej instytucji, której hierarchia przypomina nieco tę więzienną.

Liczba mrocznych sekretów przypadających na jedno małe – populacja to nieco ponad siedem tysięcy osób – miasteczko Dahlonega bywa przytłaczająca. Bohaterowie też są przerysowani. Nie tylko Anna – harpia w kosztownych ciuchach – czy Jack, detektyw twardy jak jego odznaka. Jest jeszcze mąż ofiary: właściciel sieci pizzerii, impotent, który co jakiś czas wybucha średnio odegranym płaczem. Albo małomiasteczkowy burmistrz ze sprytną zaczeską kiepsko maskującą odwrót włosów na barykady. Są wreszcie dawne koleżanki Anny ze szkoły: prymuska Helen, która teraz zasiada w gabinecie dyrektorki instytucji, czy Zoe, siostra Jacka. Życie tej ostatniej nie potoczyło się w prostej linii. Samotna matka i z pewnością nie rokuje, wydaje się w tym gronie najprawdziwsza. Ale i ona strzeże sekretów innych niczym akta Pentagonu. Do śledztwa Jacka też można się przyczepić. .

ZABÓJCZA PRZYJAŹŃ
Serial kryminalny, USA 2026, tw. William Oldroyd, wyk. Tessa Thompson, Jon Bernthal, Pablo Schreiber, Crystal R. Fox, Sunita Mani, Poppy Liu

6 odc., Netflix

„Zabójcza przyjaźń" to serial, w którym fikołki fabularne bywają niebezpieczne. Kiedy już wydaje się widzowi, że wszystko wie i rozumie, twórcy serialu dają mu przytyczka w nos, prowadząc opowieść w zupełnie inną stronę. Stąd pewnie podwójny zwrot akcji w zakończeniu, tak lubiany przez scenarzystów thrillerów z lat 90. „Zabójcza przyjaźń" trochę je przypomina, choć tu wątki znane ze szlagierów tamtej dekady prezentowane są na napędzie kosmicznym.

Serial przypomina przez to maraton odcinków szalenie niegdyś popularnego w USA talk-show Doktora Phila. Jego formuła była skazana na sukces. Prowadzący, Phil McGraw, zapraszał do swojego programu ludzi z problemami tak niewiarygodnymi, że już sama ich absurdalność przykuwała do ekranu.

„Zabójcza przyjaźń" jest połączeniem tego pomysłu z realizacyjnym sznytem „Zaginionej dziewczyny" Davida Finchera. Świetnie zagrana, więc wiele można temu serialowi wybaczyć. Choć wybaczenie, jak wynika tu z bombastycznego finału, można uzyskać jedynie oddając wcześniej wiadro swojej własnej krwi.

Marta Górna

„WYBORCZĄ TV" redaguje zespół działu Kultura; **Projekt makiety „Wyborczej TV":** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Grafik:** Magdalena Birska; **Wydawca:** Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl **Naświetlanie i druk:** Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** Fot. Sabrina Lantos; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.**
Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl 0877dda591

PIĄTEK 20.02

BIATLON

• BIEG MĘŻCZYZN ZE STARTU WSPÓLNEGO NA 15 KM
13:45 | EUROSPORT 1

• BIATLON – BIEG MĘŻCZYZN ZE STARTU WSPÓLNEGO NA 12,5 KM
14:10 | TVP SPORT

BOBSLEJE

• 1. PRZEJAZD DWÓJEK KOBIET
17:55 | EUROSPORT 2

CURLING

• PÓŁFINAŁ KOBIET
15:00 | EUROSPORT 1

HOKEJ NA LODZIE

• 1. PÓŁFINAŁ MĘŻCZYZN
16:35 | 17:35 | 18:30 | TVP SPORT
17:55 | EUROSPORT 1
• 2. PÓŁFINAŁ MĘŻCZYZN
21:05 | TVP 1
22:20 | EUROSPORT 1

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE

• BIEG KOBIET NA 1500 M
17:05 | EUROSPORT 1

• SHORT TRACK – PÓŁFINAŁY BIEGU NA 1500 METRÓW KOBIET, FINAŁY SZTAFETY MĘŻCZYZN
21:00 | 21:55 | TVP 2

NARCIARSTWO DOW.

• KWALIFIKACJE SKICROSSU KOBIET
10:00 | EUROSPORT 1
• FINAŁ SKICROSU KOBIET
11:45 | EUROSPORT 1
11:55 | TVP SPORT

• FINAŁ HALFPIPE'U MĘŻCZYZN
19:15 | EUROSPORT

SOBOTA 21.02

BIATLON

• BIEG KOBIET ZE STARTU WSPÓLNEGO NA 12,5 KM
14:00 | EUROSPORT 1

14:10 | TVP 1

BIEGI NARCIARSKIE

• BIEG MĘŻCZYZN NA 50 KM STYLEM KLASYCZNYM
10:55 | TVP 1

11:00 | EUROSPORT 1

BOBSLEJE

• 1. PRZEJAZD CZWÓREK MĘŻCZYZN
09:55 | EUROSPORT 2, TVP SPORT
• 2. PRZEJAZD CZWÓREK MĘŻCZYZN
11:55 | TVP SPORT

• 3. PRZEJAZD DWÓJEK KOBIET
18:55 | EUROSPORT 1
• 4. PRZEJAZD DWÓJEK KOBIET
21:00 | EUROSPORT 1

CURLING

• MECZ KOBIET O 3. MIEJSCE
14:35 | TVP SPORT

HOKEJ NA LODZIE

• MECZ MĘŻCZYZN O 3. MIEJSCE
20:35 | 21:35 | 22:30 | TVP SPORT
21:50 | EUROSPORT 1

ŁYŻWIARSTWO FIG.

• GALA
19:55 | TVP 2

ŁYŻWIARSTWO SZYBKIE

• BIEG MASOWY KOBIET I MĘŻCZYZN
14:35 | TVP SPORT
15:00 | EUROSPORT 1

NARCIARSTWO DOW.

• KWALIFIKACJE SKICROSSU MĘŻCZYZN
10:00 | EUROSPORT 1
• FINAŁ SKICROSSU MĘŻCZYZN
13:10 | TVP SPORT

• FINAŁ HALFPIPE'U KOBIET
20:00 | EUROSPORT 1

SKIALPINIZM

• FINAŁ SZTAFETY MIESZANEJ
13:25 | TVP SPORT
13:30 | EUROSPORT 2

NIEDZIELA 22.02

BIEGI NARCIARSKIE

• BIEG KOBIET ZE STARTU WSPÓLNEGO NA 50 KM STYLEM KLAS.
09:55 | TVP SPORT

10:00 | EUROSPORT 1

BOBSLEJE

• 3. PRZEJAZD CZWÓREK MĘŻCZYZN
09:55 | EUROSPORT 2, TVP SPORT
• 4. PRZEJAZD CZWÓREK MĘŻCZYZN
12:35 | EUROSPORT 1

CURLING

• FINAŁ KOBIET
13:00 | EUROSPORT 1

HOKEJ NA LODZIE

• FINAŁ MĘŻCZYZN
14:05 | EUROSPORT 1, TVP 1

CEREMONIA ZAMKNIĘCIA

20:25 | TVP 2, TVP SPORT
20:30 | EUROSPORT 1

PIĄTEK 20.02

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Wisła Kraków – Wieczysta Kraków
20:25 | 21:30 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
1. FSV Mainz 05 – Hamburger SV
20:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LALIGA EA SPORTS
Athletic Club – Elche CF
20:55 | ELEVEN SPORTS 3

• PKO BP EKSTRAKLASA
Piast Gliwice – Motor Lublin
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

Półfinały hokeja na lodzie mężczyzn 20 lutego od 16:35 na Eurosport 1 · FOT. REUTERS / MIKE SEGAR

Widzew Łódź – Cracovia
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• SERIE A ENILIVE
US Sassuolo Calcio – Hellas Werona
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
ZAKSA Kędzierzyn-Koźle – Indykpol AZS Olsztyn
20:00 | POLSAT SPORT 1, POLSAT SPORT EXTRA 2

SOBOTA 21.02

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Bayern Monachium – Eintracht Frankfurt
15:20 | ELEVEN SPORTS 1
RB Lipsk – Borussia Dortmund
18:20 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Raków Częstochowa – Bruk-Bet Termalica Nieciecza
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Górnik Zabrze – Pogoń Szczecin
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
17:40 | 18:45 | TVP SPORT
Legia Warszawa – Wisła Płock
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Aston Villa – Leeds United
15:55 | CANAL+ EXTRA 3
Chelsea FC – Burnley FC
15:55 | CANAL+ EXTRA 1
West Ham United – AFC Bournemouth
18:25 | CANAL+ EXTRA 1
Manchester City – Newcastle United
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Juventus FC – Como 1907
14:55 | ELEVEN SPORTS 2
US Lecce – Inter Mediolan
17:55 | ELEVEN SPORTS 2
Cagliari Calcio – SS Lazio
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Aluron CMC Warta Zawiercie – Energa Trefl Gdańsk
14:45 | POLSAT SPORT 1
BOGDANKA LUK Lublin – Ślepsk Malow Suwałki
17:30 | POLSAT SPORT 1
Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa – JSW Jastrzębski Węgiel
20:00 | POLSAT SPORT 1

NIEDZIELA 22.02

PIŁKA NOŻNA

• LALIGA EA SPORTS
FC Barcelona – Levante UD
16:10 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Arka Gdynia – GKS Katowice
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Jagiellonia Białystok – Radomiak Radom
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Korona Kielce – Lech Poznań
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Nottingham Forest – Liverpool FC
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
Sunderland AFC – Fulham FC
14:55 | CANAL+ EXTRA 3
Tottenham Hotspur – Arsenal FC
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Genoa CFC – Torino FC
12:25 | ELEVEN SPORTS 1
Atalanta BC – SSC Napoli
14:55 | ELEVEN SPORTS 2
AC Milan – Parma Calcio 1913
17:55 | ELEVEN SPORTS 2
AS Roma – US Cremonese
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
PGE GiEK Skra Bełchatów – Asseco Resovia Rzeszów
14:45 | POLSAT SPORT 1
Barkom Każany Lwów – InPost ChkS Chełm
20:00 | POLSAT SPORT 1

PONIEDZIAŁEK 23.02

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
FKS Stal Mielec – ŁKS Łódź
17:55 | TVP SPORT

• PKO BP EKSTRAKLASA
Lechia Gdańsk – KGHM Zagłębie Lubin
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Everton FC – Manchester United
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
ACF Fiorentina – Pisa SC
18:25 | ELEVEN SPORTS 1
Bologna FC 1909 – Udinese Calcio
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
PGE Projekt Warszawa – Cuprum Stilon Gorzów
20:00 | POLSAT SPORT 1

WTOREK 24.02

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
20:55 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | CANAL+ EXTRA 2
20:55 | CANAL+ EXTRA 3

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Indykpol AZS Olsztyn – BOGDANKA LUK Lublin
17:30 | POLSAT SPORT 1
Ślepsk Malow Suwałki – Aluron CMC Warta Zawiercie
20:00 | POLSAT SPORT 1

ŚRODA 25.02

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
20:55 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | CANAL+ EXTRA 2
20:55 | CANAL+ EXTRA 3
Play-off – rewanż
20:55 | TVP 1, TVP SPORT

CZWARTEK 26.02

PIŁKA NOŻNA

• LIGA KONFERENCJI UEFA
Play-off – rewanż: ACF Fiorentina – Jagiellonia Białystok
18:35 | POLSAT SPORT 1
Play-off – rewanż: Lech Poznań – Kuopion Palloseura
20:50 | POLSAT SPORT 1

eprasa.pl 0877dda591

PIĄTEK 20.02

Od A do Z

22 KULE ★★★
film sens., Francja 2010, reż. Richard Berry, wyk. Jean Reno, Kad Merad, Jean-Pierre Darroussin
22:00 | tv puls
Gangster na emeryturze staje się ofiarą zamachu, ale cudem uchodzi z życiem. Przychodzi pora, by się dowiedzieć, kto i dlaczego do niego strzelał?

ADWOKAT ★★★
film sens., USA 1998, reż. Steven Zaillian, wyk. John Travolta, Robert Duvall, William H. Macy
22:00 | stopklatka
John Travolta jako bostoński adwokat prowadzący sprawę przeciwko dwóm korporacjom przemysłowym o skażenie wody pitnej: upór jednostki kontra zespół doświadczonych prawników z nieograniczonym budżetem.

GRINDHOUSE VOL. 1 DEATH PROOF ★★★
thriller, USA 2007, reż. Quentin Tarantino, wyk. Kurt Russell, Zoë Bell, Rosario Dawson
23:05 | cinemax
Quentin Tarantino i Robert Rodriguez składają hołd tanim kinom z przedmieść lat 70. XX wieku. Pastisz horroru klasy B: starcie z seryjnym mordercą, kaskaderem zabijającym swe ofiary samochodem.

KINGSAJZ ★★★
komedia, Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura
20:00 | kino polska
Juliusz Machulski o państwie totalitarnym w tonie utopii negatywnej. Szkoda, że nie jest to „Seksmisja II". Mimo to – ma swoich zwolenników.

KLER ★★★★
dramat obycz., Polska 2018, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Arkadiusz Jakubik, Robert Więckiewicz, Jacek Braciak
20:00 | tvn
Kontrowersyjne (czy tak bardzo?) spojrzenie Wojciecha Smarzowskiego na polski Kościół: trzech księży i ich biskup jako egzemplifikacja kościelnych karier. Wielki przebój na 5 milionów widzów w kinach.

KOD DEDALA ★★★
thriller, Belgia/Francja 2019, reż. Régis Roinsard, wyk. Lambert Wilson, Alex Lawther, Olga Kurylenko
21:10 | tvp historia
Grupa tłumaczy zamknięta w luksusowym bunkrze tłumaczy ostatni tom wyczekiwanego przez wszystkich bestsellera. Nagle fragment ich pracy pojawia się w sieci, a wydawca zrobi wszystko, by ukarać złodzieja.

NOTTING HILL ★★★
komedia romantyczna, Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Roger Michell, wyk. Julia Roberts, Hugh Grant, Hugh Bonneville
19:00 | canal+ premium
Richard Curtis wraca do ogranych tematów: tkwiący po uszy w rzeczywistości londyński księgarz oczarowuje bujającą w obłokach amerykańską gwiazdę filmową. Krzepi i bawi.

PEWNY KANDYDAT. JAK NIE ZOSTAĆ PREZYDENTEM ★★★
film biograficzny, USA/Kanada 2018, reż. Jason Reitman, wyk. Hugh Jackman, Vera Farmiga, J.K. Simmons
20:00 | hbo
W 1987 roku senator Gary Hart zgłosił swą kandydaturę w wyborach prezydenckich i musiał ją szybko wycofać – zniszczony przez media, gdy wyszedł na jaw jego romans z modelką. Plus Hugh Jackman.

PIĘĆ MINUT NIEBA ★★★
dramat krym., Irlandia/Wlk. Brytania 2009, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Liam Neeson, Mark Ryder, Niamh Cusack
21:35 | cinemax
Na faktach: w 1975 roku nastoletni katolicki aktywista zastrzelił protestanta, za co odsiedział wyrok. Po latach telewizja próbuje doprowadzić przed kamerami do pojednania mordercy i brata ofiary.

PRZEKLEŃSTWO WYSPY ★★★
thriller, USA/Francja/Kanada 2002, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Elizabeth Hurley, Catherine McCormack, Sean Penn
20:10 | ale kino+ hd
Kathryn Bigelow bawi się konwencją: dziennikarka wraz z mężem i szwagrem z narzeczoną próbuje zrekonstruować okoliczności morderstwa sprzed stu lat, nie dostrzegając w porę, że historia lubi się powtarzać. Solidne.

RODZAJE ŻYCZLIWOŚCI ★★★
komedia, Irlandia/Wlk. Brytania/USA/Grecja 2024, reż. Yorgos Lanthimos, wyk. Jesse Plemons, Emma Stone, Willem Dafoe
21:50 | hbo
Yorgos Lanthimos w wersji niskobudżetowej, jakkolwiek z międzynarodową gwiazdorską obsadą, bawi się absurdem, podglądając – w trzech nowelach – ludzi, którym przyszło zmagać się z przeznaczeniem.

ROZDROŻE CAFE ★★★
dramat krym., Polska 2005, reż. Leszek Wosiewicz, wyk. Robert Olech, Maria Pakulnis, Dominika Markuszewska
23:00 | tvp historia
Wokół głośnego napadu na lokalny oddział dużego banku Leszek Wosiewicz buduje moralitet o społeczeństwie czasu przemian, szkoda, że z wnioskami budzącymi tyle wątpliwości. Plus nagrody w Gdyni.

TAK SIĘ POZNALIŚMY ★★
komedia romantyczna, USA 2023, reż. Peter Hutchings, wyk. Lucy Hale, Nat Wolff, Britne Oldford
21:50 | canal+ premium
Para tzw. młodych dorosłych spotyka się na weselu, zaczyna wzajemnie wspominać dawne i obecne związki, co staje się stałym tematem kolejnych spotkań. Kiedy wreszcie zrozumieją, że są sobie pisani?

TRZYDZIEŚCI SIEDEM ★★
thriller, Francja 2024, reż. Arthur Môlard, wyk. Guillaume Pottier, Melodie Wakivuamina, Agnès Sourdillion
20:00 | cinemax
Kierowca ciężarówki zabiera dziewczynę, która przedstawia się tytułowym numerem. Wkrótce jej zachowanie budzi niepokój kierowcy – nic dziwnego, zważywszy jego mroczną przeszłość. Jednak rutyna.

ZGADNIJ, KTO PRZYJDZIE NA OBIAD? ★★★
komediodramat, USA 1967, reż. Stanley Kramer, wyk. Spencer Tracy, Sidney Poitier, Katharine Hepburn
20:00 | tvp kultura
Dziewczyna z dobrego domu decyduje się na małżeństwo z Murzynem, a Katharine Hepburn (Oscar) i Spencer Tracy (w ostatniej roli) wyrażają na to – po dyskusji – zgodę. Deklaratywne, ale krzepiące.

„Dzień świra"

23:20 | tvp kultura
★★★★

Grand Prix w Gdyni: Marek Kondrat (owacja!) jako uosobienie kompleksów polskiego inteligenta niepotrafiącego odnaleźć się na przełomie tysiącleci: celna, jakkolwiek gorzka wizja Marka Koterskiego.

KOMEDIODRAMAT
POLSKA 2002, REŻ. MAREK KOTERSKI, WYK. MAREK KONDRAT, JANINA TRACZYKÓWNA, ANDRZEJ GRABOWSKI

eprasa.pl 0877dda591

PIĄTEK 20.02

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Agape blisko Ciebie (119)
08:00 Serwis Info
08:25 Okrasa łamie przepisy
09:05 Ranczo VII (12/13)
10:05 Komisarz Alex XXII (9)
11:05 Ojciec Mateusz VI (3/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:40 Halo, tu Mediolan
13:00 Kanada – sztuka przetrwania na dzikiej północy
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (468)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia? (5843)
18:10 Klan - telenowela
18:45 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Studio olimpijskie Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026** (na żywo)
21:05 **Zimowe Igrzyska Olimpijskie Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026** (na żywo)
00:05 **Nic śmiesznego** ** - komediodramat Polska 1994 (95 min)
01:40 **Wykrywacz kłamstw**
02:10 **Parasite (Gisaeng-chung)** ***** - thriller Korea Południowa 2019, reż. Bong Joon-ho (130 min)

TVP2

06:15 Anna Dymna – spotkajmy się (431) - dyskusja
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7471) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7471) - mag. Polska 2026
11:50 Operacja zdrowie (67)
12:30 Koło fortuny (2084)
13:15 Panna młoda (26/34)
14:05 Va banque (945)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (92) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2085)
16:35 Familiada (3034)
17:20 Panna młoda (27/34) - serial obycz. Turcja 2024
18:05 Przepis dnia
18:15 Va banque (946)
18:50 Jeden z dziesięciu (12)
19:25 Barwy szczęścia
19:55 Przepis dnia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:45 **Studio olimpijskie**
21:00 **Zimowe Igrzyska Olimpijskie Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026** (na żywo)
23:00 **Dusigrosz (Radin !)** ** - komedia Francja/Hiszpania 2016, reż. Fred Cavayé (105 min)
00:45 **Żelazny most** *** - dramat obycz. Polska 19, reż. Monika Jordan-Młodzianowska, wyk. Julia Kijowska (95 min)

POLSAT

05:35 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2606) - magazyn Polska 2024
11:30 Gliniarze XI (22—24/60) - serial fab.-dok. Polska 2021
14:40 Dlaczego ja? 31 (53) - serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5841) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XIV (57/60) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (67) - serial fab.-dok. Polska 2024
18:00 Pierwsza miłość 49 (209) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Zając, Aleksandra Zienkiewicz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (220)
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Farma** (155) - reality show Polska 2025
21:00 **Zaczęło się od morza... 100-lecie Gdyni** - koncert Polska 2026
23:05 **Pięćdziesiąt twarzy Greya (Fifty Shades of Grey)** ** - melodramat USA 2015, reż. Sam Taylor-Johnson, wyk. Jamie Dornan (165 min)
01:50 **Niewidzialny człowiek (The Invisible Man)** **** - horror Australia/USA 20, reż. Leigh Whannell (170 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7926) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (34/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXV (5) - reality show Polska 22
07:45 Dzień Dobry TVN (5632) - mag. Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Bajkowa", Swarzędz XV (13)
12:30 Kuchenne rewolucje: Włocławek – Karczma Kujawska 29 (7) - reality show
13:35 Ukryta prawda (25,26,27/48) - serial fabularno-dok. Polska 2024
16:50 Detektywi V (48,49) - serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Anna Potaczek
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:35 Kroniki Mediolan-Cortina- mag. olimpijski
19:50 Uwaga! (7934) - mag.

20:00 **Kler** - dramat obyczajowy Polska 2018, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Arkadiusz Jakubik (175 min)
22:55 **Coś jest nie tak z dzieciakami** ** - horror USA 23, reż. Roxanne Benjamin, wyk. Alisha Wainwright (115 min)
00:50 **Akademia policyjna VI: Operacja Chaos (Police Academy 6: City Under Siege)** * - komedia USA 89, reż. Peter Bonerz (105 min)

TV PULS

06:00 Nash Bridges IV (23,24/24) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVI (4,3/15)
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obyczajowy Turcja 2013, wyk. Halit Ergenç
14:00 Lombard. Życie pod zastaw IX - serial obycz.
16:00 Ranczo VII (9,10/13) - serial kom. Polska 2013
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (52,53) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Zabójczy cel (Kill Switch)** ** - film sens. USA/Kanada 2008, reż. Jeff King, wyk. Steven Seagal (120 min)
22:00 **22 kule (L'Immortel)** *** - film sensacyjny Francja 2010, reż. Richard Berry (145 min)
00:25 **Więzienie w ogniu (Riot)** ** - film sensacyjny USA 2015, reż. John Lyde, wyk. Matthew Reese (100 min)
02:05 **Lombard. Życie pod zastaw XVII** (48)

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (45,54,55/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (29,38,39/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy
14:00 Detektywi (23/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (35) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (26) - serial fabularno-dok. Polska 2019
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (30) - serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Idź na całość (1) - teleturniej Polska 2026
20:00 **Pan Church (Mr. Church)** **** - dramat obycz. USA 2016, reż. Bruce Beresford, wyk. Eddie Murphy, Britt Robertson (135 min)
22:15 **Walentynki (Valentine's Day)** ** - komedia USA 2010, reż. Garry Marshall (155 min)
00:50 **Morderstwo doskonałe (A Perfect Murder)** ** - film sens. USA 1998, reż. Andrew Davis (135 min)

MEZZO

09:35 Christoph Willibald Gluck: Semiramida, Don Juan - balet Francja 2024
11:10 Joaquín Achúcarro: Chopin, Grieg, Brahms, Rachmaninow, Skriabin, Liszt – Guggenheim Bilbao
12:40 Intermezzo
13:00 Richard Wagner: Zygfryd - opera Szwajcaria 24
17:20 Madeleine Peyroux w Grand-Théâtre w Bordeaux
18:50 Duke Ellington Orchestra – Berliner Jazztage 1969 - koncert Niemcy 1969
19:35 Gil Evans Orchestra & Mccoy Tyner Sextet – Berliner Jazztage - koncert Niemcy 76
20:30 Young Euro Classic 2025: European Union Youth Orchestra - muzyka klasyczna
22:05 Grigorij Sokołow w Filharmonii Berlińskiej

PULS 2

11:25 Baranek Shaun VI
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Kacze opowieści (3)
14:00 Fineasz i Ferb
14:35 Marta mówi! III (3)
15:00 Miraculous IV (3,4/26)
16:00 My Little Pony
17:00 Fineasz i Ferb (18/26)
17:35 Blue III (1,15,16/50)
18:00 Świnka Peppa
18:10 Bing (21,22/78)
18:35 Masza i niedźwiedź III
19:00 Psi patrol VIII (6/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru II (38/39)
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (43) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 As nad asy - komedia sens. Francja/Niemcy 1982
01:10 Park grozy - horror USA 2018, reż. Gregory Plotkin

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom X - serial dok. Polska 2023
08:55 Policjantki i policjanci VII (17,18/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (2,47) - serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XIX (9,10,11/40) - serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (2/60) - serial fab.-dok. Polska 2024
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (399, 400)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (59,60) - serial obycz.
20:00 Gwiazdy kabaretu (34, 35) - kabaret i satyra
22:10 Babylon A.D. - film s.f. Wlk. Brytania/Francja/USA 2008, reż. Mathieu Kassovitz, wyk. Vin Diesel
00:20 STOP Drogówka (360)
01:20 Love Island II (29)
02:25 Hardcorowy Lombard

METRO

07:00 Zapisane w gwiazdach
08:00 SOS. Ekipy w akcji
08:55 J.A.G. VII (3/24)
09:55 Dziwaczne potrawy: smakowite miasta IX
10:25 Lotnisko II (6/8)
11:25 Farma Clarksona II (8)
12:25 Przepis na życie V
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol III (3/22) - serial przyg. USA 1992
16:25 J.A.G. VII (4/24)
17:25 Milionerzy (595)
18:00 Celnicy na straży Szwecji (1/14) - serial dok.
19:00 Fani czterech kółek
20:00 Podatek od miłości - komedia romant. Polska 18
22:10 Dom wygranych - komedia kryminalna USA 17
23:50 Formuła E: ePrix Jeddah – podsumowanie

eprasa.pl 0877dda591

PIĄTEK 20.02

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (50)
09:00 Robert Makłowicz (142, 159) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (5,6/12)
11:55 Wojny kontenerowe (5/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXV (6,7,5/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (9,10/21)
18:00 Hudson i Rex III (6/16) - serial krym. Kanada ,21
18:55 Zajazd. Będzie się działo (18)
20:00 Szczęśliwego Nowego Jorku - komediodramat Polska 1997, reż. Janusz Zaorski, wyk. Bogusław Linda, Zbigniew Zamachowski, Janusz Gajos (120 min)
22:00 Adwokat (A Civil Action) - film sens. USA 1998, reż. Steven Zaillian, wyk. John Travolta, Robert Duvall, William H. Macy, John Lithgow (150 min)
00:30 Patriota - film akcji USA 1998, reż. Dean Semler, wyk. Steven Seagal, Gailard Sartain, L.Q. Jones (120 min)

KINO POLSKA

07:55 Bolek i Lolek (5,6,7/13)
08:40 Polska Kronika Filmowa 09/47 - reportaż Polska 1947
08:50 Podróże Pana Kleksa: Wysłannicy Bajdocji (1) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985, reż. Krzysztof Gradowski
10:45 Podróże Pana Kleksa: Wyspa Wynalazców (2) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985, reż. Krzysztof Gradowski
12:35 Janosik - film przyg. Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska
15:15 Milioner - film obycz. Polska 1977, reż. Sylwester Szyszko, wyk. Janusz Gajos, Jadwiga Andrzejewska
17:20 Pogranicze w ogniu
20:00 Kingsajz - komedia Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura, Jan Machulski, Witold Pyrkosz
22:10 Wojna żeńsko-męska - komedia Polska 2011, reż. Łukasz Palkowski, wyk. Sonia Bohosiewicz, Tomasz Karolak, Maja Bohosiewicz
00:35 Game Over - dramat obyczajowy Polska 2024, reż. Paweł Powolny, Nicolas Durand, wyk. Mikołaj Chroboczek, Aleksandra Justa

ALE KINO+

09:45 Problem - film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:15 Bestia II (3,4/6)
12:15 Vera IX (4/4)
14:05 Niezwyciężony (Stronger) - dramat obycz. USA 17, reż. David Gordon Green, wyk. Jake Gyllenhaal (140 min)
16:25 Opera! (The Opera! Arie Per Un'eclissi) - film fantasy Francja/Włochy 2024, reż. Paolo Gep Cucco, Davide Livermore (115 min)
18:20 Vera X (1/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 Przekleństwo wyspy (The Weight of Water) - thriller USA/Francja/Kanada 2002, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Elizabeth Hurley (135 min)
22:25 Anatomia zbrodni (Crimes et petits mensonges) - komedia kryminalna USA 2013, reż. Daniel Schechter (120 min)
00:25 Miasteczko Cut Bank (Cut Bank) - thriller USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth, Teresa Palmer (100 min)

POLSAT FILM

08:25 Przyjaciółki XXIII (11,12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:30 Nie kłam, kochanie - komedia romant. Polska 08
15:40 S.W.A.T. Jednostka specjalna - film sens. USA 2003
18:00 Whitney Houston: I Wanna Dance with Somebody - film biograficzny USA 2022
21:00 Strzelec wyborowy - film sens. USA 21, reż. Robert Lorenz, wyk. Liam Neeson
23:20 Nikita - film sens. Francja/Włochy 1990, reż. Luc Besson, wyk. Anne Parillaud
01:45 Ślad (41/48)

KINO TV

07:30 Kojak IV (22/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (10,11/13)
11:00 Poirot: Kurtyna XIII (5/5)
13:05 Panna Marple (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
17:50 Poirot X (1/4)
20:00 Fan - thriller USA 1996, reż. Tony Scott, wyk. Robert De Niro, Wesley Snipes
22:35 Liberator - film sens. USA/Francja 1992, reż. Andrew Davis, wyk. Steven Seagal
00:40 Detoks - thriller USA/Niemcy 2002, reż. Jim Gillespie

TVP KULTURA

09:00 Pan wzywał, Milordzie? III (2/7)
10:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
10:40 Ukrainian Freedom Orchestra gra IX symfonię Beethovena
12:10 Arthur Miller, człowiek swojego stulecia
13:25 Dekalog: Siedem - dramat obycz. Polska/Niemcy 1990 (65 min)
14:30 Kulturalni (5) - mag.
15:20 Dobre strony (8)
15:45 Ciuciubabka - film obycz. Polska 77 (60 min)
16:45 Informacje kulturalne
17:05 Gwiazdozbiór TVP Rozrywka (140, 141)
17:55 Największe przeboje
18:50 Gaudi, wizjoner z Barcelony - film dok.
20:00 Zgadnij, kto przyjdzie na obiad? (Guess Who's Coming to Dinner) - komediodramat USA 1967 (120 min)
22:00 Tygodnik kulturalny
22:55 Scena alternatywna
23:20 Dzień świra - komediodramat Polska 2002, reż. Marek Koterski (110 min)
01:10 Przed Madrytem - film krótkometrażowy Urugwaj 2023 (35 min)

WARNER TV

07:50 J.A.G. V (14/25)
08:45 Bajer z Bel-Air III
09:45 Teraz albo nigdy! III
11:35 J.A.G. V (15,16/25)
13:30 Bajer z Bel-Air III
15:30 Teraz albo nigdy! IV (1,2,3) - serial obyczajowy
18:20 Godziny szczytu III - komedia USA/Niemcy 2007
20:00 Facet z ogłoszenia - komedia romantyczna USA 2005, reż. Gary David Goldberg
21:55 Zmowa pierwszych żon - komedia USA 1996
23:55 Kochaj i tańcz - komedia romantyczna Polska 2008

PARAMOUNT

12:50 Snake Eyes: Geneza G.I. Joe - film akcji USA 2021
15:25 Lara Croft: Tomb Raider - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Japonia/Niemcy 2001
17:30 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
20:00 Londyn w ogniu - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 2016
22:00 Uprowadzona - thriller Francja/USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Pierre Morel
23:50 Uwierz w ducha - melodramat USA 1990

HBO

08:00 Ewolucja planety małp - film s.f. USA/Wlk. Bryt./Kanada 14 (130 min)
10:10 A Picture of Her - romans USA/Kanada 2023, reż. Michael Robison (85 min)
11:35 Na planie (8) - mag.
12:05 Karate Kid - film familijny USA 1984, reż. John G. Avildsen (125 min)
14:10 Harry Potter i Czara Ognia - film przyg. USA/Wlk. Brytania 2005, reż. Mike Newell (155 min)
16:45 A potem się zobaczy - komedia Włochy 2025, reż. Giovanni Calvaruso (100 min)
18:25 Sanctuary - thriller USA/Francja/Rosja 2023, reż. Zachary Wigon, wyk. Kathie Young (95 min)
20:00 Pewny kandydat. Jak nie zostać prezydentem - film biograficzny USA/Kanada 2018, reż. Jason Reitman (110 min)
21:50 Rodzaje życzliwości - komedia Irlandia/Wlk. Brytania/USA/Grecja 2024 (160 min)
00:30 Wyzwolenie - dramat obycz. USA 2023, reż. Finn Taylor (100 min)

CINEMAX

12:50 Zielone algi - dramat obycz. Francja/Belgia 2023
14:40 Ziemia naszych braci - dramat obyczajowy Francja/Iran/Holandia 2024
16:15 Wyścig z czasem - film s.f. USA 11, reż. Andrew Niccol
18:05 Opowiadaczka filmów - dramat obycz. Francja/Hiszpania/Chile 2023
20:00 Trzydzieści siedem - thriller Francja 2024
21:35 Pięć minut nieba - dramat krym. Irlandia/Wlk. Brytania 09
23:05 Grindhouse vol. 1 Death Proof - thriller USA 2007

ROMANCE TV

12:25 Weselny strudel i śliwkowe szczęście - komedia romantyczna Niemcy 2020
14:20 Inga Lindström: Skok w szczęście - romans Niemcy 2005, reż. Heidi Kranz
16:15 Rosamunde Pilcher: Róża z Kerrymore - film obyczajowy Niemcy 2001
18:05 Górscy ratownicy (4/6)
19:00 Górski lekarz (16/18)
20:00 Statek marzeń
21:55 Następny zjazd „Szczęście": Najlepsze przyjaciółki - komedia romantyczna Niemcy 2021
23:50 Górski lekarz (16/18)

CANAL+ PREMIUM

08:05 Dahomej - film dok.
09:15 Tam i z powrotem - film sensacyjny Polska 2001 (100 min)
10:55 MTV Unplugged
12:15 Kiler - komedia Polska 1997, reż. Juliusz Machulski (105 min)
14:00 Cat's Eyes (3/8) - serial przyg. Francja 2024
15:00 Hollywoodgate
16:35 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
17:00 Jutro będzie nasze - komediodramat Włochy 2023, reż. Paola Cortellesi, wyk. Paola Cortellesi (115 min)
18:55 Łapu-Capu
19:00 Notting Hill - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Roger Michell, wyk. Julia Roberts (120 min)
21:00 Klangor II (8/8) - serial krym. Polska 2025
21:50 Tak się poznaliśmy - komedia romantyczna USA 2023, reż. Peter Hutchings (95 min)
23:25 Anioły wojny - film sens. USA/Bułgaria 2024, reż. Martin Campbell, wyk. Eva Green (100 min)
01:05 My, kobiety Iranu

TVN FABUŁA

09:40 Artystki (5)
10:40 Lekarze (13)
12:40 Prawo Agaty V
14:40 Teraz albo nigdy! (1/13)
15:55 Seriaale kultowe
16:00 19+ - serial fab.-dok.
16:30 Magia kina (4) - mag.
16:50 Papiery na szczęście
17:55 Elf - komedia USA 2003
20:00 Lepiej późno niż później - komedia USA 2003
22:45 Mission: Impossible – Rogue Nation - film sens. USA 2015, wyk. Tom Cruise
01:15 Witamy na Hawajach - komedia romant. USA 2015

AMC

09:40 Dziewczyny z farmy - film obycz. Wlk. Brytania/Francja 1998, reż. David Leland
11:55 Pożegnanie z miłością - film obycz. USA 2022
13:45 I tak, i nie - komedia Kanada 2004, reż. Kelly Makin
15:35 Dom Latających Sztyletów - film sensacyjny Chiny/Hongkong 2004
17:55 Wojowniczka z Księżycowego Królestwa - film fantasy Chiny 2014
20:00 Przepowiednia - thriller USA 2002, reż. Mark Pellington
22:20 Podziemny krąg - dramat psycholog. USA/Niemcy 99

eprasa.pl 0877dda591

AXN

08:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (13/23)
09:20 Castle II (2,3/24)
11:20 Unforgettable III (6,7/13)
13:15 Rekrut IV (13,14/22)
15:15 FBI (21,22/22)
17:05 Castle II (4,5/24)
19:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (4,5/22)
21:05 W 80 dni dookoła świata - film przygodowy USA/Niemcy/Irlandia/Wlk. Brytania 2004, reż. Frank Coraci
23:25 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszp./Francja 2014

EPIC DRAMA

08:50 Lekarze na start
09:35 Agenci NCIS XVIII (14/16)
10:30 Wszystkie stworzenia duże i małe VI (7/7)
11:35 Panna Marple V (1/4)
13:35 Lekarze na start
14:15 Agenci NCIS XVIII (14/16)
15:05 Panna Scarlet i komisarz IV (3/6) - serial krym.
16:15 Morderstwo w małym mieście (5/8) - serial krym.
17:10 Sprawy pana Booka
19:25 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVIII (15/16) - serial krym. USA 2021
21:00 Poirot XI (1/4)
23:00 Sprawy pana Booka

TVN STYLE

08:30 Damy i wieśniaczki. PL VIII (11/16) - telenowela dok.
09:30 Życie na kredycie (12, 13)
10:40 Ugotowani (1, 2)
12:45 Kuchenne rewolucje
14:50 Magda gotuje Internet
15:50 Będzie pięknie (7/8)
16:50 Jestem z Polski IV (2,4)
18:50 Kuchenne rewolucje (14, 10) - reality show
20:50 Rajska posiadłość Pameli Anderson (5) - real tv
21:50 Jestem z Polski XIII (2,1)
23:50 Bazary Europy
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita - serial dok.

TVN TURBO

09:15 Pomoc drogowa 24h (9)
10:00 Złomowisko PL X
11:00 Usterka XVI
12:00 Zawodowi handlarze (8)
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (9) - magazyn
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (1, 2)
18:00 Raport Turbo (4923)
18:15 Jeździć, obserwować VI
19:00 Nic do zgłoszenia VI
20:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (4923)
22:20 Mobilni mechanicy (5, 6)
23:50 Ciężarówką przez Malezję (7) - serial dok.

BBC FIRST

08:40 Lewis (2) - serial krym.
09:40 Ojciec Brown IV (10/10)
10:40 Śmierć pod palmami XIII
11:50 Śmierć z dala od palm II
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown X (9/10)
15:55 Lewis (2) - serial krym.
16:55 My Life is Murder (9/10)
17:55 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami XIII (2/8) - serial kryminalny
21:00 Zbrodnie Saint-Pierre
22:00 Powrót do raju II (3/6)
23:05 Tajemnice Brokenwood
00:55 Śmierć pod palmami XIII

FX

08:15 Dr House VII (11/23)
09:10 9-1-1 VIII (3/18)
10:05 Kości XI (20,21/22)
11:55 FBI (1,2/22)
13:45 Castle II (5,6/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (18,1/18) - serial krym.
17:25 Tropiciel II (1/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (19,20/25)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VI (20,21/23)
22:00 Zabójcze umysły XVIII (2/10) - serial krym. USA 2025
22:55 The Hunting Party (6/10) - serial krym. USA 2025
23:50 Zabójcze umysły XII

HGTV

08:20 Kupujemy dom na plaży
09:15 Remontujemy dom na plaży IV - serial dok.
10:10 Pomocy! Mój dom to katastrofa (6) - reality show
11:10 Zarobić na remoncie X
12:05 Na ratunek Las Vegas
13:10 Nieoczywiste miejsca II
14:15 Dorota inspiruje (2)
15:10 Mieszkanie na miarę II
17:05 Polowanie na ogród VI
18:15 Weekendowa metamorfoza (1, 2) - reality show
20:10 Kolorowa rewolucja III
21:10 Dorota was urządzi VI
22:40 House Hunters (7—10)

BBC LIFESTYLE

12:20 Antyki z Francji: na tropie okazji (4) - reality show
13:20 Wielkie brytyjskie wypieki (4) - program rozrywk.
14:30 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (5/8)
15:35 Bake off: zawodowcy (4)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (3)
17:40 Najdroższe brytyjskie domy III - serial dok.
18:50 Mistrzowie ceramiki (8)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (5) - program rozrywk.
21:00 Ekskluzywne hotele
22:00 Wielkie projekty
23:00 Wstydliwe choroby III (4)

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele II (6—12/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu V (17—22/24)
14:35 Młody Sheldon VI (4,5,6/22) - serial komediowy
16:00 Przyjaciele II (13—19/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu V (23,24,1—4/24) - serial komediowy USA 2011
22:00 The Office PL (1,2/12)
23:00 Comedy Club (5, 6)
00:00 Miasteczko South Park X (2,5/14)
01:00 Pracoholicy (7/10)

TVP SERIALE

08:25 Komisarz Alex V (10)
09:15 Rodzinka.pl
09:50 Klan - telenowela
10:25 Ranczo (4/13)
11:20 Ojciec Mateusz 34 (3)
12:20 Rodzinka.pl XIII (13)
13:35 Ojciec Mateusz XXII
15:30 Komisarz Alex V (11)
16:15 Na sygnale
17:25 Ranczo (5,6/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXII (11,2) - serial krym. Polska 19
21:30 Ranczo (7/13)
22:25 Słowa od serca (9)
22:35 Ranczo (8/13)
23:35 Ojciec Mateusz XXII
00:30 Miś - komedia Polska 81

CANAL+ KUCHNIA

13:25 ABC gotowania – kuchnia francuska (1, 2) - mag.
14:25 Tajemnice indyjskich smaków (1) - program rozrywk.
14:55 Jakubiak rozgryza...
15:55 Javier Peña zjada świat
16:50 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (7, 8)
17:45 Jamie Oliver (1/4)
18:45 m jak mięso (1)
19:10 Jakubiak rozgryza... (13)
19:25 m jak mięso (2, 3)
20:15 ABC gotowania – kuchnia hiszpańska (3, 4) - mag.
21:15 Anthony Bourdain VII
00:45 David w Europie (14)

CANAL+ DOMO

12:05 Kupcie sobie zamek! (21)
13:00 Kuchnia i łazienka twoich marzeń III (8) - serial dok.
13:55 Cudotwórcy VII
14:50 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
16:00 Małe-wielkie zmiany
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
20:10 Daleko od miasta XV
21:00 Cudotwórcy VII (11)
22:00 Kuchnia i łazienka twoich marzeń III (7,8) - serial dok.
23:50 Bitwa o wnętrza (4)
00:45 Małe i wspaniałe XI (2/8)

PLANETE+

11:25 Japońskie wyspy z góry
12:35 360° – świat bez granic
13:45 Maremma (1,2/2)
15:50 Niezwykłe podróże koleją VII (7/7) - serial dok.
16:55 Premiera: 360° – świat bez granic XI (13) - serial dok.
18:00 Świat z góry XI (3/14)
18:40 Rolnictwo przyszłości
19:45 Felix Kersten - serial dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją IV (2/6) - serial dok.
22:00 Premiera: Obywatel Bruce Springsteen - film dok.
23:20 Zaginiony lot MH370 (3)

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: złoty szlak (5/8) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski II (6/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda
12:00 Fani czterech kółek: w trasie (8) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania III (5,6/9) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Łowcy opali VIII (2/20)
17:00 Celnicy na straży Europy V (2,3/23) - serial dok.
18:00 Zawodowcy
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Truckerki III
22:00 Hazardziści II (4/8)
23:00 Ed Stafford: inicjacja (1)

TVP HISTORIA

10:45 Od Hallera do Pattona
11:45 Fake czy historia?
12:30 Alternatywy 4 (2/9)
13:35 Podziemne Włochy (7/8)
14:40 Wszystkie wojny Rosji
15:40 Królowie
16:10 Sensacje XX wieku
17:20 Diabeł z Katowic
18:20 Wojownicy czasu
19:05 Biała wizytówka
20:10 Odkryć tajemnicę VII - serial dok. Wlk. Brytania 2021
21:10 Kod Dedala - thriller Belgia/Francja 2019
23:00 Rozdroże Cafe - dramat kryminalny Polska 2005

HISTORY

12:10 Na lodowym szlaku XII
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (20/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Straż graniczna: USA III
19:05 Starożytni kosmici XIV
20:00 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Kursk: pierwsza katastrofa Putina (1/2) - serial dok.
23:00 UFO: szlakiem bliskich spotkań (8/9) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 UFO: przełomowe śledztwa (1/5) - serial dok.
14:00 Strzegąc granic XI
15:00 Alarm na lotnisku III
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic V (3,4/10) - serial dok.
18:00 Apokalipsa – II wojna światowa (4/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (1/10) - serial dok.
21:00 Historia Związku Radzieckiego (3/3) - serial dok.
22:00 Gułag – system śmierci

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (40)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu X
12:00 Wraki, które zmieniły świat (3/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy: wojna z Ameryką
16:00 Kryptonim szef XI
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Historia Europy
22:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy: wojna z Ameryką
00:00 Korea Północna: w głowie dyktatora: Dylemat (1)

BBC EARTH

12:15 Potęga ssaków (5/6)
13:20 Brutalna planeta
14:15 Azja: kulisy produkcji
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu II
16:30 Zielona planeta (5/5)
17:35 Malownicze trasy kolejowe (6/6) - serial dok.
18:35 Planeta doskonała (3/5)
19:45 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
20:45 Azja: kulisy produkcji
20:55 Życie na pustkowiu: powroty II (4/6) - serial dok.
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Huragany widziane z góry

POLSAT VIASAT HISTORY

13:05 Militarny ranking (9/10)
14:15 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
15:10 Życie rzymskiego żołnierza (2/2) - serial dok.
16:15 Pompeje: nowe wykopaliska (3/3) - serial dok.
17:35 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (3/8)
18:45 Linie frontu - serial dok.
19:55 Militarny ranking (9/10)
21:00 Aleksander Wielki: legendarny zdobywca (3/3)
21:55 Królowe, które zmieniły świat (3/6) - serial dok.
23:00 Kuba Rozpruwacz: krwawe szpalty (3/3)

eprasa.pl 0877dda591

SOBOTA 21.02

Od A do Z

13 GODZIN: TAJNA MISJA W BENGHAZI ★★★
film sens., USA/Malta/Maroko 2016, reż. Michael Bay, wyk. John Krasinski, James Badge Dale, Pablo Schreiber
20:00 | **stopklatka**
Michael Bay o faktach: w trakcie wojny domowej w Libii w 2012 roku sześciu członków ochrony amerykańskiej misji dyplomatycznej w Benghazi musi stawić czoło przeważającym siłom islamskiej milicji.

28 LAT PÓŹNIEJ ★★★
horror, Wlk. Brytania/USA/Kanada 2025, reż. Danny Boyle, wyk. Aaron Taylor-Johnson, Jodie Comer, Alfie Williams
21:35 | **hbo**
Danny Boyle wraca do pomysłu sprzed lat, znajdując inspirację w niedawnej pandemii: Wielka Brytania zamieniona w królestwo zombie, gdzie mutują zarówno zakażeni wirusem. jak i pozornie zdrowi.

AMERYKAŃSKI GANGSTER ★★★
dramat krym., USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Ridley Scott, Josh Brolin, wyk. Denzel Washington, Russell Crowe, Chiwetel Ejiofor
22:40 | **canal+ premium**
W ujęciu Ridleya Scotta: Russell Crowe jako policyjny detektyw, który zagina parol na narkotykowego króla z Manhattanu sprowadzającego narkotyki z Azji w trumnach żołnierzy poległych w Wietnamie.

BAD BOYS FOR LIFE ★★★
film sens., USA 2020, reż. Adil El Arbi, Bilall Fallah, wyk. Will Smith, Martin Lawrence, Vanessa Hudgens
21:50 | **cinemax**
Po 25 latach Will Smith i Martin Lawrence wracają do ról policjantów z Miami, którzy walczą z narkotykowymi kartelami, a przy okazji rozliczają się z błędów młodości (z której do końca nie wyrośli).

DWUNASTU ODWAŻNYCH ★★★
film sens., USA 2018, reż. Nicolai Fuglsig, wyk. Chris Hemsworth, Michael Shannon, Michael Peña
20:00 | **tv puls**
Na faktach: po 11 września i ataku na WTC do Afganistanu zostaje wysłany samodzielny oddział komandosów z zadaniem przygotowania gruntu dla amerykańskiej interwencji w opanowanym przez talibów kraju.

MIASTO KŁAMSTW ★★★
dramat krym., Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Brad Furman, wyk. Johnny Depp, Forest Whitaker, Toby Huss
20:00 | **cinemax**
Oparta na dziennikarskim śledztwie historia detektywa, który chcąc wyjaśnić sprawę policyjnych porachunków trafia na związki z nierozwiązanymi zagadkami morderstw raperów Notorious Biga i Tupaca Shakura.

OPERACJA MINCEMEAT ★★★
dramat wojenny, Wlk. Brytania/USA 2021, reż. John Madden, wyk. Colin Firth, Matthew Macfadyen, Kelly MacDonald
21:25 | **tvp 1**
65 lat po „Człowieku, którego nie było" kino wraca do akcji brytyjskiego kontrwywiadu, któremu udało się przekonać hitlerowców, że alianci w 1943 roku będą lądować na Bałkanach, a nie na Sycylii.

OSTATNI SAMURAJ ★★★
film przyg., USA/Nowa Zelandia/Japonia 2003, reż. Edward Zwick, wyk. Tom Cruise, Ken Watanabe, Timothy Spall
22:20 | **tvn 7**
Tom Cruise jako bohater wojny secesyjnej, który pomagając modernizować japońską armię, ulega fascynacji kodeksem bushido i wraz z ostatnimi samurajami próbuje przeciwstawić się westernizacji Japonii.

PRAWDZIWE MĘSTWO ★★★
western, USA 1969, reż. Henry Hathaway, wyk. John Wayne, Glen Campbell, Kim Darby
21:50 | **tvp historia**
Jedyny w karierze Oscar dla Johna Wayne'a jako starego wygi spieszącego z pomocą czternastolatce, która szuka zemsty za śmierć ojca. Plus solidna oprawa spod ręki Henry'ego Hathawaya.

SZYBCY I WŚCIEKLI 8 ★★★
film sens., Chiny/USA/Japonia 2017, reż. F. Gary Gray, wyk. Vin Diesel, Jason Statham, Dwayne Johnson
22:10 | **polsat**
Życie po życiu: kontynuacja cyklu mimo śmierci Paula Walkera. Grupa nieustraszonych kierowców i zarazem przyjaciół stawia czoło światowemu terroryzmowi, a przy okazji wyciąga z opresji przywódcę klanu.

W STRONĘ SŁOŃCA ★★★
film s.f., USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Danny Boyle, wyk. Cliff Curtis, Cillian Murphy, Michelle Yeoh
23:30 | **hbo**
Danny Boyle próbuje klasycznego s.f.: wobec groźby zgaśnięcia Słońca z Ziemi wyrusza kolejna ekspedycja kosmiczna, której celem jest ożywienie gwiazdy poprzez dokonanie na niej wybuchu jądrowego.

WAŁĘSA. CZŁOWIEK Z NADZIEI ★★★★
film biograficzny, Polska 2013, reż. Andrzej Wajda, wyk. Robert Więckiewicz, Agnieszka Grochowska, Iwona Bielska
22:30 | **kino polska**
Nakreślona przez Andrzeja Wajdę biografia polityczna i rodzinna Lecha Wałęsy od grudnia '70: może i niejednoznaczna, ale za to z wielkimi kreacjami Roberta Więckiewicza i Agnieszki Grochowskiej.

WRÓG U BRAM ★★
dramat wojenny, USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Francja/Irlandia 2001, reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Jude Law, Ed Harris, Rachel Weisz
22:50 | **tv puls**
Obrona Stalingradu oczami Jean–Jacquesa Annauda: jako westernowy pojedynek dwóch snajperów – Rosjanina i Niemca. Rozmach imponujący, ale przesłanie mętnawe, by nie powiedzieć – pokrętne.

ZGADNIJ, KTO PRZYJDZIE NA OBIAD? ★★★
komediodramat, USA 1967, reż. Stanley Kramer, wyk. Spencer Tracy, Sidney Poitier, Katharine Hepburn
23:20 | **tvp kultura**
Dziewczyna z dobrego domu decyduje się na małżeństwo z Murzynem, a Katharine Hepburn (Oscar) i Spencer Tracy (w ostatniej roli) wyrażają na to – po dyskusji – zgodę. Deklaratywne, ale krzepiące.

ZŁOTO PUSTYNI ★★★★
dramat wojenny, USA/Australia 1999, reż. David O. Russell, wyk. George Clooney, Mark Wahlberg, Ice Cube
23:50 | **warner tv**

„Podziemny krąg"

23:50 | cinemax
★★★★

David Fincher o stresach japiszonów: młody biznesmen na krawędzi załamania spotyka przewodnika, który pomaga mu zagospodarować skrywaną dotąd agresję. Mroczne, dwuznaczne, kontrowersyjne.

DRAMAT PSYCHOLOGICZNY
USA/NIEMCY 1999, REŻ. DAVID FINCHER, WYK. EDWARD NORTON, BRAD PITT, HELENA BONHAM CARTER

eprasa.pl 0877dda591

SOBOTA 21.02

TVP1

05:30 Ostatnia Habsburżanka - film dok. Polska 2022
06:20 Balans bieli (124)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1153)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:45 Ranczo VII (13)
09:40 Ojciec Mateusz 31 (7)
10:30 Halo, tu Mediolan
10:45 Studio olimpijskie
10:55 Zimowe Igrzyska Olimpijskie Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026 (na żywo)
15:30 Studio olimpijskie
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Żona dla Polaka (7) - reality show Polska 2025
18:40 Jaka to melodia? (5844)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:25 **Krew z krwi III** (7) - serial sens. Polska 2024
21:25 **Operacja Mincemeat** ★★★ - dramat wojenny Wlk. Bryt./USA 2021, reż. John Madden, wyk. Colin Firth (140 min)
23:45 **RoboCop** - film s.f. ★★ USA 2014, reż. José Padilha, wyk. Joel Kinnaman (120 min)
01:45 **Sprawdzamy** (110)
02:10 **Nic śmiesznego** ★★ - komediodramat Polska 1994, reż. Marek Koterski (105 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:20 Walentynki z „M jak miłość" - dramat obyczajowy Polska 2026
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7472) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7472) - mag. Polska 2026
12:10 Postaw na milion (366)
13:05 Panna młoda (27/34)
14:00 Familiada (3105)
14:35 Koło fortuny (2086)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (6) - show
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Panna młoda (28/34) - serial obycz. Turcja 2024
18:20 Va banque (947)
18:50 Słowo na niedzielę (1151) - program religijny
19:05 Informacje kulturalne (4153) - mag. kulturalny
19:30 Studio olimpijskie

19:55 **Zimowe Igrzyska Olimpijskie Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026** (na żywo)
22:35 **Studio olimpijskie**
23:00 **Dziewczyny z wyższych sfer** ★★ - komediodramat USA 2003 (100 min)
00:40 **Księżniczka na Manhattanie** ★★★ - komedia romantyczna USA/Kanada 2022 (100 min)
02:20 **Morderstwa w Chartres** ★★★ - film krym. Francja 2024 (105 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2613)
11:00 Darek Stolarz – remont w 3 dni (8) - program rozrywk.
12:05 Madagaskar (Madagascar) - film anim. USA/Kanada 2005 (115 min)
14:00 Liga niezwykłych dżentelmenów (The League of Extraordinary Gentlemen) - film fantasy USA/Niemcy/Czechy/Wlk. Bryt. 03 (150 min)
16:30 Diabeł ubiera się u Prady (The Devil Wears Prada) - komedia USA/Francja 2006, reż. David Frankel, wyk. Meryl Streep (140 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (439) - program publicyst.
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Kabaret na żywo** (138) - kabaret i satyra Polska 2024
22:10 **Szybcy i wściekli 8 (The Fate of the Furious)** ★★★ - film sens. Chiny/USA/Japonia 2017, reż. F. Gary Gray, wyk. Vin Diesel, Jason Statham (175 min)
01:05 **Safe House** - film ★★★ sens. USA/RPA/Japonia 2012, reż. Daniel Espinosa, wyk. Denzel Washington, Ryan Reynolds (155 min)

TVN

05:05 Nauka jazdy (16)
05:55 Uwaga! (7934) - mag.
06:10 Kuchenne rewolucje XXV (6) - reality show
07:10 Magda gotuje Internet (7) - talk-show Polska 2026
07:45 Dzień Dobry TVN (5633)
11:30 Na Wspólnej - serial obyczajowy Polska 2026
12:55 Premiery wiosny – show ramówkowe TVN
13:35 Anatomia piękna II (10)
14:50 Psi Patrol: Film (Paw Patrol: The Movie) - film anim. Kanada/USA 2021 (115 min)
16:45 Za duży na bajki - komedia Polska 2022, reż. Kristoffer Rus, wyk. Maciej Karaś, Amelia Fijałkowska, Patryk Siemek (135 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:35 Kroniki Mediolan-Cortina - mag. olimpijski

19:45 **Mam Talent!** (1) - program rozrywkowy Polska 2026
21:50 **Wonder Woman 1984** ★★ - film fantasy USA 20, reż. Patty Jenkins, wyk. Gal Gadot, Chris Pine, Kristen Wiig, Pedro Pascal (185 min)
00:55 **Incepcja (Inception)** ★★★★ - film sens. USA/Wlk. Brytania 2010, reż. Christopher Nolan, wyk. Leonardo DiCaprio, Ellen Page, Ken Watanabe (180 min)

TV PULS

06:00 Kobra – oddział specjalny XVI (13,1,1/14) - serial sensacyjny Niemcy 2011
09:00 Taki jest świat (8)
09:25 Wojciech Cejrowski. Boso – Meksyk/Paragwaj (2)
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy Polska 2021, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski, Michał Chorosiński, Jerzy Górski, Agata Szafrańska. Marzeniem 26-letniego Oskara jest prowadzenie dużego, nowoczesnego gospodarstwa. Pomysł nie podoba się jego żonie Lenie, wychowanej na wsi. Postanawia ona jednak dać Oskarowi szansę.
20:00 **Dwunastu odważnych (12 Strong)** ★★★ - film sensacyjny USA 2018, reż. Nicolai Fuglsig, wyk. Chris Hemsworth (170 min)
22:50 **Wróg u bram (Enemy at the Gates)** ★★ - dramat woj. USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Francja/Irlandia 2001 (145 min)
01:15 **Pętla** 18 ★ - film sens. Polska 2020, reż. Patryk Vega, wyk. Antoni Królikowski, Katarzyna Warnke (130 min)

TVN7

05:05 Szkoła (46/72)
06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie VI - serial dok.
07:00 Batwheels (13,14/38)
07:30 Alvin i wiewiórki III - film animowany USA 2011
09:15 Ukryta prawda (30,32/60) - serial fab.-dok.
11:20 Mówię Wam (2)
12:35 The Floor (5, 6)
13:50 Pogromcy chaosu (7)
14:50 Władca Pierścieni: Powrót króla (The Lord of the Rings: The Return of the King) - film fantasy USA/Nowa Zelandia 2003, reż. Peter Jackson (250 min)
19:00 Idź na całość (2) - teleturniej Polska 2026
20:00 **Ostatni władca wiatru (Le dernier maître de l'air)** ★★ - film przyg. USA/Wietnam/Wlk. Brytania/Kanada/Dania 2010 (140 min)
22:20 **Ostatni samuraj (The Last Samurai)** ★★★ - film przyg. USA/Nowa Zelandia/Japonia 2003 (195 min)
01:35 **Wesele** 18 ★★★ - dramat obycz. Polska/Łotwa 2021, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Agata Kulesza (145 min)

MEZZO

08:05 Les Siècles, Adrien Perruchon: Ravel
10:00 Georg Friedrich Händel: Juliusz Cezar - opera Francja 22, reż. Yann Proefrock
13:20 Intermezzo
13:45 Gregory Porter na festiwalu Jazzaldia
15:15 Franco Ambrosetti Quintet na Lugano Jazz Estival
16:05 Intermezzo
17:00 Insula Orchestra, Laurence Equilbey: Bruch, Beethoven - muzyka klas.
18:30 Jonas Kaufmann i Ludovic Tézier w Baden-Baden: Verdi, Ponchielli
20:30 Richard Strauss: Arabella - opera Hiszpania 2023, reż. Jérémie Cuvillier
23:20 Joyce DiDonato, Il Pomo d'Oro, Maxim Emelyanychev: Eden

PULS 2

09:55 Jak zostałem samurajem - film anim. USA/Chiny/Wlk. Bryt./Kanada/Polska 22
11:50 Wojciech Cejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj
13:30 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (13, 14)
15:40 Kapitan Szablozęby i skarb piratów - film przyg. Norwegia/Wlk. Brytania 2015
17:40 Szczęście Hansa - film fantasy Niemcy 2015
19:00 Śnieżna paczka - film animowany Wlk. Brytania/USA/Kanada/Chiny/Japonia/Korea Płd/Indie/Włochy 2019
20:55 Agentka specjalnej troski - komedia sens. Francja/Belgia 2016, reż. Dany Boon, wyk. Alice Pol, Dany Boon
23:00 Intruz - film s.f. USA/Szwajcaria/Wlk. Brytania 2013
01:25 Wstydliwe choroby V

TV4

07:00 Galileo
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (317) - mag. Polska 2026
09:30 Gwiazdy kabaretu (2) - kabaret i satyra Polska 2018
09:40 Galileo - program popularnonaukowy Polska 24
12:45 Bezsenność w Seattle - komedia romantyczna USA 1993, reż. Nora Ephron, wyk. Meg Ryan, Tom Hanks, Ross Malinger, Rita Wilson
14:55 Policjantki i policjanci XXIII (51—55) - serial obycz.
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (45—48/52) - serial krym. Polska 2025, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek, Magdalena Margulewicz
00:00 Gwiazdy kabaretu (34, 35) - kabaret i satyra
02:15 STOP Drogówka (373)

METRO

07:00 Zapukaj do moich drzwi
09:00 SOS. Ekipy w akcji
11:00 Domy na plażach świata (9,11,12/14) - serial dok.
12:30 Dorota was urządzi V (3/12) - serial dok. Polska 2016
13:15 Alarmowy 091 – policjanci z Hiszpanii (12)
14:15 Lotnisko II (6/8)
15:15 Magda gotuje Internet (3) - talk-show Polska 2025
15:45 Milionerzy (591, 592)
16:55 Fani czterech kółek
18:55 Farma Clarksona (1/8)
20:05 Celnicy na straży Europy VII (1/20) - serial dok.
20:35 Reminiscencja - thriller USA 2021, reż. Lisa Joy, wyk. Hugh Jackman
23:00 Koszykówka: NBA: Phoenix Suns – Orlando Magic
01:30 Nie do uwierzenia! VI
02:30 Makłowicz w Polsce (6)

eprasa.pl 0877dda591

SOBOTA 21.02

STOPKLATKA DVB T

08:00 Komisarz Rex VIII (5,2/13) - serial sens.
10:00 Hudson i Rex III (7,8/16) - serial krym. Kanada 21
12:00 Tajemnica pieczęci smoka ** - film przygodowy Rosja/Chiny/USA 2019, reż. Oleg Stepchenko (160 min)
14:40 K-9 *** - komedia sensacyjna USA 1989, reż. Rod Daniel, wyk. Jim Belushi, Mel Harris, Kevin Tighe, Ed O'Neill (130 min)
16:50 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 13 godzin: Tajna misja w Benghazi *** - film sens. USA/Malta/Maroko 2016, reż. Michael Bay, wyk. John Krasinski, James Badge Dale, Pablo Schreiber, David Denman (180 min)
23:00 Psy - film akcji Polska 1992, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat, Cezary Pazura (135 min)
01:15 Nocne graffiti * - film sens. Polska 1997, reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Marek Kondrat, Kasia Kowalska (145 min)

ALE KINO+

09:20 Trzej muszkietero-rowie (The Three Musketeers) **** - film przyg. USA/Hiszpania/Panama/Wlk. Brytania 1973 (130 min)
11:30 Troje do pary (Shopgirl) *** - komediodramat USA 2005, reż. Anand Tucker, wyk. Steve Martin (130 min)
13:40 Sekret Madeleine Collins *** - thriller Francja/Belgia/Szwajcaria 21, reż. Antoine Barraud (130 min)
15:50 Patience (3,4/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
17:55 Osiem kobiet (8 femmes) *** - komedia kryminalna Francja/Włochy 2002, reż. François Ozon (135 min)
20:10 Sezon na zabijanie (Killing Season) ** - thriller USA/Belgia/Bułgaria 2013, reż. Mark Steven Johnson (115 min)
22:05 6 dni (Six jours) ** - thriller Francja/Belgia 2024, reż. Juan Carlos Medina (115 min)
00:00 Cięcie! (Coupez!) *** - horror Francja/USA/Wlk. Brytania/Japonia 2022 (125 min)

TVP KULTURA DVB T

08:20 Rzecz Polska (3)
08:50 Ukrainian Freedom Orchestra gra IX symfonię Beethovena
10:15 Informacje kulturalne
10:45 Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię **** - film anim. Francja/Włochy/Belgia 2019 (90 min)
12:15 Wenecja, miasto wyrosłe z bagien
13:20 Nad Niemnem (1,2/4)
15:25 Wydarzenie aktualne
16:00 Fontainbleau
17:05 Tamte lata, tamte dni
17:45 Dama z Szanghaju (The Lady from Shanghai) **** - dramat krym. USA 1948, reż. Orson Welles (100 min)
19:25 20 x 20 Lat TVP Kultura (8) - rozmowa
20:00 Na ostrzu szpady (Le bossu) *** - film przyg. Francja/Włochy/Niemcy 1997, reż. Philippe de Broca (135 min)
22:15 Muzyka na dobry wieczór (5)
23:20 Zgadnij, kto przyjdzie na obiad? (Guess Who's Coming to Dinner) *** - komediodramat USA 1967 (120 min)
01:20 Tamte lata, tamte dni

HBO

09:15 Kosmiczny Jet: Obóz Kosmiczny ** - film anim. USA 2023 (85 min)
10:40 Angry Birds Film ** - film animowany Finlandia/USA/Wlk. Brytania/Australia/Kanada/Słowacja 2016 (100 min)
12:20 Karate Kid *** - film przyg. USA/Chiny 2010, reż. Harald Zwart (140 min)
14:40 Milion minut *** - komedia Niemcy 2024 (125 min)
16:45 Dziki kot ** - film biograficzny USA 2023, reż. Ethan Hawke (110 min)
18:35 Jakaś inna kobieta ** - thriller USA/Kajmany 23, reż. Joel Moore, wyk. Ashley Greene (85 min)
20:00 Prawa ludzi ** - dramat wojenny USA 2024, reż. Phil Blattenberger, wyk. Jacob Keohane (95 min)
21:35 28 lat później *** - horror Wlk. Brytania/USA/Kanada 2025, reż. Danny Boyle (115 min)
23:30 W stronę słońca *** - film s.f. USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Danny Boyle (110 min)
01:20 Ostatni pojedynek *** - thriller USA/Wlk. Brytania 2021 (150 min)

CANAL+ PREMIUM

08:20 Ocean, nasz dom
09:55 Kung Fu Panda II *** - film animowany USA/Kanada 2011 (90 min)
11:25 Larp - film krótkom. Polska 2014 (95 min)
13:00 Łapu-Capu
13:15 Kaskader *** - film sens. USA/Kanada/Australia 2024 (125 min)
15:20 Inwazja - film dok.
16:50 Anna Karenina *** - dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2012, reż. Joe Wright, wyk. Keira Knightley, Aaron Taylor-Johnson (125 min)
18:55 Azyl - film biograficzny ** USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017, reż. Niki Caro (125 min)
21:00 Na zaginionych ziemiach ** - film s.f. USA/Kanada/Niemcy/Szwajcaria 2025, reż. Paul W.S. Anderson, wyk. Milla Jovovich (100 min)
22:40 Amerykański gangster *** - dramat krym. USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Ridley Scott, Josh Brolin, wyk. Denzel Washington (155 min)
01:15 Sekrety skrajnej prawicy - film dok.

KINO POLSKA

07:40 Reksio - serial anim.
08:10 Podróż za jeden uśmiech (5) - serial przyg.
09:40 Polska Kronika Filmowa 02A/68 - film dok. Polska 1968
09:50 Polska Kronika Filmowa 11A/71 - film dok. Polska 1971
10:05 Wskrzeszenie - film krótkom. Polska 2022
10:40 Odwyk - film krótkom. Polska 2011
11:05 Pan Wołodyjowski - film historyczny Polska/ZSRR 1968, reż. Jerzy Hoffman
14:35 Krzyż Walecznych - dramat wojenny Polska 1959, reż. Kazimierz Kutz
16:30 Chłopi: Boryna (1) - film obycz. Polska 1973, reż. Jan Rybkowski, wyk. Władysław Hańcza, Emilia Krakowska
18:25 Chłopi: Jagna (2) - film obycz. Polska 1973, reż. Jan Rybkowski, wyk. Emilia Krakowska, Krystyna Królówna
20:00 Kamienie na szaniec - dramat wojenny Polska 2014, reż. Robert Gliński, wyk. Tomasz Ziętek, Marcel Sabat
22:30 Wałęsa. Człowiek z nadziei - film biograf. Polska 2013, reż. Andrzej Wajda, wyk. Robert Więckiewicz
01:05 Galerianki - dramat obyczajowy Polska 2009, reż. Katarzyna Rosłaniec

POLSAT FILM

11:35 Kochaj albo rzuć - komedia Polska 1977
14:00 Gruby i chudszy II: Rodzina Klumpów - komedia USA 2000, reż. Peter Segal
16:25 Minionki - film animowany USA 2015
18:20 Piraci z Karaibów: Na nieznanych wodach - film przyg. USA/Wlk. Brytania 2011
21:00 Wojna o jutro - film s.f. USA 2021, reż. Chris McKay
23:50 Mężczyzna imieniem Otto - komediodramat USA/Szwecja/Kanada/Irlandia/Wlk. Bryt. 2022, reż. Marc Forster

KINO TV

09:05 Stawka większa niż życie - serial wojenny
11:40 Książę i ja - komedia romantyczna USA/Czechy 04
13:55 Beethoven - film familijny USA 1992
15:50 Zakochana złośnica - komedia romant. USA 1999
17:50 Francuski pocałunek - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 1995
20:00 Na fali - film sensacyjny Japonia/USA 1991
22:40 Liberator II - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy
00:45 Z archiwum X - thriller USA 1998, reż. Rob Bowman

WARNER TV

10:15 Kochaj i tańcz - komedia romantyczna Polska 2008
12:40 Superman - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1978
15:40 Pokerowy blef - komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007
18:10 Rodzinne rewolucje - komedia romant. USA 2014
20:25 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie - film sensacyjny Hongkong 1996, reż. S. Tong
22:00 Wrogie niebo (10,1/10) - serial s.f. USA/Kanada 2011
23:50 Złoto pustyni - dramat wojenny USA/Australia 1999

PARAMOUNT

11:30 Most do Terabithii - film fantasy USA 2007
13:30 Wredne dziewczyny - komedia USA/Kanada 2004
15:40 Dwaj zgryźliwi tetrycy - komedia USA 1993
17:50 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia sensacyjna USA 1994, reż. John Landis
20:00 Uprowadzona II - film sens. Francja/USA/Turcja/Wlk. Bryt. 12, reż. Olivier Megaton
22:00 Londyn w ogniu - film sens. USA/Wlk. Bryt./Bułgaria 2016, reż. Babak Najafi
23:50 Pulp Fiction - komedia kryminalna USA 1994

CINEMAX

12:05 Cisza w koronach drzew - dramat kryminalny Czechy/Słowacja 2024
13:30 Maxine (1,2,3)
15:50 Legalna blondynka - komedia USA 2001
17:30 Transformers III - film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay
20:00 Miasto kłamstw - dramat krym. Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Brad Furman
21:50 Bad Boys for Life - film sensacyjny USA 2020
23:50 Podziemny krąg - dramat psycholog. USA/Niemcy 1999, reż. David Fincher

ROMANCE TV

07:40 Górscy ratownicy
12:25 Lato na Lazurowym Wybrzeżu - dramat obycz. Niemcy 2024, reż. K. Ahlrichs
14:20 Statek marzeń
16:15 Lato na Long Island - film obycz. Niemcy 2009
18:05 Malibu – Namiot dla trojga - film obycz. Niemcy 22
20:00 Wydział zabójstw Stambuł (8/20) - serial krym.
21:55 Agatha Christie: Kryminalne zagadki: Inscenizacja - film krym. F/Szwajcaria 2021
23:50 Inga Lindström: Na zawsze Sommerlund - film obyczajowy Niemcy 2014

TVN FABUŁA

08:50 Superbohaterowie (6)
09:20 Brzydula - serial obycz.
11:05 Pierścień i róża - film dla młodzieży Polska 1986
13:20 8-bitowe święta - komedia USA/Kanada 2021
15:35 Zaginione miasto - komedia sens. USA 2022
17:55 Tajna baza - komedia USA 2022, wyk. Owen Wilson
20:00 Mission: Impossible – Fallout - film sens. USA 2018
23:05 Zakonnica - horror USA 2018, reż. Corin Hardy
01:10 W starym, dobrym stylu - komedia krym. USA 2017

AMC

08:40 Globalna zagłada - film sensacyjny Kanada 2017
10:20 Spokojny Amerykanin - dramat obycz. Wlk. Brytania/Niemcy/USA/Wietnam/Australia/Francja/Kanada 02
12:15 Tutanchamon (1,2,3)
17:35 Ad Astra - film s.f. USA/Chiny/Brazylia 2019
20:00 Terminator: Genisys - film s.f. USA/Kanada 2015, reż. Alan Taylor, wyk. Arnold Schwarzenegger
22:25 Savage Hunt - film przygodowy USA 2025
00:15 Gorączka - film sens. USA 1995, reż. Michael Mann

eprasa.pl 0877dda591

AXN

08:10 FBI VI (5/13)
09:10 FBI: Most Wanted III (17/22) - serial krym.
10:05 Detektyw Monk II (4—8/16) - serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (14—18/23)
20:00 Uprowadzona III - film sens. USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton
22:20 Snajper: Duch wojnika - thriller USA 2016
00:15 Snajper: Ostatni strzał - film akcji USA 2017, reż. Claudio Fäh, Carl Goldstein

EPIC DRAMA

09:45 Panna Marple IV (3/4) - serial krym. Wlk. Bryt. 2009
11:40 Morderstwo w małym mieście (1,2,3/8) - serial krym.
15:00 Agenci NCIS XVIII (11—14/16) - serial krym. USA 2021, wyk. Mark Harmon
18:45 Panna Scarlet V (5,6/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2025, wyk. Kate Phillips
21:00 A.B.C. (1,2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2018, wyk. John Malkovich, Eamon Farren
22:55 Poirot: Tajemnice błękitnego ekspresu X (1/4) - serial krym. Wlk. Bryt. 2005
01:00 Panna Marple IV (2/4)

TVN STYLE

11:30 Kuchenne rewolucje (13)
12:30 Jestem z Polski XIII (9,3/18) - serial dok. Polska 24
15:30 Ostre cięcie (7, 8)
17:00 Bitwa o gości (2)
18:00 Magda gotuje Internet (4, 3) - talk-show Polska 2026
19:05 Kuchenne rewolucje (11, 12) - reality show Polska 17
21:05 Miasta świata w jeden weekend III - serial dok.
22:05 Wakacje dla bogaczy (2/8) - serial dok. Australia 24
23:15 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV (1,2/13)
01:20 Zanim Cię zobaczę (7)

TVN TURBO

08:35 Nic do zgłoszenia VI
09:30 Naprawy nie do naprawy (7) - mag. motoryzacyjny
10:15 Moto kombat (8)
11:00 Ciężarówką przez Malezję (7) - serial dok.
12:00 Wojny samochodowe (8, 1, 2, 10, 11, 12)
18:00 Ciężarówką przez Stany II (5,6,7/10) - serial dok.
20:15 Ciężarówką przez Stany II (8,9,10/10) - serial dok.
22:30 Zawodowi handlarze (14) - mag. motoryzacyjny
23:15 Z drugiej ręki (9) - mag.
00:00 Nic do zgłoszenia VI
01:00 Jeździć, obserwować VI

BBC FIRST

08:25 Moja rodzinka III (9,10,11/14) - serial kom.
10:25 Morderstwa w Midsomer
12:15 Ojciec Brown (6,7,8/10)
15:20 Zagadki doktora Blake'a
17:45 Death Valley (3/6)
18:45 Powrót do raju II (3/6)
19:55 Śmierć pod palmami XIII (3/8) - serial kryminalny
21:00 Punkt wrzenia (1) - miniserial Wlk. Brytania 2023
22:10 Punkt wrzenia (2/4)
23:20 Zbrodnie Saint-Pierre
00:20 Śmierć pod palmami XIII
01:25 Punkt wrzenia (1)

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (12,13/25)
10:30 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VI (12—15/23)
14:10 Tropiciel III - serial krym.
15:05 Genialna Morgan (7/13)
16:00 Terminal - komedia romant. USA 2004, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Hanks
18:35 Terminator: Genisys - film s.f. USA/Kanada 2015, wyk. Arnold Schwarzenegger
21:10 Negocjator - film sens. USA/Niemcy 1998, reż. F. Gary Gray, wyk. Samuel L. Jackson
00:00 Rambo: Pierwsza krew - film sensacyjny USA 1982

HGTV

08:00 Najdroższe rezydencje Ameryki (8) - serial dok.
10:00 Na ratunek Las Vegas (4) - reality show USA 2025
11:00 Poszukiwacze domów – domy nad wodą - serial dok.
12:05 Odlotowy ogród (2, 3, 4)
13:45 Patent na dom (4, 1, 2)
16:40 House Hunters (10, 1, 2, 3) - reality show
18:55 Zgłoś remont (1)
19:55 Weekendowa metamorfoza (3, 5) - reality show
21:45 Mieszkanie na miarę II (2,3) - serial dok. Polska 2022
23:40 Podzieleni projektami

BBC LIFESTYLE

09:10 Wielkie amerykańskie wypieki (4) - program rozrywk.
10:20 Antyki z Francji: na tropie okazji (5, 6) - reality show
12:25 Ekskluzywne hotele
13:25 Mistrzowie szycia (3)
14:40 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (6/8)
15:40 Mistrzowie ceramiki (5)
16:50 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (4, 5)
18:50 Wielkie amerykańskie wypieki (4, 5)
21:20 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (6/8)
22:30 Oblicza seksu (1/3)
23:30 Wstydliwe choroby II

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu V (2—11/24) - serial kom.
12:33 Teoria wielkiego podrywu V (12,13/24)
13:30 Przyjaciele (9—18/24)
18:30 Przyjaciele (19—21/24)
20:00 Przyjaciele (22—24,1/24) - serial kom. USA 1995, wyk. Jennifer Aniston, Courteney Cox
22:00 The Office PL (3,4/12) - serial kom. Polska 2021
23:00 Comedy Club (7, 8)
00:00 Miasteczko South Park IX (7,8,9/14)

TVP SERIALE

08:25 Słowa od serca (9)
08:30 Na sygnale
10:20 Na dobre i na złe
11:20 U Pana Boga w Królowym Moście (8,9/12)
13:15 Ojciec Mateusz XXII
15:05 Komisarz Alex XXIV (10)
16:05 Ranczo (1,2/13)
18:15 Zmiennicy (12) - serial komediowy Polska 1986
19:30 Ojciec Mateusz 34 (5,7) - serial krym. Polska 2025, wyk. Piotr Polk, Kinga Preis
22:20 Ranczo (3,4/13) - serial komediowy Polska 2006
00:20 Rodzinka.pl XVII (6,7,8) - serial kom. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

14:20 Comfort Food (13,14)
15:15 Zgrillowani (5)
15:40 m jak mięso (2, 3, 4)
16:55 Jamie Oliver - serial dok.
17:55 Jakubiak rozgryza Maderę (1, 2) - mag. kulinarny
18:50 Tajemnice indyjskich smaków (2, 3)
19:50 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (3)
20:45 Podróż przez smaki Chin
21:45 Jakubiak rozgryza... (19)
21:55 Sekrety świata przypraw III (4) - serial dok.
22:45 Donal: święta, post i uczta (2) - program rozrywk.

CANAL+ DOMO

09:40 Kupione i co dalej? (1, 2)
10:40 Ucieczka na wieś XXIV
12:35 Cudotwórcy VI (4/13)
14:15 Kuchnia i łazienka twoich marzeń III (3) - serial dok.
15:05 Colin i Justin: Remont na mrozie (5/6) - serial dok.
16:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (3, 4)
17:05 Room service. Hotele od kuchni (1,2/6) - serial dok.
18:00 Daleko od miasta XIV
19:00 Dom w miesiąc (6, 7)
20:00 Generalna odbudowa II
21:00 Wielkie projekty XXIII
22:00 Kupiliśmy sobie zamek
22:55 Bitwa o wnętrza (5)

PLANETE+

10:20 Afryka z góry (4,1/10)
12:30 Likaony w krainie lwów
13:35 Odchody pod lupą
14:40 Ocalić raj II (2)
15:50 Premiera: Ocalić raj II (3)
17:00 Na targach świata II (2)
18:00 Świat z góry IX (5/14)
18:40 Polska z góry III
19:45 Tintoretto. Człowiek, który zabił malarstwo
20:50 Louis de Funes – król francuskiej komedii - film dok.
21:55 Premiera: Robert De Niro. W centrum uwagi
22:55 Zabić we śnie (2)

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota XVI (13)
10:00 Złoto drwali II (2/8)
11:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (3/6) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek: w trasie (8) - serial dok.
13:00 Złomowisko PL X
15:00 Nic do zgłoszenia III (4/8)
16:00 Lotnisko (2/8)
17:00 Porty - serial dok.
18:00 Truckerki III
19:00 Jak oni to robią?
20:00 Hazardziści II (4/8)
21:00 Ed Stafford: inicjacja (1)
22:00 Zatrzymani
23:00 Morze złota XIII (4)
00:00 W oku cyklonu II (2)

TVP HISTORIA

15:35 Polski Broadway, czyli kabaret dwudziestolecia międzywojennego - film dok.
16:40 Irena Santor. Magiczny jeden krok - film dok.
18:00 Z biegiem lat, z biegiem dni - serial obycz. Polska 1980
19:45 Tajemnice szpiegów: nuklearna rozgrywka
20:50 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (10/10) - serial dok.
21:50 Prawdziwe męstwo - western USA 1969
00:05 Zwerbowana miłość - film sens. Polska 2010

HISTORY

09:15 Straż graniczna: USA III
10:10 Wojny magazynowe XVI
11:10 Pogromca tajemnic II
12:05 Starożytni kosmici XVII
13:05 Tajemnice ukryte w piasku II (3) - serial dok.
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:00 Straż graniczna: USA II
16:15 Absurdy przeszłości: historie pełne ryzyka (3)
17:10 Nostradamus: proroctwa na XXI wiek - film dok.
19:05 Starożytni kosmici XIV
21:00 Starożytni kosmici: geneza II (3/12) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata V (5,6/18)

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Ekstremalne katastrofy (3,4/8) - serial dok. USA 2022
10:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (2,9,6,5,8,7/10)
16:00 Premiera: Lotnisko: biuro rzeczy znalezionych
18:00 Alarm na lotnisku: Peru III - serial dokumentalny
21:00 Droga do wyzwolenia (3/4) - serial dok. Wlk. Bryt. 24
22:00 Wojna widziana z powietrza III (3/6)
23:00 Norymberga: zaginione zeznania - film dok. USA 2022
00:00 Ciemna strona świata III

FOCUS TV

11:00 Świat z góry. Jedwabny Szlak - serial dokumentalny
12:00 Podglądacze przyrody
13:00 Rolnicy. Podlasie VI
16:00 Najpiękniejsze domy na wsi - serial dok. Polska 2024
17:00 Wielkie wycieczkowce II
18:00 Największe statki świata
19:00 Broń w hollywoodzkich filmach - serial dok. USA 2017
20:00 Poza kontrolą: Pompeje i gniew Wezuwiusza - film dok.
21:00 Historia Europy
22:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy VI (1,2/6) - serial dok.
00:00 Udowodnić niewyjaśnione (5/10) - serial dok.

BBC EARTH

11:05 Naturalnie odmienione życie II - serial dokumentalny
12:10 W okowach mrozu IX
13:10 Wszechświat (2/5)
14:20 Miasta tętniące życiem
15:30 Wędrówki z dinozaurami
16:35 Mroźna planeta II: kulisy
16:50 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
17:55 W okowach mrozu IX
18:55 Huragany widziane z góry - film dok. Wlk. Bryt. 25
19:55 Wielka australijska przygoda (2/6) - serial dok.
21:00 Wszechświat (2/5)
22:05 W okowach mrozu IX

POLSAT VIASAT HISTORY

08:30 Tajemnice machiny wojennej nazistów (2/4)
09:35 Tajne bazy nazistów IV
10:35 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
11:45 Linie frontu
17:35 Naziści: korzenie zła
18:40 Świta Hitlera (3/6)
19:50 Przywódcy III Rzeszy (3/4) - serial dok. Francja 2021
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:05 Tajne bazy nazistów IV
23:05 II wojna światowa: bombowce (3) - film dokumentalny
00:15 Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej w kolorze

eprasa.pl 0877dda591

Od A do Z

3000 METRÓW NAD ZIEMIĄ ★★
film sens., USA 2025, reż. Mel Gibson, wyk. Mark Wahlberg, Michelle Dockery, Topher Grace
22:55 | **canal+ premium**
Pani szeryf aresztuje księgowego mafii, by odwieźć go do Nowego Jorku na proces. Pierwszym etapem podróży jest lot awionetką nad Alaską, w trakcie którego okazuje się, że pilot jest gangsterem.

FOXCATCHER ★★★★
dramat obycz., USA 2014, reż. Bennett Miller, wyk. Steve Carell, Channing Tatum, Mark Ruffalo
20:00 | **tvp kultura**
Na faktach: Steve Carrell na poważnie jako John du Pont – amerykański milioner, który próbując przekuć swoje nadmierne ambicje w rzeczywistość założył ośrodek treningowy dla zapaśniczej kadry USA.

MŁODE WILKI ★★
film sens., Polska 1995, reż. Jarosław Żamojda, wyk. Michelle Cleo Godsey, Jarosław Jakimowicz, Piotr Szwedes
22:40 | **kino polska**
Maturzyści wobec przemian zachodzących w Polsce: spryt, charakter w nogach i łatwy szmal nie muszą być jedyną receptą na sukces. Gładka narracja, ale i zaproszenie do refleksji.

NIESŁUSZNIE OSKARŻONA ★★★
dramat obycz., USA 2013, reż. Karen Moncrieff, wyk. Kate Beckinsale, Nick Nolte, James Cromwell
22:15 | **ale kino+ hd**
Borykająca się z licznymi problemami osobistymi, utalentowana prawniczka podejmuje się ryzyka reprezentowania kobiety, która twierdzi, że została omyłkowo skazana w procesie o morderstwo.

OSZUKAĆ PRZEZNACZENIE: WIĘZY KRWI ★★★
horror, USA/Kanada 2025, reż. Zach Lipovsky, Adam B. Stein, wyk. Kaitlyn Santa Juana, Teo Briones, Richard Harmon
21:50 | **hbo**
Szósty z serii (i ostatni?): dręczona cudzymi koszmarami dziewczyna próbuje rozwikłać rodzinną legendę, jakoby babci udało się oszukać śmierć. Tyle, że śmierci nie można oszukać, czego należało dowieść.

„Ziemia obiecana”

23:40 | tvp historia
★★★★★

Jeden z najwybitniejszych filmów polskich: Andrzej Wajda wg Reymonta o pełnej kontrastów Łodzi przełomu XIX i XX w. na przykładzie Polaka, Niemca i Żyda, spośród których każdy marzy o fortunie. Koniecznie!

DRAMAT OBYCZAJOWY
POLSKA 1975, REŻ. ANDRZEJ WAJDA, WYK. DANIEL OLBRYCHSKI, WOJCIECH PSZONIAK, ANDRZEJ SEWERYN

PEACEMAKER ★★
film sens., USA 1997, reż. Mimi Leder, wyk. George Clooney, Nicole Kidman, Marcel Iures
22:20 | **warner tv**
Nicole Kidman i George Clooney okrążają świat, ścigając złodziei rosyjskiej głowicy nuklearnej, którzy planują wysadzenie gmachu ONZ. Dynamiczne kino z dyskretnym udziałem polskiej jednostki GROM.

PRISCILLA ★★★
film biograficzny, USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023, reż. Sofia Coppola, wyk. Cailee Spaeny, Jacob Elordi, Dagmara Dominczyk
20:00 | **hbo**
Rozprawa z mitami popkultury: Sofia Coppola próbuje spojrzeć oczami Priscilli Beaulieu – zakochanej, ale z czasem tracącej złudzenia – na jej chłopaka, narzeczonego i męża, Elvisa Presleya.

PTAKI NOCY (I FANTASTYCZNA EMANCYPACJA PEWNEJ HARLEY QUINN) ★★★
film sens., USA 2020, reż. Cathy Yan, wyk. Margot Robbie, Mary Elizabeth Winstead, Jurnee Smollett
23:05 | **tvn 7**
Babskie kino z kręgu DC Comics: Harley Quinn (żywiołowa Margot Robbie), odtrącona narzeczona Jokera, organizuje kobiecy gang i rzuca wyzwanie zdominowanemu przez mężczyzn światu zbrodni w Gotham City.

SALTBURN ★★★
komediodramat, Wlk. Brytania/USA 2023, reż. Emerald Fennell, wyk. Barry Keoghan, Jacob Elordi, Rosamund Pike
21:30 | **cinemax**
Mający kłopoty z odnalezieniem się w Oksfordzie student trafia do kręgu wyrozumiałego arystokraty, który zaprasza go na wakacje do posiadłości swych rodziców. Tam ujawni się prawdziwe oblicze studenta.

SEKSMISJA ★★★★
komedia, Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Stryjkówna
20:00 | **kino polska**
Poddani hibernacji mężczyźni budzą się w następnym stuleciu - w postapokaliptycznym świecie kobiet, pozbawionym pierwiastka męskiego. Wielki przebój od czasów kinowej premiery: nie starzeje się.

SKAZANI NA SHAWSHANK ★★★★
dramat psychologiczny, USA 1994, reż. Frank Darabont, wyk. Tim Robbins, Morgan Freeman, Bob Gunton
20:00 | **tvn 7**
Stephen King inny niż zwykle: jak przetrwać ciężkie więzienie i ocalić siebie? Plus popisowe partie Tima Robbinsa i Morgana Freemana oraz siedem zasłużonych nominacji do Oscara.

SPOSÓB NA TEŚCIOWĄ ★★★
komedia romantyczna, USA/Niemcy 2005, reż. Robert Luketic, wyk. Jennifer Lopez, Jane Fonda, Michael Vartan
21:30 | **tvn**
Jane Fonda po latach przerwy - z dystansem do siebie i do pokolenia, którego stała się ikoną - jako straszna mieszczka próbująca uchronić swego syna przed mezaliansem z Jennifer Lopez.

TOMB RAIDER ★★★
film przyg., Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Roar Uthaug, wyk. Alicia Vikander, Dominic West, Walton Goggins
20:00 | **tv puls**
Alicia Vikander zakłada kostium Angeliny Jolie, by przypomnieć bohaterkę popularnej gry: córka ekscentrycznego podróżnika (i finansowego magnata) wyrusza na poszukiwanie zaginionego przed laty ojca.

TORNADO ★★★
film sens., Wlk. Brytania 2025, reż. John Maclean, wyk. Kôki, Tim Roth, Jack Lowden
20:00 | **cinemax**
Pod koniec XVIII wieku, podróżująca po Anglii Japonka widzi śmierć swego ojca, lalkarza wystawiającego spektakl samurajski, z rąk bandytów. Wychowana w duchu samurajskiej tradycji szuka zemsty.

ZABÓJCZA BROŃ III ★★★
komedia sensacyjna, USA 1992, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson, Danny Glover, Joe Pesci
20:00 | **warner tv**
Mel Gibson i Danny Glover na tropie policjanta, który wybrał mafię i handluje zarekwirowaną przez policję bronią. Karuzela mocnych wrażeń, ale szybko nuży.

eprasa.pl 0877dda591

NIEDZIELA 22.02

TVP1

06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1069)
08:35 Zmiennicy (9)
09:55 Ojciec Mateusz 34 (5)
10:55 Komisarz Alex XXII (9)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Pielgrzymi Nadziei (37)
13:00 Puszczyk mszarny. Duch poleskich bagien
13:20 Halo, tu Mediolan
13:45 Studio olimpijskie
14:05 Zimowe Igrzyska Olimpijskie Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026 (na żywo)
17:00 Teleexpress
17:35 U Pana Boga w Królowym Moście (10/12)
18:40 Jaka to melodia? (5845)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 U Pana Boga w Królowym Moście (11/12) - serial komediowy Polska 2025
21:25 Żona dla Polaka (8)
22:20 Księga miłości (The Book of Love) ★★ - dramat obycz. USA 16, reż. Bill Purple, wyk. Jason Sudeikis (115 min)
00:15 Operacja Mincemeat ★★★ - dramat wojenny Wlk. Brytania/USA 2021, reż. John Madden, wyk. Colin Firth (130 min)
02:25 Sprawdzamy (111)

MEZZO

10:00 Charles Lloyd Sky Quartet Ljubljana 2024
10:55 Stan Getz Quartet – Berliner Jazztage - koncert
11:40 Manu Dibango: Lugano Jazz Estival - koncert
12:50 Intermezzo
13:30 Pierre Henry
14:20 Jeanine de Bique na Festiwalu Oper Barokowych w Bayreuth - muzyka klas.
15:55 Wielcy muzyczni rywale: Callas vs Tebaldi
16:40 Intermezzo
17:40 Moisiej Wajnberg: Pasażerka - opera Francja 26
20:30 Elisabeth Leonskaja, Quatuor Danel: Chostakovitch, Weinberg – Théâtre du Capitole, Toulouse - muzyka klasyczna
22:30 Festiwal Muzyki Kameralnej w Jerozolimie: Wajnberg, Bruch, Schubert

TVP2

06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7473) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:55 Tańczmy, jak nam miłość gra – koncert walentynkowy - koncert Polska 26
12:55 Czy to już? – jubileusz Haliny Młynkovej (1) - koncert
14:00 Familiada (3106)
14:35 Koło fortuny (2087)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (9) - show
16:15 Tak to leciało! (76)
17:15 Hrabia Monte Christo (6/8) - serial kostiumowy
18:15 Pan Mama - serial kom.
18:45 Dusigrosz (Radin !) - komedia Francja/Hiszpania 16, reż. Fred Cavayé (90 min)
20:15 Studio olimpijskie

20:25 Zimowe Igrzyska Olimpijskie Mediolan-Cortina d'Ampezzo 2026 (na żywo)
23:05 Studio olimpijskie
23:40 Krucjata. Prawo serii (11/13) - serial krym.
00:35 Psy II. Ostatnia krew ★★★ - film sens. Polska 1994, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda (115 min)
02:30 Dziewczyny z wyższych sfer (Uptown Girls) ★★ - komediodramat USA 03 (100 min)

PULS 2

08:25 Aukcja w ciemno
08:55 Wojciech Cejrowski. Boso: Meksyk/Paragwaj (5—7)
10:45 Fantomas kontra Scotland Yard - komedia kryminalna Francja/Włochy 1967
12:50 Tatuaż - komedia Francja/Włochy 1968, reż. Denys de La Patellière
14:45 Kapryśny książę - film fantasy Czechy 2022
17:10 Rumpelsztyk (Rumpelstiltskin) - film fantasy Niemcy/Austria 2007
18:45 Nowe szaty cesarza - film fantasy Niemcy 2010, reż. Hannu Salonen
20:00 Ania - film dok. Polska 2022, reż. Michał Bandurski, Krystian Kuczkowski
22:00 Dzielnica strachu IX (44,45,46) - serial krym.
01:00 Dzielnica strachu IX (47)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2620)
11:00 Krudowie - film animowany USA 2013, reż. Kirk DeMicco, Chris Sanders
13:10 Mój przyjaciel szpieg (My Spy) - komedia sens. USA/Kanada 2020, reż. Peter Segal, wyk. Dave Bautista, Chloe Coleman, Greg Bryk (150 min)
15:40 Jurasic World: Dominion - thriller USA 2022, reż. Colin Trevorrow, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Laura Dern, Sam Neill, Jeff Goldblum (190 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:30 Państwo w państwie (601) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Przemysław Talkowski

19:55 Disco Star (16) - program rozrywkowy Polska 2025, program prowadzi Marcin Miller
23:05 Swingersi ★★ - komedia Polska/Łotwa 2020, reż. Andrejs Ekis, wyk. Michał Koterski, Antoni Królikowski, Barbara Kurdej-Szatan, Joanna Liszowska, Krzysztof Czeczot (120 min)
01:05 Świat według Kiepskich XXIII (5—7/12) - serial kom. Polska 18, wyk. Andrzej Grabowski

TV4

07:00 Wielkie tajemnice historii IV (4,10/25)
08:50 Ewa gotuje (466)
09:20 Galileo
11:30 Teoria spisku - film sens. USA 1997, reż. Richard Donner, wyk. Mel Gibson
14:05 Gra dla dwojga - thriller USA/Niemcy 2009, reż. Tony Gilroy, wyk. Julia Roberts
16:50 I że cię nie opuszczę... - melodramat USA/Kanada 2012, reż. Michael Sucsy, wyk. Rachel McAdams
19:00 Uroczysko III (15,16/52) - serial krym. Polska 2025
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto II (45—48/52) - serial krym. Polska 2025, wyk. Jerzy Zelnik, Artur Dziurman
00:05 STOP Drogówka (374)
01:05 Wielkie tajemnice historii IV (11,13/25)

TVN

05:35 Uwaga! (7692)
05:50 Ukryta prawda (35/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXV (7) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5634)
11:30 Magda gotuje Internet (8) - talk-show Polska 2026
12:05 Co za tydzień (1232)
12:40 Mam Talent! (1)
14:40 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie (Police Academy 7: Mission to Moscow) - komedia USA 1994, reż. Alan Metter (110 min)
16:30 Pinokio (Pinocchio) - film fantasy Włochy/Francja/Wlk. Brytania/Belgia 2019, reż. Matteo Garrone, wyk. Federico Ielapi, Roberto Benigni, Gigi Proietti (150 min)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:35 Kroniki Mediolan-Cortina - mag. olimpijski

19:45 The Traitors. Zdrajcy (1) - reality show Polska 2026
21:30 Sposób na teściową (Monster-in-Law) ★★★ - komedia romantyczna USA/Niemcy 2005, reż. Robert Luketic (125 min)
23:35 Człowiek demolka (Demolition Man) ★★ - film sensacyjny USA 1993, reż. Marco Brambilla (140 min)
01:55 Największe polskie katastrofy

METRO

07:00 Zapukaj do moich drzwi
08:00 Niezapomniane lata 90.
09:01 Dorota was urządzi V
09:40 Kup pan zamek
10:40 Przystanek Bieszczady
12:40 Tropicielki rodzinnych historii - serial dok. Polska 18
13:40 Złomowisko PL VI
15:40 Milionerzy
17:25 Uwolnić orkę II - film przygodowy USA/Francja/Luksemburg 1995
19:30 Magda gotuje Internet
20:00 Depp kontra Heard: proces dekady - serial dok.
21:05 Śmierć Diany: dwa śledztwa (4/4) - serial dok.
22:05 Focus - komedia kryminalna USA/Argentyna 2015, reż. Glenn Ficarra, John Requa
00:10 Formuła E: ePrix Jeddah – podsumowanie
01:15 Sekrety życia (40/41)

TV PULS

06:00 Taki jest świat (8)
06:40 Kobra – oddział specjalny XVI (4,3/15) - serial sens.
08:40 Ranczo VII (10—13,1/13) - serial kom. Polska 2013
13:45 Przyjaciel gangstera (Tais-toi!) - komedia kryminalna Francja/Włochy 2003, reż. Francis Veber, wyk. Gérard Depardieu (115 min)
15:40 Ja cię kocham, a ty śpisz (While You Were Sleeping) - komedia romant. USA 1995, reż. Jon Turteltaub (125 min)
17:45 Uciekająca panna młoda (Runaway Bride) - komedia USA 99, reż. Garry Marshall, wyk. Julia Roberts, Richard Gere (135 min)
20:00 Tomb Raider ★★★ - film przygodowy Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Roar Uthaug, wyk. Alicia Vikander, Dominic West (140 min)
22:20 Boudica: Królowa wojny ★★ - dramat historyczny Wlk. Brytania 2023, reż. Jesse V. Johnson (120 min)
00:20 Zenek ★★ - film biograficzny Polska 2020, reż. Jan Hryniak, wyk. Krzysztof Czeczot, Jakub Zając (155 min)

TVN7

05:05 Szkoła (47/72)
06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie VI
07:00 Batwheels (15/38)
07:15 Anatomia piękna II (10)
08:20 Pan Niania - komedia USA 93, reż. Michael Gottlieb
10:00 Ukryta prawda (34—36/60) - serial fab.-dok.
13:05 Detektywi (19/56)
14:05 The Floor (7, 8)
15:20 Goonies (The Goonies) - film przyg. USA 1985, reż. Richard Donner, wyk. Sean Astin, Josh Brolin (145 min)
17:45 Pan Church (Mr. Church) - dramat obycz. USA 2016, reż. Bruce Beresford, wyk. Eddie Murphy (135 min)
20:00 Skazani na Shawshank ★★★★ - dramat psychologiczny USA 1994, reż. Frank Darabont, wyk. Tim Robbins, Morgan Freeman, Bob Gunton (185 min)
23:05 Ptaki nocy (i fantastyczna emancypacja pewnej Harley Quinn) ★★★ - film sens. USA 2020, reż. Cathy Yan, wyk. Margot Robbie, Jurnee Smollett (135 min)
01:20 Żyjąc z potworem IV - serial dok. USA

eprasa.pl 0877dda591

NIEDZIELA 22.02

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex VIII (6,4/13) - serial sens.
10:00 Hudson i Rex III (9,10,11/16) - serial krym.
13:00 K-911 - komedia sensacyjna USA 1999, reż. Charles T. Kanganis, wyk. Jim Belushi, Christine Tucci (120 min)
15:00 A oni dalej grzeszą, dobry Boże! - komedia Francja/Belgia 2021, reż. Philippe de Chauveron, wyk. Christian Clavier, Chantal Lauby (130 min)
17:10 Stawka większa niż życie (5/18) - serial wojenny Polska 1967
20:00 Bez przedawnienia (High Crimes) - thriller USA 2002, reż. Carl Franklin, wyk. Ashley Judd, Morgan Freeman, Jim Caviezel (150 min)
22:30 Zdarzenie (The Happening) - thriller USA/Indie 2008, reż. M. Night Shyamalan, wyk. Mark Wahlberg (95 min)
00:05 Ostatni gliniarz (Der letzte Bulle) - komedia Niemcy 2019, reż. Peter Thorwarth, wyk. Henning Baum, Maximilian Grill (135 min)

KINO POLSKA

07:45 Reksio - serial anim.
08:15 Podróż za jeden uśmiech (7) - serial przyg.
09:05 Czarne stopy - film przygodowy Polska 1987
11:15 Polska Kronika Filmowa 14A/61 - film dok. Polska 1961
11:40 Polska Kronika Filmowa 10A/71 - film dok. Polska 1971
11:55 Nad Niemnem, cz. 1 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
13:45 Nad Niemnem, cz. 2 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
15:50 Hallo Szpicbródka, czyli ostatni występ króla kasiarzy - komedia muzyczna Polska 1978, reż. Janusz Rzeszewski, Mieczysław Jahoda
18:00 Rozmowy kontrolowane - komedia Polska 1991, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Stanisław Tym, Irena Kwiatkowska, Alina Janowska
20:00 Seksmisja - komedia Polska 1984, reż. Juliusz Machulski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Jerzy Stuhr, Bożena Stryjkówna
22:40 Młode wilki - film sens. Polska 1995, reż. Jarosław Żamojda, wyk. Michelle Cleo Godsey, Jarosław Jakimowicz
00:45 Misja Afganistan (5,6) - serial wojenny Polska 2012

ALE KINO+

09:25 Czterej muszkieterowie (The Four Musketeers) - film przyg. Wlk. Brytania/USA/Panama/Hiszpania 1974 (130 min)
11:35 W sieci wojny (Fog of War) - thriller USA 2025 (125 min)
13:40 Pod Starym Dębem (The Old Oak) - dramat obycz. Wlk. Brytania/Francja/Belgia 2023, reż. Ken Loach (135 min)
15:55 Winnetou III: Ostatnia walka - western Niemcy/F/Włochy/Jugosławia 65 (115 min)
17:50 Niezwyciężony (Stronger) - dramat obycz. USA 17, reż. David Gordon Green, wyk. Jake Gyllenhaal (140 min)
20:10 Patience (5,6/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2024, wyk. Ali Ariaie
22:15 Niesłusznie oskarżona (The Trials of Cate McCall) - dramat obycz. USA 2013, reż. Karen Moncrieff (110 min)
00:05 Anorgasmia - dramat obycz. Islandia/Kanada/Czechy 2025 (105 min)
01:50 Klangor (7/8)

POLSAT FILM

11:20 Doktor Dolittle i pies prezydenta - komedia USA/Kanada 08, reż. Craig Shapiro
13:00 Mr Deeds, milioner z przypadku - komedia USA 2002, reż. Steven Brill
15:00 Whitney Houston: I Wanna Dance with Somebody - film biograficzny USA 2022
18:00 Robin Hood, książę złodziei - film przyg. USA 1991
21:00 Nikita - film sensacyjny Francja/Włochy 1990
23:30 Jak zostać gwiazdą - komedia erot. Polska 2020
01:55 Ślad II (20/36)

KINO TV

07:45 Stawka większa niż życie - serial wojenny
10:05 Silverado - western USA 1985, reż. Lawrence Kasdan
12:55 Zakochana złośnica - komedia romant. USA 1999
14:55 Klejnot Nilu - film przyg. USA 1985, reż. Lewis Teague
17:05 Zaginione miasto Z - film biograficzny USA 2016
20:00 Hulk - film sensacyjny USA 2003, reż. Ang Lee
22:55 Predator II: Starcie w miejskiej dżungli - film s.f. USA 1990, reż. S. Hopkins
01:05 Szybcy i martwi - western USA/Japonia 1995

TVP KULTURA

08:00 Liturgia prawosławna w Białymstoku
09:00 Niepojęte (21)
09:20 Oblicza piekła
10:00 Fontainbleau
11:05 Rzecz Polska (2)
11:35 Pan wzywał, Milordzie? III (2/7)
12:40 Dobre strony (9)
13:00 Dama z Szanghaju (The Lady from Shanghai) - dramat krym. USA 1948, reż. Orson Welles (95 min)
14:35 Kolekcja (6) - mag.
14:55 Na ostrzu szpady (Le bossu) - film przyg. Francja/Włochy/Niemcy 1997 (140 min)
17:15 Studio Kultura (689)
18:00 Jasminum - komedia Polska 2006, reż. Jan Jakub Kolski (120 min)
20:00 Foxcatcher - dramat obycz. USA 2014, reż. Bennett Miller, wyk. Steve Carell (145 min)
22:25 Kulturalni (6) - mag.
23:20 Teatroteka nocą
00:25 Stagnant - film krótkom. Polska 22 (35 min)
01:00 Moje córki krowy - komediodramat Polska 2015, reż. Kinga Dębska (95 min)

WARNER TV

11:05 Pokerowy blef - komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007, reż. C. Hanson
13:30 Jackie Chan: Pierwsze uderzenie - film sens. Hongkong 1996, reż. Stanley Tong
15:10 Facet z ogłoszenia - komedia romant. USA 2005
17:05 Superman - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1978
20:00 Zabójcza broń III - komedia sens. USA 1992
22:20 Peacemaker - film sens. USA 1997, reż. Mimi Leder
00:50 Miłość jak narkotyk - komedia romant. USA 1997

PARAMOUNT

10:50 Lara Croft: Tomb Raider - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Japonia/Niemcy 2001
12:55 Lara Croft Tomb Raider: Kolebka życia - film przyg. USA/Niemcy/Japonia/Wlk. Brytania/Hongkong 2003
15:20 Dirty Dancing - film muzyczny USA 1987
17:30 Iluzja - thriller USA/Francja 13, reż. Louis Leterrier
20:00 Iluzja II - thriller USA/Hongkong 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg
22:50 Uprowadzona II - film sens. Francja/USA/Turcja/Wlk. Bryt. 12, reż. Olivier Megaton

HBO

09:30 Vika! - film dok.
10:45 Angry Birds 2: Film - film anim. USA/Finl./Wlk. Brytania/Kanada/Australia 2019 (95 min)
12:20 Karate Kid: Legendy - komedia USA/Kanada 2025 (95 min)
13:55 Kraina Jane Austen - komedia romant. Wlk. Bryt./USA 2013 (95 min)
15:30 Diuna: Część druga - film przyg. USA/Kanada/Arabia Saudyjska/Węgry/Włochy/Nowa Zelandia/Jordania/Gambia 2024 (165 min)
18:15 Saturday Night - film biograficzny USA 2025, reż. Jason Reitman, wyk. Gabriel LaBelle (105 min)
20:00 Priscilla - film biograficzny USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023, reż. Sofia Coppola (110 min)
21:50 Oszukać przeznaczenie: Więzy krwi - horror USA/Kanada 2025 (110 min)
23:40 Nóż w Nocnej Ciszy - horror USA/Wlk. Bryt./Kanada 2023 (90 min)
01:10 Bliżej - melodramat USA/Wlk. Bryt. 2004, reż. Mike Nichols (110 min)

CINEMAX

10:35 Dirty Dancing - film muzyczny USA 1987
12:15 Trzy rodziny (1,2/2)
14:15 Pod szarym niebem - film biograficzny Polska 2024
15:40 Legalna blondynka II - komedia USA 2003
17:15 Transformers: Wiek zagłady - film s.f. USA/Chiny/Hongkong 2014
20:00 Tornado - film sens. Wlk. Brytania 2025, reż. John Maclean, wyk. Kôki, Tim Roth
21:30 Saltburn - komediodramat Wlk. Brytania/USA 2023
23:40 Kontra (9,10/10)

ROMANCE TV

07:45 Górski lekarz
12:25 Rosamunde Pilcher: Trudna miłość - film obycz. Austria/Niemcy 1999
14:20 Inga Lindström: Po prostu powiedz „tak" - film obycz. Niemcy 2024, reż. Julia Peters
16:15 Zakonnica i komisarz: Upadły anioł - komedia Niemcy 2009, reż. Hajo Gies
18:05 Malibu – Siostrzyczki - film obycz. Niemcy 2023
20:00 Rodzina Andersów (1,2/4) - serial kom. Niemcy 23
23:50 Kryminalne zagadki Mazur - serial krym. Niemcy 24
01:45 Rodzina Andersów (1/4)

CANAL+ PREMIUM

09:00 Megamocny kontra Syndykat Zagłady - film anim. USA/Kanada/Indie 2024, reż. Eric Fogel (85 min)
10:25 Łapu-Capu Extra (2)
10:55 Robin i obrońcy królestwa - film przyg. Wlk. Brytania/Irlandia 2025 (100 min)
12:35 Holiday - komedia romantyczna USA 2006 (130 min)
14:45 Premierowa jazda
15:00 Ultimatum Bourne'a - film sensacyjny USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007 (115 min)
16:55 Wstęp do meczu
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Korona Kielce – Lech Poznań (na żywo)
19:35 Liga+ Extra (na żywo)
21:30 Opętany - thriller Włochy/USA 2023, reż. Conor Allyn, wyk. Amber Heard, Eduardo Noriega (85 min)
22:55 3000 metrów nad Ziemią - film sens. USA 2025 (90 min)
00:25 Pszczelarz - film sens. USA/Wlk. Brytania 2024, reż. David Ayer (105 min)

TVN FABUŁA

08:30 Singielka - telenowela
10:15 Brzydula - serial obycz.
11:30 Elf - komedia USA 2003
13:35 Gniazdo - dramat historyczny Polska 1974
15:45 Gremliny II - film s.f. USA 1990, reż. Joe Dante
18:00 Wredne dziewczyny II - komedia USA 2011
20:00 Mission: Impossible – Dead Reckoning – Part One - film sensacyjny USA 2023
23:15 Droga powrotna - film sportowy USA/Kanada 2020
01:35 Piekielna zemsta - film sensacyjny USA 2011

AMC

10:30 Wojowniczka z Księżycowego Królestwa - film fantasy Chiny 2014
12:35 Kupiec wenecki - dramat obycz. USA/Włochy/Luks./Wlk. Brytania 2004
15:10 Nasza niania jest agentem - komedia USA 2010
17:00 W ciemność. Star Trek - film s.f. USA 2013
19:35 Dzień zagłady - film katas. USA 1998
22:00 Krwawa rozgrywka - film akcji Chiny/Hongkong/USA 2017, reż. Leo Zhang
00:10 Podziemny krąg - dramat psycholog. USA/Niemcy 99

eprasa.pl 0877dda591

AXN

08:10 Doktor Larsen (3/10)
09:10 Zabójcza broń II (4/22)
10:05 Detektyw Monk II (9—13/16) - serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (19—23/23) - serial krym.
20:00 Karate Kid IV: Mistrz i uczennica - dramat obycz. USA 1994, wyk. Hilary Swank
22:25 Sniper: Koniec zabójcy - film sensacyjny USA 2020
00:10 Resident Evil: Domena zła - horror Wlk. Bryt./Niemcy/USA/Japonia/Francja 2002

EPIC DRAMA

08:20 Panna Marple IV (4,1/4)
12:20 Morderstwo w małym mieście (4,5/8) - serial krym.
14:05 Lekarze na start - serial obyczajowy Polska 2017
16:25 Sprawy pana Booka (1,2/6) - serial kryminalny
18:45 Panna Scarlet VI - serial kryminalny Wlk. Brytania 2026, wyk. Kate Phillips
21:00 A.B.C. (3,4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2018
22:55 Poirot: Karty na stół: Karty na stół X (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2006
00:55 Panna Marple IV (4/4) - miniserial Wlk. Brytania 2009

TVN STYLE

11:30 Kuchenne rewolucje (13)
12:30 Bitwa o gości (4)
13:30 Jestem z Polski XIII
16:30 Kobieta na krańcu świata XVI (7/8) - cykl reportaży
17:10 Rajska posiadłość Pameli Anderson (6)
18:10 Magda gotuje Internet
18:45 Kuchenne rewolucje
20:45 Niezwykłe Stany Prokopa V (8/8) - serial dok.
21:45 Wakacje dla bogaczy
22:50 Pojedynek na podróże
23:50 Niezwykłe Stany Prokopa (3,4/5) - serial dok.
00:50 Operacja: LOT II

TVN TURBO

08:00 Usterka XVI
09:00 Raport końcowy (806)
09:30 Moto kombat (9) - mag.
10:15 Wojny samochodowe
12:15 Z drugiej ręki (10)
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Naprawy nie do naprawy (8) - mag. motoryzacyjny
15:15 Jeździć, obserwować VI
16:00 Mobilni mechanicy
17:30 Nic do zgłoszenia VI (11)
18:30 Raport końcowy (806)
19:00 Ciężarówką przez Malezję (8) - serial dok.
20:00 Wojny samochodowe
22:00 Z drugiej ręki (10)
22:50 Moto kombat (9)

BBC FIRST

08:35 Powrót do raju II (3/6)
09:45 Lewis IV (3,4/8)
11:50 Co ludzie powiedzą? II (1,2,4/11) - serial kom.
13:50 Śmierć pod palmami XIII (3/8) - serial kryminalny
14:55 Zbrodnie Saint-Pierre (3/10) - serial kryminalny
15:55 Tajemnice Brokenwood
17:50 Z pamiętnika położnej
19:50 Śmierć pod palmami XIII (4/8) - serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Punkt wrzenia (1, 2)
01:15 Śmierć pod palmami XIII

FX

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (16,17/25)
10:30 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VI (16—19/23)
14:10 Elsbeth II (14/20)
15:05 Terminator: Genisys - film s.f. USA/Kanada 2015
17:35 Szklana pułapka - film akcji USA 1988, reż. John McTiernan, wyk. Bruce Willis
20:10 Liberator - film sens. USA/Francja 1992, reż. Andrew Davis, wyk. Steven Seagal
22:20 Czas zabijania - dramat obyczajowy USA 1996
01:25 The Hunting Party (6/10) - serial krym. USA 2025

HGTV

08:05 Remontujemy dom na plaży IX - serial dok. USA 2024
09:00 Nowa Maja w ogrodzie
10:05 Polowanie na ogród VI
11:40 Zamieszkać w zabytkowym domu II - serial dok.
13:35 Kolorowa rewolucja III
14:35 Weekendowa metamorfoza (4, 8) - reality show
16:35 Akcja aranżacja (1)
17:05 House Hunters
19:05 Dorota inspiruje (2, 3)
20:55 Patent na dom (1, 4, 1) - mag. poradnikowy Polska 20
23:45 Najdroższe rezydencje Ameryki (8) - serial dok. USA 22

BBC LIFESTYLE

09:05 Wielkie amerykańskie wypieki (5) - program rozrywk.
10:20 Antyki z Francji: na tropie okazji (6, 7) - reality show
12:25 Sekrety rodziny królewskiej (1/4) - serial dok.
13:25 Mistrzowie szycia (4)
14:40 Ekskluzywne hotele
15:40 Mistrzowie ceramiki (6)
16:45 Wielkie Taneczne show
19:50 Majorka: śródziemnomorskie smaki (4) - mag.
20:30 Mistrzowie ceramiki (6)
21:30 Ekskluzywne hotele
22:30 Seks i miłość dookoła świata — Christiane Amanpour
23:30 Wstydliwe choroby III

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu V (17—24,1,2/24)
12:40 Teoria wielkiego podrywu VI (3,4/24)
13:30 Przyjaciele II (3—12/24)
18:30 Przyjaciele II (13—15/24) - serial kom.
20:00 Naga broń 2 1/2 - komedia USA 1991, reż. David Zucker, wyk. Leslie Nielsen
22:00 The Office PL (5,6/12) - serial kom. Polska 2021
23:00 Comedy Club (9, 10)
00:00 Miasteczko South Park IX (11,13,14/14)

TVP SERIALE

08:10 Zmiennicy (12)
09:25 Alternatywy 4
11:00 Janosik (1/13)
12:05 Miś - komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja, wyk. Stanisław Tym
14:15 Ojciec Mateusz XXII (7)
15:15 U Pana Boga w Królowym Moście (10/12)
16:15 Ranczo (5/13)
17:25 Janosik (2/13)
18:15 Na sygnale
20:50 Ojciec Mateusz XXII - serial krym. Polska 2019
22:45 Ranczo (6/13)
23:50 Rodzinka.pl XVII (11,12)
01:00 Korona królów

CANAL+ KUCHNIA

14:45 Tajemnice indyjskich smaków (2, 3)
15:40 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (3)
16:40 Dzień dobry, śniadanie
17:30 U sąsiadów w kuchni XIII
18:35 David w Europie (8)
19:05 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (4, 5)
19:55 m jak mięso (5, 6)
20:45 Nie bój ryby! (5, 6)
21:45 W drodze z Carltonem McCoy'em (1/6) - serial dok.
22:40 James Martin (8/20)
23:40 Podróż przez smaki Chin
00:35 Comfort Food (13,14)

CANAL+ DOMO

09:40 Daleko od miasta XV
10:35 Pokochaj swój ogród (5)
11:35 Generalna odbudowa II
12:30 Ucieczka na wieś XXIII
14:20 Wielkie projekty XXIII
15:15 Kupiliśmy sobie zamek
16:10 Najbrzydszy dom na naszej ulicy (1) - reality show
17:05 Bitwa o wnętrza (5)
18:00 Daleko od miasta XIV
18:25 Room service (1/6)
19:00 Ucieczka na wieś XXIV
21:00 Colin i Justin: Remont na mrozie (6/6) - serial dok.
21:55 Wielkie projekty: transformacje (1) - reality show
23:00 Cudotwórcy VI (4/13)

PLANETE+

10:20 Afryka z góry (5,1/10)
12:30 Człowiek okiem orangutana - film dok. Austria 2020
13:35 Dzikie zwierzęta w mieście (1) - film dok. Austria 2018
14:40 Ocalić raj II (3)
15:50 Premiera: Ocalić raj II (4)
17:00 Na targach świata II
18:00 Świat z góry IX (6/14)
18:40 Polska z góry IV (1,2/13)
19:45 Louis de Funes — król francuskiej komedii - film dok.
20:50 Mia Farrow. Cienie sławy
21:50 Superheroes - film dok.
23:35 Lee Murray (4/4)

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Złomowisko PL X
11:00 Brudna robota — czysty zysk III - serial dok. Polska 20
12:00 Porty - serial dok.
13:00 Jak oni to robią?
14:00 Gorączka złota XVI (13)
15:00 Złoto drwali II (2/8)
16:00 Truckerki III
17:00 Nic do zgłoszenia III
18:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (3/6) - serial dok.
19:00 Psy policyjne (7/10)
20:00 Morze złota XIII (4)
21:00 Gorączka złota XVI (13)
22:00 W oku cyklonu II (2)
23:00 Celnicy na straży Szwecji II (2/14) - serial dok.

TVP HISTORIA

12:55 Góry Europy
14:00 Prawdziwe męstwo - western USA 1969
16:10 Szerokie tory (83)
16:40 Odkryć tajemnicę VII
17:35 Flesz historii (749)
18:10 Z biegiem lat, z biegiem dni - serial obycz.
20:00 Starożytny Egipt — kroniki imperium (4/8)
21:00 Obłoki śmierci. Bolimów 1915 - film dok. Polska 2020
22:15 Gangsterzy i filantropi - komedia Polska 1962
23:55 Ziemia obiecana - dramat obycz. Polska 1975

HISTORY

13:55 Klątwa Wyspy Dębów XIII - serial dok.
14:50 Tajemnice Dolnego Śląska II (2) - serial dok.
15:20 Na lodowym szlaku XII
16:20 II wojna światowa na Pacyfiku (3) - serial dok.
17:15 Najlepsza broń II wojny światowej - film dok.
18:10 Ludzie gór XIV (12)
19:05 Starożytni kosmici XIV
21:00 Kevin Costner: jak zdobywano Dziki Zachód (7/8)
22:00 Największe tajemnice świata V (11/15) - serial dok.
23:00 Starożytni kosmici XVII (16,15) - serial dok. USA 2025

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Will Smith: wielka wyprawa (4) - serial dok.
15:00 Miasta w liczbach (3/8)
16:00 Inkowie: powstanie i upadek imperium (2)
17:00 Krwawe zagadki przeszłości (3,4/8) - serial dok.
19:00 Krwawe pieniądze: tajemnice nazistowskiej gospodarki - serial dok.
20:00 Odkryć świat (4/6)
21:00 Uwaga, katastrofa! II
22:00 Big data: świat pod kontrolą (2/6) - serial dok.
23:00 Tajemnicze wyspy (3/10)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V
09:00 Podróże Gienka i Jastrzębia II (1,2,3,4)
11:00 Z klimatem i z pasją (12)
11:30 Wojny magazynowe II
14:00 Galileo - pr. popularn.
16:00 Kryptonim szef XI (1/9)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII (5,6,7,8) - serial dok. Polska 26
21:00 Wioski wioseczki
21:30 Górale IX - serial dok.
22:00 Korea Północna: w głowie dyktatora - serial dok.
23:00 Pogromcy mafii (4)
00:00 Największe śledztwa CBŚP - serial dok. Polska 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie IV

BBC EARTH

13:05 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
14:05 Sekrety długowieczności (5/6) - serial dok.
15:10 David Attenborough i cuda natury II (6/10)
15:40 Fenomeny współczesnego życia (5/6) - serial dok.
16:45 Wszechświat (2/5)
17:50 W okowach mrozu IX
18:50 Naturalnie odmienione życie II - serial dokumentalny
19:55 Miasta tętniące życiem
21:00 Królestwo zwierząt (1/6)
22:05 W okowach mrozu IX
23:05 Morze Śródziemne (4/4)

POLSAT VIASAT HISTORY

13:30 Piramidy w Gizie: sięgnąć do gwiazd - film dok.
14:40 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
15:35 Życie rzymskiego żołnierza (2/2) - serial dok.
16:45 Pompeje: nowe wykopaliska (3/3) - serial dok.
18:00 Aleksander Wielki: legendarny zdobywca (3/3)
19:00 Królowe, które zmieniły świat (3/6) - serial dok.
20:00 Kuba Rozpruwacz: krwawe szpalty (3/3)
21:00 Naziści: korzenie zła
22:05 Świta Hitlera (3/6)
23:15 Przywódcy III Rzeszy

eprasa.pl 0877dda591

PONIEDZIAŁEK 23.02

Od A do Z

47 RONINÓW ★★★
film fantasy, USA/Wlk. Brytania/Japonia/Węgry 2013, reż. Carl Rinsch, wyk. Keanu Reeves, Hiroyuki Sanada, Rinko Kikuchi
19:05 | canal+ premium
Hollywood powraca do japońskiej legendy o grupie roninów, która postanawia upomnieć się o honor swego pana, naruszony przez bezwzględnego szoguna. Plus Keanu Reeves i cały arsenał efektów.

FOXCATCHER ★★★★
dramat obycz., USA 2014, reż. Bennett Miller, wyk. Steve Carell, Channing Tatum, Mark Ruffalo
22:00 | tvp kultura
Na faktach: Steve Carrell na poważnie jako John du Pont – amerykański milioner, który próbując przekuć swoje nadmierne ambicje w rzeczywistość założył ośrodek treningowy dla zapaśniczej kadry USA.

GENERAŁ NIL ★★★★
film biograficzny, Polska 2009, reż. Ryszard Bugajski, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Alicja Jachiewicz, Magdalena Emilianowicz
23:50 | tvp 1
Losy generała Augusta Emila Fieldorfa, w czasie wojny dowódcy Dywersji AK, po jej zakończeniu w wyniku działań komunistów skazanego na śmierć. Wybitna kreacja Olgierda Łukaszewicza.

GOLDFINGER ★★★
film sens., Wlk. Brytania 1964, reż. Guy Hamilton, wyk. Sean Connery, Gert Fröbe, Honor Blackman
20:00 | tvp kultura
James Bond kontra kolejny superzbir z oryginalnej kolekcji Iana Fleminga. Wszystko zgodne z oczekiwaniami, ale Honor Blackman jako Pussy Galore szczególnie smakowita. Plus Sean Connery jako 007.

GRAWITACJA ★★★★★
film s.f., Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Sandra Bullock, George Clooney, Ed Harris
20:00 | tvn 7
Science fiction awansuje do poziomu realistycznego dokumentu: para astronautów traci statek i rozpaczliwie szuka szansy ocalenia w kosmosie. Siedem Oscarów (w tym za film roku i reżyserię).

„Helikopter w ogniu”

21:40 | cinemax
★★★★

Amerykańska interwencja w Somalii w 1993 r.: próba zaprowadzenia porządku wywołuje starcie marines z uzbrojonym tłumem na ulicach Mogadiszu. Dwa Oscary i nominacja za zdjęcia Sławomira Idziaka.

DRAMAT WOJENNY
KRAJ ROK, USA/WLK. BRYTANIA 2001, REŻ. RIDLEY SCOTT, WYK. JOSH HARTNETT, ERIC BANA, EWAN MCGREGO

MAD MAX: NA DRODZE GNIEWU ★★★★★
film s.f., Australia/USA 2015, reż. George Miller, wyk. Tom Hardy, Charlize Theron, Nicholas Hoult
22:00 | warner tv
Po 30 latach George Miller powraca do swego bohatera – bez Mela Gibsona, ale z tą samą energią: Mad Max miesza szyki postapokaliptycznemu satrapie. Kino dynamiczne w stanie czystym.

MRUGNIJ DWA RAZY ★★★
thriller, USA/Meksyk 2024, reż. Zoë Kravitz, wyk. Naomi Ackie, Channing Tatum, Alia Shawkat
21:30 | hbo
Aktorka Zoë Kravitz debiutuje za kamerą: Kelnerka wpada w oko miliarderowi i potentatowi elektronicznemu, który zaprasza ją na imprezę na prywatną wyspę. Czy kierują nim czyste intencje?

PAMIĘĆ ★★★
dramat obycz., USA/Meksyk/Chile/Niemcy 2023, reż. Michel Franco, wyk. Jessica Chastain, Peter Sarsgaard, Merritt Wever
20:00 | cinemax
Nagrodzony w Wenecji Peter Sarsgaard jako cierpiący na zaniki pamięci, który dosiada się na szkolnym zjeździe do koleżanki z ostatniej klasy, obecnie samotnej matki po traumatycznych przejściach.

PIŁSUDSKI ★★
film biograficzny, Polska 2019, reż. Michał Rosa, wyk. Borys Szyc, Magdalena Boczarska, Jan Marczewski
20:00 | kino polska
Mniej oficjalny, ale bardziej filmowy życiorys Józefa Piłsudskiego (Borys Szyc) od ucieczki z zakładu psychiatrycznego w 1901 roku do objęcia przywództwa w ruchu niepodległościowym przed wybuchem wojny.

PODWÓJNA TOŻSAMOŚĆ ★★
film sens., USA/Niemcy 2007, reż. John Herzfeld, wyk. Paul Walker, Laurence Fishburne, Olivia Wilde
20:10 | ale kino+ hd
Były komandos po przejściach dostaje drugą szansę: opuści więzienie, jeśli przyjmie tożsamość dilera, który ma szansę dotrzeć do narkotykowego bossa, poszukiwanego przez prawo.

SUPERMAN II ★★★
film s.f., USA/Wlk. Brytania/Kanada 1980, reż. Richard Lester, Robert Lynn, David Tomblin, wyk. Christopher Reeve, Gene Hackman, Margot Kidder
19:25 | warner tv
Druga część przygód przybysza z planety Krypton, ale zrealizowana przez Richarda Lestera z materiałów niewykorzystanych w części pierwszej: Superman broni Ziemi przed najazdem swoich trzech ziomków.

SYBERIADA POLSKA ★★★
dramat historyczny, Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski, wyk. Urszula Grabowska, Adam Woronowicz, Paweł Krucz
22:05 | kino polska
Dokonane przez Janusza Zaorskiego spojrzenie na gehennę Polaków zesłanych na Syberię w czasie II wojny światowej: losy chłopca, któremu wobec okoliczności historycznych przyszło zbyt szybko dorosnąć.

SZKLANA PUŁAPKA III ★★★
film sens., USA 1995, reż. John McTiernan, wyk. Bruce Willis, Jeremy Irons, Samuel L. Jackson
21:40 | polsat
Znów Bruce Willis zbawia świat od psychopaty – tym razem na ulicach Nowego Jorku i w okolicach. Efekty zapierają dech, lecz fabuła traci oddech. Ale nadal warto.

WIERNA ★★
film sens., USA 2016, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley, Theo James, Naomi Watts
22:40 | tvn
Zamknięcie cyklu „Niezgodna” – oszczędnej wersji „Igrzysk śmierci”: stająca na czele rebelii dziewczyna decyduje się na przekroczenie muru, oddzielającego Chicago od reszty nieznanego świata.

ZDRAJCA ★★★
dramat krym., Włochy/Francja/Niemcy/Brazylia 2019, reż. Marco Bellocchio, wyk. Pierfrancesco Favino, Maria Fernanda Cândido, Fabrizio Ferracane
23:45 | tvp 2
Biografia Tomasa Buscetty, jednego z czołowych mafiosów sycylijskiej camorry oraz cosa nostry w Stanach Zjednoczonych, który w 1983 jako pierwszy z szefów zgodził się zeznawać przeciwko mafii.

eprasa.pl 0877dda591

PONIEDZIAŁEK 23.02

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (420)
08:00 Serwis Info
08:20 Makłowicz w podróży (8)
09:00 Ranczo VIII (1/13)
10:00 Komisarz Alex XXII (10)
11:00 Ojciec Mateusz VI (4/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Kerkini – grecka przystań ptaków - film dok.
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info - mag.
15:15 Reporterzy (469)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia? (5846)
18:10 Klan - telenowela
18:45 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Ezi** - spektakl teatralny Polska 2026, reż. Janusz Zaorski
21:25 **Postscriptum** (46)
22:00 **Pan Olbrychski** - film dok. Polska 2025
23:05 **Balans bieli** (125)
23:50 **Generał Nil** ★★★★ - film biograficzny Polska 2009, reż. Ryszard Bugajski (130 min)
02:00 **Wykrywacz kłamstw**
02:25 **RoboCop** - film s.f. ★★ USA 2014, reż. José Padilha, wyk. Joel Kinnaman (120 min)

TVP2

05:25 M jak miłość
06:20 Rodzina (nie od) święta (27) - program religijny
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7474) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7474) - mag. Polska 2026
11:50 Okrasa łamie przepisy (333) - mag. kulinarny
12:30 Koło fortuny (2087)
13:15 Panna młoda (28/34)
14:05 Va banque (947)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (93) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2088)
16:35 Familiada (3035)
17:20 Panna młoda (29/34) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (948)
18:50 Jeden z dziesięciu (13)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1644)
20:55 **M jak miłość**
21:55 **Na sygnale**
22:55 **Davos. Wojna szpiegów** (6/6) - serial krym. Niemcy/Szwajcaria 23
23:45 **Zdrajca (Il Traditore)** ★★★ - dramat krym. Włochy/Francja/Niemcy/Brazylia 19, reż. Marco Bellocchio (165 min)
02:30 **Instynkt** (8) - serial krym. Polska 2011

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (28,29/65)
09:30 Trudne sprawy XXII (25,26) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XI (25,26,27) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 31 (54)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5842)
16:30 Na ratunek 112 XIV (58/60) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (70)
18:00 Pierwsza miłość 49 - serial obyczajowy Polska 2025, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (223)
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (57) - teleturniej Polska 2025

20:30 **Farma** (156) - reality show Polska 2025
21:40 **Szklana pułapka III (Die Hard with a Vengeance)** ★★★ - film sens. USA 1995, reż. John McTiernan, wyk. Bruce Willis, Jeremy Irons (155 min)
00:15 **Punisher** - film sens. ★★ USA/Niemcy 2004, reż. Jonathan Hensleigh, wyk. Thomas Jane, John Travolta, Will Patton (165 min)
03:00 **Nasz nowy dom** (332)

TVN

05:15 Nauka jazdy (17)
05:35 Uwaga! (7693) - mag. reporterów Polska 2025
05:50 Ukryta prawda (36/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXV (9) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5635)
11:25 Kuchenne rewolucje: Zielona Góra – Hot Italian Pizza 30 (9) - reality show
12:30 Kuchenne rewolucje: Zielona Góra – Kuchnia na Górce 29 (8) - reality show
13:35 Ukryta prawda (28,29/48) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (8/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Detektywi V (50,51) - serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Anna Potaczek
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7935) - mag.
20:10 Doradca smaku (27)

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:55 **The Floor** (9)
21:35 **Młode gliny** (9/50) - serial krym. Polska 26
22:40 **Wierna (Allegiant)** ★★ - film sens. USA 2016, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley, Theo James (145 min)
01:05 **Szybcy i wściekli (The Fast and the Furious)** ★★★ - film sens. USA/Niemcy 2001, reż. Rob Cohen, wyk. Paul Walker, Vin Diesel (135 min)

TV PULS

06:00 Nash Bridges IV (24,1/24) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVI (3,2/15) - serial sensacyjny Niemcy 2011
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw IX - serial obycz.
16:00 Ranczo VII (10,11/13) - serial kom. Polska 2013
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (53,54) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Protegowana** - film ★★★ sens. USA/Wlk. Brytania/Bułgaria/Rumunia 2021, reż. Martin Campbell (130 min)
22:10 **Pielgrzym (Pilgrim)** ★★★ - film sensacyjny Kanada/Wlk. Brytania/Meksyk 2000, wyk. Ray Liotta (115 min)
00:05 **Krwawa zemsta (Blood Out)** ★★ - film sens. USA 2011, reż. Jason Hewitt, wyk. Luke Goss (115 min)
02:00 **Dzielnica strachu IX**

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (48,56,57/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (30,40,41/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (24/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (36) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (27)
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (31) - serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (5/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 **Grawitacja (Gravity)** ★★★★★ - film s.f. Wlk. Bryt./USA 2013, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Sandra Bullock (120 min)
22:00 **Morderstwo doskonałe (A Perfect Murder)** ★★ - film sens. USA 1998, reż. Andrew Davis (135 min)
00:15 **Ścigane (Close)** ★★ - film sens. Wlk. Brytania/USA 2019, reż. Vicky Jewson, wyk. Noomi Rapace (125 min)
02:20 **Mówię Wam** (2)

MEZZO

10:00 Pierre Henry
10:50 Jeanine de Bique na Festiwalu Oper Barokowych w Bayreuth - muzyka klas.
12:25 Intermezzo
13:00 Jean-Philippe Rameau: Les Indes galantes w Operze Paryskiej - opera Francja 2019
16:15 Intermezzo
16:45 Elina Garanca, Orkiestra Festiwalu w Lucernie, Riccardo Chailly
18:40 Benjamin Bernheim, Filharmonicy Berlińscy, Kirił Petrienko: Koncert Sylwestrowy 2025
20:30 Carl Nielsen: Między niebem a ziemią - film dok.
21:20 Cappella Mediterranea: Amore siciliano – Coups de coeur à Chantilly
22:40 Sigur Rós: The Feeling of Going - balet Szwecja 2018

PULS 2

11:25 Baranek Shaun VI
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (18/26)
14:35 Marta mówi! III (8)
15:00 Miraculous IV (21,5/26)
16:00 My Little Pony
17:00 Fineasz i Ferb (20/26)
17:35 Blue III (17,18,19/50)
18:00 Świnka Peppa
18:10 Bing (23,24/78)
18:35 Masza i niedźwiedź V
19:00 Psi patrol V (24/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru II (39/39) - serial anim.
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (44)
21:00 Dzielnica strachu IX (48,49) - serial kryminalny
23:00 Wstydliwe choroby V - serial dok. Wlk. Brytania 2011
01:00 Dzielnica strachu IX

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom X (12) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (19,20/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (3,48) - serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XIX (12,13,14/40) - serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (3/60)
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (241, 242)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (60,61) - serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (45,46/52) - serial krym. Polska 2025
21:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (49/52)
22:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto II (49/52) - serial krym.
23:05 Dom na końcu ulicy - thriller USA/Kanada 2012, reż. Mark Tonderai
01:15 Love Island II (30)

METRO

08:00 SOS. Ekipy w akcji
08:55 J.A.G. VII (4/24)
09:55 Dziwaczne potrawy IX
10:25 Niezapomniane lata 90. - serial dok. Polska 2016
11:25 Andrzej Bargiel – Śnieżna Pantera - serial dok.
12:25 Przepis na życie V
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol III (4/22) - serial przyg. USA 1992
16:25 J.A.G. VII (5/24)
17:25 Milionerzy (596)
18:00 Celnicy na straży Szwecji (2/14) - serial dok.
19:00 Fani czterech kółek
20:00 Kryminalni VII (9/13) - serial krym. Polska 2007
21:00 Farma Clarksona (1/8)
22:10 Nagi instynkt przetrwania: Elita VII (6/10)
00:11 Lotnisko II (6/8)

eprasa.pl 0877dda591

PONIEDZIAŁEK 23.02

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (51)
09:00 Robert Makłowicz (134, 160) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (6,7/12)
11:55 Wojny kontenerowe (7)
13:00 Katastrofy w przestworzach XX (9,10,6/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (10,11/21)
18:00 Hudson i Rex III (7/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (19)
20:00 Mścicielka (The Assignment) ** - thriller Francja/Kanada/USA 2016, reż. Walter Hill, wyk. Michelle Rodriguez, Tony Shalhoub (120 min)
22:00 Ninja - film sens. ** USA 2009, reż. Isaac Florentine, wyk. Scott Adkins, Tsuyoshi Ihara, Mika Hijii (105 min)
23:45 Szczęśliwego Nowego Jorku * - komediodramat Polska 1997, reż. Janusz Zaorski, wyk. Bogusław Linda (125 min)
01:50 Pan Tadeusz **** - film obyczajowy Polska/Francja 1999, reż. Andrzej Wajda, wyk. Bogusław Linda (195 min)

KINO POLSKA

08:00 Bolek i Lolek (8,9,10/13)
08:40 Polska Kronika Filmowa 09/47 - reportaż Polska 1947
08:55 Akademia Pana Kleksa, cz. 1 : Przygoda księcia Mateusza - film dla młodzieży Polska/ZSRR 1983
10:45 Akademia Pana Kleksa, cz. 2: Tajemnica golarza Filipa (2) - film dla młodzieży Polska/ZSRR 1984
12:15 Ranking Naj Polskiego Kina - serial dok. Polska 2024
13:00 W zawieszeniu - dramat obyczajowy Polska 1987, reż. Waldemar Krzystek
15:00 Joanna - dramat wojenny Polska 2010, reż. Feliks Falk, wyk. Urszula Grabowska, Sara Knothe, Stanisława Celińska
17:20 Pogranicze w ogniu
18:50 Czterej pancerni i pies (1) - serial wojenny Polska 66
20:00 Piłsudski - film biograficzny Polska 2019, reż. Michał Rosa, wyk. Borys Szyc, Magdalena Boczarska, Jan Marczewski, Maria Dębska
22:05 Syberiada polska - dramat historyczny Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski, wyk. Urszula Grabowska
00:55 Ogród Luizy - film obycz. Polska 2007, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Patrycja Soliman, Marcin Dorociński

ALE KINO+

09:35 Wyjechać - film krótkom. Francja 21 (40 min)
10:15 Bestia II (5,6/6)
12:15 Vera X (1/4)
14:05 Trzej muszkietero- **** **wie (The Three Musketeers)** - film przygodowy USA/Hiszpania/Panama/Wlk. Brytania 1973 (130 min)
16:15 Houria - dramat obycz. *** Francja/Belgia 2022, reż. Mounia Meddour, wyk. Lyna Khoudri, Rachida Brakni (125 min)
18:20 Vera X (2/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 Podwójna tożsamość ** **(The Death and Life of Bobby Z)** - film sensacyjny USA/Niemcy 2007, reż. John Herzfeld, wyk. Paul Walker, Laurence Fishburne, Olivia Wilde (120 min)
22:10 Sortownia (5,6) - serial krym. Polska 2023, wyk. Andrzej Chyra
00:10 Eternal (For evigt) ** - film s.f. Dania/Islandia/Norwegia 2023, reż. Ulaa Salim, wyk. Simon Sears, Oscar Langer (105 min)
01:55 Klangor (8/8) - serial krym. Polska 2021

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XXIV (1,2)
10:25 Świat według Kiepskich
14:20 Doktor Dolittle i pies prezydenta - komedia USA/Kanada 08, reż. Craig Shapiro
16:00 Piraci z Karaibów: Na nieznanych wodach - film przyg. USA/Wlk. Brytania 2011
18:50 Zmartwychwstały - dramat historyczny USA 16
21:00 Mężczyzna imieniem Otto - komediodramat USA/Szwecja/Kanada/Irlandia/Wlk. Bryt. 2022, reż. Marc Forster
23:40 65 - film s.f. USA/Kanada/Irlandia/Australia 23

KINO TV

07:30 Kojak IV (23/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
11:00 Poirot (1/11)
13:10 Panna Marple (2/4)
15:20 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
17:50 Poirot: Karty na stół X (2/4) - serial kryminalny
20:00 Surogaci - thriller USA 09, reż. Jonathan Mostow, wyk. Bruce Willis, Radha Mitchell
22:00 Nieuchwytny cel - film sensacyjny USA 1993
23:55 Dom Hemingway - komedia Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Richard Shepard

TVP KULTURA

08:25 Wydarzenie aktualne
09:00 Pogranicze w ogniu
10:10 Poznań '56 - dramat *** hist. Polska 1996, reż. Filip Bajon, wyk. Michał Żebrowski (120 min)
12:10 Wenecja, miasto wyrosłe z bagien
13:05 Muzeum polskiej piosenki (52)
13:25 Sowia odyseja - film anim. Francja/Belgia 2019 (35 min)
14:00 Tamte lata, tamte dni
14:40 Złoto dezerterów * - komedia Polska 1998 (130 min)
16:50 Pogranicze w ogniu
17:55 Tygodnik kulturalny
18:50 Przełomy w muzyce
20:00 Goldfinger - film *** sens. Wlk. Brytania 1964, reż. Guy Hamilton, wyk. Sean Connery, Gert Fröbe (120 min)
22:00 Foxcatcher - dramat **** obycz. USA 2014, reż. Bennett Miller, wyk. Steve Carell (145 min)
00:25 Kobro/Strzemiński. Opowieść fantastyczna - film krótkom. Polska 2018 (60 min)
01:25 Porozmawiajmy szczerze (8) - rozmowa

WARNER TV

08:05 Bajer z Bel-Air III
09:05 Teraz albo nigdy! IV (2,3)
11:00 J.A.G. – Wojskowe Biuro Śledcze V (16,17/25)
12:55 Bajer z Bel-Air III
14:55 Teraz albo nigdy! IV
17:45 Taxi II - komedia sensacyjna Francja 2000
19:25 Superman II - film s.f. USA/Wlk. Brytania/Kanada 1980, wyk. Christopher Reeve
22:00 Mad Max: Na drodze gniewu - film s.f. Australia/USA 2015, reż. George Miller
00:30 Cobra - film sensacyjny USA/Izrael 1986

PARAMOUNT

09:10 Guru miłości - komedia Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2008, reż. Marco Schnabel
11:00 Austin Powers – agent specjalnej troski - komedia kryminalna USA/Niemcy 1997
13:00 Dirty Dancing - film muzyczny USA 1987
15:20 G.I. Joe: Czas Kobry - film sens. USA/Czechy 2009
17:50 Gliniarz z Beverly Hills III - komedia sens. USA 1994
20:00 xXx: Reaktywacja - film sens. USA/Chiny/Kanada 2017
22:05 Londyn w ogniu - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 2016

HBO

08:05 Ciągnie świnki do... wilkołaka - film anim. USA 2011 (10 min)
08:15 Green Book **** - film biograficzny USA/Chiny 2018 (130 min)
10:25 Spider–Man - film s.f. *** USA 2002 (120 min)
12:25 Alita: Battle Angel **** - film sens. USA/Japonia/Kanada 2019 (120 min)
14:25 DJ Ahmet - komedia **** Czechy/Serbia/Chorwacja 25 (100 min)
16:05 Jojo Rabbit **** - komediodramat USA/Nowa Zelandia/Czechy 2019 (110 min)
17:55 Kraven Łowca * - film s.f. USA/Wlk. Brytania/Islandia/Kanada 2024 (125 min)
20:00 Branża IV (7/8) - serial obycz. Wlk. Bryt./USA 25
20:55 Rycerz Siedmiu Królestw (6/6)
21:30 Mrugnij dwa razy *** - thriller USA/Meksyk 2024 (100 min)
23:10 Pułapka - thriller USA/ ** Kanada 2024 (100 min)
00:50 Wciąż tu jestem - dramat **** obycz. Brazylia/Francja 2024, reż. Walter Salles (135 min)

CINEMAX

14:35 Sidonie w Japonii - dramat obycz. Francja/Niemcy/Szwajcaria/Japonia 2023
16:10 Łacina dla wszystkich - komedia Francja/Włochy 24
17:45 Diuna - film s.f. USA/Meksyk 1984, reż. David Lynch
20:00 Pamięć - dramat obycz. USA/Meksyk/Chile/Niemcy 2023, reż. Michel Franco
21:40 Helikopter w ogniu - dramat wojenny USA/Wlk. Brytania 2001
00:00 Czekając na wyrok - dramat psychologiczny USA/Kanada 2001

ROMANCE TV

10:30 Inga Lindström: Róże na piasku - melodramat Niemcy/Szwecja 2021, reż. M. Serafini
12:25 Kryminalne zagadki Mazur (7) - serial krym.
14:20 Szkoła nad morzem: Rodzicielskie radości - dramat obyczajowy Niemcy 2025
16:15 Statek marzeń
18:05 Górscy ratownicy (4/6)
19:00 Górski lekarz (17/18)
20:00 Rodzice kłamią lepiej - komedia Niemcy 2017
21:50 Następny zjazd „Szczęście": Prawdziwy ojciec - komedia Niemcy 2022
23:45 Górski lekarz (17/18)

CANAL+ PREMIUM

08:10 Gdy powieje Harmattan - film dok.
09:35 Historie miłosne **** - dramat obyczajowy Polska 1997 (85 min)
11:00 Król kręgli - komedia ** USA 2024, wyk. D'Arcy Carden (90 min)
12:30 Masz ci los! - komedia *** Polska 2023, reż. M. Głowacki (90 min)
14:00 Cat's Eyes (4/8)
15:00 Prawda czy fałsz. Psychologia trumpizmu - film dok.
16:35 Przesilenie zimowe **** - komediodramat USA 2023, reż. Alexander Payne (130 min)
18:45 Łapu-Capu
18:50 Premierowa jazda
19:05 47 roninów *** - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Japonia/Węgry 2013 (115 min)
21:00 Król i zdobywca (1,2/8) - serial obycz. Wlk. Bryt./Islandia/USA 2025
22:40 Cleaner - film sens. ** Wlk. Brytania 2025, reż. Martin Campbell, wyk. Daisy Ridley (100 min)
00:20 June i John - komedio- ** dramat Francja 2025, reż. Luc Besson (90 min)

TVN FABUŁA

07:35 Superbohaterowie (7)
08:05 Grażyna Torbicka zaprasza (4) - mag. filmowy
08:35 Papiery na szczęście
09:40 Belle Epoque (5/10)
10:35 Lekarze (13,1)
12:40 Prawo Agaty V
14:40 Seriaale kultowe
14:50 Brzydula - serial obycz.
17:45 Kobieta kot - film sens. USA 2004, reż. Pitof
20:00 Batman - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1989, reż. Tim Burton, wyk. Michael Keaton
22:50 Reminiscencja - thriller USA 2021, reż. Lisa Joy

AMC

10:50 Archaniol (1) - dramat krym. Wlk. Brytania 2005
11:45 Archaniol (2) - dramat krym. Wlk. Brytania 2005
12:45 Archaniol (3) - dramat krym. Wlk. Brytania 2005
13:40 Osaczeni - film sens. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 1999
15:50 Spokojny Amerykanin - dramat obycz. Wlk. Brytania/Niemcy/USA/Wietnam/Australia/Francja/Kanada 02
17:45 Tutanchamon (1)
19:40 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
22:00 Szepty mroku IV (2)

eprasa.pl 0877dda591

AXN

08:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (15/23)
09:35 Castle II (4,5/24)
11:30 Unforgettable III (8,9/13)
13:25 Rekrut IV (15,16/22)
15:20 FBI: International (1,2/21)
17:15 Castle II (6,7/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (6,7/22)
21:05 FBI VI (6/13)
22:00 FBI: Most Wanted III (18/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle II (6,7/24)
00:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (6/22)

EPIC DRAMA

09:10 Lekarze na start
09:55 Agenci NCIS XVIII (15/16)
10:50 Wszystkie stworzenia duże i małe (1/6) - serial obycz.
11:55 Panna Marple V (2/4)
13:45 Lekarze na start
14:30 Agenci NCIS XVIII (15/16)
15:30 Panna Scarlet i komisarz IV (4/6) - serial krym.
16:35 Morderstwo w małym mieście (6/8) - serial krym.
17:30 Panna Marple V (3/4)
19:25 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVIII (16/16)
21:00 Próba niewinności (1/3)
22:00 Poirot XI (2/4)
00:00 Lekarze na start

TVN STYLE

08:35 Będzie pięknie (8/8)
09:30 Życie na kredycie
10:40 Ugotowani (4, 5)
12:45 Kuchenne rewolucje
14:50 Ukryta prawda (9/60)
15:50 Zgłoś ogród
16:50 Jestem z Polski III (9)
18:50 Kuchenne rewolucje
20:50 Bitwa o gości (4) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski XIII
22:50 Pojedynek na podróże (5) - program rozrywkowy
23:50 EuroPOLKI studentki (5)
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV - serial dok.

TVN TURBO

09:15 Pomoc drogowa 24h (1)
10:00 Złomowisko PL X
11:00 Usterka XVI
12:00 Zawodowi handlarze (9)
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (10) - mag
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (3, 4)
18:00 Raport Turbo (4924)
18:15 Zawodowi handlarze (6)
19:00 Duda kontra Szafrański
20:30 Najlepsze premiery motoryzacyjne (11) - mag.
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (4924)
22:20 Wojny samochodowe (1)

BBC FIRST

08:30 Lewis (1/6)
09:35 Ojciec Brown V (1/15)
10:40 Powrót do raju II (3/6)
11:50 Śmierć z dala od palm II
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown X (10/10)
15:50 Lewis (1/6)
16:50 My Life is Murder (10/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIII (5/8) - serial kryminalny
21:00 Powrót do raju II (4/6)
22:05 Zbrodnie Saint-Pierre
23:05 Tajemnice Brokenwood
01:00 Śmierć pod palmami XIII

FX

08:15 Dr House VII (13/23)
09:10 9-1-1 VIII (4/18)
10:05 Kości XI (22,1/22)
11:55 FBI (2,3/22)
13:45 Castle II (7,8/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (1,2/18) - serial krym. USA 24
17:25 Tropiciel II (2/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (21,22/25)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VI (22,23/23)
22:00 Tropiciel III (3)
22:55 Agenci NCIS: Początki (2/18) - serial krym. USA 2024
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (21,22/25)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży IV (5) - serial dok.
10:00 Kolorowa rewolucja III
11:00 Zarobić na remoncie X
11:30 Tu jest pięknie IV (6,7/9)
13:05 Nieoczywiste miejsca II
14:10 Dorota inspiruje (3)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród VI
18:10 Weekendowa metamorfoza (2, 3) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (4)
21:00 Dorota was urządzi VI (4,5/12) - serial dok. Polska 17
22:30 House Hunters (1—4)

BBC LIFESTYLE

12:20 Wielkie projekty
13:20 Wielkie brytyjskie wypieki (5) - program rozrywk.
14:30 Majorka: śródziemnomorskie smaki (7, 8) - mag.
15:40 Bake off: zawodowcy
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (5)
17:50 Najdroższe brytyjskie domy III - serial dok.
18:50 Mistrzowie ceramiki (9)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (6) - program rozrywk.
21:00 Wielkie projekty
22:00 Oblicza seksu (2/3)
23:00 Wstydliwe choroby: online III (5/8) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele II (13—19/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu V (23,24,1—4/24)
14:35 Młody Sheldon VI (7,8,9/22) - serial kom.
16:00 Przyjaciele II (20—24,1,2/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (5—10/24) - serial kom.
22:00 The Office PL (7,8/12)
23:00 Comedy Club (11, 12)
00:00 Miasteczko South Park X (6,7/14)
01:00 Pracoholicy (9/10)

TVP SERIALE

08:25 Komisarz Alex V (11)
09:15 Rodzinka.pl
09:50 Klan - telenowela
10:25 Ranczo (5/13)
11:20 M jak miłość
12:15 Rodzinka.pl XIII (13,1)
13:30 Ojciec Mateusz XXII (11)
15:25 Komisarz Alex V (12/13)
16:15 Na sygnale
17:20 Ranczo (6,7/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXII (3) - serial kryminalny Polska 2019, wyk. Artur Żmijewski
21:30 Ranczo (8,9/13) - serial komediowy Polska 2006
23:35 Ojciec Mateusz XXII
00:25 Na sygnale - serial obycz.

CANAL+ KUCHNIA

13:25 ABC gotowania – kuchnia francuska (3, 4) - mag.
14:25 Luke Nguyen w Indiach
14:55 Jakubiak rozgryza Polskę (4, 5) - mag. kulinarny
15:55 Javier Peña zjada świat
16:50 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (8, 9)
17:45 Jamie Oliver (2/4)
18:45 m jak mięso (2)
19:10 Jakubiak rozgryza... (14)
19:25 m jak mięso (3, 4)
20:15 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (3)
21:15 Anthony Bourdain VII
00:45 David w Europie (15)

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXIV
10:55 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Małe i wspaniałe XI
13:55 Cudotwórcy VII (11)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
16:00 Meblokreacje (7, 8)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty XI
20:10 Daleko od miasta XV
21:00 Cudotwórcy VII (12)
22:00 Wielkie projekty XXIII
22:55 Colin i Justin: Remont na mrozie (6/6) - serial dok.

PLANETE+

13:45 O drzewach i lasach
15:50 Niezwykłe podróże koleją VIII (3/7) - serial dok.
16:55 Premiera: 360° – świat bez granic XI - serial dok.
18:00 Świat z góry XI (4/14)
18:40 Osierocone. Dzieci i wojna (2) - serial dok.
19:45 Pułapki ludzkiego mózgu (2) - serial dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją IV (3/6) - serial dok.
22:00 Premiera: Zaginiona cywilizacja Elamu - film dok.
23:10 Legendarne bitwy (4/4)

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski II (7/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda
12:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (3/6) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania III (7,8/11) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Łowcy opali VIII (3/20)
17:00 Celnicy na straży Europy V (4,5/23) - serial dok.
18:00 Zawodowcy
19:00 Złomowisko PL VI
21:00 Nic do zgłoszenia III
22:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (4/6) - serial dok.
23:00 Gorączka złota XVI (13)
00:00 Fani czterech kółek XVII

TVP HISTORIA

13:25 Tajemnice szpiegów: nuklearna rozgrywka
14:30 Góry Europy
15:30 Królowie
16:00 Sensacje XX wieku
17:00 Na początku było Hillside Ave - film dok.
18:00 Ex libris - magazyn
18:25 Flesz historii (749)
19:05 Biała wizytówka (3)
20:15 Antoni Patek – patriota i zegarmistrz - film dok.
21:30 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (10/10) - serial dok.
22:25 Obłoki śmierci - film dok.

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Jak to wyjaśnić III (7/20)
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (21/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Wykute w ogniu (5)
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Na lodowym szlaku XII
19:05 Starożytni kosmici XIV
20:00 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (11/18)
23:00 Straż graniczna: USA III

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Alarm na lotnisku V (1/4)
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic V (5,6/10) - serial dok.
18:00 Apokalipsa – II wojna światowa (5/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (2/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Katastrofa w przestworzach XXV (5/10)
22:00 Katastrofa w przestworzach XV (10,10/10)
00:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny V

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (41)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu X
12:00 Wraki, które zmieniły świat (6/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy: wojna z Ameryką
16:00 Kryptonim szef XI
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Najkrwawsze bitwy drugiej wojny światowej
22:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy VI (3,4/6) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici XIV

BBC EARTH

11:10 Malownicze trasy kolejowe - serial dok.
12:10 Potęga ssaków (6/6)
13:20 Fenomeny współczesnego życia (1/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu II
16:30 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem
17:35 Malownicze trasy kolejowe - serial dok.
18:35 Planeta doskonała (4/5)
19:45 Wszechświat (3/5)
20:55 Życie na pustkowiu II
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Tajlandia z Sue Perkins

POLSAT VIASAT HISTORY

11:10 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (4/8)
12:20 Linie frontu - serial dok.
13:30 Militarny ranking (10/10)
14:35 Aleksander Wielki: legendarny zdobywca (3/3)
15:35 Królowe, które zmieniły świat (3/6) - serial dok.
16:35 Kuba Rozpruwacz: krwawe szpalty (3/3)
17:35 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (4/8)
18:45 Linie frontu - serial dok.
19:55 Militarny ranking (10/10)
21:00 Naziści: korzenie zła
22:05 Świta Hitlera (4/6)
23:15 Przywódcy III Rzeszy

eprasa.pl 0877dda591

WTOREK 24.02

Od A do Z

DZIEWCZYNA NA POŻEGNANIE ★★★★
komedia romantyczna, USA 1977, reż. Herbert Ross, wyk. Richard Dreyfuss, Marsha Mason, Quinn Cummings
20:00 | **warner tv**
Neil Simon uśmiecha się ciepło: samotna matka i aktor, któremu wynajmuje pokój. Happy end plus Oscar dla Richarda Dreyfussa oraz cztery inne nominacje, w tym dla filmu i Marshy Mason.

FIRMA ★★★★
film sens., USA 1993, reż. Sydney Pollack, wyk. Tom Cruise, Jeanne Tripplehorn, Gene Hackman
22:20 | **tvp 1**
Majstersztyk Sydneya Pollacka według prozy Grishama z Tomem Cruise'em, Gene'em Hackmanem i Holly Hunter: jak dobra kancelaria prawna uwiarygodnia amerykańską (czy tylko?) mafię. To się ogląda!

JAK PIES Z KOTEM ★★★★
komediodramat, Polska 2018, reż. Janusz Kondratiuk, wyk. Robert Więckiewicz, Olgierd Łukaszewicz, Bożena Stachura
23:30 | **tvp 2**
Nagrodzone w Gdyni wyznanie reżysera Janusza Kondratiuka o ostatnim okresie życia jego brata Andrzeja. Poruszająca, pełna gorzkiego humoru rekonstrukcja, wybitne aktorstwo plus pean o miłości w tle.

KINGSAJZ ★★★
komedia, Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura
21:55 | **kino polska**
Juliusz Machulski o państwie totalitarnym w tonie utopii negatywnej. Szkoda, że nie jest to „Seksmisja II". Mimo to – ma swoich zwolenników.

KOLIBER ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Steven Knight, wyk. Jason Statham, Agata Buzek, Vicky McClure
20:30 | **tvp 1**
Jason Statham jako żołnierz po przejściach, który ukrywa się w mrocznych zakamarkach Londynu, korzystając z możliwości zmiany tożsamości, lecz w poczuciu zagrożenia zmienia się w maszynę do zabijania.

„Skandalista Larry Flynt"

21:30 | **cinemax** ★★★★

Milos Forman o istocie amerykańskiej demokracji: pokrętna biografia „króla pornografii", Larry'ego Flynta, który walcząc o wolność wypowiedzi dotarł aż do Sądu Najwyższego USA. Pouczające.

FILM BIOGRAFICZNY
USA 1996, REŻ. MILOŠ FORMAN, WYK. WOODY HARRELSON, COURTNEY LOVE, EDWARD NORTON

LIGA SPRAWIEDLIWOŚCI ★★★
film fantasy, USA/Wlk. Brytania/Kanada 2017, reż. Zack Snyder, wyk. Ben Affleck, Henry Cavill, Amy Adams
22:45 | **tvn**
Kontynuacja komiksowej sagi spod znaku DC Comics. Batman łączy siły z Wonder Woman oraz grupą innych superbohaterów – dla jeszcze bardziej skutecznej obrony świata przed złem.

LUCY ★★★
film s.f., Francja/Niemcy/Tajwan/Kanada 2014, reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min-sik Choi
21:40 | **polsat**
Luc Besson potrafi: przemycająca narkotyki kobieta ulega zatruciu środkiem, który uruchamia drzemiące w mózgu rezerwy, co owocuje nie tylko starciem z mafią, ale też przekazaniem potężnej wiedzy naukowcom.

MISSISIPI W OGNIU ★★★
thriller, USA 1988, reż. Alan Parker, wyk. Gene Hackman, Willem Dafoe, Frances McDormand
22:00 | **stopklatka**
Alan Parker o FBI i napięciach społecznych na amerykańskim Południu w latach 60. XX wieku. Kontrowersyjne wnioski, lecz brawurowe wykonanie, przede wszystkim pod względem aktorskim.

MIZERYKORDIA ★★★
dramat obycz., Włochy 2023, reż. Emma Dante, wyk. Milena Catalano, Tiziana Cuticchio, Fabrizio Ferracane
23:40 | **cinemax**
W duchu neorealizmu: pytanie o rolę kobiet w patriarchalnym społeczeństwie (czy tylko sycylijskim?), zainspirowane losem niepełnosprawnego chłopca, wychowanego przez grono kobiet – ofiar męskiej przemocy.

NINJA: CIEŃ ŁZY ★★★
film sens., Tajlandia/USA 2013, reż. Isaac Florentine, wyk. Scott Adkins, Kane Kosugi, Mika Hijii
20:00 | **stopklatka**
Amerykański mistrz ninjutsu ściga przez pół Azji narkotykowego bossa, odpowiedzialnego za śmierć jego ciężarnej żony. Egzotyczna rutyna na wysokim poziomie.

PTAKI NOCY (I FANTASTYCZNA EMANCYPACJA PEWNEJ HARLEY QUINN) ★★★
film sens., USA 2020, reż. Cathy Yan, wyk. Margot Robbie, Mary Elizabeth Winstead, Jurnee Smollett
22:40 | **tvn 7**
Babskie kino z kręgu DC Comics: Harley Quinn (żywiołowa Margot Robbie), odtrącona narzeczona Jokera, organizuje kobiecy gang i rzuca wyzwanie zdominowanemu przez mężczyzn światu zbrodni w Gotham City.

SALA SAMOBÓJCÓW. HEJTER ★★★★
thriller, Polska 2020, reż. Jan Komasa, wyk. Maciej Musiałowski, Agata Kulesza, Danuta Stenka
20:00 | **tvn 7**
Rekompensując życiowe (zawinione przez siebie) niepowodzenia, młodzieniec aranżuje hejterską nagonkę na znanego polityka i – doprowadzając swoje dzieło do tragicznego finału – nieźle na tym wychodzi.

TORNADO ★★★
film sens., Wlk. Brytania 2025, reż. John Maclean, wyk. Kôki, Tim Roth, Jack Lowden
20:00 | **cinemax**
Pod koniec XVIII wieku, podróżująca po Anglii Japonka widzi śmierć swego ojca, lalkarza wystawiającego spektakl samurajski, z rąk bandytów. Wychowana w duchu samurajskiej tradycji szuka zemsty.

WOLNOŚĆ ★★★
komedia, Hiszpania/Belgia 2021, reż. Clara Roquet, wyk. Maria Morera, Nicolle García, Vicky Peña
21:30 | **tvp kultura**
Spędzająca wakacje z matką naiwna piętnastolatka poznaje swoją rówieśnicę z Kolumbii mającą szerszy zakres swobody i trzeźwe spojrzenie na świat. Dziewczęta wspólnie ruszają w drogę do dojrzałości.

ZA RZEKĘ, W CIEŃ DRZEW ★★★
dramat wojenny, Wlk. Brytania 2022, reż. Paula Ortiz, wyk. Josh Hutcherson, Liev Schreiber, Matilda De Angelis
22:10 | **ale kino+ hd**
Czytając Ernesta Hemingwaya: amerykański oficer, weteran II wojny, dowiaduje się o swojej śmiertelnej chorobie. Postanawia po raz ostatni odwiedzić Wenecję, gdzie spotyka włoską arystokratkę.

eprasa.pl 0877dda591

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (705)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:20 Makłowicz w podróży (9)
09:00 Ranczo VIII (2/13)
10:00 Komisarz Alex XXII
11:00 Ojciec Mateusz VI (5/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Opowieści z dzikiego Madrytu - film dok. Hiszp. 23
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (470)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia? (5847)
18:10 Klan - telenowela
18:45 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Koliber (Hummingbird)** (★★★) - film sens. Wlk. Bryt./USA 2013, reż. Steven Knight, wyk. Jason Statham (130 min)
22:40 **Firma (The Firm)** (★★★★) - film sens. USA 1993, reż. Sydney Pollack, wyk. Tom Cruise, Jeanne Tripplehorn (160 min)
01:20 **Wykrywacz kłamstw**
01:45 **Księga miłości (The Book of Love)** (★★) - dramat obycz. USA 2016, reż. Bill Purple, wyk. Jason Sudeikis (115 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Miłość i powołanie
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7475) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7475) - mag. Polska 2026
11:55 Rosół polski (24)
12:30 Koło fortuny (2088)
13:15 Panna młoda (29/34)
14:05 Va banque (948)
14:35 Na sygnale - serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (94) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2089)
16:35 Familiada (3036)
17:20 Panna młoda (30/34) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (949)
18:50 Jeden z dziesięciu (14) - teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1645)
20:55 **M jak miłość**
21:55 **Na sygnale**
22:25 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
23:30 **Jak pies z kotem** (★★★★) - komediodramat Polska 2018, reż. Janusz Kondratiuk (110 min)
01:20 **Zabić Sekala** (★★★★) - dramat wojenny Czechy/Słowacja/Francja/Polska 1998 (120 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (30,31)
09:30 Trudne sprawy XXII (27,28) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XI (28,29,30)
14:40 Dlaczego ja? 31 (55)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5843)
16:30 Na ratunek 112 XIV (59/60) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (71) - serial fab.-dok. Polska 2024
18:00 Pierwsza miłość 49 (211) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń" (224) - program publicystyczny
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (58) - teleturniej Polska 2025

20:30 **Farma** (157) - reality show Polska 2025
21:40 **Lucy** (★★★) - film s.f. Francja/Niemcy/Tajwan/Kanada 2014, reż. Luc Besson (115 min)
23:35 **Jak zostałem gangsterem. Historia prawdziwa** (★★★) - dramat kryminalny Polska 2020 (180 min)
02:35 **Szklana pułapka III (Die Hard with a Vengeance)** (★★★) - film sens. USA 1995, reż. John McTiernan (155 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7928)
05:50 Ukryta prawda (37/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXV (10) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5636)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Fang Youn", Ostróda XV (14) - reality show
12:30 Kuchenne rewolucje: Podkowa Leśna – Suliko 29 (9)
13:35 Ukryta prawda (30,31/48) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (9/50) - serial krym. Polska 2026, wyk. Zofia Zborowska
16:50 Detektywi V (52,53) - serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Anna Potaczek
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:30 Gala Bestsellery Empiku 2025 – zapowiedź
19:55 Uwaga! (7936) - mag.
20:10 Doradca smaku (18)

20:15 **Gala Bestsellery Empiku 2025** - relacja Polska 2026
22:45 **Liga sprawiedliwości (Justice League)** (★★★) - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Kanada 2017, reż. Zack Snyder, wyk. Ben Affleck, Henry Cavill (150 min)
01:15 **Kler** (★★★★) - dramat obycz. Polska 2018, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Arkadiusz Jakubik, Robert Więckiewicz, Jacek Braciak (160 min)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (1,2/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział specjalny XVI (2,14/15) - serial sensacyjny Niemcy 2011
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw IX - serial obycz.
16:00 Ranczo VII (11,12/13) - serial kom. Polska 2013
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (54,55) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Kickboxer: Zemsta (Kickboxer: Vengeance)** (★★) - film sens. USA 2016, reż. John Stockwell (115 min)
21:55 **Hooligans III (Green Street 3: Never Back Down)** (★★) - film sens. Wlk. Brytania/USA 2013 (100 min)
23:35 **Zabójczy cel (Kill Switch)** (★★) - film sens. USA/Kanada 2008, reż. Jeff King, wyk. Steven Seagal (120 min)
01:35 **Dzielnica strachu IX**

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (49,58,59/72)
08:45 Ukryta prawda (31,42,43/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (25/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (37) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (28)
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (32) - serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (6/40) - serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Sala samobójców. Hejter** (★★★★) - thriller Polska 2020, reż. Jan Komasa, wyk. Maciej Musiałowski (160 min)
22:40 **Ptaki nocy (i fantastyczna emancypacja pewnej Harley Quinn)** (★★★) - film sens. USA 2020, reż. Cathy Yan (140 min)
01:00 **Skazani na Shawshank** (★★★★) - dramat psycholog. USA 1994, reż. Frank Darabont, wyk. Tim Robbins, Morgan Freeman (180 min)

MEZZO

12:35 Intermezzo
13:30 György Ligeti: Koncert fortepianowy - muzyka klas.
14:25 Cavalli – Mariana Flores & Leonardo García Alarcón – Bayreuth Baroque Opera Festival - muzyka klas.
15:45 Joyce DiDonato, Il Pomo d'Oro, Maxim Emelyanychev: Eden
17:45 Rachmaninow w nowej odsłonie - film dok.
18:35 Orkiestra Paryska, Esa-Pekka Salonen: Ligeti, Bruckner - muzyka klasyczna
20:30 IX Symfonia Maurice'a Béjarta: Béjart Ballet Lausanne i Balet Tokijski - balet Jap. 2014
21:50 Paco de Lucía: Światło i cień - portret muzyka
22:50 Richard Wagner: Zygfryd - opera Szwajcaria 2024, reż. Michael Beyer

PULS 2

11:25 Baranek Shaun VI
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (20/26)
14:35 Marta mówi! III (10)
15:00 Miraculous IV (6,7/26)
16:00 My Little Pony
17:00 Fineasz i Ferb (21/26)
17:35 Blue III (20,21,22/50)
18:00 Świnka Peppa (52,1/52)
18:10 Bing (25,26/78)
18:35 Masza i niedźwiedź V
19:00 Psi patrol V (25/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (1/15) - serial anim.
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (45) - serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX (49,50) - serial kryminalny
23:00 Pielgrzym - film sens. Kanada/Wlk. Bryt./Meksyk 00
01:00 Dzielnica strachu IX

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (1) - serial dok. Polska 24
08:55 Policjantki i policjanci
10:55 Na ratunek 112 XVII (4,49) - serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XIX (15,16,17/40) - serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (4/60)
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (243, 244)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (61,62) - serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (47,48/52) - serial krym. Polska 2025
21:05 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (50/52)
22:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto II (50/52) - serial krym.
23:05 Purpurowe rzeki II: Aniołowie apokalipsy - thriller Francja/Włochy/Wlk. Brytania 2004, reż. Olivier Dahan
01:15 Love Island II

METRO

08:55 J.A.G. VII (5/24)
09:55 Dziwaczne potrawy IX
10:25 Tropicielki rodzinnych historii - serial dok. Polska 18
11:25 Nowe życie w starym domu: witajcie we Włoszech
12:25 Przepis na życie V
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol III (5/22) - serial przyg. USA 1992
16:25 J.A.G. VII (6/24)
17:25 Milionerzy (597)
18:00 Celnicy na straży Szwecji (3/14) - serial dok.
19:00 Fani czterech kółek
20:00 Kryminalni VII (10/13) - serial krym. Polska 2007
21:00 Odwróceni - serial sensacyjny Polska 2007
23:05 Nie do uwierzenia! VI
00:05 Okiem policyjnej kamery IV (7/10) - serial dok.

eprasa.pl 0877dda591

WTOREK 24.02

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (52)
09:00 Robert Makłowicz (145, 136) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (7,8/12)
11:55 Wojny kontenerowe (7,8/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XX (10,1,7/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (11,12/21)
18:00 Hudson i Rex III (8/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (20)
20:00 Ninja: Cień łzy (Ninja: Shadow of a Tear) ★★★ - film sens. Tajlandia/USA 2013, reż. Isaac Florentine, wyk. Scott Adkins, Kane Kosugi, Mika Hijii (120 min)
22:00 Missisipi w ogniu (Mississippi Burning) ★★★ - thriller USA 1988, reż. Alan Parker, wyk. Gene Hackman, Willem Dafoe, Frances McDormand (160 min)
00:40 Gotówka (Ca$h) ★★★ - dramat kryminalny USA 2010, reż. Stephen Milburn Anderson, wyk. Sean Bean, Chris Hemsworth (165 min)

KINO POLSKA

08:00 Bolek i Lolek (11,12,13/13) - serial anim.
08:45 Polska Kronika Filmowa 48B/66 - film dok. Polska 1966
08:55 Basia sama w domu - komedia Polska 2021, reż. Marek Rębacz, wyk. Magdalena Zaborniak, Jakub Kucner
10:55 Żegnaj, Ameryko! - komediodramat Niemcy/Polska 1993, reż. Jan Schütte, wyk. Ya'ackov Bodo
12:45 Rachunek szczęścia
14:30 Złoty pociąg, cz. 1 - film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
16:10 Złoty pociąg, cz. 2 - film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba, wyk. Mitică Popescu
17:45 Czterej pancerni i pies (1,2) - serial wojenny
20:00 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka - komedia Polska 1976, reż. Jerzy Gruza, wyk. Andrzej Kopiczyński, Anna Seniuk
21:55 Kingsajz - komedia Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura
00:20 Karate po polsku - dramat obycz. Polska 1982, reż. Wojciech Wójcik, wyk. Michał Anioł, Edward Żentara

ALE KINO+

09:45 Problem - film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:15 Bestia III (1,2/6)
12:10 Vera X (2/4)
14:00 Czterej muszkieterowie (The Four Musketeers) ★★★ - film przygodowy Wlk. Brytania/USA/Panama/Hiszpania 1974 (130 min)
16:10 W imię dziecka (The Children Act) ★★★ - dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 2017 (130 min)
18:20 Vera X (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
20:10 Niebezpieczna miłość (Dis-moi juste que tu m'aimes) ★★★ - thriller Francja/Belgia 2024, reż. Anne Le Ny, wyk. Omar Sy, Elodie Bouchez, Vanessa Paradis (120 min)
22:10 Za rzekę, w cień drzew (Across the River and Into the Trees) ★★★ - dramat woj. Wlk. Brytania 2022, reż. Paula Ortiz, wyk. Josh Hutcherson (130 min)
00:20 Ryzykowny napad (Mikaela) ★★ - film przyg. Hiszpania 2025, reż. Daniel Calparsoro, wyk. Antonio Resines (105 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin III (5/7)
08:30 Przyjaciółki XXIV (3,4)
10:25 Świat według Kiepskich
13:40 Zakochani - komedia romantyczna Polska 2000
15:50 Robin Hood, książę złodziei - film przyg. USA 1991
18:50 Salon piękności - komedia USA 2005, reż. Bille Woodruff, wyk. Queen Latifah
21:00 Jak zostać gwiazdą - komedia erot. Polska 2020, reż. Anna Wieczur-Bluszcz
23:30 Chłopak z sąsiedztwa - thriller USA 2015
01:15 Fala zbrodni VII

KINO TV

07:30 Kojak IV (24/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
11:00 Poirot (1,2/10)
13:20 Panna Marple (3/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3,4/8)
17:50 Poirot: Karty na stół X: Po pogrzebie (3) - film kryminalny Wlk. Brytania 2005
20:00 Zdarzenie - thriller USA/Indie 08, wyk. Mark Wahlberg
21:55 Pracująca dziewczyna - komedia romant. USA 1988
00:10 Gunman: Odkupienie - film sens. USA/Hiszpania/Wlk. Brytania/Francja 2015

TVP KULTURA

08:20 Szlakiem Kolberga (31)
09:00 Pogranicze w ogniu
10:05 Złoto dezerterów ★ - komedia Polska 1998, reż. Janusz Majewski (130 min)
12:15 Przełomy w muzyce
13:20 Mody Polskie: Łódź (1)
14:00 Wydarzenie aktualne
14:30 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową ★★★★ - dramat psychologiczny Polska/Francja 2000 (110 min)
16:20 Pogranicze w ogniu (5)
17:30 20 x 20 Lat TVP Kultura (8) - rozmowa
18:00 Niepojęte (21) - mag.
18:15 Tratwa Meduzy. Historia prawdziwa
20:00 Dziś wieczór arszenik - spektakl teatralny Polska 1973, reż. Czesław Wołłejko
21:30 Wolność (Libertad) ★★★ - komedia Hiszpania/Belgia 2021, reż. Clara Roquet (120 min)
23:30 Tamte lata, tamte dni
00:10 Jazz.pl (3) - koncert
01:50 Kafarnaum (Capharnaüm) ★★★★ - dramat obycz. Liban/Francja/USA/Wlk. Brytania/Cypr/Katar 2018 (135 min)

WARNER TV

07:35 J.A.G V (16/25)
08:35 Bajer z Bel-Air III
09:35 Teraz albo nigdy! IV (4,5)
11:30 J.A.G. V (17,19/25)
13:25 Bajer z Bel-Air III
15:25 Teraz albo nigdy! IV
18:15 Marsz weselny: Coś starego, coś nowego - komedia romant. USA/Kanada 2018
20:00 Dziewczyna na pożegnanie - komedia romantyczna USA 1977, reż. Herbert Ross
22:10 Geostorm - film sens. USA/Hongkong 2017
00:15 Peacemaker - film sens. USA 1997, reż. Mimi Leder

PARAMOUNT

07:30 Elementary IV (3,4,5/24)
10:20 Wolny dzień pana Ferrisa Buellera - komedia USA 1986, reż. John Hughes
12:30 Tin Cup - komedia romantyczna USA 1996
15:40 G.I. Joe: Odwet - film sensacyjny USA 2013
17:55 Starsky i Hutch - film sensacyjny USA 2004
20:00 Iluzja - thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
22:25 Iluzja II - thriller USA/Hongkong 2016
00:55 Pulp Fiction - komedia kryminalna USA 1994

HBO

10:00 Spider–Man II ★★★ - film sens. USA 2004, reż. Sam Raimi, wyk. Tobey Maguire (125 min)
12:05 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (1)
13:05 BlackBerry ★★★★ - film biograficzny Kanada/Finlandia 2023 (120 min)
15:05 Harry Potter i Zakon Feniksa ★★★ - film przyg. Wlk. Bryt./USA 2007, reż. David Yates (140 min)
17:25 Le Mans '66 ★★★★ - film biograficzny USA 2019, reż. James Mangold, wyk. Matt Damon (155 min)
20:00 I tak po prostu... III (8/12) - serial obyczajowy USA 2025, wyk. Mario Cantone
20:35 Ród smoka (2/10) - serial przyg. USA 2022
21:30 The Killer's Game ★★ - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024 (105 min)
23:15 Koszmar minionego lata ★ - horror USA/Australia/Kanada 2025 (110 min)
01:05 28 dni później ★★★ - horror Wlk. Brytania/Hiszpania/USA 2002 (110 min)

CINEMAX

12:15 Głębia - film przyg. Wlk. Brytania/USA 1977
14:15 Profesor - komediodramat Argentyna/Włochy/Niemcy/Francja/Brazylia 2023
16:05 Kundel - dramat obycz. Tajwan/Singapur/Francja 2024
18:10 Pod otwartym niebem - dramat kryminalny Meksyk/Argentyna 2023
20:00 Tornado - film sens. Wlk. Brytania 2025
21:30 Skandalista Larry Flynt - film biograficzny USA 1996
23:40 Mizerykordia - dramat obyczajowy Włochy 2023

ROMANCE TV

10:20 Omamamia - komedia Niemcy 12, reż. Tomy Wigand
12:25 Toni – akuszer: Niemowlę w koszyku - komedia Niemcy 2024
14:20 Tak łatwo się nie umiera - komedia Niemcy 2019
16:15 Na zawsze lato (1)
18:05 Górscy ratownicy (5/6)
19:00 Górski lekarz (18/18)
20:00 Rosamunde Pilcher: Rocznica ślubu - film obycz. Niemcy 2022, reż. K. Meeder
21:55 Następny zjazd „Szczęście": Pieśń dla wolności - komedia Niemcy 2022
23:50 Górski lekarz (18/18)

CANAL+ PREMIUM

08:20 Łapu-Capu
08:25 Pan Tadeusz ★★★★ - film obyczajowy Polska/Francja 1999 (150 min)
10:55 Łowcy skarbów ★★ - komedia Francja/Belgia 2024 (95 min)
12:30 Miss mokrego podkoszulka - komedia Polska 2002 (55 min)
13:25 Premierowa jazda
13:40 Cat's Eyes (5/8)
14:30 Maria Callas. Nieznane lata
16:15 Mamma Mia! Here We Go Again! ★★★ - musical Japonia/Wlk. Brytania/USA/Chiny/Chorwacja 2018 (110 min)
18:05 Łapu-Capu
18:10 Mamma Mia! ★★★ - komedia muz. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd (110 min)
20:00 Coldwater - serial krym. Wlk. Brytania 25, wyk. Andrew Lincoln
20:50 Aktualności filmowe+
21:00 Szkoda, że nareszcie
22:35 Fanatyczka ★★ - horror Kanada 2024, reż. Sheldon Wilson (105 min)
00:20 Tropem mordercy ★★ - film sens. USA/Wlk. Brytania 2024 (95 min)

TVN FABUŁA

08:35 Papiery na szczęście
09:40 Belle Epoque (6/10)
10:40 Lekarze II (1,2)
12:45 Prawo Agaty V (5,6)
14:45 Teraz albo nigdy! (2/13)
15:55 19+ - serial fab.-dok.
16:25 Magia kina (6)
16:45 Papiery na szczęście
17:45 Gremliny II - film s.f. USA 1990, reż. Joe Dante
20:00 Powrót Batmana - film fantasy USA/Wlk. Brytania 1992, reż. Tim Burton
22:45 Plaga - horror USA 2007
00:50 Kobieta kot - film sens. USA 2004, reż. Pitof

AMC

11:15 Wojowniczka z Księżycowego Królestwa - film fantasy Chiny 2014
13:15 Dziewczyny z farmy - film obycz. Wlk. Bryt./F 1998
15:35 Stara miłość nie rdzewieje - komedia romantyczna USA 2006, reż. Jesse Peretz
17:10 Tutanchamon (2/3)
18:55 Papillon. Motylek - dramat obycz. Czechy/Hiszpania/USA 2017, reż. Michael Noer
22:00 Resident Evil: Witajcie w Raccoon City - horror USA/Kanada/Niemcy 2021
00:00 Terminator: Genisys - film s.f. USA/Kanada 2015

eprasa.pl 0877dda591

AXN

08:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (17/23)
09:45 Castle II (6,7/24)
11:40 Unforgettable III (10,11/13) - serial krym.
13:40 Rekrut IV (17,18/22)
15:35 FBI: International (3,4/21) - serial akcji
17:20 Castle II (8,9/24)
19:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (8,9/22)
21:05 Rekrut VII (10/18)
22:00 Walker: Strażnik Teksasu III (3/13) - serial krym.
22:55 Castle II (8,9/24)

EPIC DRAMA

09:05 Lekarze na start
09:50 Agenci NCIS XVIII (16/16)
10:50 Wszystkie stworzenia duże i małe (2/6) - serial obycz.
11:50 Panna Marple V (3/4)
13:45 Lekarze na start
14:30 Agenci NCIS XVIII (16/16)
15:25 Panna Scarlet i komisarz IV (5/6) - serial krym.
16:35 Morderstwo w małym mieście (7/8) - serial krym.
17:30 Panna Marple V (4/4)
19:25 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (1/24)
21:00 Próba niewinności (2/4)
22:00 Poirot XI (3/4)
00:00 Lekarze na start

TVN STYLE

08:30 Damy i wieśniaczki. PL VIII (15/16) - telenowela dok.
09:30 Życie na kredycie
10:40 Ugotowani (6, 7)
12:45 Kuchenne rewolucje
14:50 Ukryta prawda (10/60)
15:50 Zgłoś ogród
16:50 Jestem z Polski IV (3)
18:50 Kuchenne rewolucje
20:50 Ugotowani (4)
21:50 Jestem z Polski XIII
22:50 Pojedynek na podróże (6) - program rozrywkowy
23:50 EuroPOLKI studentki (6)
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV (4/13) - serial dok.

TVN TURBO

09:15 Pomoc drogowa 24h (2)
10:00 Złomowisko PL X
11:00 Usterka XVI
12:00 Zawodowi handlarze
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (1) - magazyn
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (5, 6)
18:00 Raport Turbo (4925)
18:15 Zawodowi handlarze (7)
19:00 Jeździć, obserwować VI
19:45 Naprawy nie do naprawy
20:30 Moto kombat (9) - mag.
21:15 Mobilni mechanicy (4)
22:00 Raport Turbo (4925)
22:20 Wojny samochodowe (2)

BBC FIRST

08:35 Lewis (2/6)
09:40 Ojciec Brown V (2/15)
10:40 Śmierć pod palmami XIII
11:50 Śmierć z dala od palm II
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XI (1/10)
15:50 Lewis (2/6)
16:50 My Life is Murder III (1/10)
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIII (6/8) - serial kryminalny
21:00 Death Valley (4/6)
22:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
23:00 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VII (15/23)
09:10 9-1-1 VIII (5/18)
10:05 Kości XII (2,3/12)
11:55 FBI (3,4/22)
13:45 Castle II (9,10/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (2,3/18) - serial kryminalny
17:25 Tropiciel II (3/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (23,24/25)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (1,2/22)
22:00 Rambo II - film sensacyjny USA/Meksyk 1985
00:00 Elsbeth II (14/20)
01:00 Agenci NCIS: Początki (3/18) - serial krym. USA 2024

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży IV - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie X
11:35 Tu jest pięknie IV (8,9/9)
13:05 Nieoczywiste miejsca II
14:10 Dorota inspiruje (4)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Dorota inspiruje (5)
18:10 Weekendowa metamorfoza (4, 5) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (5)
21:00 Dorota was urządzi VI (8,9/12) - serial dok.
22:30 House Hunters
00:35 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

12:20 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (6/8)
13:20 Wielkie brytyjskie wypieki (6) - program rozrywk.
14:30 Mistrzowie ceramiki (5)
15:40 Bake off: zawodowcy (6)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (6)
17:40 Najbardziej tajemnicze domy świata (1)
18:50 Mistrzowie ceramiki (10)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (7) - program rozrywk.
21:00 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (7/8)
22:00 Uwiedzione: sypiając z tajniakiem (1/3) - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele II (20—24,1,2/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (5—10/24) - serial kom.
14:35 Młody Sheldon VI (10,11,12/22) - serial kom.
16:00 Przyjaciele III (3—9/25)
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (11—16/24) - serial kom.
USA 2012, wyk. Johnny Galecki
22:00 The Office PL (9,10/12)
23:00 Comedy Club (13, 1)
00:00 Miasteczko South Park X (8,9/14)
01:00 Pracoholicy II (1/10)

TVP SERIALE

08:20 Komisarz Alex V (12/13)
09:10 Rodzinka.pl
09:45 Klan - telenowela
10:20 Ranczo (6/13)
11:15 M jak miłość
12:15 Rodzinka.pl XIV (1)
13:30 Ojciec Mateusz XXII (11)
15:25 Komisarz Alex V (13)
16:15 Na sygnale
17:25 Ranczo (7,8/13) - serial komediowy Polska 2006
19:30 Ojciec Mateusz XXII (4) - serial krym. Polska 2019
21:30 Ranczo (9,10/13)
23:35 Ojciec Mateusz XXIII
00:30 Na dobre i na złe - serial obyczajowy Polska 2026

CANAL+ KUCHNIA

11:35 Z pola na stół II (5)
12:25 Gotuj taniej z Jamiem (2)
13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 Luke Nguyen w Indiach
14:55 Jakubiak rozgryza Polskę (5, 6) - mag. kulinarny
15:55 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (9, 10)
17:45 Jamie Oliver (3/4)
18:45 m jak mięso (3)
19:10 Jakubiak rozgryza... (15)
19:25 m jak mięso (4, 5)
20:15 Smaki świata (2)
21:15 Anthony Bourdain VII
00:45 David w Europie (16)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Małe i wspaniałe XI (2/8)
13:55 Cudotwórcy VII (12)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
16:00 Daleko od miasta XIII
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI (4/10) - serial dok.
20:10 Daleko od miasta XV
21:00 Cudotwórcy VII (13)
22:00 Pokochaj lub sprzedaj
22:55 Wiejskie domy do liftingu (4) - reality show

PLANETE+

12:35 360° — świat bez granic
13:45 O drzewach i lasach
15:50 Niezwykłe podróże koleją VIII (2/7) - serial dok.
16:55 Premiera: 360° — świat bez granic XI - serial dok.
18:00 Świat z góry XI (5/14)
18:40 Obywatel Bruce Springsteen - film dok.
19:45 Asteroidowy szał (2/2)
20:50 Niezwykłe podróże koleją IV (4/6) - serial dok.
22:00 Oumuamua, przybysz z gwiazd - film dok.
23:10 Rolnictwo przyszłości

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: złoty szlak (7) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski II (8/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda
12:00 Fani czterech kółek: w trasie (9/10) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania III (9,1/11) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Łowcy opali VIII (4/20)
17:00 Celnicy na straży Europy V (6,7/23) - serial dok.
18:00 Zawodowcy
19:00 Złomowisko PL VI (13/14)
21:00 W oku cyklonu II (3)
22:00 Hazardziści II (5/8)
23:00 Zatrzymani - serial dok.

TVP HISTORIA

11:30 Wojownicy czasu
12:10 Alternatywy 4 (4/9)
13:15 Starożytny Egipt — kroniki imperium (4/8)
14:15 Tutanchamon (1/3)
15:30 Królowie
16:00 Sensacje XX wieku
17:05 Dlaczego? O Stanisławie Mikołajczyku - film dok.
18:15 Było, nie minęło (378)
18:50 Biała wizytówka (4)
20:00 Dzień, który zmienił Azję - serial dokumentalny
21:05 Historia w postaciach zapisana (3/7) - serial dok.
22:55 Szerokie tory (59)

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Jak to wyjaśnić III (2/20)
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (22/22)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Ludzie gór XIV
19:05 Starożytni kosmici XIV
20:00 Tajne kryjówki dyktatorów (1/6) - serial dok.
21:00 Niewyjaśnione tajemnice wszechświata (4/8)
22:00 Klątwa Wyspy Dębów
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (7/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic XI
15:00 Alarm na lotnisku V
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic V (7,8/10)
18:00 Apokalipsa — II wojna światowa (6/6) - serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II (5/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (10/10) - serial dok.
21:00 UFO: przełomowe śledztwa II (3/6) - serial dok.
22:00 Prehistoryczne potwory (3/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 23
23:00 Tajemnicze wyspy (3/10)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (42)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu X
12:00 Wraki, które zmieniły świat (8/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy VI (3,4/6) - serial dok.
16:00 Kryptonim szef XI
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Najkrwawsze bitwy drugiej wojny światowej
22:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy VI (5,6/6) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici XIV

BBC EARTH

12:05 Potęga ssaków: kulisy
13:20 Fenomeny współczesnego życia (2/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu II
16:30 Wędrówki z dinozaurami
17:35 Malownicze trasy kolejowe (3/6) - serial dok.
18:35 Planeta doskonała (5/5)
19:45 Królestwo zwierząt
20:55 Życie na pustkowiu: powroty II - serial dok.
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Konopie: lek czy narkotyk? - film dok. Wlk. Bryt. 2019
00:00 Chirurdzy - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

09:35 Przywódcy III Rzeszy
10:40 II wojna światowa — wielkie bitwy w Europie (5/8)
11:50 Linie frontu - serial dok.
13:00 Militarny ranking (1/10)
14:05 Naziści: korzenie zła
15:15 Świta Hitlera (4/6)
16:20 Przywódcy III Rzeszy
17:35 II wojna światowa — wielkie bitwy w Europie (5/8)
18:40 Linie frontu - serial dok.
19:50 Militarny ranking (1/10)
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:00 Tajne bazy nazistów IV
23:05 II wojna światowa: bombowce (4) - film dok.

eprasa.pl 0877dda591

ŚRODA 25.02

Od A do Z

CHŁOPAKI NIE PŁACZĄ ★★
komedia, Polska 1999, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura, Michał Milowicz
23:55 | polsat
Kinowy hit sezonu: student szkoły muzycznej zadziera z mafią, co pociąga łatwe do przewidzenia skutki. Zabawa konwencją na poziomie kabaretowego skeczu, za to w podziwu godnej obsadzie.

CO SIĘ WYDARZYŁO W MADISON COUNTY ★★★★
melodramat, USA 1995, reż. Clint Eastwood, wyk. Clint Eastwood, Meryl Streep, Annie Corley
22:00 | warner tv
Clint Eastwood (także za kamerą) i Meryl Streep jako para dojrzałych kochanków w najbardziej wzruszającej opowieści o miłości z amerykańskiej prowincji. Ściska gardło i twardzielom.

DEMONY WOJNY WG GOI ★★★
dramat wojenny, Polska 1998, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Tadeusz Huk, Olaf Lubaszenko
20:00 | kino polska
Władysław Pasikowski próbuje filmu werbunkowego w stylu hollywoodzkim: polscy komandosi w Bośni – honor nade wszystko. Plus precyzja reżyserii i doborowa obsada.

FUKS ★★★
komedia sensacyjna, Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Agnieszka Krukówna, Maciej Stuhr, Janusz Gajos
23:05 | tvp 1
Przebój sezonu: Maciej Stuhr jako młodzieniec, który burzliwie świętuje 18. urodziny, stając się karzącą ręką społecznej sprawiedliwości. Plus doborowa obsada aktorów i liczne nagrody w Gdyni.

GNIEW OCEANU ★★★
film sens., USA 2000, reż. Wolfgang Petersen, wyk. George Clooney, Mark Wahlberg, Diane Lane
20:00 | tvn 7
Z życia: rybacki kuter w sztormie stulecia. Inaczej mówiąc: siły natury kontra prawdziwi mężczyźni i ludzka solidarność. Garść wypróbowanych klisz plus znakomite efekty specjalne: robi wrażenie.

GOLDFINGER ★★★
film sens., Wlk. Brytania 1964, reż. Guy Hamilton, wyk. Sean Connery, Gert Fröbe, Honor Blackman
23:20 | tvp kultura
James Bond kontra kolejny superzbir z oryginalnej kolekcji `Iana Fleminga. Wszystko zgodne z oczekiwaniami, ale Honor Blackman jako Pussy Galore szczególnie smakowita. Plus Sean Connery jako 007.

HOTEL ARTEMIS ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Drew Pearce, wyk. Jodie Foster, Sterling K. Brown, Sofia Boutella
22:35 | tv puls
Jodie Foster przypomina o sobie jako tajemnicza pielęgniarka nadzorująca w nieodległej przyszłości intrygujący, rządzący się specyficznym kodeksem azyl dla przestępców w mrocznym Los Angeles.

INVICTUS: NIEPOKONANY ★★★
dramat historyczny, USA 2009, reż. Clint Eastwood, wyk. Morgan Freeman, Matt Damon, Tony Kgoroge
19:20 | warner tv
Mądrość Nelsona Mandeli: prezydent poleca kapitanowi narodowej drużyny rugby stworzenie drużyny, która sięgnie po mistrzostwo świat – sukces, który zjednoczy rozdarty apartheidem kraj. Do zadumy.

LOMBARDZISTA ★★★★
dramat obycz., USA 1964, reż. Sidney Lumet, wyk. Rod Steiger, Geraldine Fitzgerald, Brock Peters
21:15 | tvp historia
Właściciel nowojorskiego lombardu, który przeżył Auschwitz, gdzie stracił całą rodzinę, po latach na nowo uczy się ludzkich uczuć.

PAN I WŁADCA: NA KRAŃCU ŚWIATA ★★★★
film przyg., USA 2003, reż. Peter Weir, wyk. Russell Crowe, Paul Bettany, James D'Arcy
20:00 | cinemax
Russell Crowe prowadzi brytyjski żaglowiec wokół przylądka Horn, by u wybrzeży Galapagos wydać bitwę Francuzom. Porywająca ekranizacja powieści Patricka O'Briana spod ręki Petera Weira (oklaski!).

PRISCILLA ★★★
film biograficzny, USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023, reż. Sofia Coppola, wyk. Cailee Spaeny, Jacob Elordi, Dagmara Dominczyk
20:00 | hbo
Rozprawa z mitami popkultury: Sofia Coppola próbuje spojrzeć oczami Priscilli Beaulieu na jej chłopaka, narzeczonego i męża, Elvisa Presleya.

PSY ★★★★
film akcji, Polska 1992, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat, Cezary Pazura
23:55 | kino polska
Tarantino po polsku: dwaj byli esbecy po różnych stronach prawnej barykady. Cynizm czy eksperyment formalny Władysława Pasikowskiego? Niezależnie od odpowiedzi – kultowa rola Bogusława Lindy.

SEKS, KŁAMSTWA I KASETY WIDEO ★★★★
film obycz., USA 1989, reż. Steven Soderbergh, wyk. Andie MacDowell, James Spader, Peter Gallagher
22:20 | cinemax
Nieoczekiwana Złota Palma w Cannes dla debiutanta Stevena Soderbergha: wiwisekcja zachowań seksualnych, ale i całokształtu obyczaju amerykańskich yuppies lat 80. I doborowa stawka aktorska.

TOŻSAMOŚĆ ★★★
thriller, USA 2003, reż. James Mangold, wyk. John Cusack, Ray Liotta, Amanda Peet
23:35 | stopklatka
W stylu Hitchcocka: noc, deszcz i dziesięć osób w motelu na odludziu w Nevadzie. Na pewno nieprzypadkowych.

WIECZÓR GIER ★★★
komedia, USA 2018, reż. John Francis Daley, Jonathan Goldstein, wyk. Jason Bateman, Rachel McAdams, Kyle Chandler
22:50 | tvn 7
Grupa pasjonatów szarad, quizów i gier planszowych spędza noce na realizowaniu swojej pasji. Ale pewnego dnia przyjdzie im rozwikłać zagadkę kryminalną, od której zależy życie jednego z nich.

WILK Z WALL STREET ★★★★
film biograficzny, USA 2013, reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Jonah Hill, Margot Robbie
20:00 | stopklatka
Niezwykła biografia Jordana Belforta, giełdowego rekina i oszusta, który zagarnął co najmniej 110 mln dolarów drobnych graczy, przeniesiona na ekran przez Martina Scorsese. W roli głównej Leonardo DiCaprio.

„Dziedzictwo Bourne'a"

21:50 | canal+ premium
★★★

Odprysk przebojowego cyklu – już bez Matta Damona: kolega Bourne'a na tropie prawdy o nielegalnym programie rządowym, którego celem jest kreowanie superagentów - bezwolnych maszyn do zabijania.

FILM SENSACYJNY
USA/JAPONIA 2012, REŻ. TONY GILROY, WYK. JEREMY RENNER, RACHEL WEISZ, EDWARD NORTON

eprasa.pl 0877dda591

ŚRODA 25.02

TVP1

08:00 Serwis Info
08:20 Makłowicz w podróży
09:00 Ranczo VIII (3/13)
10:00 Komisarz Alex XXII
11:00 Ojciec Mateusz VI (6/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:50 Delfiny: Czy nie kochamy ich za bardzo? - film dok.
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (471)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia? (5848)
18:10 Klan - telenowela
18:45 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia
20:25 Studio Ligi Mistrzów UEFA (na żywo)

20:55 **Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA** (na żywo)
23:05 **Fuks** - komedia sensacyjna Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Agnieszka Krukówna, Maciej Stuhr, Janusz Gajos (95 min)
00:40 **Wykrywacz kłamstw**
01:05 **Firma (The Firm)** - film sens. USA 1993, reż. Sydney Pollack, wyk. Tom Cruise, Jeanne Tripplehorn, Gene Hackman (165 min)

TVP2

05:25 M jak miłość
06:20 Pożyteczni.pl (371)
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7476) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7476) - mag. Polska 2026
11:50 Gwiazdorska kuchnia Ani (33) - mag. kulinarny
12:30 Koło fortuny (2089)
13:15 Panna młoda (30/34)
14:05 Va banque (949)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (95) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2090)
16:35 Familiada (3037)
17:20 Panna młoda (31/34) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (950)
18:50 Jeden z dziesięciu (15) - teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Przepis dnia** (29)
20:55 **Na dobre i na złe**
21:55 **Na sygnale**
22:55 **Peaky Blinders V** (6/6) - serial gangsterski
00:05 **Książę z innej bajki (Why Can't My Life Be a Rom Com?)** - komedia romantyczna USA/Kanada 2023, reż. Rich Newey, wyk. Emily Haine (95 min)
01:40 **Davos. Wojna szpiegów** (6/6) - serial krym.

POLSAT

06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (32,33)
09:30 Trudne sprawy XXII (29) - serial fab.-dok. Polska 2022
11:35 Gliniarze XI (31,32,33) - serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 31 (56) - serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5844)
16:30 Na ratunek 112 XIV (60/60) - serial fab.-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (72)
18:00 Pierwsza miłość 49 (212) - serial obycz. Polska 25
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (225) - program publicystyczny
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (59) - teleturniej Polska 2025

20:30 **Farma** (158) - reality show Polska 2025
21:35 **Wakacyjni przyjaciele 2** - komedia USA 2023, reż. Clay Tarver, wyk. John Cena, Steve Buscemi (140 min)
23:55 **Chłopaki nie płaczą** - komedia Polska 1999, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Cezary Pazura (125 min)
02:00 **Być jak Kazimierz**
Deyna - komedia PL 12, reż. Anna Wieczur-Bluszcz (160 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7929) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (38/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Płock – „Sho Sho" XXV (11) - reality show Polska 2022
07:45 Dzień Dobry TVN (5637) - magazyn Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Pizzeria „Sale & Pepe", Sosnowiec XVI (1) - reality show
12:30 Kuchenne rewolucje: Rawicz – Głodny Polak 29 (10) - reality show Polska 2024
13:35 Ukryta prawda (32—34/48) - serial fabularno-dok. Polska 2024
16:50 Detektywi V (54,55) - serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Anna Potaczek
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7937) - mag.
20:10 Doradca smaku (11)

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:55 **The Floor** (10)
21:35 **Młode gliny** (10/50) - serial krym. Polska 26
22:40 **Nieuchwytny (The Glimmer Man)** - film sens. USA 1996, reż. John Gray (120 min)
00:40 **Wierna (Allegiant)** - film sens. USA 2016, reż. Robert Schwentke, wyk. Shailene Woodley, Theo James (155 min)
03:15 **Największe polskie katastrofy** (4)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (2,3/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział specjalny XVI (14,6/14) - serial sensacyjny Niemcy 2011
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw IX - serial obycz.
16:00 Ranczo VII (12,13/13) - serial kom. Polska 2013
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (55,56) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Przynęta (Bait)** - komedia kryminalna Kanada/USA 2000, reż. Antoine Fuqua, wyk. Jamie Foxx, David Morse (155 min)
22:35 **Hotel Artemis** - film sensacyjny Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Drew Pearce, wyk. Jodie Foster (95 min)
00:10 **Boudica: Królowa wojny** - dramat historyczny Wlk. Brytania 2023 (135 min)
02:25 **Dzielnica strachu IX**

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (50,60,61/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (32,44,45/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (26/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (38) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (29)
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (33) - serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (7/40) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 **Gniew oceanu (The Perfect Storm)** - film sens. USA 2000, reż. Wolfgang Petersen, wyk. George Clooney (170 min)
22:50 **Wieczór gier (Game Night)** - komedia USA 2018, reż. John Francis Daley, Jonathan Goldstein (120 min)
00:50 **Duma: Podróż do domu** - film przyg. USA 2005, reż. Carroll Ballard, wyk. Alex Michaeletos (130 min)

MEZZO

09:05 Intermezzo
10:00 Marina Viotti – Recital – Bayreuth Festiwal Oper Barokowych - muzyka klas.
11:20 Romeo i Julia
13:00 Intermezzo
13:30 André Midani: za kulisami muzyki brazylijskiej
15:20 Aida Garifullina, Maciej Pikulski: arie romantyczne
16:20 Intermezzo
16:50 Prix de Lausanne: Gala 2026 - balet Szwajcaria 2026
18:20 Filharmonicy Berlińscy, Claudio Abbado: Beethoven, Brahms, Dvořák, Verdi
20:30 Georg Friedrich Händel: Kserkses - opera Francja 2023
23:05 Gregory Porter na festiwalu Jazzaldia - koncert Hiszpania 2022
00:35 Franco Ambrosetti Quintet na Lugano Jazz Estival

PULS 2

11:25 Baranek Shaun VI
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (21/26)
14:35 Marta mówi! III
15:00 Miraculous IV
16:00 My Little Pony
17:00 Fineasz i Ferb (22/26)
17:35 Blue III (23,24,25/50)
18:00 Świnka Peppa II
18:10 Bing (27,28/78)
18:35 Masza i niedźwiedź V
19:00 Psi patrol V (26/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (2/15)
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (46)
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Przyjaciel gangstera - komedia krym. Francja/Włochy 03, reż. Francis Veber
00:50 Dzielnica strachu IX

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (2) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (23,24/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (5,50) - serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XIX (18,19,20/40) - serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (5/60)
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (245, 246)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (62,63) - serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (49,50/52) - serial krym. Polska 2025
21:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (51/52)
22:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto II (51/52) - serial krym.
23:05 Babylon A.D. - film s.f. Wlk. Brytania/Francja/USA 2008, reż. Mathieu Kassovitz
01:15 Love Island II

METRO

09:55 Dziwaczne potrawy IX
10:25 Polowanie na kuchnie
11:10 Dorota was urządzi VI
11:55 Magda gotuje Internet
12:25 Przepis na życie V
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol III (6/22) - serial przyg. USA 1992
16:25 J.A.G. VII (7/24)
17:25 Milionerzy (598)
18:00 Celnicy na straży Szwecji (4/14) - serial dok.
19:00 Fani czterech kółek
20:00 Kryminalni VII (11/13)
21:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (18/22)
22:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet VII (5) - serial dok.
23:00 W co wierzą Osbournowie (2)
00:00 NASA – archiwum tajemnic IV (1/8) - serial dok.

eprasa.pl 0877dda591

ŚRODA 25.02

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (53)
09:00 Robert Makłowicz (150, 141) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (8,9/12)
11:55 Wojny kontenerowe (8,9/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXI (5,2,8/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (12,13/21)
18:00 Hudson i Rex III (9/16) - serial krym. Kanada 20
18:55 Zajazd. Będzie się działo (21)
20:00 Wilk z Wall Street (The Wolf of Wall Street) **** - film biograficzny USA 2013, reż. Martin Scorsese, wyk. Leonardo DiCaprio, Jonah Hill, Margot Robbie (215 min)
23:35 Tożsamość (Identity) *** - thriller USA 2003, reż. James Mangold, wyk. John Cusack, Ray Liotta, Amanda Peet, Alfred Molina (120 min)
01:35 Bal maturalny (Prom Night) ** - horror USA/Kanada 2008, reż. Nelson McCormick, wyk. Brittany Snow, Scott Porter (120 min)

ALE KINO+

09:35 The Hero - film krótkom. PL 2021 (40 min)
10:15 Bestia III (3,4/6) - serial obycz. Kanada 2025
12:15 Vera X (3/4)
14:05 Osiem kobiet (8 femmes) *** - komedia krym. Francja/Włochy 2002, reż. François Ozon, wyk. Danielle Darrieux (135 min)
16:20 Winnetou III: Ostatnia walka *** - western Niemcy/Francja/Włochy/Jugosławia 1965 (120 min)
18:20 Vera X (4/4) - serial krym. Wlk. Bryt. 2020, wyk. Brenda Blethyn
20:10 Sortownia (8) - serial kryminalny Polska 2023, wyk. Andrzej Chyra, Natalia Jędruś, Olga Goldys, Jaśmina Polak
22:10 Włamywacz (The Locksmith) ** - film sens. USA 2023, reż. Nicolas Harvard, wyk. Ryan Phillippe (110 min)
00:00 Granica zbrodni III (7,8/8) - serial krym. Austria/Niemcy 2023
01:50 Kruk. Szepty słychać po zmroku (2/6) - serial kryminalny Polska 2018

TVP KULTURA

08:20 Mody Polskie (1)
09:00 Pogranicze w ogniu (5)
10:10 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową **** - dramat psychologiczny Polska/Francja 2000 (110 min)
12:00 Przerwa w podróży
13:35 Niepojęte (21) - mag.
13:55 Rzecz Polska (4)
14:15 Studio Kultura – niedziela z... (689) - mag.
15:10 Pora umierać **** - dramat obyczajowy Polska 2007 (115 min)
17:05 Pogranicze w ogniu (6)
18:15 Którędy po sztukę
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Reżyserzy IV (7/10)
19:45 WTEM (17, 12)
20:00 Żeby nie było śladów *** - dramat obyczajowy Polska/Czechy/Francja 2021, reż. Jan P. Matuszyński (165 min)
22:45 Scena alternatywna x 100 – Koncert Jubileuszowy (106)
23:20 Goldfinger - film sens. *** Wlk. Brytania 1964, reż. Guy Hamilton (125 min)
01:25 Wolność (Libertad) *** - komedia Hiszpania/Belgia 2021, reż. Clara Roquet (120 min)

HBO

10:15 Spider–Man III *** - film akcji USA 2007, reż. Sam Raimi (140 min)
12:35 Pies i Robot - film **** animowany Hiszpania/Francja 2023 (105 min)
14:20 Przedświąteczny napad na bank ** - komedia Wlk. Brytania/Irlandia 2023 (80 min)
15:40 Harry Potter i Książę Półkrwi *** - film fantasy Wlk. Brytania 2009, reż. David Yates, wyk. Daniel Radcliffe (150 min)
18:10 Pewny kandydat. Jak nie zostać prezydentem *** - film biograficzny USA/Kanada 2018, reż. Jason Reitman (110 min)
20:00 Priscilla - film biograficzny *** USA/Włochy/Wlk. Brytania 2023, reż. Sofia Coppola (110 min)
21:50 Branża IV (7/8)
22:45 Rycerz Siedmiu Królestw (6/6)
23:20 Prawa ludzi - dramat ** wojenny USA 2024, reż. Phil Blattenberger, wyk. Jacob Keohane (95 min)
00:55 Road House - thriller *** USA 2024, reż. Doug Liman, wyk. Jake Gyllenhaal (120 min)

CANAL+ PREMIUM

08:55 Królowa chmur ** - komedia Polska 2003, reż. Radosław Piwowarski (80 min)
10:15 Święta na opak ** - komedia Francja 23, reż. Clément Michel (85 min)
11:40 Kiler-ów 2-óch *** - komedia kryminalna Polska 1998 (115 min)
13:35 Cat's Eyes (6/8)
14:30 Riefenstahl - film dok.
16:25 Premierowa jazda
16:40 Jutro będzie nasze **** - komediodramat Włochy 2023, reż. Paola Cortellesi (115 min)
18:35 Łapu-Capu
18:40 Reagan - film biograficzny *** USA 2024, reż. Sean McNamara, wyk. Dennis Quaid (140 min)
21:00 Para z sąsiedztwa II (2/6) - serial sens.
21:50 Dziedzictwo Bourne'a *** - film sensacyjny USA/Japonia 2012, reż. Tony Gilroy (130 min)
00:00 Civil War - film sens. **** USA/Wlk. Brytania/Finlandia 2024, reż. Alex Garland (105 min)
01:45 Tato - dramat obycz. *** Polska 1995, reż. Maciej Ślesicki (115 min)

KINO POLSKA

08:05 Miś Kudłatek (1,2,3)
08:50 Polska Kronika Filmowa 22B/60 - reportaż Polska 1960
09:00 Podróże Pana Kleksa: Wysłannicy Bajdocji (1) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985
10:55 Podróże Pana Kleksa: Wyspa Wynalazców (2) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985
12:45 W pustyni i w puszczy - film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka
15:20 Syn szczęścia - film krótkom. Polska 2024
15:40 Jeśli serce masz bijące - dramat psychologiczny Polska 1983, reż. Wojciech Fiwek, wyk. Adam Probosz
17:40 Czterej pancerni i pies (2) - serial wojenny Polska 66
20:00 Demony wojny wg Goi - dramat wojenny Polska 1998, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Tadeusz Huk, Olaf Lubaszenko
22:00 Misja Afganistan (7,8) - serial wojenny Polska 2012
23:55 Psy - film akcji Polska 1992, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat
02:30 Wałęsa. Człowiek z nadziei - film biograf. Polska 2013, reż. Andrzej Wajda, wyk. Robert Więckiewicz

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin III (6/7)
08:30 Przyjaciółki XXIV (5,6)
10:25 Świat według Kiepskich
14:50 Jumanji - komedia USA 1995, reż. Joe Johnston
16:55 Zmartwychwstały - dramat hist. USA 2016
19:20 S.W.A.T.: Miasto w ogniu - film sensacyjny USA 2011
21:00 65 - film s.f. USA/Kanada/Irlandia/Australia 2023, wyk. Adam Driver
22:55 Ava - film sensacyjny USA 2020, reż. Tate Taylor, wyk. Jessica Chastain
00:55 Fala zbrodni VII (1)

KINO TV

07:30 Kojak IV (25/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3,4/8)
11:00 Poirot (3,4/10)
13:10 Panna Marple (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5,6/8)
17:50 Poirot X (4/4)
20:00 Łowca błyskawic (Ryzykowna gra, Saperzy, Saper) - film sensacyjny USA 1999, reż. Anthony Hickox
22:00 Surogaci - thriller USA 2009, reż. Jonathan Mostow
23:50 Predator II: Starcie w miejskiej dżungli - film s.f. USA 90, reż. Stephen Hopkins

WARNER TV

09:00 Teraz albo nigdy! IV (6,7)
10:55 J.A.G. V (19,20/25)
12:50 Bajer z Bel-Air III
14:45 Teraz albo nigdy! IV (7)
15:40 Poniedziałki na chirurgii
17:35 Walentynkowa połówka - dramat miłosny USA/Kanada 2020, reż. Christie Will Wolf
19:20 Invictus: Niepokonany - dramat historyczny USA 2009, reż. Clint Eastwood
22:00 Co się wydarzyło w Madison County - melodramat USA 1995
00:35 Ojciec chrzestny - film sensacyjny USA 1972

PARAMOUNT

07:30 Elementary IV (6,7,8/24)
10:15 Pingwiny z Madagaskaru
10:45 Dirty Dancing - film muzyczny USA 1987
12:55 Michael - komedia romantyczna USA 1996
15:05 Snake Eyes: Geneza G.I. Joe - film akcji USA 2021
17:50 Norbit - komedia romantyczna USA 2007
20:00 Jeszcze bardziej zgryźliwi tetrycy - komedia USA 1995, reż. Howard Deutch
22:05 Stygmaty - horror USA/Meksyk 99, reż. R. Wainwright
00:00 Lęk pierwotny - thriller USA 1996, reż. Gregory Hoblit

CINEMAX

13:05 Morze piasku - dramat obycz. RPA/Arabia Saudyjska/Egipt 23, reż. Abu Bakr Shawky
15:10 Kłopoty rodzinne - komedia Włochy 2024
16:55 Waleria wychodzi za mąż - dramat obycz. Izrael/Ukraina 2022, reż. Michal Vinik
18:10 Club Zero - thriller Austria/Wlk. Bryt./Niemcy/F/Dania/Turcja/USA/Katar/Bośnia-Hercegowina 2023
20:00 Pan i władca: Na krańcu świata - film przyg. USA 2003
22:20 Seks, kłamstwa i kasety wideo - film obycz. USA 1989

ROMANCE TV

08:40 Górscy ratownicy (5/6)
09:30 Górski lekarz (18/18)
10:30 Wydział zabójstw Stambuł (4/21) - serial krym.
12:25 Lato w Tyrolu Południowym - dramat obycz. Niemcy 2021, reż. Karola Meeder
14:20 Rosamunde Pilcher: Niania pilnie potrzebna - film obyczajowy Niemcy 2018
16:15 Na zawsze lato (2)
18:05 Górscy ratownicy (5/6)
19:00 Górski lekarz
20:00 Przyjaźń to coś więcej (1) - serial obycz. Niemcy 2022
23:50 Górski lekarz
00:45 Przyjaźń to coś więcej (1)

TVN FABUŁA

08:40 Papiery na szczęście
09:40 Belle Epoque (7/10)
10:40 Lekarze II (2,3)
12:40 Prawo Agaty V (7,8)
14:40 Teraz albo nigdy! (3/13)
15:40 19+ - serial fab.-dok.
16:10 Seriaale: Rozmowy (2)
16:55 Papiery na szczęście
17:55 Wredne dziewczyny II - komedia USA 2011
20:00 Batman Forever - film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1995
22:35 Tammy - komedia USA 2013, reż. Ben Falcone
00:45 Zakonnica - horror USA 2018, reż. Corin Hardy

AMC

09:50 Osaczeni - film sens. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 99
12:05 Wymarzony facet - komedia romant. USA 2002
14:00 Star Trek: W nieznane - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
16:20 Nasza niania jest agentem - komedia USA 2010
18:10 Tutanchamon (3)
20:00 Equilibrium - film s.f. USA 2002, reż. Kurt Wimmer, wyk. Christian Bale, Sean Bean
22:00 Niebezpieczny związek - thriller Kanada/USA 2000
23:50 Przepowiednia - thriller USA 2002, reż. Mark Pellington

eprasa.pl 0877dda591

AXN

08:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (19/23)
09:35 Castle II (8,9/24)
11:25 Unforgettable: Zapisane w pamięci III (12,13/13)
13:20 Rekrut IV (19,20/22)
15:20 FBI: International
17:10 Castle II (10,11/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (10,11/22)
21:05 Doktor Larsen (4/10)
22:05 Zabójcza broń II (5/22)
23:00 Castle II (10,11/24)
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (10/22)

EPIC DRAMA

10:40 Wszystkie stworzenia duże i małe (3/6) - serial obycz.
11:40 Panna Marple V (4/4)
13:35 Lekarze na start
14:20 Agenci NCIS XVI (1/24)
15:15 Panna Scarlet i komisarz IV (6/6) - serial krym.
16:25 Morderstwo w małym mieście (8/8) - serial krym.
17:20 Panna Marple VI (1/3)
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVI (2/24)
21:00 Próba niewinności (3/3)
22:00 Poirot: Rendez-vous ze śmiercią XI (4) - film kryminalny Wlk. Brytania 2008
00:00 Lekarze na start

TVN STYLE

08:30 Damy i wieśniaczki. PL IX (1/12) - telenowela dok.
09:30 Życie na kredycie
10:40 Ugotowani (8, 9)
12:45 Kuchenne rewolucje
14:50 Ukryta prawda (11/60)
15:50 Zgłoś ogród
16:50 Jestem z Polski V (3,11)
18:50 Kuchenne rewolucje
20:50 Bazary Europy
21:50 Jestem z Polski XIII (14)
22:50 Pojedynek na podróże (7) - program rozrywkowy
23:50 EuroPOLKI studentki (7)
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV (5/13) - serial dok.

TVN TURBO

09:15 Pomoc drogowa 24h (3)
10:00 Złomowisko PL X
12:00 Zawodowi handlarze
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (2) - mag. motoryzacyjny
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (7, 8)
18:00 Raport Turbo (4926)
18:15 Zawodowi handlarze (8)
19:00 Wojny samochodowe
20:00 Najlepsze premiery motoryzacyjne (12) - mag.
20:30 Zawodowi handlarze (7)
21:15 Z drugiej ręki (10) - mag.
22:00 Raport Turbo (4926)
22:20 Wojny samochodowe (3)

BBC FIRST

08:35 Lewis (3/6)
09:45 Ojciec Brown V (3/15)
10:40 Śmierć pod palmami XIII
11:50 Śmierć z dala od palm II
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:45 Ojciec Brown XI (2/10)
15:45 Lewis (3/6)
16:55 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIII (7/8) - serial kryminalny
21:00 My Life is Murder II (5,6/10) - serial kryminalny
22:55 Tajemnice Brokenwood
00:50 Śmierć pod palmami XIII

FX

08:15 Dr House VII (17/23)
09:10 9-1-1 VIII (6/18)
10:05 Kości XII (4,5/12)
11:55 FBI (4,5/22)
13:45 Castle II (11,12/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (3,4/18) - serial krym.
17:25 Tropiciel II (4/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (25,1/25)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (3,4/22)
22:00 Elsbeth II (15/20)
22:55 Agenci NCIS: Początki (4/18) - serial krym. USA 2024
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami VII (25,1/25)

HGTV

08:20 Kupujemy dom na plaży
09:15 Remontujemy dom na plaży IV - serial dok.
10:10 Pomocy! Mój dom to katastrofa (7) - reality show
11:10 Tu jest pięknie V (1,2/8)
12:45 Nieoczywiste miejsca II
13:55 Dorota inspiruje (5)
14:50 Mieszkanie na miarę III
16:45 Polowanie na ogród VII
17:55 Weekendowa metamorfoza (6, 7) - reality show
19:50 Dorota inspiruje (6)
20:45 Dorota was urządzi VI
22:20 House Hunters (3—6)
00:30 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

12:20 Kurorty sławnych i bogatych (5/6) - serial dok.
13:20 Wielkie brytyjskie wypieki (7) - program rozrywk.
14:30 Mistrzowie ceramiki (6)
15:40 Bake off: zawodowcy (7)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (7)
17:40 Najbardziej tajemnicze domy świata (2)
18:50 Mistrzowie ceramiki (1)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (8) - program rozrywk.
21:00 Mistrzowie ceramiki (7)
22:00 10 sposobów na 10 lat mniej (3) - serial dok.
23:00 Wstydliwe choroby III

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele III (3—9/25) - serial kom. USA 1996
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (11—16/24) - serial kom.
14:35 Młody Sheldon VI (13,14,15/22) - serial kom.
16:00 Przyjaciele III (10—16/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (17—22/24) - serial kom.
22:00 The Office PL (11,12/12)
23:00 Comedy Club (2, 3)
00:00 Miasteczko South Park X (10,11/14)
01:00 Pracoholicy II (3/10)

TVP SERIALE

08:20 Komisarz Alex V (13)
09:10 Rodzinka.pl (8)
09:45 Klan - telenowela
10:20 Ranczo (7/13)
11:15 Na dobre i na złe
12:15 Rodzinka.pl XIV
13:30 Ojciec Mateusz XXII
15:25 Komisarz Alex VI (1)
16:15 Na sygnale
17:25 Ranczo (8,9/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII (5) - serial krym. Polska 2019
21:30 Ranczo (10,11/13) - serial kom. Polska 2006
23:35 Ojciec Mateusz XXIII
00:30 U Pana Boga w Królowym Moście (10/12)

CANAL+ KUCHNIA

12:25 Gotuj taniej z Jamiem (3)
13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania – kuchnia turecka (1) - mag.
14:55 Jakubiak rozgryza Polskę (6, 7) - mag. kulinarny
15:55 Javier Peña zjada świat
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (10, 11)
17:45 Jamie Oliver (4/4)
18:45 m jak mięso (4) - mag.
19:10 Jakubiak rozgryza... (16)
19:25 m jak mięso (5, 6)
20:15 Smaki świata
21:15 Anthony Bourdain VIII
00:45 David w Europie (1)

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXIV
10:55 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Małe i wspaniałe XI
13:55 Cudotwórcy VII (13)
14:50 Wielkie projekty XI
16:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (6, 7) - mag.
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty XI
20:10 Daleko od miasta X (1,2)
21:00 Cudotwórcy VII (14)
22:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (3) - mag.
22:30 Daleko od miasta XV (9)

PLANETE+

13:45 O drzewach i lasach
15:50 Niezwykłe podróże koleją VIII (4/7) - serial dok.
16:55 Premiera: 360° – świat bez granic XI - serial dok.
18:00 Świat z góry XI (6/14)
18:40 Pod ciśnieniem
19:50 Eksplozja w Lac Megantic. To nie był wypadek
20:50 Niezwykłe podróże koleją IV (5/6) - serial dok.
22:00 Mała pigułka, wielka rewolucja (1) - film dok.
23:10 Premiera: USA. Batalia o aborcję - film dok. Francja 24

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski II (9/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda II (1/6) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek: w trasie (10/10) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania IV (2,3/16) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Łowcy opali VIII (5/20)
17:00 Celnicy na straży Europy V (8,9/23)
18:00 Zawodowcy
19:00 Złomowisko PL X
22:00 Ed Stafford: inicjacja (2)
23:00 Nagi instynkt przetrwania XI (7/12) - serial dok.
01:00 Zoom na architekturę IV

TVP HISTORIA

10:40 W sercu Ameryki (1)
11:40 Szerokie tory (70)
12:15 Alternatywy 4 (5/9)
13:20 Szrajberka z Auschwitz
14:25 Ukraińska modlitwa
15:25 Królowie
16:00 Sensacje XX wieku
17:05 Michała Bukojemskiego grypsy z interny - film dok.
18:00 Fake czy historia?
18:40 Ex libris - mag.
19:05 Biała wizytówka (5)
20:10 Wszystkie wojny Rosji
21:15 Lombardzista - dramat obyczajowy USA 1964
23:10 Zablokować most

HISTORY

11:15 Klątwa Wyspy Dębów
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Jak to wyjaśnić III (3/20)
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata III (1/10)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 II wojna światowa w kolorze: największe bitwy
18:10 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (11/18)
19:05 Starożytni kosmici XIV
20:00 Starożytni kosmici: geneza II - serial dok.
22:00 Pogromca tajemnic III
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (8/26) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic XI
15:00 Alarm na lotnisku V (3/4)
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic V (9,10/10)
18:00 Hitler: siła dyktatury
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (9/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Miasta w liczbach (4/8) - serial dok.
22:00 Premiera: Porzucone konstrukcje XIII - serial dok.
23:00 Największe katastrofy budowlane III (2/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (45)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu X
12:00 Wraki, które zmieniły świat (7/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy VI (5,6/6) - serial dok.
16:00 Kryptonim szef XI (7,4)
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Najkrwawsze bitwy drugiej wojny światowej
22:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy: taktyka i uzbrojenie
00:00 Starożytni kosmici XIV

BBC EARTH

12:20 Planeta doskonała (1/5)
13:25 Fenomeny współczesnego życia (3/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu II
16:30 Miasta tętniące życiem
17:35 Malownicze trasy kolejowe II - serial dok.
18:35 Planeta doskonała: kulisy - serial dok. Wlk. Bryt. 2020
19:45 Na tropie egipskich grobowców (1) - dokument
20:45 Azja: kulisy produkcji
20:55 Życie na pustkowiu III
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Miasta tętniące życiem

POLSAT VIASAT HISTORY

08:50 Tajne bazy nazistów IV
09:55 Zakazana historia VII (4)
10:55 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (6/8)
12:00 Linie frontu - serial dok.
13:10 Militarny ranking (2/10)
14:20 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
15:30 Tajne bazy nazistów IV
16:35 Zakazana historia VII (4)
17:30 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (6/8)
18:40 Linie frontu - serial dok.
19:50 Militarny ranking (2/10) - serial dok. Wlk. Brytania 2016
21:00 Czarni faraonowie
22:10 Grobowce Egiptu (1,2/2)

eprasa.pl 0877dda591

CZWARTEK 26.02

Od A do Z

13 GODZIN: TAJNA MISJA W BENGHAZI ★★★
film sens., USA/Malta/Maroko 2016, reż. Michael Bay, wyk. John Krasinski, James Badge Dale, Pablo Schreiber
20:00 | **stopklatka**
Michael Bay o faktach: w trakcie wojny domowej w Libii w 2012 roku sześciu członków ochrony amerykańskiej misji dyplomatycznej w Benghazi musi stawić czoło przeważającym siłom islamskiej milicji.

BARDZO POSZUKIWANY CZŁOWIEK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2014, reż. Anton Corbijn, wyk. Philip Seymour Hoffman, Rachel McAdams, Robin Wright
21:45 | **tvp 2**
Pojawienie się w Hamburgu syna czeczeńskiego watażki, na którego czeka milionowy spadek po ojcu, katalizuje działania żądnych sukcesu służb specjalnych. Na ekranie Philip Seymour Hoffman.

CWAŁ ★★★★
komedia, Polska 1995, reż. Krzysztof Zanussi, wyk. Maja Komorowska, Bartosz Obuchowicz, Karolina Wajda
21:20 | **tvp historia**
Krzysztof Zanussi o polskim stalinizmie na przykładzie kobiety o barwnym życiorysie, która świadomie wybrała dwójmyślenie. Zabawne i gorzkie zarazem. Maja Komorowska - wspaniała.

DO GRANIC ★★★★
dramat obycz., Hiszpania/Belgia 2022, reż. Alejandro Rojas, Juan Sebastián Vasquez, wyk. Alberto Ammann, Bruna Cusí, Ben Temple
20:00 | **hbo**
Wenezuelczyk i Hiszpanka marzą o nowym życiu w Stanach, ale zostają poddani upokarzającemu przesłuchaniu w biurze imigracyjnym, co podważa nie tylko ich przyszłość, ale i wzajemne relacje. Do refleksji.

DZIKIE ŁOWY ★★★★
komediodramat, Nowa Zelandia 2016, reż. Taika Waititi, wyk. Sam Neill, Julian Dennison, Rima Te Wiata
23:30 | **tv puls**
Osierocony nastolatek bezskutecznie szuka rodziny zastępczej aż przez pomyłkę trafia ludzi, którzy potrafią go zrozumieć. A kiedy władze próbują naprawić błąd, chłopak wraz z opiekunem ucieka w busz.

„Boże Ciało”

22:25 | kino polska
★★★★★

Jedenaście polskich Orłów, nominacja do Oscara oraz inne nagrody dla wziętej z życia historii uciekiniera z poprawczaka (Bartosz Bielenia!), który udając księdza, skraca drogę pewnej społeczności do Boga.

DRAMAT OBYCZAJOWY
POLSKA/FRANCJA 2019, REŻ. JAN KOMASA, WYK. BARTOSZ BIELENIA, ALEKSANDRA KONIECZNA, ELIZA RYCEMBEL

IT ENDS WITH US ★★★
dramat obycz., USA 2024, reż. Justin Baldoni, wyk. Blake Lively, Justin Baldoni, Brandon Sklenar
21:40 | **polsat**
Pani przenosi się do innego miasta, by zerwać z dość ponurą przeszłością. Szansą zdaje się związek z nowym partnerem, gdy nieoczekiwanie na jej drodze pojawia się obiekt jej pierwszej miłości.

JAK NIGDY ★★★
dramat obycz., Francja/Niemcy/Luksemburg/Norwegia 2022, reż. Emily Atef, wyk. Vicky Krieps, Gaspard Ulliel, Bjørn Floberg
20:10 | **ale kino+ hd**
Cierpiąca na wymagającą przeszczepu chorobę płuc kobieta odrzuca optymistyczne diagnozy lekarzy i najbliższych, by szukać wsparcia u ludzi w podobnej sytuacji, szukających recepty na godne umieranie.

JASON BOURNE ★★★
film sens., USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Tommy Lee Jones, Alicia Vikander
21:00 | **canal+ premium**
Powrót do zamkniętego już cyklu: były tajny agent CIA do zadań specjalnych odkrywa kolejne stopnie uwikłania w coraz bardziej przerażające – nielegalne – działania agendy rządu USA. Na ekranie oczywiście Matt Damon.

KILL BILL ★★★★
film sens., USA 2003, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine, Lucy Liu
21:35 | **cinemax**
Quentin Tarantino wzorem Sergia Leone majstruje przy kinie sensacyjnym na wzorcach azjatyckich: zawodowa morderczyni budzi się ze śpiączki, by dokonać zemsty na swoim szefie. Majstersztyk.

KILL BILL II ★★★★
film sens., USA 2004, reż. Quentin Tarantino, wyk. Uma Thurman, David Carradine, Michael Madsen
23:25 | **cinemax**
Quentin Tarantino powraca, próbując zrobić dla współczesnego kina sensacyjnego opartego na wzorcach azjatyckich to, czego Sergio Leone dokonał dla westernu: niedoszła panna młoda, zawodowa morderczyni, budzi się ze śpiączki i postanawia zemścić się na człowieku, który nie dopuścił do jej ślubu – swoim szefie. Majstersztyk.

KOLIBER ★★★
film sens., Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Steven Knight, wyk. Jason Statham, Agata Buzek, Vicky McClure
23:55 | **tvp 1**
Jason Statham jako żołnierz po przejściach, który ukrywa się w mrocznych zakamarkach Londynu, korzystając z możliwości zmiany tożsamości, lecz w poczuciu zagrożenia zmienia się w maszynę do zabijania.

MAXXXINE ★★★
horror, USA/Wlk. Brytania/Nowa Zelandia 2024, reż. Ti West, wyk. Mia Goth, Elizabeth Debicki, Moses Sumney
23:00 | **canal+ premium**
Była gwiazda filmów porno, cudem ocalała z krwawej masakry na planie horroru, marzy o karierze w głównym nurcie Hollywood. Bliska spełnienia pragnień staje się celem stalkera - seryjnego mordercy.

WRÓG NUMER JEDEN ★★★★
thriller, USA 2012, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Jason Clarke, Mark Strong, Kyle Chandler
23:00 | **stopklatka**
Nominowana do Oscara Jessica Chastain jako analityczka CIA, która ściga po całym świecie Osamę ben Ladena, by wreszcie po 10 latach wystawić go amerykańskim komandosom. Plus Kathryn Bigelow za kamerą.

Z UST DO UST ★★★
komedia, USA/Niemcy/Australia 2005, reż. Rob Reiner, wyk. Jennifer Aniston, Shirley MacLaine, Kevin Costner
23:45 | **tvn**
Młoda kobieta słyszy plotkę, że film „Absolwent” jest osnuty na losach jej rodziny, więc rusza na poszukiwanie prawdy. Plus Shirley MacLaine w roli domniemanej pani Robinson. Autentycznie zabawne.

eprasa.pl 0877dda591

CZWARTEK 26.02

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Pełnia wiary (109)
08:00 Serwis Info
08:20 Makłowicz w podróży
09:00 Ranczo VIII (4/13)
10:00 Komisarz Alex XXII (13)
11:00 Ojciec Mateusz VI (7/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:50 Mieszkańcy skandynawskich wód - film dok.
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (472)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia? (5849)
18:10 Klan - telenowela
18:45 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Ojciec Mateusz 34** (6) - serial krym. Polska 2025, wyk. Piotr Polk
21:25 **Sprawa dla reportera**
22:25 **Nie znikniemy**
23:25 **Wykrywacz kłamstw**
23:50 **Koliber (Hummingbird)** ★★★ - film sens. Wlk. Bryt./USA 2013, reż. Steven Knight, wyk. Jason Statham (110 min)
01:40 **Fuks** ★★★ - komedia sensacyjna Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz, wyk. Agnieszka Krukówna (100 min)

TVP2

05:25 M jak miłość
06:15 Operacja zdrowie (68)
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7477) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7477) - mag. Polska 2026
12:00 20 x 20 Lat TVP Kultura (11) - rozmowa Polska 2025
12:30 Koło fortuny (2090)
13:15 Panna młoda (31/34)
14:05 Va banque (950)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (96) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2091)
16:35 Familiada (3038)
17:20 Panna młoda (32/34) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (951)
18:50 Jeden z dziesięciu (16) - teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:45 **Tak to leciało!** (76)
21:45 **Bardzo poszukiwany człowiek (A Most Wanted Man)** ★★★★ - thriller Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2014, reż. Anton Corbijn (135 min)
00:00 **Morderstwa w Kanionie Verdon (Meurtres à...)** ★★★ - film krym. Francja 2023, reż. Stephan Kopecky, wyk. Bruno Wolkowitch (95 min)
01:35 **Lepsza połowa II** (10)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (34,35)
09:30 Trudne sprawy XXII (31,32) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XI (34,35,36)
14:40 Dlaczego ja? 31 (57)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5845)
16:30 Na ratunek 112 XVII (58) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (73) - serial fab.-dok. Polska 2024
18:00 Pierwsza miłość 49 (213) - serial obycz. Polska 25
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (226) - program publicystyczny
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (60) - teleturniej Polska 2025

20:30 **Farma** (159) - reality show Polska 2025
21:40 **It Ends With Us** ★★★ - dramat obycz. USA 2024, reż. Justin Baldoni, wyk. Blake Lively, Justin Baldoni (170 min)
00:30 **Oszustki (The Hustle)** ★★ - komedia krym. USA/Hiszpania 2019, reż. Chris Addison (125 min)
02:35 **Przyjaciele z kasą (Friends with Money)** ★★★ - komedia USA 2006, reż. Nicole Holofcener (125 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7930) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (39/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Spaghetteria, Białystok XXV (12) - reality show Polska 2022
07:45 Dzień Dobry TVN (5638) - magazyn Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Ślonsko gościno", Tarnowskie Góry XVI (2)
12:30 Kuchenne rewolucje: Warszawa – Bistro Rozmaryn 29 (11) - reality show
13:35 Ukryta prawda (35,36/48) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (10/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Detektywi V (56,57) - serial fab.-dok. Polska 2025
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7938) - mag.
20:10 Doradca smaku (22)

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:55 **The Floor** (11)
21:35 **Młode gliny** (11/50) - serial krym. Polska 26
22:40 **Kuchenne rewolucje: Gorzów Wielkopolski 30** (11) - reality show
23:45 **Z ust do ust (Rumor Has It...)** ★★★ - komedia USA/Niemcy/Australia 2005, reż. Rob Reiner, wyk. Jennifer Aniston, Shirley MacLaine, Kevin Costner (125 min)
01:50 **Szpital św. Anny** (8)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (3,4/22) - serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział specjalny XVI (6,15/15) - serial sensacyjny Niemcy 2011
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2010
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw IX - serial obycz.
16:00 Ranczo VII (13,1) - serial komediowy Polska 2013
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (56,57) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Wasabi** ★★ - komedia sens. Japonia/Francja 2001, reż. Gérard Krawczyk (120 min)
22:00 **Wielkie kino (Epic Movie)** ★★ - komedia USA 2007, reż. Jason Friedberg, Aaron Seltzer (90 min)
23:30 **Dzikie łowy (Hunt for the Wilderpeople)** ★★★★ - komediodramat Nowa Zelandia 2016, reż. Taika Waititi, wyk. Sam Neill (120 min)
01:30 **Dzielnica strachu IX**

TVN7

05:20 Ten moment (55)
05:55 Szkoła (51,62,63/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (33,46,47/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy
14:00 Detektywi (27/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (39) - serial obycz. Polska 2025
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (30)
17:00 Tajemnice miłości - serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (34) - serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (8/40) - serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czekańska
20:00 **Wytańczyć marzenia (Take the Lead)** ★★ - dramat obyczajowy USA 2006, reż. Liz Friedlander (155 min)
22:35 **Ostatni władca wiatru (Le dernier maître de l'air)** ★★ - film przyg. USA/Wietnam/Wlk. Brytania/Kanada/Dania 2010 (125 min)
00:40 **Pan Church (Mr. Church)** ★★★★ - dramat obycz. USA 2016, reż. Bruce Beresford, wyk. Eddie Murphy (135 min)

MEZZO

09:15 Intermezzo
10:00 Tisseurs de sons: Ludovico Einaudi, Hauschka, Joep Beving, Hania Rani
10:50 „Pasja Adama" – spektakl - program artystyczny
12:25 Intermezzo
13:10 Martin Donner, Claudio Monteverdi: Poppea // Poppea - balet Niemcy 2017
14:25 Les Siècles, Adrien Perruchon: Ravel
16:00 György Ligeti: Koncert fortepianowy - muzyka klas.
17:25 Giacomo Puccini: Tryptyk - opera Belgia/Francja 2022, reż. Jérémie Cuvillier
20:30 Robin Mckelle: Hołd dla Elli Fitzgerald - koncert
21:45 McCoy Tyner: Piano Solo - koncert Niemcy 1983
22:35 Mel Lewis Jazz Orchestra - koncert

PULS 2

11:25 Baranek Shaun VI
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (22/26)
14:35 Marta mówi! III (6)
15:00 Miraculous IV (8,9/26)
16:00 My Little Pony
17:00 Fineasz i Ferb (25/26)
17:35 Blue III (26,27,28/50)
18:00 Świnka Peppa II
18:10 Bing (29,30/78)
18:35 Masza i niedźwiedź V
19:00 Psi patrol V (13/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru III (3/15)
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (47)
21:00 Dzielnica strachu IX (51,52) - serial krym. Polska 25
23:00 Krwawa zemsta - film sens. USA 11, reż. Jason Hewitt
01:00 Dzielnica strachu IX

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XI (3) - serial dok. Polska 24
08:55 Policjantki i policjanci VII (25,26/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (6,51) - serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XIX (21,22,23/40) - serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (6)
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (247, 248)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (63,64) - serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (51,52/52) - serial krym. Polska 2025
21:05 Sprawiedliwi – wydział krym. XIX (52/52)
22:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto II (52/52) - serial krym.
23:05 Opancerzony - film sensacyjny USA 2009, reż. Nimród Antal, wyk. Matt Dillon
01:00 Love Island II

METRO

07:00 Zapisane w gwiazdach
08:00 SOS. Ekipy w akcji
08:55 J.A.G. VII (7/24)
09:55 Dziwaczne potrawy IX
10:25 Moja wielka włoska przygoda (1/3) - serial dok.
11:25 Łowcy staroci (1)
12:25 Przepis na życie V
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol III (7/22) - serial przyg. USA 1992
16:25 J.A.G. VII (8/24)
17:25 Milionerzy (599)
18:00 Celnicy na straży Szwecji (5/14) - serial dok.
19:00 Fani czterech kółek
20:00 Jeszcze przed świętami - komedia romantyczna Polska 2022, wyk. Monika Frajczyk
22:10 Batman - film s.f. USA/Wlk. Brytania 1989
00:50 Lotnisko II (6/8)

eprasa.pl 0877dda591

CZWARTEK 26.02

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (54)
09:00 Robert Makłowicz (153, 142) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (9,10/12)
11:55 Wojny kontenerowe (9,10/16) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXI (3,9) - serial dok.
16:00 MacGyver VI (13,14/21)
18:00 Hudson i Rex III (10/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (22)
20:00 13 godzin: Tajna misja w Benghazi *** - film sens. USA/Malta/Maroko 2016, reż. Michael Bay, wyk. John Krasinski, James Badge Dale, Pablo Schreiber (180 min)
23:00 Wróg numer jeden (Zero Dark Thirty) **** - thriller USA 2012, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Jason Clarke, Mark Strong, Kyle Chandler, Jennifer Ehle (210 min)
02:30 Syberiada polska *** - dramat hist. Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski, wyk. Urszula Grabowska, Adam Woronowicz (155 min)

KINO POLSKA

08:05 Miś Kudłatek (4,5,6)
08:45 Polska Kronika Filmowa 28B/74 - reportaż Polska 1974
09:00 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby (1) - mag.
09:40 Lekarstwo na miłość - komedia Polska 1966, reż. Jan Batory, wyk. Kalina Jędrusik, Wieńczysław Gliński
11:45 Agent nr 1 - dramat wojenny Polska 1971, reż. Zbigniew Kuźmiński
13:55 Chłopi: Boryna (1) - film obycz. Polska 1973, reż. Jan Rybkowski, wyk. Władysław Hańcza, Emilia Krakowska
15:55 Chłopi: Jagna (2) - film obycz. Polska 1973, reż. Jan Rybkowski, wyk. Emilia Krakowska, Krystyna Królówna
17:45 Czterej pancerni i pies
20:00 Kamienie na szaniec - dramat wojenny Polska 2014, reż. Robert Gliński, wyk. Tomasz Ziętek, Marcel Sabat, Kamil Szeptycki, Magdalena Koleśnik, Sandra Staniszewska
22:25 Boże Ciało - dramat obycz. Polska/Francja 2019, reż. Jan Komasa, wyk. Bartosz Bielenia, Aleksandra Konieczna, Eliza Rycembel
00:45 Kochanie, chyba cię zabiłem - film akcji Polska 2014, reż. Jakub Nieścierow, wyk. Zbigniew Zamachowski

ALE KINO+

09:45 Ciepło - film krótkom. Polska 2023 (30 min)
10:15 Bestia III (5,6/6)
12:15 Vera X (4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2020
14:05 Szare śniegi Syberii *** - dramat historyczny USA/Litwa 2018, reż. Marius A. Markevicius (125 min)
16:10 Sekret Madeleine Collins *** - thriller Francja/Belgia/Szwajcaria 2021, reż. Antoine Barraud, wyk. Virginie Efira (130 min)
18:20 Vera XI (1/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
20:10 Jak nigdy (Plus que jamais) *** - dramat obycz. Francja/Niemcy/Luksemburg/Norwegia 2022, reż. Emily Atef (165 min)
22:55 Morderstwo na basenie (The Girl in the Pool) ** - thriller USA 2024, reż. Dakota Gorman, wyk. Freddie Prinze jr. (105 min)
00:40 Igrając z ogniem (Un coup de dés) ** - thriller Francja/Belgia 2023, reż. Yvan Attal, wyk. Yvan Attal, Maïwenn (95 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin III (7/7)
08:30 Przyjaciółki XXIV (7,8)
10:25 Świat według Kiepskich
14:35 Mr Deeds, milioner z przypadku - komedia USA 02
16:40 Salon piękności - komedia USA 2005
18:50 Jak poślubić milionera? - komedia romantyczna Polska 2019, reż. Filip Zylber
21:00 Chłopak z sąsiedztwa - thriller USA 2015, reż. Rob Cohen, wyk. Jennifer Lopez
22:50 Battleship: Bitwa o Ziemię - film przyg. USA/Japonia 2012, reż. Peter Berg

KINO TV

07:30 Kojak V (1/22)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5,6/8)
11:00 Poirot (5,6/10)
13:10 Panna Marple II (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
17:50 Poirot XI (1/4)
20:00 Dobry rok - komedio-dramat USA/Wlk. Brytania 2006, reż. Ridley Scott
22:35 Zdarzenie - thriller USA/Indie 2008, wyk. Mark Wahlberg, Zooey Deschanel
00:10 Pracująca dziewczyna - komedia romantyczna USA 1988, reż. Mike Nichols

TVP KULTURA

08:25 Informacje kulturalne
09:00 Pogranicze w ogniu (6)
10:10 Pora umierać **** - dramat obyczajowy Polska 2007 (115 min)
12:05 Reżyserzy IV (7/10)
13:00 Rozmowy (nie)wygodne (33) - rozmowa
13:35 Informacje kulturalne
14:05 Film dla kosmitów *** - film dla dzieci Polska 2022 (85 min)
15:30 Romans prowincjonalny ** - film obycz. Polska 1976 (75 min)
16:45 Pogranicze w ogniu (7)
17:55 Mody Polskie (2)
18:35 Niepojęte (21) - mag.
18:55 Niepoprawny Belmondo (1) - film dok.
20:00 Wstęp do filmu
20:05 Ziemia obiecana ***** - dramat obyczajowy Polska 1975, reż. Andrzej Wajda (170 min)
22:55 Ziemia obiecana – sekrety filmowego planu - reportaż
23:20 The Rolling Stones – życie w rytmie rocka (4) - dokument
00:35 Żeby nie było śladów *** - dramat obyczajowy Polska/Czechy/Francja 2021 (170 min)

WARNER TV

08:35 Bajer z Bel-Air III
09:40 Poniedziałki na chirurgii
11:25 J.A.G. V (20,21/25)
13:20 Bajer z Bel-Air III
15:15 Poniedziałki na chirurgii
17:55 Facet z ogłoszenia - komedia romant. USA 2005
20:00 Akademia Policyjna V – Misja w Miami Beach - komedia USA 88, reż. Alan Myerson
21:45 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
23:20 Akademia policyjna VII: Misja w Moskwie - komedia USA 1994, reż. Alan Metter

PARAMOUNT

09:10 Lemony Snicket – Seria niefortunnych zdarzeń - komedia Niemcy/USA 2004
11:25 Super 8 - film s.f. USA 2011, reż. J.J. Abrams
13:40 Narzeczona dla geniusza - komedia romant. USA 94
15:50 Starsky i Hutch - film sensacyjny USA 2004
17:55 Choć goni nas czas - komediodramat USA 2007
20:00 Smoking - komedia sensacyjna USA 2002
22:05 American Psycho - horror USA/Kanada 2000
00:00 Stygmaty - horror USA/Meksyk 1999

HBO

09:15 Kina i Yuk - film *** przyg. Francja/Kanada/Włochy 2023 (80 min)
10:35 Życie - dramat obycz. **** Wlk. Brytania/Japonia/Szwecja/Belgia/Finlandia 2022 (100 min)
12:15 Srebrna Gwiazda *** - dramat kryminalny USA 2025 (100 min)
13:55 Sąsiedzi II - komedia ** USA/Chiny 2016 (90 min)
15:25 Harry Potter i Insygnia Śmierci, cz. 1 *** - film przyg. Wlk. Brytania/USA 2010 (145 min)
17:50 Across the Universe *** - musical USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Julie Taymor (130 min)
20:00 Do granic - dramat **** obyczajowy Hiszpania/Belgia 2022, wyk. Alberto Ammann (75 min)
21:15 Mel Brooks: 99-latek! (2/2) - serial dok. USA 26
22:20 Obcy: Romulus *** - horror USA/Wlk. Brytania 2024 (115 min)
00:15 Nóż w Nocnej Ciszy ** - horror USA/Wlk. Bryt./Kanada 2023 (85 min)
01:40 Wciąż tu jestem - dra- **** mat obycz. Brazylia/Francja 2024 (135 min)

CINEMAX

13:00 Bilet do raju - komedia romantyczna USA/Wlk. Brytania/Japonia 2022
14:45 Przypadkowy bohater - komediodramat USA 1992
16:40 Dopóki miłość nas nie rozdzieli - dramat obycz. Chiny 2022, reż. Ran LI
18:30 Cichy ryk - dramat obycz. Wlk. Brytania 2023
20:00 Kontra (1,2/10) - serial sens. Wlk. Brytania/USA 2020
21:35 Kill Bill - film sens. USA 2003, reż. Quentin Tarantino
23:25 Kill Bill II - film sens. USA 2004, reż. Quentin Tarantino

ROMANCE TV

10:30 Statek marzeń
12:25 Nowy adres – Raj - komedia romant. Niemcy 2013, reż. Peter Stauch
14:20 Katie Fforde: Ofiarowane lata - dramat obycz. Niemcy 2014
16:15 Statek marzeń
18:05 Górscy ratownicy (6/6)
19:00 Górski lekarz (2/15)
20:00 Inga Lindström: Cud z Sandbergen - film obyczajowy Niemcy 2008
21:55 Toni – akuszer: Skradzione marzenia - komedia Niemcy 2021
23:50 Górski lekarz (2/15)

CANAL+ PREMIUM

08:45 Hollywood Buzz (39)
09:15 Moje pieczone kurczaki *** - film obycz. Polska 2002 (65 min)
10:20 Łapu-Capu
10:25 47 roninów *** - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Japonia/Węgry 2013, reż. Carl Rinsch (115 min)
12:20 MTV Unplugged
13:40 Cat's Eyes (7/8)
14:30 Mur - film dok.
16:20 Hollywood Buzz (39)
16:50 Rave - film dok.
18:10 Łapu-Capu
18:15 Krucjata Bourne'a *** - thriller USA/Niemcy 2004, reż. Paul Greengrass (105 min)
20:00 Eksperyment: Odsiadka - serial dok.
20:55 Aktualności filmowe+
21:00 Jason Bourne - film *** sensacyjny USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016, reż. Paul Greengrass (120 min)
23:00 MaXXXine *** - horror USA/Wlk. Brytania/Nowa Zelandia 2024, reż. Ti West, wyk. Mia Goth (100 min)
00:40 David Bowie: ostatni akt - film dok.

TVN FABUŁA

09:40 Seriaale kultowe
09:45 Belle Epoque (8/10)
10:40 Lekarze II (3,4)
12:40 Prawo Agaty V
14:40 Teraz albo nigdy! (4/13)
15:40 19+ - serial fab.-dok.
16:10 Magia kina (1)
16:30 Papiery na szczęście
17:41 Zaginione miasto - komedia sens. USA 2022
20:00 Batman i Robin - film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1997
22:45 Mission: Impossible – Fallout - film sens. USA 2018
01:35 Piekielna zemsta - film sensacyjny USA 2011

AMC

10:30 Papillon. Motylek - dramat obycz. Czechy/Hiszpania/USA 2017, reż. Michael Noer
13:25 Wojowniczka z Księżycowego Królestwa - film fantasy Chiny 2014
15:30 Dzień zagłady - film katastroficzny USA 1998
17:55 Powiedz „tak" - komedia romantyczna USA/Niemcy 2001, reż. Adam Shankman
20:00 Policja - film krym. Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2002
22:15 Krzyżowy ogień - film sens. USA/Rum./Hongkong 11
00:15 Podziemny krąg - dramat psychol. USA/Niemcy 99

eprasa.pl 0877dda591

AXN

08:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas IV (21/23)
09:35 Castle II (10,11/24)
11:30 Unforgettable IV (1,2/13)
13:20 Rekrut IV (21,22/22)
15:20 FBI: International (7,8/21) - serial akcji USA 2021
17:15 Castle II (12,13/24)
19:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (12,13/22)
21:05 Agenci NCIS XX (2/22)
22:00 Agenci NCIS: Hawaje
23:00 Castle II (12,13/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIV (12/22)

EPIC DRAMA

09:00 Lekarze na start
09:45 Agenci NCIS XVI (2/24)
10:40 Wszystkie stworzenia duże i małe (4/6) - serial obycz.
11:40 Panna Marple VI (1/3)
13:35 Lekarze na start
14:20 Agenci NCIS XVI (2/24)
15:15 Panna Scarlet V (1/6)
16:25 Morderstwo w małym mieście II - serial krym.
17:20 Panna Marple VI (2/3)
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVI (3/24)
21:00 Próba niewinności - miniserial Wlk. Brytania 2018
22:00 Poirot XII (2/4)
00:00 Lekarze na start

TVN STYLE

08:30 Damy i wieśniaczki. PL IX (3/12) - telenowela dok.
09:30 Życie na kredycie (1, 3)
10:40 Ugotowani (10, 11)
12:45 Kuchenne rewolucje
14:50 Ukryta prawda (12/60)
15:50 Zgłoś ogród II
16:50 Jestem z Polski V (4,13)
18:50 Kuchenne rewolucje
20:50 EuroPOLKI studentki
21:50 Jestem z Polski XIII
22:50 Pojedynek na podróże (8) - program rozrywkowy
23:50 EuroPOLKI studentki (8)
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita IV (6/13) - serial dok.

TVN TURBO

08:15 Farma Clarksona (6/8)
09:15 Pomoc drogowa 24h (4)
10:00 Złomowisko PL X
12:00 Zawodowi handlarze
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (3) - magazyn
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (1, 2)
18:00 Raport Turbo (4927)
18:15 Zawodowi handlarze
19:45 Moto kombat (9) - mag.
20:30 Mobilni mechanicy (4)
21:15 Jeździć, obserwować VI
22:00 Raport Turbo (4927)
22:20 Wojny samochodowe (4)
23:20 Naprawy nie do naprawy

BBC FIRST

08:40 Lewis (4/6)
09:35 Ojciec Brown V (4/15)
10:35 Śmierć pod palmami XIII
11:45 Śmierć z dala od palm II
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:45 Ojciec Brown XI (3/10)
15:50 Lewis (4/6)
16:45 My Life is Murder III
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XIII (8/8) - serial kryminalny
21:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
22:00 Ojciec Brown XII (7/10)
23:00 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VII (19/23)
09:10 9-1-1 VIII (7/18)
10:05 Kości XII (6,7/12)
11:55 FBI (5,6/22)
13:45 Castle II (13,14/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (4,5/18) - serial krym.
17:25 Tropiciel II (5/20)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (2,3/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (5,6/22) - serial krym. USA/Kanada 10
22:00 Genialna Morgan (8/13)
22:55 Tropiciel III (3)
23:50 Agenci NCIS: Początki (5/18) - serial krym. USA 2024

HGTV

08:20 Kupujemy dom na plaży
09:15 Remontujemy dom na plaży IV - serial dok.
10:10 Pomocy! Mój dom to katastrofa (8) - reality show
11:10 Zarobić na remoncie X
11:40 Tu jest pięknie V (3,4/8)
13:10 Nieoczywiste miejsca II
14:15 Dorota inspiruje (6)
15:10 Mieszkanie na miarę IV
17:05 Polowanie na ogród VII
18:15 Weekendowa metamorfoza (8, 1) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (7)
21:00 Dorota was urządzi VI
22:30 House Hunters (7—10)

BBC LIFESTYLE

12:25 Antyki z Francji: na tropie okazji (5) - reality show
13:25 Wielkie brytyjskie wypieki (8) - program rozrywkowy
14:40 10 sposobów na 10 lat mniej (3) - serial dok.
15:40 Bake off: zawodowcy (8)
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (8)
17:45 Najbardziej tajemnicze domy świata (3)
18:50 Mistrzowie ceramiki (2)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywk.
21:00 Mistrzowie ceramiki: Kanada (3, 4) - teleturniej
23:00 Wstydliwe choroby III

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele III (10—16/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu VI (17—22/24)
14:35 Młody Sheldon VI (16,17,18/22) - serial kom.
16:00 Przyjaciele III (17—23/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu VI (23,24,1—4/24) - serial komediowy USA 2012
22:00 The Office PL II (1,2)
23:00 Comedy Club (4, 5)
00:00 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy II (5/10)

TVP SERIALE

08:25 Komisarz Alex VI (1)
09:15 Rodzinka.pl (9)
09:50 Klan - telenowela
10:25 Ranczo (8/13)
11:20 Ojciec Mateusz 34 (4)
12:15 Rodzinka.pl XIV (4)
13:30 Ojciec Mateusz XXII
15:30 Komisarz Alex VI (2)
16:20 Na sygnale (10)
17:25 Ranczo (9,10/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIII - serial krym. Polska 2019
20:30 Komisarz Alex XXIV (12) - serial krym. Polska 2025
21:30 Ranczo (11,12/13)
23:35 Ojciec Mateusz XXIII
00:30 Komisarz Alex XXIV (13)

CANAL+ KUCHNIA

12:25 Gotuj taniej z Jamiem (4)
13:20 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania – kuchnia turecka (2) - mag.
14:55 Jakubiak rozgryza Polskę (7, 8) - mag. kulinarny
15:55 Javier Peña zjada świat
17:00 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (11, 12)
17:45 Jamie Oliver (1, 2)
18:45 m jak mięso (5)
19:10 Jakubiak rozgryza... (17)
19:25 m jak mięso (6, 1)
20:15 Jamie Oliver
21:15 Anthony Bourdain VIII
00:45 David w Europie (2)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: Australia XI (4/10) - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Małe i wspaniałe XI
13:55 Cudotwórcy VII (14)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI (5/10) - serial dok.
16:00 Daleko od miasta X
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI (6/10) - serial dok.
20:10 Daleko od miasta X (3,4)
21:00 Cudotwórcy VII (15)
22:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew - serial dok.
23:00 Pokochaj swój ogród (5)

PLANETE+

14:50 Życie na krawędzi przetrwania (1) - film dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją VIII (5/7) - serial dok.
16:55 Premiera: 360° – świat bez granic XI - serial dok.
18:00 Świat z góry XI (7/14)
18:40 Zaginiona cywilizacja Elamu - film dok. Francja 2024
19:45 Futbol w Rosji – tajna broń KGB - film dok. Francja 17
20:50 Niezwykłe podróże koleją IV (6/6) - serial dok.
22:00 Premiera: Naziści i rynek sztuki - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Zapomniane kopalnie złota (7/8) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski II (10/16)
11:00 Pojedynki Eda Stafforda II (2/6) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek
13:00 Nagi instynkt przetrwania IV (4,5/16) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VI
16:00 Łowcy opali VIII (6/20)
17:00 Celnicy na straży Europy V (10,11/23)
18:00 Zawodowcy
19:00 Złomowisko PL VII
21:00 Gorączka złota XVI
22:00 Złoto drwali II (3/8)
23:00 Morze złota XIII (5)

TVP HISTORIA

10:45 Ukraińska modlitwa
11:45 Ex libris - mag.
12:15 Alternatywy 4 (6,7/9)
14:25 Dzień, który zmienił Azję - serial dok. Wlk. Bryt. 20
15:30 Królowie
16:05 Sensacje XX wieku
17:05 Halina Konopacka
18:10 Flesz historii (750)
18:35 Szerokie tory (56)
19:10 Biała wizytówka
20:20 Białe Autobusy
21:20 Cwał - komedia Polska 1995, reż. Krzysztof Zanussi
23:10 Historia w postaciach zapisana (3/7) - serial dok.

HISTORY

10:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (1/10) - serial dok.
11:15 Pogromca tajemnic III
12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Jak to wyjaśnić III (4/20)
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata II (19/26)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 Tajne kryjówki dyktatorów (1/6) - serial dok.
18:10 Starożytni kosmici II
20:00 Tajne kryjówki dyktatorów (3/6) - serial dok.
21:00 Na lodowym szlaku XII
22:00 Wykute w ogniu (22)
23:55 Jak to wyjaśnić IV (15/20)

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 UFO: przełomowe śledztwa (5/5) - serial dok.
14:00 Strzegąc granic XI
15:00 Alarm na lotnisku: Brazylia V (4/4) - serial dok.
16:00 Laos: miejsce pełne tajemnic (1,2/2) - serial dok.
18:00 Hitler: siła dyktatury
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny II (7/10)
20:00 Katastrofa w przestworzach XXI (7/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Największe katastrofy budowlane III (5/10)
22:00 Euroinżynieria (3/6)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (46)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XI
12:00 Wraki, które zmieniły świat (5/10) - serial dok.
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy: taktyka i uzbrojenie
16:00 Kryptonim szef XI
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Najkrwawsze bitwy drugiej wojny światowej
22:00 Wielkie konstrukcje III Rzeszy: taktyka i uzbrojenie
00:00 Starożytni kosmici XIV

BBC EARTH

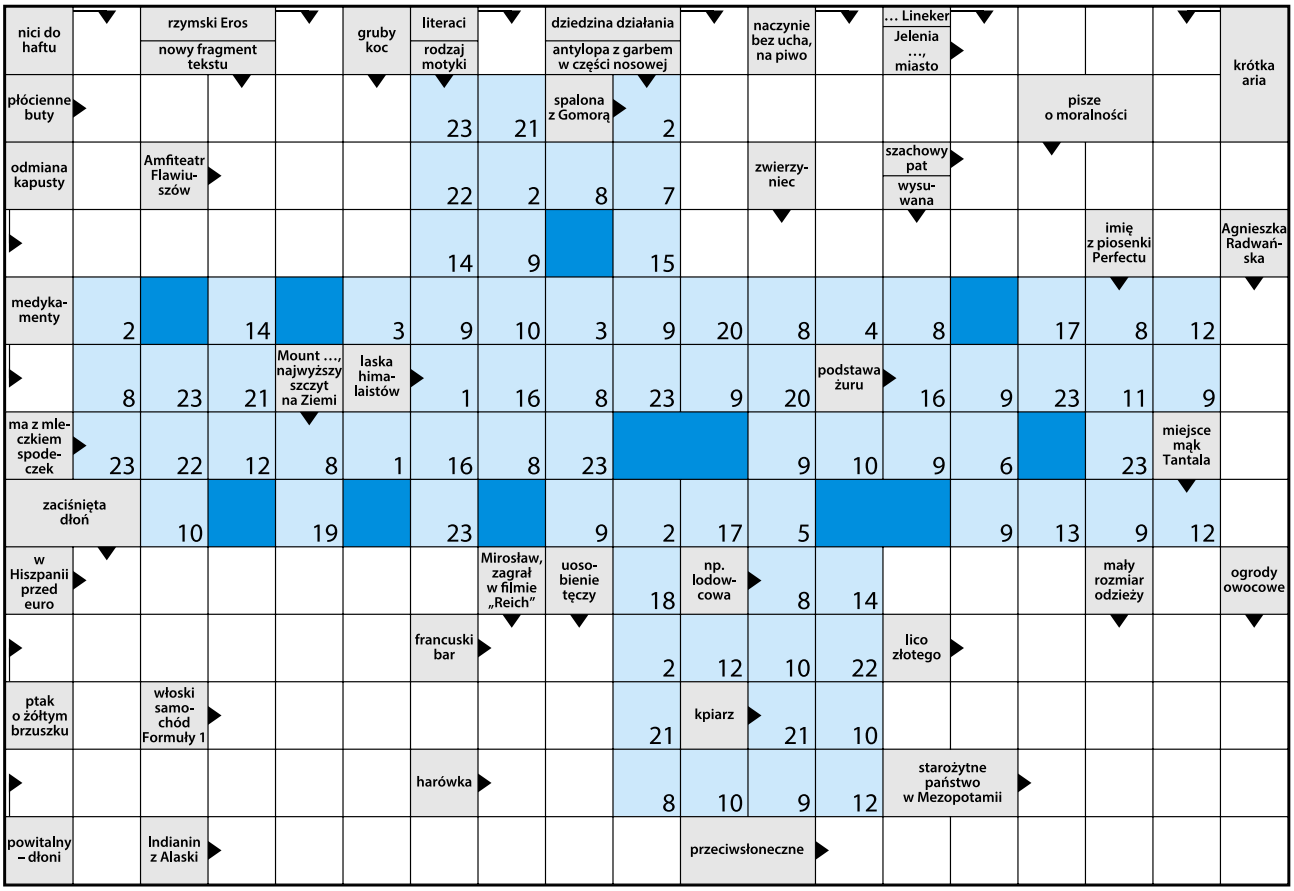
12:15 Planeta doskonała (2/5)
13:20 Fenomeny współczesnego życia (4/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu IX
15:30 Życie na pustkowiu III
16:30 Wszechświat (3/5)
17:35 Malownicze trasy kolejowe II - serial dok.
18:35 Attenborough i jurajski potwór morski - film dok.
19:45 Dziki połów - serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu: powroty III (2) - serial dok.
21:55 W okowach mrozu IX
22:55 Cała prawda o stresie
00:00 Sekrety długowieczności

POLSAT VIASAT HISTORY

08:10 Grobowce Egiptu (1,2/2)
10:30 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (7/8)
11:40 Linie frontu - serial dok.
12:50 Militarny ranking (3/10)
14:00 Czarni faraonowie
15:10 Grobowce Egiptu (1,2/2)
17:30 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (7/8)
18:35 Linie frontu - serial dok.
19:50 Militarny ranking (3/10)
21:00 Cesarstwo Rzymskie: mity i fakty - serial dok.
21:50 Sekretne życie rzymskich cesarzy - film dok.
23:10 Pompeje: nowe wykopaliska (4) - serial dok.

eprasa.pl 0877dda591

szyfropanorama

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

Rozwiązanie krzyżówki

20	9	7	23	9		13	10	17	
20	9		13	21	12	9	10	16	8

sudoku

	4			9	2			
					8	4		
2		8	7		1		a	
	8						9	7
	2							3
3		1			5		6	
8	7		4		6	1		
					9	6		5
5	1		3	2	7		4	

8	6		3	1				
3							8	4
		2		8		6	1	3
		7	4		6	5	9	
		8			9			
	5		1	7	8			2
					7			
6				2	3			
	2			6		3	b	

Jak rozwiązać szyfropanoramę?

Część „panoramiczną” należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki.

W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-23).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać litery do odpowiednich kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

Rozwiązanie z 13 lutego: SŁONE TARTALETKI

Jak rozwiązać sudoku?

W każdym rzędzie, w każdej kolumnie i w każdym małym kwadracie obwiedzionym grubą linią powinno się znaleźć dziewięć różnych cyfr od 1 do 9.

Prawidłowe cyfry z poprzedniego numeru (edycja 13 lutego) a2; b7

Zapraszamy na podcast Sobotni Seans

Podcast prowadzą: Radosław Czyż, Andrzej Kulasek, Maja Staniszewska

Dostępne na platformach Spotify, Apple Podcasts, na YouTubie, TokFM.pl, a także na **Wyborcza.pl/Podcast**
Informacje o serialowych i filmowych nowościach w telewizji i serwisach VoD: Wyborcza.pl/kultura

eprasa.pl 0877dda591

wyborcza

PROSTO Z POLSKI

TYGODNIK

Piątek, 20 lutego 2026 | Redaktor prowadząca **Beata Strąk**

wyborcza.pl

Kolejne samorządy wzywają rząd do budowy trasy S46

Częstochowa uruchomiła domino

Gdyby zapowiedzi z początku wieku się spełniły, dziś S46 przecinałaby Polskę z zachodu na wschód. Plany odłożono na półkę, teraz kolejne samorządy apelują o budowę ekspresówki. Wspierają ich przedsiębiorcy.

Michał Hyra

• **Samorządowcy zwracają uwagę, że na południu Polski brakuje szybkich połączeń na linii wschód-zachód. S46 byłaby alternatywą dla zatłoczonej autostrady A4. Na zdjęciu: bramki na A4 w Krakowie w kierunku Katowic**

FOT. MICHAŁ ŁEPECKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Sprawa odżyła pod koniec września ubiegłego roku. Podczas sesji częstochowskiej rady miasta przyjęto stanowisko, w którym radni zaapelowali do premiera Donalda Tuska o realizację inwestycji na odcinku Opole – Częstochowa – Kielce. „Zgodnie z obietnicami składanymi w poprzednich latach przez ministerstwo infrastruktury do rozmów w sprawie budowy miano powrócić po roku 2025" – przypomnieli. Tymczasem w żadnym strategicznym dokumencie S46 nie ma.

Argumentów jest wiele

Radni podkreślali, że inwestycja ma duże znaczenie dla bezpieczeństwa. Przypominali, że droga łączyłaby np. zakłady zbrojeniowe Mesko w Skarżysku-Kamiennej z Hutą Częstochowa, która decyzją rządu została uznana za przedsiębiorstwo strategiczne. Mesko produkuje amunicję, zaś huta ma możliwości produkcji blachy, z której bardzo łatwo tłoczyć łuski do amunicji wielkokalibrowej.

Poza argumentami związanymi z bezpieczeństwem częstochowscy radni zwrócili uwagę, że brakuje połączeń równoleżnikowych i S46 byłaby alternatywą dla zatłoczonej autostrady A4. Zgadzają się z tym eksperci. Łukasz Kubiak, zajmujący się planowaniem transportowym, który współpracuje z zespołem parlamentarnym ds. Via Pomerania, czyli drogi łączącej Ustkę z Bydgoszczą, będącej częścią „Paktu dla Bezpieczeństwa Polski – Pomorze Środkowe", wskazuje odcinek Opole – Częstochowa – Kielce jako jeden z najważniejszych korytarzy, który spiąłby istniejącą sieć dróg.

Niedługo po Częstochowie podobną uchwałę przyjęli radni Opola, zachęceni przez władze miasta. – Od lat postępuje komunikacyjne wykluczenie naszego regionu i Szlak Staropolski [tak nazywa się S46 – przyp. red.] zdecydowanie by to zmienił. Tereny objęte powodzią (południe woj. opolskiego) poprawiłyby przy okazji skomunikowanie z samym Opolem, bo Szlak Staropolski łączyłby m.in. Nysę z Opolem, a dalej z Częstochową i Warszawą – podkreślał prezydent Opola Arkadiusz Wiśniewski.

Pod koniec 2025 roku do inicjatywy przyłączył się Kluczbork. Do gry weszli też przedstawiciele Świętokrzyskiego Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, którzy wezwali władze Kielc do działania. „W ostatnich miesiącach temat powrócił na agendę władz samorządowych – zarówno Opola, jak i Częstochowy, które podjęły działania zmierzające do przywrócenia trasy S46 do krajowych planów inwestycyjnych. Jako środowisko przedsiębiorców regionu świętokrzyskiego w pełni popieramy te inicjatywy i apelujemy o włączenie się do nich władz województwa świętokrzyskiego oraz samorządów lokalnych z regionu" – czytamy w stanowisku związku.

Przed tygodniem rezolucję przyjęli kieleccy radni.

Furtka od wiceministra

Zapału samorządów nie ostudził nawet wiceminister infrastruktury Stanisław Bukowiec. W listopadzie w rozmowie z Portalem Samorządowym stwierdził, że „Opole i Częstochowa są już skomunikowane siecią dróg szybkiego ruchu – poprzez autostrady A4 i A1. Ponadto w odległości kilkudziesięciu kilometrów od obu miast powstaje trasa S11, która w istotny sposób poprawi połączenia woj. opolskiego i śląskiego z woj. wielkopolskim".

Szlak Staropolski miał połączyć miasta: Kudowa Zdrój – Opole – Częstochowa – Jędrzejów – Kielce – Kraśnik – Lublin – Dorohusk

Do tego droga nie jest ujęta w Programie Budowy Dróg Krajowych do 2030 roku. Wiceminister zostawił jednak furtkę, mówiąc, że wpływ na to, czy droga znajdzie się w programie, będą mieć m.in. wyniki Generalnego Pomiaru Ruchu, które poznamy w tym roku. Pierwsza, wstępna publikacja pod nazwą „Synteza wyników GPR 2025 na drogach krajowych" planowana jest w drugim kwartale tego roku, podobnie jak opracowanie wyników dla dróg wojewódzkich. Ostateczny dokument „Ruch Drogowy 2025", opisujący szczegółowo wyniki pomiaru, powinien być dostępny w drugiej połowie 2026 roku.

Idea z początku XXI wieku

Przypomnijmy. Na początku wieku częstochowscy samorządowcy z ówczesnym prezydentem miasta Tadeuszem Wroną przedstawili ideę budowy drogi ekspresowej nr 46. Szlak Staropolski, bo taka była robocza nazwa, miał biec na trasie: Kudowa Zdrój – Opole – Częstochowa – Jędrzejów – Kielce – Kraśnik – Lublin – Dorohusk. Inicjatywę wsparło 30 samorządów, gmin, miast i powiatów południowej Polski leżących wzdłuż planowanej trasy. Powołały nawet stowarzyszenie „Szlak Staropolski".

Wówczas wydawało się, że szansa na budowę jest spora, S46 została ujęta w przygotowywanym przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad „Harmonogramie budowy autostrad i dróg ekspresowych na lata 2007-2013". Nic z tego nie wyszło, tłumaczono to m.in. prognozowanym niskim natężeniem ruchu.

Do idei S46 już nie wrócono, choć połączeń z zachodu na wschód wiele nie ma, a autostrada A4, która stanowi główny korytarz w południowej Polsce, jest przeciążona. Szczególnie w przypadku odcinka Katowice – Kraków. Do tego w kolejnych latach kierowców będą czekać tam wielkie utrudnienia, bo po przejęciu drogi od Stalexportu, któremu kończy się koncesja w 2027 roku, GDDKiA planuje kompleksową rozbudowę trasy. ●

eprasa.pl 0877dda591

Sąd nie przyznał racji „kolekcjonerom" nazizmu

Twarz Hitlera w garażu

– Wyrok zostaje uchylony – oznajmił sędzia Krzysztof Rachwał. To sukces kieleckiej prokuratury, która od lat przekonuje, że handlarze symbolami Trzeciej Rzeszy to nie kolekcjonerzy, ale propagatorzy nazizmu.

Grzegorz Walczak

• **Jarmark św. Dominika w Gdańsku, 1 sierpnia 2005 r.**
FOT. KAMIL GOZDAN / AG FOT. KAMIL GOZDAN / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wcześniej sądy były jednak innego zdania. – To, że ktoś posiadał hełmy niemieckie, nie świadczy o tym, że propagował faszyzm – przekonywał w listopadzie 2023 roku Sąd Okręgowy w Kielcach.

Prokurator Tomasz Stępień z Prokuratury Rejonowej Kielce-Wschód nie zgadzał się jednak z tą argumentacją. Wskazywał choćby na to, że skala działalności „kolekcjonerów" była olbrzymia, wręcz hurtowa. U samego Jacka R. z Żar, tuż przy granicy polsko-niemieckiej, ABW znalazła niemal 18 tysięcy (!) przedmiotów: przypinki (np. z napisem „Waffen-SS Berlin 1939" czy nawiązujących do olimpiady z 1936 r. w Berlinie), medale (np. „za zasługi dla NSDAP"), sygnety przedstawiające godła dywizji SS, monety z wizerunkami Hitlera, Benita Mussoliniego czy feldmarszałka Erwina Rommela, emblematy, odlewy, dokumenty, beretki wojskowe, a nawet matryce do wyciskania pieczątek z nazistowskimi symbolami...

TAJEMNICZA PACZKA NA OKĘCIU

Cała sprawa zaczęła się na początku 2020 r., gdy funkcjonariuszkę Straży Granicznej Warszawa-Okęcie zainteresowała przesyłka nadana w placówce pocztowej przy ul. Lipowej w Starachowicach.

Nadawcą był Michał B., adresatem Philippe H., zamieszkały w małym miasteczku w Normandii niedaleko Rouen. W paczce znajdowały się metalowe statuetki z wizerunkami orłów, odlewy profili mężczyzn w hełmach, opatrzone swastykami, napisami: „Wehrmacht", „1939", „Waffen-SS". Scyzoryki „Deutschland Erwacht", dwa pudełeczka z naniesionym godłem Trzeciej Rzeszy.

Za sprawą paczki ze Starachowic ABW rozpoczęło duże śledztwo. Przesłuchiwany Michał B. prowadzoną przez siebie działalność nazywał

Sprawa zaczęła się, gdy funkcjonariuszkę Straży Granicznej Warszawa-Okęcie zainteresowała przesyłka nadana przy ul. Lipowej w Starachowicach

„sprzedażą wysyłkową artykułów kolekcjonerskich". Mówił, że przedmioty kupuje na pchlich targach, głównie w Bytomiu, po to, aby sprzedać je z zyskiem przez internet.

W jego mieszkaniu ABW znalazło 123 przedmioty, które uznano za „propagujące nazistowski ustrój Trzeciej Rzeszy". Od popiersi z wizerunkiem Hitlera w mundurze wojskowym po klamry do pasków od spodni z symboliką III Rzeszy, ryngrafy z napisami odnoszącymi się do żandarmerii polowej Wehrmachtu, personalne dokumenty wzorowane na nazistowskich po pochodzenia miał z Polski, ale też Litwy, Danii, Japonii, Kanady. Z wyrobami jeździł na targi. Tylko jednego dnia potrafił zarobić blisko tysiąc złotych.

pielnice z godłem Niemieckiego Frontu Pracy.

Od Michała B. prowadzący śledztwo docierali do kolejnych handlarzy.

FLAGA POLSKI NA PODWÓRKU

Bogdan S., niegdyś górnik, w Cieszynie wykonywał odlewy z piasku formierskiego. Wśród jego specjalności były: kordziki „SS" albo „Hitlerjugend", sztylety upamiętniające dywizje Waffen-SS, przypinki odznak nazistowskich, odlewy z orłami trzymającymi wieńce ze swastykami czy napisami „Blut und Ehre" (krew i honor). Zle-

– Nie mam takich poglądów, żebym wychwalał nazizm. U mnie na podwórku wisi flaga Polski. To, że ktoś zbiera takie rzeczy, nie oznacza od razu, że jest nazistą – mówił podczas przesłuchania.

Był nawet na marszu z okazji 100-lecia odzyskania niepodległości. Z biało-czerwoną flagą i opaską AK.

Za Macieja K. spod Poznania (2635 przedmiotów z zakazaną symboliką) ręczyli współpracujący z nim ludzie, na przykład grupa rekonstrukcyjna z Bełchatowa, firma z Żernik Małych, której sprzedawał rekwizyty do zdjęć filmowych, np. do filmu „Miasto 44". Jego adwokat stwierdził, że przedmioty nie propagowały nazizmu, lecz ewentualnie mogłyby być uznane za „nośnik symboliki z tego okresu historycznego".

– a bym dyskutował, czy to jest w ogóle Adolf Hitler – mówił z kolei Artur K., który w Żaganiu zajmował się grawerowaniem. W jego garażu znaleziono 128 przedmiotów z symboliką nazistowską, w tym statuetki przedstawiające twarz podobną do Adolfa Hitlera.

Ci, u których znajdowano przedmioty, opowiadali, że są kolekcjonerami, handlarzami na giełdach staroci.

– Przyznaję, że handlowałem przedmiotami zawierającymi symbolikę nazistowską, natomiast nie przyznaję się do propagowania ustrojów totalitarnych. Wszystko, co oferowałem, to były kopie. Nie mam wiedzy, aby wśród tych przedmiotów był jakiś oryginał – stwierdził stanowczo w trakcie śledztwa Michał B.

I dodawał: – Pewna pani z Australii dostała na przykład grant od państwa na stworzenie jakiejś historycznej gabloty w swojej szkole. Na lekcjach normalnie pokazywała dzieciom takie przedmioty.

SĄDY ZGODZIĆ SIĘ NIE MOGĄ

Sądy początkowo uznawały, że to „kolekcjonerzy" mają rację.

W listopadzie 2023 r. Sąd Okręgowy w Kielcach utrzymał w mocy poprzedni wyrok Sądu Rejonowego w Starachowicach i tym samym uniewinnił prawomocnie ośmiu mężczyzn oskarżonych o posiadanie lub produkcję przedmiotów zawierających treści propagujące ustrój Trzeciej Rzeszy. W przypadku Michała B. dochodził też zarzut wysyłania przesyłek za granicę. W tym do Mohammeda R. z Kuwejtu, któremu miał słać flagi, medale, proporce, zapalniczki, papierośnice, odznaki, mosiężne orły itd.

Sąd zwracał uwagę, że karze podlega ten, kto „w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, nabywa, przechowuje, posiada, prezentuje, przewozi lub przesyła druk, nagranie lub inny przedmiot" propagujące faszystowski lub inny ustrój totalitarny. – Zachowania oskarżonych nie można oderwać od celów, jakie im przyświecały – tłumaczył sędzia Krzysztof Sójka.

I dodawał: – Ich celem nie było propagowanie faszyzmu, ale przede wszystkim była to działalność kolekcjonerska. Co do części z nich – dydaktyczna. Byli też tacy, którym chodziło o handel. Wskazywali, że chcieli po prostu sobie dorobić.

Prokuratura nie mogła się pogodzić z takim wyrokiem. Złożyła kasację do Sądu Najwyższego.

I zaliczyła pierwszy sukces: SN w legalnym składzie – Marek Pietruszyński, Waldemar Płóciennik, Zbigniew Puszkarski – uchylił wyrok uniewinniający i skierował sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Kielcach. A ten w czwartek 12 lutego zdecydował, że proces musi rozpocząć się od nowa.

PROCES OD NOWA

– Wyrok został uchylony, a sprawa przekazana do Sądu Rejonowego w Starachowicach – informuje Jan Klocek, rzecznik kieleckiego sądu.

Tylko w przypadku jednego z oskarżonych, Ryszarda P., sąd zdecydował się umorzyć postępowanie. – Z uwagi na to, że jego kolekcja z faszystowską symboliką była niewielka, a społeczna szkodliwość czynów znikoma – relacjonuje sędzia Klocek.

Ogłaszający wyrok sędzia Krzysztof Rachwał zwracał uwagę, że jeśli ktoś ma fabrykę, która produkuje kopie falsyfikatów znaczków z napisami z czasów II wojny światowej, to „trudno uznać to za kolekcjonerstwo". Wyliczał, że skala działalności była olbrzymia: dwóch oskarżonych miało przedmioty liczone w tysiącach. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34421298

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Kolej przez uzdrowiska kłodzkie idzie do remontu

Zamiast pociągu będzie autobus

Popularna turystyczna linia kolejowa łącząca Kłodzko z uzdrowiskami w Polanicy, Dusznikach i Kudowie-Zdroju przejdzie remont. Pociągi zastąpi komunikacja autobusowa.

Mateusz Kokoszkiewicz

Na trasie z Kłodzka przez Polanicę-Zdrój, Duszniki-Zdrój do Kudowy-Zdrój kursują przez cały rok regionalne pociągi Kolei Dolnośląskich, a w wakacje również dalekobieżne spółki PKP Intercity. Teraz ta turystyczna linia będzie remontowana przez zarządcę infrastruktury, spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe.

– W marcu planujemy rozpoczęcie prac na linii Kłodzko – Kudowa-Zdrój. Robotami zostanie objęty siedmiokilometrowy odcinek. Podniesienie prędkości z 50 do 80 km na godzinę pozwoli maksymalnie skrócić czas podróży o około trzy minuty – podkreśla Marta Pabiańska z PKP PLK.

Nowe perony

W ramach zadania wyremontowane będą tory od okolic Szczytnej do Dusznik-Zdroju. – Odbudujemy również mijankę w Kulinie Kłodzkim, co w przyszłości pozytywnie wpłynie na przepustowość linii. Z myślą o pasażerach wyremontujemy cztery perony: jeden w Polanicy-Zdroju, dwa w Szczytnej i w Kulinie Kłodzkim – zapowiada Pabiańska.

Przedstawiciele kolejowej spółki zastrzegają, że w czasie remontu zamiast pociągów będą kursować autobusy.

Marta Pabiańska: – Ze względu na szeroki zakres prac na odcinku Polanica-Zdrój – Kudowa-Zdrój od marca do października planowane jest wprowadzenie zastępczej komunikacji autobusowej.

Linia kolejowa nr 309 była już remontowana w 2024 roku. Wtedy jednak modernizowano inne odcinki, bliżej Kłodzka, a także stację w Polanicy-Zdroju. Dolnośląski samorząd rozważa też odbudowę istniejącego przed wojną i liczącego nieco ponad cztery kilometry odcinka między Kudową-Zdrojem a Náchodem, co byłoby dalszym ciągiem remontowanej trasy.

• **Przystanek Lewin Kłodzki** FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Historyczna linia z zabytkowym wiaduktem

Dawniej nazywano tę linię Koleją Uzdrowiskową. Uruchamiano ją etapami w latach 1900-1905, w złotych czasach turystyki „do wód". Na trasie wybudowano też dwa tunele (jeden o długości ponad pół kilometra) i dwa wiadukty

„To niezwykła trasa, nie tylko dlatego, że łączy te słynne kurorty. Widoki są tu świetne, ponieważ poprowadzono ją między górami Stołowymi a Bystrzyckimi. Od Polanicy do Kudowy to już typowo górska trasa, więc z okien pociągu można podziwiać strome stoki, dolinki, zalesione grzbiety" – pisał Sławomir Szymański z „Wyborczej".

W niewielkim Lewinie Kłodzkim, na linii z Kłodzka do Kudowy-Zdroju, znajduje się przypominający rzymski akwedukt kamienny wiadukt z początku XX wieku. Biegnie nad doliną potoku Klikawy i drogą krajową nr 8, wznosząc się na wysokość 27 m. Malownicza konstrukcja wkomponowana w krajobraz Wzgórz Lewińskich zbudowana została przez włoskich i chorwackich robotników w ciągu zaledwie roku. Na konstrukcję zużyto 500 m sześc. kamienia.

Linia po roku 2000 nie była remontowana i stopniowo niszczała, aż w 2010 roku trzeba było zawiesić przewozy. Zaprotestowali lokalni samorządowcy i Dolnośląska Organizacja Turystyczna, a pieniądze na remont znalazły się w funduszach unijnych przyznanych województwu dolnośląskiemu. Pod koniec 2012 roku rozpoczęły się prace i już w czerwcu 2013 zaczęły tędy kursować pociągi Kolei Dolnośląskich między Kłodzkiem a Polanicą-Zdrój, a od grudnia tego samego roku również do Kudowy. ●

REKLAMA

Szczecin/34418495

EDEKA center Schwedt
ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Oferta obowiązuje od 23 do 28.02.2026 lub do wyczerpania zapasów.

Orzeszki Treets
różne rodzaje
1 kg = 9,96/11,58 €
n.c. = 2,99 €
cena za opak.
17% TANIEJ
SUPER CENA
2.49

Duplo lub Kinder czekoladki
różne rodzaje
1 kg = 10,93/9,48/9,05 €
n.c. = 3,29 €
opak. 182/210/220 g
19% TANIEJ
SUPER CENA
1.99

Softlan do płukania
różne rodzaje
1 pranie = 0,04/0,03 €
n.c. = 1,89 €
wydajn. 31/45 prań
32% TANIEJ
SUPER CENA
1.29

Kawa Lavazza
ziarnista
różne rodzaje
n.c. = 20,99 €
opak. 1 kg
29% TANIEJ
SUPER CENA
14.99

Żelki Trolli
różne rodzaje
1 kg = 5,27 €
n.c. = 1,09 €
opak. 150 g
28% TANIEJ
SUPER CENA
0.79

Czekolada Ritter Sport
różne rodzaje
1 kg = 12,90 €
n.c. = 1,99 €
opak. 100 g
35% TANIEJ
SUPER CENA
1.29

Chipsy Chipsfrisch lub Pom-Bär
różne rodzaje
1 kg = 16,67/12,50/9,30 €
n.c. = 2,79 €
opak. 120/160/215 g
28% TANIEJ
SUPER CENA
2.00

Wszystkie ceny w euro. n.c. = najniższa cena z ostatnich 30 dni.

INSTAGRAM
EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00
FACEBOOK
Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

1 RP

eprasa.pl 0877dda591

Rodzice przewlekle chorych dzieci w kryzysie

Depresja, lęk, wypalenie

– Codzienność naszej rodziny polega na ciągłym planowaniu, organizowaniu i koordynowaniu terapii, rehabilitacji, wizyt lekarskich oraz badań, a także na dojazdach do wielu specjalistów – mówi Samanta Iwaniuk, mama Oskara i Kornelii.

FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Maciej Chołodowski

Oskar i Kornelia mieszkają z rodzicami w podbiałostockich Ignatkach. Oboje są objęci stałą, intensywną opieką medyczną i terapeutyczną. Codzienne funkcjonowanie rodziny jest całkowicie podporządkowane chorobom i niepełnosprawnościom dzieci.

Ich mama, Samanta Iwaniuk, opowiada: – Oskar i Kornelia wymagają stałej, całodobowej opieki oraz pomocy we wszystkich podstawowych czynnościach. Nie są samodzielni i wymagają ciągłego nadzoru z uwagi na zaburzenia neurologiczne, rozwojowe i ruchowe. Nie ma mowy o tym, aby pozostawić ich bez opieki nawet na krótki czas. Ze względu na tę sytuację ani ja, ani mój partner nie mamy możliwości podjęcia pracy w pełnym wymiarze godzin. Nie ma też mowy o jakimś życiu towarzyskim – mówi i dodaje:

– Proces leczenia i diagnostyki naszych dzieci jest długotrwały i rozproszony, co powoduje, że ani ja, ani mój partner nie mamy możliwości odpoczynku, regeneracji ani wyłączenia się z obowiązków opiekuńczych.

Sytuację rodziców dzieci przewlekle chorych i z niepełnosprawnościami w Podlaskiem prześledziła Fundacja Espero-Nadzieja dla Dzieci. Z ankiety, jaką przeprowadziły jej działaczki wśród takich rodziców, wynika, że: największym ich problemem są długie kolejki do specjalistów; rodzice tacy wskazują także na utrudniony dostęp do rehabilitacji; brak rzetelnego źródła informacji o metodach leczenia i przysługujących świadczeniach.

Z obserwacji Fundacji Espero-Nadzieja dla Dzieci wyłania się dramatyczny obraz tego, jak naprawdę wygląda w Polsce rodzicielstwo dzieci przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Opiekunowie tych dzieci cierpią na bezsenność, depresję, odczuwają lęk i wypalenie. Rodzice z Podlaskiego zgodnie przyznają, że w ciągu ostatniego roku przeżyli kryzys psychiczny. Podkreślają, że opieka nad ich dziećmi „to praca na cały etat, przez całą dobę, z zerowym wynagrodzeniem, za to wymagająca stuprocentowego poświęcenia".

Dzień takich rodziców wyznaczają godziny podawania leków, rehabilitacji, wizyt u specjalistów i reagowania na nagłe pogorszenia stanu zdrowia dzieci. Bardzo często oznacza to konieczność rezygnacji z pracy zawodowej lub jej znaczące ograniczenie (przynajmniej jednego z rodziców). Z danych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że zdecydowana większość osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne to rodzice, którzy wycofali się z rynku pracy, by sprawować stałą opiekę nad dzieckiem.

BRAK REALNEGO WSPARCIA

Jak zauważają działaczki Fundacji Espero-Nadzieja dla Dzieci, w opiece nad dziećmi przewlekle chorymi lub z niepełnosprawnościami, nie chodzi o stałą obecność przy chorym dziecku, ale o zapewnienie mu specjalistycznej opieki.

Rodzice muszą w przyspieszonym tempie zdobyć umiejętności posiadane przez ratowników medycznych czy pielęgniarki, nauczyć się podstaw farmakologii, rehabilitacji oraz procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych. Równolegle muszą pilnować terminów kolejnych wizyt i każdego dnia szukają środków finansowych na leczenie. Świadczenia, na które mogą liczyć od państwa, są kroplą w morzu potrzeb.

Nic więc dziwnego, że z czasem pojawia się zmęczenie, izolacja społeczna i wypalenie. Z badań, na jakie powołuje się ta fundacja, wynika, że rodzice dzieci z niepełnosprawnościami znacznie częściej doświadczają objawów depresji i chronicznego stresu, a jednocześnie mają ograniczony dostęp do systemowej pomocy psychologicznej.

Mama Oskara i Kornelii wskazuje: – Proces leczenia i diagnostyki naszych dzieci jest długotrwały i rozproszony, co powoduje, że ani ja, ani mój partner nie mamy realnej możliwości odpoczynku, regeneracji ani wyłączenia się z obowiązków opiekuńczych.

Nie kryje: – Czujemy się wyczerpani nie tylko fizycznie, ale również psychicznie z powodu braku systemowego wsparcia oraz ograniczonego dostępu do wystarczającej liczby terapii w ramach NFZ.

Jak mówi, konieczność korzystania z terapii prywatnych, panowania nad terminami i „kombinowania" z dostępnością specjalistów, dodatkowo pogłębia ich zmęczenie. – Odczuwamy wyraźny brak opieki wytchnieniowej, realnego wsparcia organizacyjnego i finansowego, które pozwoliłoby na zapewnienie dzieciom ciągłości terapii, a nam, rodzicom, choć minimalnej możliwości odpoczynku. Obecna sytuacja wymaga od nas stałego funkcjonowania w trybie zadaniowym, bez możliwości normalnego, stabilnego życia rodzinnego i zawodowego.

RZECZNIK, KTÓRY BYŁBY PARTNEREM

Patrycja Rudnicka, prezeska Fundacji Espero-Nadzieja dla Dzieci, zauważa: – W Polsce mamy Rzecznika Praw Dziecka, swojego rzecznika mają również pacjenci. A kto dba o prawa rodziców i opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami? Nikt.

Tłumaczy: – Rodzice mogą liczyć na wsparcie takich organizacji jak nasza, ale brakuje podmiotu, który reprezentowałby rodziców, kluczowych uczestników systemu opieki. Postulujemy powołanie rzecznika rodziców i opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami. Rodzice nie potrzebują zastępstwa w opiece i dbaniu o swoje dzieci, lecz partnera: instytucji, która pomoże im poruszać się po systemie.

Na czym miałaby polegać rola takiego rzecznika? Rodzice dzieci z niepełnosprawnościami nie potrzebują zastępstwa w opiece nad nimi i dbaniu o nie, ale partnera – instytucji, która sprawi, że pomoc udzielana im „będzie spójna, przewidywalna i dostępna w praktyce".

Co drugi rodzic przyznaje, że brak terminu wizyty lub brak koordynacji pogorszył sytuację zdrowotną dziecka

Patrycja Rudnicka wylicza: – Interweniowałby, wymagałby odpowiedzi od szpitali, urzędów, monitorował przestrzeganie praw rodziców, inicjował zmiany legislacyjne.

Rzecznik taki miałby nadzór nad centralnym punktem koordynacji wsparcia (jedno miejsce kontaktu, które kierowałoby poszczególne sprawy dalej) oraz wojewódzkimi punktami, w których rodziny otrzymywałyby realne wsparcie.

– Obecnie my, rodzice dzieci przewlekle chorych i z niepełnosprawnościami, musimy sami organizować i koordynować całą opiekę medyczną, rehabilitacyjną i terapeutyczną, a także walczyć o dostęp do specjalistów, świadczeń i orzeczeń – mówi Samanta Iwaniuk, mama Oskara i Kornelii. Ma ogromną nadzieję, że uda się powołać rzecznika rodziców chorych dzieci. – Rzecznik mógłby służyć bezpośrednim wsparciem w kontaktach z instytucjami, lekarzami i placówkami terapeutycznymi, pomagać w uzyskaniu niezbędnych świadczeń oraz koordynować procedury prawne i medyczne, co jest obecnie ogromnym obciążeniem dla naszej rodziny – mówi o swoich oczekiwaniach i podkreśla: – Ważne jest, abyśmy mieli jedno, rzetelne źródło, z którego moglibyśmy czerpać porady w sprawie rehabilitacji, terapii oraz edukacji naszych dzieci. To ułatwiłoby dostęp do informacji i procedur, które dla nas, rodziców, często są trudne do samodzielnego ogarnięcia. Dzięki temu rodzice mogliby skupić się na rzeczywistej opiece nad dziećmi, a nie na ciągłym „załatwianiu" spraw administracyjnych, co jest obecnie jednym z największych wyzwań w codziennym życiu rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.

BRAKUJE SPECJALISTÓW I PORADNI

W wielu regionach Polski brakuje kardiologów dziecięcych, neurologów czy rehabilitantów. Rodzice zmuszeni są do częstych podróży po całym kraju, co generuje dodatkowe koszty i zabiera czas, który mogliby poświęcić dziecku.

W Białymstoku jest tylko jedna specjalistyczna poradnia dla dzieci z autyzmem, przyjmująca w ramach NFZ, przy Uniwersyteckim Dziecięcym Szpitalu Klinicznym. Czas kwalifikacji na terapię zajęciową może trwać nawet 6 miesięcy.

Aby ominąć kolejkę, można wybrać placówkę prywatną. Godzina terapii indywidualnej to koszt nawet 220 zł. Dla porównania, wysokość zasiłku pielęgnacyjnego to niecałe 216 zł.

W Białymstoku, w placówkach publicznych pracuje mniej niż 8 kardiologów dziecięcych specjalizujących się we wrodzonych wadach serca. To za mało w stosunku do potrzeb. Problem jest także z innymi specjalizacjami.

Większość dzieci z niepełnosprawnościami w województwie podlaskim czeka nawet 12 miesięcy na wizytę u specjalisty. Co drugi rodzic takich dzieci przyznaje, że brak terminu wizyty lub brak koordynacji pogorszył sytuację zdrowotną dziecka.

Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie na pokrycie części wydatków związanych z zapewnieniem opieki dziecku z niepełnosprawnościami lub przewlekle choremu, wynosi obecnie 215,84 zł miesięcznie. Świadczenie opiekuńcze to 3 287 zł miesięcznie. Mimo podwyższenia tej kwoty w ostatnim czasie, w praktyce rzadko rekompensuje utratę dochodu i nie pokrywa kosztów intensywnej rehabilitacji, prywatnych wizyt lekarskich czy dojazdów do ośrodków specjalistycznych. Świadczenie otrzymują rodzice, którzy rezygnują z pracy lub jej nie podejmują, aby opiekować się dzieckiem. ●

Fundacja Espero-Nadzieja dla Dzieci powstała w styczniu 2021 roku. Pod jej opieką znajduje się obecnie 108 dzieci

eprasa.pl 0877dda591

Zadecyduj czego chcesz się nauczyć!

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
Województwa Opolskiego

Nie sama teoria, ale również praktyka

Współczesny świat zmienia się szybciej niż kiedykolwiek wcześniej. Nowe technologie, zawody, modele pracy i wyzwania społeczne sprawiają, że wiedza zdobyta kilka czy kilkanaście lat temu często wymaga uzupełnienia. To właśnie dlatego coraz częściej mówimy o kształceniu ustawicznym lub o idei Longlife Learning (LLL). Czym zatem jest to pojęcie? To proces, który trwa przez całe życie, niezależnie od wieku czy dotychczasowej ścieżki edukacyjnej.

W naszym województwie edukacja od lat jest jednym z kluczowych elementów wpływających na jakość życia mieszkańców. To ona pozwala zdobywać nowe kompetencje, odnajdywać się w zmieniającym się świecie i świadomie planować swoją przyszłość. Europejski Budżet Obywatelski - Kształcenie ma znaczenie to inicjatywa, która już we wcześniejszych latach pokazała, że najlepiej sprawdzają się rozwiązania tworzone blisko ludzi i z myślą o ich realnych potrzebach. Dziś projekt wchodzi w kolejny, wyjątkowo ważny etap - etap głosowania.

Od pomysłu do decyzji mieszkańców

Europejski Budżet Obywatelski opiera się na prostym, ale skutecznym założeniu: to organizacje pozarządowe, działające na co dzień wśród mieszkańców, najlepiej wiedzą, jakie formy kształcenia są potrzebne, dlatego to właśnie one stoją za przygotowanymi propozycjami kursów, szkoleń i warsztatów skierowanych do różnych grup wiekowych i społecznych.

Po etapie zgłaszania projektów i ich ocenie, nadeszła ta chwila, w której głos zabierają mieszkańcy województwa opolskiego. To właśnie teraz możecie Państwo zdecydować, które inicjatywy edukacyjne zostaną zrealizowane w najbliższym czasie. Głosowanie jest kluczowym elementem projektu, bo nadaje mu prawdziwie obywatelski charakter.

Głosowanie - realny wpływ na ofertę edukacyjną

Etap głosowania to moment, w którym mieszkańcy mogą aktywnie włączyć się w kształtowanie oferty edukacyjnej w regionie. Oddając głos, wskazują projekty, które ich zdaniem najlepiej odpowiadają na potrzeby lokalnych społeczności. To prosty mechanizm, który pokazuje, że każdy głos ma znaczenie i może przełożyć się na konkretne działania.

Aby wziąć udział w głosowaniu wystarczy wejść na stronę ebo.opolskie.pl, zapoznać się z propozycjami szkoleń, a następnie wybrać te, które są najbliższe własnym oczekiwaniom lub potrzebom. To także dobra okazja, by zainteresować się ofertą edukacyjną przygotowaną przez organizacje z województwa opolskiego. A tam każdy znajdzie coś dla siebie. Szkolenia i kursy z udzielania pierwszej pomocy czy przygotowania do prawa jazdy różnych kategorii, wiele form kształcenia regulujących i podnoszących ogólny dobrostan, rozwój osobisty, rozwój kompetencji miękkich, ale także konkretnych umiejętności lub zawodów, dzięki którym mieszkańcy zyskają lepszą pozycję na rynku pracy.

Wiek nie ogranicza rozwoju

Jednym z filarów projektu Europejski Budżet Obywatelski - kształcenie ma znaczenie jest dostępność. Udział w inicjatywach edukacyjnych mogą brać osoby już od 15. roku życia, bez górnej granicy wieku. To jasny sygnał, że rozwój nie jest zarezerwowany dla wybranej grupy i każdy może znaleźć coś dla siebie, niezależnie od etapu życia.

Edukacja w ramach Europejskiego Budżetu Obywatelskiego to nie obowiązek, lecz szansa na zdobycie nowych umiejętności, zmianę perspektywy, poznanie ludzi i rozwijanie pasji. To inwestycja w siebie zawsze się opłaca, zarówno w krótkiej, jak i długiej perspektywie.

Warto skorzystać z tej możliwości i oddać głos na projekty, które najlepiej odpowiadają na potrzeby rozwojowe Państwa i regionu, bo kształcenie naprawdę ma znaczenie, szczególnie wtedy, gdy o jego kierunku możecie Państwo zadecydować sami.

Europejski Budżet Obywatelski

Więcej dowiesz się na

EBO.KształcenieMaZnaczenie
kapitanebo
@kapitanebo
@EBO-KmZ

Dołącz do drużyny Kapitana EBO!

Fundusze Europejskie dla Opolskiego
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską
OPOLSKIE

Projekt pn. „Europejski Budżet Obywatelski – Kształcenie ma znaczenie” realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027

Opole/34420858

eprasa.pl 0877dda591

Zakopane zapchane resztkami jedzenia

Za dużo na talerzu

Przygotowujemy dwa razy więcej jedzenia, niż są w stanie zjeść klienci. Bywa, że wracają do nas całe patery wędlin i serów, których nikt nie tknął – opowiada Kamil, menadżer zakopiańskiej restauracji.

Piotr Starmach

Worki ze śmieciami, opakowania po jedzeniu i resztki posiłków – na takie znalezisko natrafili mieszkańcy Kościeliska, tuż przy granicy z Tatrzańskim Parkiem Narodowym. Sprawą zajęła się miejscowa Straż Gminna. Dochodzenie wykazało, że za odpady wyrzucone w lesie odpowiada jedna z zakopiańskich restauracji, od niedawna działająca przy Krupówkach.

Z KRUPÓWEK DO LASU

Przedsiębiorca został ukarany mandatem 500 zł. Do tego doszły koszty związane z wywozem śmieci w wysokości 200 zł. Dlaczego właściciel karczmy podrzucił zużytą żywność do sąsiedniej gminy? Mężczyzna nie był w stanie udzielić funkcjonariuszom logicznej odpowiedzi.

Strażnicy z Kościeliska przyznają, że podobnych interwencji notują coraz więcej. Odpady – najczęściej pochodzące z zakopiańskich restauracji – trafiały do miejsc oddalonych od zabudowy, często wprost do lasów. Sprawcy ignorują zarówno ryzyko sanitarne, jak i zagrożenie dla dzikich zwierząt. W praktyce chodzi o jedno: unikanie kosztów legalnej utylizacji odpadów gastronomicznych.

Przede wszystkim chodzi o przedsiębiorców z rejonu Krupówek, gdzie ruch turystyczny utrzymuje się niemal przez cały rok. Lokale działające w tym miejscu nie mogą narzekać na brak klientów ani przychodów. Tym trudniej zrozumieć próby „oszczędzania" na czymś, co jest standardowym elementem prowadzenia działalności gastronomicznej.

„Z przykrością informujemy o niepokojącej tendencji, którą w ostatnim czasie coraz częściej obserwujemy na terenie gminy Kościelisko. Nie będziemy udawać, że nic się nie dzieje. Gmina Kościelisko nie jest wysypiskiem" – grzmi w oficjalnym komunikacie tamtejsza Straż Gminna.

OMIJAJĄ PRZEPISY SANITARNE

Wszystkie dotychczas ujawnione przypadki zakończyły się odnalezieniem sprawców i nałożeniem na nich mandatów karnych. Kontrole – zwłaszcza teraz, w okresie ferii zimowych – mają być kontynuowane.

Niepokojącej tendencji pod Tatrami przygląda się Sanepid. Nie zawsze jednak szybko reaguje. Dopiero 5 lutego – czyli dzień po otrzymaniu pytań od „Wyborczej" – zakopiańscy inspektorzy skontaktowali się z władzami Kościeliska, by omówić zdarzenie, do którego doszło z końcem stycznia. Zapowiedzieli interwencję.

– Dane przedsiębiorcy mają zostać przekazane do PSSE w Zakopanem w celu kontroli w obiekcie, w którym prowadzona jest działalność – mówi Piotr Pokrzywa z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie.

W kwestii utylizacji pożywienia przedsiębiorcy nie mogą liczyć na jakąkolwiek samowolkę – polskie prawo w tym przypadku jest bardzo restrykcyjne. Zużyta żywność, resztki po produkcji i odpady z kuchni muszą być traktowane w ściśle określony sposób: od momentu ich powstania aż po odbiór przez wyspecjalizowaną firmę.

Podstawowe zasady są takie:

– odpady żywnościowe nie mogą zalegać w pomieszczeniach, w których przygotowywane lub przechowywane jest jedzenie;

– muszą być usuwane niezwłocznie;

– mają być gromadzone w przeznaczonych do tego, szczelnych i zamykanych pojemnikach, a następnie przekazywane do dalszego zagospodarowania w sposób bezpieczny i higieniczny.

Chodzi nie tylko o porządek, ale przede wszystkim o zapobieganie skażeniom i zagrożeniom sanitarnym.

CO SIĘ DZIEJE Z RESZTKAMI?

Co więcej, każdy lokal gastronomiczny i hotel musi mieć podpisaną umowę na odbiór odpadów z firmą, która zajmuje się ich profesjonalną utylizacją. Podczas kontroli inspektorzy sprawdzają zarówno dokumenty, jak i faktyczny sposób postępowania z odpadami na zapleczu kuchennym.

– Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej mogą nakładać mandaty karne na terenie obiektów za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny wynikający z niewłaściwego postępowania z odpadami, wydawać polecenia oraz prowadzić postępowania administracyjne w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości – tłumaczy Pokrzywa.

– U nas to działa w miarę prosto: praktycznie co tydzień podjeżdża specjalny samochód i odbiera odpady mokre do utylizacji. Zawsze jest tego dużo, co najmniej kilka dużych worków, czasem naprawdę ciężkich. Przy takiej liczbie gości i skali kuchni nie da się tego uniknąć – opowiada nam Kamil, menadżer jednej z restauracji włoskich w Zakopanem.

Jak to wygląda w praktyce? Wszystko, co trafia na nasz talerz w restauracji bądź hotelu, i nie zostaje zjedzone, trafia do utylizacji. Zużyta żywność przewożona jest do punktów przetwarzania. Tam odpadki są ważone i rejestrowane, a następnie segregowane według rodzaju. Część z nich kierowana jest do biogazowni, gdzie podlega obróbce termicznej lub biologicznej. W efekcie powstają biogaz (wykorzystywany do produkcji energii) oraz pozostałości, które po odpowiednim przetworzeniu mogą być używane jako nawóz.

Na przekazanie jedzenia do lodówek społecznych decydują się zazwyczaj mniejsi restauratorzy

Odpady, które nie nadają się do takiego zagospodarowania, trafiają do spalarni lub na składowiska spełniające rygorystyczne normy środowiskowe. Cały proces odbywa się pod nadzorem i musi być udokumentowany, tak aby możliwe było prześledzenie drogi odpadów od kuchni aż do miejsca ich unieszkodliwienia.

KIEDY NIEZDATNA DO SPOŻYCIA?

Kontrowersje pojawiają się w momencie, gdy restauratorzy i hotelarze muszą pozbyć się żywności, która nie została nawet skosztowana. Do takich sytuacji najczęściej dochodzi podczas śniadań w formie bufetu.

– Bywa, że wracają do nas całe patery wędlin, serów, owoców i warzyw, których nikt nie tknął. Człowiek patrzy na to i ma poczucie, że wyrzuca coś, co spokojnie nadawałoby się do zjedzenia. Z jednej strony chciałoby się to oddać, z drugiej jest strach przed konsekwencjami i kontrolą sanepidu – przyznaje Kamil.

FOT. SHUTTERSTOCK

Restauratorzy mają też problem z żywnością, która jest już po dacie wskazanej na etykiecie. Chodzi nie o tygodnie czy miesiące, lecz o zaledwie kilka dni. Co w takiej sytuacji robić? Kucharze wiedzą, że takie produkty nadal nadają się do bezpiecznej konsumpcji, ale ich wykorzystanie z prawnego punktu widzenia jest już nielegalne.

– Jeśli produkt ma oznaczenie 'najlepiej spożyć przed', to po tej dacie nie wolno go wprowadzać do obrotu konsumenckiego, nawet za darmo. Mogę go zjeść prywatnie, ale nie mogę go sprzedać ani podać jako gratisu w restauracji. Dotyczy to także gotowych, zamkniętych produktów, które zachowały jakość i są bezpieczne. Producenci wprost wskazują, że wiele napojów czy dań nadaje się do spożycia nawet kilka miesięcy po tej dacie. A mimo to przedsiębiorca nie może ich legalnie przekazać potrzebującym – przyznaje Karol Wagner, przedstawiciel Tatrzańskiej Izby Gospodarczej.

Jak wskazują eksperci, przedsiębiorcy w takich przypadkach mają do wyboru trzy opcje:

- oddać przeterminowaną, wciąż zdatną do spożycia żywność do utylizacji;
- przekazać do chlewni;
- umieścić w lodówce społecznej.

BEZMYŚLNA KONSUMPCJA

W przypadku Zakopanego i Podhala na przekazanie jedzenia do lodówek społecznych decydują się zazwyczaj mniejsi restauratorzy. Twierdzą, że przy podejmowaniu decyzji kierują się głównie sumieniem; skoro produkt jest bezpieczny, to wyrzucanie go wydaje się niemoralne i nielogiczne. Tym bardziej że z przekazanej żywności mogą skorzystać osoby bezdomne lub znajdujące się w trudnej sytuacji material-

eprasa.pl 0877dda591

nej. Ze względu na niejasne przepisy i obawy przed konsekwencjami takie działania odbywają się jednak po cichu, najczęściej poza oficjalnymi procedurami.

– Przedsiębiorcy boją się sanepidu, bo kary za wprowadzenie do obrotu produktu po terminie mogą sięgać kilku tysięcy złotych. Nawet przy drobnych uchybieniach trzeba liczyć się z mandatami. To powoduje, że wiele osób woli wyrzucić jedzenie niż ryzykować mandat. System nie rozróżnia dobrej woli od nadużyć. A to skutecznie zniechęca do dzielenia się nadwyżkami żywności – podkreśla Wagner.

Jak twierdzą restauratorzy, skala problemów byłaby mniejsza, gdyby nie sposób, w jaki Polacy konsumują jedzenie podczas wyjazdów urlopowych, zwłaszcza w sezonie wakacyjnym i feryjnym. Dotyczy to przede wszystkim posiłków serwowanych w formie bufetu. To właśnie wtedy na talerze trafiają porcje znacznie większe niż jesteśmy w stanie zjeść.

– W Polsce bufet wciąż uchodzi za luksus. Restauracje muszą produkować nadmiar pożywienia, bo inaczej zostaną uznane za oszczędzające. Średnio na bufecie trzygwiazdkowym przy założeniu, że mamy 60 gości, wykłada się dwa razy więcej pożywienia, niż są w stanie zjeść klienci – mówi ekspert Tatrzańskiej Izby Gospodarczej. I dodaje: – Polacy wciąż nie potrafią częstować się małymi porcjami, delektować się i ewentualnie dobierać to, co im smakuje.

Tylko wedle danych Eurostatu z 2023 roku na jedną osobę korzystającą z polskich restauracji i hoteli przypadało średnio 12 kilogramów wyrzuconej żywności rocznie. W skali kraju przekłada się to na blisko 300 tysięcy ton jedzenia trafiającego do kosza. I są to wyłącznie odpady generowane przez sektor HoReCa.

TAM MARNUJE SIĘ NAJWIĘCEJ

Co istotne, odpady pochodzące z restauracji i hoteli stanowią jedynie około 10 procent całej żywności wyrzucanej co roku w Polsce. Znacznie więcej jedzenia trafia do kosza w domach i mieszkaniach. Statystyki Eurostatu pokazują, że zmarnujemy ponad 4,6 miliona ton żywności. Zdecydowana większość tych odpadów powstała na etapie konsumpcji, a nie w produkcji czy gastronomii.

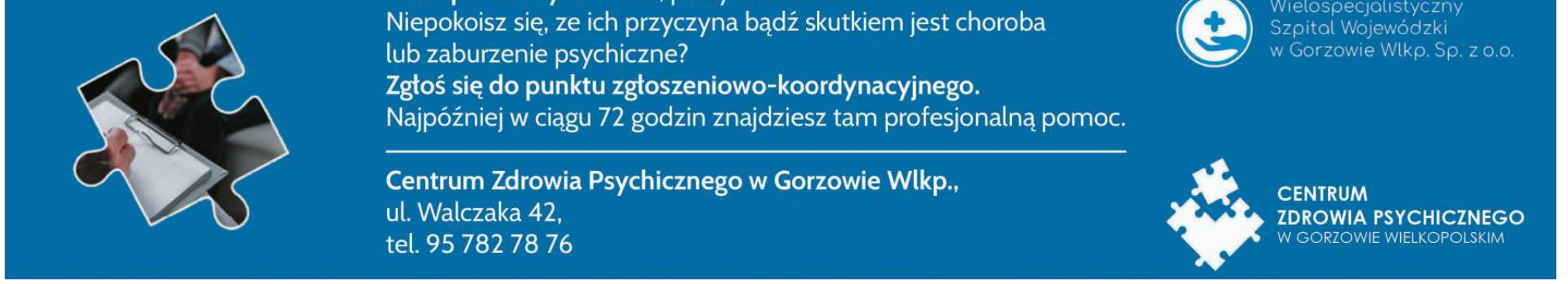
Na tle innych państw Europy Polacy się nie wyróżniają. Przeciętnie wyrzucamy rocznie około 110 kilogramów jedzenia. To tylko nieznacznie mniej niż średnia unijna, która wynosi około 130 kilogramów na osobę.

W światowych zestawieniach uwagę zwraca natomiast Egipt, który znajduje się w czołówce krajów o najwyższym poziomie marnowania żywności w przeliczeniu na mieszkańca. Tam do kosza trafia średnio około 155 kilogramów jedzenia rocznie na osobę. Eksperci wskazują, że istotny wpływ ma rozbudowana baza hotelowa i masowa turystyka, obsługująca miliony gości z całego świata, często w formule all inclusive i rozbudowanych bufetów.

Co ciekawe, Europejczycy marnują średnio niemal dwa razy więcej żywności, niż mieszkańcy Stanów Zjednoczonych. Według danych Amerykanie wyrzucają do kosza „zaledwie" 71 kilogramów na osobę rocznie.

Szacuje się, że nawet jedna trzecia żywności produkowanej na świecie nigdy nie zostaje zjedzona, co oznacza około 1,3 miliarda ton jedzenia rocznie. W praktyce przekłada się to na blisko miliard posiłków wyrzucanych każdego dnia. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34415988

OGŁOSZENIE PŁATNE Bydgoszcz-Toruń/34420616

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

PREZYDENT MIASTA WŁOCŁAWEK OGŁASZA:

1. **I przetarg ustny nieograniczony na wydzierżawienie nw. nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Miasto Włocławek, położonej we Włocławku przy ul. Południowej 3, oznaczonej jako działka nr 18/1 (Włocławek KM 81) o pow. 18,00 m²**
   Przedmiotowa działka w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek, zatwierdzonym Uchwałą Nr 5/IV/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 stycznia 2007 r., znajduje się w terenie oznaczonym symbolem 15-MN/U/Zp o przeznaczeniu podstawowym terenu: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługowa. Na przedmiotowej nieruchomości zlokalizowany jest garaż tymczasowy stanowiący własność osoby fizycznej.
   Minimalna wywoławcza wysokość czynszu miesięcznego dzierżawy wynosi 60,63 zł (bez podatku VAT)
   Wadium w wysokości 20 % wynosi 12,13 zł.

   Przetarg odbędzie się w dniu 26 marca 2026 r. o godz. 13 ^{00} w Urzędzie Miasta Włocławek, ul. Kościuszki 12, w pokoju nr 104

2. **I przetarg ustny nieograniczony na wydzierżawienie nw. nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Miasto Włocławek, położonej we Włocławku przy ul. Nowomiejskiej 17a, oznaczonej jako działka nr 4/10 (Włocławek KM 80) o pow. 28,00 m².**
   Przedmiotowa działka w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Włocławek, zatwierdzonym Uchwałą Nr 5/IV/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 29 stycznia 2007 r., przedmiotowa działka znajduje się w obszarze oznaczonym symbolem 18MW/U o przeznaczeniu podstawowym „zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna".
   Minimalna wywoławcza wysokość czynszu miesięcznego dzierżawy wynosi 40,32 zł (bez podatku VAT)
   Wadium w wysokości 20 % wynosi 8,06 zł.

   Przetarg odbędzie się w dniu 26 marca 2026 r. o godz. 13 ^{10} w Urzędzie Miasta Włocławek, ul. Kościuszki 12, w pokoju nr 104.

Przeprowadzenie przetargu następuje w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzenia przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r., poz. 2213).

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 20 % ceny wywoławczej, stanowiącej minimalną wywoławczą wysokość czynszu (bez podatku VAT) na konto Urzędu Miasta Włocławek, Bank PKO B.P S.A. Oddział Centrum we Włocławku Nr 61 1020 5170 0000 1402 0009 0357 w terminie do dnia 23.03. 2026 r. Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszone w siedzibie Urzędu Miasta na tablicach informacyjnych oraz opublikowane w BIP na stronie urzędu www.bip.um.wlocl.pl . Bliższych informacji o przetargu udziela Urząd Miasta Włocławek, ul. Kościuszki 12, tel. 54 4144120.

1 RP

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34421300

eprasa.pl 0877dda591

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy
z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami
(Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.)

PREZYDENT MIASTA LUBLIN

podaje do publicznej wiadomości informację o zamieszczeniu na okres 21 dni, tj. od dnia 20 lutego 2026 r. do dnia 13 marca 2026 r. na elektronicznej tablicy ogłoszeń w siedzibie Prezydenta Miasta Lublin – Ratusz, Plac Króla Władysława Łokietka 1 oraz na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Energią Urzędu Miasta Lublin, ul. Wieniawska 14, VII piętro, a także na stronach internetowych Urzędu Miasta Lublin w Biuletynie Informacji Publicznej wykazu nieruchomości gminnych położonych w Lublinie: przy ul. Eugeniusza Romera, przy ul. Koło, w pobl. ul. Koło, w pobl. ul. Kazimierza Wielkiego, przy ul. Radomskiej przeznaczonych do wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym oraz do ustanowienia nieodpłatnego użytkowania na rzecz Wnioskodawców.

Lublin/34421441

OGŁOSZENIE
WÓJTA GMINY NOWINY

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowiny wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 11 pkt 7 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.), art. 39 ust. 1 pkt 2-5, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 14 lit. d oraz art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024r. poz. 1112 ze zm.) oraz Uchwały RG-VII/65/15 Rady Gminy Sitkówka – Nowiny z dnia 27 kwietnia 2015 r w sprawie przystąpienia do sporządzenie zmiany Nr 5 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sitkówka –Nowiny, zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowiny wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach od 04 marca 2026 r. do 26 marca 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Nowinach. Z projektem studium (…) oraz prognozą oddziaływania na środowisko będzie można się zapoznać w siedzibie Urzędu Gminy w Nowinach, a także zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Urzędu Gminy Nowiny w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem bip.nowiny.com. pl

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie studium odbędzie się w dniu 23 marca 2026 r. w Sali Konferencyjnej budynku Urzędu Gminy Nowiny o godz. 16^{00}.

Zgodnie z art. 11 pkt 8 ustawy, osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej mogą wnosić uwagi do projektu studium (…) oraz prognozy oddziaływania na środowisko.

Uwagi należy składać do Wójta Gminy Nowiny z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 16 kwietnia 2026r.

Ponadto na podstawie art. 39 ust. 1, art. 46 pkt 1, art. 54 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024r. poz. 1112 ze zm.) informuję, że w wyżej wymienionych terminach i miejscach wyłożenia projektu studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu można zapoznać się także z niezbędną dokumentacją sprawy w ramach prowadzonej strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym z:

– ww. projektem studium (…),
– prognozą oddziaływania na środowisko.

Dane o wyżej wymienionych dokumentach stanowiących dokumentację sprawy zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024r. poz. 1112 ze zm.).

Zainteresowani mogą składać uwagi w postępowaniu dotyczącym strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w terminie do dnia 16 kwietnia 2026r.

1. w formie pisemnej w siedzibie Urzędu Gminy w Nowinach, 26-052 Nowiny , ul. Białe Zagłębie 25,
2. ustnie do protokołu w siedzibie Urzędu Gminy w Nowinach, 26-052 Nowiny, ul. Białe Zagłębie 25,
3. za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, na adres: nowiny@nowiny.com.pl

Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Nowiny z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy w nieprzekraczalnym terminie do dnia 16 kwietnia 2026r.

Uwagi złożone po upływie określonego terminu pozostawia się bez rozpatrzenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Nowiny.

Obowiązek informacyjny:
Administratorem danych osobowych jest Wójt Gminy Nowiny, 26-052 Nowiny, ul. Białe Zagłębie 25. Więcej informacji na temat przetwarzania danych osobowych w Urzędzie Gminy Nowiny znajduje się na stronie internetowej pod adresem: bip.nowiny.com. pl

Kielce/34421380

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA BUDOWLANI

OGŁOSZENIE

Spółdzielnia Mieszkaniowa „BUDOWLANI”
w Radomiu ul. Planty 15

tel. 48 36-218-10, 48 36-224-85, mail:przetargi@smbudowlani.radom.pl

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA WYKONANIE:

Zadanie I: Remont izolacji termicznej na poziomach c.o. w budynku przy ul. Kosowskiej 20/30

Zadanie II: Remont izolacji termicznej na poziomach c.o. w budynku przy ul. Kosowskiej 40

Wymagany termin realizacji zamówienia : **30.04.2026 r.**

Specyfikację istotnych warunków zamówienia odebrać można osobiście w siedzibie zamawiającego pokój nr 3. Cena formularza – 100 zł.

Oferty należy składać w zamkniętych kopertach w siedzibie zamawiającego w pokoju nr 8 w terminie do dnia **5.03.2026 r. do godz. 12^{30}**. Otwarcie ofert nastąpi w dniu **5.03.2026 r.** o godzinie **13^{00}**.

Wadium w wysokości określonej w specyfikacji należy wpłacać na konto Spółdzielni nr 16 1020 4317 0000 5002 0017 2650 w PKO BP S.A. I/Oddział Centrum Radom.

Upoważniony do kontaktu z oferentami – Adam Serafin poniedziałek – piątek w godzinach 8^{30} – 12^{30}.

Zamawiający zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu lub zmniejszenia zakresu robót bez podania przyczyny.

Radom/34421448

OBWIESZCZENIE

STAROSTY POLICKIEGO

Na podstawie art. 11d ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 311) oraz stosownie do art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j.: Dz. U. z 2025 r., poz. 1691), zawiadamiam, że na wniosek Burmistrza Polic złożony w dniu 9 stycznia 2026 r., wszczęto postępowanie administracyjne o udzielenie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej pn. ***„Budowa drogi gminnej z drogowych płyt żelbetowych w miejscowości Siedlice”*** zlokalizowanej na działkach nr ewid.: 102, 55, 804/11, 804/15, 52/8, 52/16, 52/9 położonych w Siedlicach, obręb 0007 Siedlice, gm. Police.

Działki objęte inwestycją przeznaczone w całości lub w części pod pas drogowy *(w nawiasie numer działki przed podziałem)*:

obręb 0007 Siedlice, gm. Police: 55, 804/16 (804/15), **804/17** (804/15), **804/19** (804/11), **52/8**, **52/21** (52/16)

Działki z ograniczonym sposobem korzystania dla obowiązku budowy/przebudowy sieci uzbrojenia terenu i/lub obowiązku budowy/przebudowy urządzeń wodnych lub urządzeń melioracji wodnych szczegółowych i/lub obowiązku budowy/przebudowy innych dróg publicznych i/lub obowiązku budowy/przebudowy zjazdów i/lub obowiązku budowy tymczasowych obiektów budowlanych i/lub obowiązku rozbiórki istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania oraz tymczasowych obiektów budowlanych *(w nawiasie numer działki przed podziałem)*:

obręb 0007 Siedlice, gm. Police: 102, 52/9

Jednocześnie, zgodnie z art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego zawiadamiam, że z zebranymi materiałami dotyczącymi tego postępowania można zapoznać się **w terminie 7 dni** od dnia zapoznania się z treścią przedmiotowego obwieszczenia w Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Policach, ul. Tanowska 8 w Policach, pok. 226.

Bezpośrednia obsługa klientów Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Policach odbywa się w dniach:

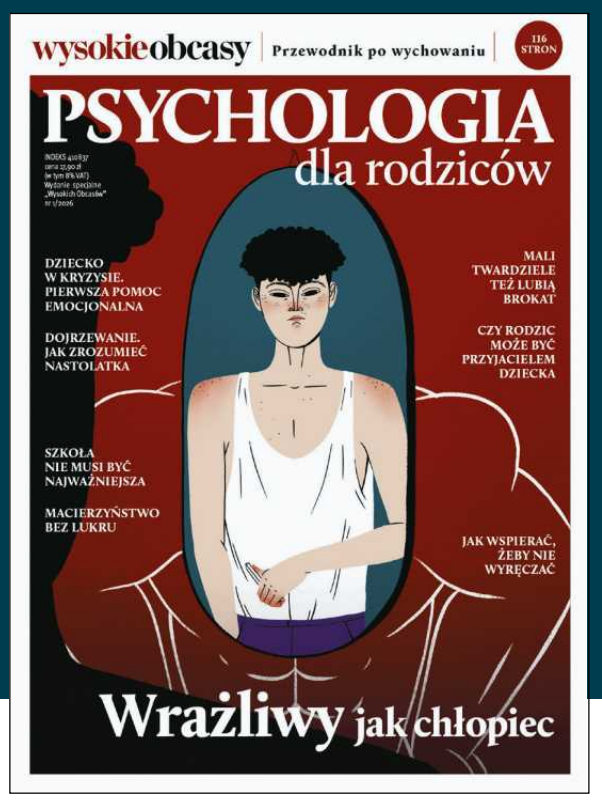
– w poniedziałki w godzinach 7:30 – 15:30
– w środy i czwartki w godzinach 7:30 – 15:00

Kontakt telefoniczny możliwy w poniedziałki, środy i czwartki w godz.: 7:30 – 15:30

Sprawę prowadzi główny specjalista Wojciech Gołębiowski, nr tel. 91 4328107.

Zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego obwieszczenie niniejsze uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Szczecin/34421442

W sprzedaży!

TEMAT NUMERU:
WRAŻLIWY JAK CHŁOPIEC

oraz:

- **Jak pomóc dziecku w kryzysie**
- **Dojrzewanie. Jak zrozumieć nastolatka**
- **Szkoła nie musi być najważniejsza**
- **Rodzic przyjacielem**

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na **wysokieobcasy.pl/zyclepiej**

eprasa.pl 0877dda591